ebook is created by www.Shanyoma.org

လွင်ႈၶိုဝ်းၸေႊတီႇ

ငလႈ

ၽိင်ႈၽႄႈသႄႈ

ၶိင်းၵၢၼ်ႇၶမ်းသၢင်ႇသၢမ်(လူး)

(ပီသႃႇသၢႆႇ ၂၅၄၁)

ebook is created by www.Shanyoma.org

လွင်ႈၶိူဝ်းၵေႃးတိ

ၸလႆ

ၽိင်ႈၽႃႉသႃႉ

ၶိင်းၵၢၼ်ႈၶမ်းသၢင်ႇသၢမ် (လူး)

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶပ်ႉလိၵ်ႈႁွမ်ႇပိဝ်ႇတူဝ်ႇ	–	ၸၢႆးပႃႇထုၼ်း
ထႅမ်ႇၽိမ်းၽဝ်ႇၶွင်ႈ	–	မွၵ်ႇႁူႇသွႆႈလိူင်
ၵိတ်ႇၵွၵ်ႇပွၵ်ႈၵမ်းၶိုင်ႈ	–	5000 ပပ်ႉ
ႁူင်းၵိတ်ႇလိၵ်ႈ	–	မွၵ်ႇႁူႇသွႆႈလိူင်
လၵ်းၶီႈပီးတႆး	–	မိူင်းပဝ်ႉ
		December 1997

ebook is created by www.Shanyoma.org

မႃႇၶပ်ႉ	တွၼ်ႈၶိုင်ႈ	ၼႃႈလိၵ်ႈ

၁။	ပိုတ်ႇၼၼ်ၶေႃႈဝႃႈ မုၵ်ႉလုမ်းႁူဝ်ၵၢၼ်းလေႃးတီ	6
၂။	မွၵ်ႇၼၼ်လေႃးတီ မီးလႅၢလုမ်း	6
၃။	ၼိူဝ်းလဝ်ႈဝႃႇလြလေႃးတီ	7
၄။	ပူႇလႃႈၶိုဝ်ႉ တင်းလုၵ်ႈၼမးမၼ်း	9
၅။	လဝ်ႈဝႃႇလြလေႃးတီ တင်းၽင်းႁြီးလူင်ၵျၵ်ႉၵႃႇ	10
၆။	ၶၼ်လုၵ်ႈဝၼ်းတၢၼေင်းၶူလ်ႇ	11
၇။	လဝ်ႈသင်ႇၶႃႇၡုဝ်းပႃးလု	12
၈။	ပၢၼ်လဝ်ႈၶၼ်ႇတမႃႇလႃႇ	14

တွၼ်ႈသွင်

၁။	သႃႇသၼေႇပုတ်ႉထ ၽၢႆႇလေႃးတီၶႆႉလွၵ်းထွၵ်ႇတီႈ	15
၂။	မိူဝ်ႈပူႇၵိင်သ်ၶၼ်းလုင်းလူင် ႁူပ်ႉထူပ်းလဝ်ႈၶဝ်	16
၃။	ႁူဝ်ဝတ်ႉၶွင်ႇမိူင်းလေႃးၽေင်	18
၄။	လဝ်ႈၵိင်ႇတပပ်ႉၽဝတီႇၼလႆ ၶၼ်မၢင်းလိူၼ်းၵျေႃႉၶိုင်ႈ	19
၅။	ႁၢမြေႇပုင်ႇသႃႇၼလႆ ၡျင်းၶႆႉ	21
၆။	လီၵၢမ်းၶၼ်မိူင်းမိူဝ်ႈၸွၼ်ႇ	23
၇။	တၢင်းယုင်ႈယွင်ၵၢၼ်ပီၼ်ၵွၵ်ႇ မိူဝ်ႈပၢၼ်ၶမ်ႉၶမ်း	24
၈။	လွင်ႈလႃႉပီၼ်ၵၢၼ်လီ	30
၉။	လႅၢးလဝ်ႈၵူးမၢင်ႇၵွၼ်ႁူဝ်ၼလႆ ၶိင်းလူင်လီၼ်ႈၶမ်းသွႆ် ၵွၼ်ႁူဝ်	31

တွၼ်;သၢမ်

၁။ ၵၼ်ပီၼ်ၵၼ်မီး လီလ႑ မႆၢဝုံၼ်ႈပပ်ႇၵိင်းသီ, 34

၂။ လွင်;နိူဝ်းတၢင်,သံၵ႑,ယၼ႑ေ, ၵၼ်မီးဝုံၽိုၼ်ၵိုၵ်းၶျင်း 39

တွၼ်;သီ,

၁။ ပၵ်းပိူင်ၽုင်,ပ႑;ၼိူဝ် 40

၂။ ၵၢၼ်ငၢၼ်း လဝ်;လၢင်းၶဝ် 42

၃။ ၵၢၼ်ငၢၼ်း လုမ်းလဝ်;သၢင်,ၶဝ် 43

၄။ ပၵ်းပိူင်လုမ်းခိင်းၼၢႆး ထၢမ်းၵၢၼ်ၶျင်းလဝ်;ၶဝ် 43

၅။ ပၵ်းပိူင် ၽုင်,ပ႑;တုံ; 44

၆။ ၵၢၼ်ငၢၼ်း ခိင်းၶဝ်လိူဝ်းလမ်ၶျင်း 45

၇။ ၵဝ်;ၷူဝ်သိပ်းလုမ်း 46

၈။ ၵဝ်;ၷူဝ်သိပ်းလုမ်း မိူၵ်;ပၢၼ်ၶမ့်ၶမ်း 46

၉။ လုမ်းၷူဝ်ဝတ့် 48

တွၼ်;ၵ႑;

၁။ ၵုပတေ,သၼိူဝ်ၶျင်း 49

(ၵ) ပၼ်,တုပလ႑,သ သင်,လွင်း

(ၶ) လဝ်;သၢင်,သ႑,မၶေ

(င) လဝ်;မုၼ်(ပၼ်,လၢင်း/ၷ႑ ၼ်း)

၂။ ၵုပတေ,သဧလ; ၵလီၼ်,ၵၶေး 51

(ၵ) ၵုပတေ,သဧလ; ၵလီၼ်,ၵၶေး

(ၶ) ၵုပတေ,သ

(င) ၵလီၼ်,ၵၶေး

ebook is created by www.Shanyoma.org

တွခ်ရွၵ်း

၁။ ခ‌ေ;ဂၢခ်လိၵ်;လံၢး ပရိယတ်ႉတိတီ;ခ‌ွိဝ်ၶျင်း 60

၂။ လံၢးခိုခ်;လိၵ်;ဧလ; ၽိုခ်မခ်း

၃။ လံၢးမိူဝ်;ၵွခ်,ပိခ်,ၽ‌ေ,သႃ,ဧလ; ခေ;ခၢမ်းတံး 60

တွခ်;လီတ်း

၁။ ၽိင်;တၢမ်;လိၵ်;လံၢးတြ‌ုး 65

၂။ ၽိင်;လဝ်;ခဝ်ပခ်တြ‌ုး ခ‌ေ;ၶျင်းလူင် 66

၃။ ၽိင်;ပိခ်လဝ်;သၢင်, 71

တွခ်;ပိတ်,

၁။ ၽိင်;ခ‌ွင်းႁိူခ်းခ‌ွင်းယေး 74

၂။ ၽိင်;ၵိတ်း လုၵ်;ပူ,လၢခ်ခိင်း 74

၃။ ၽိင်;မိူဝ်;ခွႆ;မိူဝ်;တံၢ 75

၄။ ၽိင်;ခိုခ်;ၶျင်းၵိတ်းသၢင်,လွင်းဧလ; ပိခ်သၢင်,လွင်း 77

၅။ ၽိင်;ခၢမ်,သၢင်, 79

၆။ ၽိင်;ပွင်တၢင်းလူ, တေၶူ,လူ, 85

၇။ ၽိင်;မိူဝ်;ခဝ်;ဝ‌ု, ၵွၵ်,ဝ‌ု, 87

၈။ ၽိင်;ဓေ,လူဝ်၊လူ,လူဝ် မိူဝ်;လိုခ်သၢမ်၊ တင်းလူ,ခဝ်; ႁူင်ယ‌ု,ခု 90

၉။ ၽိင်;ပွႆးသွခ်းခမ်ႉ လူ,ခဝ်;မုခ်းၵျေ‌ု,တွင်ရူလ်; 91

၁၀။ ၽိင်;ပီး၊ ခၢဝ်း၊လိုခ်၊ဝခ်း 92

၁၁။ ၽိင်;ၵိတ်းပွႆးၽြ‌ေ့း 94

၁၂။ ၽိင်;ၵိတ်းပွႆးတြ‌ုး 97

၁၃။ ၽိင်;လူ,တၢခ်းတီ;ဝတ်ႉ 99

၁၄။ ၽိင်ႈလူ,တၢၼ်း တီႈႁူင်းလူင်လဝ်ႈသင်,ၶႃႇ 100
၁၅။ ၽိင်ႈတဵပ်းတတ်း ၵၼ်ၽိတ်းၽဵၵ်ႈၵၼ် 103
၁၆။ ၽိင်ႈတင်ႈဝတ်ႇတင်ႈႁူင်း၊ ၼေႃႇလေႇတီႈ 104
၁၇။ ၽိင်ႈၵၼ်,တေႃႈ 1
၁၈။ ၽိင်ႈပွႆးလေႃႇ(သၢင်းႁွၵ်,ၶၢပ်ႈတူဝ်ၶူဝ်,တေႃႇၾင်းငြီးလဝ်ႈ)

တွၼ်ႈၵဝ်ႈ

၁။ ၶၢမ်းၵွၼ်သူ,တေႃႇႁွင်းၶဝ် ၼမႈတၢင်းလီ 107
၂။ ၶၢမ်းၵၢဝ်,လူ,ၵၢဝ်,တၢၼ်း ၶွင်ႈဝတ်ႇ(ပႃႈတင်းယွင်ႈၶုင်,) 109
၃။ ၶၢမ်းယွင်ႈၶုင်,ၵျႃႈႁူဝ် တင်းလွတ်ႈၼေႃႇဝၼေႃႇၽၢပႃႇလီ 113
၄။ ၶၢမ်းယၢတ်,ၼမ့် 115
၅။ ၶၢမ်းယွၼ်း လွၼ်ႇမွၵ်,ထွၵ်,သွမ်း 118
၆။ ၶၢမ်းဝံႈၽြႃးၽၢ,မၢၼ်း ၵၼ်ၵိုၵ်းႁူင်း 118
၇။ ၶၢမ်းယွင်ႈၶုင်, မိူဝ်ႈယႅ်,မိူဝ်ႈလူင်(မိူဝ်ႈပွႆးၽြႃးလွႆ) 119
၈။ ၶၢမ်းၶျိူးယေႃးၽြႃးတြႃးသင်,ၶႃႇၼလ; ၶၢမ်းယွၼ်း ၵျၢပ်ႇသိၼ်ပဵတ်, 125
၉။ မိူဝ်ႈၶိုၼ်ႈၵျိတ်းၵူတ်ႈလဝ်ႈၶဝ် 127
၁၀။ ၶၢမ်းၵျၢပ်ႇၽိတ်ႈလဝ်ႈသင်,ၶႃႇၶဝ်ၵို မိူဝ်ႈၵွၵ်,ဝႃႇ, ၽိုၼ်ၵၼ်လဝ်ႈၽျႃႇလူင်(လဝ်ႈလူးယေႉ) မိူင်းၶွၼ် ယွၼ်းၼၼ့် 128
၁၁။ ၶၢမ်းၵျၢပ်ႇၵၢဝ် သၢင်,လွင်း 131
၁၂။ ၶၢမ်းၵဵဝ်းၵၢပ်ႈ သၢင်,လွင်း 132
၁၃။ ၶၢမ်းၵျၢပ်ႇၶုသူဝ်, သၢင်,ထၢၵ်ႈမွႆ, 133
၁၄။ ၶၢမ်းသၢင်,ထၢၵ်ႈ၊ လၢင်းထၢၵ်ႈမွႆ,ၶဝ် မ်ၵ်,ၶုသူဝ်, 134
၁၅။ ၶၢမ်းတၢင်,လိုဝ်းပၼ် ၽြႃးတၵျႃႇမွႆ,ၶဝ် 135

ebook is created by www.Shanyoma.org

၁၆။ ၶၢမ်းယွၼ်းထွမ်ႇ,ယွၼ်းတုင်း ၶေႃႈသင်ႇ,သွၼ်ႇ၊ ၵၢသုင်း ၵၢမ၊ ၵၢလီၼ်ႇ,ၵၢၶေး 136
၁၇။ ၶၢမ်းၶိင်းၶဝ်သင်ႇ,သွၼ်ႇၵျေႃးၼၶ ၽိူၼ်ၵၢလီၼ်ႇ,ၵၢၶေး တီႈပြႃးတၢၵႃႇ,မွႆႇ,ၶဝ် 136
၁၈။ ၶၢမ်းၵၼ်ႇ,တေႃး ပေႃႈၼမႈႁူၼ်းထဝ်ႈႁူၼ်းၼၵ, 137
၁၉။ ၶၢမ်းပေႃႈၼမႈႁူၼ်းထဝ်ႈ တွပ်ႇ,လုၵ်ႈလၢၼ်ႇၵၼ်ႇ,တေႃး 138

တွၼ်ႈသိပ်း

၁။ ပိုတ်ႇ,တီႈပွင်ႇ,ၶေႃႈၶၢမ်း 143

တွၼ်ႈသိပ်းဢီတ်း

၁။ လိူဝ်းၽူႈမီးလိူဝ်းမီးသိင် ၶင်းမူႇ,လုမ်းၶဝ်ၵမ်ႈၽွင်ႈ 181

တွၼ်ႈသိပ်းသွင်

၁။ ၶူၼ်းၶဝ်းၵၼ်ႇ လိၢႆလွင်ႈလိၢႆပိူင် 185

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၽြႃးတြႃးႁိၵ်းသင်ႇၶႃႇ၊ ၶႃႈသိတ်ႉသႃႇယမ်မုၼ်။

ပေႃးၼမ်ႈၵိၵ်ႇတူၼ်ၶူး၊ ၶႃႈၶွမ်းလူး ၶွပ်ႇဝႆး။

(တူၼ်ႈၶိူင်ႈ)

ပိူတ်ႇၼၶေႃႈဝႃႈမုၵ်ႉလုမ်းႁူဝ်ၵၢၼ်းလေႃးတိၶၢင်ႉ

မုၵ်ႉလုမ်းၼလႈၵၢၼ်း ၵမ်ႇၶၢင် ႁိူင်းၵၢၼ်ဝႃႈၶၢင်ႉ မိူၼ်ၵၢၼ်ယဝ်ႉ၊ ၵၢၼ်း ၶၢင်ႉမၢၼ်းလုၵ်ႉတီႈၶေႃႈ 'ၵၢၼ်'မႃး လႆႇ, ပီၼ်ၵၢၼ်း၊ ပွင်ႇဝႃႈၵၢၼ်ႁူမ်ႉ၊ ႁူမ်ႉတုမ် ၵၢၼ်၊ ပီၼ်မုၵ်ႉ၊ ပီၼ်မူႇ၊ ပီၼ်လုမ်း ၵၢၼ် လိၵ်ႉသေၶၢင်ႉသမ်ႉပီၼ်ၶေႃ၊ လႆႇဝႃႈမုၵ်ႉ လုမ်း၊ မူႇလုမ်းၶႂ်ႉမိူၼ်ၵၢၼ်တင်း'ၵၢၼ်း' 'ႁိူင်း'ၶၢင်ႉယဝ်ႉ၊ ၵမ်ႇၶၢင် ၵၢၼ်၊ ၵၢၼ်း ႁိူင်း လိူဝ်းၶႂ်ႉ ပီၼ်ၶႃမ်းပႃႇ,လီႉၼလႈပႃႇ, လီႉလုၶႂ်ယဝ်ႉ။

ၶၢင်ႉ လိူဝ်ႈမၢၼ်းလဝ်ႈ မိူဝ်ႈပီၼ်သၢင်ႇ, ၵမ်ႇၶၢင် မိူဝ်ႈသိၼ်ႈပီၼ်မုၼ်မႃး ႁွင်ႉ (ဝႃႇ,ၸလေႃးတိ)ၶႂ်ၼလႈ လႆႇ,ဝႃႈ လေႃးတိၵၢၼ်ဝႃႈၶႂ်ႉ ႁွင်ႉလွမ်းလိူဝ်ႈမၢၼ်း လဝ်ႈၶႂ်ယဝ်ႉ။

ၵမ်ႈၽွင်ႈသမ်ႉႁွင်ႉ ' ႁူင်းလွႆ 'ၶႂ်၊ ၶႂ်ႉတေပီၼ်ႁွင်ႉလွမ်းမိူဝ်ႈႁူင်းလူင်လဝ်ႈ သင်ႇၶႃႇ,တင်ႈၶိူဝ်လွႆလိၵ်း တီႈမိူင်းလႄး ၽၢင် ၶွႆးမိူင်းၼၶႃႇ,လူင်၊ ၵမ်ႈၽွင်ႈသမ်ႉ ႁွင်ႉတႆးဝတ်ႉ၊ ၶႂ်ႉပီၼ်ၶွပ်ႈပိူဝ်ႈ လုမ်းလေႃး တိၶႂ်ႉဝုႉသေ ႁူင်းလဝ်ႈသင်ႇၶႃႇ,လင်ၶိူင်ႈ သွင်လင်၊ တီႈၶိူင်ႈသွင်တီႈသွႆးသေၼလႈ လိူဝ်ၶၢင်ႉႁူးတီႈႁူးလိၼ်မိူဝ်ႈဝတ်ႉၽြႃးပီၼ် လဝ်ႈ(ႁူင်းတေႃႇ,၊ ႁူင်းၽြႃး)လႆၢလႆၢ ၼလႈ လႆႇ,ႁွင်ႉ တႆးဝတ်ႉၶႂ်ယဝ်ႉ။

လေႃးတိ ၵၢၼ်ဝႃႈၶၢင်ႉ သမ်ႉ ပီၼ် လိူဝ်ႈသိၼ်လဝ်ႈမထေႇ,လူင်ၵၢၼ်ႇ, လရိယ (ၶူးမႃးႁူဝ်ၵၢၼ်း)ၵၢၼ်တိၵ်ႈ ၼၶသင်ႇ,သွၼ် ၵွၼ်ႁူႉၵွၼ်ၵၢၼ်၊ ၵွၼ် ၽိၵ်းၵွၼ်ၵမ်(ပိတ်ႈလၵျလီ) မႃး

မွၵ်ႇ,ၼၶလေႃးတိမိူဝ်းလႆၢလုမ်း

လွမ်းၶင်ႇ, မုၵ်ႉလုမ်း လေႃးတိ တင်ႈပီၼ်မႃးသိုပ်ႇ,လၢမ်းတၢမ်းၵၢၼ် ႁူင် ႁီးမႃးသေ၊ ထိုင်မိူဝ်ႈပူၼ်ႉမႃးႁိမ်းႁွမ်းသွင် ပၢၵ်ႇ,ပီး၊ ၵမ်ႇ,ၶၢင်ပူၼ်ႉမႃး သွင်ပၢၵ်ႇ, လၵ်းလိူင် ႁိမ်းႁွမ်းၶၢင်ႉ တိၵ်ႇ,ပီၼ်သွင် လုမ်းၸူႇ,၊ လုမ်းၶိူင်ႈ ႁိူတ်းဝုႉတီႈ ၶမ်း တူၼ်း မၢၼ်ႈၵၢၼ်လမ် တိၼ်လွႆလိၵ်း ၶၢင်ႉ (လႆႇ,ၶႂ်လုမ်းၶႂ်ႉ မိူဝ်းတီႈမိူင်း ယၢင်း)။ လုမ်းၶိူင်ႈလုၵ်ႉတီႈ ၶမ်းတူၼ်း ၼၽႄႈလူင်းၸူႇ,တီႈ ယၢၼ်ႇ,ႁုင်ႇ,၊ ၵၢၼ်ႁွင်ႉ ႁူင်းၵဝ်ႈလၵ်း လႆႇ,ၶႂ်ႈ။ လုမ်းယၢၼ်ႇ, ႁုင်ႇ,ၶႂ်ႉလမ်း တိၵ်ႇ,ၸူႇ,ၵိတ်းၶိူင်ႈ ၸူႇ, တင်ႈတီႈ 'ဝၢၼ်ႈၵၢၼ်ႇ,' ၶွႆးၵူင်ႇ,ပၢင် လူင် မိူင်းတႆးပွတ်းလၢၼ်း။ လႆႇ,ၶႂ်ႈတီႈ

ebook is created by www.Shanyoma.org

မိူင်းယၢင်းၼႄႈ ယၼ်ႇႁင်ႇ မီးလဝ်ႈသင်ႇ ၶႂ်ႇသေ တီႈဝၢၼ်ႈၵၢၼ်ႇၶႅၼ်ႉ ၵမ်ႇမီး လဝ်ႈသင်ႇၶႂ်ႇယဝ်ႉ။ လိူဝ်သေၼ်ႉ ၵၼ် ၵမ်ႇပႃးလဝ်ႈသင်ႇၶႂ်ႇသေ ၼၽၵွၵ်ႇႁူႉ ၵေႃႈ မီးၵမ်ႈၼွင်ႈယူႇ၊ ၶွႆးဝႂ်ႈမၼ်းၵမ်ႇ လွႆႈပိူင်ၶိုၵ်ႉၶိူင်ႇၵဝ်ႇ၊ ဝႆးလိုၼ်းတေၶိုၼ်း ပိၼ်ၵၢၼ်လိဝ်ၵၼ်ယူႇ။

မိူဝ်ႈပၢၼ်ၶဝ်ႈ ပၢၼ်ၵၢၼ်ပုၼ်ႉ မႃး ႁုၼ်းထဝ်ႈၶဝ် သိုပ်ႇလၢမ်းတၢမ်းၵၼ် လိူဝ်းၶႅၼ်ႉ ၶဝ်တေၵမ်ႇ ပေႃးႁွင်ႉႁႃလႄ ႁိၵ်ႈၶဝ်ႈၵုပ်ႇ ႁုမ်ႁွင်ၵၼ်ႁိုဝ်၊ ႁွႆးဝႂ်ႈလွင်ႈ ႁုမ်ႁွင်ၵၼ်ၶႆ မၼ်းၼႃႈသႅဝ်ႈလႆႈ(ၼႃႈၶႆ လႆႈ) ၼႃႈလိတ်ႈလႆႈ တၢင်းယုင်ႈယွင်ႇ၊ တၢင်းၶမ်လွႆ လိူဝ်းၶႅၼ်ႉၶႆႉၶဝ်လဝ်ႈတေ ၵမ်ႇ ႁုၼ်ႉထိုင်ႁိုဝ်ၵမ်ႇႁူႉ ပူႇၶိင်းလင်ႇၶႆ ၸေႃႁုၼ်ႉထိုင်၊ ၵမ်ႇၶႅၼ်ထုၵ်ႇလႆႈႁုၼ်ႉ ထိုင်၊ ပွင်ႇလွႆထိုင်သေႁွင်ႉႁႃလႄႁိၵ်ႈၵုမ်ႇ ၶႆးႁုမ်ႁွင်ၵၼ်သေ ၼႃႇၶႆသၢင်သႆႇ၊ ပိတ်ႈ လွင်ႈလေႃႁူလွင်ႈလီ လူးၵၼ်လိူင် တေ ထိုင်တီႈၵၢၼ်ဝႂ်ႈၶိုၼ်းပိၼ် မုၵ်ႉလိဝ် လုမ်းလိဝ်ၵၼ်ၶႅၼ်ႉၶႆယူႇယဝ်ႉ။

ၵမ်ႇၶႅၼ်ၵေႃႈ တၢင်းယုမ်ႇယမ် ၼႄႈ တၢင်းၽိုၵ်းၵမ်ယိပ်းတိုဝ်းႁဝ်းၶႆႉ မီးဝႆႉႁင်ႇ(သရၶၵေမၶ)၊ သိၼ်(သီႇလ)၊ သိၼ်ၵွၼ်ႇ(ၵလျႃႇဏ) ၵၼ်ၵွင်ႉဝႂ်ႈ ၵလိၼ်ႇၵၶေးၶႅၼ်ႉ ပိၼ်ပိူင်ၶိုၵ်ႉပိူင် ၶမ်ႈမၼ်းၼႄႈ၊ ပေႃးဝႂ်ႈႁဝ်းႁႃးႁူးၵေႃႉ လႆႈႁူႉ လႆႈပွင်ႇ လႆႈလိူင်းလိူင်ႈလွႆလီ ၵၼ် ဝႂ်ႈႁင်ႇ၊ သိၼ်၊ ၵလျႃႇဏလိူဝ်းၶႅၼ်ႉ မၼ်းပိၼ်သိၼ်ႈတၢင်းမႆႈၽွတ်ႇ ၵၼ် ႁႆႉၵၼ်လႃႉ ၵၼ်လၢင်းသူင်ႇလူးပၢၼ် ပိၼ် ယၢၵ်ႈယၢၼ်းၽၢၼ်လွႆလူင် ၵပႂ်ႇ ယသီႇတီႈ ၶႅၼ်ႉသေ၊ သမ်ႉလပ်းလွမ်း သိၼ်ႈတၢင်းပၢၼ်ပိၼ် ႁုၼ်းလီ ၽီလီ တေႃႇတီႈၵတ်းယိၼ် ၶိပ်ႉပၢၼ်ႇၶႅၼ်ႉ လိုင် ႁဝ်းႁူးၵေႃႉတေႁူမ်းလႆႈတီႈလွၵ်း ၶိုၼ်းၶွပ်ႇပိူင်လွမ်ႉဝႆႉၶႅၼ်ႉ လီလီငၢမ်းငၢမ်း ယူႇၶႆယဝ်ႉ။

ၼိူဝ်းလဝ်ႈဝႂ်ႇဏလေႃးတီႈ

မိူဝ်ႈပုၼ်ႉမႃးႁိမ်းႁွမ်းသၢမ်ပၢၵ်ႇ ၶိူင်ႈၶႅၼ်ႉ၊ တီႈၶႅၼ်ႉမီးပိဝ်ပွင်ႇသၢမ်ႁူး၊ ပီးၶႅၼ်ႉ၊ ႁိမ်းဝီင်းသၵ်ႇင်း၊ ဝၼ်းတူၵ်း မီးလဝ်ႈမုၼ်တူၼ်ၶိူင်ႈ လူဝ်းပၢၼ်သၢမ် မၢၼ်ႈမွႆႇသၢင်းၶေမ်၊ တီႈထမ်ႈလူင်လုၵ်ႈ သိပ်းႁိမ်းႁွမ်းၶႅၼ်ႉ သိၵ်ႈၶႂ်ႇဝႂ်ႇသိပ်း

ယႃႇၶၼ်ၶၼ် မိၼ်ႈၽွင်းတၢင်းယူ,လီတီမ် ထုၼ်ႈ၊ ႁၵ်းတူဝ်ႁၵ်းလႄႈတိုၵ်ႉၵ်ႇၼ်,ၼ်ၵ် လီ၊ ၶုင်ႈၽေႈလိူင် ၵမ်,ပေႊၵဝ်,ပေႊ မွႆ,သေ ၶင်,ၼွႆ,ၵုတ်,ဝႆႉ မႃၵ်,တႃႇတူလူၺ်း သႃမ်သွၵ်,ယွမ်းယွမ်း၊ သွင်သွၵ်,လိူဝ် လိူဝ်သေ မိူၼ်ႁၢင်ႈၵဝ်လႄႈပွႆႉတီႈ လူမ်း ၶဝ်ႈလူမ်းၵွၵ်,၊ ၵဝ်လႄႈၶဵမ်တီႈလူမ်းၶဝ်ႈ လူမ်းၵွၵ်,ဝႆႉ၊ ၵမ်,ၶၼ်ၶၼ်တေလႆႈဝႃႈၵိုတ်း ၵၢၼ် တူဝ်ၶဵမ် လႄႈၶဵမ်ၶၢႆႉၵိူဝ်။

ယႃမ်းၽွင်းၶင်,ၶၼ်ၶၼ် မီးပူ,လႃႈ ၶူိဝ်ႉ(မူးသိူဝ်း)ၵေႃႇၶူိင်ႈ၊ ၶုင်ႈၼုဝ်းၵဝ်, မင်တင်းတိုဝ်းၵုပ်းမွႆ, သိူင်မူၶ်,ၶမ်ႉၶဝ်ႈ ပႃးၵၢင်, ပႃးပိုၶ် တင်းမူၵ်,ပိုၶ်သေ ဢလ,လႃႈႁွၶ်းၽၵ်ဝ်ၵိမ်းၶႄႈထမ်ႈ၊ ယႃမ်း ဝၶ်းၵူိဝ်ၶူိဝ်း လမ်လပ်ႉလႂ်မိူဝ်းၶၼ်ၶၼ် ၶၼ်ႈလႄႈမၶ်းလွမ်လွမ်ပွင်ႉဝႃႈ "မိူဝ်ႈ ၶၼ်ႉဢပ်ႉမႃႈၵ်ၶ်လူင်ၵ်ၶ်လၢင် ၵမ်,သုၶ်, တူဝ်သင်ၵေႃး" ၶၼ်ႁၢင်းမၶ်းယူ,ယဝ်ႉ။

လဝ်ႈမုၶ်ၵမ်,ၶၼ်ၶၼ် လဝ်ႈၽိၵ်ႉ ၶု လႆႈငိၶ်းသိင်တိၶ် ၵၶ်ယိပ်,ယွမ်, ယိၵ်,ယုမ်းမေႊမႃႊၶၼ်ၶၼ် ၶုၵ်းၶူၶ်ႉဝူၶ်ႉ ပွင်,ဝႃႈတၵ်းလႄႈႁူၶ်းႁူႉၶဝ် တဝ်ထိုၶ်, မႃးၶၼ်ဢလႈ လင်,တၵ်းလွတ်ႈ ၶေႃႈၵႃ, ထႃ,ဝႃႈ "သပ်ႉပေ,သတ်ႉတႃ, ၵဝေ, လႅ,ႁွၶ်းတူ၊ သပ်ႉပေ,သတ်ႉတႃ, ၵဝေ, လႅ,ႁွၶ်းတူ" ၶၼ်၊ မိူဝ်ႈၶၼ်ၶၼ်ပူ,လႃႈၶူိဝ်ႉ လင်,ယုၵ်ႉၵၢင်,မၶ်း ယိူဝ်းသွႆ,လဝ်ႈမုၶ် တူၶ်ၶၼ်ၶၼ်၊ ၼွပ်ႈပိူဝ်ႈႁၵ်းၶမ်ႉမိတ်ႉတႃ, ပြမ်,မႃ,ဝီႉႁႃ,လႅၵိူဝ်၊ ၵမ်,ၶၼ်ငဝ်ႈလွင်ႈ မၶ်းသေပိူင်ပိူင်ၵိူဝ် တၢင်းယၶ်,ၵၢင်ႈ ပူ,လႃႈၶူိဝ်ႉၶၼ်ၶၼ် ၵမ်,ပိၶ်မႃးလႆႈ၊ ၵမ်, တီမ်ထုၶ်ႈလႆႈ ၵမ်,ၶၼ်ၶၼ်လဝ်ႈမုၶ်ၶၼ်ၶၼ် ၵမ်သေလွမ်,လူဝ်ႈလႄႈ ၼွပ်ႈလိမ်ႈပိုၶ် ၵၶ်တႃးၼွင်ႉ ၵၶ်ပိူၶ်ႈယိူဝ်းၶၼ်ၶၼ်။

ပေႊဝႃႈပူ,လႃႈၶူိဝ် လၶ်,ၵၢင်,သွင်ပွၵ်ႈ သႃမ်ၽဝ်,ၵမ်,တိူဝ်ႉယဝ်ႉ မၶ်းလင်,ၶဝ်ႈ လူးၶၼ်ႈထမ်ႈလႆႈႁၶ်လဝ်ႈၽိၵ်ႉၶုၶၼ်ၶၼ်သေ လင်,တူၵ်းလႄႈၶုပ်ႉဝႆႈဝႃၶ်းသႃၵမ်းလိဝ် လဝ်ႈၽိၵ်ႉၶုလင်,ဝႃႈ "မႃးတ မႃတူ ၵိူလၺ်း၊ ၵဝ်တၵ်းၵျေႊတြႃးပၶ်မွႆးယင်း တၵ်းထွမ်,ၵိူဝ်" ဝႃႈၶၼ်၊ "ပိၶ်တၵ်းထွမ်, တီႈၶႃႈၵျေႊလဝ်ႈ" ဝႃႈၶၼ်၊ လဝ်ႈႁဝ်း လင်,တၵ်းသၢင်းႁွဝ်,ၵျေႊတြႃးပၶ်မၶ်း ၵၽွင်းသႃ,သၶေ,တေ,ရႃ,မတေ,ရႃ,၊ ႁူ သူဝ်,၊ ၵတိၵ်ႈၵၶေ,ၵၢတ်ႈ ပိလႄႉလူ ပၢၶ်,၊ သိလႄႉလႃ,လေးပႃး၊ တြႃး ၶဵၵ်ႉပၢၶ်, တၵ်ႈဢၶပၶ် ႁူသမ်,သၶ် ပိူင်ယဝ်ႉ။ တြႃးၶေႃႈတူၵ်းႁၢင်းၵၢင်လႄႈ ပူ,မူးသိူဝ်း ၵမ်းလိဝ်ယဝ်ႉ။ သမ်ႉႁမ်ႈ လိူၵ်,(ၼွပ်ႈ)တူဝ်ၶူိင်ႈ လင်,မႃးၼုပ်း

ၶၼ်ႇပူႇမုၼ်းသိူဝ်း၊ သၢၵ်ႇ လဝ်ႈလၢင်ႇလေႃး ႁၢင် လဝ်ႈလၢင်ႇလၢမ်း လွၵ်ႈမၼ်းလူၺ်ႈပီႈၼင် သၢၵ်ႈသေႇဝႆႉၵႂႃႇၶႅၼ်ႈ၊ လဝ်ႈၽိူၵ်ႉၶုဝ်ႈ "လိူၵ်ႇလူပ်းၶၼ်မႂ်း ပေႃႇသေၼလႈ" ဝႃႈၶႅၼ်ႈ၊ ပူႇမုၼ်းသိူဝ်းဝႃႈ " မဝ်ႇပေႃႇလႆႈတီႈ ၶႃႈ" ဝႃႈၶႅၼ်ႈ၊ " ၵိတ်းသင်လိူင်မဝ်ႇ ပေႃႇလႆႈ?" ဝႃႈၶႅၼ်ႈ။ "လဝ်ႈၽွၼ်းပၼ် တြႃးၵဝ်ၶႃႈ မိူင်းၵၢၼပေႇလေႃးပႃး ၵၢင်ႈ ၵတ်းဝႃႈၶႅၼ်ႈၵဝ်ၶႃႈမဝ်ႇပေႃႇလႆႈ" ဝႃႈၶႅၼ်ႈ။ လဝ်ႈၽိူၵ်ႉၶု လၢင်ႇဝႃႈ " ၵဝ်ၽွၼ်း တြႃးပၼ်မွၼ်းယူမ်ႇႁိုဝ်?" ဝႃႈၶႅၼ်ႈ။ ပီႈၼင်ယူမ်ႇတီႈၶႃႈၽွၼ်းလဝ်ႈ ဝႃႈၶႅၼ်ႈ၊ "လိူဝ်ႉလၢႆႇႁူၵ်းပိူင် လႂၢင်ႇၶၢမ်ႇလႆႈႁိူဝ်?" ဝႃႈၶႅၼ်ႈ၊ ၶၢမ်ႇလႆႈတီႈၶႃႈၽွၼ်းလဝ်ႈ" ဝႃႈၶႅၼ်ႈ၊ လဝ်ႈၽိူၵ်ႉၶုလၢင်ႇဝႃႈ "ၶၢမ်ႇသရ ၶၵ်ႉႁုင်ႇသေတၢႆႉ" ဝႃႈၶႅၼ်ႈ၊ "ၵေႃႈမိူဝ်ႈ ၶၼ်ႉပီႈၼင် ၵၢၼ်ၶမ်ႈၼၼ်ႈ ယဝ်ႉတီႈၶႃႈ၊ မိူဝ်ႈၽူၵ်ႈလၢင်ႇ ၵႂၢၼ်ၵၼ်မႃး တင်း လုၵ်ႈတင်းမေးတီႈၶႃႈ ၽွၼ်းလဝ်ႈ" ဝႃႈၶႅၼ်ႈ။ ယၢမ်းၶၼ်ႉ လုၵ်ႈႁူင်းလၢင်း ဝၼ်းလူင်ၵေႃႈ လူမ်တူၵ်းမူၵ်း ၵႃႇၼၼ်ႈ ၶိူဝ်ၶႄႈလိၼ်မိူင်းၽၢႆႇတၢင်းဝၼ်း တူၵ်းၶၼ်ႉသေယဝ်ႉ၊ ပူႇလၢႆႈၶိူဝ်ႉၵေႃႈပွၵ်ႈ မိူဝ်းၼၼ်ႈသေယဝ်ႉၵႂႃႇ။

ပူႇလၢႆႈၶိူဝ်ႉတင်းလုၵ်ႈၼမ်းမၼ်း

ပူႇလၢႆႈၶိူဝ်ႉၶၼ်ႉ လိူဝ်ႈမၼ်းႁွင်ႉ "ငၢႆႈပြူး"ၶႅၼ်ႈ၊ ထိူင်ႈဝၼ်းၶိူင်ႈငၢႆႈပြူးၶဝ် ပေႃႈၼမ်ႈလုၵ်ႈ လၢင်ႇၵၢဝ်ၶဝ်ႈၶမ်ႉတၢင်း ၵိၼ်သေ ၼၢႆႉလူးထိူၼ်ႇပၢႆႇမႂ်ႉသၢင်းၶၢမ်၊ ႁွတ်ႈထိုင်ၶၢႆႈထမ်ႈယဝ်ႉ၊ လၢင်ႇၵၢဝ်ၶဝ်ႈ ၶမ်ႉတၢင်းၵိၼ်ၶဝ်ႁၵ်ႉၼၢႆႉၶၼ်ႉ ၵၢဝ် ၶႂပ်ႈယိၼ်ႈ လဝ်ႈၽိူၵ်ႉၶုၶၼ်ႉသေယဝ်ႉ၊ လဝ်ႈလၢင်ႇပူင်ပၼ်ၶူဝ်ႈၶဝ်ႁၢပ်ႉၵၢဝ် ၶၢမ်ႇ ၵၢဝ်သရၶၵ်ႉႁုင်ႇသၢမ်ပိူင် တင်းသိၼ် သီႇလႃႈႁၢႆႈပႃး ၶူဝ်ႈၶဝ်ၶပ်ႉယမ် ၵမ် ၵႆၼ်ႇ တေႃႇလူဝ်ႈတေႃႇပၢၼ်သေ ႁႃပ်ႉ ပီၼ်တၵႃႇ ပိတ်ႉလေးသီႇပိူင်သေယဝ်ႉ။ ယၢမ်းၶၼ်ႉ ပူႇလၢႆႈၶိူဝ်ႉၶဝ်လၢင်ႇထၢမ် ငဝ်ႈငၢႆႉလိူဝ်ႉၼိူဝ်း၊ လွင်ႈတၢင်းတီႈ လဝ်ႈ ၽိူၵ်ႉၶုၶၼ်ႉၶႅၼ်ႈယဝ်ႉ။ ပီၼ်လုၵ်ႈ လဝ်ႈ ၽၢႆႉႁူဝ်းလူင်၊ မိူင်းမေႃႇ၊ ပေႃႈၼၶ၊ ၼမ်ႈ မၢၼ်ႈ၊ လိူတ်းလူပ်၊ ၼိၼ်ႈယူႇၸျင်းတီႈ မၢၼ်ႈ ၵလုင်ႇၶၢၼ်းၸျမ်း၊ သိပ်းႁၢႆႈလူပ်ႇ ၼိၼ်ႈပီၼ်သၢင်ႇ(သၢႆႇမၶေႇ)၊ လႆႈ သၢဝ်းပီးၼိၼ်ႈပီၼ်ပၼ်လၢင်း၊ လိူဝ်ႈ ရျၢၼ်းလမ်ႉလဝ်ႈၵူပိတ်ႉ ၼသႇ ၶဝ်တၢင်ႇ ဝႃႈ(ဝႃႇလြေႃးတီ)ၶႅၼ်ႈယဝ်ႉ။

"ဂဝ်လမ့်လႆႈသွၼ်ဢၢဝ် လိၵ်ႈ လာလုမ်းၽိုၼ်ဂၼ်တီႈ(ပိတဂၢတ်ႈ)သေ၊ ရူပွင်,တွင်ႈဢၢဝ်မႄး လႆၢတီႈလႆၢလိၼ်သေ ဧလႈ၊ ၶွႆးဝႄႈဢၢၼ်တၵ်းလိုၵ်းရွတ်ႈမၢၵ်ႈ ၽုဝ်,ၶီပ့်ပၢၼ်,ၶၶေ့၊ သိၼ်ႈတၢင်းၶီပ့် ပၢၼ်,ရႃဢၢမ်,လႆႈငုၼ်းတၢင်းမၼ်း၊ လင်, လႆႈယွၼ်,လဝ်ႈ[သြ],ၶုမႄး ပႄးငဝ်ႈသေ၊ ဢိဝ်,ရွၼ်းလၢဝ်းရႃၶူ, ပိုင်ႈလဝ်ႈၶိုင်ႈ ဢိင်လဝ်ႈၶိုင်ႈ၊ တီႈၶိုင်ႈဧလႈတီႈၶိုင်ႈ၊ ဝတ့်ဝႄးလင်ၶိုင်ႈဧလႈလင်ၶိုင်ႈ ဂမ်း လိုၼ်းလင်,လႆႈရူ့ၶၢဝ်,ငီၼ်းငၢဝ်း လဝ်ႈ [သြ],တေႃ,လူင်ၸျၵ့်ဂႃ, ရူ့ယွႆ,ရၢၼ်ၶမ်ႇ ဂတ့်လၢင်းလိၵ်ႈလႆၢး ပိတဂၢတ်ႈ[ၽြ]ႄးပိၼ် လဝ်ႈဧလႈ၊ လႆႈၶူ,တွင်ႈထၢမ်သိၼ်ႈ တၢင်းမၢၵ်ႈၽုဝ်,ၶီပ့်ပၢၼ်, ၶႆဧလႈ၊ မၼ်းလဝ်ႈလင်,ဝႄႈပေႃးပိၼ်သိၼ်ႈတၢင်း မိုင်းၽီ မိုင်းသၢင်လိုင်ဂဝ်ရူ့လႆႈလီယူ,၊ ၶွႆး ဝႄႈ သိၼ်ႈတၢင်းမၢၵ်ႈၽုဝ်,ၶီပ့်ပၢၼ်, လိုင် ဂဝ်ပႆ,ဧၶလႆႈၶႆ။ ဂဝ်သမ့်ထၢမ် ဝႄႈသင်ၶၶေၼ် ၶီပ့်ပၢၼ်,မၢၵ်ႈၽုဝ်,ၶႆ့ သုတ်းယွ့်ၵိုဝ်၊ ပႆ,သုတ်းယင်းမီးယူ, လႆႈ ငိၼ်းဝႄႈတီႈမိုင်းပူးဂမ်,ၶၶေ့ မီးဝုံလိၵ်ႈ လႆၢးၽိုၼ်ဂၼ် ဢၢၼ်ပိၼ်ၶွႆးၽေၶေႈသိမ် ၶဝ်လဝ်ႈဢွၼ်တၢင်းလိုဝ်းၶၶေ့ မီးဝုံယူ, ၶႆယွ့်။ ၵိတ်းၶၶေၼ်ဂဝ်ဢေႈလင်,ၶူ, ထိုင်မိုင်းပူးဂမ်,သေ လႆႈထုပ်းရၢၼ်ၽိုၼ် လိၵ်ႈလဝ်ႈပုတ့်ထၶေးသု့ တိမ်ႈဝုံ(ဝိ သုတ့်ထိမၢၵ်ႈဢၢတ်ထဂထ,)ၶၶေ့၊ ဢၢဝ် ၵိတ်းတီႈပိုင်ႈဢိင်သေ ထိုင်တီႈပေးရူ့ ရၢၼ်သလ့်လႃ,သီ,ပႄး [တြ]ႄးဢၢရိယႃ,ၶဝ် ၶၶေ့လီလီငၢမ်းငၢမ်းၶႆယွ့်။ ပူ,လႃႈ ၶိုဝ့်ၶဝ်ဢေႈ ပေးလႆႈပွင်,လိၼ်းလိၼ်းလွ့် လီလီယွ့် လင်,ရႃဢၢဝ်မွၵ်,ထူၼ်, မွၵ်, ၼိုဝ်း ဢၢဝ်တင်းတွၵ်,မတ့်ၵိၼ်းရွၼ်းသေ ယွၼ်းဂၼ်,တေႃႈၶုပ့်ဝႆႈလဝ်ႈမုၼ်သေ မိုဝ်းၶူ,ယွ့်။

လဝ်ႈဝႃ,[လြ]လေႈတီဧလႈ ၽုင်း[ၽြ]ီးလူင်ၸျၵ့်ဂႃ,

လဝ်ႈဝႃ,[လြ]လေႈတီ ရွၼ်းရႃ ၽိုၼ်ဂၼ်ရူရၢၼ်သိၼ်ႈတၢင်း မိုင်းၽီ၊ လဝ်ႈဢၢၼ် ရူ့ယွႆ,ရၢၼ်ၶမ်ႇ လိၵ်ႈလႆၢး မိုင်းသၢင်၊ မိုင်းရူၼ်း၊ ငႄးရၢႆး(၁၂၈)မေႃး၊ [တြ]ႄးဧလႈ လႆႈရူပ့်ထုပ်းလဝ်ႈ[သြ],လူင် ဢၢတိတ်ႈ၊ ဢၢၶႄ,ဂၢတ်ႈ၊ပလ့်လုပ်ႈပၢၼ်, ၸျၵ့်ဂႃ, ဢၢၼ်ရူ့ယွႆ,ရၢၼ်ၶမ်လိၵ်ႈလႆၢး လိုဝ်းၶႆ့ လၢတ်ႈလႆႈၶႆၢးလၢင်းၶႆဧလႈ

ebook is created by www.Shanyoma.org

လဝ်ႈဝႃႇလႂ်လေႃးတီႈဢေႃႈ ပေႃးဝႃႈလႆႈ
ႁူႉယဝ်ႉလင်ႇထၢမ်–"သင်ၶႄၶၼ် တၢင်း
မိူင်းၶိုပ်ႉပၢၼ်ႇ လိုင်
လဝ်ႈႁဝ်းလွင်ႇႁူႉႁၼ်
ၶႃႈႁိုဝ်?"
(လဝ်ႈသျၢၵ်ႉၵႃႇ) – တၢင်းမိူင်းၶိုပ်ႉပၢၼ်
လိုင် မဝ်ႇႁူႉမဝ်ႇႁၼ်၊
(လဝ်ႈဝႃႇလႂ်) – သင်ၶႄၶၼ်ႁဝ်းလိုင်ၶဝ်ႈ
ပိၼ်တပေးၽူႈလႆ?၊
(လဝ်ႈသျၢၵ်ႉၵႃႇ)– ပိၼ် တပေးၽႂ်းပိၼ်
လဝ်ႈဢေႃႇတမႃႉၵိုဝ်ႈ။
(လဝ်ႈဝႃႇလႂ်)– သင်ၶႄၶၼ်ဝႆးလင်ၽႂ်း
ပိၼ်လဝ်ႈ ဢေႃႇတမႃႉ
ၵဝ် ၶိုပ်ႉပၢၼ်ႇယဝ်ႉ
သေဢလႈ မၢၵ်ႈၽူဝ်ႇ
ၶိုပ်ႉပၢၼ်ႇမဝ်ႇမီးယဝ်ႉ
ၶႃႈႁိုဝ်?၊
(လဝ်ႈသျၢၵ်ႉၵႃႇ)– ယင်းမီးလႆႈဝႃႇၶႅ၊ဝႆး
လင် ၽႂ်းပိၼ်လဝ်ႈ
ၵဝ်ၶိုပ်ႉပၢၼ်ႇ ယဝ်ႉ
သေဢေႃႈလဝ်ႈရႁၢၼ်း
တႃႇၶဝ်လဝ်ႈသိုပ်ႇၵၼ်
မႃးလီၼ်ႇလီၼ်ႇ သၢၵ်ႈ
သၢၵ်ႈ ၶၢၼ်ထိုင် သႃႇ
သၶႄႇလႆႈ ႁိုင်ပႆႇႁႃႈ
သိပ်း လဝ်ႈတီသ့ႉသ
လဝ်ႈမႃးဢလးသမ့်ပေႇ။
(လဝ်ႈဝႃႇလႂ်)– သင်ၶႄၶၼ် ၶိုပ်ႉပၢၼ်ႇ
သုတ်းၵႃႈ လဝ်ႈတီသ့ႉ
သမႃးဢလးယဝ်ႉႁိုဝ်?။
(လဝ်ႈသျၢၵ်ႉၵႃႇ)– ပႆႇသုတ်းလႆႈယင်းတၵ်း
တေႃႇထိုင် ႁႃႈႁိုင်ၶီႈ
ပီးမိူင်းႁွၼ်ႇ။
(လဝ်ႈဝႃႇလႂ်)– သင်ၶႄၶၼ် တၢင်းၶိုပ်ႉ
ပၢၼ်ႇ တေမီးမိူင်းလႆ?၊
(လဝ်ႈသျၢၵ်ႉၵႃႇ)– သင် ၶင်ႇၵဝ်လႆႈႁူႉ
လမ့် ႁူၶၼ်းလုၵ်ႈဝၼ်း
ပုတ်ႉတႁူး၊ ၶႅၼ်းမိူင်း
ဢေႃးသမ်ႇၽီႇ၊ တီၶၼ်
လွႆႈၽူဝ်းၶွင်ႇတွင်ႇ ၶႄၶၼ့်
သႃႇသၶႄႇ တေႁိူင်း
ၶွၼ်းသၢမ်ႁိုင်ပီး ဝႃႈၶႅ။

ၶုၼ်လုၵ်ႈဝၼ်းတၶေႃင်းၶူလိုၺ်,

ပီးဢေႃးလႃႇႁိုင်ပႆႇႁႃႈသိပ်းသီ၊ လတသလ်ႈလႃႇ ပုတ်ႉထေႃးလေႃးဢုတ်ႉ (၁၀၅၄)ၶုၼ်တၶေႃင်းၶူလိုၺ်, ယုမ်ႇမႃတ်ႈ တြႃႇ၊ ပိတ်ႈလႃႇႁူလီၶၢမ်ႇတင်းတြႃး

ၸိမ်မေးၸိမ်လုၵ်ႈ လၢႆႈတီႈသူလုၺ်မျူဝ်း တၢင်းသိင်ႈတၢင်းလူင်၊ လိူၼ်သိပ်းလပ်း ဝၼ်းသွၵ်ႇၵျူႈႁႅၢႆး။ ၶုၼ်လူင် မီး ၵႃႈ သႃႈလီ သွင်ၵုပ်ႇ မွၵ်ႈယၢႆႈငိုၼ်းသွင်လူင်, မွၵ်ႈယၢႆႈၶဝ်ႈသွင်လူင်,၊ ပူႈလေႃႈသြတ်ႇတ ၶႄႈတေႃႈမျတ်ႈလဝ်ႈ တၢင်းသၢမ်ၶၢမ်, ႁပ်ႇသရၶႄႁုင်, တၢင်းသိင်ႈတင်းလူင် ယဝ့်ႁႅၢႆး။

ဝၢႆးမႃးမင်းရိူၢႆးသီႈႁႃႇၵျူႈ လင်, သမ့်ၼတ, ၵူးမၢင်ႈသုင်းပွၵ်ႈ ထမ်ႈသၢမ်ပိဝ်၊ ၶၼ်ႈမၶၼ်းပေႃးတမ်းႁူႈၶမ်း သိပ်း သွင်လင်။ လံႈသီႈပီးလင်ႈလံႈသႃႇထူႉ ၶေႃႈဝႃႈၶႅႇႁႅၢႆး။ ဝၢႆးလိူၼ်းထိုင်မႃး ပီး ၵေႃးလႃႇ ႁိူင်ပႃၸိတ်းသိပ်းပိတ်ႈ(၁၀ရ၈) ၶၢင်းမိူင်းႁွင်းလင်ႈသမ့် ၼမႃးႁမ်းသေ လူႈတၢၶၼ်းယၢတ်ႈၶမ့် ထမ်ႈသၢမ်ပိဝ် ထိင်ႈ၊ ႁွပ်ႈမီးၶင်ႈၶႅၼလႄႈ လဝ်ႈဝႃႈလြ လေႃးတီၶႅ့ လဝ်ႈၵူးမၢင်ႈၶႅၵေႃႈဝႃႈ ယဝ့်ႁႅၢႆး။

လဝ်ႈသင်ႈၶႃႇ ႁူဝ်းပႃးလူႉ

ယၢမ်းၶၶေလဝ်ႈသင်ၶႃႇ ႁူဝ်းပႃး လူႉၵၶႅဝႃႈၶၶေ့(မိူဝ်ႈႁွင်းၶွင်းတၵ်သွင် ပႃး၊ သလြင်းၵၢင်းပြေႃႈသွင်ပႃး၊ မင်း တုင်းပီႈၶွင့်သွင်ပႃး၊ လၵိုင်းၵမျူဝ်းသႃး တွင်မႃႉသွင်ပႃး) ၶဝ်လဝ်ႈပိတ်ႈပႃးၶႅ့ ယဝ့် ထိုၵ်ႈမႃးလႃးတေႃႈလဝ်ႈၵူးမၢင်ႈ သုင်းပွၵ်ႈ၊ လင်ႈမႃးၶီၵ်ႇသလြေးၶေး ၶႄႈတွင်းပၢၶ, ထၢမ်လဝ်ႈၵူးမၢင်ႈ၊ လင်ႈတၵ်းသၢင်းႁြူဝ်ႈပၶ လတူႉပလြီ သုတ်ႇထီႇသီႈလလေးပႃး သိၶလူင်သီႈ သိၶႈ၊ သိတ်ႈလႃႈလေးပႃး တြႃးၶိပ့် ပၢၶ, ၽၢင့်လၢၶၼ်းသၢင်းႁြူဝ်ႈႁႅၢႆးပၶ သိင်ႈ၊ ၶဝ်လဝ်ႈပိတ်ႈပႃးၶၶေ့ၵေႃႈ တြႃး ငီႈၵၶသိင်ႈ၊ ၶဝ်လဝ်ႈႁူၶႈၶၢမ်ႈတုင်း ၵဝ်ႁိတ်းၵုပိတ့်ၼသ, တင်းသိင်ႈပိတ်ႈ လဝ်ႈ လင်ႈဝႃႈသင်ႈၶႃႇႁူဝ်းပႃးလူႉဝႃႈ ၶႅယဝ့်။

ဝၢႆးၶၶေ့(ၵလြိင်ႈလႃဝႃႈသီႈပီႈ ၶွင့်သွင်ပႃး ၵိၵ်ႈတင်းလဝ်ႈၶၶေႈတ မႃႈလႃႇ၊ လဝ်ႈသူႉလႃႈၵ မျၢင်လိင်းမျူဝ့် သႃး ၽေႃႉမသတင်းၵြီး ၼိၵ့်ၶမုဝ်ဝတႃႉ မေႃဝ) ၵလၢပ်ႈၸိတ်းပႃးၶႅ့ လင်ႈမႃး ၶၢမ်ႈၵဝ် လတူႉပလြီသုတ့်ထီသီႈလလေး ပႃး သိၶလူင်သီႈသိၶႈ ၶဝ်လဝ်ႈႁူဝ်း

ebook is created by www.Shanyoma.org

ပႃးလင်,ၵၢဝ်ပႆလႃပ်ႈၵမ့်မဝႃ,လႃ, ၵႃႈ သိမ်,သမ်,မုၵ်ႈ ၵၢၼ်ၶုၼ်ၺႃၶမ်းလူ ၶၼ်ၶၼ်ယဝ့်။ ဝႆၢးၶၼ်ၶၼ်ၶဝ်လဝ်ႈႁူဝ်းပႃး သိုဝ်းၽွ်,တၶင်းမၶင်း လင်,ၶိုၶင်းမိူဝ်းတေ, မိူဝ်းတၢင်ႈ၊ လွမ်းလူလ်ႈၵႃ,လဝိပတိ ၵၢပ်ႈၼလႈ လင်,လီဝ်းဝွတ်ႈလီဝ်းဝႆၢး လီဝ်းႁႆၢၶၼ်ယဝ့်။

တေႃႈၶွ်းလဝ်ႈၵူးမၢင်,သုင်းပွၵ်ႈ လမ်းပိုဝ်ႈပြႃ,တိၵ်ႈမိးမႃး ၵၢၼ်ဝႃႈႁူဝ်း ၶွင်,တွင်ၵွၵ့် တွၵ့်သိ၊ သိ,မိးတလ်တ့် လ်တ့်)ၶၼ်ၶၼ်၊ လင်,ႁွ်ႈတြႃးႁိုဝ်ႈႁိုင်း ပိုင်းသုံၵႃႈမိူင်းၺႃၶမ်း ႁၢၶၼ်ႁွင်းသင်, ၶႃ,တေႃ,မြၢတ်ႈလဝ်ႈတင်းလႆၢ မိးပ်တ်, တိူၵ်ႈတင်းလဝ်ႈၵူးမၢင်,၊ လင်,ပွႃး ၶိုၶင်ႈမိူင်းလွႆႁဝ်းမႃး(ပုလ်းလၵွၶၼ်, သၢမ် တိူၵ်ႈ)ၶၼ်ယဝ့်။

ယၢမ်းၶၼ်ၶၼ်(ၵၢရေးသုင်းၵိၵ် မုထိ ၵႃမပွႆးႁွင်း လီတ်တေႃၶိုဝ် တုင်သင် ပၼ် သင်ၵၼ်းရင်တၵ့်တင်ၶႆတင်းလုင် ပိၼ်ၵၼ်း ၵၢၼ်ၵွၵ်ၽၵ်မင်းလြႃတင်း သိင်၊ လဝ်ၵူးမင်လေ်တုင်တေႃးၶၼ် ပေ်ပၼ်လိဝ်ၵၼ်၊ ၵၢသၵ်လ်ႁၢသိပ် ဝိ ၶၼ်းထုဝ်သံၶဝ်၊ မၶၼ်မဝ်ၶျ၊ မၶၼ်မဝ်ၶျ ၵေ်ၶဝ်ရုဝ် ၽုင်းတၶင်းၶုဝ်းလဝ်ႁဝ်းလေ် မဝ်ၵိတ်းႁိုဝ်လႆ၊ ဝႆ့ႁွ်သႃယႃလီလုံရျၢၶင်း တၵႃပရိၵ်သတ်တင်းလႆ လီတ်တေႃၶိုဝ် ၺႃး) ဝႆၢးၶၼ်ၶၼ် ပိးၵေႃးလႃ,ႁိုင်ပႆၢပၢၵ်, ၵဝ်ႈသိပ်းသိ,၊ ဝႆၢးၶုၼ်ၶၼ်ၶၼ်းၵျ ပႆၢႈပ်တ်ႈ သေယဝ့်၊ ၶုၼ်ၵျူ,သပ့်ပတေး သမ့်ပုတ်ႈ ၶင်ႈၺႃ၊ မၶင်းလင်,ၽိတ်ႈပၢင်းလဝ်ႈ ၵူးမၢင်,သုင်းပွၵ်ႈမိူဝ်းၺႃၼလႈ လဝ်ႈ ႁဝ်းၶဝ်သၢင်းႁူဝ်,ပၼ် တြႃးၵၢယုတ်ႈ ၵၢမြၢတ်ႈ၊ သလ့်လႃ,လေးပႃးတြႃးၶိပ့် ပၢၼ်,ရူးသမ်,သ်ၶၼ်ပိူင်ယဝ့်၊ ၵၢမြၢတ်ႈ လိုင်ၶၢမ်, ၵၢယုတ်ႈလိုင်မဝ်,ၶၢမ်, မဝ်, ၶျွတ်ႈလႆႈ၊ ၶွ်းမဝ်,ၶျွတ်ႈလႆႈၵေႃႈ မၶင်း ရူဝ်ၽုင်းတၶင်းၶူဝ်း လဝ်ႈၼလႈမဝ်,ယႃ, မဝ်,ၽျၢၵ်ႈလႆႈၺႃး။

ဝႆၢးၶၼ်ၶၼ်သၵ်ႈၵရိတ်ႈ ႁိုင်ပႆၢပၢၵ်, ပႆၢႁူၵ်းပိး(၁၁၀၆) လဝ်ႈၵူးမၢင်,လူဝ်း လႆႈၵဝ်ႈသိပ်း(၉၀)၊ ဝႃႈလီတ်းသိပ်း (ရ၀)တီမ်ၶၼ်ၶၼ် ပြၢၶၼ်,လုၶၼ်,တေႃ,မူ, ပူၶၼ်ႁူ,ဝႆၢး မိူဝ်းသေယဝ့်၊ ဝႆၢးၶၼ်ၶၼ် လင်,ႁပ့်ပၢင်းၵၢဝ် မြုဝ့်သိတ်ႈတိၵ်ႈ (လဝ်ႈၶၼ်,တမႃ,လႃ, ပုတ်ႈ လဝ်ႈၵူး မၢင်,သုင်းပွၵ်ႈပ်ၶၼ် လဝ်ႈမထေ, ႁူဝ် ႁွင်းၶၼ်ယဝ့်။

ebook is created by www.Shanyoma.org

"ပၢၼ်လဝ်;ၶၼ်,တမျ,လျ,"

ၶုၼ်မိူင်းပၢင်းၵဝ်ၶဝ်လဝ်; မိူဝ်း ၶိူဝ်ၵျေသေ ထၢမ်တူလ်ုးလွင်;ဝျ;ၶဝ် လဝ်;ၵျေးဝျ; "ၵၢၼ်ၵျေ,လေ,တီ, ၸွင်း မူးၶၼ်ႇဝျ;ပီၼ် ၸွင်ၵုတ်,ၸွင်ၶၢၼ်၊ ၵၢၼ်ပူၵ်းသျင်းၸိုၼ်း သျင်ၶမ်းလူ,ၶၼ်ႇဝျ; ပီၼ်ၸွင်မုံသၵ်းၶံ ထွင်,လံ;ၵျေးလံ;ဝျ;"၊ "ၶဝ်လဝ်;ၵျေ;ဝျ;လံ;ၵျေးယူ,"ၶံ၊ ၵိူဝ်း တၵ်းထၢမ်ၶိုၼ်း၊ သမ့်ၵမ်,ထၢမ်သေ ပူင် ၶၢမ်းလိူပ်;ၵျေ;ၵမ်းလီဝ်ဝျ;ၶံယဝ့်။

ထိုင်မျးပီးၵျေးလျ, ၵိူင်ပီၢပၢၵ်, ပီၢလီတ်းပီး(၁၁၀၅) မၢၼ်;မိူင်းမၶၼ်းၵျေ; လူ,လီဝ်၊ လိူဝ့်ၶိူဝ်းမၶၼ်းၵျေ;ၽၢတ်,ၽီ; ၽၢတ်,ၼၽ,သိင်;ယဝ့်၊ ထိုင်မျးၵိူင်ပီၢ ပၢၵ်,ပီၢၵဝ်;(၁၁၀၉)တူဝ် လင်,တၵ်းတေ, တင်;မၢၼ်;မိူင်းလီမျး၊ လင်,ဝုံ့မၵျ, တၢၼ်,ပီၼ်ၼၵ,ၶံယဝ့်၊ တီ;လ့ၵ်တၶၼ်းလ့ၵ် ၵမ်,ဝျ;ၵူ;ပံၶဝ်;တီ;လီဝ်၊ ပၢၼ်မူ့သူဝ်း ၽူဝ်, ၵွင်,လေ,ယျ့ၶံယဝ့်။

ၶိူဝ်းသျင်းလေႃးတိၶိုၼ်;မိူင်းလွံမိူင်းတ်ုး

ပေႃးဝျ;ၶိူဝ်းသျင်းလေႃးတိ တီ; မိူင်းတ့ၵ်;ပွတ်;ပွံးသေယဝ့်၊ လင်,တၵ်းၶိုၼ်; မျးၵိူင်းတၢင်းမိူင်းတ်ုးပွတ်းလၢၼ်း တီ; ပူလ်ုးလလွၵ်ႇလွၵ်,၊ မိူင်းပွၼ်မၢၼ်;လိင်း၊ (မိူင်းၶၼွင်)ဝၢၼ်;ၵၢၼ်,(ပၢင်လူင်)၊ တေ, ထိုင်လင်,ၶံ; တီ;မိူင်းလွၵ်ႇလွၵ်, မၢၼ်; ရူင်ၵျၢင်း(သျၵ့်ရူ,)ၶၼ်ႇ၊ ၸွင်းမူးလေႃးတိ ယင်းၵိုတ်းဝုံ့ယူ,၊ တီ;မၢၼ်;ယွတ်;ၵျမ်း မၢၼ်;လိင်းၶၼ်ႇ ယင်းမီးဝတ့်လေႃးတိ လင်ၶိူင်;။

မိူဝ်;ပၢၼ်လဝ်;ဝျ,လြလေႃးတိ ၼလ; လဝ်;ၶၼ်,တမျ,လျ,ၶဝ်တိူၵ့်ၵိူင်း ၶၼ်ႇ ၵၢၼ်ၼၽၵျ,တၢင်းရူင်းမၢၵ်,လၢင်း သွင်သူပ်း(မိူင်းတ်ုးလီင်း)လိူဝ်းၶၼ်ႇ တေ ၵိူဝ်းၵိူင်းၶျ,ၶျၢင်;ယူ,၊ ၸွပ်;ပိူဝ်;ၶိူဝ်းရူၼ်း ၵၢၶွၵ်;ၽၢၵ်,ၶဝ်လံ;ၵွၶ်ၵျူဝ် ၵွၶ် ၸွၼ်းသျ,သၶျ,ၵျေ;မီးတင်းၶမ်၊ မိူၼ် ၶင်,လဝ်;ၵၢၼ်ၵွၶ်ၵျူဝ်တရုတ့်တၢင်, (တုင်းတေႃးၶေ,)လ့ၵ်၊ မူဝ်းထိ၊ ၵျ,မပွံး သျင်းလ့ၵ်လိူဝ်းၶၼ်ႇ ပီၼ်ရူၼ်းၵၢၶွၵ်; ၽၢၵ်,တင်းသိင်;ၶံယဝ့်။

သျင်းလေႃးတိ ၵမ်ၶၼ်မူၵ့်လုမ်း

e[book] is created by www.Shanyoma.org

လေႃးတီခဵ် ႁူမ်ႈဝ[ႆႉ]ၵ]ၸ်ႁၵ်ႉတီႈလီဝ်၊ ၸဝ်ႈ မႃး လုၵ်ႉၵဝ်မိူင်းမၢၼ်ႈၽၢဝ် မိူင်းတႆး မၼ်းၵၢၼ်လီဝ်ႇပွႆး[...]တၢၼႃႇ ၸွမ်းပိုဝ်ႈ ပွတ်းလၢၼ်း၊ ပွတ်းႁွင်ႇၵမ်ႇၵႃး ၶဝ်ႈထိုင် တၢမ်ႇမၢၼ်ႈ၊ တၢမ်ႇ[မ]ိူင်း၊ တၢမ်ႇလဝ်ႈ မိူင်းတီႈယူႇတႃႇႁဝ်း ၵၢၼ်ပီၼ် မိူင်းၼေ၊ တၢမ်ႇၶုၼ်လွႆ၊ ၵိၵ်ႉ[...]ႈတၢၵ႟ႇၵမ်ႇထုၵ်ႇ လိူဝ်းၶိုဝ်ၶူင်း တွႆႈၶူင်းႁွတ်ႈထိုင် ၶႃႇလႆၢ မေႃးမေႃးႁူမ်းၵၼ်[...]ၵ်ႇဝႂႈႁိူင်းၵမ်ႇ တီႈ လႆၢလီဝ်ၶၼ်ၶဝ်ယဝ်ႉ။ ထင်သဝ်းတီႈလီဝ် ၵွ[...]လီဝ်၊ ၶႃႇၶႃႇမႃး

(တွၼ်ႈသွင်)

သႃႇသၼေႃႇပုတ်ႉထၽႆၢ,ႁူင်းလေႃးတီၶႆၢလွၵ်းထွၵ်ႇတီႈ

ဝႆၢးသေရၵ်ႇၢၼ်းသင်,ၶႃႇ ၼိုဝ်း လိူဝ်ႈဝႃႇ[လ]ေႃးတီ(လဝ်ႈၵူးမၢင်,သုင်း ပွၵ်ႈ) တင်းၶုၼ်မိူင်းၵမ်ႇ,ပိုင်ႈၵိင်ၵၼ် ယဝ်ႉ ၵၢၼ်ပီၼ်ဝႆႉၵူးၵၢၼ်,ႁူင်းၵေႃႈ ၵမ်ႇ,ပၢင်းထင်သဝ်းတီႈလီဝ်၊ ၵွင်ႈလီဝ် ၼႄႈလင်,တၵ်း ၶႆႇပၢႆႈၽၢတ်ႇ,ယၢၼ် ၵွင်ႈယူႇ,တၼ်းသဝ်း တၢင်းမိူင်းမၢၼ်း သေ ၶိုၼ်ႈမႃးတၢင်းမိူင်းတႆး မႃးယူႇ,တီႈ လိၼ်သၢမ်မိူင်းလူႇ၊ ပွၵ်ႉၸုင်းၶေႃးလဝ်း တီႈမိူင်းပွၼ်ဝႃႇၶဝ်ယဝ်ႉ။

(လွင်ႈဝႃႇလႆႈၶႆႇလႆႈပၢႆၶဵ် ပေႃး တူလုၺ်းၶွင်းပိုၼ်းသႃႇသၼေႃႇ မိူဝ်ႈပၢၼ် ၶုၼ်မိူဝ်ႈႁွၼ်,လိူဝ်းၶေၶဵ် ႁွပ်ႈပိုဝ်ႈဝႃႇ သႃႇသၼေႃႇၵိင်ၶုၼ်[မိ]ူင်း၊ ၶုၼ်မိူင်းၵိင် သႃႇသၼေႃႇၶၼ်ၼႄႈ[...]ႃးဝႃႇၶုၼ်လီၵ်ႈ လႆႈၵေႃႈ သႃႇသၼေႃႇ(လဝ်ႈသင်,ၶႃႇၶဝ်) ၵေႃးလီၵ်ႈလႆႈလွမ်း၊ လိူဝ်ႉၶင်,လုမ်း တၢင်၊ လုမ်းလူင်,ၶဝ်လွႆ၊ မိူၼ်ၶင်,သႃႇ သၼေႃႇပိုင်, သိပ်းသွင်လဝ်ႈ၊ ပုတ်းပီတ်ႈ သိပ်းၵီတ်ႈလဝ်ႈ ငိုလဝ်ႈလီဝ်ပွႆးလွႆ၊ လိူဝ်း ၶဵ်ပီၼ်ႁွပ်ႈတီႈၵၢၼ်ၶုၼ်တင်း သႃႇသ ၼေႃႇၵိင်ၵၼ်ၶၼ်ၶဵ်ယဝ်ႉ။

ဝႆၢးၶၼ်ၶဵ် လဝ်ႈပိင်,လႃႇ,ၵိၵ်ႉတိ ပီၼ်လဝ်ႈမထေ,ႁူဝ်ႁူင်း လင်,ၵွၼ်ၶႆႇ ၽၢတ်ႇ,ပွၵ်ႉၸုင်းၶေႃးလဝ်းသေ ၼိုၼ်းမိူဝ်း တၢင်းပၢင်လူင်၊ မၢၼ်ႈလိင်း သမ်ႇၶဝ်ႈ ၶဵ်းၵိူင်မိူင်းၵိုင် ၶႃႇ,ၵိုတ်းသဝ်းတီႈ တၢတ်,မွၵ်ႇ, မိူင်းၶုၼ်ၵိပ်ႉၶိုင်ႈ၊ သမ်ႇသိုပ်, ထိုင်လိၼ်သီ,ပေႃႇ ၶႃႇ,သဝ်းတီႈမၢၼ်ႈလီႈ ၶႅမ်ႉလၼ်,ၵိပ်ႉၶိုင်ႈ၊ လဝ်ႈသၢင်,လဝ်ႈ

ၶၢင်ႈသိင်ႈၶႂႃႇၶၼေၼ်ႈၶၼ်၊ ၵႂႃႇၶၼ်ႉလႆႈငိၼ်း ၸၢမ်းလႃတ်ႈ ၸၢမ်းလူမ်း ဝႂႃႈလဝ်ႈၶဝ် လႆႈထူပ်းတၢင်းၽဵတ်း ၶုၼ်မိူင်းသီႇပေႃႉ လိူပ်ႈၵႂၵ်ႇလိၼ်သီႇပေႃႉၶၼ်။

လုၵ်ႉတီႈသီႇပေႃႉၼိုၼ်ႈထိုင် လႂႃႈ သိဝ်ႈ၊ ၸႂႃႇယူႇတီႈမၢၼ်ႈႁူဝ်ပိုၵ်ႉ၊ တင်ႈၵျင်း လူင်သေယူႇဝႆ့၊ လဝ်ႈပိင်ႇလႃႇၵိၵ်ႉတိ ပူၼ်ႉ ၸႂႃႇ ဝႆၢးမိူဝ်းၵႂႃႈၶၼေၼ်ႈယဝ်ႉ၊ မီးဝႆ့သၢင်းၶိၼ်း မၼ်းလဝ်ႈ၊ သမ်ႉမီးဝႆ့ႁႂင်းမူးဢၼ် လုမ်း လေႃးတိၵေႃႇဝႆ့သူႇၶၢင်ႈ၊ တီႈမၢၼ်ႈၵဝ်ႇ ၼိူဝ်းၶမ်းမီးဝတ်ႉလင်ၶၢင်ႈ၊ လင်ႇလႆႈၶႆၢ ၸႂႃႇတီႈမၢၼ်ႈမွ်ႇၼိူဝ်းၶမ်း၊ ႁုၼ်းမူႇလုမ်း ၼတႃႉၵမ်ႇမီးယဝ်ႉ။ တီႈႁႃၼ်ႉတႅ်ႈႁုင်းသႃႇ လမ်မၢၼ်ႈႁူဝ်းလူင်ၶၼေၼ်ႉ မီးဝတ်ႉ လင် ၶၢင်ႈ၊ ပူၼ်ႉမႂႃးႁႃႈႁူၵ်းပီးၶၼေၼ်ႉ လဝ်ႈ တူၼ်ၼူးႁုင်းသႃႇ ၵႂၼ်ႁူဝ်တၵႃႇႁိမ်း ႁူမ်းလိူဝ်းၶၼေၼ်ႉၼမႈႁမ်းလီလီဝႆ့ယဝ်ႉ။

ဝႆၢးသေ လဝ်ႈပိင်ႇလႃႇၵိၵ်ႉတိ ယဝ်ႉလဝ်ႈၵိင်ႇတႃႉပပ်ႉၽႄႉဝတိ၊ သမ်ႉ ပုတ်ႈပိၼ်လဝ်ႈမထေႇႁူဝ်ၵျင်း(ၽုင်းပြီး လဝ်ႈ)လုၵ်ႉတီႈႁူဝ်ပိုၵ်ႉလႂႃႈသိဝ်ႈ သမ်ႉၶႆၢ ၸႂႃႇယူႇတီႈမၢၼ်ႈၶႄး၊ ၽႆၢလၢၶ်းဝိင်း ၶမ်ႉၶမ်းၶၼ်ယဝ်ႉ။ ပၢၼ်မၼ်းလဝ်ႈၶၼ်ႉ တီႈ ဝိင်းသိၼ်ဝီလဝ်ႈၽႄႉလူင် ၶမ်းခိၼ်ႇၽႄႉ ပၢင်းဢဝ်လဝ်ႈသင်ႈၶႂႃႇ လႆၢဝတ်ႉလႆၢဝႂႃး လႆၢတိုၵ်ႈလႆၢၵျင်း ၸႂႃႇတင်ႈပၢင်ၶုၼ်ႉ ၶႆႈထၢမ်တွပ်ႇ လိၵ်ႈပရိယတ်ႉတီႉၶၼ် ၼလႈ၊ လုမ်းလဝ်ႈၵိင်ႇတႃႉပပ်ႉၽႄႉဝ တိႇၶဝ်ႁြႃႇတပေး ၵမ်ႈၽွင်ႈႁွတ်ႈ ထိုင်ၸႂႃႇတီႈသိၼ်ႈဝီ၊ ၸႂႃႇၵိတ်းၶေႃ ၶေႃႁိမ်းၽင်ႇၶမ်ႉပၢင်။ ဝႆၢးပၢင်ၶုၼ်ႉ ၶႆႈထၢမ်တွပ်ႇယဝ်ႉ လဝ်ႈၽႄႉလူင်ယွၼ်း ဢဝ်ၵျိုႈပိၼ် ပီႈပိၼ်ႁူဝ်လဝ်ႈ သင်ႇၶႃႇ တင်းလႆၢ၊ လဝ်ႈၵိင်ႇတႃႉပပ်ႉၽႄႉဝတိ ဢမ်ႇၽွမ်ႉၼလႈ ၽိူဝ်ႇဝႂႃႈထိုင်မိူဝ်း ၼိုၼ်းၶမ်ႉၶမ်း တီႈၵျင်းၶဝ်လဝ်ႈ တီႈမၢၼ်ႈၶၼႂႃးယဝ်ႉ၊ လင်ၵႂၼ်ၵၼ် ၶႆၢၸႂႃႇ တီႈမၢၼ်ႈႁိၼ်လူင်(သူပ်းၵမ်း) ဢၼ်ပိၼ်လိၼ်လိၼ် သၢမ်မိူင်း ၶၼေၼ်ႉ ယဝ်ႉ။ ယူႇၶၼေၼ်ဝႂႃႇၶၢင်ႈသမ်ႉၶႆၢ ၼိုၼ်ႈ လွမ်းႁူင်မၢဝ်း ၸႂႃႇထိုင်တီႈ'မၢၼ်ႈၶူဝ် ၵႂၼ်'(သိဝ်းၶိဝ်ႉ) ဢၼ်ပိၼ်ႁၢင်မိူင်း လေးၽၢင်၊ ႁူဝ်မိူင်းမၢဝ်းပုၼ်ႉယဝ်ႉ။

ႁူပ်ႉသိၼ်းၸုင်းဢၼ်ပိၼ်ပူႇၵိင်လူင်လွႆလိၵ်း

ယၢမ်းၶၼေၼ်ယင်းမီးသိၼ်းၸုင်း ၶုၼ်တီႈမိူင်းလွႆလိၵ်း၊ ပိၼ်ႁုၼ်းၼိူဝ်းလွႆ

ebook is created by www.Shanyoma.org

(တၢင်ႇ)ၶႄႇမိူင်းလူင်းလွႆလိၵ်ႈမႃး ထူပ်းၶဝ်လေႃး ၵေႃႈႁဵမ်းမၢၼ်ႈသဵ်ဝ်းၶဵ်ဝ့် ၶႄႇသေ၊ လႆႈမၢင်းႁပ့်ၶဝ်လဝ်ႈၼိုၼ်ႈၵူႈ တီႈလွႆလိၵ်ႈၶႄႇၶႄႇၼႆယဝ့်။ လွင်ႈပိူင်ပိၼ် မၢၼ်း ၼိုၼ်းမၢၼ်ပွင်ႇမိူဝ်ႈၼုၵ်ႈ တေႁူပ့် ထူပ်းလဝ်ႈၼမ်ၶႄႇ ၶၼ်သိၼ်းလုင်း ၶႂၢၼ်းၽၶႄၶႄ ၵၢၼ်လၢၵ်ႇလႅၢႆးၼေ ၼေၶႄႇ ၵၢၼ်ၶိူင်ႈ၊ ၽၶႄၵၢၼ်ၶႄႇ မီးၶၢၵ့်ယုင်းၼလႆးၵၢလမ် မိၼ်မႃးတုၵ်ႈ ၶွႆးၽဵၼ်ႇလိၼ်မၢၼ်း၊ မၢင်တီႈဝၢႈၽၶႄ ႁၢၼ်ၶၢၵ့်ယုင်းလဵၵ်းတူဝ် မိၼ်မႃးလပ်း ၶိူဝ်လွမ်ၵွၢမၢၼ်းဝၢႈၼႆ၊ ထိုင်ပွင်ႇမိူဝ်ႈ ၼုၵ်ႈၵၢင်ၶွႆမႃးမၢၼ်းလင်ႇ လူဝ်းၵၢဝ် ႁူၼ်းမၢၼ်းၼွင်ႈ ပႃးၵွင်ႈပႃးၵၢင်ႇသေ ၵူႉ သွၵ်ႈထိုၼ်ႇလိပ်ႈထိုၼ်ႇဝႃႇၼႆ၊ လင်ႇၵူႉ ႁူပ့်ထူပ်း လဝ်ႈၵိင်ႇတႃႉပ့်ၼႄႃႇတီႈၶဝ် လဝ်ႈတီႈမၢၼ်ႈသဵ်ဝ်းၶဵ်ဝ့်ၶႄႇ တၢင်း ၵၢၼ်မၢၼ်းၽၶႄႁၢၼ်ၶႄႇ မိၼ်ႈၵၼ်ဝ့် ၼေလႈ လင်ႇပိၼ်လူမ်းလူမ်းသိုဝ်းသိုဝ်း ၵွၼ်ၵၼ် ႁပ့်ပၢင်းၼိုၼ်ႈၶိူဝ်လွႆလိၵ်ႈ ၵူႉသေယဝ့်။ ယၢမ်းၶႄႇလဝ်ႈလၢင်းမီး ႁူႈပႃး၊ လဝ်ႈသၢင်ႇသႃႉမၶေႇသွင်ပႃး၊ တၢင်းၶိင်းသွင်ၶိင်း၊ ၶၢႆးၵျၼ်းသွမ်းသွင် ၶၢႆးၼႆယဝ့်။

သိၼ်းလုင်းလူင်ၵေႃႈ ၶဝ်ႈလွႆတႃႉ လိင့်သွမ်းလဝ်ႈၶဝ်ၶၼ်ၼေလႈ သမ့်သူၼ်မီး ပႃလူင်တူဝ်ၶိူင်ႈ လင်ႇမိူဝ့်ႁူင်သေ ၵၢဝ် ထိုင်တီႈလဝ်ႈၶဝ်ၵူႉ၊ ၶွႆးဝၢႈလဝ်ႈၶဝ်သမ့် ၵမ်ႇၵိၼ်ၼေလႈ မၢၼ်းလင်ႇလဝ်းထၢမ် လွင်ႈတၢင်းမၢၼ်း၊ ပေႃးဝၢႈမၢၼ်းႁူပွင်ႇ ယဝ့် လင်ႇယိုၼ်ၵိတ်းပိလွႆလေႃးတႃႉ 'ပိတ်ႈလၽူလိ' ႁပ့်ၶၢမ်ႇတုင်းၵၢဝ်သရ ၶႄႉႁုင်ႇသၢမ်ပႃး၊ သိၼ်သီႇလၵူႈပႃး သေသမ့်သေႃႉသူၼ်းႁူၼ်းမၢၼ်ႈႁူၼ်းသူၼ် ပိတ်ႈသေမူၵ်ႇၶဝ် ၽွမ့်ၵၼ်ႁပ့် ၶၢမ်ႇ တုင်းၵၢဝ် သရၶႄႉႁုင်ႇသၢမ်ပႃး သိၼ် သီႇလၵူႈပႃး၊ ယိုၼ်ႁပ့်တုင်းပိၼ် ပိလွႆ လေးလေးပႃး တႃႉယၵႃႉ၊တႃႉယၵီႇ တင်းသိင်ႈတင်းလူင်သေယဝ့်။

ဝၢႆးလင်မႃးလင်ႇႁွႆးသႃႉသၶႄႉ လဝ်ႈပုတ်ႇထ ၵၢၼ်လူမ်းလေႃးတီၶႄႇ ႁိူဝ်းႁိူင်းတီႈလွႆလိၵ်ႈတမ်ႈႁၼ်ႈယဝ့်။ ယူႇ ႁိူင်ထိုင်ၶၢဝၼ်းမႃးၵျႈပိၼ်လွႆ ပိၼ်တီး ၶွႆးမိူင်းလေးၽၢင်ၵွၼ်ၵၼ် ယုမ်ႇယမ် ပိူင်ႈၵိင်ႁိူဝ်းလိၵူႉ တင်းၶမ် တင်းလႅၢ သေ ႁိတ်းဝံ့မၢၼ်ႈၵၢတ်ႇ(လၢင်းၶိူဝ့်) ၶွႆး ယဝ် ၵၢၼ်ၵမ်ႇလွမ်းၽၢႆ၊ လဝ်ႈၵူးမၢင်ႇ ၶႆ၊ ၵၢၼ်ပိၼ်မုၼ်လဝ်ႈႁိူင်းပွႆးၽွင်းၶႄႇ ၶုၼ်မိူင်းလေႃႇၶဝ်ၵူႉယူႇ 'ၶူဝ်မၢႃၼ်းသူၼ်' ပုၼ်ႇၼႆယဝ့်။

ebook is created by www.Shanyoma.o[illegible]

ႁူဝ်ဝတ်ႉၶိူင်ႈမိူင်းလေးၽေႃင်

(၁) ႁူလ်ႈႁွမ်ႈ၊ (၂) ႁူဝ်ၶွင် (၃) မၢၼ်ႈပၢင်ႇ၊ (၄) မၢၼ်ႈယၢင်ႇ၊ (၅)မၢၼ်ႈၶွင်း၊ (၆) ၶွင်ၶမ်း၊ (၇) မၢၼ်ႈသၢင်း၊ (၈) မၢၼ်ႈၽေႇလူင်၊ (၉) မၢၼ်ႈလိူဝ်ႇ၊ (၁၀) ဝီင်းၵုင်း၊ (၁၁) ဝီင်းၶွင်း(ဝီင်းလူင်)၊ (၁၂) မၢၼ်ႈပီင်း၊ (၁၃) မၢၼ်ႈမွႆႇ၊ (၁၄) ၵုင်းသႃႇ၊ (၁၅) ပႃႇထူပ်ႇ၊ (၁၆) ၵၢတ်ႇထူင်း၊ (၁၇) လႃႇလေး၊ (၁၈) ၶမ်ႉလိၶုၼ်းၶမ်း လိူဝ်း ယူႇၽႅၢႇလိၼ်မိူင်းတႆး ၵၼ်ၶိုတ်းလႆႈၵႃး သွမ်း (၁) မၢၼ်ႈမွႆႇ၊ (၂) ၶမ်ႉတဝ်း (၃) မၢၼ်ႈၶူင်ႈၵၢင်း ၶွင်းၵိူင်[illegible]မိူင်းမၢဝ်း ၵၼ်ၶိုတ်းလႆႈၵႃးသွမ်း (၁) [illegible]ၢင်ၶွင်၊ (၂) သွင်းမၢဝ်း လိူဝ်းၶႆႈ၊ မၢၼ်ႈႁူၼ်း လိူဝ်းၶႆႈ ၵမ်ႈၽွင်ႈမီးလွမ်းတၢပ်ႈလႂ်၊ လႂ်လိၵ်ႈၶေႃႈမီးတီႈၶိူဝ်လႂ်၊ ၵမ်ႈၽွင်ႈ ယူႇလွမ်းတိၼ်လႂ်(ၵိၼ်တူင်းၶွၼ်ႈလႂ်) ယူႇ လွမ်းသၢပ်ႇၶမ်ႉယၢင်း(ပွတ်းတူဝ်ႈႁွင်ႇ ၶမ်ႉမၢဝ်း)၊ ၶၢမ်းၵၢဝ်ႇလူႇၵၢဝ်ႇတၶင်း လင်ႇဝႃႈ "ၵၼ်ၶီးဝုၼ်းၵျၢင်ႇၶွပ်ႇတူင်ႈတိၼ် လႂ်"ၶႅ၊ ႁိုဝ်ႈတေႃႇထိုင်ၵႃၶႆႈၶႆႈ။ မိူင်း ၶႆႈပီၼ်မိူင်း 'ယိူဝ်ႈၶုမ်ႇၶမ်ႉသုၺ်' ၶႅၼလႆႈ လဝ်ႈသူၼ်လဝ်ႈၶေႇၶဝ် လူမ်လွၵ်ႈၼတေႃႈၼတေႃႈ ဝႃႈဝႃႈ၊ 'တူင်းယုၺ်ႇမိူင်းယၢဝ်း'ဝႆႉၼလႆႈ ထၢင်ႇၵၢင်းၵိုတ်းသၢင်[illegible]ႃးသု[illegible]ၼ် ၶၼင်ႇလွၵ်ႈ ၶၼင်ႇၶေႃး၊ ပုၼ်ႈၵ[illegible]တႃႇၵိၼ်ၶွႆးငႃႈ လွၵ်ႈၵမ်ႇၵႃး တႃႇယ[illegible]ႈမီးဝုႆႇထိူၼ် ယုၺ်ႇလိုင်းၶႄႇ မုၺ်ႇယုၺ်ႇမိူ[illegible]င်ၶမ်လိူင်ႇ၊ လင်ႇဝႃႈ ႁုးလွင်ႈလွင်[illegible]းလွၵ်ႈလီၼလႆႈ လင်ႇႁွႆႈဝတ်ႉဝႃႈၵႃၼ်ႈ ႁူ[illegible]မႃးတင်ႈလႆႈ ႁိူင်ႁိူး၊ တေလႆႈယူႇထုၼ်ႈ[illegible]ၵ်ႇပီႈၶၼ်ႇႁွၼ်ႇ၊ မိူဝ်ႈလင်ႇထိုင်ၶၼ်ႈ ပုၼ်[illegible]ၶူင်း[illegible] ၶူင်း ၶႃးၵွၼ်ႇယူႇသဝ်းႁူႇ[illegible]ႃႈ ဝၢႆးလင် မႃးပီၼ်ၶူင်းဝႃးလူင် ၶိုၵ်ႉၶိုၵ်ႉၶမ်ႈၶမ်ႈၶႅ ယဝ်ႉ။

သႃႇသၶေႃႇၶႆႈ ၶွပ်ႇပိူဝ်ႈၶူႇႁူပ်ႇ ထူပ်းၼိူဝ်ႈႁုၼ်း ၵုၼ်ႈၵွၼ်ႇသွင်ၼိူဝ်း (ၼိူဝ်းတႆး၊ ၼိူဝ်းလႂ်)ၼလႆႈ လင်ႇပီၼ် ၵၼ်ၼၽႄႇတူၶင်းငႃႈ ႁိူဝ်းႁိူင်းၽၢႆး၊ မိူဝ်ႈၽွင်းမၼ်းႁိူင်းၶႄႇ လဝ်ႈၶဝ်ၶိူဝ် ၶူင်းၵမ်ႇယွမ်းသၢမ်ပၵ်ႉလဝ်ႈ ၶႅယဝ်ႉ၊ ပၢၼ်မိူဝ်ႈၶႄႇႁုၼ်းတိုၵ်ႉၵေႃႇၼလႆႈ သၢမ် ပၵ်ႉၵၼ်ဝႃႈၶႄႇ မၼ်ႈၵမ်ႇငႃႈငႃႈ၊ တီႈၶိူဝ်လႂ်ၶႄႇ မီးႁုၼ်းၼိူဝ်းၶၢင်(လီင်း ၽူဝ်း)ၽွင်ႈ၊ ၼိူဝ်းၼၶႃႇၽွင်ႈၵၼ်ၵမ်ႇ ပေႃးၵႂ်ၶူင်းလူင်လဝ်ႈသင်ႇၶႃႇၶႄႇ သမ်ႉ မီး ၶူင်းၼၶႃႇပၢၼ်းသေးၶဝ်လင်ၶိူင်ႈ ယူႇ လိၼ်ႇႁွင်ႇဝၼ်းၵွၵ်ႉၶူင်းလူင်ဝႃႈၶႅယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org
လွင်ႈၼိူဝ်းလေႃးတီႈလႆႈ ၽိင်ႈၽၢႆႈသႃႇ

လဝ်ႈဢိင်ႇ,တႃႉပပ်ႉၽေႃႉဝတီႇ,ၼႄႈ ၶုၼ်မိူင်းလိူၼ်း

မိူဝ်ႈၵၢၼ်ႇၽိုၼ်းဢိူဝ်းလဝ်ႈဢိင်ႇ, တႃႉပပ်ႉၽေႃႉဝတီႇ,ၼႄႈ လဝ်ႈလၢင်းလဝ်ႈ သၢင်ႇ,ၶဝ်ႈၵမ်ႈၽိူင်ႈ ၶူႈပွႆးၼုၼ်ႉၶႂ်းထၢမ် တွပ်ႇ,လိၵ်ႈတီႈမိူင်းသၼ်ႈဝီၶႄႉ ယဵင်းမီး လုၵ်ႈလၢႆးၼုၼ်မိူင်းလိူၼ်းၵေႃႉၶိူင်ႈ ၶူႈ ၶဝ်ႈပွႆးၶႄႉသေၼႄႈ လႆႈထုပ်းလႆႈႁၢၼ် ၶဝ်ႈလဝ်ႈသေ ဝၼ်းမီးလွႆယုမ်ႇ,ယမ်ႁူမ်ႇ လူမီး လွင်ႈတွင်းယူႇ,သဝ်းၼဝ်ႈလဝ်ႈၵိုဝ်ႇ၊ မၼ်းလဵင်ႇ,လဝ်းႁပ်ႉဝႆႉဝႃႈ "ပေႃးဝႃႈၶႃႈတ ၵႃႇ,လႆႈၶိင်ႈမိူင်းမႃး ၼၼ်းတေႃႈလဝ်ႈႁဝ်း ၶဝ်ႈမိူဝ်းထိုင် မိူင်းမင်းလိူၼ်းသေၵမ်းၶႃႈ" ဝႃႈၼႆႉဝႆႉၼႄႈ ထိုင်မႃးပီးၶႄႉ ၽိုၼ်းဢိူဝ်း လဝ်ႈဢိင်ႇ,တႃႉပပ်ႉၽေႃႉဝတီႇ, လဵင်ႇ,ၵွၼ် ၵဝ်ႇလဝ်ႈၶဝ်ႈၵမ်ႈၽိူင်ႈၽၢတ်ႇ,သေ လွႆ လိၵ်းၶူႇ,ထိုင်မိူင်းလိူၼ်းပုၼ်ႉယဝ်ႉ။ ယူႇ, လႆႈပီးၶိူင်ႈႁွႆး ၼုၼ်ၵၢၼ်ႁပ်ႉၽိတ်ႈၶႄႉ သမ်ႉၶႂၼ်းၼၽေးၶူႇ၊ လဵင်ႇ,ၵဝ်ႇၽိူင်းမိူင်း ၶေႃႉၶိူင်ႈသိုပ်ႇ,ပုတ်ႈ၊ တၼ်းလႆႈပီးၶိူင်ႈ သမ်ႉတႃႇ၊ သမ်ႉၼိၼ်းယုၵ်ႉထိင်ႈၽိူင်ႈမိူင်း ၶေႃႉၶိူင်ႈတိၼ်းၽိူင်ႈၶူႇ၊ ၶႆႉၶေႃႈတၼ်း လႆႈပီးၶိူင်ႈသမ်ႉတႃႇထိင်ႈ၊ ယူႇ,လုမ်ႈသၢမ် ပီးၼုၼ်တႃႇသၢမ်ၶေႃႉၼႄႈ ၽိုၼ်းဢိူဝ်းလဝ်ႈ ၶေႃႈဝၼ်းပိၼ်လိုတ်ႇ,လၢင်မႃးၼႄႈ လဵင်ႇ, ၵွၵ်ႇ,ၽၢတ်ႇ,တီႈမင်းလိူၼ်းသေ ၼိၼ်း ၼိၼ်ႈတၢင်းၶိုဝ်ႇ လွမ်းၽိင်ႇ,ၶုင်းတေႃႇ, ထိုင်မိူင်းႁူဝ်းဢၢင်ႉ၊ ၵိုတ်းသဝ်းယူႇ,ဝႆႉလႆႈ သၢမ်ဝႃႇ၊ တၢင်ႈၶျိင်းလဝ်ႈသၢင်ႇ,ၶႃႇ, တီႈ မၢၼ်ႈၽၢႆၶမ်း ၵူင်ႈဢၢင်ၵုင်းသႃႇ,ၼႄႈ ဢၢတ်ႇ,ၵဝ်ႇ,(လၢဝ်းဢႃး) လမ်ၵၼ်တၢင်း မၢၼ်ႈၶွင်ၸိူၼ်းဝႃႈၶႆႈ။

ယူႇ,မိူင်းႁူဝ်းဢၢင်ႉ လႆႈသၢမ်ပီး လဝ်ႈၽႄႉသိၼ်ႈဝီၼုၼ်ၶမ်းၼိင်ႇ,(ၼၢင်ႇ,) သမ်ႉလႆႈႁူႉသေ လဵင်ႇ,လွႆမူႉထၢမ်းၶဝ်ႈၶူႇ,ထိုင် ႁူဝ်းဢၢင်ႉသေ ၽဵဝ်ႈၵဝ်ႇၶုဝ်းၶျိင်းမႃး၊ ၽိူဝ်ႇ, မႃးၶီႇ,ႁိူဝ်း ႁိူဝ်းပေႃးႁွင်ႉဝႃႈၶႆႈ(လွင်ႈၶႆႉ တေပိၼ်လႆႈယူႇ, ၶွပ်ႈမိူဝ်ႈၶႄႉယမ်ၼုၼ် မၢၼ်းပၢၼ်ၶႄႉ မီးၶိူဝ်ႇလဝ်ႈၽႄႉတႃး ႁဝ်းဝႆႉၼႄႈ) တီႈၶႆႈၶဝ်ႈလဝ်ႈလႆႈပႃးၼတေႃႇ ပႃးဝႃႈ ပႃးထိုင်သၢင်ႇ,တႃႉမိူင်းလုင်းၶႆႈ ၶွၼ်ႇ,ယဝ်ႉ။ မၢင်တီႈသမ်ႉတိမ်ႈဝႆႉၶဝ်ႈ လဝ်ႈၶူႇ,တၢင်းႁူဝ်ယုၵ်ႇ,ပၢင်ႇ,ဝႃႇ၊ ထိုင် မၢၼ်ႈပၢင်ႇ,မိူင်းၶီဝႃႈၶႆႈ။ ဝႃးလင်မႃး ၼုၼ် သိၼ်းလုင်းလႆႈႁူႉလႆႈဝၼ်ယဝ်ႉ လဵင်ႇ,တၵ်းၼိၼ်ႈၶူႇ,မိူင်းၶွၼ် ၶူႇ,ပၢင်း လူင်းမိူင်းလေးၽၢင် ၼိၼ်းၼိၼ်ႈ တီႈလွႆလိၵ်းၶႆႈယဝ်ႉ၊ တေႃႇ,ထိုင်လဝ်ႈ ဢိင်ႇ,တႃႉပပ်ႉၽေႃႉဝတီႇ, ပြၢၼ်ႇ,လုၼ်ႇ, တေႃႇ,မူႇ, ဝႃးမိူဝ်းၵႃႈလွႆလိၵ်းႁၢၼ်ႈ

ဝႃႈၶႅၼ်ယဝ့်။

ဝၢႆးၶၢဝ်ႇလၵ်ႈဝႃႇလြထမ်ႇမႃႉ သမ့်ၶိုၼ်ႈပီၼ်ၽူင်းၸြီးလၵ်ႈ၊ ယၢမ်းၶၢဝ်ႇ ပရိယတ်ႈတီႈသႃႇသၢႆႇ၊ ပတိပတ်ႈတီႈသႃႇ သၢႆႇ ၵိုဝ်းၵိုင်ႈၼတေႃႈ၊ သင်ၶႃႇၶဝ် လၵ်ႈတီႇထုၼ်ႈသၢမ်ပၢၵ်ႇ၊ ၶုၼ်မိူင်းလင်ႇ တၢင်းၵႂၢမ်ႁူဝ်ပဵၼ်လေႃးလေႃးပႃး၊ တႃႇယ ၵႃႇတင်းလႅပုၵ်းပၵ်းၵျင်းဝႃးလူင်၊ ယၢတ်ႇ ၶမ့်ၶွမ်ႈတၵ်ႈ ၶမ်ႇၵၢႆႇဝ်းလီလီငၢမ်း ငၢမ်းၶႅၼ်ယဝ့်၊ လၵ်ႈဝႃႇလြထမ်ႇမႃႉၵေႃႈ လွၼ်ႇပုၼ်ႈၵႃႇဝၢႆးမိူဝ်းၵႂႃႈလွႆႈလီၵ်း ၶင်ႇ ၵဝ်ႇယဝ့်၊ ဝၢႆးၶၢဝ်ႇလၵ်ႈယသႃႉတီႇ သမ့် ၶိုၼ်ႈပီၼ်လၵ်ႈမထေႇႁူဝ်ၵျင်း၊ လၵ်ႈယ သႃႉတီႇ၊ၵေႃႈ ပုၼ်ႈၵႃႇဝၢႆးမိူဝ်ႈၵႂႃႈလွႆႈလီၵ်း ၶင်ႇၵဝ်ႇယဝ့်။

ဝၢႆးၶၢဝ်ႇလၵ်ႈၵိတ်ႈတီႇဝႃႇလြသမ့် ၶိုၼ်းပုတ်ႈပီၼ်လၵ်ႈမထေႇႁူဝ်ၵျင်း သေ ယဝ့်၊ထိုင်တီႈပီးသႃႇသၢႆႇ(၂၃၈၁ ၊ ၈၂) ၶၢဝ်ႇ မၢၼ်ႈမိူင်းၵေႃႈၵဝ်းမႃး ၼိူဝ်းၶုၼ် ၵေႃႈသိုပ်ႇၵၼ်မႃး ယူႇလႆႈပဵတ်ႇသိပ်း ၵီတ်းပီး ထိုင်လၵ်းၶဵၼ်ႈၵၢပ်ႇသီငၢႆႉၶၢဝ်ႇ ဝၼ်းလိူၼ်သီႇမွၵ်ႇၵဝ်ႈၶမ်း ဝၼ်းထမ်းလ ၶေႃႇ သိုၵ်းၶၢင်ၽေႃပႃႈၶွၵ်ႈၽွၵ်ႈၵွၵ်ႇ ပီၼ်မႃးၵၢင်ၼိုဝ်းၵမ်းလီဝ် ၵွၼ်ၵၼ်မႃး ယႂ်ႇၽျၢၵ်ႈလြတၢႆႇမျၢတ်ႈလၵ်ႈ တင်း သၢမ်လုတ်ႈၽိုၼ်းၽဝ်ၽဵဝ်းဝတ်ႈဝႃး ၽႄႇ သိုဝ်ႇႁူၵ်းတင်းလူင်ၵေႃႈ ပေႃးပီၼ် ၵၢၼ်လိၵ်ႉၵျေႃႇပွင်းတီးၵႃႈသိင်ယဝ့်။

လၵ်ႈၶဝ်ၵေႃႈလင်ႇတၵ်း ၵျတေႃႇ မူႇၶူႇ မိူဝ်းလၢပ်ႈယူႇတေးသဝ်းတီႈ လလြပ်ႈၶူးမၢၼ်ႈ၊ ပေႃးၵၢၼ်လိုၵ်ႈ လိုၼ်ပႃးသိပ်းသီႇဝၼ်းယဝ့်၊ ထိုင်လိုၼ် ႁႃႈလွင်ႈၵဝ်ႈၶမ်း လင်ႇသမ့် ၵျတေႃႇမူႇ လူင်းလူးၵႃႈၶမ်း တိုၼ်းမိူဝ်းလၢပ်ႈ ယူႇတေးသဝ်းႁၶုၼ်ယဝ့်၊ ဝၼ်းလူင်း ၶမ်းတိုၼ်ၶၢဝ်ႇ ပီၼ်ဝၼ်းသွၵ်ႈၵျူႇ ၶႅၼ်ယဝ့်။ လွင်ႈပီၼ်လိုဝ်းၶဝ်ႇလီၵ်ႈမႃႇ မၢင်တီႈသမ့်ဝႃႈ'ၶၢင်ၼႃႇတင်း ၼၶ,လၢဝ်း ပၢၼ်း' ၶၢင်ၼႃႇၶၢဝ်ႇပီၼ်ၶၢင်ၵၢၼ် ပိူ ႁူလၵ်းၽႄႈသႃႇသင်လိုဝ်းၶၢဝ်ႇ၊ ၼၶ, လၢဝ်းပၢၼ်းၶၢဝ်ႇ မီးမၢၼ်ႈၼၶ,ၵၢၼ်ႁွင်ႈ ဝႃႈ'လၢဝ်းပၢၼ်းလႅ,'(မၢၼ်ႈလၢဝ်းပၢၼ်း) ၶႅၼ်ယဝ့်။ မီးတၢင်းႁွင်ႇမၢၼ်ႈလွႆႈလီၵ်း မုင်ႈႁၶုၼ်ၵၼ်ဝႆႉ။

လွင်ႈထုပ်ႉပုၵ်ႈလႃႉၶွႆ တီႈၶိုင်ႈ (မၢင်တီႈ)သမ့်ဝႃႈ ထိုင်ပီးသႃႇသၢႆႇ (၂၃၈၁ ၊ ၈၂)ၶၢဝ်ႇ မၢၼ်ႈမိူင်းၵေႃႈၵဝ်း မႃး ၶၢင်ၼႃႇ တင်းၼၶ,မၢၼ်ႈလၢဝ်းပၢၼ်း မႃးတိုၵ်းလွႆႈလီၵ်း လုတ်ႈၽဵဝ်းၵၢင်ၼိုဝ်း၊ လၵ်ႈၶဝ်လိုဝ်းပႃး ၶီႁွတ်ႈမၢၼ်ႈၶႂၢင်သိၼ်၊

ၵမ်ႈၼွင်ႈၵိတ်းၵၢင်ထူိၶၼ်ႇၶႅၼ်ယဝ့်။ တီႈလွႆ လိၵ်းၶၼၶၼ်ႇယူႇလႆႈ ၵၶ်ႈသိပ်းပီႊမူိင်း ၵမ်းလိဝ်။ ဝႆၢးၶၼၶၼ်ႇ သိုၵ်းၶဝ်လွႆ လိၵ်းၼိုၶၼ်းၼပ့ၶၢင်ၼ႐ ၼၶႇမၢၶၼ်ႈလၢဝ်း ပၢၶၼ်းၶဝ်သေ တၵ႑ႇ တီႈလွႆလိၵ်းတၢင်း လႆၢ လိမ်လဝ်ႈလိမ်ၶျႈ သမ့်ၼိုၶၼ်း႐ပ့် ပၢင်းလဝ်ႈၶဝ် ၼိုၶၼ်းၶဝ်ႈတီႈ လွႆလိၵ်း၊ ၵွႆးဝျႈၶဝ်လဝ်ႈၵမ်ႇၶုႈၼိုၶၼ်းၶဝ်ႈ ယဝ့်။

မူိဝ်ႈၼွင်းၶင်ႇၶၼၶၼ် လဝ်ႈၽ႐ႇ သိၶၼ်ႊလုင်း၊ ပႆၢးလုင်း၊ ၵျေႃၵိမ်၊ ၵျေႃ ယွတ်ႈ၊ ၶၼႄၶမ်းႁူဝ်ၵၢင့်႐ၢင်ၼၵႇ၊ ႁူဝ် လိၶၼ်ႇၶဝ်မျႈသဝ်းၵျႈၶမ်းတူိၶၼ်း တီႈၶမ့် သၢမ်ႁူလျ်ႈလူင်းၶဝ့်ၵၶၼ် ၼွၶၼ်ႈၵၶၼ်ၶၼၶၼ့် ယဝ့်၊ လႆႈဝျႇပႆၢ လဝ်ႈဂိတ့်တီဝျႇလြသမ့် လွၶၼ်ႇပူၶၼ့်ၼွ႑ႇဝႆၢးမူိဝ်းသေယဝ့်။ ဝႆၢးၶၼၶၼ့် လင်ႇသမ့်ပၢင်း႐ပ့်ၵာဝ် လဝ်ႈပၶၼ်ႇလိတ့် တ႑ႇ(ၵုပိၵ့်ၶျႇ) ၼိုၶၼ်ႈပိၶၼ်မထေႇႁူဝ်ႁွင်း သေယဝ့်။

႐ၢမြေႇပုင်ႇသ႑ႇၼလႈ ႁွင်းၶႆ့ၢ

ယၢမ်းၶင်ႇၶၼၶၼ် ပူႇၵၢင့်ႁွင်းဝိင်း ၵွၶၼ်ႁူဝ်သေ တၢင်းၶိင်းၶဝ်မူိင်းယၶၼ်ႇႁုင်ႇ ႁူၵ်းၵေႃ႑ လင်ႇတၵ်းပၢင်းၵာဝ် လဝ်ႈပိင်ႇ လ႑ႇဝၶၼ်ႇၶၼ႑(ၶျ႑မူိဝ်း)တၢင်းလဝ်ႈလၢင်း ၸဝ်ႈသၢင်ႇၶဝ်ၵမ်ႈၼွင်ႈ လူင်းၼွ႑ႇမူိင်း ယၶၼ်ႇႁုင်ႇပူၶၼ့်ယဝ့်။ ဝႆၢးလိုၶၼ်းမျႈလူိဝ်း ၼွ႑ႇၵာမ်ႇၼိုၶၼ်း လူိဝ်းလိုၶၼ်းၵာမ်ႇလွမ်းသေ ၼလႈ ၵာဝ်တိၵ်ႇငၢၵ်ႈၽၢတ်ႇၵၶၼ် ပိၶၼ် သွင်ဝတ့်သွင်ဝျး၊ သွင်ၵၢၶၼ်ႇသွင်ႁွင်းၵျႈ တေႃ႑ႇထူိင်လင်ႇၶၼ်ႈယဝ့်။

ထူိင်မူိဝ်ႈပီႊသ႑ႇသၶၼ႑ႇ(၂၃၉၂) လၵ်းၶီႈလပ့်သွ့်၊ လူိဝ်းၵိတ်းပျႈလင်လင်ႇ သမ့်ၶႆ့ၢၼွ႑ႇယူႇတီႈမူိင်းတီးမ႑ ဝ႑ႇၶၼူိင်ႈ၊ သမ့်ၶႆ့ၢၼွ႑ႇတီႈမူိင်းႁူဝ်ၽိတ်ႈဝ႑ႇၶၼူိင်ႈ(မိၶၼ်ႈ မူိဝ်ႈပီႊပိတ်ႇလဝ်ႈၽ႐ျမျႈတူိၵ်းၶၢင်ၼ႐ တီႈ ၶမ်းတူိၶၼ်းၶၼၶၼ့်)၊ ၽြေးတၵ႑ႇပိင်ႇလ႑ႇ တၢင်းပူႇၼၵႇလူင်ႁူဝ်ၽိတ်ႈ ပိၶၼ်ငဝ်ႈတ ၵ႑ႇတၢင်းလႆၢ လင်ႇသမ့်ပၢင်းၵာဝ်လဝ်ႈ ၶဝ်ၼွ႑ႇတၢင်းမူိင်းဝိုၶၼ်း၊ ၼွ႑ႇၵိတ်းတီႈ မူိင်း ႁွမ် ႁူၵ်းၼိုၶၼ်း၊ တၵ႑ႇၶဝ်မူိင်းၼွၶၼ် လင်ႇ လူင်းမျႈပၢင်းၼိုၶၼ်ႈၼွ႑ႇတီႈ မၢၶၼ်ႈပၢင်ႇမူိင်း ၶိ၊ ႁွင်းလူင်ပူၵ်းၵိမ်းမၢၶၼ်ႈၶၢင်၊ ၵ႑ႈၶၼၶၼ်ႈ ယူႇသဝ်းသွင်ဝ႑ႇဝျႈၶႅၼ်ယဝ့်။ ဝႆၢးၶၼၶၼ့် သမ့်ၶႆ့ၢလူင်းၼွ႑ႇယူႇပၢင်ၶိမ်(လေ႑ၶၼေ႑ႇ မၢၵ်ႇဝၢဝ်း)၊ ယူႇလႆႈၼွ႑ႇသီႇဝ႑ႇ၊ ယၢမ်း ၶၼၶၼ် တၵ႑ႇတိၵ်ႇယႆၢႈၵၶၼ်ၼလႈ ၵာၶၼ် ပိၶၼ်လဝ်ႈလၢင်းၶၼၶၼ်ႇတ႑ပိင်ႇလ႑ႇ(လဝ်ႈ လၢင်းမူိင်းၼိုဝ်း၊ မူိင်းၼၶႇ)၊ လဝ်ႈလၢင်း

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶွင်ယၢင်း ၽၢတ်ႇယၢၼ်ၽုင်းၾႆးလဝ်ႈ ၵႂႃႇယဝ့်။ ယၢမ်းၶၼ်ၼိင်းၾႄးတၢင်ႇ ပိင်ႇလႃႇလင်ႇသမ့်ပၢင်းၵဝ်ႇ ႁူဝ်တေႃႇ ၽုင်းၾႆးလဝ်ႈ တင်းလဝ်ႈလၢင်း၊လဝ်ႈ သၢင်ႇၶဝ်လဝ်ႈ တင်းၵၢၼ်ႇတင်းႁိူၼ်း ၵႂႃႇ ယူႇလိၼ်မိူင်းမိတ်ႈ(ၵိၼ်လူင် သူပ်းၵၢမ်း)၊ ၶဝ်လဝ်ႈသမ့်ၵမ်ႇမိတ်ႈၼႄႈ ၼိုၼ်းလပ်း ႁိုဝ်းၶၢမ်ႈလူးႁွင်းမၢဝ်း၊ လင်ႇတၵ်းပူၵ်း ႁိူၼ်းတီႈလွႆႁွင်းမၢဝ်းၶၼ့်ယဝ့်။ ၶၼ့်ပီၼ် ပၢၼ့်ၽုင်းၾႆး လဝ်ႈၵိင်ႇတႃႇဝႃႇလႄ ၶၼ်ႈယဝ့်။ ၶုၼ်မိူင်းတီႈၶမ့်ၶမ်းၶေႃႈ ႁူမ်လူမ်းလူမ်းသေၼႄႈ ၵမ်ႇၵိပ်းငိုၼ်း မူးငိုၼ်းၼပႆးတီႈတၢင်ႇႁိူၼ်းလွႆတင်းလၢၼ်ႈ ယဝ့်၊ တီႈၶၼ်ႈယူႇႁိုင်ထၼ်ႈထိုင်သိပ်းပႅတ်ႇ (၁၈)ဝၼ်ႇတိမ်ႇတိမ်ႇၶၼ်ႈယဝ့်။ ၽုင်းၾႆးလဝ်ႈ ၵိင်ႇတႃႇဝႃႇလႄၶေႃႈပူၼ့်ၵႂႃႇ ဝၢႆးမိူဝ်းတီႈ ႁွင်းမၢဝ်းၶၼ့်ယဝ့်၊ တီႈႁွင်းမၢဝ်းၶၼ့်လင်ႇ မိူဝ်ႈႁွင်းမူးၼႄႈသၢင်းၶိင်းဝႆႈ၊ ဝၢႆးလဝ်ႈ ၵိင်ႇတႃႇဝႃႇလႄယဝ့် လဝ်ႈလေႇယၼ်ႇ တႃႇသမ့်ၼိုၼ်းပီၼ်ႁူဝ်တေႃႇ ၽုင်းၾႆးလဝ်ႈ လဝ်ႈႁွၼ်းႁိူၼ်းၶၼ်ႈယဝ့်။

လူင်းသူလ်ႇၵျၢင်ႇ

ၶၼ်ႈၼႄႈ ၵၢၼ်ပီၼ်ပီႈလဵဝ်ႉလေးတၢင်ႇ ယၢင်ႇ မိူင်းသူလ်ႇၵျၢင်ႇၶဝ်သမ့်ၽွမ့်လူဝ်ႉ ၵၢၼ်သေ ၼိုၼ်းမေႈႁပ့်ပၢင်းလူင်း၊ လုၵ့် ႁွင်းမၢဝ်းလင်ႇၵႂႃႇယူႇတီႈ မိူင်းသူလ်ႇၵျၢင်ႇ ႁပ့်တၼပႆးသၢမ်သုပ်ႈ၊ ယူႇထုၼ်ႈလိတ်း ဝၢႆႇဝၢႆႈၶၼ်ႈယဝ့်။

ၼိုၼ်ႈမိူင်းၶွၼ်

ၵိတ်းၶၼ်ၼႄႈၵၢၼ်ပီၼ်ၼမႈ လဝ်ႈလူးယေႈ(လဝ်ႈၽႄႉလူင်)မိူင်းၶွၼ် လင်ႇတၵ်းၶုၵ်းလွၵ်ႇလႆႈၶႆႈလွၵ်ႇထိုင် လဝ်ႈႁဝ်း ၶဝ်သေၼႄႈ တိုၵ်းႁူႈလဝ်ႈၽႄႉလူင်ၵႂႃႇ ပၢင်း လဝ်ႈၶဝ်ၼိုၼ်ႈမေႈမိူင်းၶွၼ်ၶၼ်ႈ၊ လင်ႇ ၵဝ်တင်းမႄႉလေႈတၢင်ႇ လိတ်းတူဝ်၊ ငိုၼ်းတၢင်ႇလင်မႄႉသေ တၢင်းႁုၼ်းမၼ်း လဝ်ႈလင်ႇလူင်း ၵႂႃႇပၢင်းလဝ်ႈၶဝ် ၼိုၼ်ႈမေႈၼိုၼ်း၊ ပူၵ်းပၼ်ႁိူၼ်းၶိုၼ်းသူၼ် မၼ်းလဝ်ႈ၊ ယူႇလႆႈလိတ်ႈဝၢႆႇၶၼ်ႈယဝ့်။

ပိၵ်ႇတေႃႇဝႃႇလဝ်ႈလူးယေႈလူင် ၵ်ၢတ်ႇ,ၼၶ ရွေႇၵင်ႈႁူမ်ႈလူမ်ႈလႆႈလီငၢမ်း သေတႃႇ ၵၶၼ်လႆႈပိၼ် ပီလွ်ႇလေးလေးပႃႇတႃႇ,ယ ၵႃႇ,ၶၼ်ႇ တင်းၵၢၼ်လဝ်ႈၵၢၼ်ၶုၼ် လၢင်ႈမီးတီႈၵိတ်ႇ,ၸွင်ၵၼ် ၵိတ်းၵီႈၼလႈ မၼ်းလဝ်ႈယွၼ်းထွၼ်တူဝ်ၵွၵ်ႇ, ၶၵ်ႉ လုမ်းၶူႇ, လႆႈငိၼ်းဝႃႇၶၼ်ယဝ်ႉ။ တီႈမိူင်း ၶွၼ်ၶႂ်ႉလိၵ်ႈမႆၢမၢင်ၽိၼ်သမ်ႇဝႃႇ သိပ်း သွင်ဝႃႇ,ၶၼ်၊ ၵၶၼ်သိပ်းသွင်ဝႃႇၶႂ်ႉ ႁူၶၼ်း သိုပ်ႇ,လၢတ်ႈၵေႃႇႁၢမ်ႇမီးၶမ်။

လူင်းၼိုၼ်းတၢင်းၶမ်ႇၶမ်း

ပေႃႇဝႃႇယူ,တီႈမိူင်းၶွၼ်ထူၶၼ်ႈ သိပ်းသွင်ပီးယဝ်ႉ ၶုၼ်ၶမ်ႇၶမ်းလဝ်ႈမြွဝ်ႉ လႃႇမင်ၵလႃႇ, တင်းၶိင်းလူင်မၢၼ်,သိၼ်ႇ လင်,ၵွၼ်ႁူဝ်ႁုၼ်း ပီတ်ႇလေႃးတႃႇ,ယၵႃႇ, တင်းလႆႈသေ ႁႂ်ႈလႆႈႁပ်ႇပၢင်းၵဝ်ၶဝ် လဝ်ႈၼိုၼ်းမႃႇၶဝ်ႈ မိူင်းၶမ်ႇၶမ်းထိၼ်ႇၶႂ် ယဝ်ႉ။(ၶိင်းလူင်မၢၼ်,သိၼ်ႇၶႂ်ႉ ပိၵ်ႇတေႃႈ ၸိုဝ်ႈသိင်လပ်းၶွင်းၵလႃႇသေတႃႇ မိူဝ်ႈ ၶျွင်းပႆ,မႃႇတင်ႈတီႈၶွင်းၵလႃႇၶၼ်ႇ မၼ်း ယူ,တီႈမၢၼ်ႈၶၼ်ႇ ၵူင်ႈၵၢင် မၢၼ်ႈၶၼ်ႇ ၼလႈၶွင်းၵလႃႇၶၼ်ႇ မီးဝုံဝတ်ႇလင်ၶူင်ႈ ၶဝ်ႁူမ်ႈၵၼ်ၼိုၼ်ႈ၊ ဝတ်ႇၶႂ်ႉတေ,တင်ႈဝုံ လီမ်မိူဝ်ႈၶဝ်လဝ်ႈ လုၵ်ႉႁူဝ်ပိုၵ်ႇလႃႈသိဝ်ႈ ၶူႇ,ယူ,ၶၼ်ႇၵိူဝ်၊ ၶွပ်ႈမိူဝ်ႈၵၶၼ်ၵိုၵ်းဝတ်ႇ ၶႂ်ႉမီးဝုံႁူလ်ႈသိမ်,ၶႂ် မီးၵူင်ႈၵၢင်ႁၢင်လွႆႈ မၢၼ်ႈၶႄးၼလႈ ႁၢင်လွႆႈၶွင်းၵလႃး ၶၼ်ႇ)။

မိူဝ်ႈၵၶၼ်ၶဝ်လဝ်ႈၶႆႇလူင်းၶူႇ, တီႈၶမ်ႇၶမ်ႈၶၼ်ႇ ၶူႇ,သဝ်းတီႈတူင်ႈၶႄး သေႁပ်ႇတပေး ၶၢမ်,သၢင်,သုပ်ႈၶူင်ႈသေ လင်,ၼိုၼ်ႈၶူဝ်လွႆႈ ၵၶၼ်မီးသိုဝ်ႈမၢၼ်ႈ ၶႄး၊ လိၼ်,လၢၼ်းဝၼ်းတူၵ်းဝိင်းၶမ်ႇ ၶမ်းၵၶၼ်ပိၼ်ပၢင်,ၶႃင်ႈလူင်ဝုံၶၼ်ႇ။

လီၵၢမ်းၶုၼ်မိူဝ်ႈၶွၼ်,

လဝ်ႈမြွဝ်ႉလႃႇမင်,ၵလႃႇ,ၶႂ်ႉ မိူဝ်ႈ ႁၢလီ ၶၢမ်,ၵုင်းတူင်းသိၼ် ႁပ်ႇပိၼ်ၵု ၼိုၼ်ႈပၢင်းလဝ်ႈၶဝ်ၶၼ်ႇ မၼ်းပိတ်ႈလႃႇ ပတႃႇ,ယၵႃႇ, လွမ်းၵလိၼ်,ၵၶေးၶႂ်၊

ၽိူဝ်ႇလဝ်ႈၶဝ်တူၵ်းႁူတ်ႈ မိူင်းၼမ်ႉၶမ်း မႃး ႁွပ်ႈလွင်ႈတၢင်းသေသမ်ႇသေပိူင် လႄႈ လင်ႇၼိၼ်ႈလဝ်းလဝ်ႈၶဝ် ယွၼ်း ထွၼ်တူဝ်ၵွၵ်ႇၶၼ်ႈ ပိုၼ်ႉလေးလေးပႃး တၢၵ်ႇသေ၊ ယွၼ်းၵူႈလႆႈယူႇၶွၵ်ႈမူႇလုမ်း သေ ႁူမ်ႈလူမ်ႈတူၺ်းထိုင်ၵဵတ်ႇၼၶႄႁႄႉ ၵင်ႈပႃႈၶွၵ်ႈ ယႃႇၵူႈလႆႈမႆႈလႅင်သင်တီႈ လဝ်ႈသင်ႇၶႃႇၶဝ်လဝ်ႈ။ မိူၼ်ၵၼ်တင်း လဝ်ႈလူးယေႈလူင်မိူင်းၼွၼ် ၶၼ်ႇၵဝ်ႇ ယဝ်ႉ၊ လီႁူမ်လူမ်းလွမ်းတၢင်း လႅင်သိူဝ်းလႅင် ယဵတ်ႇၶဝ်လဝ်ႈၼတေႃႉၼတေႃႉ။

တီႈၼမ်ႉၶမ်း(ႁုင်းၵလႃး)ၼၼ်ႉ ယူႇ လႆႈသၢဝ်းသၢမ်ပီး၊ လႆႈတင်ႈဢွင်းဝႃးလူင် ၼိူၵ်ႉၼိူၵ်ႉၶမ်ႈၶမ်ႈ၊ မေႃမိူဝ်းပိၼ်ၶႄႇမိူင်း လူင်း၊ တေႃႈႁူၼ်းၼၢႆးႁူၼ်းသွမ်းၶဝ်ၵေႃႈ ယင်းပိၼ်ၵုတ်ႇပိၼ်ဝႃး လိမ်တၢႆႈသၢင်ႉ ဝၢင်းႁူဝ်ႉမၼ်း၊ မီးႁွင်းမူး(လေႇတီႇ)သွင် သူႇ၊ သူႇၶိူင်ႈၼိင်းၽေႃႉမႆႈၶွင်ၶမ်းၶဝ်၊ သူႇ ၶိူင်ႈၼိင်းမၢၼ်ႇသိၼ်တၢင်ႉပေး(မိူင်းမၢဝ်း) ၶဝ်၊ ပိၼ်တၢင်းလီၶဝ်သွင်ႁူၼ်းၼႆႉ၊ မီး တေႃႇႁၢၼ်ႉၼႆႉ၊ တီႈႁုင်းၵလႃးၼၼ်ႉၽုင်း ၵြီး လဝ်ႈပုၼ်ႉၸူႉ ဝႆႉမိူဝ်းသၢမ်လဝ်ႈ၊

(၁) လဝ်ႈလေႇယၼ်ႇတႃႉ (မိူင်းၶွၼ်)၊

(၂) လဝ်ႈၵိတ်ႉတိၶၼ်ႇတႃႉ(မိူင်းယၢင်း)၊

(၃) လဝ်ႈၵေႃးဝိင်ႇတႃႉ(မၢၼ်ႈၵွႆႈ)လိူဝ်း ၼႆႉ သၢင်းၶိင်းမီးသွင်ၵၼ်၊ လဝ်ႈလေႇ ယၼ်ႇတႃႉလႄႈ လဝ်ႈၵိတ်ႉတိၶၼ်ႇတႃႉ ႁူမ်ႈသၢင်းၶိင်းၵၼ်ၼႆယဝ်ႉ။

တၢင်းယုင်ႈယွင်ၵွၵ်ႇပိၼ်မႃးမိူဝ်ႈပၢၼ်ၼမ်ႉၶမ်း

ဝႆႉသေလဝ်ႈမၢၼ်ႈၵွႆႈပုၼ်ႉၸူႉ ဝႆႉလိူၼ်းယဝ်ႉ လဝ်ႈပၢင်ၼိမ်ၼိၼ်ႈပိၼ် ႁုဝ်ႇတေႃႇၽုင်းၵြီးလဝ်ႈ၊ လူဝ်ႈႁႅင်း ၼႆႉ လူင်း ယူႇၼမ်ႉၶမ်းၼႆႉ ႁၢင်မၼ်းမႃး မီးတၢင်း ယုင်ႈယွင်ၶွင်ႈၶမ်ၼမ်ဝႆႉ။

(၁) ႁွပ်ႈငိၼ်းၼမ်းၶွင်တီႈပွၵ်ႉ ႁူဝ်ၶွင်ၼမ်ႉၶမ်း ယေႈႁူၼ်းၵိပ်းသွင်ပၵ်ႉ မိတ်ႉပၵ်ႉတွင်းလိၵ်ႉ၊ လုမ်းႁႅင်းလွႆယူႈၶၼ်း ပွၵ်ႉႁူဝ်ၶွင်ၵၢမ်ႇၽွမ်ႉသႂ်ႇ၊ ၶတ်းၵၼ်တေႃႇ ထိုင်ၼုၼ်သိၼ်ႈဝီ၊ ၼုၼ်ၶဝ်သိၼ်ႈဝီၸူႇ ၼမ်းၵၢမ်ႇလႆႈ၊ ပိၼ်ၵၢၼ်ၶတ်းၶၢင်၊ ပိၼ် ပုၼ်ႉၼမ်ႉယမ်ၼုၼ်မိူင်းသေ တေႃႇထိုင်ၼိင်း မၢၼ်ႇသိၼ်ၵိၵ်ႇတင်း ၼိင်းၶဝ်ႁမ်ႈၽွင်ႈ လႆႈထုပ်းမၢမ်ႇတီႉမတ်ႉလႄႈ မုင်ငိၼ်း၊ ၼိင်း ၽုဝ်းႁႅၵ်ႉလႆႈပႃႈၵွၵ်ႇလိၼ်မိူင်းသိၼ်ႈဝီ၊ ပႃႈယူႇမိူင်းသီႇပေႉ တေႃႇပေႃးသိင်ႈၵႃႈ

ၶၼ်ႈ၊ ၶႆႇတေလႆႈဝႆႈၶဝ်ႁၵ်ႉႁွမ်တၢင်း ယုမ်ႇယမ်တၢင်းတိုဝ်းၵမ် သုပ်းတူဝ်ၸွႆႈ ၶႆႇယူႇယဝ်ႉ။

(၂) တီႈသွင်သမ်ႉပိူၼ် ၶိင်းလွႆ ၵုၼ်ႉမိူင်းယၢင်းၼႆႉ ၶိင်းမြဝ်ႇဝုၼ်ႉမိူင်း ယၢင်းပိူၼ်သုပ်းပိူၼ်ၶၢမ်းၵၼ် ၶွပ်ႈၶႄး ၵမ်ႉၶႄးတၢင်သေ ပိူၼ်သုပ်းပိူၼ်ၶၢမ်း ၶၢင်ႈၶူႉတိၵ်းတိၵ်း၊ ၽုင်ႇပႃႈတွၼ်ႈၶွႆးၵမ်ႇ ၵႃး ပႃးတၢင်းၽုင်ႇပႃႈၶိူဝ် ၵမ်ႇၶၢၼ် ၽုင်ႇပႃႈတွၼ်ႈတၢင်းၽုင်ႇပႃႈၶိူဝ်ၵေႃႈ တဵၵ်ႇ လတ်ႉၵၼ်၊ ၵမ်းလိုၼ်းသုတ်းၶိူင်းဝႃးလူင်

ၵၼ်မၼ်ႈၵဵၼ်ႇၶဵၼ်ႈၶိမ်း တီႈမၼ်း ၵေႃႈတူၵ်းထုၵ်ႇ၊ လႆႈလဵတ်ႇလႆႈလုမ်းပၢင်ႇ မၼ်းၵေႃႈလႃးတၢယဵတ်ႇၵၢင်ႈဝႆႉ၊ လွင်ႈ ဝႃႈမၼ်ႈလီသုင်သိုဝ်းၵႃႈၶိူဝ် ပေႃးလူ တူလုၺ်းၶူၼ်ႉလွမ်း ၶၢမ်းယၢတ်ႇၶမ်ႉၶိင်း သႆၼႆႉၵေႃႉၶိင်ႈၶၢၼ်ႉမၼ်းဝႃႈ "ဝၼ်း ၵွၵ်ႇ႟ူင်းမီးတၢင်းၶွင်လူင်ပၢၼ်းပၢၼ်း ၼမ်ႈၽၢၼ်းႁွင်ႉမေႃးၵုၼ်၊ မိူဝ်ႈၶၢဝ်းၽေႃႉ ၶၢဝ်းၽုၼ် ၵိုင်းၵၢင်ႈၵိုတ်ႇပျူႉ ၵၢပ်ႇ ၵျူႉၶဵၼ်ႇၶဵၼ်ႇ" ၶႆ၊ ၶွပ်ႈမိူဝ်ႈၶိင်းၵၼ် ယၢတ်ႇၶမ်ႉၶၢၼ်ႉ မၢၵ်ႇၶူႉသီႇၶႄးပဵတ်ႇ ၽႆ၊ ၵၼ်လႆးၵၼ်လၢၵ်ႇတၢင်းလႆ။ ၶွႆး ဝႆႈၶိင်းၵၼ်ယူႇလမ်မၼ်းၶၢၼ်ႉ သမ်ႉ ဝုၼ်ႉထိုင် တုၼ်ႈပဵၵ်ႇၵၼ်ၽုၵ်ႇဝႆႉသွင်

ၶၢင်ႈတၢင်းၶူႉၸူးၶိင်းၶၢၼ်ႉ ပႆႇငိၼ်းမၢၵ်ႇ ၼႆႉ မၼ်းလၢင်ႇဝႆႈၸူးၶေႃႈယၢတ်ႇၶမ်ႉ ၶၢၼ်ႉ "တုၼ်ႈမႆႉပဵၵ်ႇပႆႇငိၼ်းဝႆႈၵႃး" ၶႆ ၶိင်းယၢတ်ႇၶမ်ႉလၢင်ႇသိုပ်ႇဝႆႈ "ႁွင်းၵလႃး ၸူင်းဝႆးတၢင်ႈမႃးႁိုင် ၶိင်းမိူင်းတၢင်ႈၼမ်း ၶိုင် ၽုၵ်ႇတုၼ်ႈပဵၵ်ႇလဵၼ်ႇ" ၶႆ၊ တုၼ်ႈ ပဵၵ်ႇၶၢၼ်ႉ ပိူၼ်ၶိင်းမိူင်းလူင်ၵၼ်ၶူႉၶၢၼ်း မၢၼ်ႈႁွင်းၵလႃးၼႆႉ တၢင်းပွႆႉပႃးၸူင်းလူင် ႁိုၼ်ႈၶဝ်ၵမ်ႇ ပေႃးယၢၼ်ၵႆၸူင်းၵႃႈႁိုဝ် ၶၢၼ်ႉယဝ်ႉ။

ၶိင်းမိူင်းလူင်ၵေႃႉၶႆႇ ႁၢင်းၽၢင် ယွႆႇသုင် သိင်ၵေႃႈယွႆႇ ႁႆႉႁႆႉၶုင်းႁုၼ်ၼၽႄး ႁိုင်ႇယူင်ႇလမ်၊ သိုဝ်ႈၶႄႈတေႃႇၶဵၼ်ပွတ်း မၢၵ်ႇလၢၵ်ႈပေႃးပိူၼ်ဝုင်းပိူၼ်ဝုင်း၊ ဝႆႉလွၵ်း ႁိုဝ် တိုဝ်းသွၵ်းတိၼ်ၶင်သွင်ၵဵၼ်၊ ႁတ်ႉ သႆႇလႃႇပႃႈ တိုဝ်းႁုပ်းၼၶ ႁၵ်ႉသၢမ်သၼ် ၶုတ်ႇႁွၵ်ႇပေႃးၶၢဝ်သုတ်ႇလုတ်ႇ၊ ႁႆႉႁႆႉ ၶင်ႈႁိမ်းၽႄႈတူၼ်ႉလုမ်းၵၼ်မီးႁိမ်း ႁွၵ်ႇ ပူႈႁွၵ်ႇပုမ်းလူင်တၢင်းမုၵ်ႇ မိင်ႇတေႃႇလဵင်း ဝၼ်းဝၼ်းၶိုၵ်းၵၼ်ဝႆႉၶၢၼ်ႉ၊ ႁွၵ်ႇလူင်မၢၵ်ႈ ၶၢၼ်ႉယင်းငိၼ်းဝႆႈ လႆႈၶူႉၶဝ်ႈပွႆးတိၵ်း 'မွင်ႇၼငႇထုၼ်း' ၵၼ်ဝႆႈၶၼ်ႉလူသွၼ်။

လွင်ႈၶႆႇ ၶိင်းမိူင်းလူင်ႁႆႉလၼ်ၵွၵ်ႇ သုပ်းပိူၼ်ပွၵ်ႈ (ၶွႆးဝႆႈလႄးတီႈၶင်ႇ ၵၼ် ၶႆႇ ၵႃႇၶႄႇလၢၵ်ႈ ၵမ်ႇၼပႆႉထမ်ႇမ

လၢၵ်ႈဢေႈ) ၶိင်းလူင်မၢၼ်ႇ,သၢင်ဝႃး "ႁူႉၵတ်ႉၶၼ်ၶၼ်ႉယဝ်ႉ"ၼႆ။ ၵဝ်ယိၼ်ၶႃႈ တင်းပၢင်ၼႆယဝ်ႉ။ ၼုတ်ႉ,ၶိင်းမိူင်းၶဝ်ႈ ၽူႈယိင်းၵေႃႉၼိူင်ႈ ပိၼ်ႈႁူၼ်းတၢင်ႇ,တီႈ မႃးႁၢၼ်ဢေႈ မၼ်းၵႅတ်းၶၢမ်းႁူပ်းဝႃး "ၼုတ်ႉ,ႁွၵ်ႇ,ဢဝ်မိုၼ်ငိုၼ်း၊ ၶႃႈ,ၶႃႈ,သမ်ႉ လိၵ်ႈၼိုၼ်း ႁဝ်းၵမ်ႇ,လိုမ်းပီႈလႃႈ,တီႉၽွင်း လွႆႈ"ၼႆယဝ်ႉ။

ပေႃးတူၺ်းလွမ်းတီႈၵၢၼ် လီ ၵၢၼ်ၼမ်ႉလႆၢလႆၢၶဝ်ႈ တီႈႁွင်းၵလႃး (ၶမ်ႉၶမ်း)ၼႆ မိုၼ်ႁၢင်းတေယူႇ,ႁိုင်ႁူဝ် ပၢၵ်ႇ,ပီးမိူင်းႁွၼ်ႇ,ယဝ်ႉ၊ မီးႁူၼ်းႁူဝ်လွႆလူႉ ၵေႃႉၼိုင်ႈမၼ်းဝႃးႁူပ်းၵံႈဝႆႉ "ပႃႈႁွင်ႇ,လွႆႈ မွၵ်ႇ, ဝၼ်းၵႂၵ်ႇ,တိၼ်တူင်ႈ ၶႂ်းၵူင်ႈၽွႆး ၶေ, ပိၼ်တီႈၵၶေ,သင်ႇ,ၶႃႈ,၊ မီးတင်း ၵၢမ်ႈပလႃႈ,သွင်တူၼ်ႈ၊ တူၼ်ႈၶိူင်ႈမၢၵ်ႇ, မူင်းၼူမ်၊ တူၼ်ႈၶိူင်ႈမၢၵ်ႇ,မူင်းႁွင်း ၶိင်း မၢၼ်ႇ,သၢင်ႁူၺ်း ပေႃးမိုဝ်းမေႃပွင်ၵေႃႈ သၢဝ်းသၢမ်ပီးၶႃႈ"ၼႆ၊ လွမ်းၶဝ်ႇ,ၶၢမ်း ႁူၼ်းယွင်ႇ,ဝႃႈဝႂ်ၵႂၼ်ႇ,တၢင်းဢေႈ ထိုင် တီႈလႆႈသၢဝ်းသၢမ်ပီးတိမ်မႃး ၽၢင်းၵြိး လဝ်ႈသုၶဝ်ၼ်ႇ,တႃႈ ၵၢမ်ႇ,ၼွႆႈသိုပ်ႇ,ယူႇ,တီႈ မိူင်းၶမ်ႉၶမ်း တီႈၽွင်းဝႃးလူင်ႁွင်းၵလႃး ၼႆႉသေဢေႈ ပီးသႃႈ,သၶေႃႈ,သွင်ၵိုင်သီ, ပၢၵ်ႇ,လိတ်းသိပ်းလိတ်း(၂၄ၵၵ)ၶဝ်ႈ တ ၵႃႈ,ႁူးမိူင်းမိူင်း လင်ႇ,ႁပ်ႉပၢင်းၶဝ်လဝ်ႈၶႃႈ, တၢင်းမိူင်းဝူၺ်း ၶႃႈ,ယူႇ,မၢၼ်ႈလွၵ်ႇ,ၵႂၼ်ႇ, ၵၢၼ်ႁွင်ႉပၢင်ၶိမ်မၢၵ်ႇ,ဝၢဝ်း ပုၼ်ႉၼႆယဝ်ႉ၊ လႆႈငိၼ်းဝႃး လင်ႁိုၼ်းယင်းၵမ်ႇ,တိမ် သိပ်းၼႆယဝ်ႉ။

ၵၢၼ်လၢၵ်ႇ,လႆၢးသၢမ်ပိူင်

ဝၼ်းတေၵႂၵ်ႇ,ၽွင်းဝႃးလူင် ၶဝ်ႈ ဝၢးၶဝ်ႈဝၼ်းဢမ်းသွမ်းဝၼ်းယဝ်ႉ ပွႆးၼူဝ်း ၵၢၼ်ႇ,ၼူဝ်းၽွင်းၵွၵ်ႇ,မူတ်း ၽိုၼ်မွၵ်ႇ,ၶိင်း ၶဝ်ၵေႃႈထိုင်၊ ႁူဝ်,တေႃႈ,ၽုင်းၵြိးလဝ်ႈ ၵေႃႈတွၵ်းႁွၵ်ႈယဝ်ႉ ၵႂၼ်ႇ,ႁူဝ်လုၵ်ႈၶွင်ႉ တဢေပးတင်းလူင် လူင်းၽွင်းၵွၵ်ႇ,ဝၢင်း ၽွင်းယဝ်ႉ၊ သိုဝ်တူဝ်ၶိူင်ႈၵၢၼ်ႁွင်ႉပၼ်ႇ, လိပ်ႈပၢင်,ၽွင်းတင်းၶႆႈ တေႃႈ,ဝၼ်းဝၢၺ်ႇ, ၵိတ်းၶိူင်ႈၶဝ်ႈ ဝိၼ်ၼိုၼ်ႈလၢၼ်း ၶိင်းမိူင်းလူင်ၶဝ်ၶႃႈ,၊ ၶဝ်ၢးမိူင်းၵၢၼ်ပွႆႉ ၶိင်းမိူင်းၵေႃႈမီးတၢင်းပိၼ်ၶဝ်ႈ တူၵ်းလွႆ ႁိုတ်းႁေႃႈသိုဝ် သိုဝ်ၵေႃႈဝိၼ်တူၵ်း လၢၼ်းၶႃႈ,၊ ၶိင်းမိူင်းၵေႃႈပုတ်းလွႆၵမ်း လိဝ် ယၢမ်းလဝ်ႈၶဝ်ပူၼ်ႉဝၢင်းၽွင်း တင်း ယၢမ်းသိုဝ်ဝိၼ်တူၵ်းလၢၼ်း ယၢမ်း ၶိင်းမိူင်းပုတ်းလွႆတႆၢၶႃႈ,ၶဝ်ႈ ငိၼ်းဝႃး

ebook is created by www.Shanyoma.org

ႁူမ်ႈမိူဝ်ႈ ၶႅၼ်ယဝ်ႉ။

ပၢင်ၶိမ်ၶႅၼ် ၶဝ်လဝ်ႈၶဝ်ႈယူႇသွင် ပွၵ်ႈသွင်ၽဝ်ႇၶႅၼ်ယဝ်ႉ၊ မၢၼ်ႈပၢင်ၶိမ်ၶႅၼ် လင်ႁိူၼ်းၵမ်ႇတၢမ်သိပ်း လုၵ်ႈယိုႇႁူဝ်ပၢင်ႇ၊ မိူင်းဝုလ်ႈ၊ မိူင်းမေႃႇပၢၼ်ၵႃးသွမ်းၵၢၼ် ႁွႆးၵႃႈ တေယၢၵ်ႈယၢၼ်းၶၢၼ်လုၵ်ႉလွင်ႈ ၵိၼ်ယိမ်ႉယူႇယဝ်ႉ၊ပေႃးလူၶင်ႇၶဝ်လဝ်ႈပႃး ၵွၵ်ႇၶမ်ႉၶမ်း တီႈႁွင်းဝႃးလူင်ႁွင်းၵလႃး ၶၼ်ၶဵဝ် လႆႈယုမ်ႇယမ်ဝႃႈ လဝ်ႈၶဝ်ၼိူဝ်း ႁွင်းၵၢၼ်ၶႅၼ် မိူဝ်ႈပူၼ်ႉမႃးလိူဝ်းၶၼ်ၶဵဝ် ၵၢၼ်ဝႃႈတီႈယူႇတၢၼ်းသဝ်းၶႅၼ် ၶဝ်လဝ်ႈ ၵမ်ႇသွၼ်ႇပဵၼ် ၶူဝ်း(ပရိၽေႃးၵ)ၶဝ် လဝ်ႈၶႅၼ်ယဝ်ႉ၊ လုၵ်ႈတိတ်းလပ်းၵၢၼ်ဝႃႇ ႁွင်ႉတၢၼ်ႇၶၢႆႇၶၼ်ၶဵဝ် ၶဝ်လဝ်ႈၵဝ်ၶေႃႈ သင်ႇသွၼ်ၽြေႃးပိၼ်လဝ်ႈ ၵၢၼ်ဝႃႈဝိ ၶေးသၢႆႇသၢႆႇၶၢႆႇၶၼ်ၶဵဝ်ပၢၵ်ႈပိုတ်ႈ၊ ပိၵ်ႉ တေႃႈၵမ်ႇလႆႈ 'ၵၢၼ်ၼုသယ' မၢၼ်းၵေႃႈ 'ပရိယုတ်ႉထႃႇၼႄႉလႄႈ ဝိတိၵ်ႉၵမႃႉ' မၢၼ်း ၶၼ်ၶဵဝ်လႆႈယူႇ၊ မီးတၢင်းလႆႈယုမ်ႇဝႆႉၶဝ်ႇ ၶႅၼ်။ ပေႃးသွၼ်ႇပုၼ်ႉထိင်ႈတီႈၶိူင်ႈၶၼ်ၶဵဝ် လွမ်းၶဝ်ႇ ၶေႃႈႁၢမ်းၽြေႃးပိၼ်လဝ်ႈၵျေႃး ဝႃႈ "လၽြိထၽိၵ်ႉၶလလႃးလိၵမ်း" "ရပ်ႁၢၼ်း ၶဝ်ႁူလ်း ၵွၼ်ၵၼ်ၵဵဝ်ႇ ႁွၼ်းတဵဝ်းတၢင်းၼလႄႈ" ၶႅၼ်၊ ဝႃႈၶႅဝ်ႉပွင်ႇ ဝႃႈၵူႇႁႃမိတ်ႉတႃႇပၢၼ်မုၼ် တီႈႁူၼ်း တၢင်းလႆၢႁူၵ်ႈပေႃးလႆႈလိ လႆႈပိၼ်လွမ်း သၢႆႇသၢႆႇၽြေႃးပိၼ်လဝ်ႈၶႅၼ်ယဝ်ႉ။

ၶႂၢႆႇၵူႇလွႆႈၼိူဝ်းလိၼ်လဝ်ႈၽႃႇသိ,ပေႃႉ ပၢၼ်ပူႇႁိူၵ်ႉၶုၼ်မၢၼ်ႈ

တီႈပၢင်ၶိမ်မၢၵ်ႇဝၢဝ်းၶႅၼ် ယူႇ ထူၼ်ႈသိႇဝႃႇသေ ထိုင်မိူဝ်ႈပီးသၢႆႇသၢႆႇ သွင်ႁိူၵ်ႉသိႇပၢၵ်ႇပိုတ်ႇသိပ်းသွင်(၂၄၈၂) လၵ်းၶိူဝ်ႈတဝ်ႇလုၵ်ႉ၊ ပလုၵ်ႉလေးတႃႇယၵႃႇ တၢင်းလႆၢၵဝ်ႈႁူဝ်သိပ်းလုမ်းသမ်ႉ ႁပ်ႉပၢင်း ၵူႇတီႈလွႆႈၼိူဝ်းၶႅၼ်ယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈပၢင်ၶိမ်ၶိင်း လွႆႈယွတ်ႈမိူင်း မေႃၵွၼ်ႁူဝ်ၵွၼ်ၵၼ်း ပိၼ်ၶိင်းလူင်လုမ်းမိူင်းမေႃႇ၊ မိူင်းဝုလ်ႈ၊ လွႆႈၼိူဝ်း လိူဝ်းၶႅၼ်လိမ်မိူဝ်ႈပၢၼ်ၶမ်ႉၶမ်း လိူဝ်းၶၼ်ၶဵဝ်ယဝ်ႉ။

ထိုင်တီႈၶႂၢႆႇၵူႇတီႈလွႆႈၼိူဝ်း လင်ႇ လိၵ်ႇပိၼ်သွင်လုမ်းၵူႇ၊ လွႆႈၼိူဝ်းၶိင်းသိင် လိၼ်ႈပိၼ်ၶိင်းလူင်ႁိၵ်းႁွင်း ပိၼ်ပႃႈၶိူဝ်ႇ ၵဝ်ႈႁူဝ်သိပ်းလုမ်းၵူႇယဝ်ႉ၊ ထိုင်လွႆႈၼိူဝ်း ၵူႇႁပ်ႉသၢင်ႇလွင်းပီးၶၼ်ၶဵဝ်ၵမ်းလိဝ်ႉ၊ ဝႆႉး ၶၢမ်ႇသၢင်ႇယဝ်ႉ ႁုဝ်ႇတေႃႇၽုင်းၽြီးလဝ်ႈ

ebook is created by www.Shanyoma.org

သုၶၶႅၼ်ႉတႃႇႁေႃးလွၶ်ႉဝၢႆးမိူဝ်းသေ ၵေႃႉ ဝႆႉသၢင်ႈၶိုၼ်း တီႈႁွင်းဝႆႉ ၵၢၼ်ဝူၼ်ႈၶၶႅၼ်ႇ ယဝ့်။ တီႈၶၢမ်ႇလွၵ်ႉမီးသီႉဝႆႉ (၁) ဝႆႉ မၢၼ်ႈ ဝႆႉမၢၼ်ႈမွၵ်ႇ (၂) ဝႆႉပၢင် မူင်ႈ(ငူင်းလၢင်ႇတွင်ႈ၊ပႃႉၵၢင်ႈ) (၃) ဝႆႉ ဝွၵ်ႈၵၢၵ်ႉ၊ ၵႃးၵုၺ် ႁူဝ်ဝႆႉၵၢၼ်ႁၢမ်ႇ လမ်သမ့်မီး လုမ်းၶမ့်ယၢင်းသႂ်းၶၢဝ် ၶႅၼ်ယဝ့်။

လွင်ႈယုင်ႈယွင်

ၵၢၼ်လွင်ႈယုင်ႈယွင်ၶဝ်မိူင်း ယၢင်းၶၶႅၼ်ႇ လုၵ်ႉလိမ်ၶမ့်ၶမ်းလွမ်း ထိုင်ပၢင်ၶိမ်၊ လုၵ်ႉပၢင်ၶိမ်(ပႆႉယဝ့်တီႈ ပၢင်ၶိမ်)သမ့်လွမ်းထိုင်လွႆႈၼိူဝ်း ၵွၵ်ႉဝႃႉ ဝႃႉၶၶႅၼ်ႇၵမ်းလိဝ် ၵမ်ႉမူၼ်ႇၼမ်းလႆႈသေ တိၵ်ႉပိၼ်သွင်ၽၢၵ်ႉႁူႉ လုမ်းပူႉလွႆၵုၼ်ႉ (မိူင်းယၢင်း)ၼလႈ လုမ်းၶိင်းမၢၼ်ႉသိင် (ႁွင်းၵလႃး)၊ လုမ်းၶိင်းမၢၼ်ႉသိင်ၶဝ် ၽၢတ်ႉယၢၼ်ၵၢၼ်ႉႁိူင်းလူင်လဝ်ႈသင်ႉ ၶႃႉသေယဝ့်၊ လိူဝ်းၽၢတ်ႉယၢၼ်ႁူႉ ၶၶႅၼ်ႇဝၢႆးမႃးၶိင်းထၢၵ်ႈမၢၼ်ႈယၢင်ႇ လိင်ႉ လူးလဝ်ႈၶဝ်သေ လိင်ႉယွၼ်းႁူႉႁွင်ႇႁူၺ်း ၶဝ် ၶႅင်ႉၵႃႈမၼ်းမွၵ်ႉလၢတ်ႈၼၶလိၵ်း လွင်ႈလီလႃႇလိုၵ်ႉတိၼ်ႈၶဵၼ်းမဝ်သေ ၵမ်ႈ ၽွင်ႈၵေႃႈၶိၼ်းလွမ်းၶိၼ်း၊ ၵမ်ႈၽွင်ႈ ၵေႃႈဝၢႆးမၢၼ်းလိင်ႉၶိၼ်း၊ လိင်ႉၶႅလိုပ်ႇ လပ်းလွမ်းႁူႈတီႈႁူႈလုမ်း ၵမ်ႉမီးၵၢၼ် ၵိတ်းယဝ့်၊ ၶိင်းမၢၼ်ႉသိင်လိုင် ၽၢတ်ႉ တေႃႉတၢႆႁူႉၶႅယဝ့်။

ၶႆႈႁူႉမိူင်းမိတ်ႈ

တီႈလွႆၼိူဝ်းလႆႈယူႉသီႉဝႃႉ ႁပ့် သၢင်ႉလွင်းသွင်သုပ်ႈ လွမ်းၶၢင်ႉၶဝ်ႈၶမ့် ယၢပ်ႉယၢၵ်ႈမႃး ပိူဝ်ႈပိၼ်ပၢၼ်သိၵ်းႁိူ ပၢၼ်ႉမႃးၵဝ်းၼလႈ ၶိင်းၶဝ်လင်ႉပူၼ်ႇႁၢၼ် (ၶိင်းမိူင်းယၢင်းၶဝ်ႁူပ့်ႁၢၼ်)တီႈမိူင်းမိတ်ႈ ၶၶႅၼ်ႇ ၶဝ်ႈၶမ့်လိူင်ႉၶမ်ငၢႆႈလွႆၼလႈ ပလွ့်လေးတႃႉယၵႃႉ ၵဝ်ႈႁူဝ်သိပ်းလုမ်း လင်ႉပၢင်းၶႆႈႁူႉလူးတီႈမိူင်းမိတ်ႈ ႁိမ်း

လွႆ(ၶႄႈတႆႇသမီးတွင်ႇ) လမ်မိူင်းႁူၵ်း၊ တင်ႈမၢၼ်ႈမွႆႇ,ၸွင်းမွႆႇ, ၶုၼ်းပႃႇ,မွႆႇၵလဝ့်ၵဝ်ႈ ၵမ်လူင်ၶႄၶဵ့၊(ၶုၵ်းတွႆႈလႆႈၶုၼ်းလိၵ်ႈ ရူႇ လေႃးဝႃႇ,တလဝ်ႈၶေႃႇ,ၶမ်းၶႄၶဵ့ဝႃႈ "ၶုၼ်းပႃႇ,လိုင်းမွႆႇၵလဝ့်ၵဝ်ႈၶိုပ်ႈ၊ လိင်းလိုပ်ႈ ၵၶၼ်ၵုင်ႇ,လႃးႁွႆႈ ၵိၶၼ်ႇ,ၵွႆႈလမ်းလၢင်ႇ, ၵၢင်ႁူလ်ႈ၊ ၵိၶၼ်ရူလ်ႈၵပ်းမွၵ်ႇ,ၶႄၢင်းၵႃႈ ထိင်းမိတ်ႇ,ၵႃႇရူမ်ႇ, ၵမ်ႇ,ပၶၼ်ႁွႆႈမၶၼ်း ယုင်ႈ၊ မုင်ႈတူလ်ႈယွတ်ႈယုမ်းမွၵ်ႇ,သၢင်ႇ ႁႃႈၶႄၶဵ့ယဝ့်" ၶႅ) တၵႃႇ,ၵၶၼ်လုမ်းလႃး လူႁၶၼ်ယူႇ,ၼ်ပ်ႇ,ၵ်ပ်ႇ,လမ်သမ့်(ၶုၼ်းလိၵ်ႈ မၢၵ်ႇ,ပွႆးၶမ်ႇ,သၢင်ႇ,ၶိူဝ်လွႆ သုပ်ႈပႃႈလင်ႇ ၵၶၼ်ၶိင်းလူင်လေးလၢၶဵ့တ်မ်ႈၶႄၶဵ့ဝႃႈ "လင်ၵူၶၼ်းပေႃးမီး သၢဝ်းယွမ်းသိပ်းသွင်" ၶႅ မိူဝ်ႈလဝ်ႈၶဝ်လုၵ့်လွႆၼိူဝ်းၶူႇ,ၶႄၶဵ့ တၢင်းၸွင်းမီးသီ,သိပ်းပႃႇသၢမ်လဝ်ႈ ၽုင်း ၵြီးလဝ်ႈယသႃႇထမ်ႇ,မ(လဝ်ႈၶႄးၶိင်) ၵွၶၼ်ႁူဝ်၊ ပေႃးၵၢဝ်လႃႇၶပွ့်သေ ၼၽ မ်ၼ်ႇ,ၵၶၼ်လိုင် ယေႈၵူၶၼ်းတေႃလႆႈလူႁၶၼ် လုမ်းလႃး ႁႃႈလဝ်ႈပႃလဝ်ႈယွမ်းၵိတ်း ၶိူင်ႈ(႒႕)ၶႅယဝ့်၊ ယူႇ,တီႈမိူင်းမိတ်ႈပၢၶၼ် ၵျူႇ,ပၢၶၼ်ႇ,ပွတ်ႈၶိူင်ႈ ၸွင်းတင်ႈတီႈလွႆ ၶႄႈတႆႇသမီးတွင်ႇ,လင်ၶိူင်ႈ၊ သမ့်ၶွႆႇလူင်း ၶႃႈၽၵ်းၶႄၢမ် ၵူင်ႇ,မိူင်းႁူၵ်း တၢင်းသွင် တီႈၵမ်ႇ,ပေႃးၵႆၵၶၼ် ပၶၼ်မိူဝ်ႈလဝ်ႈၽႃႇ ၶုၶၼ်ၶဝ်ပူင်ႇ,မိူင်း။

လဝ်ႈယသႃႇထမ်ႇမ(ၽုင်းၵြီး လဝ်ႈၶႄးၶိင်)တင်းလဝ်ႈလၢင်းလူင်ၶူမိူဝ်း လဝ်ႈမၢၶၼ်ႈပိင်း ပူၶၼ်ၶူႇ,ဝႃးမိူဝ်းၵႃႈၶႅႈ ယဝ့်၊ မီးဝုံ့သၢင်းၼ်င်းသွင်ၵၶၼ်တေႃႇ လင်ႇ,ၶႅႈ။

တၢင်းယၢပ်ႇ,ယၢၶၼ်းၶၢၶၼ်လွႆ

ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈပိၶၼ်ၶုၼ်းၽွင်းသိုၵ်းလုမ်ႈ ၶၢၶၼ်လွႆ တေႃႈၵႃႈၵိူဝ်သႃႇႁွႆးယင်းၵမ်ႇ, ၽႃႇပွၵ်ႈသွင်ၶႄၶဵ့ၼလႈ မၢၶၼ်ႈမိူင်းၵေႃႈ လႆႈၵိၶၼ်ၵ်မ်ႇ၊ ပိလွ့်လေးတႃႇ,ယၵႃႇ,ၵဝ်ႈ လူႇ,လ်ဝ်ယႃႈၽၢတ်ႇ,ၶၢတ်ႇ,ပင်း၊သိၶၼ်ႈတႃး ႁူဝ်သိပ်းလုမ်း လိတ်းသိုင်ႇ,ပ်တ်ႇ,မိူင်းၵေႃႈ သႃႇတၢင်းၵေႃႈ ၵမ်ႇ,လၢင်ႈၶူႇ,လူးၵၶၼ် ၵမ်ႇ,လၢင်ႈၶူႇ,လူႇ,ၶူႇ,တၢၶၼ်း၊ မၢင်မိူင်း ယူႇ,ဝုံ့ၵိူင်ႇ,ၽွႆႇ,မိူင်းမၶၼ်း၊ ၵိုပ်းယၢၵ်ႈ လိူဝ်းၶင်ႇ,ၶိင်းႁူဝ် လုမ်းၶဝ် မိူင်းလေး

ၽၢင် သီ,ၶိင်းပွၵ်ႈလူ,မိူင်းမိတ်ႈမႄးထိုင်
မၢၼ်ႈတူင်ႈၵၢဝ်ႁၵ်ႉလႆၢပဵတ်ႈ၊ လႆႈငိၼ်း
ၶၢမ်းႁူဝ်,လူဝ်,ႁၢင်းလၢင်းဝႄႈ ႁျ,ပၢၼ်,
ၵၢဝ်တႆၢဝႄႈၶႆယဝ့်၊ ၽိူဝ်,ထိုင်မၢၼ်ႈမိူင်း
လီမႄးၵဝ်ႈႁူဝ်သိပ်းလုမ်း ၶႂ,လူ,ၶႂ,
တၢၼ်းၶိင်းၶဝ်လဝ်ႈမိူင်းမိတ်ႈ ၵၢဝ်ပဝ့်
လွၵ်းၶီႈၵၢၼ်ထုၵ်,သၢင်,ဝႄႉ မိူင်းၵုတ်ႈ
(ယူ,မၢၼ်ႈပလၢၼ်းမိူင်းမိတ်ႈ ႁိူၼ်းၼၽ)
ၶၼၼ့်ၼၶ လိူဝ်းၶိင်းတၢင်,တူဝ်ၶဝ်ပေႃး
တူၵ်းလဵ့ၶႂ,ယဝ့်။

ထွမ်းၶင်,မိူဝ်ႈၵၢၼ်ၶိင်းလူင်(ၶိင်း
မ်) ၶိင်းႁႅင်းၶိင်းၼိူဝ်းသဵင်၊ ၶိင်းႁျဝ်း(ၶိင်း
ပေႃႈသဵင်ႁိူၼ်း)ၶဝ် လိူဝ်းႁၢပ်,ႁၢမ်ထၢမ်း
ၵိုတ်ႈၶႄႈၵၢၼ်,တၢႁႅင်း လႆႈလၢတ်ႈလႆႈ
လူင်းလႆၢးမိုဝ်းဝ့်ႁိုဝ်?၊ ဝႄႈႁူႈပျႃးတိၼ်းပျႃး၊
ပိူၼ်ႈလႆၢ,မၢၵ်,ႁိၼ်ၵေႃႈ ၵၢဝ်မၢၵ်,ႁိၼ်
သႆၢႈၶႆ၊ ထိုင်တီႈမိူင်းလီမႄး မိူင်းတႆးႁဝ်း
လႆၢ,လေႃႈႁိၼ်,တူ, တင်းငိုၼ်းတိင်းၵႄး၊
လေႃႈႁိၼ်,တူ,ယေႃႈၶၼ် လႆႈတိင်းၵႄး
သၢမ်ပျႃးၶႆၢး၊ ၵႄႈပိၼ်ၶိင်းၶဝ်လႆႈထုၵ်,
ၶီႈလိမ်ၶဝ်ႈသၢၼ် ၼိူဝ်ၶမ့်မၼ်းတေႃႇ
မၢၵ်,ၼိူဝ်မၢၵ်,ႁိင်း တေၵဝ်ၶၼ်ငိၼ်းႁိၼ်
တူ,ၵမ်,ၶၼၼ်လေႃးၶိဝ် ၵိင်းၵလိတ်ႈၶႆ၊
ၶိင်းၶဝ်သမ့်ယွၼ်းသႆၢႈၶၼ်တိင်းၵႄး ႁူႈ
ယေႃႈၶၼ် သႆၢႈတိၼ်းသၢမ်ပျႃးၶႆၢး၊ ယေႃႈ
ပၢၵ်,ႁိူႈလႆႈယွၼ်ႈသႆၢႈသၢမ်ၶၼ်ႁႄႈပျႃးၶႆ၊
လႆႈလၢတ်ႈၵၼ် လႆၢပၼ့်လႆၢပွၵ်ႈလင်,
ယဝ့်ၶႆယဝ့်။

လွင်ႈလႄႇပိၼ်ၵၢၼ်လီ

ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈၽင်းၵြီးလဝ်ႈ လဝ်ႈၶႄႈ
ၶိင်ပၼ်လိၵ်ႈႁၢမ်ႈတပ့် ပလ့်ၸေးတႃႇ,ယ
ၵႃႇ,ၸေႃႇၶိူင်ႈသေ ၵၢမ်,သၢင်,ထုၵ်,ၵၢဝ်
ထိုင်လဝ်ႈထိုင်ၼုၼ်ၶႂ,သေ ၶိင်းလူင်
လိၼ်ႈၶမ်းသုၼ်လေးလၢၼ့် လႆႈၵႂၼ်ႁူဝ်
ထွမ်းၵၢၼ်မၼ်းၼလ့ ထိုင်တီႈပေႃးလႆႈ
တူၵ်းၵႃး၊ သမ့်လႆႈငိၼ်းၶၢမ်းရုၼ်းပွႆႇၵၢင်
တီႈသိၼ်ႈဝီလိၵ်ႈရုၼ်းၶႃႇရုၼ်းၽၢၢ,ပႆၢး
မိူင်းၶဝ် ၵၢင်ဝၼ်းပေႃးတိင်ႈယင်းပႆ,လႆႈ
ၵိၼ်ၶဝ်ႈၶၼ့်ၶႆ၊ လင်,ၵၢဝ်ၶၢမ်းလိူဝ်းၶၼ့်
ႁိတ်းတၢင်းတိၼ်,ၽၢၼ်းရုဝ်ႁေမိူင်းၼူင်း
ၵၢင်ၶၼ့်သေ တူၵ်းလိူဝ့်ၽၼ်းတြႃးၵႂၼ်,
ၵိတ်းၶိူင်ႈသေ သိပ်,ႁႃႇသိပ်,ႁိတ်းၵၢၼ်
ၵၢၼ်,သွၼ်တွင်းထၢမ်ထွမ်,ၵုၼ့် သိပ်,
လၢမ်းတၢမ်းၵၼ်ၵၢမ်,ၶၢတ်, ၶဝ်းတၢင်း
သၢဝ်းသၢမ်သိပ်းပီးမိူင်း တေႃႇ,ၵမ်းလိၼ်း

ebook is created by www.Shanyoma.org

သုတ်းထိုင် မိူင်းလႆၢးၶႃႈၸႂ်ႇ၊ ပူၼ်ႉၸႂ်ႇ လုတ်ႇၶၢပ်ႈၽဝ်တူဝ်မၢၼ်းလဝ်ႈ ၶၼ်ႈ ဝႆႉမိူဝ်းသေ ႁိတ်းဝႆႉပၢင်တြႃးၼႄႈ ၶၼ်ႈယဝ်ႉ။

ထၢတ်ႈၵၢၼ်ပိၼ်ၵႂၢမ်း,တီႈႁွင်ၽိူဝ်း ဝႆး

လဝ်ႈၵူးမၢင်ႇ,ၵႂၢမ်ႁွပ်ႈၼႄႈ ၶိင်းလူင်ၸိၼ်ႈၶမ်းသုၵ်ႈၵႂၢမ်ႁွပ်ႈ

လဝ်ႈၵူးမၢင်ႇ,သၼ်ႇ,သႂၼ်ၵႂၢမ် ႁွပ်ႈၶၼ်ႈ ၵဝ်လႆၢးငိုၼ်းၼဝ်ႈၽိူၵ်းၵမ်တိုဝ်း ယိပ်းၵၢၼ်တေႃတႃဝႃႇ,တႃ ပႆ,ပၢၵ်ႈပိၵ်ႈ ၵၢတ်ႉတႃဝႃႇ,တႃ၊ ၶိင်းလူင်ၸိၼ်ႈၶမ်းသုၵ်ႈ ၵႂၢမ်ႁွပ်ႈသမ်ႉ ၵဝ်တၢင်းႁူႉတၢင်းႁၼ်သေ ပႆ,ပၢၵ်ႈပိၵ်ႈၵၢတ်ႉတႃဝႃႇ,တႃသေ လၢၼ် ႁူႉထိုင်ၵၢၼ်တေႃတႃဝႃႇ,တႃၸႂ်ႇ,ၶၼ်ႈယဝ်ႉ၊ တီႈ ယူႇၵၢၼ်းၼႄႈ တီႈထိုင်မၢၼ်းမိူၼ်ၵၼ် သေတႃႇ တီႈလႆၢးၵၢၼ်မၢၼ်း ပိၵ်ႈ,ပိူင်ႈၵၼ် ၵိတ်းၶိူင်ႈ၊ လႆၢးၶိင်းလူင်ပိူဝ်ႈၵဝ်တၢင်း ပူၼ်ႉသႂၵ်ႈတၢင်းႁူႉႁၼ်ၸႂ်ႇ,ၵႂၢမ်ၶႄႈၼႄႈ ပေႃးၵမ်ႇ,ပွင်,လိုင် ၵမ်ႇ,လၢင်ႈတဝ်ႉယၼ် တီႈလႆ၊ လႆၢးလဝ်ႈၵူးမၢင်ႇ,လိုင် ႁႃတီႈ သၼ်ႉတီႈယၼ်သေ လၼ်ႇ,ၶိူၼ်ႈလူးတီႈ ၵၢၼ်တေႃတၼႄႈ ပိၵ်ႉတေႃႇ,တီႈသရၶႄႉ ၶၼ်ႈပႆ,ၶိမ်ၵေႃႈလႆႈလႆႈယႆႈ လရၶႄႉ ၶၼ်ႈၶၼ်ႈယဝ်ႉ။

လဝ်ႈၶဝ်ၶႃႉၸႂ်ႇ,လူးမိူင်းယၢင်း

ပိၵ်ႉတေႃႇ,ပၢၼ်သိၵ်းရျႇ,ပၢၼ်, မႃးၵဝ်းမိူင်းႁဝ်းၶၼ်ႈ ၵၢၼ်လႆႈၸႂ်ႇ,တိတ်ႇ, သႂၼ်ၸႂ်တီႈမိူင်းမိတ်ႈၶၼ်ႈ ပိၼ်ၵၢၼ်လီ သေတႃႉ ပေႃးၵဝ်ၶၢဝ်းယၢဝ်းဝႃႈ ႁွပ်ႈ ပိူဝ်ႈပိလႆႉလေးတႃႇ,ယၵႃႇ,ၵေႃ,ၼႄႈ သမ်ႉ ပိၼ်တၢင်းၽိူတ်ႇ,လႆ လၼ်ႇ,ၶုၵ်းလႆႈလႆ တီႈတၵႃႇ,ၶမ်လိူဝ်ႉၶၼ်မိူင်းယၢင်းၶၼ်ႈ ၶၼ်ႈၼႄႈ ထိုင်တီႈပီး........ၶၼ်ႈတၵႃႇ, ၵဝ်ႈႁွပ်ႈသိပ်းလုမ်း လၼ်ႇ,ၽွမ်ႉသိၼ်ႈပိၼ်း ပၢၵ်ႇ,ၵၢၼ်သေ ႁပ်ႉပၢင်းၵႂၢမ်း,တီႈမိူင်းမိတ်ႈ သေၶၢမ်ႈၵိဝ်ၸႂ်ႇ,လူးတီႈမိူင်းယၢင်းပုၼ်ႉယဝ်ႉ။

မိူင်းယၢင်းၶၼ်ႈ လဝ်ႈၶဝ်လႆႈယူႇ,လႆႈ သဝ်းမႃးသေတႃႉၵေႃႈ မၢၼ်းမိူၼ်လိၵ်ႈ, ၸႂ်ႇ,ၼၽႃၸႂ်ႇ,ၵဝ်ၶွႆး၊ လႆႈႁူႉဝႃႈတီႈၶွင်ၽႄ ႁျင်းယူႇ,လၼ်ႇ,ၶၼ်မႃးယူႇ,ပွၵ်ႈၶိူင်ႈ၊ တီႈ ႁၢၼ်လႃႇ,ၸျင်းၶၼ်ႈ မႃးသဝ်းပွၵ်ႈၶိူင်ႈ

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶဵ်ယဝ့်၊ တေပဵၼ်ပၢၼ်ၽုင်းၵြီးလဝ်ႈ ၵႂၼ်ႇမိူင်းယၢင်းၵၢၼ်ပဵၼ်လဝ်ႈ ၼမ့်ၵ်ၼ် ၽုင်းၵြီးလဝ်ႈလူင်လေႃႇယၼ်ႇတႃႇၶၼ်ႈ ဝႃးတႃႇမၼ်းလဝ်ႈၵမ်ႇႁၼ်ႇၶူႈၶၼ်ႈႁိုဝ်။

လဝ်ႈၵၢၼ်ပဵၼ်မထေႃႇႁူဝ်ၸူင်း ၵႂၼ်ႁူဝ်ၶဝ်ႈမိူင်းယၢင်းပွၵ်ႈၶဵ် ပဵၼ်ၽုင်းၵြီးလဝ်ႈၵိတ်ႉတိထမ်ႇမ(လဝ်ႈမိူင်းႁႂမ်)ၶဵ် ယဝ့်၊ လဝ်ႈၶၼ်ႈဢပ့်လီလိၵ်ႈမၢၼ်ႈလိၵ်ႈ တီး၊ ပႂ်ႇလီၽွင်ႈ ၵ်ပ့်ၽႅၢႇလင်ႇၵႂ်ႇ၊ ၶမ့် ၶူၢမ်းလူင် ၶမ့်ၶူၢမ်းၵႂၼ်ႇ၊ သႂၼ်ပၼ် ပိူၼ်ႈလႆႈ၊ ပၼ်ၵြႃးၶ်မ့် သိင်လီ၊ တူဝ် လိၵ်ႈႁၢင်ႊလီ၊ တၢင်းလၢင်ႊၶွၵ်းတွင်ႈ၊ သၢၼ်တင်းလူင်ၵေႃႈၶ်မ့်ၵတ့်၊ တၢင်း လၢတ်ႈမေႃ၊ တေႃးသႂ်ႇၵေႃႇမၢင် ယိုၼ်ႈ လႆႈ လိူဝ်းသၢင်ႇလၢင်းၵၢၼ်တူၵ်းပႂ်ႈလင် တၢၼ်းၶိုတ်းမၼ်းလဝ်ႈသေဢလႈ ၵတ့် ၶ်ၼ်ႇလိၵ်ႈလႆႊ၊ ၶမ့်ၶူၢမ်းလူင်ၶူၢမ်းၵႂၼ်ႇ ၵမ်ႇဝႂ်ႈပဵၼ်မေႃမႄးတီႈမၼ်းလဝ်ႈ လႆႊ လႆႊၶဵ်ယဝ့်။(ႁဝ်းပီႊၶွင့်သီႇၵေႃႇ ၼိုင်းၶမ်း လိုၼ်ႈႁုင်းၵလႃး(ၸူၵ်ႉဢမႊ)၊ ၼိုင်းၵၢၼ်ႈ ၶမ်းသၢင်ႇသၢမ်ႁုင်းၵလႃး(လႂ်ႈသိဝ်ႈ)၊ ၼိုင်းငိုၼ်းယွတ်ႈသၢင်ႇငူဝ့်ႁုင်းၵလႃး(မိူင်း ယူႇ)၊ ပႃးထိင်ႈၼိုင်းတၢင်းဢၵးႁုင်းၵလႃး (တွင်ႇၵျိုး)လိူဝ်းၶဵ် မေႃမႄးတီႈလဝ်ႈမိူင်း ႁႂမ်သိင်ႈသိင်ႈယဝ့်။) ႁဝ်းသၢမ်ၵေႃႉပဵၼ် တွင့်လိဝ် ၼိုင်းတၢင်းဢၵးပဵၼ်ၶွင့်ၶ်ၼ်ႈ တွင့်။

တီႈမိူင်းယၢင်းၶဵ် မၼ်းၵမ်ႇမိူၼ် မိူင်းမိတ်ႈ လွင်ႈၵၢၼ်ႁူၼ်းမူႇႁူၼ်းလုမ်း ပဵၼ်ၵဝ်ႇၶဝ်ႈႁိုင် မီးၶေႃးလူင်သူၼ်လူင် ပဵၼ်တီးထုင့်မႃဝ်းၶူႇယူႇၶမ်ၶမ်၊ ၵွႆးဝႂ်ႈ ပေႃးၵၢဝ်တင်းၶမ်ဝႂ်ႈ ၶူႇယူႇမိူင်းလွႆ လႆးၶူႇလွင်ႈၶူႇမၼ်းသမ့်ပဵၼ်လိုင့်ႁိုဝ် မီးလိုင့်ႁိုဝ် ၵမ်ႇလႆႈႁူႇ၊ တီႈမိူင်းမိတ်ႈ လိူင် မိူဝ်ႈၸူင်းပႆႇၶဝ်ႈၵမ်ႇပႆႇမီးဝႆႇ၊ ၵမ်ႈၽွင်ႈ ၸူင်းၶဝ်ႈၶူႇဢလႈၶူႇလွမ်း ၵမ်ႈၽွင်ႈမိူဝ်ႈ ပၢၼ်ၵျႂ်ႇပၢၼ်ႇၶၼ်ႈ မိူင်း ၵဝ်ႇၶဝ်ယူႇယၢပ်ႇဢလႈ လင်ႇၶႆၢလူးတီႈ မိူင်းမိတ်ႈ၊ ၵၢၼ်ၶႆၢၶဝ်ႈမိူင်းမိတ်ႈၶဵ် မိူင်းပေႃႈ၊ မိူင်းမေႃႇ၊ မိူင်းယိၼ်၊ မိူင်းယၢင်း လိူဝ်းၶဵ် ၶဝ်ၶူႇတွမ်ၵၼ်ပဵၼ်မၢၼ်ႈ ယေႈလုၵ်ႈလွႆ ၶူႇႁွပ်ႈလပ်းၽေႃၵ်ႇ လပ်းၽိၵ်ႇပိုၼ်ႈလွႆယဝ့်။

မိူဝ်ႈပၢင်းလဝ်ႈၶဝ် ၶဝ်ႈမိူင်းယၢင်း ၶၼ်ႈၼိုင်းလူင်ပဵၼ်ၼိုင်းငိုၼ်းၵုမ်ႈ၊ ယူႇ ၶိူဝ်ပိုၼ်ႈတင်းၵဝ်ႈႁူဝ်သိပ်းလုမ်း၊ ၼိုင်း ငဝ်ႈလုမ်း (၁)ၼိုင်းလူင် (၂)ၼိုင်းၸူင်း (၃) ၼိုင်းၵျႂ်ဝ်း သမ့်ၼိုင်းသီႇႁူဝ်ၵႃးသွမ်း သီႇၼိုင်း၊ ဝႃးလင်မႃးသမ့်ၽွတ်ႈႁဵတ်း ၵေႃးပၵႁႂ်ႈၵေႃ၊ ၵွႆးဝႂ်ႈၶေႃႈၵေႃးပၵၶၼ်ႈ

ပိူဝ်ႈၵမ်ႉၸွႆႈၶၢမ်းတႆႈၶလေႈ ၵမ်ႉပေႃး ပွင်ႇၸွႆႈလီ၊ သၢင်ႈပိၼ်ႇၽၢႆႇၶွင်းတေႃႇၶွင်း ၽြေးလိုင်ႉ တေဝႃႈၽူႈပွႆႇၽြေးၶၼ်ႁိူဝ်၊ ႁွတ်ႈ ထိုင်မိူင်းယၢင်းၶဵဝ်တေႃႇပီးလႆႈၸူႇ...ယဝ်ႉ။

တီႈမိူင်းယၢင်းၶဵဝ် ၵၢၼ်ပိုၵ်ႇၵၼ် တင်းတၢင်ႇတီႈ မီးလွင်ႈၶိင်းလူင်ၸေႃႈၵမ်း ၵမ်းလိၵ်ႈလၢႆး၊ တၢင်ႇတီႈလိူဝ်းၶဝ်ႈ ပေႃးႁပ်ႉပၢၼ်ႇမွၵ်ႇ ပိၼ်ၶိင်းယဝ်ႉ ၶၢႆႈဝႃႈ တေႃႇတၢၼ်ယဝ်ႉ၊ သမ်ႉၽိင်ႈလႆႈ ပၵ်းပိူင် လႆႈ၊ ၽိင်ႈပိင်းၶိုင်ႇပႃးတႆႈၵမ်ႉၵႃး ပႃး တင်းၽိင်ႈပိင်းၶိုင်ႇပႃးၶိူဝ်ၸေႃႈယူႇယူႇ၊ လိၵ်ႈလႆးၸေႃႇပိုင်ႈၸူႇ ၵိတ်းၵိတ်း ယေး လိူဝ်ႉယေးပိုင်းသေ ၵမ်ႉၶိူၼ်းမွၼ်ႈၼမ်း ပိၼ်ၵၢၼ်ၵဝ်ႇလႆႈ၊ မိူဝ်ႈၵွၼ်ႇတၢင်းလိုင် ႁူၼ်းၶွင်းလွႆႈႁဝ်းတီႈ မိူင်းယၢင်းၶဵဝ် ႁူၼ်း ၵၢၼ်ႉတြႃး တၢင်းလၢတ်ႈၶ်မ်ႉလိူဝ်းၶဝ်ႈ မီးၶမ်ႇၶိၼ်၊ တွၼ်ႈႁဝ်းႁူပ်ႉထူပ်းယူႇမိူဝ်ႈ လိဝ်ၸေႃႈ တေပိၼ်ၶၼ်ၶဝ်ႇၵဝ်ႉၵိူဝ် ၵမ်ႉႁူႉ ၵမ်ၶဝ်ၸေႃႈၵၢၼ်လိၼ်ႇၵၢၼ်ၶေး ၶလေႈႁုင်ႇ၊ သိၼ်၊ ၵၢၼ်လၢႆႈလိူဝ်းၶဝ်ႈ ႁူၼ်းႁူႉႁူၼ်းပွင်မၼ်း တေၵမ်ႉပေႃးမီးၵိူဝ် ၵမ်ႉၶဝ်ၸေႃႈ ႁူၼ်းမီးတၢင်းႁူႉတၢင်း ႁၼ်၊ႁူၼ်းမီးငိၼ်းၶမ်၊ ႁူၼ်းမီးမႃႇၵိုင်း ၶဝ်သၢမ်ၸေႃႈ ၵိမ်ၵၢၼ်ၵၼ်တေလႆႈဝႃႈ ၶဵဝ်ၵိူဝ်ၵမ်ႉႁူႉ။

ၵၢၼ်ပေႃးလႆႈပိၼ်သူပ်းပိၼ် ႁၢမ်းထိုင်ထွင်ၵၼ် တင်းၶိင်းၶွၵ်ႈမိူင်းၶဝ် ၶၶႄႈ ပွႆးလေႃႇပွႆးၶၢမ်ႇသၢင်ႇမီးလၢတ်ႈ သိၼ်း၊ ၶၢမ်ႇသၢင်ႇမိတ်ႉသမ်ႉၶုၼ်ႈလွင်း ပိၼ်ပွႆး ၶၢမ်ႇသၢင်ႇမီးမႄးပေႃႈၵွၵ်ႇၼမ်ႈ ၵွၵ်ႇ၊ ထၢပ်ႈၵၢမ်ႇလဝ်ႈလၢင်းၶဝ် ၸိုၼ်း ၵွင်ႇသၢၵ်ႈလဝ်ႈၵၢၼ်ပၼ်ႁြူး၊ ၸိုၼ်း သွမ်းပူၢင်ႉလၢၼ်း၊ ၸိုၼ်းထႃႇဝရပတေႇ သႃႇ ဝႆႉႁူၼ်ႇႁၢင်းတီႈၽေႃႇမႃႇရၽၢင်ႇ။

*တီႈလႆႈပွင်လွႆ *

ၶွႆးၽိုၼ်ပိုၼ်းၽိုၼ်ၼိူဝ်း မႁႃႇလုမ်း လေႃးတီႈၶဝ် တိမ်ႈတႃႇမူၼ်ႉၶမ်းၵမ်ႇလွႆႈ တၢင်ႇၶၵေႃၼ်ပိၼ်ၵၢၼ်လိဝ်မၼ်း ၶဝ် ပိၼ် သိၼ်ႈတၢင်းတၢင်ႇပိုၼ်းၶဵဝ်ယဝ်ႉ၊ လီၸေႃႈလႆႈတိမ်ႈပႃး လႃႇၸေႃႈလႆႈတိမ်ႈ ပႃးယူႇယဝ်ႉ၊ မၼ်းပိၼ်ၵၢၼ်ၵၢၼ်လၢၼ် ၵဝ်လိူဝ်းပုၼ်ႈမႃးသေ ၶပေၼ်ႁူၼ်း လၢင်ႇၶလ်ႈ၊ ၵိၵ်ႈတၢင်းႁူၼ်းၵၢၼ်တေ မႃးလိူဝ်းၶဝ်ႈ ပေႃးလႆႈႁူႉႁၼ်လွင်ႈတၢင်း မၼ်း ၵၢၼ်ၵမ်ႇလႆႈထူပ်းႁူႉႁၼ် လိူဝ်း ၶဝ်ၶဝ်ယဝ်ႉ။

တီႈမိူင်းယၢင်းၶဵဝ် ၽိုင်းၵြိူးလဝ်ႈ မိူင်းႁွမ်ၶလေႈ ၽိုင်းၵြိူးလဝ်ႈသူလပ်ႉ ႁၢင်ႇ လွၼ်ႇပူၼ်ႈၸူႇ ဝၢႆးမိူဝ်ႈတီႈၶွင်ႊၶွင်ၽေႃ ၶတေႃႇၵြိူးႁုင်ႇၶဝ်ၶဝ်ယဝ်ႉ၊ လွမ်းၶႄင်ႇလဝ်ႈ

ebook is created by www.Shanyoma.org

သင်,ၶၢ,မိူင်းမၢၼ်ႈတူင့်ၶိုင်မႃး ႁူႉပိၼ် ထေ,ရဝ်,တပုတ်ႉထၽႄ,သၢ, ၵၢၼ်လီဝ် ၶွႆးၶၼ်ၼလႄႈမိူဝ်ႈပီး(.........)ၶၼ်ၶၼ် ႁဝ်း ၶေႃႈလွမ်းသုထိုမႃႉသေ ၶဝ်ႈၶင်းထေ,ရဝ်, ပုတ်ႉထၽႄ,သၢ,ၶူ,သေယဝ့်။

ၵၢၼ်လႆႈၵိပ်းတၢမ်ႈၼိူဝ်းၵျင်းၶႂ် လွၵ်းထွၵ်,တီႈၶၼ်ၶၼ် ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈၵၢၼ်မူ, လုမ်းႁဝ်းတင်ႈမႃး ပေႃးလႆႈႁိမ်းသၢမ်ပၢၵ်, ပီးယဝ့်ၼလႄႈ ၵၢၼ်ႁူင်ႈၵၢၼ်ႁၢမၶၼ်းၶေႃႈ တေမီးတင်းၶၼမ်ယူ,၊ မၢင်တီႈၶေႃႈၶူ, ၵၢမ်,ၽဝ်လႆႈ တီႈၵပ်းသိုပ်,ၶေႃႈၵၢမ်,မီး လိူင့်ၶၼင်,မိူင်းသွင်သုပ်း၊ မိူင်းႁူင်းမၢၵ်, လၢင်းၶဝ်လိူဝ်းၶၼ် ႁူၶွႆးၵၢမ်,ႁၢၼ်ၵၢမ်, ထူပ်းၼလႄႈ ၵၢႈလႆႈလူမ်ဝ့်ႁိတ်းၶၼ်ၶၼ်ယဝ့်။

(တွၶၼ်ႈသၢမ်)

လွင်ႈၵၢၼ်လီၵၢၼ်လႃႉမႂ်ႇဝ့်ၶၼ်းပပ့်ၵိင်းသီ,

ၵၢၼ်မႂ်ႇလွင်ႈတၢင်းလိူဝ်းၶၼ် ၶေႃ, ႁၵ်ႈမိူဝ်ႈပီးသၢ,သၶၢႄ, သွင်ႁိင်သၢမ်ပၢၵ်, ပႂ်ႇသၢဝ်းသွင်ၶၼ်ၶၼ် မႂ်ႇမႃးတီႈပပ့်ၵိင်းသီ,၊ ၵိင်းသီ,ၽိုၶၼ်ၶၼ် ၶဝ်လဝ်ႈမိူဝ်ႈၵွၼ်မႂ်ႇဝ့် ၶပ့်ဝ့်တႃ,ယိပ်း၊ သီ,ပၢၵ်,သီ,သိပ်းပႂ်ႇ သၢမ်ပီး၊ တေ,ပီးၶေႃးလႃ,ႁိင်ပႂ်ႇပၢၵ်,သီ, သိပ်းတၢမ် ပီးသၢ,သၶၢႄ,သွင်ႁိင်သၢမ် ပၢၵ်,ပႂ်ႇသၢဝ်းသွင်၊ လၵ်ၶၼ်ႈတဝ်,သၶၼ်၊ တေႃ,ထိုင်ပီးၶေႃးလႃ,ႁိင်ႁႃႈပၢၵ်,ပၢတ်, သိပ်းပႂ်ႇသၢမ် ပီးသၢ,သၶၢႄ,သွင်ႁိင် လီတ်းပၢၵ်,ႁူၵ်းသိပ်းပႂ်ႇႁႃႈပီး၊ လၵ်ၶၼ်ႈ ပီးတႂ်းလပ့်မူတ်ႉၶၼ်ၶၼ်ယဝ့်၊ ၶွႆးဝႃႈလွင်ႈ လိူၶၼ်ဝၶၼ်းၶၼ် တေ,မိူဝ်ႈသၢ,သၶၢႄ,တူၵ်း ၼိုင်ႈမႃးၽႂ်ႇ,ၶၼ် ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈတင်းၶၼ်းပြၢၵ်ႉ ၶတိင်,ၽႂ်ႇမိူင်းမၢၼ်း ပိူင်ႈၵၼ်ၼလႄႈ ၽႂ်ႇ ၵျင်းလွႆၶေႃႈ ၼိၶၼ်းလွမ်းပြၢၵ်ႉၶတိင်,ၶူ, သေယဝ့်။

(၁) ပီးသၢ,သၶၢႄ,ၽြေးပိၼ်လဝ်ႈ၂၃၂၃ ၶေႃးလႃ, (၁၁၄၁)၊ လၵ်ၶၼ်ႈပီးတႂ်းၵႃ,ႁဝ့် လဝ်ႈၶဝ်လုၵ်ႉပႂ်းႁူဝ်းမႃးလမ့် ပိၼ်ပီးၶၼ် ယဝ့်၊ လဝ်ႈလၢင်းႁၢႈပႃး လဝ်ႈသၢင်, သွင်ပႃး မႃးတူၵ်းၵႃႈၶမ်းတိူၶၼ်း။

(၂) ပီးသၢ,သၶၢႄ,ၽြေးပိၼ်လဝ်ႈ(၂၃၃၁) ၶေႃးလႃ,(၁၁၄၉)၊ လၵ်ၶၼ်ႈပီးတႂ်းႁူင့်သွႆ့၊

ၵေႃႉလေႉတီႉလႄႉလေးယဝ့်။

(၃) ပီႊသႃႇသၶႅႇ သွင်ႁဵင်သၢမ်ပၢၵ်ႇႁူၵ်း သိပ်းပႃႇသွင်၊ လိူၼ်ၶမ်ႈပီႊတႆးတဝ်ႈယီး၊ မိူဝ်ႈ ၵၢၼ်လႅဝ်ႈၶဝ်ပၼ်ႇမူး တမ်ႈႁိမ်းလႅမ် သူႉတေႃႇႁွင်းတင်းလံၢ ႁွၵ်ႈလၢပ်ႈပၼ် ၽေးယဝ့်။

(၄) ပီႊသႃႇသၶႅႇ သွင်ႁဵင်သၢမ်ပၢၵ်ႇ ႁူၵ်းသိပ်းပႃႇသီႇ၊ လိူၼ်ၶမ်ႈပီႊတႆးၵၢပ်ႇသီႇ၊ လိူၼ်သီႇ ႁူဝ်ႇတေႃႇလႅဝ်ႈၶၢမ်ႇလၢင်း။

(၅) ပီႊသႃႇသၶႅႇ သွင်ႁဵင်သၢမ်ပၢၵ်ႇ ႁူၵ်းသိပ်းပႃႇၵဝ်ႈ၊ လိူၼ်ၶမ်ႈပီႊတႆးၵတ်ႉႁဝ့်၊ ၽွင်းၾိူဝ်းလႅဝ်ႈၵိုင်ႇတပ်ႉၽေႃႉဝတီႉလွၶ်ႇ။

(၆) ပီႊသႃႇသၶႅႇ သွင်ႁဵင်သၢမ်ပၢၵ်ႇ ႁူၵ်းသိပ်းတွၵ်ႈ(၂၃၆၀)၊ လိူၼ်ၶမ်ႈပီႊတႆး ၶုတ်းမိတ်ႉ၊ ႁုပ်ႈၵိၶ်ဝၶ်းယဝ့်။

(၇) ပီႊသႃႇသၶႅႇ သွင်ႁဵင်သၢမ်ပၢၵ်ႇ ႁူၵ်းသိပ်းပႃႇၵိတ်ႉး၊ လိူၼ်ၶမ်ႈပီႊတႆးႁူင်ႉႁွႆႈ၊ ပီးၶႆႈ တၢင်ႇထီးႁွင်းမူးၶွႆးမၢၶ်ႈလွႆလိၵ်း။

(၈) ပီႊသႃႇသၶႅႇ သွင်ႁဵင်သၢမ်ပၢၵ်ႇ လိတ်းသိပ်းပႃႇသၢမ်၊ လိူၼ်ၶမ်ႈပီႊတႆးၵႃႈႁွႆႈ၊ လဝ်ႈလၢင်းလူင်မိူင်းၽွင်(မိူင်းၽွင်း)လွၶ်ႇ။

(၉) ပီႊသႃႇသၶႅႇ သွင်ႁဵင်သၢမ်ပၢၵ်ႇ လိတ်းသိပ်းပႃႇႁူႈ၊ လိူၼ်ၶမ်ႈပီႊတႆးလပ့် ပဝ့်၊ ၶႃႉၼွင်း။

(၁၀) ပီႊသႃႇသၶႅႇ သွင်ႁဵင်သၢမ်ပၢၵ်ႇ ပႅတ်ႇသိပ်းတွၵ်ႈ၊ လိူၼ်ၶမ်ႈပီႊတႆးၶုတ်းသီငႄႉ ၽွင်းၾိူဝ်းလႅဝ်ႈဝႄႇလႅၵ်ႈထမ်ႇမလွၶ်ႇ။

(၁၁) ပီႊသႃႇသၶႅႇ သွင်ႁဵင်သၢမ်ပၢၵ်ႇ ၵဝ်ႈသိပ်းပႃႇသွင်၊ လိူၼ်ၶမ်ႈပီႊတႆးတဝ်ႇသီ ငႄႉ တၢင်ႇထီးႁွင်းမူးမၢၶ်ႈပိင်း။

(၁၂) ပီႊသႃႇသၶႅႇ သွင်ႁဵင်သၢမ်ပၢၵ်ႇ ၵဝ်ႈသိပ်းပႃႇသၢမ်(၂၃၉၃)၊ လိူၼ်ၶမ်ႈပီႊတႆး ၵႃႉမုတ်ႉ၊ မိူဝ်ႈပုၵ်းႁွင်းဝႆးၵူႈတီႈလွႆလိၵ်း။

(၁၃) ပီႊသႃႇသၶႅႇ သွင်ႁဵင်သီႇပၢၵ်ႇ သၢမ်သိပ်းသၢမ်၊ လိူၼ်ၶမ်ႈပီႊတႆးၵႃႉႁွႆႈ၊ (မႂ်ႇသေၶိုၼ်းလပ်ႉပႅတ်ႈ)။

(၁၄) ပီႊသႃႇသၶႅႇ သွင်ႁဵင်သီႇပၢၵ်ႇ သၢမ်သိပ်းႁူၵ်း(၂၄၃၅)၊ လိူၼ်ၶမ်ႈပီႊတႆး လပ့်ပဝ့်၊(မႂ်ႇယဝ့်ၶိုၼ်းလပ်ႉပႅတ်ႈ)။

(၁၅) ပီႊသႃႇသၶႅႇ သွင်ႁဵင်သီႇပၢၵ်ႇ သီႇသိပ်းတွၵ်ႈ၊ လိူၼ်ၶမ်ႈပီႊတႆးၶုတ်းသီငႄႉ (မႂ်ႇယဝ့်ၶိုၼ်းလပ်ႉပႅတ်ႈ)။

(၁၆) ပီႊသႃႇသၶႅႇ သွင်ႁဵင်သီႇပၢၵ်ႇ ႁူၵ်းသိပ်းပႃႇသၢမ်၊ လိူၼ်ၶမ်ႈပီႊတႆးတဝ်ႇ သီငႄႉ မိူဝ်ႈလဝ်ႈၶဝ်လုၵ်ႉမိူင်းၶွၶ်ၶူဝ်ႉ မိူင်းယၢင်းပွၵ်ႈၵႂၶ်တၢင်း။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ပွတ်းတွႆႈၶႅ ပီၶၼ်ထိုင်ႈတီႈၶိူင်ႈ

(၁) ပီႊသႃႇသၶရႃႇ သွင်ႁိူင်သီႇပၢၵ်ႇ ပႃႈၵဝ်ႈ(၂၄၀၉)၊ လၵ်ႈၶမ်ႈပီႊတႃႊႁူင်ႉပဝ်ႉ၊ လိူၼ်သၢမ်လွင်ႈႁႃႈၶမ်ႈၵျူလူင်းယၼ်ႇႁုင်ႇ။

(၂) ပီႊသႃႇသၶရႃႇ သွင်ႁိူင်သီႇပၢၵ်ႇပႃႈ သိပ်းသီႇ(၂၄၁၄)၊ လၵ်ႈၶမ်ႈပီႊတႃႊၵၢပ်ႇသီ၊ လိူၼ်ႁူၵ်းလွင်ႈသွင်ၶမ်ႈ ၼေင်းၵြီးလဝ်ႈ ပၼ်ႇတိတ်ႉတႃႉ လွၼ်ႇပူၼ်ႉဝႃႈမိူဝ်းယဝ်ႉ။

(၃) ပီႊသႃႇသၶရႃႇ သွင်ႁိူင်သီႇပၢၵ်ႇပႃႈ သိပ်းႁႃႈ(၂၄၁၅)၊ လိူၼ်သၢမ်မိူဝ်ႉသွင်ၶမ်ႈ လဝ်ႈၶဝ်လူင်းၸူႉမိူင်းႁူဝ်ၸဵတ်ႈ၊ လၵ်ႈၶမ်ႈ ပီႊတႃႊၵၢပ်ႇသႂ်ႉ။

(၄) ပီႊသႃႇသၶရႃႇ သွင်ႁိူင်သီႇပၢၵ်ႇပႃႈ သိပ်းႁူၵ်း(၂၄၁၆)၊ လၵ်ႈၶမ်ႈပီႊတႃႊႁႃႈသီ ငႄႉ လုၵ်ႉႁူဝ်ၸဵတ်ႈ လဵပ်ႈလွမ်းၼူင်းၶိုၼ်ႈ ၸူႉမိူင်းၶွၼ်။

(၅) ပီႊသႃႇသၶရႃႇ သွင်ႁိူင်သီႇပၢၵ်ႇပႃႈ သိပ်းပဵတ်ႇ(၂၄၁၈)၊ လၵ်ႈၶမ်ႈပီႊတႃႊပုၵ်ႇ သၼ်၊ လုၵ်ႉမိူင်းၶွၼ်လူင်းလူးသႂ်းလိူင်။

(၆) ပီႊသႃႇသၶရႃႇ သွင်ႁိူင်သီႇပၢၵ်ႇပႃႈ သၢဝ်းၵဵတ်း(၂၄၂၁)၊ လၵ်ႈၶမ်ႈပီႊတႃႊႁူင်ႉ ၶွႆႈ၊ လဝ်ႈၶဝ်ၵျူၵွၵ်ႇသႂ်းလိူင် မေႃးလူး တီႈသုပ်းၵၢမ်း။

(၇) ပီႊသႃႇသၶရႃႇ သွင်ႁိူင်သီႇပၢၵ်ႇပႃႈ သၢဝ်းသွင်(၂၄၂၂)၊ လၵ်ႈၶမ်ႈပီႊတႃႊတဝ်ႉ လွႆႉ ပီႊလဝ်ႈၶဝ်ၶႆႉၸူႉတီႈၵွင်းမႃဝ်း(ၶေမ်ႉ ၶမ်း)။

(၈) ပီႊသႃႇသၶရႃႇ သွင်ႁိူင်သီႇပၢၵ်ႇသီႇ သိပ်းတဵမ်(၂၄၄၀)၊ လၵ်ႈၶမ်ႈပီႊတႃႊၼူတ်ႉ သီငႄႉ လုၵ်ႉၵွင်းမႃဝ်းၵျူလူင်းမိူင်းသူလၢႆႇ ၵျၢင်ႇ။

(၉) ပီႊသႃႇသၶရႃႇ သွင်ႁိူင်သီႇပၢၵ်ႇသီႇ သိပ်းလဵတ်း(၂၄၄၇)၊ လၵ်ႈၶမ်ႈပီႊတႃႊမိူင်း ပဝ်ႉ၊ လုၵ်ႉတီႈသူလၢႆႇၵျၢင်ႇပၢင်းၶိုၼ်ႈတီႈ မိူင်းၶွၼ်။

(၁၀) ပီႊသႃႇသၶရႃႇ သွင်ႁိူင်သီႇပၢၵ်ႇ ႁႃးသိပ်းပႃႈသၢမ်(၂၄၅၃)၊ လၵ်ႈၶမ်ႈၵႃႉ မူတ်ႉ၊ လုၵ်ႉမိူင်းၶွၼ်ၸူႉမိူင်းယၢင်း ပွၵ်ႈ ၵွၼ်တၢင်း။

(၁၁) ပီႊသႃႇသၶရႃႇ သွင်ႁိူင်သီႇပၢၵ်ႇ ႁႃႈသိပ်းပႃႈသီႇ(၂၄၅၄)၊ လၵ်ႈၶမ်ႈၵၢပ်ႇ သၼ်၊ မူဝ်ႈလဝ်ႈၶဝ်လုၵ်ႉတီႈမိူင်းၶွၼ် ၸူႉ မိူင်းယၢင်းပွၵ်ႈၵမ်းလိူၼ်း လိူၼ်သီႇမူဝ်ႇ သွင်ၶမ်ႈ၊ လဝ်ႈၶဝ်လုၵ်ႉပၢင်ၶိမ်ၸူႉ မိူင်း ၶွၼ်ၵေႃႈပီႊၶႆႈၶဝ်ၵဝ်ႇ။

(၁၂) ပီႊသႃႇသၶရႃႇ သွင်ႁိူင်သီႇပၢၵ်ႇ ႁႃႈသိပ်းပႃႈႁူၵ်း(၂၄၅၆)၊ လၵ်ႈၶမ်ႈႁႃႈမိတ်ႉ၊

လိူၼ်ၵမ်ႈႁူၵ်းၶမ်း မိူဝ်ႈၵၢၼ်ပိၼ်ႇရုဝ် ၸဝ်ႈၼုင်းၵြိူင်းလဵဝ်ႈႁူလူင်းတီႈမိူင်းၶဵမ်ႉၶမ်း။
(၁၃) ပီသႃႇသၼႃႇ သွင်ႁိူင်သီႇပၢၵ်ႇ ႁူၵ်းသိပ်းပႃႇသၢမ်(၂၄၆၃)၊ လၵ်ၶဵၼ်ႈပီတူဝ်း ၵႃႇသႂ်ႇ၊ လိူၼ်သိပ်းသွင်လွင်ႈသိပ်းသီႇၶမ်း ၼုင်းၵြိူင်းလဵဝ်ႈလေႇယၢၼ်ႇတႃႇလွၼ်ႇ။
(၁၄) ပီသႃႇသၼႃႇ သွင်ႁိူင်သီႇပၢၵ်ႇ လဵတ်းသိပ်းပႃႇပႅတ်ႇ(၂၄၇၈)၊ ပီၵေႃးလႃႇ ႁိူင်သွင်ပၢၵ်ႇ ၵဝ်ႈသိပ်းပႃႇႁူၵ်း(၁၂၉၆)၊ လၵ်ၶဵၼ်ႈပီတူဝ်းပိုၵ်ႇသၼ်၊ လဵဝ်ႈၶဝ်လုၵ်ႉ တီႈၶမ်ႉၶမ်းၸူႉလူးတီႈပၢင်ၶဵမ်မၢၵ်ႇဝၢၼ်း။
(၁၅) ပီသႃႇသၼႃႇ သွင်ႁိူင်သီႇပၢၵ်ႇ ပႅတ်ႇသိပ်းပႃႇသွင်(၂၄၈၂)၊ လၵ်ၶဵၼ်ႈပီတူဝ်း တဝ်ႇလူင်၊ လဵဝ်ႈၶဝ်လုၵ်ႉတီႈပၢင်ၶဵမ် ၶႃႈ ၸူႉတီႈလွႆႈၼိူဝ်း။
(၁၆) ပီသႃႇသၼႃႇ သွင်ႁိူင်သီႇပၢၵ်ႇ ပႅတ်ႇသိပ်းပႃႇႁူၵ်း(၂၄၈၆)၊ လၵ်ၶဵၼ်ႈပီတူဝ်း ႁႃးသီ၊ လဵဝ်ႈၶဝ်လုၵ်ႉတီႈလွႆႈၼိူဝ်း ၶႃႈၸူႉ တီႈမိူင်းမိတ်ႈ။
(၁၇) ပီသႃႇသၼႃႇ သွင်ႁိူင်သီႇပၢၵ်ႇ
လုၵ်ႉမိူင်းမိတ်ႈ ၶႃႈၸူႉတီႈမိူင်းယၢင်း။

လဵဝ်ႈမၢႆႇလူဝ်ၸၢင်ႈၶဝ်(၂၁)လဵဝ်ႈ

မၢႆၶပ်ႉ	ၸိုဝ်ႈလဵဝ်ႈမၢႆႇလူဝ်ၸၢင်ႈ	ပီသိူင်ႈပၼ်		တီႈသိူင်ပၼ်	ဝႃႇၶၢင်း ၸၢင်း
		သႃႇသၼႃႇ	လၵ်ၶဵၼ်ႈ		
၁	လဵဝ်ႈဝႃႇလႄလေႃးတီ	၂၂၅၀	–	တီႈထမ်ႈသၢမ်ပိဝ်	–
၂	လဵဝ်ႈၶၼ်ႇတမႃႇလႃႇ	၂၂၇၀	ၵႃႇသႂ်ႇ	ဝိင်းႁူင်းမၢၵ်ႇလၢင်း	၂၀
၃	လဵဝ်ႈသုလႃႇၵ	၂၂၈၆	တဝ်သီငႃႇ	။	၁၆
၄	လဵဝ်ႈၶၼ်ႇတလႃႇၽ	၂၃၀၁	မိူင်းႁၢဝ်ႈ	။	၁၅
၅	လဵဝ်ႈပိင်ႇလႃႇၵိတ်ႉတိ	၂၃၀၉	ႁူင်ႉၸိူဝ်	ႁူဝ်ပိုၵ်ႉလႃႈသိူဝ်ႈ	၈
၆	လဵဝ်ႈၶၼ်ႇတမေလူ*	၂၃၂၁	တဝ်ႇမိတ်ႉ	–	၁၂
၇	လဵဝ်ႈတႃတ်ႇမွၵ်ႇ	၂၃၃၉	ၵတ်ႇမဝ်ႉ	လွႆႈလီၵ်း	၁၈
၈	လဵဝ်ႈၵိင်ႇတပပ်ႉၽေႃႇတီႇ	၂၃၅၈	ပိုၵ်ႇသၼ်	။	၁၉
၉	လဵဝ်ႈဝႃႇလႄထမ်ႇမ(တူယႃႈ)	၂၃၈၀	ၶုတ်ႉသငႃႇ	။	၂၂
၁၀	လဵဝ်ႈယသႃႇထမ်ႇမ	၂၄၈၃	ၵႃႇသႂ်ႇ	။	၂၃

ebook is created by www.Shanyoma.org

၁၁	လဝ်ႈၵိတ်ႇတီသႃ,လြ	၂၄၀၇	မိူင်းႁၵ်ႇ	ၶမ်းတူၶၼ်း(မိူင်းမၢဝ်း)	၄
၁၂	လဝ်ႈၵီၶၼ်,တဝႃ,လြ	၂၄၃၃	ၵႃ,ၶႂ်.	ၶွင်းမၢဝ်း	၉
၁၃	လဝ်ႈၶၶၼ်,တပိင်,လႃ,	၂၄၄၅	လပ်ႇသႂ်.	ၶႂင်ယၢင်း	၁၂
၁၄	လဝ်ႈပၶၼ်,ထိတ်ႇတ	၂၄၅၄	ၵၢပ်,သၶၼ်	ၶွင်းမၢဝ်း	၉
၁၅	လဝ်ႈလေ,ယၶၼ်,တ(မိူင်းၶွၼ်)	၂၄၆၃	ၵႃ,သႂ်.	ၶွင်းၵလႃး	၉
၁၆ *	လဝ်ႈၵိတ်ႇတီၶၶၼ်,တ(မိူင်းယၢင်း)	၂၄၆၆	ၵွႃးသၶၼ်	။	–
၁၇	လဝ်ႈၵေႃးဝိၶၼ်,တ(မၢၶၼ်ႈၵွႆႈ)	၂၄၇၆	ၵွႃးသငႃ,	။	၁၀
၁၈	လဝ်ႈသုၶၶၼ်,တႃ,(ပၢင်ၶိမ်)	၂၄၈၅	လပ်ႇမဝ်ႇ	လွႆႇၼိူဝ်း	၉
၁၉	လဝ်ႈယသႃထမ်,မ(ၶေႃးၶိင်)	၂၄၉၅	လပ်ႇပဝ်ႇ	မိူင်းမိတ်ႈ	၁၀
၂၀ *	လဝ်ႈၵိတ်ႇတီထမ်,မ(မိူင်းႁွမ်)	၂၅၁၀	ၶူတ်ႇသီ	မိူင်းယၢင်း	၁၅
၂၁	လဝ်ႈပိင်,လႃ,သႃ,လ(ၶျွၵ်ႇငြီး)	၂၅၄၁	–	–	–

(တီႈတွင်း)

* လဝ်ႈၶၶၼ်,တမေ,လူ,ၶၶၼ်ႇ ၼိူၶ်းလူင်းပီၶ်ႁူၵ်းႁိူၶ်း။

* လဝ်ႈၵိတ်ႇတီၶၶၼ်,တၶၶၼ်ႇလီမ်မိူဝ်ႈလဝ်ႈလေ,ယၶၼ်,တတိုၵ်ႇမီးပေႃး လီႈယုၵ်ႇမၶၼ်းလဝ်ႈၶိၶ်ႈယဝ်ႇ၊ ၶွပ်ႈပိူဝ်ႈလဝ်ႈလူင်တႃၵၢမ်,ႁၶ်,ၶႃ,။

* တီႈလဝ်ႈမိူင်းႁွမ်ၶၶၼ်ႇ ပီၶ်မိူဝ်ႈလွမ်းပြၵ်ႇၶတိင်,မိူင်းမၢၶၼ်ႈယဝ်ႇ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၼိူဝ်းသင်,ၵ႑,ယၶေ႑,တၢင်, ၵၢၼ်မီးၶွင်ႈၼိုၼ်လိၵ်ႈၼိုၼ်လႆၢးမိူဝ်ႈႁွၼ်,

ပထမသင်,ၵ႑,ယၶေ႑,တၢင်, လမ့် ၿဵ႑းပီၼ်လဝ်ႈၵဝ်ၶိပ့်ပၢၼ်, လိူၼ်ႁူၵ်း မူၼ်းဝၼ်းၵၢင်,ၵ႑,ယဝ့်၊ ဝႃးၶၼ်ၵ့်မႁ႑, ၵသ့်သပ႑ဒထ, ပီၼ်ပီႈသင်,ၶ႑,ႁ႑ႈပၢၵ်, မိူဝ်းႁွတ်ႈရ႑,လႁူဝ်, ၵိင်ၸေ႑ၶမ်းၵလ႑, တသၢတ်ႈယဝ့်၊ မိူဝ်းတၢင်,သင်,ၵ႑,ယ ၶေ႑,ယဝ့်၊ လႁ႑ႈလိူၼ်ၵဝ်ႈမႉးတေႃ႑,လိူၼ် သိပ်းသွင်လွင်ႈၶမ်ႈၶိူင်ႈယဝ့်။

တုတိယသင်,ၵ႑,ယၶေ႑,တၢင်, လမ့် ယတ့်သမထေ,ပီၼ်ႁူဝ်ရႁႃၶ်း တ႑,လိတ်းပၢၵ်,တမ်တမ် ၸေ႑ၶမ်းဝေသ႑, လီ,ၵ႑,လသေႃးၵမင်းယဝ့်၊ ၵိင်မၶ်းတု တိယယဝ့်၊ လ႑,လိူၼ်ၵဝ်ႈလွင်ႈၶမ်ႈၶိူင်ႈ မိူဝ်းတေႃ႑,လိူၼ်ႁ႑ႈလွင်ႈၶမ်ႈၶိူင်ႈ ၶွင်ႈ ပိတ်,လိူၼ်တမ်တမ်လင်,ယဝ့်၊ သ႑,သ ၶေ႑,လႆႈပၢၵ်,ပိႈတမ်တမ် လၵ်ၶီႈပိႈတႆး ၶူတ်မိတ့်ဝ႑ႈၶ်ယဝ့်။

တတိယသင်,ၵ႑,ယၶေ႑,တၢင်, လမ့် ၵုပလိထေ,ပီၼ်ပီႈရႁႃၶ်းတ႑, ႁိင်ၶိူင်ႈတမ်တမ်၊ ၵိင်ၸေ႑ၶမ်းထမ်,မ သေႃးၵမင်းယဝ့်၊ ပ႑,တလိပုၵ်ႈယဝ့်၊ လ႑, လိူၼ်ၵဝ်ႈလွင်ႈၶမ်ႈၶိူင်ႈ မိူဝ်းတေႃ႑,လိူၼ် ႁူၵ်းလွင်ၶမ်ႈၶိူင်ႈ တတိယယဝ့်လီလီ ငၢမ်းငၢမ်းယဝ့်၊ သ႑,သၶေ႑,လႆႈသွင်ပၢၵ်, ပႆၢသိပ်းပီး၊ လၵ်ၶီႈပိႈတႆးပိူၵ်ႇသီယဝ့်။

လတုၵ်ထသင်,ၵ႑,ယၶေ႑,တၢင်, လမ့် ၵုင်,မ႑ရၵသ့်သပ႑မထေ,ပီၼ်ႁူဝ် ရႁႃၶ်းတ႑,ႁိင်ၶိူင်ႈတမ်တမ်ယဝ့်၊ ၵိင် မၶ်းၸေ႑ၶမ်းတေ,ဝ႑,ၶမ်,ပိယတိၵ့်သ မင်းယဝ့်*၊ မိူင်းသိင်းၶူဝ်,လတုၵ်ထသိပ်း လိူၼ်လင်,ယဝ့်၊ သ႑,သၶေ႑,လႆႈသၢမ် ပၢၵ်,ႁူၵ်းသိပ်းတမ်တမ်၊ လၵ်ၶီႈပိႈတႆႈ ၶူတ်ယိးယဝ့်။

ပိၼ်,လမသင်,ၵ႑,ယၶေ႑,တၢင်, လမ့် မႁိင်,တထေ,လုၵ်ႈလႆၢးထမ်,မ သေႃးၵၶ်ၶ်ႇ လင်,ပႆတေ,တီႈသိင်းၶူဝ်, ၼဝ်,ၶိူင်ႈ ရႁႃၶ်းတ႑,လမ့်မီးမိုၼ်,ပႆၢ လိတ်းႁိင်၊ မႁိင်တထေ,ပီၼ်ပိႈပိူၼ်ႈယဝ့်၊ သ႑,သၶေ႑,သီ,ပၢၵ်,တမ်တမ်၊ လၵ်ၶီႈ ပိူၵ်,မိတ့်၊ လိူၼ်သိပ်းၵိတ်းမူၼ်း တၢင်, ၶွင်ႈႁုၼ်သိင်းၶူဝ်,ဝ႑ႈၶ်ယဝ့်။

သထမသင်,ၵ႑,ယၶေ႑,တၢင်, လမ့် တၼပႉးမႁိင်,တ ၵၢရိၵ့်တထေ, တၢင်,ၼဝ်,ၶိူင်ႈ ရႁႃၶ်းတ႑,ႁ႑ႈပၢၵ်, ၵိင်ၸေ႑ၶမ်းဝတ့်ထၵ႑,မၶီ့ယဝ့်၊ ၶဝ် လဝ်ႈလိူဝ်းၶ့် တမ်ႈၶိူဝ်ၼၶ်,တွင်းလိင်း ယဝ့်၊ သ႑,သၶေ႑,လႆႈသီ,ပၢၵ်,ႁ႑ႈသိပ်း တမ်၊ လၵ်ၶီႈလပ့်သွ့် လင်,တၵ်းယဝ့်

ebook is created by www.Shanyoma.org

လီလီငၢမ်းငၢမ်းယဝ်ႉ။

သတ်ႉတမသင်ႇ ၵႃႇ ယၶေႃႇ တၢင်ႇလမ်ႉ လဝ်ႈပုၵ်ႉထၶေႃးသလင်ႇလုၵ်ႉ ႁုၶ်လမ်ႇပူႇၸူႇတၢင်ႇၽဝ်ႇၶိူင်ႈ၊ လဝ်ႈ ၶဵုဝ်ႉ ႁူင်ႁၢင်းထၢင်ႇသႃးၵတ်ႉၼတေႃႈ၊ သႃႇသၶေႃႇလႆႈၵဝ်ႈပၢၵ်ႇႁႃႈသိပ်းပႅတ်ႇသၢမ် ပိူးယဝ်ႉ၊ လဝ်ႈပုၵ်ႉထၶေႃးသၼတ်ႇသႃႇသ ၶေႃႇၶူဝ်းမိူင်းသထုင်ႇယဝ်ႉ။

ၵထမသင်ႇ ၵႃႇ ယၶေႃႇ တၢင်ႇ လမ်ႉ ၵၶေႃႇရထႃႇၵိၶ်မိူင်းပူးၵမ်ႇလဝ်ႈ ၵရၢမ်ႇ လင်ႇသမ်ႉမျၵ်ႈၽဝ်ႇၶိူင်ႈ။

ၶဝမလမ်ႉ ၶေႃင်းမွၶ်းလႃႈ *လင်ႇသမ်ႉမျၵ်ႈ ၽဝ်ႇၶိူင်ႈ၊ ယၢမ်းၶၶ် သႃႇသၶေႃႇ ၵေႃႈ သဝ်ႈၸူႇလွႆးလွႆးသိုပ်ႇ တၢမ်းလၢမ်းၸူႇ၊ ၶၢၶ်ပေႃးတေႃႇ ႁွတ်ႈ ၶုၶ်ၵျေႃၶမ်းရျေႃႇလွႃႇမင်း ပိၶ်ၶုၶ် ပိူင်ႇမိူင်းၵႃႇဝ၊ ၶုၶ်ၶဵုဝ်ႉသမ်ႉမျၵ်ႈ ၽဝ်ႇၶိူင်ႈ ပေႃးထိုင်သိပ်းသွင် ပွၵ်ႈယဝ်ႉ၊ သေႃႇလိမ်ႉတွႆႈတေႃႇၶိူဝ် ႁူးတီႈႁူးလိၶ် ၶိူင်ႇၶမ်ႇတိူင်းၵႃးဝႃႈၶဵဝ်ယဝ်ႉ၊ ၵႃႈ လိုဝ်းၵၶ်မဝ်ႇငီႇလွင်တြႃးၶၶ်ႉ ႁွႆႈ ထၢၵ်ႈ၊ ၵႃႈပႆႇထၢၵ်ႈၵေႃႈပႆၢးၸူႇမိူင်းၶိုၶ် မိူင်းယူၶ်း၊ မိူင်းလွႆႇမိူင်းတႆး ၶၢၶ်ပေႃး တေႃႇႁွတ်ႈပႃႈႁဝ်းၶဵုဝ်ႉ၊ ၵမ်ႈၽွင်ႈပႆးၶဝ်ႈ ထိူၶ်ႇၶဝ်ႈၼိူဝ်းဝႃႈၶဵဝ်ယဝ်ႉ၊ ယၢမ်းၶၶ် သႃႇသၶေႃႇ လႆႈသွင်ႁိူင်သွင်ပၢၵ်ႇပႆႇသိပ်း သွင်ပိူး၊ သၵ်ႉၶရိတ်ႈလမ်ႉလႆႈႁိူင်ပႆႇသၢမ် သိပ်းတိမ်ႇတိမ်ႇယဝ်ႉဝႃႈၶဵဝ်။

(တီႈတွင်း)

* ၶေႃင်းမွၶ်းလႃႈ လဝ်ႈမွၶ်းလႃႈ၊ ၶေႃင်းမွၶ်းလႃႉ လဝ်ႈ မွၶ်းလႃႉ လႃႈၶဵုဝ်ႉတေပိၶ်ၵျေႃႉလိုၶ်းႁိုဝ်၊ လႃႉၶဵုဝ်ႉႁူင်ႉၵိုၵ်းၼိုဝ်းလႃႉၼိုဝ်းလွႆႇႁိုဝ် ?၊ ပိၶ် တီႈလီၵူၶ်ႉလွမ်းၼတေႃႈၼတေႃႈယဝ်ႉ။

(တွၶ်ႈသီႇ)

ပၵ်းပိူင်ၽုင်ႇပႃႈၶိူဝ်

လူဝ်ႈၵၶ်ပႆႇတိမ်ႈၼၶပၵ်းပိူင် မၶ်းၶၶ်ႉ တၵ်းသပ်းလိင်းၼၶရူဝ်ၶေႃႈ မၶ်းလူႁွၶ်ႇ၊ ပၵ်းၵၶ်ဝႃႈၶၶ်ႉလွင်ႈ ၸၢင်ႈလွင်ႈၵိပ်ႈ၊ လွင်ႈပွတ်ႈလွင်ႈယၢဝ်း ၵမ်ႇၶၶ် တၢင်းၸၢင်းတၢင်းၵိပ်ႈ၊ တၢင်း ပွတ်းတၢင်းယၢဝ်း၊ ပိူင်ၶၶ်ႉမၶ်းတေ

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၼခရှောင်းၽေါင်ကာခ်ကွက်,ပီခ်မုူးခ်ယဝ့်၊ ၽုင်,ပူ;ခႅုဝ်ခခေ့် မခ်းလိုၼခတီ;သင်, ချ,ခဝ်လဝ်;၊ ၽုင်,ပူ;တွ်;ခခေ့်မခ်းလို ၼခတီ;တဂျ,ရူခ်းႁူခ်းခ်ယဝ့်။

လံၢးကာခ်တင်;ပီခ်ပၵ်းပိူင် ၽုင်,ပူ;ခႅုဝ်ခ့် ဝံၢးလဝ်;ခိုခ်;ပီခ်ပုတ့် ထယဝ့် တင်;ကဝ်မိူဝ်;ရှေူးခံႉရူပ်;ချွတ်; ပိခ်,လူ,ဝၵ့်ဂီ,ခဝ်ၵျ;လဝ်;သေ မီးမူး လဝ်;သင်,ချ,ကမ်,ခခေ်ပီခ်သင်,ချ,မူး ၵိင်း သင်,ချ,ခခေ့်ယွ်,မူးရူးဝခ်း ရူး လိုခ် ရူးပီး၊ ပီခ်မုၵ့်ယွ်,လုမ်းလူင်မူး၊ တီ;သင်,ချ,လိုဝ်းခခေ့် ၿျေးပီခ်လဝ်; လဝ်;ပုၵ့်ထလင်,ၵေျ,သၢင်;ဝုံ ၵွ်;ပီခ်ပၵ်း ပိူင်ယူ,ငံၢ; ကမ်,ခခေ်ၵွ်;မူ,လုမ်းပေူး မခ်;ဂိုမ်းယိုခ်းႁိုင်ခခေ့်ခ်ယဝ့်။

ပူ;တွ်;ပၵ်းပိူင်ခခေ့်မခ်းမီး ၼူဝ်း ၶွင်သွင်ပိူင်ကာခ်ခဝ်;ပီခ်ပိူင်ခိုၵ့်လူင်၊ ခ်ႇ ပီခ်ၼူဝ်းၶွင်‘ပုဂ္ဂလိဂျ,’ ကာခ်ပီခ်ပုခ်; ၽွ်,ပုခ်;မခ်းခခေ့်ၼလ; တင်းၼူဝ်းၶွင် ‘သံခိဂျ,’ ကာခ်တင်းလံၢႁူမ်းဂခ်ႁွမ်းဂခ် ခခေ့် ၼူဝ်းၶွင်သွင်ပိူင်ခ်ႇ ပေူးဝူ;လၵ်; ၼၽလံ;လီလီငၢမ်းငၢမ်းလိုင် တၵ်းပီခ် ၵိင်းပၵ်းပိူင်မခ်;ဂိုမ်းယူ,ယဝ့်၊ ပေူးဝူ; ၵိင်းပၵ်းပိူင်မခ်းမခ်;ဂိုမ်းၵေျ; ၵီခ် ၵိင်းမုၵ့်လုမ်းၽိၵ့်ခုခဝ်လဝ်; တၵ်းမခ်; ဂိုမ်းယိုခ်းႁိုင်တီ;လူမ်;ၽျူင်းၵၢင်ၵဝ်း ခ်ႇယူ,ယဝ့်။

ပၵ်းပိူင်ၽုင်,ပူ;ခႅုဝ်

လဝ်;မထေ,ရူဝ်ၶျင်း(ရူဝ်,တော,ၽုင်းငြီးလဝ်;)

လဝ်;လၢင်းချမိူဝ်း
(လဝ်;လၢင်းလူင်)

လဝ်;လၢင်းသံျမိူဝ်း

လဝ်;လၢင်းၽခေ်,တျ, လဝ်;လၢင်းသုင်းမျ,(၁) လဝ်;လၢင်းၽခေ်,တျ, လဝ်;လၢင်းသုင်းမျ,(၂)

လိူဝ်သေၵေႃႈ ပဵၼ်လဝ်ႈၵၢၼ်ၶဝ်ႈၶွင်ႈလုမ်းသင်ၶႃႉ,သိင်ႇသိင်ႈယဝ်ႉ၊ ၵၢၼ်ၼၼ်ႉၶဝ်ႈ မၼ်းပဵၼ်လုမ်းတင်ႈမၼ်ႈတမ်းႁိမ်းသေ သမ်ႉမီးထိင်ႈလုမ်းၼႃႈလူဝ်ႈၼႃႈၵမ်း မိူၼ်ၶၢင်ႉ,မိူဝ်ႈၶၢမ်ႉ,လၢင်းမွႆႉ,လွႆ၊ မိူဝ်ႈတေၶၢမ်ႉ,သၢင်ႉ,လွႆလိုဝ်းၵေႃႈ တင်ႈပဵၼ်လုမ်း ပွင်ၵၢၼ်ၵၢၼ်လွႆၵၢၼ်ၵေႃႈယူႉ,ယဝ်ႉ။

ပၢႆးပိူင်လဝ်ႈသၢင်ႉ,(သႃႉ,မၵေႉ,)ၶဝ်

လဝ်ႈသၢင်ႉ,ႁူဝ်ၼႃႈ

လဝ်ႈသၢင်ႉ,ၶေႃးၼႃႈ

- ႁူဝ်ပူတ်ႈလွင်း
- ႁူဝ်ပူတ်ႈၵိင်ႉ
- ႁူဝ်ပူတ်ႈၽိုၼ်း
- ႁူဝ်ပူတ်ႈပတ်း

- လုမ်းပူတ်ႈလွင်း
- လုမ်းပူတ်ႈၵိင်ႉ
- လုမ်းပူတ်ႈၽိုၼ်း
- လုမ်းပူတ်ႈပတ်း

ၵၢၼ်ငၢၼ်းလဝ်ႈလၢင်းၶဝ်

လဝ်ႈလၢင်းၶူႉမိူဝ်း သႂ်ႇမိူဝ်းၵေႃႈ လွႆႈထိမ်ၽိုင်းၵြိးၶဝ်ႁူးလွင်ႈလွင်ႈ၊ လဝ်ႈလၢင်းၽၼ်ႉ,တႃႉ,ၵေႃႈ လူတူလိုၼ်းပိင်းသိမ်းၼူဝ်းၵၢၼ်ႉ,ၼူဝ်းႁူဝ်း၊ မိင်ႉ,ၼႃႈၵၢၼ်ထုၵ်ႉ, ပၼ်ပဵၼ်လဝ်ႈလွႆလဝ်ႈၵေႃႈ၊ လဝ်ႈလၢင်းသုင်းမႃႉသွင်လဝ်ႈၵေႃႈ ႁွင်ႉဝႃႈလဝ်ႈ လၢင်းသုင်းမႃႉလူင်၊ လဝ်ႈလၢင်းသုင်းမႃႉၵွၼ်ၶဝ် လိုႈပၼ်တၢင်းသင်ႉ,သွၼ်လဝ်ႈ သၢင်ႉ,သႃႉ,မၵေႉ,ၶဝ်။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၵၢၼ်ငၢၼ်းလုမ်းလဝ်ႈသၢင်ႉၶဝ်

လဝ်ႈသၢင်ႉႁူဝ်ၸွင်းၼၼ်ႉ လႆႈ တူၺ်းၶိူဝ်လဝ်ႈသၢင်ႉၶဝ်တၢင်းသိူင်ႈ၊ လဝ်ႈသၢင်ႉၶေႃးၸွင်းၼၼ်ႉ လႆႈလွႆႈလဝ်ႈ သၢင်ႉႁူဝ်ၸွင်းတူၺ်းၶိူဝ်လဝ်ႈသၢင်ႉၶဝ်။

လုမ်းၵူတ်ႈလွင်းၶဝ်လႆႈႁၼ်း ၶဝ်ႈၽၵ်း ၽိူၼ်ၶဝ်ႈ၊ ႁွင်ႉၶဝ်လၢင်ႇၽိူၼ် ဝၢၼ်ႉၽိူၼ်လိူဝ်းၵၢၼ်ၵိၼ်ယဝ့်ယဝ့် ၼၼ်ႉ။ လုမ်းၵူတ်ႈၵိူင်ၶဝ်လႆႈတူၺ်း ထၢင်တၢတ်ႉထၢင်ၽဵဝ်ႈ၊ ထဵမ်ၼမ့် သွၵ်ႉ တဝ်းၽဵဝ်းၵိပ်ႉတီႈထၢင်တၢတ်ႉ။ လုမ်းၵူတ်ႈၽိူၼ်း ၵဝ်ၽိူၼ်းႁွပ်ႉၽိူၼ်းသူင်ႉ ႁူးၽီးၽိုၼ်း။

လုမ်းၵူတ်ႈပတ်း ပတ်းၸွင်းသွမ်း ဝၢႆးလဝ်ႈၶဝ်ၵိၼ်ယဝ့်၊ သမ့်ထဵမ်ၼမ့်သုၵ်ႈ မိူဝ်းၼွင်းႁွၵ်းၼမ့်တႃႉလဝ်ႈၶဝ်။ လုမ်းၵူတ်ႈလွင်းၼၼ်ႉ သမ့်ၼၽထဵင်ႈလုမ်းႁူဝ် ၽိူၼ် ၶိူင်ႈမူႉၶဝ်မီးႁႃႈလဝ်ႈႁူမ်ႈၵၼ် ၵိၼ်၊ ၼွင်းႁႃႈလဝ်ႈၼၼ်ႉသမ့်ဝ့်လဝ်ႈလူ တူၺ်းမၼ်းယေႈလဝ်ႈ၊ လဝ်ႈၵၢၼ်လူ တူၺ်းၼၼ်ႉ လင်ႉႁွင်ႇႁူဝ်ၽိူၼ်ၼႆးယဝ့်။

လိူဝ်းၵၢၼ်ၶႆႈၼၼေႃးၼိုႉ ပီၼ် လုမ်းတင်ႈမၼ်ႈတမ်းၵုမ်းမၼ်းသေ သမ့် မီးထဵင်ႈလုမ်းယေႈလူဝ်းယေႈၵမ်း လိူဝ့် ၼင်ႉၵႃးႁူင်ၽၵ်း၊ ၵႃးၶၢမ်ႉသၢင်ႉလၵ်ႉလိူဝ်း ၼၼ်ႉ ပေႃးမီးၵၢၼ်မၼ်းမႃး ပၢၵ်ႇပိူင်မၼ်း လင်ႉတမ်းလွမ်းၼႆးယဝ့်။ လႆၢးပၢၵ်ႇပိူင် လဝ်ႈသၢင်ႉၶဝ်ၼိူဝ်ႈ တင်းသၢင်ႉလွင်းမိူၼ် ၵၼ်ယဝ့်၊ ပေႃးမီးသၢင်ႉလွင်းမႃးၼေႃႈ ၵၢၼ်လဝ်ႈသၢင်ႉၶဝ် ယွမ်းၶူႉၵမ်ႈၽွင်ႈ ယဝ့်။ ပၢၵ်ႇပိူင်ၶဝ်လဝ်ႈၼိူဝ်ႈ မၼ်းၵဝ်မူႉ လုမ်းမၼ်ႈၵုမ်းၼလႈ တင်းမူၼ့်ၼမ်းလွင်ႈ ၽိူၵ်းတၢင်းၵမ်ၶဝ်လဝ်ႈၼႆးယဝ့်။

ပၢၵ်ႇပိူင်ၶိင်းၼဵဝ်းၶဝ် လုမ်းထၢမ်းၵၢၼ်ၸွင်း

လဝ်ႈသၢင်ႉလွင်ႈၶဝ်

|

လုမ်းၶိင်းလလုင်းၵိင်ႉ

|

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶိင်းထွၵ်ႈ၊ထၢမ်း — ၶိင်းလူင် — ၶိင်းထွၵ်ႈ၊ထၢမ်း

ၶိင်းလူင်
- လုမ်းၶၼေႃးႁိူၼ်းသွမ်း
  - ၶၼေႃးထၢမ်းၶဝ်
  - ၶၼေႃးလူင်
  - ၶၼေႃးထွၵ်ႈၶဝ်

ၶိင်းလလုင်းၵိင်, ၶၼေႃးႁိူၼ်းသွမ်း ၶဝ်ၶႆႈ ပိၼ်ႁူၼ်းလမ်၊ ၸူႇထွၵ်ႈၸူႇထၢမ်း ၵမ်ႇလႆႈမီးၽူဝ်မီးဢမ်း၊ ၶိင်းလလုင်းၵိင်, ၶဝ်ႁိတ်းႁိူၼ်းလပ်းဝၢင်းၸူင်း လဝ်ႈသင်ႇ, ၶႃႇၶဝ် လႆႈႁိတ်းၵၢၼ်ဝေႇယႃႇဝိတ်ႉလႃႇ ယွႆႈယဵမ်းလဝ်ႈၶဝ်ၵမ်ႇၵႃး ပုၼ်ႈတႃႇ လဝ်ႈၶဝ်ၶိူဝ်ၸူင်းဢလႄႈ ႁူၼ်းႁိူၼ်းတၵႃႇ၊ တၵႃႇပီႈၶွင်ႉငိူၼ်ႈၶိူဝ်း ၶႆႈထူပ်းၵၢၼ်လိူဝ်း ၶၶေႃႉ ၶဝ်လႆႈသိုပ်ႇပၼ် တၢင်းၶႆႈလႆႈ လဝ်ႈၶဝ်ဢလႄႈ သၢင်ႇလွင်းၶဝ်မီးၶၶေႃႉ ၶဝ်လႆႈႁႃပၼ်ႁႃသိုဝ်ႉပၼ်လႆႈယဝ်ႉ။

ၵၢၼ်ၶၼေႃးႁိူၼ်းသွမ်းၶဝ်သမ်ႉ လႃႇ, သိုဝ်ႉၽိူၵ်း၊ မိုဝ်ႉႁူင်ၶဝ်ႈသွမ်းၽိူၵ်းသွမ်း လဝ်ႈၶဝ် လဝ်ႈသၢင်ႇလွင်းၶဝ်သေသူင်ႇ ထိုင်တီႈၸူင်းသွမ်းၶႆယဝ်ႉ။

ပၵ်းပိူင်ၽုင်ႇပႃႈတွၵ်ႈ

ၶိင်းလလုင်းၵိင်, ၶၼေႃးႁိူၼ်းသွမ်း (ၶၼေႃးႁိူၼ်းသွမ်း)ၶဝ်ၶႆႈ ပိၼ်ႁူၼ်းလမ် ၵမ်သိၼ်ႁႃႈသွႆးၶဝ်ၵဝ်ႇ၊ ပႃႈတွၵ်ႈၶဝ်သွင် လုမ်းၶႆႈသမ့်မီး ၶိင်းပွင်ၵၢၼ်ၶေႃႈၵၢၼ် တႃႇၸူင်း၊ ၵၢၼ်မူႇလုမ်းတင်းၵဝ်ႈႁူဝ်သိပ်း လုမ်း ၶွၵ်ႈမိူင်းၶွင်းမိူင်းတင်းသိင်ႈ ၶဝ် ယူႇဝဵင်ႈၵွၼ်ႁူဝ်ပိူၼ်ႈၶႆယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶိင်းလူင်

လုမ်းၶိင်းႁူဝ်ဝတ်ႉ ၶိင်းရျုဝ်း ၶိင်းရွင်း ၶိင်းၵိပ်,

သီႁူဝ်ၵႃးသွမ်း

လိူၼ်လပ်း ပိတ်,ၶမ်; (မွႆ,ပိတ်,ၶမ်;) လိူၼ်မူၼ်း သၢဝ်းသၢမ်ႇ (လွင်;ပိတ်,ၶမ်;)

ၵၢၼ်ငၢၼ်း(ၶႄႉၵၢၼ်တႃႇငၢၼ်း)

ၶိင်းလူင်တူလႆးၶိူဝ်မူႉလုမ်း ပတ်း ပိူၼ်ႈ ၶႄႉၵၢၼ်ႁူႉပိူင်ပိူင်၊ လွႆႈထိမ်ၽုင်, ပႃႈၶိူဝ်။ ၶိင်းရွင်း ၵွၼ်ႁူဝ်လူ,တၢၼ်း တီႈရွင်းလူင်လဝ်ႈသင်,ၶႃႉ။ ၶိင်းၵိပ်, ႁိတ်းပူတ်ႈၵိပ်,၊ ၽဝ်ၵဝ်တဝ်းၵိပ်,သူင်, ထိုင်တီႈလဝ်ႈၶဝ် တႃႉ,သႂ်ၶႂ်းထၢင် တၢတ်,။

ၶိင်းႁူဝ်ဝတ်ႉ ၵွၼ်လူ,ၶႂ်းဝတ်ႉ (ရွင်းတေႃႉ) သမ်ႉလွႆႈထိမ်ၶႆႈလႂ်ပၼ် ၶိင်းလူင် ပွင်ၵၢၼ်ၶႄႉၵၢၼ်တႃႇရွင်းၼလႈ ၶႄႉၵၢၼ်မူႉလုမ်းလႂ်။ သီ,ႁူဝ်ၵႃးသွမ်း ပၼ်ၵၼ်လူ,တၢၼ်းဝၼ်းသိၼ် သီ,သ တၢင်း၊ သီ,သိၼ်သီ,ၵႃး ယေႈသိၼ်ယေႈ ၵႃး ႁူဝ်သွမ်းမၼ်းၵမ်,ႁူႈလဝ်ႈၶဝ် လိုႈ ၵွၵ်,တုင်းၵိၼ်(ၶၢမ်,သွမ်း) ၼႆယဝ်ႉ၊ လွမ်းၶင်,ၵၼ်ၶၢမ်းပၢင်းႁပ်ႉဝႆႉ မိူဝ်ႈလိူၼ် သိပ်းၵိတ်းလွင်းၶမ်;ၶိူင်;(ဝၼ်း ၁၆) ၶၼေၼ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၵဝ်ႈႁူဝ်သိပ်းလုမ်း

ပႃႈတွႆႈပၵ်းပိူင်ၶိင်းလုမ်းငဝ်ႈ ၶဝ် ၶဝ်ႈ သမ်ႉမီးထိင်ႈပၵ်းပိူင်လုမ်းမိူင်းလႂ် မိူင်း ၵၢင်ၶမ်းမိူဝ်ႈႁွၼ်ႉဝႃႈ(ၵဝ်ႈႁူဝ်သိပ်းလုမ်း၊ ၶွၵ်ႈၽၵ်ႉပၢႆးမိူင်း)ၶႅၼ်ၶဝ်ႈ၊ သိူင်ႉၶၼ်ႈမိူင်းယၢၼ်ၶႅၼ်ၶႃႈဝႃႈ ၶႅၼ်ႈၵၢင်း တေဝႃႈတီႈမိူင်းႁွၼ် မိူင်းလေႊၽၢင်ၶဝ် ၸိူဝ်းၶဝ်ႈႁိုဝ်။

ၵၢၼ်တေၼၶလွင်ႈၵဝ်ႈႁူဝ် သိပ်း လုမ်းၶႅၼ်ႈ လႆႈၵဝ်ပၢၼ်ၶမ်ႉၶမ်းၶဝ်ႈၼၶ ဝႆႉၶႅၼ်၊ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈမၼ်းပီၼ်ၵူင်ႈၵၢင်ပၢၼ် မွၵ်ႇတင်းပၢၼ်ႇၵဝ်ႇၼလႈ တေတူၵ်းတုၵ်ႇ ၵိတ်းၶိူင်ႈၶႅၼ်ယဝ်ႉ၊ လွင်ႈၵၢၼ်တၢင်ႇ ပိၼ်းၶႅၼ်ႈ ႁိူင်ၵႃႈႁိုဝ်လီၶႃႈၶဝ်ႈယဝ်ႉ၊ ႁွႆး ဝႃႈၵၢၼ်ႁိူင်ႁိူင်းၶဝ်ႈ မၼ်းသွၵ်ႈႁႃ ၵၢၼ်ပီၼ်ၵၢၼ်မီးၼတေႃႇၼတေႃႇၶဝ်ႈ ယၢပ်ႇ ၼလႈ လင်ႇလႆႈၵဝ်တွၼ်ႈၵၢင်မၼ်းၼၶ ဝႆႉႁွႆႈၶႅၼ်ယဝ်ႉ၊ တေႃႈၵဝ်တွၼ်ႈၵၢင်မၼ်းႁွႆး ၶႃႈ ႁူႈပေႃးလႆႈၵၢၼ်ပီၼ်ၵၢၼ်မီးၼတေႃႇ ၼတေႃႇမၼ်းယင်းယၢပ်ႇ၊ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈသင်ၼလႈ ဝႃႈၶဝ် ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈသိၼ်ႈသႂ်တၢင်း လုမ်း လႄႈတီႈႁဝ်း ၵဝ်သႃႇသၶႄႇၽြႃးပိၼ် လဝ်ႈပိၼ်ၼၽႄႈၶဝ်ႈ မၼ်းသမ်ႉထူင်ႇဝႃး လွမ်းတီႈမိူင်းတႆး၊ တီႈယူႇတၢင်းသဝ်းတႆး ၵမ်ႉၶမ်၊ ၵၢၼ်ပီၼ်မိူင်းတႆးတီႈယူႇတၢင်း သဝ်းတႆးၶႅၼ်သမ်ႉ ပီၼ်တီႈၵၢၼ်ၵၢၼ် မၢၼ်ႈၵၢၼ်မိူင်း ၵမ်ႇၶမ်ၵမ်ႇသဝ်း တူင်ႉၶိူင်ၶႃႈလႂ်းယူႇယွႆးယွႆးၼလႈ မူႇမၢၼ်ႈ မူႇသူၼ်ႁိူၼ်းယေးၶႃႈ ႁႃႉမ်ႉလႆႈပႂ်းလႆႈ ၶႂ် လႆႈထွၵ်ႇတီႈမွႆႇ တၢင်းမွႆႇတိၵ်းတိၵ်း ၼလႈ ၶင်ႇၵႃႈတၢင်ႇၼၶတီႈႁူဝ်ဝတ်ႉ မၢၼ်ႈသူၼ်ၶဝ်ႈ ၵၢၼ်တေပိူင်ႈၶႃႈတေ မီးယူႇယဝ်ႉ။

ၵဝ်ႈႁူဝ်သိပ်းလုမ်းပၢၼ်မိူဝ်ႈမိူင်းၶမ်ႉၶမ်း

ၶမ်ႉၶမ်း	မိူင်းယၢင်း	မိူင်းလေႊၽၢင်	မိူင်းႁွၼ်	ႁူဝ်ၵၢင်ႉ	သင်ႇၶေႇၽိင်း
ႁူဝ်ဝတ်ႉၵိင်းၵလႃး	–	ႁူလ်ႈႁွမ်ႈ	–	သီႇၵေႃႈ	လေႈၵူ
ႁူဝ်ဝတ်ႉၶွင်လၢင်ႉ	တိူင်းၶမ်း	ၵိင်းသႃႇ	မိူင်းၼီ	ၽႄၶမ်း	ႁူဝ်ၶႄး
ႁူဝ်ဝတ်ႉၶွင်တိူၼ်း	တႃးပေး	ပႃႇထူပ်ႇ	မၢၼ်ႈပၢင်ႇ	ၵိင်းသႃႇ	ၶမ်းတိူၼ်း
ႁူဝ်ဝတ်ႉၶွင်ၶမ်း	လေးလၢၼ်ႉ	မၢၼ်ႈၶၢဝ်	မၢၼ်ႈၶၢင်	မၢၼ်ႈၶႃး	ၶွင်ၶေႃႇ

ebook is created by www.Shanyoma.org

ႁူဝ်ဝတ်ႉမၢၼ်ႈၵွႆး	တိုင်းလူင်	မၢၼ်ႈယၢင်ႇ	မၢၼ်ႈမွႆႇ,	ၶွင်ငိုၼ်း	မိူင်းပေႃး
ႁူဝ်ဝတ်ႉၶမ်ႇမႃႇ	ၶွၵ်ႈငူဝ်း	မၢၼ်ႈႁွင်း	မၢၼ်ႈႁုၼ်း	–	မိူင်းႁွမ်
ႁူဝ်ဝတ်ႉၶမ်ႇတီး	ၶမ်ႇ	(ႁွင်းၼိူဝ်)	ၶမ်ႇထၢင်	–	ႁုင်းသႃ,
–	–	လွႆလိၵ်း	မၢၼ်ႈၶမ်း	–	ႁူဝ်ၶင်းႁွင်,
ႁူဝ်ဝတ်ႉပွၵ်ႉႁူဝ်ၶွင်	မိူင်းပေႃႈ	ၶမ်ႇလိၼ်းၶမ်း	ႁူဝ်ၶူဝ်	–	ႁူဝ်ၶင်းလၢၼ်း
ႁူဝ်ဝတ်ႉပၢင်ၶႃး	ၶမ်ႇတဝ်း	မၢၼ်ႈပိင်း	ၵိမ်,ၵိမ်း	–	မၢၼ်ႈႁွင်,
ႁူဝ်ဝတ်ႉမၢၼ်ႈ လၢၼ်း	မၢၼ်ႈၶူင်းၵၢင်း ●	ဝိင်းႁုင်း	ၽႄတေႃး	–	ႁုင်းသႃ,
ႁူဝ်ဝတ်ႉသွင်သုပ်း	ၵၢင်ၶွင်	ဝိင်းႁွင်းၵႆ,ထဝ်ႈ	–	–	
–	သွင်းမၢဝ်း	မၢၼ်ႈပၢင်,	–	–	–
–	–	ႁူဝ်ၶူင်	–	–	–
–	–	ၵၢတ်ႉ,လူင်း	–	–	–

မိူင်းမႃႇ	မိူင်းယီၼ်း	ၶေႃးယႃႇ	ၶမ်ႇယၢင်း	သူလုၺ်,ၵျၢင်	မိူင်းယၢင်း
ၶမ်ႇႁၢး	မၢၼ်ႈသႃ,လူင်	ၶေႃးယႃႇ	မၢၼ်ႈဝတ်ႉ	မၢၼ်ႈတွႆႈ	ပၢင်,ၵုတ်,
မႃ,ၶူဝ်	မၢၼ်ႈသႃ,ၵွၼ်ႈ	ႁုင်းမူင်ႈ	–	မၢၼ်ႈၶူဝ်	ၶတ်ႉၼီးႁုင်း
မႃ,တွႆႈ	ၶေႃးပိင်း	ၶမ်ႇမႃႇ	သႂ်လေး	သျႁ်ၼီး *	ႁၢႆးလူင်
ႁွင်းသၢင်း	ၶေႃးသၢင်း	ၶမ်ႇမႃ,သူမ်ႈ	သႂ်းၶၢဝ်	–	ၶေႃးမူဝ်,ႁိင်း
ႁွင်းမူး	ပၢင်တွႆ,	ၽႄသိင်	–	–	–
ပၢင်ႁႆး	ႁူဝ်ၶူဝ်	–	–	–	–
ပၢင်ၶိမ်	ပၢင်လွၵ်း	–	–	–	–
မိူင်းဝုၺ်း	လူင်မူၼ်း	–	–	–	–
မၢၼ်ႈဝတ်ႉ	–	–	–	–	–
လွႆလၢင်ႇ	–	–	–	–	–
ဝွၵ်းၵၢၵ်,	–	–	–	–	–

ႁူဝ်လုမ်းယေႈၵၢၼ်မီးဝႆႉၶိူင်း လူင်ႁူဝ်လုမ်း၊ တူၺ်းၶိုဝ်မူႇလုမ်းႁူဝ်ဝတ်ႉတၢင်းလႆႈ ၵပ်းသိုပ်ႇၵၼ်တင်းလုမ်းငဝ်ႈ၊ ၶိူင်းႁူဝ်ဝတ်ႉသမ်ႉ တူၺ်းၶိုဝ်ႁူၼ်းၶႂ်းမူႇ, လုမ်းႁူဝ်ဝတ်ႉတင်းလႆႈ၊ သၢင်ႇသႂၼ်ပႂၼ်ႈ လၢတ်ႈၵူႈပိူင်ႈလႆၵႂႃႇလီ၊ ၵႂၼ်ႁႃတၢင်းလီ ၵႂၼ်ၼမ်းတၢင်းလီၼၼ်ႉ တင်းၵပ်းသိုပ်ႇထိုင်ၶိူင်းႁူဝ်လုမ်း၊ ႁဵၼ်းလိၵ်ႈလူလိၵ်ႈ ၵႂၼ်လူႇ,ၵႂၼ်တၢၼ်းၶေႃႈပိၼ်ၶိူင်းလုမ်းႁူဝ်ဝတ်ႉၶဝ်ယဝ်ႉ။

လုမ်းႁူဝ်ဝတ်ႉ

ၶိူင်းႁူဝ်ဝတ်ႉ

လုမ်းႁႃတၢင်းလီယဝ်ႉ
(ႁပ်ႉႁုင်,တုင်းသိၼ်ယဝ်ႉ)

လုမ်းပႆႇႁူႁႃတၢင်းလီ
(လုမ်းတိုၵ်ႉလိၵ်ႉတိုၵ်ႉၶႂ်ႈ)

မိူဝ်ႈမီးၽူႈမီးႁူၼ်းတေႁႃတၢင်းလီၼၼ်ႉ တင်းတေၼမ်းတၢင်းလီတေၶၢမ်ႇ, ႁုင်ႇတုင်းသိၼ် ပိူင်ႈလႆၵႂႃႇလီ၊ မီးတၢင်းၽိတ်းယဝ်ႉတေၶိုၼ်းသုၵ်ႈသီလိူဝ်းၶၼ်ႉ သမ်ႉလႆႈတင်ႈလုမ်းၵၢၼ်ၶိုင်ႈ။

ၶိူင်းႁူဝ်ဝတ်ႉ

ၶိူင်းၵႂၼ်ႁူဝ်ၶၢမ်းၶေႃႈ
(သေႇသႂင်သေႇယူဝ်း)

ၶိူင်းလိူဝ်းလူမ်းႁူႉလူမ်းငိၼ်း
(သၢၵ်ႈသေ,ႁႃႈၶိူင်း)

ၶိူင်းၵႂၼ်ႁူဝ်ၶၢမ်းၶေႃႈၶၼ်ႉ ၽူႈလိူဝ်းတေႁႃတၢင်းလီၶဝ်တေလႆႈၵူႈလူးမၼ်း မၼ်းသမ်ႉၵႂၼ်ၵူႈလူးၶိူင်းႁူဝ်ဝတ်ႉ၊ ၶိူင်းႁႃႈၶေႃႈၶၼ်ႉသမ်ႉပိၼ်ပႅၵ်ႈသၢတ်ႈ၊

ebook is created by www.Shanyoma.org

ပရိၵ်ႇသၢတ်ႈၶႅၼ်ႇလိူဝ်ႁႃႈၸႃႉၶၼ်းလီယဝ်ႉ။

မူဝ်ႈၵၢၼ်ၼိင်းႁူဝ်လုမ်းၶဝ်တၢင်း လံႈၶိုတ်ႈၼွႆႈထိုင်ၺႂ်းလူင်ၼလ ၸင်းၸူႉ လူႇၸူႉတၢၼ်း–(၁) မူဝ်ႈၶဝ်ႈဝႃႉ ၵွၵ်ႇ ဝႃႉ၊ ၶၼ်ႇထိၼ်ႇ၊ လိူၼ်ႁႃႈၼလ(၂) မူဝ်ႈ သူင်ႇပၼ်ႇတူႉပလႃႉသႃႉသၢင်ႇလွင်းၼလ (၃) မူဝ်ႈၶၢမ်ႇသၢင်ႇလိူဝ်းၶႅၼ်ႇၶႅ်ယဝ်ႉ၊ လိူဝ်ၶႅ်ႉ မူဝ်ႈၵၢၼ်ၶႄႈၵၢၼ်တၵ်ႇတႃႉ ၵၢင်ပွင်ႈမီးမႄးလွႆႈလိူဝ်းၶႅၼ်ႇ လိူဝ်ႉၶင်ႇ ၵၢၼ်ပွႆးလေႃႉလွႆႈၶႅၼ်ႇ တီႈမူဝ်ႈၸူႉၶႅၼ်ႇ ပေႃးတူဝ်ၼိင်းႁူဝ်လုမ်း ၸူႉလံႈပႆပိၼ်ယူႇ တူဝ်မၼ်းတေလႆႈၸူႉ ၵၢမ်ႇၶႅၼ်ၵွၼ် ႁူဝ်ၸူႉ၊ သင်ဝႃႈမီးလွင်ႈၵၢတ်ႈတၢင်း ၵၢတ်ႈလိုင် တၵ်းလံႈလွႆႉတၢင်ႇၶေႃႉ တၢင်တူဝ်မၼ်းၸူႉၶႅ်ယဝ်ႉ။

(တွၼ်ႈႁႃႈ)

ၵုပတေႃႇသတီႈၶူဝ်ၺႂ်း

(၁) ၵုပတေႃႇသပၼ်ႇတူပလႃႉသ သၢင်ႇလွင်းၶဝ်။
(၁) ၵုပတေႃႇသ သႃႉမၶေႇ(လဝ်ႈသၢင်ႇ)ၶဝ်။
(၁) ၵုပတေႃႇသပၼ်ႇလၢင်း(လဝ်ႈမုၼ်၊ ရႃႇၶၼ်း)ၶဝ်ၶႅ်ယဝ်ႉ၊

ၵုပတေႃႇသပၼ်ႇတူပလႃႉသ သၢင်ႇလွင်

တီႈၵုပတေႃႇသသၢင်ႇလွင်းၶဝ် ၶႅၼ်ႇ ႁွပ်ႈပူဝ်ႈလုၵ်ႉတီႈသၢင်ႇလွင်းတေ ပိၼ်လဝ်ႈသၢင်ႇ၊ လုၵ်ႉတီႈလဝ်ႈသၢင်ႇတေ ပိၼ်လဝ်ႈလၢင်းၶႅ်ၼလ လီမ်မူဝ်ႈပေႃႈ ၼမႈတၵ်းၵဵဝ်ႈၵၢပ်ႈပၼ်ပူႇၼိင်း၊ ပူႇၼိင်း ၶဝ်တၵ်းၵၢဝ်သူင်ႇၼိုၼ်ႈ တီႈၵၢၼ်ႇတီႈ ၺႂ်းၶႅၼ်ႇၵုပတေႃႇသလိူဝ်းပြေႃးပိၼ်လဝ်ႈ ႁဝ်းပိင်းလႃပ်ႈတမ်းဝၢင်းဝႆႉ ပုၼ်ႈတႃႉရ ႁႃၶၼ်းၶဝ်လွႆႈ၊ လွင်ႈတႃႉပိၼ်ရႃႇၶၼ်းလံႈ ၶဝ်လွႆႈ လိူဝ်းသၢင်ႇလွင်းၶဝ်လွမ်းလံႈ ထုၵ်ႇမၢၼ်ႈၶဝ်ယူႇၶႅၼ်ႇ လမ်းပိၼ်ၵုပ တေႃႇသသၢင်ႇလွင်းၶဝ်ၸူႉၵမ်းလီဝ်ၶႅ် ယဝ်ႉ။

တီႈတၵ်ႈမၼ်းပေႃးတၵ်းၶိုၼ်ႈ ယူႉၵၢၼ်ႇယူႉၺႂ်းလိုင် တၵ်းလံႈပိၼ်ႁူၼ်း ၼတေႃႇၼတေႃႇလွႆႈ၊ တၵ်းလံႈပိၼ်ႁူၼ်းလႂ်းၼတေႃႇ ၼတေႃႇလွႆႈ၊ ၼိူင်ႈပူဝ်ႈတူဝ်တူၼ်(ၵၢင်ႇၵႃႉလၵ်ႉ ၶၶေႃႉ)တၵ်းလံႈႁုမ်ႇထူၼ်ႈလွႆႈ၊ တၵ်းၵၢမ်ႇ

လံ;ပိခ်ရူခ်းယွင်,ရူခ်းမျ; ရူခ်းဝုခ်းလွ်၊ တၵ်းဢာမ်,လံ;မီးတၢင်းပိခ်မၢၵ်, ႁူၵ်; မွင်;ချေ;၊ လိပ်းယိခ်းလူင် တုတ်;ခူ,ပၢဝ်; ပူမ် ခူမ်းပိုဝ့်လွ်၊ တၵ်းဢာမ်,လံ;ပိခ်ရူခ်း လွ့်ခုခ်မိူင်းလွ်၊ တၵ်းဢာမ်,လံ;ပိခ်ရူခ်း ၽူ;မီးခီ;မီးခွတ်,လွ် တၵ်းႁွ;လံ;တၢင်း ပွံ,ၽျေ;ပျေ;ၼမ;လွ်လိုဝ်းခခေ့်ယဝ့်။

တၵ်းလံ; ယုမ်,ယမ်တုင်းႁပ့်သရ ချေ,ရုင်,သၢမ်ပိုင်၊ တၵ်းလံ;တိုဝ်းဢမ်သိခ် ႁျ; ႁွ;ပေးၽိခ်;ၽိခ်;၊ ၵၢခ်တူဝ်သူပ်း လွ့်သၢမ်ပိုင် ဢာခ်ၼၽၵွၵ်,ပိခ် 'တုလရိတျ' သိပ်းပိုင်လိုဝ်းခခေ့်ချေ; တၵ်းလံ; တိၵ်းခူပ်;ႁွ;ပေးဢူခ်;ဢွခ်,လွ်၊ သမ့် ဢာခ်တိ; 'သေ,ခိယ' ပူတ်;ခခေ့်ခဝ်;ခွင်း မၢခ်;ရူခ်းၶျ, တၵ်းဢာမ်,လံ;လူခ်း တိခ်လူခ်းမိုဝ်း၊ ခဝ်;ခွင်းမၢခ်;တၵ်းလံ; တူလ်းသီ,သွၵ်,ပျ;ချေ;ႁွီး၊ ခဝ်;ခွင်းမၢခ်; တၵ်းဢာမ်,လံ;ခူဝ်သိင်ၵိင်း၊ ခဝ်;ခွင်းမၢခ်; တၵ်းဢာမ်,လံ;သႂ်,ခွခ်းတူဝ် ဢာဝ်လိမ် မိူဝ်;ၶျ,မိူဝ်;ပံ၊ မိူဝ်;ၵိခ်မိူဝ်;ၵိဝ့် မိူဝ်; ထွမ်,ႁျ;၊ မိူဝ်;ၽၢ;လူင် မိူဝ်;ၽၢ;ဢွခ်, မိူဝ်;ထူမ်,ခမဲ့လံးခဝ်လွ်လိုဝ်းခခေ့် ခင်, ၵျ;ၽျေးပိခ်လဝ်;ပူင်ချေ;သင်,သွခ်ဝံ့ ဢာခ်သၢင်,လွင်းခဝ်လွမ်းလံ;ခခေ့် တမ်း ဝံ့ပိခ်ၵုပတေ,သ ခဝ်လဝ်;ဝံ့ယဝ့်။

ၵုပတေ,သလဝ်;သၢင်,သျ,မခေ,ခဝ်

လိုဝ်သေလိုဝ်းဢာခ်သၢင်,လွင်း ခဝ်ယိပ်းဢမ်တိုဝ်းလွမ်းခခေ့် တိ;ဢာခ် တျ,တေပိခ်လဝ်;သၢင်,လံ;ခခေ့် လိုဝ် ထိင်;မျး–

၁။ တၵ်းလံ;ယွခ်းၵၢပ်; ၽျေ;လိုင် (သၢင်,ၵၢခ်း)၊
၂။ တၵ်းလံ;ယွခ်းဢာဝ် ၽျေ;လိုင် (သၢင်,ၵၢခ်း)၊
၃။ တေလံ;ယွခ်းပိခ်လဝ်;သၢင်,၊
၄။ တေလံ;ယွခ်းသရချေ,ရုင်,၊ တင်း သိခ်သိပ်း၊
၅။ တေလံ;ယွခ်းယိခ်ဢာဝ် ၵုပိလွ့် သျေသျ,၊
၆။ လိင်,သိပ်းပိုင်၊
၇။ တၢမ်,သိပ်းပိုင်၊
၈။ တၵ်းလံ;ခံ;လွ့်ပူခ့်လူလ်;သၢင်,ၵၢခ်း

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶဝ်ႈသွမ်း၊ ၸျွင်းတီႈယူႇ၊ ယႃႈယႃ၊
၉။ သေႇၶိယသိၵ်ႇၶႃႇပတႃ၊
၁၀။ ၶၼ်ႇထၵျႃႇႁူတ်ႈသိပ်းသီႇလိူဝ်း ၶႅ်ႇယဝ့်။

ၵုပတေႇသပၶၼ်ႇလၢင်း(ၡႃ ၶၼ်း)ၶဝ်

၁။ တၵ်းလႆႈၡပ့်တုင်းၵၶ်တၢင်းသင်, သွၶၼ်ၡႃ ၶၼ်းလွင်း(လၢင်းလွင်း)၊
၂။ ပုဗ္ဗၵုရၢၼ သီႇပိူင်၊
၃။ ပုဗ္ဗကိစ္စ သီႇပိူင်၊
၄။ ၵႃႇပတ့်တိ သွင်ပၢၵ်ႇသၢဝ်းလိၵ်ႇတ်း– (ၵ)ပႃႇရႃႇလိၵ သီႇပိူင်၊ (ၶ)သင်ႇၶႃႇတိ သေႇၵ သိပ်းသၢမ်ပိူင်၊ (င)ၵၢၶီယတ့်တ သွင်ပိူင်၊ (လ)ပႃႇတိတေႇသၶီ, သီႇပိူင်၊ (သ)ၶီသၵ့်ၵိပႃႇလိတ်ႈတိ သၢမ်သိပ်းပိူင်၊ (ၡ)သုတ့်ထပႃႇလိတ်ႈတိ သိပ်းသွင်ပိူင်၊ (တ)သေႇၶိယ လိၵ်ႇတ်းသိပ်းၡႃႈ၊ ၵၢထိၵ ရၶျႇ လိၵ်ႇတ်းပႃးလိူဝ်းၶႅ်ႇယဝ့်။
၅။ ငိၶၼ်းၵႃႇပၢတ်ႈ၊
၆။ ၵိတ်းၵုပုတ်ႈပရိသုတ့်ထိ၊
၇။ သွၵ့်ၶတႇဝႃႇ၊
၈။ ၵိတ်းသင်ႇၶႃႇပဝႃႇၶျႇၵွၵ်ႇဝႃႇ၊
၉။ ၵၢထိတ့်ထၢၶၼ်ႇသၢင်ႇၵၢၶၼ်းၵဝ်ႈၽိၶၼ်
၁၀။ ၵိတ်းၵုပုတ်ႈပႃးလိဝ်၊
၁၁။ ၵိတ်းၵၶျႇၵုပုတ်ႈ၊
၁၂။ ယွၶၼ်းၵၢၶၢင့်ၶွၼ်းဝႃႇ၊
၁၃။ ၵိတ်းၵၶျႇ ပဝႃႇရၶျႇ၊
၁၄။ ပဝႃႇရၶျႇသွင်ပႃး၊
၁၅။ ပဝႃႇရၶျပႃးလိဝ်၊
၁၆။ ၵၢထိတ့်ထၢၶၼ်ႇသၢင်ႇၵၢၶၼ်း (ၵၢထိတ့်ထၢၶၼ်ႈႁွင်ႇၶဝ်ႈ)၊
၁၇။ ယွၶၼ်းလဝ်းၵွႆႈလႆႈၶဝ်ႈၶွၼ်းမၢၶၼ်ႈ၊
၁၈။ ၡပ့်တုင်းၵေႃးဝႃႇတ ပုၶၼ်ႈၡႃၶၼ်း လွင်းလိူဝ်းၶႅ်ႇယဝ့်။

ၵုပတေႇသ ႁူၶၼ်းၸိူၶၼ်း

ႁူၶၼ်းၶွၼ်းမူႇလုမ်းၸျွင်းလွႆၶႅ် ပေႃး ၵၢဝ်သရၶျႇႁၢင်ႇသၢမ်ပႃး၊ သိၶၼ်ၡႃႈ ဝႃႈယွႆႇမႃးၵႃးသုင်မႃး၊ မေႃႁူၶၼ်ႈၡူလွင်ႈ သိၶၼ်ႈ ပွင်ႇဝႃႈယုမ်ႇယမ်ပိူင်ႈၵိုင်ၵ်ဝ်ႈ လီလွင်ႈလၢႆမႃးလိူင် တၵ်းလႆႈၡပ့်တုင်း ၵႃးသၢမ်ပႃးၽြႃးတြႃးသင်ႇၶႃႇ၊ တိုဝ်းၵမ်

သိၼ်ႁႃႈသီၼ်ႈသေၶေႃ ပွင်ၸႂ်ပွင်ၶေႃ တုလရိတသိပ်းပိူင် တင်းၸုမ်ႇၵူႈတၢင်း ၵူႈႁႃႈပိူင်လိူဝ်းၶၶႅၼ်ၶႅၼ်ယဝ့်။

(တီႈတွင်း)–

သရၶေႃႇၸုင်ႇၶၶႅၼ် သင်ဝႃႈ ၽိတ်းပိူင်ႈၶႃႇလိုင် ၵမ်ၶၶႅၼ်တၢင်းယုမ်ႇ ယမ်ၶႃႈလၢႆးပိူင်ႈၽိတ်ႈၶႃႇလိုင် တၵ်းလႆႈ ၼမးၶၢမ်ႇၸုင်ႇ၊ သင်ဝႃႈၽိတ်းသိၼ်ႁႃႈ သီၼ်ႈသေသီၼ်ႈသီၼ်ႈ၊ ၵမ်ႇၶၶႅၼ်တင်း ႁႃႈသီၼ်ႈလိုင် တၵ်းလႆႈၼမးၶၢမ်ႇသိၼ်၊ ၵၼ်ၽိတ်းၶေႃ ၵမ်ႇထိုင်သိၼ်လိုင် တၵ်းလႆႈ ပူႇလေႃႇၵၼ်ႇတေႃး တီႈ ၽြေႃးတြႃးသင်ႇၶႃႇၶဝ်ယဝ့်။

ၵုပတေႃႇသၶေႃႈၵလီၼ်ႇၵၶေး

တွၼ်ႈႁူဝ်ၶေႃႈၵၼ်ၶႅၼ် ပူႇၼိင်း ၶဝ်လဝ်ႈမိူဝ်ႈႁွၼ်ႇ ၵဝ်ၵၢၼ်မၼ်းၶဝ်ႈ ၼိုင်ႈၶူၼ်းၶဝ်းၵၼ်ဝႆႉ ၵမ်ႇလဵၵ်ႇၶၽႅမ်ႇ ၽၢတ်ႇၵၼ်ၵၼ်လွၵ်ၵၼ်ၶၶႅၼ်။

(ၵ) ၵုပတေႃႇသၶႅၼ်မၼ်းပီၼ်ၽိင်ႈပိူင် မုတ်ႉထၽေႃႇသႃႇတင်းလႆႈ တမ်းဝၢင်းဝႆႉ ၵၼ် တၵ်းလႆႈယုမ်ႇယမ်ၽိုၵ်းၵမ်တိုဝ်း ယိပ်းလွမ်းၶၶႅၼ်ၶႅၼ်ယဝ့်၊

(ၶ) ၵလီၼ်ႇၵၶေးၶၶႅၼ် မၼ်းပီၼ် တမ်းဝႆႉပုၼ်ႈႁူၼ်း ၶၼ်းမူႇလုမ်းလႅင်းလွႆ လီဝ်လီဝ်ၵႂႃး၊

ၵုပတေႃႇသၶႅၼ် လိူင်ႉၶင်ႇသရ ၶေႃႇၸုင်ႇသၢမ်ပႃး တၵ်းလႆႈႁပ်ႉၶၢမ်ႇတုင်း ၵဝ်တွင်းတိင်ႈၼိင်ႈသိုဝ့်–

* ၽြေႃးပီၼ်လဝ်ႈၶၶႅၼ် တၵ်းတွင်းပိုင်ႈ ၵိင်တေႃႇဝၼ်းၶွႆႈယဝ့်၊

* တြႃးလဝ်ႈၶၶႅၼ် တၵ်းတွင်းပိုင်ႈၵိင် တေႃႇဝၼ်းၶွႆႈယဝ့်၊

* သင်ႇၶႃႇလဝ်ႈၶၶႅၼ် တၵ်းတွင်းပိုင်ႈ တွင်းၵိင်တေႃႇဝၼ်းၶွႆႈယဝ့်၊

(ၶၢမ်းပႃႇလီ)–

အဇ္ဇအဂ္ဂေပါဏုပေတံ ဗုဒ္ဓံသရဏံဂစ္ဆာမိ၊
အဇ္ဇအဂ္ဂေပါဏုပေတံ ဓမ္မံသရဏံဂစ္ဆာမိ၊
အဇ္ဇအဂ္ဂေပါဏုပေတံ သံဃံသရဏံဂစ္ဆာမိ၊

သိၼ်ႁႃႈသီၼ်ႈ–

(၁) ၵဝ်တူဝ်မီးလွႆတႆႇ(ၶွႆႈတႆႇ)၊
(၂) လၵ်ႉၵဝ်ၶူဝ်းၶွင်ပိူၼ်ႈ၊
(၃) ၽိတ်းၽူဝ်ၽိတ်းၼမးပိူၼ်ႈ၊
(၄) ၽၢၵ်ႉလၢၼ်ပိူၼ်ႈ၊
(၅)ၵိၼ်သူတ်ႉလုတ်ႇၶမ့်လဝ်ႈယႃႈမဝ်းၵမ်၊

ebook is created by www.Shanyoma.org

(ၶၢမ်းပႃႇလီ)–

(၁) ပႃႇၶေႃတီႈပႃးတႃႇ ဝေးလြႈမၼ် သိၵ်ႉ ၶႃးပတမ်း သမ်းမႂ်းတီႈယႂ်းမီ၊

(၂) ၵတီၶၼ်းၶေႃးတႃးၶေႃး ဝေးလြႈမၼ် သိၵ်ႉၶႃးပတမ်း သမ်းမႂ်းတီႈယႂ်းမီ၊

(၃) ၵႃးမေးသုမိတ်ႉသႃးလၢႆး ဝေးလြႈမၼ် သိၵ်ႉၶႃးပတမ်း သမ်းမႂ်းတီႈယႂ်းမီ၊

(၄) မုသႃးဝႃးတႃး ဝေးလြႈမၼ် သိၵ်ႉ ၶႃးပတမ်း သမ်းမႂ်းတီႈယႂ်းမီ၊

(၅) သုရႃးမေးလြိယ မလ်ႉလ ပမႃးတ ထႃးၶေႃးဝေးလြႈမၼ် သိၵ်ႉၶႃးပတမ်း သမ်းမႂ်းတီႈယႂ်းမီ၊ လိူဝ်းၶႂ်ႈပိၼ်ၵုပ တေႉသတီႈၵိပ်ႉမၼ်းယဝ်ႉ။

လိူဝ်ၶႂ်ႈတူဝ်ၽိတ်းသၢမ်ပိူင်၊ သုပ်း ၽိတ်းသီႇပိူင်ၵေႃႈႁဵုႈၼဝ်ႈငိူင်ႉ ပေႃးဝႃႈၼဝ်ႈ ငိူၼ်ႉယဝ်ႉ လုင်ႇပိၼ်တၢင်းလိၼ်ႇတူဝ်လွႆ ၵၼ်လီယဝ်ႉ၊ ၵၼ်ၼဝ်ႈၵႃႇယၵမ်ႇ(၃) ဝလီႇၵမ်ႇ(၄) ပိၼ်(၇)၊ ၵၼ်ၼဝ်ႈလႆႈ ၶဝ်လိတ်းၵၼ်ၶႂ်ႈ သမ်ႉပိၼ်သမ်ႇမႃႇ ၵႃႇလီႇဝသိၼ်ႈၶိူင်ႈ၊ လိတ်းတင်း ၶိူင်ႈပိၼ်ပိတ်ႇ၊ ပိတ်ႇၵၼ်ၶႂ်ႈႁွင်ႉ ဝႃႈ 'ၵႃႇလီႇဝထမၵႃႉ သီႇလ' သိၼ် ပိတ်ႇပိူင်ၶိူင်ႈ၊ လႆႈသမ်ႉငိူင်ႉၼဝ်ႈထိင်ႈ တၢင်းၵႃႉၵၼ်ၽိတ်းႁႃႈပိူင်။

ၵႃႇယၵမ်ႇသၢမ်ပိူင်(တူဝ်ၵိတ်းၽိတ်း)

(၁) ၵၢဝ်ပိူၼ်ႈတႃႇ၊

(၂) လၵ်ႉၵၢဝ်ၶူဝ်းၶွင်ပိူၼ်ႈ၊

(၃) ၽိတ်းၽူဝ်ၽိတ်းၼမႃးပိူၼ်ႈ၊

ဝလီႇၵမ်ႇသီႇပိူင်(သုပ်းလၢတ်ႈၽိတ်း)

(၁) လၢတ်ႈၶၢမ်း ႁတ်းႁၢဝ်ႈႁူၵ်းႁႃႉ လႃႇလင်၊

(၂) လၢတ်ႈၶၢမ်း ၶႂ်ႉၶႃႁူႈပိူၼ်ႈလင်းၵၼ်၊

(၃) လၢတ်ႈၶၢမ်းပူလ် ၶၢမ်းလိပ်ႈ ၶၢမ်း ၽၢင်း၊ ၵမ်ႇမီးတၢင်းလီပႃၶၼ်ၶႂ်ႈ ပႃၶၼ် ၶေႃႈ၊

ပၺ္စဝါၼိဗ္ဗ(တၢင်းၵႃႉၵၼ်ၵမ်ႇလီၵႃႉ သိူဝ်ႉၶႃလႆႈလိၵ်ႈ)

(၁) ၵႃႉ–ႁူၶၼ်း (သိူဝ်ႉၶႃႁူၶၼ်း)၊

(၂) ၵႃႉ–ၼိူင်ႈၶႃႈတူဝ်လွႆပိူၼ်ႈ၊

(၃) ၵႃႉ–ၶိူဝ်ႉ (ၶိူဝ်ႉလိပ်း၊ ပႃလိပ်း)၊

(၄) ၵႃႉ–ၵွင်ႉ၊ ငုၼ်ႉငၢၼ်ႉသၢၼ်မူဝ်ႇ၊

(၅)ၵႃႉ–ယၢင်ယမ်မဝ်းမိင်း(လဝ်ႈ၊ ယႃႈ ၽိၼ်ႇ)၊

လိူဝ်သေၶႂ်ႈ ၵႁိၼ်းသထမ်ႇမ ၵၼ်ၼဝ်ႈပိတ်ႇ တၢင်းတိၵ်းၶိၼ်းပၼ် ၵိၼ်း၊ပၼ်ၶႃၶၼ်လွႆပိူၼ်ႈ၊ လိူဝ်ႉၶင်ႇတွၼ် ႁမ်ၵူဝ်း၊ ၶႃး၊ မႃႉလႆ၊ လွႆႉၶၼ်းပူၼ်ႉၵိၼ်း

သူၼ်သႂ်ၶႅင်ၶေႃႈယင်းတေပႃးႁူဝ်၊ လိူဝ် ၶႄၼ်ႈၶဝ်ႈၼီႈငိုၼ်းၵၢင်(ပွႆး,ၶဝ်ႈပွႆး,ငိုၼ်းၵိၼ် ၼီႈၵိၼ်ၵၢင်)လိူဝ်းၶႄၼ်ႈလႆႈ။

ၵႃႇပတေႃ,သရုၼ်းႁိုၼ်းၶႆႈ ပေႃး ႁူပ်ႈတေမီး(၅)တွၼ်ႈ

(၁) ႁပ့်ၶၢမ်,တုင်းၵဝ်(သရၶႄႇႁမၶႄႇ) သၢမ်ပိူင်၊

(၂) ႁပ့်ၶၢမ်,တိုဝ်းၵမ် သိၼ်ႁႃႈသီၼ်ႈ၊

(၃) ၼေႃႈပၢၼ်ႇတုလရိယ(ရ)ပိူင်(ၵႃႇ,ယ ၵမ်,သၢမ်၊ ဝလီ,ၵမ်,သီ,၊

(၄) ၼေႃႈပၢၼ်ႇတၢင်းၵႃႇ(ၵုၼ်,ၵႃႇ)ႁႃႈပိူင်၊

(၅) ၼေႃႈပၢၼ်ႇႁိၼ်,သထမ်,မၵၼ်ပၼ် ၶၢၼ်လွၵ်ႇၵိၼ်းလွၵ်ႇပိူၼ်ႈ၊

တင်းၵႃႈႁႃႈၵၼ်ၶႆႈ ၼၽပၼ် သွင်ၵၼ်၊ ၵၼ်ၶိူင်ႈတၢင်းယုမ်,ယမ် ႁူႉႁၼ်၊ ၵၼ်ၶိူင်ႈတၢင်းၽိုၵ်းၵမ်ယိပ်း တိုဝ်းၶႆယဝ်ႉ။

ၵႃႇပတေႃ,သရုၼ်းႁိုၼ်းၵၼ်ႁၢမ်ႉၶၢင်ႈမၼ်း

တီႈသရၶႄႇ,ႁုင်,ၶႄၼ်ႈ ၵဝ်ပုတ်ႉ ထထမ်,မသင်,ၶ ၵိတ်းတီႈပိူင်ႈတၼ်းၵိူင် (၁) ၼေႃႈပၢၼ်ႇတၢင်းၵၼ်ႁိူဝ်းလီၽီ သၢင်တင်းလူင်၊

(၂) ၼေႃႈပၢၼ်ႇတၢင်းၵၼ်ယုမ်,ယမ်လေႃး ၵေႃးတုႁလႃႉမိင်,ၵလႃႇ, ၵၼ်ၵဝ်တႃႇ ႁၼ်၊ႁူႉငိၼ်း၊တူဝ်ထူပ်း ၵမ်,ၶႄၼ်ၵၼ် ႁၼ် ၵၼ်ငိၼ်း၊ ၵၼ်ႁူပ့်ၵၼ်ထူပ်း လိူဝ်းၶႄၼ်ႈ ပိၼ်မင်,ၵလႃႇ,လီလႃႉ၊

(၃) ၼေႃႈပၢၼ်ႇတၢင်းၵၼ် ယုမ်,ယမ် ၵိတ်းႁၢင်ႈပွင်လွမ်းဝေ,တ ၵၼ်ပိၼ်ၶွင် ပြမ်,မၶႄႉၶဝ်လိူဝ်းၶႄၼ်ႈ၊ လိူဝ်းၵၼ်ဝႃႈမႃးၶႆႈ ပေႃးမႃးႁူပ်ႈလိုင် မႃးၶဝ်ႈၶိုၼ်း ၵမ်,မသ့်သၵတႃႉသမ်,မႃႇ, တိတ်ႉထိ(ကမ္မဿကတ သမ္မာဒိဋ္ဌိ) ယုမ်, ယမ်ႁူႉႁၼ်ၵၢၼ်ၵိတ်းၼလႆ ၵၼ်လႆ ၵၼ်ပိၼ်မၼ်း(ကမ္မ၊ ကမ္မဖလ)(ၵမ် ၶႄၼ်ၵၼ်ၶူင်းၵၢမ်,ၼလႆ ၵရူဝ်းၵၢမ်,) ၶႆယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

သိၼ်ႁႃႈ တီႈၸႃၵ်ႈမၼ်း

ၵၢင်ႇၵႃႇပႃႇၶႄႇတိပႃတ်ႈသိၵ်ႈၶႃႇ ပုတ်ႈႁႃႈပိူင်(ၵံမပထႁႃႈပိူင်)၊

၁။သတ်းတဝႃႇ ၵေႃႈ ႁူႉလိုဝ်ႉၼေတပိူင်ၶိူင်ႈ၊

၂။မၼ်းပီၼ်သတ်းတဝႃႇၵေႃႈ ႁူႉယူႇၼေတ ပိူင်ၶိူင်ႈ၊

၃။လွၵ်ႈၶူႈၵၢဝ်တႃၵေႃႈ မီးမႄးၼေတပိူင်ၶိူင်ႈ၊

၄။သမ်ႉလႆႈၶတ်းလွၵ်ႈႁူႉမၼ်းတႃပိူင်ၶိူင်ႈ၊

၅။ၸွပ်ႈၵၢၼ်ႁဝ်းၶတ်းလွၵ်ႈၶၼ် သမ်ႉတႃ ၸူႇၼေတပိူင်ၶိူင်ႈ။

ၵၢင်ႇၵႃႇၵတိၼ်ႇၶႄႇတႃၼ်ႇသိၵ်ႈၶႃႇ ပုတ်ႈႁႃႈပိူင်(ၵံမပထႁႃႈပိူင်)၊

၁။ ၶူဝ်းၶွင်ပိူၼ်ႈသိမ်းဝႆႉၵေႃႈႁူႉပီၼ်၊

၂။ လွင်ႈပီၼ်ၶူဝ်းၶွင်ပိူၼ်ႈသိမ်းဝႆႉၶၼ်ၵေႃႈ မီးၵၢၼ်မႆမၼ်း ၵေႃႈႁူႉပီၼ်၊

၃။ လွၵ်ႈၶူႈလၵ်ႉၵၢဝ်ၵေႃႈမီး၊

၄။ တၢင်းၶတ်းလွၵ်ႈႁူႉလၵ်ႉၵေႃးမီး၊

၅။ ၵၢဝ်တၢင်းၶတ်းလွၵ်ႈၵၢၼ်ၶၼ်သေ လၵ်ႉၼေတၵေႃႈႁူႉပီၼ်။

ၵၢင်ႇၵႃႇၵႃႇမေႇသူမိၸ်ႉသႃႇလႃႇရသိၵ်ႈ ၶႃႇပုတ်ႈသီႇပိူင်(ၵံမပထသီႇပိူင်)

၁။ ဝတ်ႉထုမၼ်းပီၼ်တီႈၵၢၼ်ၵမ်ႇလီ ၸူႇၵေႃႈလွင်ႈၼေတႇပိူင်ၶိူင်ႈ၊

၂။ လွၵ်ႈၶူႈႁွမ်းသွင်ၵေႃႈမီးၼေတပိူင်ၶိူင်ႈ၊

၃။ ၶၼ်ႇၵိူဝ်တၵ်းလႆႈႁွမ်းသွင်ၶၼ် ၶတ်း လွၵ်ႈၼေတပိူင်ၶိူင်ႈ၊

၄။ လွင်ႈႁွမ်းသွင်ၵၼ်ၶၼ် ထိုင်တီႈၸူႇ ၼေတပိူင်ၶိူင်ႈ။

ၵၢင်ႇၵႃႇမုသႃႇဝႃႇတသိၵ်ႈၶႃႇပုတ်ႈသီႇ ပိူင်(ၵံမပထသီႇပိူင်)၊

၁။ ဝတ်ႉထုၵၢၼ်ၵမ်ႇလွင်ႈၵမ်ႇလိုဝ်ႉၵေႃႈ ႁူႉပီၼ်၊

၂။ မီးလွၵ်ႈၶူႈႁူႉပိူင်ၶၼ် ၵေႃႈႁူႉပီၼ်၊

၃။ ၶၢင်ႇၵႃႈလွၵ်ႈၵၢၼ်ၶူႈႁူႉပိူင်ၶၼ် တၢင်းၶတ်းလွၵ်ႈလွမ်းၵေႃႈႁူႉပီၼ်၊

၄။ ၶၢင်ႇၵႃႈၶေႃႈၶၢမ်းပီတ်ႉလၢၼ်ၶၼ် ၵေႃႉထွမ်ႇမၼ်းသမ်ႉႁူႉႁူႉတီႈပွင်ႇမၼ်း။

ၵၢင်ႇၵႃႇသူရႃႇမေႇရယသိၵ်ႈၶႃႇပုတ်ႈ သီႇပိူင်၊

၁။ သူရႃႁႃႈလိူဝ် မေရယႁႃးလိူဝ်သေ လိူဝ်လိူဝ်ၵေႃႈႁူႉပီၼ်၊

၂။ လွၵ်ႈၶူႈသူတ်ႉၶူႈၵိၼ်ၵေႃႈမီးဝႆႉၼေတ၊

၃။ ၶတ်းလွၵ်ႈႁူႉလႆႈၵိၼ်ၵေႃႈပီၼ်ထိုင်၊

၄။ ၵိၼ်ပူၼ်ႉၶူင်ၶေႃးၸူႇၵေႃႈပီၼ်၊

*တီႈတွင်းၵၢင်ႇၵႃႇ 'သူရႃႇမေရယ' ၶၼ်

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၵမ်ႇပႃးၶွင်ႈၵမ်ႇပထ၊ သူရျႉမေႉရိယၼႆႉ ပေႃးၵဝ်ၶွင်ႈတေလၵိူၵ်ႈသိပ်းပိူင်ဝႃႈလမ်ႇ မၢၼ်းၶဝ်ႈတီႈ 'ၵႃႇမေႉသုမိလ်ႇသႃႇလႃႇရ' ၶႄၶႆႇယဝ်ႉ။

ၵၢၼ်ၸၼ်ႇ ၵၢၼ်ၶေး

ၶေႃႈၶၢမ်းၵၢၼ်ဝႃႈၵၢၼ်ၸၼ်ႇ ၵၢၼ်ၶေးၶႄၶႆႇ မၢၼ်းပီၼ်ၵၢၼ်ထုၵ်ႇၵၢၼ်ၽိတ်းတီႈသေၶႃႇႁၢႆႇသိၼ်၊ ၵၢၼ်လႃႇရ လိူဝ်းၶႄၶႆႇ ပူႇၼိင်းၶဝ်လဝ်ႈမိူဝ်ႈႁူၼ်ႇ ၵႃႈ ၶိင်ၶဝ်ႁူႁၢၼ်ပွင်ႇလႆႈသေႁပ်ႉၵၢၼ်တိူဝ်း ယိပ်းလွမ်းမႃးတၢင်းၵိူင်တၢင်းႁိူး မိူဝ်ႈပူၼ်ႉမႃးလိူဝ်းၶႄၶႆႇၶႆႇယဝ်ႉ၊ ၵၢၼ်ၸၼ်ႇ ၵၢၼ်ၶေး ၶႄၶႆႇ ပေႃးမႃးႁူပ်ႈၵၺ်ႈလိူင် မၢၼ်းလႆႈလီႁိတ်းၵမ်ႇလီႁိတ်းသွင်ပိူင်၊ ၵၢၼ်ၵမ်လီႁိတ်းၶႄၶႆႇ ပေႃးႁိတ်းပွင်ႇဝႃႈၽိတ်း(လႆႈဝႃႈၽိတ်း)ၼႆ၊ ၵၢၼ်ၽိတ်းၶႄၶႆႇ(၁) ၽိတ်းႁၢႆႇ၊ (၂)ၽိတ်းသိၼ်၊ (၃)ၽိတ်းၵၢၼ်လႃႇရၼႆယဝ်ႉ။

<u>ၵၢၼ်မၢၼ်း</u>တီႈၽိတ်းႁၢႆႇၶႄၶႆႇ ၼိၼ်းၶၢမ်ႇႁၢႆႇ၊ တီႈသိၼ်ၶႄၶႆႇ ၼိၼ်းၶၢမ်ႇသိၼ်၊ တီႈၵၢၼ်လႃႇရၶႄၶႆႇ ပုၵ်ႉလေႃႇၵၼ်ႇတေႃးၽြႃးတြႃးသၢင်ႇၶႃႇ၊ပေႃႈ ၼမႈၼိၼ်းယဝ်ႉ၊ သမ်ႉလႆႈတုင်းထွမ်ႇၶေႃႈ သၢင်သွၼ်ပူႇၼိင်းၶဝ် ၵၢၼ်လပ်းၵၢၼ်ၸၼ်ႇ ၵၢၼ်ၶေးလိူဝ်းၶႄၶႆႇၼႆယဝ်ႉ။

တွၼ်ႈၵၢၼ်ဝႃႈၽိတ်းႁၢႆႇ

*တူၼ်ႈယႃႈယႃ သၢင်ဝႃႈလႆႈၵႃဝ်ႇဝၢၼ်း တိူင်ႇၼႆ၊ ၵၢဝ်ပိုၼ်းတွင်း ၶဝ်ႈၽၵ်းမွၵ်ႇ ယႃႈ လၢၵ်ႈလႃႇလိၼ်းၽိူၵ်ႇတၢင်ႇတမ်း ဝႆႉ–ႁၢႆႇလူႉယဝ်ႉ၊

*ၵၢဝ်ႇၽီ၊ဝၢၼ်းၽီ၊ ၼႆၢၽီ၊တၢင်ႇၽီ၊ တမ်းၽီ–ႁၢႆႇလူႉယဝ်ႉ၊

*တႆႈတိၼ်း၊တႆႈၵၢင်း၊ ၵိၼ်တိၼ်း၊ၵိၼ်ၵၢင်း ၵၢဝ်ၵၢင်း ၽင်လွမ်ႉတီႈယူႇ တၢၼ်းသဝ်းႁဝ်း၊

*ၵၢဝ်သႃးလႃႇတီႇ မုၼ်းၽၢဝ်ႇမၢၼ်ႈ သူၼ်ၵိုၼ်းယေး၊

*ၵၢဝ်ၶမ်ႉၵၢဝ်မွၵ်ႇ ၶွၼ်းတဝ်ႈမွၵ်ႇတီႈၼိၼ်ႇ

ebook is created by www.Shanyoma.org

တြႃး ၽႂ်မွတ်;မုၶၼ်;ၶႆ်းၵူင်;မိုဝ်;ႁူၶၼ်, လဝ်;ၽြႃးၵဝ်ပွင်းယႃ;ယႃ၊
*လိူၵ်;မိူဝ်;လိူၵ်;ဝၶၼ်း ထွမ်,သိင်ၶရူၵ်ႇသိင် ၶရူၵဝ်ၵျိတ်းၵတိၵ်;ၶမေိၵ်; ယုမ်,ယမ် လွမ်း၊
*သွၶၼ်ၶ်ၶၼ်ႇသွၶၼ်လ်ႃးတင်,ၽီၶူးၶ်ႃၽီၶူး၊
*ၶုၶၼ်မိူင်း ၵမ်,လွႆ်ၵမ်,တိုၵ်းႁၢင်းလဝ်; ၶူႃ,ၶုပ်ႇၶူႃ,ဝံ; ရျႃၶၼ်းၵမ်,မီးသီ,လ သိၵ်;ၶႃ,၊
*ႁူၶၼ်,ႁၢင်းၽြႃးပီၶၼ်လဝ်;လွႆ်၊ တြႃးပိ တၵႃတ်;လွႆ် ႁဝ်းလေႃ,ႁဝ်းၵျိတ်;ႁဝ်း သိုဝ်ႇႁဝ်းရူးသေ ၵၢင်;ယွင်;ၶုင်,ပံ, တၶၼ်းယွင်;ၵဝ်ၶ်ႃနိၶၼ်း၊
*ႁူၶၼ်,ႁၢင်းၽြႃးပီၶၼ်လဝ်;လွႆ်၊ တြႃး ပိတၵႃတ်;လွႆ် ႁဝ်းလေႃ,သွၶၼ်းရူးၵႃပ်; မႃးယဝ်ႇ ၵမ်,ထုၵ်,လွႆ်သမ်ႇၶ်ႃနိၶၼ်း ၵမ်,ၶၶၼ်နိၶၼ်းၶ်ႃပိတ်;၊
*ၵဝ်တူဝ်လိၵ်;ၵမ်ႇမဝႃ,တမ်;သေ ၼရႃ. ၼၶႁိူၶၼ်းယေးမႃၶၼ်;သူၶၼ်၊
*ပိူၶၼ်;ၵျိတ်းပၢင်လိင်ႇလမ်;တမ်းၽီၼလ; ၶူႃ,ယိမ်;ၶူႃ,တူလ်ႈ ၶူႃ,ၵိၶၼ်ၶဝ်;ၽၵ်း ၶရိူဝ်ႇပႃၶဝ်၊
*လူးမေႃလူလ်ႃးမိုဝ်း လူးတၢၵ်;ပေ,တၢင်, ပၶၼ်ပုၶၼ်;ႁဝ်း တၵ်းလီတၵ်းလႃ၊
*ယူ,ၵမ်,လီ ၵိၶၼ်ၵမ်,ၶၢၶၼ်ၼလ;ႁွင်ႇ ၶွၶၼ်(ႁွင်ႇၽၶၼ်)၊
*ၶ်ႃလဝ်;ၶ်ႃယႃ;လိူဝ်းၵႃ;မႃးၶႆ, ပီၶၼ် ၶုင်,လူ.တင်းသိင်;ယဝ်ႇ၊

တွၶၼ်;သိၶၼ်လူ.ၽိတ်းသိၶၼ်

*ၵိၶၼ်ငိူၶၼ်းယႃ. ငိူၶၼ်းလၵ်ႇမႃပ်,၊ငိူၶၼ်းမွႆ် ပိူၶၼ်;၊
*ၵိၶၼ်လၢင်;ႁၢပ်,၊တၢင်,–ၶွင်;၊ ၶွင်;တင်; ႁွၵ်;၊လၢပ်;၊ မႃၵ်,မိုဝ်;၊လိုၶၼ်းယၢမ်း၊
*ၵိၶၼ်လၢင်;တၢင်,ႁၢပ်,ၶရိူဝ်ႇလိပ်းပႃလိပ်း သၢၶၼ်လွၵ်ႇၶူ;ႁူ;လၢင်;ၶရိူဝ်ႇ၊
*ၵိၶၼ်လၢင်;ႁၢပ်,တၢင်,ယႃ;ၽိၶၼ်,၊လဝ်;၊
*ၵိၶၼ်လၢင်;ႁျေႃ;ပူဝ်;၊ၶ်ႂၢး၊တုၵ်ႇၶူ, လၢင်; ၶရိူဝ်ႇသူင်,ထိုင်ႁိူၶၼ်းယေးၶဝ်၊
*တုၵ်ႇၶူ;လၢင်းၶရိူဝ်ႇ သိုဝ်ႇၶ်ႃပူဝ်း၊ၶ်ႂၢး၊မူ၊ၵ်ႈ, ႁဝ်းသမ်ႇၶူႃ,ၵျိတ်းပၶၼ်ပူင်;ၵၢင်ၵႃးၶၶၼ်မၶၼ်း၊
*ၽူ;ယိင်းၵေႃၶိူင်;ၽူဝ်မၶၼ်းတ်ႃပံ,တၶၼ်း ၽင်ၼလ; ၶႆ်းပၢင်သွမ်းၶၶၼ်ႇၽူ;လ်ႃး ၵေႃၶိူင်;ၵၶၼ်သမ်ႇလံ;ၵဝ်းတူဝ်ၶိင်းမၶၼ်း၊

ebook is created by www.Shanyoma.org

*ပိူၼ်;လိင်ႉပူဝ်း၊ၸွႆး၊မေ ၽၢၵ်,ၵၼ်တင်း ၵွဝ်း မိူဝ်;မိင်,ၵၼ်ၵွဝ်းၵဝ်တူဝ်သိူဝ်, တူဝ်ဧမ; ဝႆးမႃးတူဝ်ငၢၼ်ၶၼ်ၶၼ်ႇပိူၼ်; တွၼ်ယဝ်ႉၵွဝ်းသမ်ႉၶိၼ်းၵဝ်တူဝ်ပေ; ၶၼ်ႇ၊

*ပိူၼ်;လၵ်ႉတွၼ်ပူဝ်;၊ၸွႆး၊မေ ၵွဝ်းသေ ဧလ;ၵွဝ်;သမ်ႉလွၵ်ႉၵိၼ်ၵိင်းမၼ်းယူ,၊

*ၵဝ်လဝ်;ၵဝ်ယူ;ၽိၼ်, ၵမ်ႉလေ, တိူၵ်းတၢၼ်,ပၼ်မူ၊ပူဝ်း၊ၸွႆး ၵိတ်းယူ; ယူ၊

*ၵဝ်လဝ်;ယူ;လမ် ၵမ်ႉလေ,ၵိတ်းယူ; ယူရူၼ်းၶံ;ရူၼ်းပိၼ်၊ လိူဝ်;ၵူ;ဝူ;မူး ၶၼ်ႇ ပိၼ်သိၼ်လူႉသိင်;သိင်;ယဝ်ႉ။

တွၼ်;ၵလူ,ရလူႉ

*သင်လံ;ၵဝ်မံႉဝတ်ႉ ၵွႆ;ၽေၵွႆ;တိၼ်း သေယဝ်ႉ ပုၵ်ႉလေ,ၵၼ်,တေႃး၊

*သင်ၵဝ်မံႉလၶွပ်;သလူ; မံႉၶူဝ်ၵွႆ;သင်, သွၼ်သေ၊

*သင်လံ;ၵဝ်မံႉတမ်းၶွၼ်, သႂ်;တိၼ်း သေပုၵ်ႉလေ,ၵၼ်,တေႃး၊

*လံ;ၵိၼ်တၢင်းၵိၼ်တီ;ၶျင်း တၵ်းလံ; ၽေတိၼ်းသေ၊

*သင်လံ;ၵိၼ်ၵၢင်ၶဝ်;ၵၢင်ငိုၼ်း သင်, သွၼ်သေ၊

*ရူၼ်းမီးမေးယူ,သမ်ႉဧလ,သၢဝ် သင်, သွၼ်သေ၊

*ထွမ်,မေၵၢမ်းၶဝ်;ၶင်းသမ်,ၽေပႆႉပလူ, ပဝူ,လူ, သင်,သွၼ်သေ၊

*ငိုၼ်းၶမ်းၵၼ်လံ;လူလိုၼ်းရုၼ်,ၵူ, ၵူ; ပိူင်လွႆ၊ ၵူးၽူဝ်ၵူးမေးပိၼ်ၵိူၼ်းပိၼ် ယေးလွႆ၊ ငိုၼ်းမေးမူတ်ႉမေးမေလွႆ ငိုၼ်းတၵ်ႉၵတွၼ်းလွႆ ငိုၼ်းမုၼ်လဝ်; တုၵ်ႉသီ,လ၊ ငိုၼ်းၽူ;တၢၵ်;ပေ,တၢင်, ၵူး[လွ]း၊ ငိုၼ်းၵိပ်ႉၵၢင် ငိုၼ်းတိပ်း[တွ]း မဝ်,သိုဝ်း၊ ငိုၼ်းလိူဝ်းၶၼ်ႇၵဝ်ၵိတ်းရူၼ်, ၵၢင်း[ၽေ]းပိၼ်လဝ်;ဧလ;သင် ၵဝ်ၵေ, လေ,တီ,ၶွင်းမူးဧလ;သင် ၵဝ်ၶူၼ်းၵဝ် လေးၶမ်ၵေ,ဧလ;သင် ရူၼ်,ၵၢင်း [ၽေ]းပိၼ်လဝ်; သၢင်းထူးၶွင်းမူးလိူဝ်း ၶၼ်ႇၵမ်,ထုၵ်,ၶုပ်ႉဝႆး၊

*ရူၼ်းၵိၼ်ၽိၼ်, ၵိၼ်ပင်းလမ်ႉမဝ်,လီ ရူမ်းၵၼ်လူ, ပိၵ်ႉမၼ်းၵျေး[တွ]းၵေ; မဝ်,လီထွမ်,၊

*ပိူၼ်;မူးယွၼ်း လုၵ်;ယိင်းသၢဝ်ၵွဝ်း

ebook is created by www.Shanyoma.org

မဝ်ႇလီဝႃႈၵႃႈၶၢဝ်းမၢၼ်း၊

*ၼူဝ်းၶွင်ဝႆႉႁႃႈပိူၼ်ႈ ပၼ်ပိူၼ်ႈယဝ်ႉဝႃးမႃး ၶွႆႈလႆႈသမ်ႉယွၼ်းၼိုၼ်း၊

*ၶွင်တီႈၸွင်းလမ်ႉသင်ႇသိူဝ်ႉၵဝ်ၵမ်ႇ ပဵၼ်သင် ၽိူဝ်းလမ်ႉၵမ်ႇ,ပဵၼ်သင် ပေႃး ႁူႉလွင်ႈမၢၼ်း၊

*မိူဝ်ႈသိူဝ်ႉတၢင်းလူႇ,ၵမ်ႇ,လီသိူတ်ႈ၊

*ၶွင်ပိူၼ်ႈပဵတ်ႈဝႆႉၼႄႈသင် ႁူႉလဝ်ႈပိူၼ်ႈ တၵ်းၼိုၼ်းမႃးၵဝ်ၶႄႉ မဝ်ႇလီၵဝ်၊

*တဵမ်ႈလိၵ်ႈယွင်ႈတၢင်းလူႇ,ပၼ်ၽေႃပိူၼ်ႈ မဝ်ႇ,ၵၢပ်ႈ၊ ပိူၼ်ႈမၢပ်ႇ,မွႆၵၼ်သေ ၵဝ် ငိူၼ်းၶႄႉပၼ်ႁဝ်းမဝ်ႇ,လီၵဝ် ငိူၼ်းလႃႇ, ၶႄႈလႃႇ,လင် မဝ်ႇ,လီႁဵတ်း ပိူၼ်ႈဝၢင်ႇ, လူႇ,ႁွမ်းတၢၼ်းႁဝ်း ၵဝ်ၵိၼ်မဝ်ႇ,လီ မွၵ်ႇယႃႈၶဝ်ႈတဵၵ်ႇ,ဝႃႈ တၵ်းလူႇ,ၽြႃး ၽြႃးသင်ႇ,ၶႃႇ, သမ်ႉၵဝ်ပုၵ်ႉလေႃႇ,ၵၼ်ႇ, တေႃး ပေႃႈၼမႈရူၼ်းထဝ်ႈမဝ်ႇ,လီ၊ ၶွင် ပိူၼ်ႈလၵ်ႉ၊ ပိူၼ်ႈယႃႉ ပိူၼ်ႈႁိမ်ၵၼ် တင်းလူင်ၶႄႉ မဝ်ႇ,လီသိူဝ်ႉ၊ မိူဝ်ႈပွႆႉ သိၼ်လူင် မဝ်ႇ,လီၵႃႉၶႃႈ၊ ၶမ်ႉမေႃႇ,တီႈ ၸွင်းမဝ်ႇ,ၵိၼ်လႆႈ၊ တီႈၸွင်းၵလိူဝ်ႉၶဝ် လႃႇ,ၵႁဝ်းမဝ်ႇ,လီၵိၼ်၊ လိူဝ်းၶႅ်ႈပဵၼ် တွၼ်ႈၵလႃႇ,ရယဝ်ႉ။

လွင်ႈၵႅၼ်ႇ,ၵၶေးၶႅ်ႈ ႁၢမ်ႉ ပဵၼ်ၶေႃႈၶၢမ်းၵၼ် ၵၢၼ်မၢၼ်းၵွၵ်ႇ, ပဵၼ်မႃးသေ ပူႇ,ၼိင်းၶဝ်၊ ႁူၼ်းၵွၼ်ႁူဝ် မိူဝ်ႈၵွၼ်ႇ,ၶဝ် ၵုပ်ႇ,ႁုမ်းတပ်ႉတတ်း ၵဝ် ၽေႃႇ,ပႃးမီးၼႄႈ မၢၼ်းၶွႆႈမိူၼ်ဝိၼ်ၵႅၵ်ႉသယ ဝႆႉ ၵွပ်ႈၶႅ်မၢင်တီႈ ၶႂ်ႈလိၵ်ႈလၢႆးၽေႃ, မၢၼ်းၶဝ်ၶေႃႈ လၢင်ႈမီးယူႇ၊ *မိူၼ်လိူဝ်ႉ ၶငိ,လေ,တီ,ႁူၼ်,ႁၢင်း လီဝႆးၵမ်ႇ, လီဝႆးၶႅၶႅ်ႉ ၶဝ်ၶေႃႈၶွင်ႈၶမ်ၵၼ်မႃး တဵၵ်ႇ,သွင်ၽေႃ,ဝႆႉသေ ၵမ်းလိၼ်းၵၢၼ် ဝႃႈၵမ်ႇ,ပဵၼ်သင် ၵွပ်ႈဝႃႈလေ,တီ,ႁူၼ်, ႁၢင်းၶႅ်ႉမၢၼ်းပဵၼ် ၵဝိၼ်,လႃႇ,ၶရေ ၼႄႈ ၵမ်ႇ,ၵႃႇလီလၢႆႉၶႅ်၊ ႁုင်,၊သိၼ်၊ ၵလႃႇ,ရၶႅ်ႉ ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈမၢၼ်းပဵၼ်ၶႄႈ ၵၢၼ်ၵိုတ်းႁုပ်ႉၽၵ်းတူ ၵပႃႇ,ယႃႉ သီ,တီႈသေ ၽုလ်ႇ,ပိုတ်ႇ,ၽၵ်းတူမၢၵ်ႈ ၽူဝ်ႇ,ၶဝိပ်ႉပၢၼ်ႇ,ၶႅ်ၼႄႈ တေလႆႈလွမ်, တူလုၵ်းၶႅ်း မၢၵ်ႈၵၢင်ႇ,ပဵတ်ႇ,ပႃးၶႅၶႅ်ႉမၢၼ်း တေတူၵ်းလွၵ်း ၵမ်ႇ,တူၵ်းလွၵ်းၶႅၶႅ်ႉ လင်,ပဵၼ်ၵၢၼ်ၶိုၵ်ႉၶမ်ႈလူဝ်ၶႅ်ယဝ်ႉ။

*တႃႇ,ႁဝ်းတၵ်းၽိုၵ်းၵမ် တိုဝ်းယိပ်းလွမ်း ၶႅၶႅ်ႉ ၽူႈတဵမ်ႈလိၵ်ႈႁဵတ်းဝႆႉၽိုၼ်သွၼ် ၽိုၼ်ၶူင်ႈသေ လႆႈၽုလ်ႇ,ပၢင်သွၼ် မႃးသၢမ်သီ,ပွၵ်ႈယူႇ,ယဝ်ႉ၊ ၽိုၼ်သွၼ် ၶႅၶႅ်ႉမၢၼ်းပဵၼ် ၵၢၼ်ႁုင်,၊သိၼ်၊ ၵလႃႇ, ရလိူဝ်းၶႅ်ႉၶႅ်ယဝ်ႉ၊ ၶွႆးဝႃႈလႆႈသွၵ်ႈႁႃၵဝ် ၶႂ်ႈလိၵ်ႈလၢႆးပိတၵၢတ်ႈ ႁဵတ်းပၼ်လၵ်း သင်လၵ်းယၼ်မီးဝႆႉၶႅ်ယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(တွၼ်ႈႁွၵ်း)

"ၶေႃႈၵၢၼ်လိၵ်ႈလၢႆးပရိယတ်ႈတိ "တီႈၶိူဝ်းသျၢင်း

လိၵ်ႈလၢႆးလၢဝ်ႈသၢင်ႇလၢဝ်ႈ လၢင်း ၶဝ်သွၼ်၊ သွၼ်ဢဝ်ၶၼ်ႈ(၁)လိၵ်ႈမၢၼ်း (၂)ပႃႇလိလိၵ်ႈမၢၼ်း (၃)လိၵ်ႈတႆး ပဵၼ် လိူဝ်းၶၼ်ႇယဝ့်၊ ၵၢၼ်မၢၼ်း၊ ဢၢၼ်ႇသွၼ်၊ ၽိုၵ်းၽွၼ်ႇ၊ ၶူၼ်ႉဝႃႈတဵမ်ႈရူးလိူဝ်ႈၶၼ်ႉ ယဝ့်။

လၢႆးၶိုၼ်ႈလိၵ်ႈၼႂ်းၽိုၼ်လိၵ်ႈ မၢၼ်း တေႇဢဝ်'နမောဗုဒ္ဓါယ'တေႃႇပဵၼ်ႈ ပုၼ်းလူင်သၢမ်သိပ်းသၢမ်မူတ်းသိူင်ႈ၊ ပႃႇလိပရိတ်ႉလူင်၊ မင်ႇဂလႃႇသုတ်ႈၶႅၵ်ႉသယ ပေႇတသုတ်ႈၶႅၵ်ႉသယ၊ ပႃႇလႃႇၽဝႃႉ သုတ်ႈၶႅၵ်ႉသယ၊ ရူႇလတူသဂျ့ၶႅၵ်ႉသယ၊ ဢၶေႇသၶျေ့ၶႅၵ်ႉသယ၊ ယေႃးသႃႇ မၶေႇလူင်ၶႅၵ်ႉသယ၊ ပေႃးယဝ့်လိူဝ်းၶၼ်ႉ လၢင်ႇၶဝ်ရျၢမ်းပွင်းၶၼ်ယဝ့်၊ ၶၼ်ႈလိၵ်ႈလိူဝ်း ၶၼ်ႉ လႆႈတဵမ်ႈသွၼ်ႇပဵၼ်ႈပုၼ်းလမ်သေ ဢၢၼ်ႇၵူမ်ၵျႈလႆႈ၊ ပေႃးၵူမ်လႆႈယဝ့်သမ့် ၶူႃႇၶႅၵ်ႉသရေးဢၶၢၵ်ႈတီႈပွင်ႇ ၶၢမ်းတႆး တီႈၽုင်းဢြီးလဝ်ႈ၊ ဢၼ်ၵူမ်လႆႈလိူဝ်း ၶၼ်ႉသမ့်လႆႈပြၢၼ်ႇ ဢမ်ႇၶၼ်ၶူၼ်ႉဝႃႈ၊ ဢၼ်ပႆႇၶိုၼ်ႈထိုင်ၶၼ်ႉ သမ့်လႆႈလူလ့် သမ့်လႆႈၽိုၵ်းတဵမ်ႈသွ်ႇၶၼ်းပပ့်လမ်၊ ပေႃး မေႃယဝ့်သမ့်တဵမ်ႈၶၼ်းပပ့်ၽိုၵ်ႇၶၼ်ယဝ့်။

လၢႆးမိူဝ်ႈၼွၼ်ႇၶိူဝ်းသျၢင်းပိၼ်ႇၽေႃႇသႃႇၼႂ်းၶေႃႈၶၢမ်းတႆး

(၁)ပိူင်ၶိူင်ႈဝႃႈလူလ့်သင်ႇဂ ၶီႇ၊ မၢၼ်ႈဢၼ်ပိူၼ်ႈပိၼ်ႉပဵၵ်ႈသေဂျႈ ဂၢတ်ႇၼႂ်းသင်၊ ပိၼ်ႉ ပဵၵ်ႈသေဂျႈတၢင်း တုမ်ႁွမ်းၵၼ်ၶၼ်ႉၼႂ်းသင်၊ မဝ်ႇၶၼ် မုၼ်းလိၼ်ယိူဝ်ႈယၢၵ်ႇတိူဝ့်ၼႂ်းသင်၊ ဢဝ်မျႃးယိပ့်သေ ၵိတ်းသၢင်ႇၵၢၼ်းၼႂ်း ယွမ့်ၶုင်ႈမႆ ပိုင်ႈဢိင်ၶင်ႇၶၼ်ဢေႃႈ ဢၢပ်ႈၵျေႃး၊ ၶၼ်းမၼ်ႈဢၼ်ပိူၼ်ႈပိၼ်ႉ ပဵၵ်ႈသေ တိူဝ့်မုၼ်းလိၼ်ၼႂ်းယဝ့်ၶၼ်ႉ ဢဝ်မျႃးယိပ့်ယွမ့်ၶုင်ႈမႆ ၵိတ်းလိူဝ့်ၶင်ႇ ၶၼ်လုဝ်းဢိင်းဢိင်ၵျၢင်းဢေႃႈဢၢပ်ႈၵျေႃး၊ ဢၢမဘၶ္ဓေ။ သင်ယင်းပိၼ်ႉလူလ့်ပႃႇရ မီႇပၢၼ်ဢွၼ်ၼႂ်း ယင်းမီးဢေႃႉၽူႈလူႇ ဢေႃႉၽူႈတၢၼ်းလမ့် ပိၵ့်မၢၼ်ႈဢၼ်မီးဂျႈ

ၶေႃ့မၢႆတိူင်းၶၢဝ်ႇ ၵၢဝ်မႃးလူ,ၵေႃ့ၵၢပ်ႈ ၵျေႃး၊ 'အာမဘန္တေ'။ ပီၵ်ႇဝမ်ႇပလႃ,မႃးလူ, ၵီတ်းသၢင်,ၵၢၼ်းၵေႃ့ၵၢပ်ႈၵျေႃး၊ 'အာမ ဘန္တေ'။ ၵၢဝ်ပေႃတေႃးၵီတ်းသၢင်,ၵၢၼ်း ၵေႃ့ၵၢပ်ႈၵျေႃး၊ 'အာမဘန္တေ'။ ပီၵ်ႇၵၢဝ် ၶူၶၼ်ၼႂ်း မ်မႃးပၼ်,ၶူၶၼ်းဝုၺ်လေႃ့ တေႃးၵီတ်းသၢင်,ၵၢၼ်းၶုင်ႈလမ်ႇ ၵူ,တူ, မိူဝ်ႈၶႅဝ်,–ၵၢၼ်,၊ ၵူ,တူ,မိူဝ်ႈမႆႈ–ယီၼ် ဝႃႈၶႅဝ်ယဝ့်။

ပိူင်ၶိူင်ႈလမ်ႇ ၵၢဝ်လီမ်မိူဝ်ႈပီၼ် ပၼ်,လၢင်းမွႆႇ,ၶၼ်ႇ ႁႂ်ႈပိုင်ႈၵိင်ငဝ်ႈတူၼ်ႈ မွႆႇ ၵီတ်းတင်းၺူင်းၼႂ်းယူ,ၵေႃ့လီၵျေႃး၊ ၵၢႈငဝ်ႈတူၼ်ႈမွႆႇၶၼ်ႇႁႂ်ႈပတ်းၽိဝ်ႈသေယူ, လူဝ်းၵိင်ၶိင်းႁၢင်းၵေႃ့ၵၢပ်ႈၵျေႃး၊ သင် ယင်းပီၼ်လူၺ်ႈပႃ,ႁမီ,ပၢၼ်ၵၢၼ်ၼႂ်း ယင်းမီးၵေႃ,လူ,ၵေႃ,တၢၼ်းလမ်ႇ ယင်းမီး ၽူႈၵီတ်းၺူင်းႁႂ်ႈယူ,ၼႂ်းသင်၊ မဝ်,မီးလွမ်ႇ ၺူင်းၼႂ်းသင် လူ,ၵေႃ့ၵၢပ်ႈၵျေႃး၊ 'အာ မဘန္တေ'။ ပီၵ်ႇဝႃႈႁၢၼ်ႇပလၢတ်ႈသၢတ်ႈ လိၵ်ႈယၢဝ်းလေ,တဝၼ်,ၼႂ်းသင်ၵေႃ့ ၵၢပ်ႈၵျေႃး၊ 'အာမဘန္တေ'။ ပီၵ်ႇထမ်ႈၵူး မၢင်,ၼႂ်းသင်ၵေႃ့ၵၢပ်ႈၵျေႃး၊ 'အာမဘ န္တေ'။

(၂)လီၢးၶိူင်ႈလမ်ႇ 'အဟံငါသည်၊ ဝဝ်ပိုင်ႈၵိင်တီႈယူ,၊ တီႈၶင်း၊တီႈၶွၼ်း၊ ၺူင်းၵၢၼ်,ၶႅဝ်ၵေႃ့ ၶႆႈလွၵ်ႇလူလၺ်ႈသႃ,သ ၶေ,ၽြေးပီၼ်လဝ်ႈႁပ်း တၵ်းႁွင်းတၵ်း သွၵ်ႇသေၼႂ်း ဝဝ်လင်,ယူ,ၵျေႃး၊ ပိူင်ၶိူင်ႈ ၵေႃ့ ၶင်,ၵိဝ်တၢင်းလီတၵ်းထိုင်တူဝ်တ ႁ,ၽူႈယိင်းၽူႈလီၢးၶဝ် ၽူႈယုၵ်ႇယွင်ႈ ပီလွၵ်ႇလေးသီ,ပိူင်ၼႂ်း လင်,ယူ,ၵျေႃး၊ 'ယောနိသောသေန သန်၊ အစဥ်အားဖြင့်၊ ႁႃႈယင်းမႃးသဝ်းၺူင်းၶၢဝ်ႇ သွၼ်လိၵ်ႈ လီၢး မီတ်ႇတႃ,ၽေ,ဝၶေ,ႁမ်,မထၢၼ်း လမ်ႇ၊ 'ပၸ္စဝေက္ခါယော၊ ပၸ္စဝေက္ခါယ၊ ကောင်း စွာအဖန်တလဲလဲဆင်ခြင်၍၊ ၶႆႈလွၵ်ႇတေႃ, တၢင်းလီတၵ်းထိုင်တူဝ်၊ ၶႆႈလွၵ်ႇၵၢၼ်သိုပ်, ပွႆႇၽြေးတြႃးသင်,ၶႃ,လဝ်ႈၶဝ်ၼႂ်း ႁႂ်ႈဝႃႈ ပၢၼ်ပၢၼ်လိူၼ်လိူၼ်လီၵျေႃး၊ 'သေနသ န်၊ အိပ်ရာနေရာကို၊ တင်းႁႃႈတီႈယူ,တီႈ ၶွၼ်း၊ တီႈၶင်း၊တီႈပႆၶိူဝ်ႈလမ်ႇ၊ 'ပၸ္စသေ ဝါမိ၊ မှီဝဲ၏၊ ဝဝ်ၶႆႈလွၵ်ႇတေႃ,တၢင်းလီၼႂ်း လင်,ပိုင်ႈၵိင်ၺူင်းၵၢၼ်ၶႅဝ်ၵျေႃး။

ထိင်ႈလီၢးၶိူင်ႈ လီၢးပီၼ်,ယၢဝ်းပီၼ်,တင်းပုၵ်ႈ

ၽေဝ်,ၶိူဝ်ႈတၵ်းမႃးလၢတ်ႈလူလၺ်ႈ ပီၼ်,လပုၵ်ႇႁူဝ်,ႁႃႈႁူၼ်း ၵၢၼ်လၢတ်ႈ

လူလ်ႈၶၢမ်းလီၶၢမ်းငၢမ်း ထုၵ်ႇလွင်ႈပိူင် ငီႇလႄႇၼမ်ႉထမ်းၽြႄးပီၼ်လဝ်ႈ ဢၼ် ဝႃႈၼႆၼၼ်ႉၸေႃး၊ ‘ယောပုဂ္ဂလော ကာလေန ဝဒတိ ဉာတိတဿသော ပုဂ္ဂလော ကာလဝါဒီ’ ပူၵ်ႉရူဝ်ႇၵေႃႉၶိူင်ႈၵမ်းၵွၼ်လမ်ႉ၊ ၵွႆးႁႃႈလၢတ်ႈလူလ်ႈပေႃးရိလႁႃး၊ ၶၢမ်း မႃၼ်ႈယူဝ်ႇမူင်းလူင်၊ ၶၢမ်းဢၼ်လီၵၵ်ႉလီ ပိၼ်း ၶၢမ်းဢၼ်လီလူမ်းလီသိူဝ်း၊ ၵိူင်ႇဝႃႈ ၼႄႉၵေႃႈ ဝႃႈၼႄႉ၊ ၵိူင်ႇဝႃႈပႃႈၵေႃႈ ဝႃႈပႃႈ၊ ၵိူင်ႇဝႃႈပီႈ ဝႃႈပီ၊ ၵိူင်ႇဝႃႈလုင်း ဝႃႈလုင်း၊ တင်းႁႃႈၼၼ်ႉထၢင်ႇၵၢင်းပီၼ် ၽၼ်ႇလိၵ်ႉယူဝ်ႇယိင်းလႆး မၼ်းလၢင်းယိမ်ႈ လၢင်းတူလ်း ဢသၢၵ်ႈဢယွႆႇတူဝ်တူၼ် ၼိင်းၵၢင်းပိူၼ်ႈ ၵွင်ႉလွမ်းၼႆၢလွမ်း၊ လီ ထွမ်ႇလီငိၼ်း ၼႆႉလမ်ႉလိူဝ်းႁႃႇလဝႃႇတီႇ ပူၵ်ႉရူဝ်ႇဝႃႈၼႆၸေႃး၊ ‘ယောပုဂ္ဂလော၊ ဘူတံ ကထံတစ္ဆသဘာဝံ မေဝတတိ၊ ဉာတိတဿသော ပုဂ္ဂလော ဘူစဝါ’ ပူၵ်ႉရူဝ်ႇၵေႃႉၶိူင်ႈ လမ်ႉ၊ ၵၼ်ယဝ်ႉငိၼ်းယဝ်ႉမႃၼ်ႇယဝ်ႉလွႆႈ ယဝ်ႉ၊ သၽႄးမၼ်းထုၵ်ႇယဝ်ႉလီယဝ်ႉ ထၢင်ႇၵၢင်းသမ်ႇလွႆႇပိူင်လွႆႇ၊ တင်းႁႃႈၼိူင်ႈ လိၵ်ႉပိူင်ယူဝ်ႇလင်ႇတၵ်းတၢၼ်ႈတၵ်းလၢတ်ႈ မဝ်ႇၵၼ်မဝ်ႇငိၼ်းမဝ်ႇမႃၼ်ႇမဝ်ႇလွႆႈ၊ သ ၽႄးမဝ်ႇထုၵ်ႇမဝ်ႇလီ တင်းႁႃႈၼၼ်ႉ ထၢင်ႇၵၢင်းသမ်ႇလွႆႇ ပိူင်လွႆႇမဝ်ႇတၢၼ်ႈ မဝ်ႇလၢတ်ႈ ဝႆႉသေဝၢင်းသေၵေႃႉၼႆႉလမ်ႉ လႆႈလိုဝ်ႈၽူႈတဝႃႇတီႇပူၵ်ႉရူဝ်ႇ ဝႃႈၼႆ ၸေႃး၊ ‘ကထံတစ္ဆသဘာဝံ တိုဝ်ႉကား၊ ဘူတံ ဟူသောပုဒ်၏ဝေဝုစ်တည်း၊ အနက်အထူး မရှိ၊ တေႃႈဢၼ်ၽူႈတဝႃႇတီႇၵေႃႉၶိူင်ႈ ၸူၼ်းလိဝ်ႈၼလႈလိူင်ပွႆးၼၽပီၼ် ‘ႁထံ တလ်သံသၽႄႇဝံ’ မၢႆးထိင်ႈသၢမ်ႁမ်း ၼၼ်ႉ၊ ပိူဝ်ႈႁႃႈသၽႄးမၼ်းငီႇလႄႇ လပ်းၵွႆး၊ ၸူမ်းဢၼ်လပ်းႁၼ်ႁႃႈ ‘ၽူႈ တမ်း’ ၶႄႈငဝ်ႈၼၼ်ႉတင်းလူင်မဝ်ႇ ၽိတ်းမဝ်ႇပိူင်ႈ၊ ၶဝ်ႈပီၼ်ပူၵ်ႉရူဝ် ‘ၽူႈ တမ်း’ ၶႄႈငဝ်ႈ၊ ဢၶၢၵ်ႉဢၶႄႉၶၢမ်းၼႅမ် လႆ၊ ဢၼ်ႃၵ်ႈဢထိၵ်ႈၶပ်ႇ တီႈပိူင်ႈတီႈ လွႆႈသေႁၼ်ၼၼ်ႉ ဢမ်ႇမီးဝႃႈၼႆၸေႃး၊ ‘ယောပုဂ္ဂလော ဒိဋ္ဌိက သမ္ပရာယိ ကတ္ထ သန္နိဿိတမေဝ၊ ဝဒတိ ဉာတိဿသော ပုဂ္ဂလော အတ္တဝါ’ ၵေႃႉၶိူင်ႈလမ်ႉ ထၢင်ႇတၵ်း တၢၼ်ႈတၵ်းလၢတ်ႈသမ်ႇလွႆႇၵေႃႈ လၢင်း သၢင်ႇၺၢင်ႇလူတူလ်းပိင်ႇလႃႇ လၢင်းၸူႉ လၢင်းၸၼ်၊ ပိတ်ႉလုပၢၼ်ႇပၢၼ်ၸူၼ်းမူဝ်ႈ လိဝ်ၼႆႉၵေႃႈ ၼိူင်ႈဢၼ်တၵ်းပီၼ်ဢႁျဝ်း လီးပွႆးတေႃႈၸၢင်းတေႃႇတူဝ်လင်ႇ တၢၼ်ႈလင်ႇလၢတ်ႈ၊သင်ႇသရႃႇလၢတ်ႈၼႄႈ ပၢၼ်လိုၼ်း ၽဝႃႉဢသၢၵ်ႈသၢၵ်ႈဢၼ် တၵ်းႁပ်းတၵ်းသိုပ်ႇၸူႇၼၼ်ႉၵေႃႈ ၼိူဝ်း

ဢၼ်တၵ်းပိၼ် ဢၵျူဝ်းတၢင်းလီတေႃႉ ႁၢင်ႈတေႃႉတူဝ်၊ တၵ်းလႆႈၵတ်းယိၼ် ၸၢမ်းသႃႉ မဝ်ႉလႆႈလူႉၽျၢၵ်ႈသီႉလ၊သိၼ် ထမ်းလဝ်ႈၵဝ်ႉၶၼ်ႇ တင်းလူင်လင်ႉ တၢၼ်ႈလင်ႉလၢတ်ႈၼႆႉလမ်ႇ ၶဝ်ႈပိၼ် ဢတ်ႇတဝႃႉတီႈပုၵ်ႇႁုဝ်ႉဝႃႈၼႆႁေႃး၊ 'ယော ပုဂ္ဂလော နဝလောကုတ္တရဓမ္မသန္နိဿိတံက တ္တာ ဝဒတိကုတိသျှသောပုဂ္ဂလောဓမ္မဝါ'။ ၵေႃႉၶိူင်ႈလမ်ႇ ထၢင်ႉႁၢင်းတၵ်းတၢၼ်ႈ တၵ်းလၢတ်ႈမိူဝ်ႈလွၵ်ႇယၢမ်းလွၵ်ႇ ၶွႆႈၵႃႈယူႉ လူလျႆႈ'ၽေႃႉဝုတ်ႈတွႃႉ ဢရိယႃႉမၢၵ်ႈပတိ ဝေထ သတ်ႉထမ်ႉမ'လေးပႃး၊ 'သီလွႆႉသိ ၵတ်ႉတွႃႉ' ၽူဝ်ႉၶိပ်ႉပၢၼ်ႉပတိဝေထ သတ်ႉထမ်ႉမလေးပႃး၊ သံမုတ်ႉတီယသင်ႉ ၶႃႉတေႃႉ ပရိယတ်ႉတိသတ်ႉထမ်ႉမ ဢ ႁူင်း၊ ပတိပတ်ႉတိသတ်ႉထမ်ႉမ သမ်ႉဝႃႉ ရ ဢႁူင်း တင်းၵႃႈၶၢႆႉမဝ်ႉၽေႃတ်ႉမဝ်ႉ ယၢၼ် လေႃးႁၵ်ႈတြႃႉႁုဝ်းပႃးငိၼ်းပိၼ် လွႆႈႁွႆႈလွႆႈပိၼ်း ဝႃႉသၶေႉလိၵ်ႈတၢပ်ႈလပ်း လွႆးႁိုင်ႉတေႃႉလဝ်ႈဢွၼ်ယွင်ႈၶိင်းမွမ်း၊ ဢိၵ်ႉလူလျႆႈမၢၵ်ႈလေးတၢၼ်ႉ ၽူဝ်ႉလေး တၢၼ်ႉ ၶိပ်ႉပၢၼ်ႉပရိယတ်ႉတိတြႃးသိပ်း ပိူင်၊ ဢလေႉဢၵျၢၵ်ႈႁွႆႈသူပ်းႁွႆႈပၢၵ်ႉ ယူႉ ႁူးမိူဝ်ႈႁူးယၢမ်း ငိၼ်းမုၼ်းငိၼ်းသိူဝ်း ၶၼ်ႇ ၽူႈၶၢႆႉၶဝ်ႈပိၼ်ထမ်ႉမဝႃႉတီႉပုၵ်ႉ ႁုဝ်ႉဝႃႈၼႆယဝ်ႉႁေႃး၊ 'ယောပုဂ္ဂလောသံ ဝါရ ဝိနယ၊ ပဟာနဝိနယ၊ သိန္နိဿိက ကတ္တာဝဒတိ၊ ကုတိတသျှသော ပုဂ္ဂလော ဝိနယဝါ'၊ ၽူးၶိူင်ႈလမ်ႇ ထၢင်ႉတီႈတၵ်း လၢတ်ႈတၵ်းၶၢၼ်သမ်ႉလွႆႈပိူင်လွႆႈၵေႃႈ ႁွႆး ၵႃႈလပ်းလူလျႆႈပတိပၢတ်ႈ ဝိၼၶေးတေႃႉ တၢင်းႁျၢင်ႉ ၼိူင်ႈဢၼ်လီႁိတ်းလိူပွင်လီ ပၼ်ႈလီတိူဝ်း၊ ၼိူင်ႈဢၼ်လီႁျၢၼ်ႉလီသွင်ႉ လီဝႆႉလီဝၢင်းသွင်ပိူင်ၶႆႉ မဝ်ႉၽေႃတ်ႉမဝ်ႉ ယၢၼ် ငိၼ်းမုၼ်းငိၼ်းလူမ်းလပ်းသူပ်း လပ်းပၢၵ်ႉယူႉ၊ ၵေႃႉၶႆႉလမ်ႇၶဝ်ႈပိၼ်ဝိၶ ယဝႃႉတီႉပုၵ်ႉႁုဝ်ႉဝႃႈၼႆယဝ်ႉ၊ 'ကုတိပ ညွပုဂ္ဂလော သန္တောဂဟေတ္တာန ယောရ က္ခိတပ္ပံ'၊ ပိူဝ်ႈၼႆလႄႈဢၼ်ၶၼ်ႉပုၵ်ႉႁုဝ်ႉ ႁႃႈႁုၼ်းၶႆႉ ၽိင်ႈပိၼ်ပိင်ႉလႃႉသိသူ တေႃႉမြၢတ်ႈတင်းလႆထၢင်ႉႁၢင်း လိၵ်ႉ ယွႆႉယိင်းလႆၢး ၵႃႈၽူးၶွႆႈပူၼ်ႉၶွႆႈလွတ်ႈ တုၵ်ႉၶဝုတ်ႈသၢင်းၼရးၶၼ်ႉတင်းလူင်၊ လီ ဢၼ်တႆႉဢဝ်လွမ်းဢဝ်တၢင်းႁျၢင်ႉၶဝ် လဝ်ႈ လွမ်းလူယိူင်ႈလူပိူင် လွမ်းၵမ်လွမ်း ႁျၢင်ႉ လင်ႉတၵ်းမြၢတ်ႈတၵ်းလီ ဝႃႈၼႆ ယဝ်ႉႁေႃး။

ထိူင်ႈလၢႆးၶိူင်ႈ(တေလႆႈဝႃႈၶိၵ်ႉ သယ သွင်လၶၼ်ႉၼႆႁွိဝ်)၊ ဢၽိၶၶၼ်ႉ တႃႉႁႃႈပိူင်လမ်ႇ 'ရူပ၊အဆင်းသည်၊ႁၢင်ႈ

လီၵျၢင်းငၢမ်းၶၼ်ယဝ့်၊ 'အဘိနန္တ၊နှစ်လိုၵ်၏' လွ်လပ်းလွ်ပ်ိၶၼ်း၊ 'သဒ္ဒ၊အသံသည်' သိင်လီသိင်ငၢမ်းလမ့်၊ 'အဘိနန္တ' ၶွ်ႈထွမ်ႉၶွ်ႈ ငီၶၼ်းဝၢႈၶၼ်ယဝ့်၊ 'ဂန္ဓ၊ အနံ့သည်၊ ၼိူင်ႈႁွမ်ၼိူင်ႈႁူလ်ႈ ဝၢႈၶၼ်ယဝ့်၊ 'အဘိနန္တ နှစ်လိုၵ်၏၊ ၶွ်ႈၶရူမ် ၶွ်ႈပၵ်းဝၢႈၶၼ်ယဝ့်၊ 'ရသ၊အရသာသည်'၊ ၵၢၶၼ်ဝၢၶၼ်ၵၢၶၼ် မၶၼ်းလမ့်၊ 'အဘိနန္တ၊နှစ်လိုၵ်၏'၊ ၶွ်ႈဂိၶၼ် ၶွ်ႈလိမ့်ယဝ့်၊ 'ဖောဋ္ဌဗ၊အထိအတွေ့သည်'၊ ၼိူင်ႈၵူၶၼ်ႈၵွၶၼ်ႉၶရူး လၢမ်းၵတ့်ယဝ့်၊ 'အဘိနန္တ၊နှစ်လိုတပ်ဖွဲ ၏'၊ ၶွ်ႈမူၶၼ်ႈၶွ်ႈမူဝ်းလူလ်ႈတၶၼ်ႉၶေႃႉမဝ်ႉ ၵိမ်ႉမဝ်ႉပေႃးဝၢႈၶၼ်ယဝ့်။ ႁၢႈၶၼ့်ယဝ့် လိႈလိူဝ်ႈၵၢၽိၶၼၶၼ်ႉတငေႃးပႃး၊ လင်ႉႁွ်ႈ လိပ်းလိပ်းတၢ်ႇတၢ်ႇပိူဝ်ႈၶဝ်ၶၼ့် ႁၢႈပိူင်မဝ်ႉ ယဝ့်မဝ်ႉတူဝ်ႈ မဝ်ႉဝၢႇမဝ်ႉသုတ်း မဝ်ႉ သိင်ႈယဝ့်ၡေႃး။

လိၢႆးတၢ်ႇမ်ႈလွင်ႈထၢမ်တွပ်ႉၵၶၼ်

မူဝ်ႈၶၼၶၼ့် လုၵ်ႈလၢင်ႉပုင်ႉၶေႃး ၽူႈလိူဝ်းသုၽေ၊ လုၵ်ႈလၢင်ႉၶၼၶၼ့်ထၢမ် ၽြေႃးပိၶၼ်လဝ်ႈ ၵၢႈႁျင်းလေႉတဝၶၼ်ႉၽြေႃး ပိၶၼ်လဝ်ႈၶၼၶၼ့်ၡေႃး၊ ၶေႃႈထၢမ် သတ့်တၢဝေႃႉတၢင်းလိၢၶၼ့် သင်မဝ်ႉၶင်ႉၵၶၼ် တိီႈၶေႃႈၶၼေႃး၊

၁။ၵမ်ႈၽွင်ႈလိူင်ၵၢသၢၵ်ႈပွတ်း ?

ၵမ်ႈၽွင်ႈလိူင်ၵၢသၢၵ်ႈယၢဝ်း ?

၂။ၵမ်ႈၽွင်ႈလိူင်ၵၢၶေႃႉတၢင်းပိၶၼ်ၶၼမ် ?

ၵမ်ႈၽွင်ႈလိူင်ၵၢၶေႃႉတၢင်းပိၶၼ်မဝ်ႉမိီး ?

၃။ၵမ်ႈၽွင်ႈလိူင် ႁၢင်းလီ ?

ၵမ်ႈၽွင်ႈလိူင် ႁၢင်းလေႃႉ ?

၄။ၵမ်ႈၽွင်ႈလိူင်ၵၢၶျူလ်ႉၵၢရၢမ်ႉၶၼမ် ?

ၵမ်ႈၽွင်ႈလိူင်ၵၢၶျူလ်ႉၵၢရၢမ်ႉမဝ်ႉမိီး ?

၅။ၵမ်ႈၽွင်ႈလိူင် ၵုၵ့်လေႃႉၶၼမ် ?

ၵမ်ႈၽွင်ႈလိူင် ၽေႃၶၼ်ႁိၶၼ်ႈ ?

၆။ၵမ်ႈၽွင်ႈလိူင် ၵၢမျူဝ်းမြၢတ်ႈ ?

ၵမ်ႈၽွင်ႈလိူင် ၵၢမျူဝ်းယုၵ်ႈ ?

၇။ၵမ်ႈၽွင်ႈလိူင် ပိင်ႉလျႃႉတၢင်းႁူႁျၶၼ် ၶၼမ် ?

ၵမ်ႈၽွင်ႈလိူင် ပိင်ႉလျႃႉမဝ်ႉႁူႉမဝ်ႉ လၢင်း မဝ်ႉလၵ်းမဝ်ႉလိမ် ?

တင်းၶၼ့်ႁူဝ် မဝ်ႉၶင်ႉၵၶၼ်တိီႈၶေႃႈၶၼေႃး၊ ထၢမ်ဝၢႈၶၼ်ၼလႈ ၽြေႃးပိၶၼ်လဝ်ႈလင်ႉဝၢႈ "လုၵ်ႈလၢင်ႉႁူလ်း သတ့်တၢဝေႃႉတၢင်းလိၢ ၶၼ့်ၵၢမ်ႉ လၵ်းပိၶၼ်လူဝ့်ပိၶၼ်တိၶၼ်း၊

ebook is created by www.Shanyoma.org
လွင်ႈၶိုဝ်းလေႃးတီႈၼႄ ၽိင်ႈၽႃႇသႃႇ

ၵၢမ်ႇလၵ်းပိၼ် တီႈပိုင်ႈတီႈၵိင်၊ ပၼ်သိင်ႈသိင်ႈၶႂ်ႈႁွင်း။
ၵၢမ်ႇလၵ်းပိၼ် တီႈလီႇ ယၢင်ႇ ႁၢင်ႈပွင်

(တွၼ်ႈလိၵ်း)

ၽိင်ႈတႅမ်ႈလိၵ်ႈလၢႆးတြႃး

လွမ်းၶႄင်ႇ,လဝ်ႈသၢင်ႇ,လဝ်ႈ လၢင်းၶဝ်သွၼ်လိၵ်ႈလၢႆးၶႄၼ်ႈ လႆႈသွၼ် ၵဝ်လိၵ်ႈမၢၼ်း၊ လိၵ်ႈတႆးသွင်ၵၢၼ်ၶၼ်ႈ ၶႆၼႄႈတီႈမိုဝ်ႈတႅမ်ႈ မိုဝ်ႈရူးၵေႃႈပိၼ် လိၵ်ႈမၢၼ်း လိၵ်ႈတႆးတင်းသွင်ၵၢၼ်ယူႇ ယဝ်ႉ။

လိၵ်ႈလၢႆးတြႃးၼႆႉ,မၢၼ်းယေႈ ပိူၼ်ႈတႅမ်ႈလၢႆမူႇ,လၢႆးၽိုၼ်ၵေႃႈလႆႈ လိၵ်ႈ တႆးၵၢၼ်ပိၼ်ၶႄမ်ႉၶွမ်းလူင်(ၵၢမ်ႇ,ၶႄၼ် ၵဵၼ်မီးသိင်လင်ႇ,ၵႃႇ,ၶႄၼ်ႉ) ယေႈပိူၼ်ႈ လႆႈတႅမ်ႈလႆႈရူးယေႈတွႆး၊ ပေႃးပိၼ်လေႈ ယေႈၵိၼ် ပေႃးပိၼ်ပပ်ႉယေႈလူင် လႆႈ တိုဝ်းၶႄမ်ႉမိုၵ်ႉလမ်လၢႆလၢႆ၊ ၶႄမ်ႉယႃႈၶႄမ်ႉ မိုၵ်ႉတၢင်ႇ,သီၵၢမ်ႇ,ပၼ်တႅမ်ႈသုၼ်ႇ၊ လိၵ်ႈ လၢတ်ႈ ၵၢၼ်ၵၢမ်ႇ,သုၼ်ႇ,သိင်လင်ႇ,ၵႃႇ,လိုဝ်း ၶႄၼ်ႉတီႈတင်ႈတီႈၶႂ်မၢၼ်း ၵဝ်ၶႄမ်ႉယႃႈ လိင်လႅၼ်တႅမ်ႈၵေႃႈလႆႈယူႇ၊ လိၵ်ႈလၢတ်ႈ ၼႄႈလိၵ်ႈမၢၼ်းလိုင်တႅမ်ႈလၢႆမူႇ,ၵေႃႈလႆႈ။

ထိၼ်မၢၼ်းပပ်ႉၵိင်းလူမ်း ယေႈၶႄႈ သိပ်းထိၼ်၊သိပ်းၵဵတ်းထိၼ်ႈ ပေႃးပိၼ်မၢင် လေႈယေႈၶႄႈ သၢဝ်းၵဵတ်းထိၼ်၊ၵၢမ်ႇ, ၶႄၼ် သၢဝ်းသွင်ထိၼ်၊ တူဝ်လိၵ်ႈထီႇ, ႁၢင်ႇ,မၢၼ်းပူင်ႈၵၢင်တူဝ်ၶိူင်ႈၼႄႈ တူဝ် ၶိူင်ႈပေႃးမူတ်ႉလိင်ပႆ၊ လေႈတွပ်ႉၶႄႈလႃႇ, လင်ယေႈၼႆႉ,သွင်မၢင်၊ ပေႃးပိၼ်မၢင် လေႈတူပ်ႉယဝ်ႉ ထိုဝ်ၵႂႈႁိမ်းမၢၼ်းမူတ်း တူပ်ႉၵဝ်ၵၼ်လင်မၢၼ်းယူႇ,ပႃႈၶူ၊ ၼႆႉ, ပၢၵ်ႇ,မၢၼ်းဝႆႉ,တင်းသႆ၊ ပေႃးတႅမ်ႈယဝ်ႉ ၵဝ်မိူဝ်ႈလ်ၽၼ်ႈသေ ယိပ်ႉတၢင်းႁူဝ်မၢၼ်း ၵၢၼ်တွၵ်ႇ,ပိၼ်ႁူးၶပ်ႉၵၢၼ်ဝႆႉၶႄၼ်ႉ၊ တေ လႆႈတႅမ်ႈတၢင်ႈထိၼ်၊ လိၵ်ႈမၢၼ်းသၢတ်ႈ မၢၼ်းလပ်းတူဝ်လိၵ်ႈ လိၵ်ႈတႆးၵၢမ်ႇ,လႆႈ သၢတ်ႈလပ်းတူဝ်၊ မႆႉငၢင်ႇ,(မႆႉထတ်းထိၼ်) ၵၢၼ်ၽဵပ်ႉၼႄႈ ၵၢၼ်သီႇ,ၶႄႈတိုဝ်းလႆႈ ၶႄင်ႇ,ၵၢၼ် ၵဝ်ၵမ်ရုတ်ႇ,တႅမ်ႈလိၵ်ႈမၢၼ်း သိင်ႈၵိင်းပႆၵမ်၊ လိၵ်ႈတႆးငူပ်ႉပႆၵမ်သေ

တႅမ်ႈ။

ပေႃးတေတႅမ်ႈတေလႆႈၶုပ်ႉဝႆႉသၢမ်ပွၵ်ႈသေလၢင်ႉတႅမ်ႈ၊ ပေႃးတေၵိုတ်းၸေႃႈလႆႈၶုပ်ႉဝႆႉသၢမ်ပွၵ်ႈၶၼင်ႇၵဝ်ႇ၊ ၶၢဝ်းတႅမ်ႈမၼ်းၶႂ်ႈဝႃႉ၊ ယၢမ်းတႅမ်ႈမၼ်းဢွၼ်ဝၼ်းဝႆၢးဢၢၼ်ႇလိၵ်ႈ တေႃႉၵိၼ်သွမ်း ၵူၼ်ႈၵၢင်ၶၼ်ႈ၊ ဝႆၢးဝၼ်းဢၢၼ်ႇ လိၵ်ႈတေႃႉ

တူဝ်လိၵ်ႈဢၼ်ၵဝ်တႅမ်ႈ လိၵ်ႈတူဝ်ထူဝ်ႉငွၵ်ႈ၊ တူဝ်ၵမ်ယဵၼ်း တူဝ်မူၼ်းလႆႈႁၢၼ်တင်းသၢမ်ဢၼ်။

တုဝ်ထူဝ်ႉငွၵ်ႈပိူင်တႅမ်ႈ(၂)–

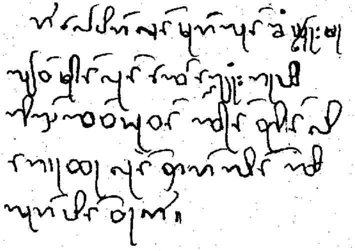

တူဝ်ၵမ်ယဵၼ်း–

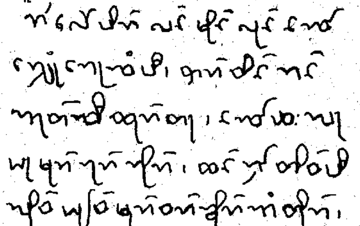

လိၵ်ႈတူဝ်မူၼ်း–

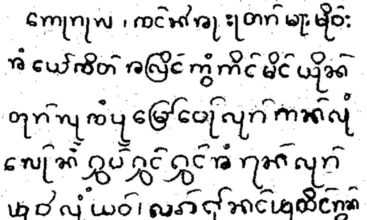

ပိူင်ႁၢင်းတူဝ်လိၵ်ႈသၢမ်ဢၼ် ၶဝ်ႈလႆႈႁၼ်ဝႆႉ ၸွံးဝႃႈပိူင်ႁၢင်းတူဝ်လိၵ်ႈထူဝ်ႉငွၵ်ႈ(၁) ဢၼ်ၵမ်ႉမီးသၢတ်ႈ(ၽဵတ်း)ၶၼ်ႈ ၵမ်ႉပႆလႆႈႁၼ် တီႈၶႂ်ႈဝူင်ႈၵၢဝ်ၼၵႈသျင်းလွႆႈႁဝ်း၊ တိုၵ်ႉလမ်းႁႃယူႉ‌ၵမ်ႉ ၶၼ် တိုၵ်ႉၶိုးၵႂႃႇမၼ်းယူႉ။

ၽိုင်ႈပိူင်လဝ်ႈၶဝ်ၶူဝ်သျင်းပၼ်တြႃး

ၶႂ်ႈၵႃႈၽိုင်ႈပၼ်တြႃးတေႃႉသၶႄႇတြႃးၶၼ် လိၵ်ႈဝႆႉသၢမ်ႁွၶၼ်ႈ–

(၁) ႁွၶၼ်ႈၽၼလ်ႇပိုတ်ႉ၊

(၂) ႁွၶၼ်ႈတူဝ်တြႃး၊

(၃) ႁွၶၼ်ႈလူပ်းလိုၶၼ်း၊

မီးဝႆႉသၢမ်ႁွၶၼ်ႈၶဝ်ယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

တွၼ်ႈၽရုလ်ႇပိုတ်ႇ(ၵႃမ်းသင်ႇသွၼ်ပႃၵ်ႇ လွင်ႈဢၼ်တႃင်း)

ၵိုဝ်ႉ –ပၵ်ႉပႂ်ႉၵႃမ်ႇမျတ်ႈလႃတ်ႈ ၵွၼ်ႇပႃၼ်ၵွၼ် သူးတွင်းၵျင်းလႃင်းမႃး လၢႆလႃတ်ႈလၢႆပႃၼ် လၢႆၼႃးယဝ်ႉၵေႃႈ လႃတ်ႈၼႆႉ လင်ႇတၵ်းလႆႈမႃးၵေႃႇလႃတ်ႈ ၵဝ်ပႃၼ်၊ ရိုတ်ႇၵုပ်ႉၵူပ်းလႃးမိူဝ်ႈမျႃတ်ႈ ယႃမ်းမႃၼ်၊ ပႃၼ်သဵင်ပႃၼ်ၼမ်းၼွင်းတႃင်း သႃႇသၼႄႃႇတေႃႇ ၵေႃႇတမၽြႃးပဵၼ် လဝ်ႈယဝ်ႉၵေႃႈ ယႃႇပုႆၼေပ်ႉတေႃႈၵဵတ်း တေႃႈၵျင်း၊ တႃင်းၵျင်းၵႃၼ်တၵ်းပွႆႇၶဝ်ႈ ပဵၼ်ၵႃရုသူဝ်ႇတုလရိုၵ်ႈ ၼိုင်ႈမိုၵ်ႈပႃႇပ မၵွင်းမူး ၵႃၼ်တေၵွၼ်ၵႃဝ်တူဝ်ၵဝ်ႇ ၼိုင်းၵဝ်ႇ ပၼ်ႇၶဝ်ႈလူင်းၼမ်တမ်ႈၵႃႈၼွင်း မိူင်းၵႃဢပႇလေးပႃးၼႄၼ်ႉၵေႃႈ ၵူႈၵႃၼ် ၵွၼ်ၵၼ် သွင်ႇၵျၼ်ႇဢဝႈပၵ်ႈပူင်ဝႃင်း တင်းၵႃႈတႃင်းၵျင်ႉၵႃယူႇယုတ်ႈသႃမ်ပိုင်၊ တႃင်းၵျႃင်းၽီမိၵ်ႈသႃႇရူၼ်းမိၵ်ႈသႃႇ၊ ပႃႇၵျႇသႃမ်ၵူဝ် တူဝ်ၽ်ၼိုင်းမၼ်းၵူႈၵႃၼ် သွင်ႇၵျၼ်ႇဢဝႈပၵ်ႈ ပူင်ဝႃင်းလႃင်ႇၵျႇ မူတ်းသႆ လဝ်ႉၼွႆႉဝၼ်းၼမ်ႈ ၵွႆးၵႃႈ ၵူႈၵႃၼ်ၵွၼ် ၵၼ်တွင်းပိုင်ႈတွင်းၵိုင် ၽြႃးမျႃတ်ႈ၊ တြႃးမျႃတ်ႈ၊ သင်ႇၼႃႇမျႃတ်ႈ တင်းၵႃႈရတၼႄႃႇ မျႃတ်ႈလဝ်ႈတင်း သႃမ် ယႃႇပေၽႄႃႈပူင် လူင်လိုမ်း၊ သရၼႄႃႇရုင်ႇလဝ်ႈ သႃမ်ပႃးၵေႃႈ ၵူႈမၼ်ႈတေႇ၊ ၵိၵ်ႇလူလုပ်ႈပဵၼ်ႇလ သိႇသိၼ်ၵျႃႈငေႃးပႃးၵေႃႈ ၵူႈမၼ်းမၼ်ႈ မိးဝုံႉတမ်ႈၼွင်းၵႃင်းၼွင်းတူဝ်၊ လႃႇလိမ်ပႃႇ ၼႄႃႇတိပႃတ်ႈတိုၵ်ႈၵူတ်ႈ သူႇလြႃႇၵႃဝ် ပဵၼ်ၼၵိၵ်ႉလ သိႇလမၼ်ႈၽြႃးသဵင်ႇၵႃသႃၵ်ႈ သၢႆလို၊ ပေႃးဝႃႈသရၼႄႃႇရုင်ႇလဝ်ႈသႃမ် ပႃးၵေႃႈတေႇယဝ်ႉ၊ ပဵၼ်ႇလသိႇသိၼ်ၵျႃႈ ငေႃးပႃးၵေႃႈ မၼ်ႈမိးဝုံႉတမ်ႈၼွင်းၵႃင်းၼွင်း တူဝ်ယဝ်ႉလမ်ႉ၊ ထႃင်ႇၵႃင်ႈပဵတ်ႉလေးတႃႇ ယၵႃႇတႃႇယၵိႇ ၵႃပွင်းတႃင်းလၢႆလႆႈမႃး ၼတ်းသႃင်ႈၵဵတ်းပွင် တႃႇၼႄဝုတ်ႉထုပဵတ်ႉ လေးလေးပႃးသိႇပိုင်ၽိၼ်ၽႄႃႈလိုင်သႃင်ႇ ၵႃၼ်း သွမ်းၵျင်းယႃႈယႃသေၵေႃႈလင်ႇ တၵ်းၼဝ်ႈပဵၼ်ရုသူဝ်ႇ ၵႃၵျူဝ်းတႃင်းလိ ၵူတ်ႈၵႃင်းထိုင်တူဝ်ယွႆႉယွႆႉၼႄမ်ၼႄမ်ယဝ်ႉ၊ ပေႃးဝႃႈသရၼႄႃႇရုင်ႇလဝ်ႈ သႃမ်ပႃးၵေႃႈ ၵႃမ်ႇတေႇ ပဵၼ်ႇလသိႇသိၼ်ၵျႃႈငေႃးပႃး ၵေႃႈၽေႃတ်ႇသေၵႃင်း ၵႃင်းသေတူဝ်သေ ၼိုင်းယဝ်ႉလမ်ႉ ပဵၵ်ႉသမ်ႉတႃႇၼႄၼိုင်ႈလူႇၼွင် တႃၼ်းယွႆႉ ၵျင်ႈမိးၼႄမ်တႃၼ်ႇလွႆႉသေ ၵေႃႈ ၼိုင်ႈၵႃၼ်တၵ်းမႃးလူႉၵႃပ်ႈၵႃပ်ႈ တႃၼ်းရတၼႄႃႇတေႃႇမျႃတ်ႈလဝ်ႈ တင်း သႃမ်ပႃးၼႆႉပုႆလွႆႈ...။

တွၼ်ႈတူဝ်ၵြႃး(ၵြႃးၶျႃး)

ပိူဝ်ႈၶေႇၼလႈၶိုႈလိုၵ်ႉ လူလ်ႈပိၶ် ၶၼင်ႇ,ၵၢၶႃႇ,ယၢမ်းၶၼၶ် သပိင်ႇ,လူတ ၽြေးပိၶ်လဝ်ႈ လင်ႇ,တၵ်းၶုၵ်ႈပၢၵ်ႈ မိင့် တေႃႇ,မူႇ,ၶျေႃးပၶ် ၽိၵ်ႇ,ၶဝေႇ,ၶဝ်ႈလဝ်ႈ ႁႃၶ်ႉယၢမ်းၶၼၶ်ႉ လင်ႇ,တၵ်းၶုၵ်ႈပၢၵ်ႈ မိင့်တေႃႇ,မူႇ,ၶျေႃးဝႃႈၽိၵ်ႉၶဝေႇ, ရႁႃၶ်း ၶဝ်ႁိူလ်း ၶိုႈလိုၵ်ႉလူလ်ႈၵုပႃႇ,သၵႃႇ,ၵၢၶ် ၵမ်ႇ,ႁူလၵ်းၵုင်ႇ,ၵျေးလူးရတၶေႃႇ,တေႃႇ, မျႃတ်ႈလဝ်ႈတင်းသၢမ်လမ့် ယင်းမီးသၢမ် ၵေႃႉ ၵၢင်ႇ,ၵႃႇ,ႁႃႈပိူင် ၵုပႃႇ,သၵႃႇ,လၶ်, တႃႇ,လ တၢင်းၵျၢင်ႁၢတ်းႁတ်းၵျၢမ်းၵျၢမ်း ၶ့ၵေႃႇၶိူင်ႈ၊ ၵုပႃႇ,သၵႃႇ,မလီၶ်,လေႇ,ဝ၊ တၢင်းၵျၢင်ၶုၶ်,သဝ်ႈဝဝ်းမွင်ၶ့ၵေႃႇၶိူင်ႈ ၵုပႃႇ,သၵႃႇ,ပတိၵိၵ့်လေႃးလ တၢင်းၵျၢင်း ယုတ်ႈမႃႇ,တူၵ်းယွမ်းၶ့ၵေႃႇၶိူင်ႈ ၵၢင်ႇ, ၵႃႇ,ႁႃႈပိူင်လိုင်ပိၶ်ၵၢၶ်လို၊ ၵၢၶ်တေ သတ့်ထႃႇ, ၵျေႇ,လူဝ်ႇ,ႁူမ်လူမ်းရတၶေႃႇ, တေႃႇ,မျႃတ်ႈလဝ်ႈတင်းသၢမ်ၶ့ ၵေႃႈ ၵမ်ႇ,သတ့်ထႃႇ,ႁူမ်လူမ်း၊ သတ့်ထႃႇ, ၵၢင်းသေၶ့ၵေႃႈပိူင်ၶိူင်ႈ၊ ၵၢၶ်တေ သွၵ်ႈတေႇ, ၵမ်ၵျၢင်းသီ,လသိၶ်ထမ်း ၽႃတ်ႇ,သေႁၢင်း ၵၢင်းသေတူဝ်သေၶိင်း ၶ့ပိူင်ၶိူင်ႈ၊ လဝ့်ၶ့်ဝၶ်းၶမ်ႈၶွႆႈၵႃႈႁိတ်း လူလ်ႈၵုၵ့်ၵုၵ့်ၵျၢၵ်ႈၵျၢၵ်ႈ တိတ့်ထ၊သုတ

မုတ မင်ႇ,ၵလႃႇ,လီင့်ၶၵ်ႇ,လမ်းတမ်း တၢင်ႇ,ပွႆးၽီၶ့ပိူင်ၶိူင်ႈ၊ တိမ်ၵႃႈၵၢမ်ႇ,ၵဝ်ႇ, ၽၢၶ်ႇ,ႁွႆႈပူင်ပၶ် လီလႃႉယုတ်ႈမျႃတ်ႈ သွင်ပိူင်ၵမ်ႇ,ယုမ်ႇ,ၵမ်ႇ,လူး၊ ၶွႆးၵႃႈၶူႃႇ, ယုမ်ႇ,ၵဝ်လူးၵဝ် မင်ႇ,ၵလႃႇ,တမ်းပွင်ႇ, ၶမိၵ်ႈ ၵိၵ်ႈမၵ်ႈၶွၶ်းၽၶ်ထွမ်ႇ,သိင် ၶုၵ့်သိင်ၶူ လူမိူဝ်ႈလူဝၶ်းၶ့ပိူင်ၶိူင်ႈ၊ ၵၢၶ်တေၶူႃႇ,ႁႃလူႇ,ႁႃတၢၶ်း တၵ့်ၶိၶေ, ယလဝ်ႈမျႃတ်ႈတူၶ်လီၶၼၶ်ႉၵေႃႈ ၵမ်ႇ, ႁႃလူႇ,ႁႃတၢၶ်း ၶွႆးၵႃႈၶူႃႇ,ႁႃလူႇ,ႁႃ တၢၶ်းၵၢၶ်ယူႇ,ၶွၵ့်ႈ သႃႇ,သၶေႃႇ,ၵဝ် ၽြေးပိၶ်လဝ်ႈၶ့ပိူင်ၶိူင်ႈ၊ ၽိၵ့်ၶဝေႇ ရႁႃၶ်းၶဝ်ႁိူလ်း–သၽေႃးတီႈလွႆႈတၶ်း မႃၶ်ႇ, မၶ်းလမ့်ပေႃးဝႃႈၵၢင်ႇ,ၵႃႇ,ႁႃႈပိူင် ၶ့ပြေႇလုင်ႇ,ထူၶ်ႈတီမ်ပိင်း ယဝ့်ၵေႃႈ လင်ႇ,တၵ်းလႆႈဝႃႈ ၵုပႃႇ,သၵႃႇ,လၶ်,တႃႇ လ တၢင်းၵျၢင်ႁၢတ်းႁတ်းၵျၢမ်းၵျၢမ်းယဝ့်၊ လင်ႇ,တၵ်းလႆႈဝႃႈ ၵုပႃႇ,သၵႃႇ,မလီၶ်, လေႇ,ဝ တၢင်းၵျၢင်ၶုၶ်သဝ်ႈဝဝ်းမွင်ယဝ့်၊ လင်ႇ,တၵ်းလႆႈဝႃႈ ၵုပႃႇ,သၵႃႇ,ပတိ ၵိၵ့် ထေႃႇဝ တၢင်းၵျၢင်ယုတ်ႈမႃႇ,တူၵ်းလွမ်း ယဝ့်၊ ၶ့သပိင်ႇ,လူတၽြေးပိၶ်လဝ်ႈၶျေႃး လူလ်ႈ ၵုပႃႇ,သၵႃႇ,တႃႇ,ယၵႃႇ, ၵမ်ႇ,ႁူႉ လၵ်းၵုင်ႇ,ၵျေးလူးရတၶေႃႇ,မျႃတ်ႈလဝ်ႈ တင်းသၢမ်ၼလႈ ၶုၵ်ႈပၢၵ်ႈမိင့်တေႃႇ,မူႇ,

ၸေႃးမေႃးၼလႆႈ ပိၼ်မီးၶဝ်ႇၶဝ်ႈယဝ်ႉ။

ၶႂ်ႈလႆႇလူလႆႈၵေႃပႃႇသၢႆႇတႃႇယႃ ၵႃႇၵၼ်ႁူႉလၵ်း ႁုင်ႇၸေႃးလူးၸႃႇၵဝ်ႇ တေႃႇမျႃတ်ႈလဝ်ႈ တင်းသၢမ်သေၶေႃႈ ယင်းမီးသၢမ်ၶေႃႉ ၵၢင်ႇၵႃႇႁႃႈပိူင်၊ သၢမ် ၶေႃႉၵၼ်လွႆလမ်ႉ ၵေႃပႃႇသၢႆႇၸတီၼ်လေႃႉ ၵွႆႉလူလႆႈ ၵမ်ႉဝေယျႃႇဝလ်ႉလၸႃႇၵဝ်ႇ မျႃတ်ႈလဝ်ႈတင်းသၢမ်ၶၼ်ႉၶေႃႉၶိူင်ႈ၊ ၵေႃ ပႃႇသၢႆႇပတုမ်ႇမႃႇမုဝ်ႁွမ်ၶၼ်ႉ ၶေႃႉၶိူင်ႈ၊ ၵေႃပႃႇသၢႆႇပုင်ႇၶၸိူၵ်ႈၶၼ်ႉ ၶေႃႉၶိူင်ႈ၊ ၵၢင်ႇၵႃႇႁႃႈပိူင်လမ်ႉ မီးလွႆသတ်ႉထေႃႇ ယုမ်ႇယမ်ၽြႃးတြႃးသၢင်ႇၶႃႇ ယုမ်ႇယမ် ၵႃမ်ႇၵႃႇၸျူဝ်းၵႃမ်ႇ၊ တိုဝ်းၵမ်ၽိုၵ်းၵမ်သိၼ် ႁႃႈသိၼ်ပီႉတ်ႇ၊ ႁူႉလၵ်းၵႃၼ်ပီၼ်ၵႃၼ်မီး ၼတ်ႉလိူင်ႉၶၼ်ၶၼ် ႁၼ်၊ၸိၼ်း၊ၶူမ်လီမ်ႉ၊တူဝ်ႉ ၵိၵ်ႇလူလႆႈၵႃၼ်လွႆႁူႉလႆႈ ႁၢင်ႊသိင်ၵၢႆ ၵႃၸသႃႇ တီႈတူဝ်ႉလိူဝ်းၶၼ်ၶၼ်ႉသေၼလႆႈ၊ ၵႆႇယုမ်ႇယမ် (တိတ်ႉထ၊သုတ၊မုတသေ ၵဝ်ပီၼ်လီလေႃႉမၢင်ႇၵလႃႉ) လိူဝ်းၶၼ်ၶၼ်ႉ၊ ၶႂ်းယုမ်ႇယမ်ၵႃမ်ႇတြႃးပီၼ်ငဝ်ႈ လွင်ႈၵႃ ၸျူင်းတင်းသိင်ႈယဝ်ႉ၊ ၶႂ်းလၵ်းယူႇၶၼ်း ၶေႃႈသၢင်ႇသွၼ် ၽြႃးပီၼ်လဝ်ႈၵႃၼ် ၶဝ်ႈလိူဝ်ႈသႃႇသၶေႃႇ ႁွတ်းႁႃႇတၢင်းလီ ႁုသုဝ်ႇလိူဝ်းၶၼ်ၶၼ်ႉယဝ်ႉ၊ ၵိၵ်ႇလူလႆႈ ၵေႃ ပႃႇသၢႆႇ ၵၼ်ၼပႃႇပီတ်ႈပုင်ဝၢင်းတၢင်း (....................................) ၵႃႈၸုၼ်ႇၵႃႇႁႃႈပိူင်၊ ၽြႃးပီၼ်လဝ်ႈၶၼိၵ်ႈ ပၢၵ်ႈမိင်ႇတေႃႇမူႇၸေႃးမေႃးၼလႆႈ ပီၼ်မီး ၶဝ်ႇၶဝ်ႈယဝ်ႉ။

တွၼ်ႈလူပ်းလိၼ်း

ၵိုဝ်ႉ–ပီတ်ႉလေးတႃႇယၵႃႇတင်း လႆ ယင်းလႆႈမႄးထတ်းသၢင်ႈႁဵၼ်းပွင် တႃႇၼိူင်ႈလူႇၶႂ်တၢၼ်း လေႃႉလိမ်ပၢၼ်းပွၵ်ႉ ပွၵ်ႉ၊ မွၵ်ႇယႃႈၶဝ်ႈတိၵ်ႇလၵ်ႉလေႃႇၶဝ်ႈ ၶမ်ႉသွမ်းပၢၼ်း ၵႃႈပီၼ်သတ်ႉထေႃႇသမျ ၵုတိသၸေႇလွင်ၸေႇမၢၵ်ႈ လူႇၵၢပ်ႈ ၵၢပ်ႈတၢၼ်းၸတၶေႃႇမျႃတ်ႈ လဝ်ႈတင်း သၢမ်သေၶေႃႈ ၵႃႇၶီသမ်ႇသႃႉမႁွပ်ႉၽေ လႃႉႁုသုဝ်ႇၵႃၸျူဝ်းတၢင်းလီမၶၼ်း တွင်း တႃႉ–မိူင်းမၢၵ်ႈၽူဝ်ႇၶဝ်ႉပၢၼ်ႇ။

လၢပ်ႈလူလႆႈၶေႃႉၽူႈၵၢၼ်ၶိလႆႉလ ၵႃမ်ႇ တြႃးႁွတ်ႈႁၢင်းထိုင်တူဝ် လုၵ်ႈၢတႃႉၶူႇ သေၶေႃႈ ၶႂ်လၵ်းပိူၼ်ႈပေးလုၵ်ႈၢတႃႉ ၶူႇယဝ်ႉ၊ ငဝ်ႈႁၢၵ်ႈၵႃလၢင်းမၼ်းမီးတီႈ ၶေႃႉယူႇၽႃႇပႃႈၶင်ႈလိၼ်းလင် ၶၼ်ႉတင်း သိင်ႈယဝ်ႉ၊ ပေးဝႃႈၶေႃႉယူႇပႃႈၶင်ႈ လိၼ်းလင်ၶၼ်ႉ ႁုင်ႇၶေႃႈမီးသိၼ်ၶေႃႈမၼ်း ဝုတ်ႇထုပီတ်ႉလေးလေးပႃးၶေႃႈ လိူၵ်ႈ တူလႆးယူလႆးၼၶ၊ လႆႈလူလႆႈထမ်ႇမိယႃႇ လတ်ႉထေႃႉ လၢင်ႈၸျေႇမူတ်းသႆ၊ တီႈတမ်း ပၢၼ်းပွၵ်ႉပွၵ်ႉ မွၵ်ႇယႃႈၶဝ်ႈတိၵ်ႇၶေႃႈ

ၶဝ်ႈပိၼ်ႇတေပေႃးၽြႃးပိၼ်ႇလႅဝ်ႈ မျၢတ်ႈမၢၼ်ႇယဝ်ႉ၊ ပေႃးဝႃႈသၢမ်ပိူင်ၼႆႉပြႆႇလူင်, ထုၼ်ႈတိမ်ပဵင်းယဝ်ႉသေ လင်ႇတၢင်းပူင်ပၼ်လီးပွႆးၵတ်းယိၼ်ၸၢမ်းသႃႇ၊ ၸၢမ်းသႃႇသၢမ်ပိူင်၊ ၸၢမ်းသႃႇၽီ၊ ၸၢမ်းသႃႇၵူၼ်း ၸၢမ်းသႃႇႁၢၼ်ႉတေႃႇတိူၵ်ႈသိူၵ်ႈႁွတ်ႈမၢၵ်ႈၽူဝ်ႇၶိုပ်ႉပၢၼ်ႇ၊ မျူႉမျူႉႁူလ်ႉ, လီမ်လိပ်းၽူႈတေႃႇ၊ ၵႂႃႇတၢင်းလႆႈသုၶလီပိၼ်ၵတ်းယိၼ်ၸၢမ်းသႃႇ ၶႅင်ႇၵၼ်တင်းသိၼ်ႈယဝ်ႉ။

ၼႂ်းလွင်ႈလူၺ်ႈသေႃႇၽူႈလူၺ်ႈတေႃႇ ၶႃႈသေသေ ၶွင်လၵ်းပိူၼ်ႈပေႃးလူၺ်ႈတေႃႇၶႃႈယဝ်ႉ၊ ၼွႆးၵႂႃႇယင်းၵိုတ်းသေႃႇယူႇၽႂ်, ပႃႈၶွင်ႈလိၼ်းလင်ၼႆႉ ၵမ်ႉႁူႉလႆႈႁၼ်ပိၼ်မိုဝ်ႈၼႆႉမိုဝ်ႈၽၵ်ႈ မိတ်ႉလုမရၼ်ႉၼူၼ်တေႃႇ တၢင်းတဝ်ႈသူႇထိုင်တူဝ်မႃး ၶိင်, လွၺ်ယၢမ်းလွၺ်သေႃႇၵမ်ႉႁူႉ၊ လဝ်ႉၼၺ်ဝၼ်းၶမ်ႈႁူႈၵၼ် ၵႂၼ်ၵၼ်ၼုၵ်းလွၺ်လႆႈၼႆႈလွၺ်ထုပ်း ၵၼ်ၶိူဝ်ႉလ၊ တုၵ်ႉၶႃႈၵၼ်တေႃႉတလၵ်ႉၶၼ်ႉယေႈသၢမ်ပိူင် ၵၼ်ၶိူဝ်ႉလ ပိၼ်တူဝ်သင်သေ ၵမ်ႉမၼ်ႈၵမ်ႉသေႉ၊ တုၵ်ႉၶပေႃးဝႃႈ ပိၼ်တူဝ်မီးလွၺ်မႃးယဝ်ႉသေ ဝူႉႁူႈယၢပ်ႇၽိတ်ႇၶၢၼ်လွၺ်သၢင်းၽြေး၊ ၵၼ်တေႃႉတႃး ၶေႃးတူဝ်ၵဝ်ၶိင်းၵဝ်ၵမ်ႉလႆႈဝႃႈ ၵၼ်ၶိုတ်ႉသႃႇရ ၵမ်ႉမီး လွၼ်ႉၵၼ်,မၼ်းယိူၼ်းႁိူင်၊ ၵႂႃႇတၢင်းတီႈပိတ်ႈၶႃပ်ႈ ထႃပ်ႈထိင်ႈၶႅင်လိၼ်ႁွင်ႉမိူင်း ဝၼ်းၶိူင်ႈၶႅင်ႇၵဝ်ႇ၊ ၼႆႉႁူႈၵၼ်ၵွၼ်ၵၼ်ၵဝ်ႁိတ်း ၵၼ်သုၽႂ်ႉၽႂ်ႇဝၼ်ႇ, ၵမ်ႇမထၢၼ်းလီး ၽျၢၼ်ႈႁူးလဝ်ႉၼၺ်ဝၼ်းၶမ်ႈ၊ ၶႅင်ႇႁိူဝ်သရၼ်ႇႁုင်ႇလဝ်ႈသၢမ်ပႃး တၢင်းၵမ်ႇလႆႈလူႉလႆႈပျၢၵ်ႈ၊ ၵိၵ်ႇ, လူၺ်ႈပိၼ်ႇလသီႇသိၼ်ႁႃႈငႃးပႃး တၢင်းၵမ်ႇလႆႈလူႉၽတ်ႇ, ငၢၵ်ႈယၢၼ်ၵႂႃးၶႅၼ်ႉတူဝ်လွၺ်ၶိင်းမၼ်းၵွၼ်ၵၼ် ၶတ်းလွၺ်ၸူဝ်းလႂ်း မၢတ်ႈၵမ်တွင်းၸၢင်ႉၵဝ်တၶႅၼ်း။

ပေႃးထတ်းတူၺ်းၼွႆးၵၼ်ပိူင် ပၼ်ပြႃးၼႆႉတေႃလိူၵ်ႇ,ၼၶႅဝ်ႉ သၢမ်တွၼ်ႈ **တီႈတွၼ်ႈ(၁)ၶႅၼ်ႉ၊**

ၵ။ ၼၶလူၺ်ႈႁူၼ်းၼႆႉ ႁွပ်ႈလႆႈႁိတ်းဝူႉ ၵၢၼ်(ၵၢမ်ႇ) ၵၼ်လီမႃးမိူဝ်ႈပုၼ်ႉ လင်ႇလႆႈမႃးပိၼ်ႁူၼ်း၊

ၶ။ ၼၶလူၺ်ႈယၢၵ်ႈလူင်(ပုတ်ႉထုပ်ႉပႃႇ တတုင်ႇလပ်ႉၽႄ) ၵၼ်ဝႃႈၶႅၼ်ႉ သမ်ႉမႃးလႆႈ၊

င။ ႁွပ်ႈပိုဝ်ႈၵၢမ်ႇလီဝၼ်းလင် သူင်ႇပိၼ် ႁူၼ်းမႃးၼလႈ၊ ၶႅင်ႇႁိူဝ်တၢင်းပိၼ်လီ တၢမ်လီၶႅၼ်ႉ ႁူၺ်ႈသိုပ်ႇ,ႁိတ်းၵၢၼ်လီ ပိတ်ႈၵၢၼ်ၵမ်ႇလီ၊

လ။ ႁူၺ်ႈၵဝ်ၽြႃးပြႃးသၢင်ႇ,ၶႃႈ ႁိတ်းတီႈ

ပိူင်ႈၵိင်၊ႁူဝ်ႈတိုဝ်းၵမ်သိၼ်ႁႃႈ
သီၼ်ႈ၊

သ။ ႁူဝ်ႈတူၵ်းၶႅင်းၶေႃႈသင်ႇသွၼ် [ၽႄး] ပိၼ်လၢတ်ႈ၊ ၵၼ်ပိၼ်ငဝ်ႈႁၢၵ်ႈ သႃႇသၶေႃႈၵၼ်ဝႃႈ ပၢတ်ႈလႃႁႃ လီၶေၼ်ႇ၊

တီႈတွၼ်ႈ(၂)ၶေၼ်ႇ၊

မၼ်းပိၼ်[တြႃး]ႁူဝ်လႆႈ ႁူဝ်ၶေၼ်ႇ၊

တီႈတွၼ်ႈ(၃)ၶေၼ်ႇ၊

ၵ။ ၼၶႁူဝ်ႈလႆႈလပ်းၶိပ်ႇပၢၼ်ႇ၊
ၶ။ ၵၼ်ႁၵ်းလူႇလွမ်း ၶေႃႇတႃႇၶေၼ်ႇ ၶေႃႇလူႇပၼ်၊ ၶူဝ်းၶွင်ၵၼ်လူႇပၼ် တီႈႁႃပ်ႇတၢင်းလူ, သၢမ်ပိူင်ၶၼ်ႈတေ လႆႈပိၼ်လိူဝ်ႇႁိုဝ် မီးလိူဝ်ႇႁိုဝ်၊

င။ ၼၶလူလ်ႈလိုဝ်းပႆႇတႃ၊ လူဝ်ႈဝၼ်း ပႆႇပႃးထိုင် ႁူဝ်ႈၶုၵ်ႉၶူၼ်ႉႁၼ်ပိူင်ပိၼ် ၵၼ်သတ်ႉတဝႃႇတင်းလႆႁူမ်းၵၼ် ၶေၼ်ႇ မီးၵၼ်ၵိၵ်ႉလ၊တုၵ်ႉၶ၊ၵၼ်တေႃႉ တ ပေႃးၵဝ်ၶဝ်ႈလၵ်ႉၶၶေႃႇ, ယေး သၢမ်ပိူင်သႂ်ႇလႆႈ ၵမ်ႇလူင်လိုမ်းလိူင် ႁင်ႇ,ၶေႃႈတေမၼ်ႈ သိၼ်ၶေႃႈတေ ႁိုမ်းၶႆယဝ်ႉ။

(ၵမ်ႇ,ၶေၼ်လိူဝ်းပိူင်ယုမ်ႇ,ယမ်ၵမ်တိုဝ်း လိူဝ်းၶၼ်ႈ ပိၼ်ၶွင်ႁူၼ်းပုတ်ႉထၽေႃႈသႃႇ, တႃႇ,ပိၼ်ပုတ်ႉထၽေႃႈသႃႇ,ၶႆယဝ်ႉ)။

ၽိင်ႈပိၼ်လၢဝ်ႈသၢင်ႇ,လၢဝ်ႈလၢင်း

ၵႃႈပိၼ်ၵၢၼ်ႇ,ႁၢင်းၽေႃႈသႃႇ ပုတ်ႉထလၢဝ်ႈပတ်ႈပိၼ်ႈ ပိၼ်တီႈတင်ႈတမ်း သႃႇ,သၶေႃႇ,သၢမ်ပိူင်၊ ပရိယတ်ႉတိသႃႇ, သၶေႃႇ, ပတိပတ်ႉတိသႃႇ,သၶေႃႇ၊ ပတိဝေ,ထသႃႇ,သၶေႃႇ,လိူဝ်းၶၼ်ႈယဝ်ႉ။

ၵၼ်ႁႃပ်,ႁႃမ်ထၢမ်းႁိုတ်ႈ သႃႇ, သၶေႃႇ,လၢဝ်ႈပုတ်ႉထမႃး ၶၢဝ်းတၢင်း (၂၅၀၀)ပီးလိူဝ်၊ ၵၼ်ယိုၼ်းယၢဝ်းၶၢဝ်း တၢင်းၶႃႈၶၼ်ႉၶၼ်ႈ ပိၼ်သင်ႇ,ၶႃႇ,ၶဝ်လၢဝ်ႈၶႆ ယဝ်ႉ၊ ၵမ်ႇ,ၶေၼ်ၵၶေႃႇ,ၵႃႇ,ရ ရႁႃ ၶၼ်း ၶဝ်လၢဝ်ႈၶႆယဝ်ႉ၊ ရႁႃၶၼ်းၶဝ်လၢဝ်ႈၶေၼ်ႇ ပေႃးမီးၶမ်ၶမ်ၵမ်ႇ,ၶေၼ် ႁႃႈလၢဝ်ႈ ၶိုၼ်ႈႁွင်ႉဝႃႈ သင်ႇ,ၶႃႇ,ပွင်ႇ,ဝႃႈမူႇ,လုမ်း ၶႆယဝ်ႉ။

မူႉလုမ်းၶဝ်ၶႆႈ ၵမ်ႉတင်းၶႅႆႉ ႁိူၼ်းပိူၼ်ဝၢၼ်ႈ၊ ၶဝ်လႆႈၽေႃတ်ႉယၢၼ် ပူင်းဝၢင်း ပိုင်းဝၢင်းႁူၼ်းႁိူၼ်း၊ ႁူၼ်းႁိူၼ်း ႁူၼ်းတင်းၶႅႆႉႁိူၼ်းၶၢၼ်ႈ ၶဝ်မီး ထဝ်ႈထွမ်ၽွင်းငမ်းပိူင်ႉလူမ်ႈၶိူဝ်ၶဝ် မီး ပေႃႉဢမ်ႈ၊ မီးပီႈၶွင်ႈလိူဝ်ႈလၢဝ်းတိုၼ်းၼိူဝ်း မီးမေးမီႈလုၵ်ႈ၊ မီးၼိူင်ႈၶွင်တၢႉၵျိတ်းၵျ လိၼ်ႈတွင်ႈ၊ မီးၵၢၼ်ငၢၼ်းလႆၢလိူဝ်ႈလႆၢပိူင် ပုၼ်ႈတၢႉၵျိတ်းၵျလိၼ်ႈတွင်ႈ၊ မီးလိုဝ်းသိၼ် လိူဝ်ႈၼိူဝ်းႁူၼ်း၊ မီးလိုဝ်ႈသိၼ်လိူဝ်ႈၼိူဝ်းႁိူၼ်း မီးလိုဝ်းသိၼ်ၽူႈယိင်းၽူႈထႆၢး လိၵ်ႈယႂ်ႉ ၵပ်ႈတၢမ်း၊ လိူဝ်းၵျႈဝျႈမျႈၼိူင်းႁူၼ်း ႁိူၼ်းလိူဝ်းၶႆႈ ပေႃးပိၼ်ရျ ၼ်းၵမ်ႉမီး ယဝ့်၊ ၵၢင်းၵၼ်ယၢၼ်ၵၼ်ၶျႉယဝ့်။

ၼိူင်ႈၵၼ်ပိၼ်ထိုင်ရျ ၼ်း ၶႅၶ်ႈ မီးပိူင်လူင်ႁျႈပိူင်–(၁)ပေႃႈဢမ်ႈပူတ်းပွႆႉ (၂)ပရိၵ်ႈၶရျႉပိတ်ႈထွင်း (၃)သိမ်ႉ (၄) ၵမ်ႉမဝျႉ (၅)ပရိၵ်ႈသၢတ်ႈ (၆)လိူဝ်း ၶႆႈယဝ့်။

ၼိူင်ႈၵၼ်ပိၼ်ထဝ်ႈသၢင်ႉသျႉမ ၶႅႃယွၼ်းၶဝ်ၶိုၼ်းဝၢင်ႈ ထဝ်ႈသင်ႉၶျႉ၊ ယွၼ်းၽႅႈလိူင်၊ ႁပ့်သိၼ်သိပ်း၊ ၵျိတ်းပလ့်ထဝၵ့်ၶၶ(သီႉပိူင်) လိူဝ်း ၶႆႈယဝ့်။

မူႉလုမ်းရျ ၼ်း(သင်ႉၶျႉ)ၵၼ် ဝျႈၵမ်ႉမီးလိူဝ်ႈၼိူဝ်း တိုၼ်းလၢဝ်းၵၼ် ဝျႈၶႅၶ်ႈ၊ ၵၼ်ဝျႈတိုးဥၶႉမၢၼ်းလိူဝ်း ၶႆႈ လုမ်းႁွၢၶိုၼ်း(သင်ႉၶျႉ)ၵၼ်ဝျႈၶႅၶ်ႈ ယဝ့်။

ၵမ်ႉမီးထဝ်ႈထွမ်ၶုၼ်မိူင်းၽွင်း ငမ်းၵၼ်ဝျႈၶႅၶ်ႈ ၶုၼ်လူင်ၵျေၶမ်း လိူဝ်ႈၶဝ်ႉပိမ်ႉပိသျႉရလ့်၊ ၵေးသလလ့်၊ သမ်မတလူင်၊ လိူဝ်ႈၶဝ်ႉၶုၼ်လိလ့်သၶီႉ လ့်၊ ၶုၼ်မၶ်ႉလျႉလ့်၊ ၵျေၶမ်းပျႉလီ မၢၼ်ႉ လိူဝ်ႈၶဝ်ႉၶုၼ်လူင်သုတ်ႈထေးတ ၶႅႃလ့်လိူဝ်းၶႅၶ်ႈ ၶဝ်လႆႈၶပေႃႈယမ်ပႆၢႈ ဝႆႈထွမ်ႉတင်းၵၢဝ် ၵေႃးဝျႉတလွင်ႈသင်ႉ သွၼ်ထဝ်ႈပုတ်ႈထဢလေ သင်ႉၶျႉၶဝ်ထဝ်ႈ လိူဝ်းၶႅၶ်ႈၶႆယဝ့်။

ၵမ်ႉမီးၼိူဝ်းႁိူၼ်းၵၼ်ဝျႈၶႅၶ်ႈ လိူဝ်းဝျႈ ၽျႃႉရတွႉထၶဝ်လ့်၊ ၵသ်သပ္ပ ၶဝ်လ့်၊ ပိၼ်ၼိူဝ်းပုင်ႉၶႅႃးသေၵေႃႈ၊ ၵၢၼ် ပုင်ႉၶႅႃးၶဝ်ဝျႉတပုင်ႉၶႅႃးၶဝ် ႁွၢလႆၢၶျႉ ၶႆယဝ့်၊ ၵမ်ႉလႆႈၵၢဝ်ၶဝ်ႈၶိုၼ်းတီႈသင်ႉ ၶျႉ၊ ၵမ်ႉလႆႈၵျိတ်းပွင်ၶိုၼ်းတီႈသင်ႉၶျႉ ၶႆယဝ့်။

ၵမ်ႉမီးလိုဝ်းသိၼ်ယိင်းထႆၢး လိၵ်ႈ ယႂ်ႉၶႅၶ်ႈ ၵႆၢႈ၊ယီး၊သၢမ် သႆၢႉၵေႃႈႁွၢ ၶျႉ၊ ၵမ်ႉၶႅၶ်ၶွင်ႈၵျိတ်းလၢင်းၵွၼ် တၢင်းပီႈၵႆၢႈ၊ ပီႈထႆၢးၵျိတ်းလၢင်းပႃႈလင်

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶႂၢင်ႉၶၼ်ႉပီၼ်လဝ်ႈယဝ်ႉ ပီႈၵၢႆႇၶၼ်ႉ ပီၼ်ၼေႃႇၵွၼ်ႇၶူႈၶႆယဝ်ႉ။

ၵမ်ႇမီးပေႃႈၼမ်ႈယူႇပႃႈၶိူဝ် ၵၢၼ်ဝႃႈၶၼ်ႉ ပေႃႈၼမ်ႈၶဝ်လႆႈၶုပ်ႉလႆႈ ဝႆႈၶဝ်၊ လႆႈယိၼ်းလႆႈပၼ်ၶဝ်၊ လႆႈႁူဝ် ယမ်ၵူၼ်းၵွၼ်ႇလူးၶဝ်၊ ၶဝ်ၵမ်ႇႁႂ်ႉ ႁဝ်းဝႃႈ ၵူႈ၊ၼမ်ႈ(ၵူႈႁဝ်း၊ၼမ်ႈႁဝ်း)လႆႈ ၁ႃႈတၢင်ႇလူင်တၢင်ႇ၊ၼမ်ႈ၊ၵမ်ႇ၊ၵပ်းသိုပ်ႇလိူဝ် ၶင်ႇပေႃႈလုၵ်ႈၼမ်ႈလုၵ်ႈၵၢၼ် ၶၼ်ႉၶႆ ယဝ်ႉ။

*ႁူဝ်းၶွင်ၵၢၼ်ၵမ်ႇလိူဝ်ႈ ၼိူင်ႈႁူဝ်းၶွင် ၶဝ်လဝ်ႈၶၼ်ႉ တၢၼ်းၵမ်ႇလႆႈပၼ်ၵႅင်း တႃႇတိုဝ်းယိပ်းပူၺ်ႈပွႆး၊

*တၢၼ်းလႆႈလွႆႈထိမ်ပၼ်ၵႅင်း ၵႃၶၼ်ႁႃပ်ႉ ၶဝ်ၵၢၼ်ပီၼ်ပရိယတ်တိ၊ ပတိပတ်ႇတိ သႃႇသၶေႃႉလိူဝ်းၶၼ်ႉ၊

*ၵၢၼ်ပီၼ်ၼိူင်ႈၶွင်ႁူဝ်းလီင်း၊ ၵၢၼ်ငၢၼ်း ၵၢၼ်ထိမ်ၵႅင်းၽဵၢႉႁူၼ်းႁိူၼ်း ၵၢၼ်ၽြႃး ပီၼ်လဝ်ႈဝႃႈ“ ပေႃးထုၵ်ႇလၶေႃ၊ၵၢၼ်ၶရိ ယေႃ၊ ၵၢၼ်တေႃႇတသံၵိတေႃ ”လိူဝ်းၶၼ်ႉ လွႆႈ၊ ႁွပ်ႈၶဝ်ႁွင်လင်ဝိၼ်ႉလင်ပႆႈ ၵႃႉမ ႁင်ႉႁူႈပိူင်၊ ႁၢင်ႇလီ၊သီင်လီ၊ၵၢႆလီ ၶမ်ႉ ယွၼ်ႈလီ၊ ၵူၼ်းၵွၼ်ႇလီလိူဝ်းၶၼ်ႉ ယဝ်ႉၼေႃး တၢၼ်းၵမ်ႇလႆႈလွႆႈထိမ်ပၼ် ၵႅင်း။

လွမ်းၶင်ႇဝႃႈမႃး ၵိတ်းၵီႈတီႈပွင်ႉၵၢၼ် ဝႃႈၵၢဝ်လုၵ်ႈလၢင်းႁဝ်း လုၵ်ႈလၢၶ်ႁဝ်း ၼိၼ်ႈပီၼ် လဝ်ႈသင်ႇသႃႇမၶေႉၶၼ်ႉ ၵိတ်းႁိူဝ် တေထုၵ်ႇတေမ်ၶၼ်ႈတေတူၵ်း လွမ်းသိၼ်ႈသႂ်ၢတၢင်းမၼ်းၶၼ်ႉ လီႁူၼ်ႈ ႁွႆႈလႅင်ႈလႅင်း ႁၢင်းၽွႆႈႁၢင်းမၼ်းယူႇယဝ်ႉ။

ၵၢၼ်ဝႃႈၶမ်ႇမိတ်ႉ

ၶမ်ႇ၊ ၵၢၼ်ၵၢၼ်ၵၢဝ်သၢင်ႇ လွင်းပီၼ်သႃႇမၶေႉ၊ ၵၢၼ်ၶၢမ်းယွၼ်း ၶဝ်ႈဝၢင်းၵၢင်သင်ႇၶႃႇ(ၶဝ်ႈလုမ်းသင်ႇၶႃႇ) ၶႆ၊ ယိပ်းၵၢဝ်‘မၼ်’ၶၼ်ႉလွႆႈပီၼ်ၶေႃႈ ၶၢမ်းတိုဝ်းမႃးၶႆႁိူဝ်၊ တေလၢင်းပီၼ်လႆႈ ယူႇ။

မိူၼ်ၶင်ႇၵိတ်းဝူတ်ႈၶၼ်ႉ လုၵ်ႈ တီႈ‘ဝေႉယႃႇဝဵတ်ႇလ’ၶၼ်ႉမႃး ယိပ်းၵၢဝ် ၶေႃႈ‘ဝဵတ်ႇ’ ၵၢၼ်မၢၼ်းၶဝ်ၵွၵ်ႉသိင် ‘ဝူတ်ႈ’ၶၼ်ႉမႃးယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

(တွၼ်ႈပ်ၢတ်,)

၁. လွင်ႈၽိုင်ႈၶႃႈႁိူၼ်း

တီႈၶဝ်ႇယမ်၊ ယုမ်,ယမ်ၵုဝ်ယမ် လႆႈဝႆႉခိင်,တြႃး၊ တိူၵ်ႈတြႃး(ၵမ်,လႆႈဝႆႉ ခိင်,ၽီသၢင်၊ ခိင်,ၶူး)ၶိူဝ်ခိင်,တြႃးၶဝ်ႇ လိူဝ်သေလိၵ်ႈလႆးတြႃးပပ်ႇတြႃး၊ ၵီၼ် တြႃးမူ,ၽိုၼ်တြႃးလိူဝ်းၶဝ်ႇ ၵမ်,လႆႈ ဝႆႉတၢင်,လိူဝ်ႇတၢင်,ပိူင်၊ ႁူၼ်,ႁၢင်းၽြႃး ပိၼ်လဝ်ႈၶေႃႈၵမ်,ဝႆႉ၊ လိူဝ်းပိၼ်လႆႈႁွတ်း ၶျေႃ,လိၵ်ႈၶျေႃ,ထမ်းႁၢင်းမၼ်း၊ ႁွတ်းလပ်း လၢၼ်းတီႈလိင်,မၼ်း။

တီႈၶႃႈတိူၵ်ႈတြႃး မီးမွၵ်,မေႃႈ ၶမ်ႇသၢမ်လုၵ်ႈ၊ ယေႈလိူၼ်လႆးမွၵ်,မေႃႈ ၶမ်ႇသီ,ပွၵ်ႈ၊ လႆးမိူဝ်ႈဝၼ်းၽိတ်ႈလွင်ႈ လူ,ၶဝ်ႈသွမ်းၽၵ်းသွမ်း ႁူၼ်းၵၼ်ပိၼ် လႆႈမၼ်းၶမ် လိူၼ်လပ်းလိူၼ်မူၼ်း၊ ပ်ၢတ်,ၶမ်ႈသၢဝ်းသၢမ်လိူဝ်းၶဝ်ႇ။

ၵၼ်ၵဝ် ၽြႃးတြႃးၽီသၢင် ၽုလ်,လၢပ်ႈႁၢသုၼ်,၊ ၵ်ၢတ်,ၼၶၽေးခိၼ် လိူဝ်းၶဝ်ႇၵမ်မီး၊ ၵၼ်ၵဝ်မွၵ်,မၢၵ်, တူၼ်ႈၽိူဝ်၊ ၶိူဝ်းႁၢၵ်ႈၽုၵ်,သွမ်ႈႁွႆႈၽ်ၼ် ႁူႈပိၼ်လွမ်းလိူဝ်းသိင်လိူဝ်းၶဝ်ႇ ၵမ်, မီး၊ ၵမ်,ဝႆႉ(တီႈတ်ၵ်ႈထူဝ်,ၼႁႃတေၼႁႃ၊ မင်းၼၶတေၼၶ၊ ႁူင်းတေႃ,တေသုၼ်, လိူဝ်းၶဝ်ႇ)။

မူဝ်ႈတေၶွၼ်းၶဝ်ႇ ၶူၼ်ႇၶႆႈၵ ၶိတ်ႇလ၊တုၵ်ႇၶ၊ၵၼ်တေႃႇတ တင်းၵၢဝ်, ႁၢၽြႃးတြႃးသင်,ၶႃ, ပေႃႈၼမ်ႈသြႃ, လိူဝ်းၶဝ်ႇ။

---

၂. ၽိုင်ႈႁွတ်းလုၵ်ႈပူ,လၢၼ်ခိင်း

ႁူၼ်းၵၼ်ၶိူတ်,ၶႂ်း ပေႃႈၼမ်ႈ လေႃးတိသိူပ်,ၵၼ်ၽိူၵ်းၵမ် ၽိူၵ်းၵျၢင်ႇ လေႃးတိလွႆ၊ ၵၼ်ၵမ်,ၶိူတ်,ၶႂ်းပေႃႈ မႃးလိူဝ်းၶဝ်ႇ(ၵမ်,ၶဝ်ခွႆႈႁၢတၢင်းလီ ၼမ်ႈလေႃးတိလွႆ ပေႃးဝႃႈမီးလွႆၶွႆႈၽိူၵ်း ၵၼ်ဝႃႈၶဝ်ႇလွႆ) လႆႈပႃးၽိူၼ်မွၵ်, ၵမ် လွင်ႈၵမ်တၢင်းၵျၢင်ႇ ၵၼ်မူ,လုမ်း ၵၼ်ပႃး မွၵ်,ယႃႈတင်းၶဝ်ႈသၢၼ်သေ

ၶူႉ,လူးပူ,ၶိင်းၵူဝ်ဝတ်ႇ၊ ၵမ်,ၶၶင်ပူ,ၶိင်း ၵူဝ်လုမ်း လၢတ်ႈလွင်ႈပွင်,တၢင်းၼၶပူ, ၶိင်းၶဝ်၊ ပူ,ၶိင်းၶဝ်ၵေႃႈလႆႈၶႂ်းလၢတ်ႈၼၶ လွင်ႈၵမ်တၢင်းၵျၢင်ႇၽူႈလီ ၵူၶင်းလီၶဝ် ၶႅ့်မၶင်းယၢပ်,၊ ယၢပ်,ၵၶင်ယွႆ့,တေႃႉ, ၵၶင်ယွႆႈမၶင်းလိူဝ်းၶၶင်ႇ၊ ပေႃးဝႃႈလိူဝ်း ႁႃတၢင်းလီ ၵူၶင်းၽူႈၶႂ်ႈႁႃတၢင်းလီၶၶင်ႇ မီးလွၵ်ႇၵမ်,တူၶင်ႇၵမ်,ၵူၶင် ထိုင်ပူ,ၶိင်း လင်,ပၢၵ်ႈလွင်ႈပွင်,တၢင်း ထုၵ်,လႆႈႁဵတ်း ၵိုဝ်– (ၵူပမႃႉ,မၶင်း) ႁႃသေႇသွင်,(ၽူႈ ၵွၶင်ၵူဝ်) လူးၶိင်းၶဝ်(ၵၶင်မီးပရိသ့် သၢတ်ႈသီ,ပူ,ႁႃႈၶိင်း)ၶၶင်ႇ၊ ၶိင်းၶဝ်လင်, ၵွၶင်ၶဝ်ႈၸူင်း၊ ပေႃးပိၶင်တီႈၸူင်းလဝ်ႈ သင်,ၶႃႉၶဝ် မီးဝံႇလိူဝ့်ၶင်,တီႈမိူင်းယၢင်း လင်,ၶႅ့်ၶၶင်ႇ ၶူႉ,လူးတီႈၸူင်းလူင်၊ပေႃး ပိၶင်တီႈၵမ်,မီးၶၶင်ႇ ၵွၶင်ၶဝ်ႈၸူင်းဝတ်ႇ၊ ၶိင်းၶဝ်ၵွၶင်ႁေ ပႂ့်ၶၢမ်,ၵဝ် သရၶေႃႉ,ၵုင်, (သရၶေႃႉႁမၶေႃႉ)သၢမ်ပိူင်၊ တင်းသိၶင် ႁႃႈသိၶင်ႈ၊ ပူ,လေႃႉ,ၵၶင်,တေႃးယဝ့်ပွၵ်ႈ ၼိုၶင်းတီႈလၵူပ်ႈၵျေႃသိၶင်၊ ပူ,ၶိင်းၶဝ် လင်, ၶႂ်ႈၼၶ(ၵမ်,ၶၶင်လူၼၶၽတ်း ၼၶ) ၵလိၶင်,ၵၶေး(လွင်ႈၽိတ်းၵုင်, ၵမ်,ၶၶင် ၽိတ်းတီႈပိုင်ႈၵိုင်)၊ လွင်ႈ ၽိတ်းသိၶင်(သိၶင်ႁႃႈသိၶင်ႈ)၊ ၽိတ်း ၵႃႉ,လႃႉ,ရ(သိၶင်ၵွၶင်,၊ သိၶင်ၶႂ်းၵူၶင်း) လိူဝ်းၶၶင်ႇ၊ ပေႃးလႆႈပိူင်ႈၽိတ်းၶူႉ, မွိုဝ်ႈ လူင်တူဝ်လိမ်းၶိင်း တေလႆႈမွၵ်,လိင်း လိင်ႈၼၶပူ,ၶိင်းၶဝ်၊ တၵ်းၵမ်,လႆႈမူၵ်း ၵမ်,ၵမ်ထိမ်,ဝႆ့၊ (ပေႃးၽိတ်းပိူင်လိုင် တေလႆႈယိုၶင်ႈတၢင်းၽိတ်းသေ ၼမးၶိုၶင်း ၼမးတုင်းၶၢမ်,ၶိုၶင်း)။ ပေႃးယဝ့်သမ့်လႆႈ ယွၶင်းပူ,လေႃႉ,ၵၶင်,တေႃးၶိင်းၶဝ် လိူဝ်း ၵွၶင်ႁႃတၢင်းလီလိူဝ်းၶၶင်ႇယဝ့်။

ပိူင်ၵၶင်လေႇတိႁၢပ့်ၶၢမ်, သိၶင်ၶႅ့် မၶင်းပိၶင်ပိူင်ၶၢမ်,ႁ ပ့်ၵႃႉ, လီ,ဝႃႉထ မၵႃႉ,သီ,လ၊ ၵၶင်မီးပိတ်, သိၶင်ႈၶၶင်ႇ ၵေႃႈတေဝႃႈလႆႈယူ,ယဝ့်။

၃. ၽိင်ႈမွိုဝ်ႈၶွႆႈမွိုဝ်ႈတႆၢ

မွိုဝ်ႈၵေႃႉတေတႆၢၶၶင်ႇ လမ်တႆၢ မေႃးမိုၶင်ႁၢင်းတေၵမ်,ၶီး ၵမ်,လိပ်းၶိုၶင်း လႆႈယဝ့်ၶၶင်ႇ လႆႈသင်ပၶင်ၵွႆႈၶုၵ်းထူပ်း တွင်းၵဝ် ၵၶိတ့်လ၊တုၵ့်ၶ၊ၵၶတေ့်တ သၢမ်ပိူင် ၵၶင်ပိၶင်သိၶင်ႈသႆၢတၢင်းသတ့် တဝႃႉ,(တူဝ်မီးလွၵ်တင်းသိင်ႈ)လႆႈပႆၶၶင်ႇ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ပေႃးဝႃႈတႃႇယဝ့် ၵၢပ်ႇၶမ်ႇပၶၼ်ၶၼ်ႉ ၶုၼ်းၵၼ်သွၼ်ႇသိၼ်ႇၽိုၼ်၊ ပေႃးမီးၵၼ်မွၼ်ႇသွၼ်ႇ ၶုၼ်ႈပၼ်ၵၼ်မွၼ်ႇ၊ လိၵ်ႈယွၼ်ႇၶမ်ႇထဝ်ႈ သွၼ်ႇႁွမ်ႇ၊ ၵမ်ႇၶၼ်သွၼ်ႇႁွမ်ႇလႆႈသိၼ်ႈ သိၼ်ႈ၊ မီးပၢင်သွမ်း႟ၵ်ၶၼ်းပၢင်သွမ်းလူႇ တၢၼ်းလွမ်းလႆႈသိၼ်ႈ၊ ၵႃႈၶင်ႇလိုဝ်း ႁိုတ်းၽႆၢ,လင်ပွင်ပိၼ်လႆႈ။

ၵမ်ႇမီးၽႆး ႁွၵ်းၽႆးတႆႈၽႆၢ,ႁူဝ် ၶွၼ်းႁူၼ်းတႃႇ၊ မိုဝ်ႈတေလူႇ,ၵမ်ႇလႆႈ တူၵ်ႇ,လိုဝ်းတူၵ်ႇ,သိၼ် ႁွင့်ႁူဝ်ႉတႃႇ(ၵမ်ႇ ၶၼ်ႁွင့်ၵဝ်ၽၶၼ်ငဝ်းဝေႉတႃႇ)ၶၼ့်၊ တၢင်းယုမ်ႇ,ယမ်ၵၼ်ဝႃႈ ပၼ်ၶုဝ်းၶွင်၊ ႁုပ်းတိုဝ်း၊ထုင်ပႃး၊ ၵႃႈႁိုဝ်းၶုဝ်ၼပး(ငိုၼ်း လွမ်ႇ,ပၢၵ်ႇ,) လိုဝ်းၶၼ့်ၵမ်ႇ,လႆႈယုမ်ႇ,ယမ် ႟ိုတ်းလွမ်း။

ၵမ်ႇ,တၢင်ႈပၢင်ၽႆႉ၊ ၵမ်ႇ,႟ၵ်ၶၼ်း ၶဝ်ယေႇ,လၢၵ်ႈ၊ ပေႃးဝႃႈလဝ်ႈသၼ်,ၶႃႇ,သီ လြႃ,ၶဝ် ၵမ်ႇ,မီးလွႆၶွႆႈတူလွႆးတူဝ်တႃႇ ၶၼ့် ၵမ်ႇ,ပၢင်းမႃးရေႃးၵၢသုၽပၶၼ် ၶေႉတႃႇ၊ တႃႇယဝ့်ၶွႆႈၽင်ဝၶၼ်းလွႆၶေႃႈလႆႈ၊ ႟ၵ်ၶၼ်းသွမ်းလူႇ,လွမ်းလႆႈရူးဝၶၼ်း၊ ရေႃး လိၵ်ႈရေႃးထမ်း၊ ထွမ်ႇ,လိၵ်ႈထွမ်ႇ,ထမ်း တြႃးလိုဝ်းၶၼ့် တႃႇလိၵ်ႈတႃႇယွႆ,လႆႈ႟ိုတ်း (႟ိုတ်းလႆႈၶင်ႇ,ၵၶၼ်)ယူႇ,ယဝ့်။

ၵမ်ႇ,လိူၵ်ႈဝၶၼ်းၶုတ်းၶုမ် ၵမ်ႇ, လိူၵ်ႈဝၶၼ်းၽင်၊ ၵမ်ႇ,လိူၵ်ႈၶႃႈၵၼ်ၵဝ် ႁူၶၼ်းတႃႇႁွၵ်ႇ,ႁိူၶၼ်းႁွၵ်ႇ,မၢၶၼ်ႈ၊ ၶၵ်ႇ,တႃႇ ႁူၶၼ်းမၢၶၼ်ႈတႃႇ ၵမ်ႇ,မီးလွင်ႈပိၵ်ႇ,ၵ ၶၼ် ပိူင်ႈၵၶၼ်႟ိုတ်းလႆႈမိူၶၼ်ၵၶၼ်၊ ၶွႆးလူဝ်ႈ ပၢင်သွမ်းၶၼ့် ပိုတ်ႇ,ၽၵ်းတူႁပ့်ၽၵ်း တူလႆႈရူးဝၶၼ်း။

တႃႇယဝ့်ပၢၶၼ်ၶိူင်ႈ ၼိုၶၼ်းပိၶၼ် ထိုင်ႈပၢၶၼ်ၶိူင်ႈၵၼ်မွၼ်ႇ၊ ၵမ်ႇ,ၶၼ်ပိၶၼ် ထိုင်ႈတၢင်ႇ,ပၢၶၼ်၊ ပၢၶၼ်ၵဝ်,ပၢၶၼ်မွၼ်ႇ,ၵမ်ႇ, လိုဝ်းပၢၶၼ်လိဝ်ၵၶၼ်၊ တႃႇယဝ့်တၢင်းတၢင်ႈ ထိုင်ႈၶၼ့် ဝူင်ႈၵၢင်မၶၼ်းၵမ်ႇ,မီးသၼ် (ၵမ်မီးၶွၶၼ်(ၽၶၼ်)ငဝ်းသၼ်) လႆႈပွင်, လွႆၶင်ႇ,ၶၼ်။

တႃႇယဝ့် လူႇ,တၢၶၼ်းယၢတ်ႇ,ၶမ့် ၵမ်ႇ,ၵၢဝ်ႇ,ႁူဝ်ၶၼ်ငဝ်း၊ ၽၶၼ်ငဝ်း(ဝိၼ်ၶၼ်,) (ပေႃးပိၶၼ်ႁူၶၼ်းထဝ်ႈ ၶႃႈတေတႃႇၶၼ့် လုၵ်ႈလၢၶၼ် ႟ၵ်ၶၼ်းပၢၶၼ့်မွၵ်ႇ,ၵၶၼ်တေႃး၊ သမ့်မိူဝ်ႈတေယွင်ႈႁွမ်ႇ,လုင်ႉလူင်းႁိူၶၼ်း)၊ မိူဝ်ႈတူဝ်တႃႇပႆႇ,ပူၶၼ့်ၼလႈ ပီႈၶွင့်မႃးဝၢင်, မႃးႁွမ်းၶၼ့် ဝႃႈပိၶၼ်ပုၶၼ်ႈတႃႇ,ၶ၊လႃႇ ၵသွင်ပိူင်၊ မိူဝ်ႈ႟ၵ်ၶၼ်းသွမ်းဝၢႆးတူဝ်၊ၵမ်ႇ, ၶၼ်သွမ်းလိတ်းၵၼ်ဝႃႈၶၼ့် ဝႃႈပိၶၼ် ဝၢင်,ၶဝ်ႈသွမ်းၶၼ်ယဝ့်။

၄ . ၽိင်ႈၼိုၶ်ႈယူႇႁႃႉၼလႆ ၽိင်ႈပၢၼ်သၢင်ႇလွင်း

လုၵ်ႈၵွၼ်ႇထီႈပေႃးၶွၼ်ႈယူႇႁႃႉ ပွင်ႇလွၵ်ႉၶိုႈယူႇႁႃႉ ၶဝ်ႈထၢမ်းသႃႇသၼႄႇ၊ ၵူႈၼမႈတေလႆႈၵၢဝ်ၶႃႇ ၵိဝ်းၵၢပ်ႈထိုင် ပူႇၶိင်းႁူဝ်ဝတ်ႉၵွၼ်တၢင်း၊ တေလႆႈပႃး တၢင်းမွၵ်ႇယႃႈၶဝ်ႈသႃၼ်၊ ဝၼ်းၵိဝ်းၵၢပ်ႈ ၼၼ်ႉ တေလႆႈႁွင်ႉႁူၼ်းတၢင်းလီၢၶႃႇလူး တီႈႁႃႉလလွပ်ႈ၊ မိူးၶႃမ်းၵိဝ်းၵၢပ်ႈမၼ်း ပူႇၶိင်းၶဝ် သမ်ႉမိူးၶႃမ်းႁဵတ်ႉလိၵ်ႈထၢမ် လွမ်းၼင်ႇၽိင်ႈမိူးဝႆႉ၊ ပေႃးယဝ်ႉၵွၼ်ၶဝ်ႈ ဝတ်ႉၶဝ်ႈႁႃႉ ႁၢပ်ႉတုင်းသရၼႄႇႁုင်ႇသၢမ် ပိူင်၊တၢင်းသိၼ်ႁႃႈသိၼ်ႈ၊ ပေႃးလႆႈၵၢပ်ႈ ပူႇၵၢပ်ႈၶိင်းယဝ်ႉ ၵၢဝ်လိမ်ပေႃႈၼမႈၵႃႇ ႁူၼ်းႁူၼ်း ၽွၵ်တေၵမ်ႇလႆႈလွၵ်ႉႁဵတ်းၵၢၼ် မၼ်းပွင်ႇလွၵ်ႉႁဵတ်းႁၢင်းမၼ်းလႆႈယူႇ၊ လုၵ်ႉ တီႈပူႇၶိင်းႁူဝ်ဝတ်ႉ သမ်ႉသူင်ႇထိုင်ပူႇၶိင်း ႁူဝ်လုမ်း၊ လုၵ်ႉပူႇၶိင်းႁူဝ်လုမ်းသမ်ႉၵၢဝ် သူင်ႇထိုင် ပူႇၶိင်းလုမ်းငဝ်ႈၵၢၼ်မိူးတီႈ ႁႃႉလဝ်ႈသင်ႇၶႃႇတၢင်ႈဝႆႉၼၼ်ႉ၊ မိူဝ်ႈ သူင်ႇသၢင်ႇလွင်း ၼိုၶ်ႈၶူဝ်ႁႃႉယေႈ သုပ်ႈၼၼ်ႉ လႆႈမွၵ်ႇထိုင်သီႇႁူဝ်ၵႃးသွမ်း တၢင်းသိၼ်ႈႁူမ်းသူင်ႇ သၢင်ႇလွင်းၶဝ်ၼိုၶ်ႈ ႁႃႉၶႅယဝ်ႉ။

တီႈမိူဝ်ႈၵၢပ်ႈၼၼ်ႉ မိူးၶႃမ်းၵိဝ်း ၵၢပ်ႈ၊ ၶႃမ်းႁၢပ်ႉၵၢဝ်လွမ်းၽိင်ႈမၼ်း၊ သၢင်ႇလွင်းၼၼ်ႉပေႃးဝႃႈတီႈလဝ်ႈၶဝ်ၶူဝ် ႁႃႉ မိူးလူဝ်ႉၼူဝ်း၊ပၢၼ်လူဝ်ႉၼူဝ်းပီၶွင်ႉလွၵ်၊ သီၢၼူဝ်းဩႃႇတၼပးလွၵ်၊ လႆႈယိုၼ် ၵၢဝ် လဝ်ႈၼၼ်ႉပၢၼ်ဩႃႇယဝ်ႉ၊ ပေႃးၵမ်ႇမိူး လဝ်ႈသၢင်ႇလဝ်ႈလၢင်းၶဝ် တမ်းပၢၼ်ႈ တမ်းပၢၼ်ႈလမ်ပၢၼ်ႈပုၼ်းၵၢဝ်၊ တမ်းဝႆႉ ပေႃးႁုမ်ႇလူဝ်းၵမ်ႇယိုၼ် ဩႃႇၼၼ်ႉ ယိပ်းၵၢဝ်ပၢၼ်ႈပုၼ်း လဝ်ႈလွၵ်ၶေႃႈလဝ်ႈ ၼၼ်ႉ ပၢၼ်ဩႃႇသွၼ်လိၵ်ႈယဝ်ႉ။

ၶူဝ်သၢင်ႇလွင်းၵၢၼ်ႁွင်ႉဝႃႈ ပၼ်ႇတူႉပလႃႇသၼၼ်ႉ လႆႈမိူးလဝ်ႈလၢင်း ဩႃႇသုင်းမႃႉ(ၶေႃးဝႃးတႃးလရိယ)သွင် လဝ်ႈ၊ (၁) လဝ်ႈလၢင်းသုင်းမႃႉလူင် (၂) လဝ်ႈလၢင်းသုင်းမႃႉၵွၼ်ႇၶႅယဝ်ႉ၊ သမ်ႉ လႆႈမိူးႁူဝ်ႁႃႉၶေႃႉၶူဝ်ႈ၊ ၶေႃးႁႃႉၶေႃႉ ၶူဝ်ႈ သွင်ၶႃၶဝ်ႉလႆႈတူလ်းၶူဝ်သၢင်ႇလွင်း တၢင်းမူတ်းတၢင်းသိၼ်ႈ၊ လူဝ်းယူႇႁူမ်းၽီး ၽႅးၵၢၼ်လိဝ်ၵၢၼ်ၼၼ်ႉ သမ်ႉလႆႈမိူးႁူဝ် ၽီး ယေႈၽီးယေႈၶေႃႈ။

လဝ်ႈသၢင်ႇလွင်းတၢင်းသိၼ်ႈၼၽ ပုၼ်ႈၵၢၼ်ႁဵတ်းႁူတ်ႈ–

(၁) ႁူတ်ႈလွင်း

(၂) ၵူတ်ႈၵိင်ႇ
(၃) ၵူတ်ႈၽိုၼ်း
(၄) ၵူတ်ႈပတ်းတင်း ၵူတ်ႈၶမ့်ၸွၵ်း လိူဝ်းၶႅ့်ယဝ့်။

ယေႈလုမ်းယေႈလုမ်းၶၢၼ်ႇ သမ့်မီးႁူဝ်ၶဝ် ယေႈၶေႃႇယေႈၶေႃႇၶႅ့်ယဝ့်။ မိူဝ်ႈၵိၼ်ၶဝ်ႈၶၢၼ်ႇ ယေႈၽိုၼ်ႁၢႆႈၶေႃႇပေႃး မီးပၢၵ်ႇၶေႃႇပိၼ်သၢဝ်းၽိုၼ်၊ ယေႈၽိုၼ် သမ့်မီးႁူဝ်မၼ်းယေႈၶေႃႇ သၢဝ်းၽိုၼ်မီး သၢဝ်းၶေႃႇ လုၵ်ႈၵဝ်ႁူဝ်ႁႂ်းတေႃႇၶေႃႇ တီႈသၢဝ်းၶၢၼ်ႇ ပိၼ်ၵူတ်ႈလွင်းတင်း သိင်ႈယဝ့်။

ပေႃးဝႃႈၶိုၼ်ႈယူႇႁႂ်းယဝ့် ၵမ်ႇလႆႈၶိုၼ်းသူႇလိူဝ်းတီႈႁိုၼ်း၊ သင်ဝႃႈမီး တၢင်းပိၼ် ၵၢၼ်ယၢႇတီႈႁႂ်းၵမ်ႇလႆႈ ၶၢၼ်ႇ လၢင်ႇလႆႈၵဝ်လူင်းယၢႇတီႈႁိုၼ်း ၶႅ့်ယဝ့်။ ပေႃးဝႃႈပိၼ်သၢင်ႇလွင်းတီႈ ႁႂ်းယဝ့် ၵမ်ႇလႆႈႁူပ့်ထူပ်းၽူႈယိင်း ပေႃးပိၼ်ၼမ်ႈလႄႇ၊ ပီႈၶွင့်ၵၢၼ်ပိၼ်ၽူႈ ယိင်းလႄႇ ၶႄႈႁူပ့်ၶႄႈထူပ်းလိူဝ် လႆႈၸူႇလူး ၼိင်းလလုင်းၵိင်ႇၶဝ် ၵၢၼ်ပွႆးၵိမ်းႁႂ်း ၶၢၼ်ႇ ၸူႇမွၵ်ႇလဝ်ႈၵၢၼ်ႁဝ်းၶႄႈထူပ်း (ၽူးမြၢင်ႇ)ၶၢၼ်ႇ၊ မၼ်းလဝ်ႈသမ့်လႆႈၸူႇ လဝ်းတီႈၽင်းႁြီးလဝ်ႈ၊ ၼိင်းလလုင်းၵိင်ႇ လၢင်ႇၵွၼ်ထူပ်းၵိတ်းၵူတ်ႈၶႅ့်ယဝ့်။

ပေႃးပိၼ်တၢႃႇၵူးႈ ၵမ်ႇၶၢၼ် တၢႃႇႁူၼ်းလႃးၶဝ်ၶႄႈထူပ်းလိူဝ် ၸူႇလူး တီႈႁူင်းၶဝ်လဝ်ႈလႆႈယူႇ၊ ၶွႆးဝႃႈလဝ်ႈ သၢင်ႇလွင်းၶဝ်ၶၢၼ်ႇ ပေႃးဝႃႈတၢႃႇၵမ်ႇ လၢတ်ႈတေႃႇၵွၼ်တၢင်း ၵမ်ႇလႆႈ လၢတ်ႈ၊ တူင့်ထၢမ်လွင်ႈယူႇလီၶေႃႈတေ လႆႈဝႃႈ–'ၵိူဝ်ႈ..ယူႇလီယူႇ' ၶႅ့်ၸွႆးယဝ့်၊ ၵမ်ႇလႆႈလုတ်ႇယၢႈလုတ်ႇႁွၼ်း ၵိၼ် တၢင်းၵိၼ်ပႃႈၶႄႈတၢႃႇၶဝ်။

လွင်ႈၵွၵ်ႇဝၢင်းႁႂ်း၊ သၢမ်ဝၼ်း ယေႈပွၵ်ႈလင်ႇလႆႈၼလႆ လႆႁွၼ်းၶႅ့်း ထိုၼ်ႇတူင့်ၶိုင်ပႆယၢင်းၸူႇတီႈ ၵမ်ႇလိူဝ်း တီႈမၢၼ်ႈႁူၼ်း၊ ၶႅ့်းထိုၼ်ႇၶႅ့်းပႃႈပေႃး မီးၽၵ်းၼဵဝ်ၵိဝ်းၶၢဝ်း မၢၵ်ႇမုံမၢၵ်ႇတွၵ်ႇ ၵၢၼ်ၵမ်ႇမီးလဝ်ႈၶၢၼ်ႇ ၵဝ်မိူဝ်းႁႂ်း လႆႈယူႇ။

မိူဝ်ႈၵၢပ်ႈသၢင်ႇလွင်းတီႈ ၼိင်းၶဝ် ၶၢၼ်ႇ ၶေႃႈၵိတ်းသၢင်ႇလွင်းၶၢၼ်ႇ တေ ႁၢပ့်လႆႈၵမ်ႇႁၢပ့်လႆႈ–
– တေလႆႈပိၼ်ႁူၼ်းၼတေႃႇၼတေႃႇ
– တေလႆႈပိၼ်ၽူႈလဝ်ႈၼတေႃႇၼတေႃႇ
– တေႁူႈလႆႈတၢင်းပူတ်းပွႆႇပေႃႈၼမ်ႈ
– တေလႆႈပိၼ်ၽူႈလွတ်ႈၶီႈ(ၵမ်ႇမီးၶီႈ)
– တေၵမ်ႇလႆႈပိၼ်တိၼ်ႁၵ်း မိူဝ်းၵိင်ႇ၊ ႁူၶၼူၵ်ႇ၊တႃႇမွတ်ႇ၊မႄးလီမ်ၶႅ့်းတွင့်ၼမ်ႈ၊

ebook is created by www.Shanyoma.org

- တေလႆႈပဵၼ် ၽူႈၵၢၼ်ၵမ်ႇယွင်ႇ၊ ၵမ်ႇမႃႈ၊ ၵမ်ႉဝုၼ်း၊
- တေလႆႈယိုၼ်ႉယူႇၸွမ်း တၢင်းမႆႈ တၢင်းႁတ်းလႆႈ၊
- တေလႆႈႁပ်ႉႁုင်ႇတုင်းသိၼ် ႁမ်မၼ်ႈ ပၼ်လႆႈ။

ၵိုဝ်းၼၼ်ႉ ၶွပ်ႈပိုဝ်ႈသၢင်ႇလွင်းတေပဵၼ် လဝ်ႈသၢင်ႇ၊ လဝ်ႈသၢင်ႇတေပဵၼ်လဝ်ႈ လၢင်းၼၼ်ႉၵေႃႈ လွင်ႈပဵၼ်လႆႈလၢင်းၵမ်ႇ ပဵၼ်လႆႈၶၼ်ႉ လႆႈဝႃႈလိလိတ်ႈႁဵတ်ႉထၢမ် မိူဝ်ႈတေႁဵတ်း သၢင်ႇလွင်းႁမ်းလိဝ်ယဝ်ႉ၊ ပိုဝ်ႈၼႆႉတီႈၵၢၼ်ဝႃႈတေႁပ်ႉလႆႈ ၵမ်ႇႁၢပ်ႉလႆႈၶၼ်ႉ သိူဝ်ႉဝႆႉႁုမ်ႇႁိူဝ် ၵမ်ႇ ပႆႇႁုမ်ႇႁိူဝ်ၶၼ်ႉ မၼ်းမီးဝႆႉၶႂ်းၶႃႈလိတ်ႈ ႁဵတ်ႉမိူဝ်ႈၶၢမ်ႇသၢင်ႇၶၼ်ႉၵေႃႈ တီႈၽိုၼ် လိၵ်ႈ ၶၼ်ႉၵမ်ႇပႃးၶမ်ၼႆယဝ်ႉ။

ပိုင်ၶိုၵ်ႉၵၢၼ်ၶိုင်ႈ ပဵၼ်လုဝ်ႈၼုပ်ႇ သၢင်ႇလွင်းမိူဝ်ႈႁၢပ်ႉၶၼ်ႉ၊ ၶွပ်ႈပိုဝ်ႈဝႃႈ သၢင်ႇလွင်းၶၼ်ႉပူႇ၊ ၶိင်းၶဝ် လႆႈၵၢဝ်ႁိူဝ်ႈ ႁၢပ်ႉႁုင်ႇတုင်းသိၼ် ယုမ်ႇယမ်ႁမ်မၼ်ႈ ပၼ်ႈၵၼ်ႇၶၼ်ႉၼၼ်ႉၵေႃႈ ႁဵတ်းႁိူဝ်ၵေႃႈ တေပဵၼ် သိပ်းပီးၶိုၼ်ႈၶိုဝ်လၢင်ႇပွင်ႇလိုဝ် လႆႈၼိုဝ်းႁုင်ႇသိၼ်ၶၼ်ႉယူႇယဝ်ႉ။

သမ်ႉထိုင်ႈတီႈဝႃႈ ပၼ်ႇတူႉပလႃႇသ သၢင်ႇလွင်းၶၼ်ႉ ၸၢမ်းပႃႇလိၶေႃႈၼႆႉ ပွင်ႇဝႃႈသၢင်ႇလွင်းၶၼ်ႉ တၵ်းလႆႈယူႇတိုဝ်ႈ ၶေႃႈသင်ႇသွၼ်လဝ်ႈၶဝ်သေ မိူဝ်ႈလိုဝ်တူဝ် သုပ်းလိုဝ်ၵူၼ်ႈၵွၼ်ႇမိူၼ်ၶၼ်ႇ လဝ်ႈ သၢင်ႇၶဝ် လၢင်ႇတၢင်ႇပဵၼ်သႃႇမၶေႇၼႆ ယဝ်ႉ၊ တီႈပွင်ႇမၼ်းလႆႁဵတ်းသၢင်ႇလွင်း ႁၢမ်ႉႁိုင်ၼုပ်ႇ ၶိုင်ႈပီးပႆ လၢင်ႇႁဵတ်းလဝ်ႈ သၢင်ႇၼႆယဝ်ႉ။

၅. ၽိင်ႈၶၢမ်ႇသၢင်ႇ

ၶၢမ်ႇသၢင်ႇ ၵၢၼ်ဝႃႈၶၼ်ႉ ၵဝ် ပၼ်ႇတူပလႃသ (သၢင်ႇလွင်း) ၶိုၼ်ႈပဵၼ် လဝ်ႈသၢင်ႇ (သႃႇမၶေႇ) ၼႆယဝ်ႉ၊ ပွင်ႇဝႃႈ ၶိုၼ်းထိုင်ႈတၢင်းႁမ်ရၢင်ႉ ၵၢၼ်ႁၢမ်ႉသုင် ၵမ်ႇၶၼ်တၢင်ႇၶိုၼ်ႈ ၽဝပ်ႉပလိုဝ်လိတ ၵၢၼ်ၵႆႈယၢပ်ႇပဵၼ် ယၢပ်ႇပူၼ်ႈႁူၼ်း ႁဝ်းၶၼ်ႉၼႆယဝ်ႉ။

လိူဝ်းၶၢမ်ႇသၢင်ႇ မီးသွင်ပိူင်–

(၁) ၶၢမ်ႇလူင်၊

(၂) ၶၢမ်ႇမဵတ်ႉ ၼႆယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶၢမ်ႇလူင်ၶၼ်ႈ သၢမ်ပီးယေႃးပွၵ်ႈ၊ ၶၢမ်ႇမီႇတ်ႉၶၼ်ႈ ဝိုႉသေၶၼ်းဝႃႇၶၢမ်ႇလႆႈ သေႇသေႇယဝ်ႉ။

ၵွႆႈပေႃးလႆႈပီၼ်၊ ၶၢမ်ႇပီၼ်လၵ်ႈသၢင်ႇ (သႃႇမၶႄႇ)ၶၼ်ႈ –

(၁) တၵ်းလႆႈၵူမ်ၵၢဝ်ပရိတ်ႈလၵ်ႈၵွႆႈလႆႈ၊
(၂) တၵ်းလႆႈၵူမ်ၶူၢမ်းယွၶ်း ၶဝ်ႈၶိူဝ်း ဝၢင်ႈသၢင်ႇၶႃႇၶဝ်၊
(၃) တၵ်းလႆႈၵူမ်ၶူၢမ်းယွၶ်း ၽေႈလိူင် သၢင်ႇၵၢၶ်း၊
(၄) တၵ်းလႆႈၵူမ်ၶူၢမ်းယွၶ်း သိၶ်သိပ်း၊
(၅) တၵ်းလႆႈၵူမ်ၶူၢမ်း ပလ်လၵ်ႉၶၼေႇ (ၶူၢမ်းၶွႆႈလွႉဝူၶ်ႉလွမ်းၽေႈလိူင်၊ၶဝ်ႈ ၽၵ်း၊ၺွင်းတီႈယူႇတၶ်းသဝ်း၊ယႃႈ ယူတ်းယႃႈယႃလိူဝ်းၶၼ်ႈ)။
(၆) တၵ်းလႆႈၵူမ်ၶူၢမ်းယွၶ်း ၵူပလ်ႉ ၼသႃႇ၊
(၇) တၵ်းလႆႈၵူမ် လိင်ႇသိပ်းပိူင်၊
(၈) တၵ်းလႆႈၵူမ် တၢမ်ႇသိပ်းပိူင်၊
(၉) တၵ်းလႆႈၵူမ်ၶူၢမ်း ထလပၶ်ႇလၵႃႉ ၵမ်ႇမထၢၶ်း၊
(၁၀)တေလႆႈမီးၼိူင်ႈၽေႃႉ(ပရိၵ်ႉၶရႃႇ)ပ်ႉတ်ႇ ပိူင်။

တေလႆႈၽိုၵ်းၶူၢမ်းယွၶ်းၶဝ်ႈ ၶိူဝ်း ဝၢင်ႈလၵ်ႈသၢင်ႇၶႃႇ(သၢင်ႇၶမလ်ႉသေ)၊ ၶူၢမ်းယွၶ်းၵၢဝ် သီႇလႃႇၵူပလ်ႉၼသႃႇ၊ ၶူၢမ်းယွၶ်းၽေႈလိူင်(သၵ်ႉၵလ)၊ ၶူၢမ်းယွၶ်းႁၢပ်ႉတင်းသိၶ်သိပ်းလိူဝ်းၶၼ်ႈ တေလႆႈၵွႆႈသိင်ၶဝ်ႈၵၶ်လီ ပီၼ်သိူင်းပီၼ် သိူင်း၊ ယေႃးၵူႈသိပ်းလၵ်ႈၵေႃႈတင်းသိပ်း လၵ်ႈ၊ ယေႃးၵူႈသၢဝ်းၵေႃႈတင်းသၢဝ်း လၵ်ႈၶႅ်ယဝ်ႉ၊ ၽွင်းၽၢလ်ႉၽၵ်းတူႁၢပ်ႉ သၢင်ႇလွင်း၊ ဝႆႉးၵမ်ၵၶ်မိူဝ်ႈလိူၶ်ၵွၵ်ႇ ဝႃႇ တေႃႇထိုင်လိူၶ်ပ်ႉတ်ႇၶေႇၶဝ်ႈဝႃႇ ၶၼ်ႈယဝ်ႉ။

<u>လိူၶ်ပီၼ်ပွႆးၶၢမ်ႇသၢင်ႇလူင်၊</u>

လိူၶ်သၢမ်(ပီၼ်လိူၶ်ၵမ်ၶိူဝ်း မိူင်း) ဝႆႉးသေသႃႇသၶေႇတူၵ်းၼိူင်ႈယဝ်ႉ ၶၢမ်ႇမိူဝ်ႈလိူၶ်သၢမ် ၶိူဝ်းပျၵ်ႉ ၶတိင်ႇ မိူဝ်ႈလီဝ်ၶႆႉၶႅ်ယဝ်ႉ၊ ၶေႈပီးတေၶၢမ်ႇ သၢင်ႇၶၼ်ႈ မိူဝ်ႈလိူၶ်ၵွၵ်ႇဝႃႇၵူႈပီၼ် ပူႇၼိင်းၶဝ် ၵဝ်ႈႁူဝ်သိပ်းလုမ်း(ႁူးတီႈႁူး မိူင်းမိူင်း) ငဝ်ႈလုမ်းပၶ်လိၵ်ႈႁွင်ႉမွၵ်ႇၵွႆႈ ႁွတ်ႈထိုင်တီႈမီးၺွင်းလူင်(ၺွင်းလၵ်ႈသၢင်ႇ ၶႃႇ)သေ ၵၢပ်ႇႁူမ်တ်ပ်းတတ်းလွင်ႈပွႆး၊ ၵၢၶ်ပွႆးၶၢမ်ႇသၢင်ႇၶၼ်ႈသေ ယွၶ်းလၵ်ႈ သၢင်ႇၶႃႇ ဩႃႇမျၢတ်ႈလၵ်ႈၵျေးလူးသေ ၵီတ်းလိၵ်ႈမွၵ်ႇထိုင်ႁူးတီႈတီႈ၊ ႁူးမိူင်း မိူင်းလိူဝ်းၶၼ်ႈၶႅ်ယဝ်ႉ။

ပေႃးထိုင်လိူၼ်သၢမ်မႂ်ႇမႃး လိူဝ်း မီးလုၵ်ႈလၢင်းတေၶၢမ်ႇ တင်းလိူဝ်းႁၢပ်ႇ ၵၢၼ်၊ တင်းလိူဝ်းတူဝ်ႈတၢၼ်းၶဝ်ႈပွႆးၼၼ်ႉ ၵႂၢၼ်ၵၢၼ်ၶဝ်ႈႁွတ်ႈၽႅဝ်ထိုင် ႁင်းၽႅႆႈႁင်း မၼ်းၸိမ်ၸမ်ၸိမ်ၵႂႃႇ ယူႇယဝ်ႉ။

ၸမ်ၼႄႈပွႆးၶၢမ်ႇသၢင်ႇမႃး ႁူၼ်း တၵႃႇလိူဝ်းယူႇ ၸမ်ႁွင်းလူင် ၵၢၼ်ႁွင်ႉ ဝႃးသီႇ ႁူဝ်ၵႃးသွမ်းၶဝ်ၼၼ်ႉ လႆႈယၢပ်ႇ ၼတေႃႉၼတေႃႉ၊ လႆႈႁဵတ်းမၢၼ်ႇတၢပ်ႈလူင်၊ထိုင် ၼၶႃးၽွႆႇ၊သုမ်ႉမိူဝ်ႉၶဝ်ႈၽၵ်း ပုၼ်ႈၶိုင်းတၢင် ႁူဝ်လုမ်းၼလႈ ၶိုင်းႁဵတ်းဝေႇယႃႇဝၸ်ႉလ ၵၢၼ်ၶိုင်းမၢၼ်ႇတၢပ်ႈ၊ သုမ်ႉလိူဝ်းတီႈၵႂႃႇ ၶဝ်ယူႇၶႂၼ်းလိူဝ်းၼၼ်ႉ မိူဝ်ႈႁွၼ်ႇယၢင်း မီးတူမ်ႈလၢင်း၊ ၶိုဝ်ႇၵၼ်လၢင်း၊ယွမ်ႉမၼ်ႈ ပိၵ်ႈသၢင်ႇ ၵၢၼ်းၸဝ်ႈသၢင်ႇလွင်းၶဝ် ၸေႃႈႁွၼ်ႇယဝ်ႉ။

<u>ပၢင်ပွႆးၶိုၼ်း ပၢင်ႇပွႆး၊</u>

မီးထိုင်မၢၼ်ႇတၢပ်ႈလူင် ထိုင်ၼၶႃး ၽွႆႇ၊ ထိုင်တီႈယူႇၶႂၼ်းႁူၼ်းမႃးပွႆး၊ထိုင် မိူဝ်ႉၶဝ်ႈၽၵ်းတင်းတီႈလိင်ႉလူ ပူႇၶိုင်းလိူဝ်း ႁၢပ်ႇၵၢၼ်ပွႆးၼႆယဝ်ႉ။

<u>တီႈယူႇတီႈၶႂၼ်းႁူၼ်းမိူင်းၼၼ်ႉ၊</u>

ထိုင်(သုမ်ႉ)ယၢဝ်းၶိုၼ်းပၢင်ႇပွႆး ၸ လွပ်ႈလႆၢလင်၊ မၢၼ်ႇတၢပ်ႈလူင်၊ ႁူၶ်း ပီႈၶွင်ႉၵမ်ႈၽွင်ႈ၊

*ႁူၼ်းမူႇလုမ်းလႄးတီၼႆႉ လႆႈဝႃးမီး သွင်ၼိူဝ်းႁွႆး၊ ၼိူဝ်းတႆးၼလႈ ၼိူဝ်းလွႆ(တ ၵၢင်ႉ)၊ ႁူၼ်းသွင်ၼိူဝ်းၼႆႉ ပိူဝ်ႈပိၼ်ၼိူဝ်း ႁူၼ်း မိူင်းႁူပ်း(မုၼ်ႇ ႁူပ်းရီးယႃး)ၼလႈ ၽိင်ႈႁူၼ်းမိူၼ်ၵၢၼ်ၼမ်၊ ယူႇၼဝ်ၵဝ်ႁိူၵ်ႇ လွမ်းၵၢၼ်ငၢႆႈၼႆယဝ်ႉ။

<u>ပိူင်ၸဝ်ႈသၢင်ႇလွင်းၶဝ် မိူဝ်ႈတေၶၢမ်ႇ သၢင်ႇ၊</u>

ပေႃးဝႃးတေလႆႈသွၼ်သိင်ယဝ်ႉ ၸဝ်ႈၸၢင်းသုင်းမၶဝ် လႆႈၼမ်းၶပ်ႉပၼ်၊ ပေႃးဝႃးသၢင်ႇလွင်းမီးပၢၵ်ႇ ၵေႃႉ တေႁဵတ်း ႁႃႈၵႃး၊ ၶိူင်ႈႁူဝ်သျိင်း သွင်ၶေႃးသျိင်းယဝ်ႉ ၸိူဝ်းၼၼ်ႉ တေလႆႈၼမ်းယႆၵၢၼ်သုင်လူင်း တိမ်ႇ၊ ၵေႃႉတိမ်ႇသုတ်းႁွင်ႉႁၢင်သျိင်း၊ႁူဝ် သျိင်းတေႃႇၵေႃႉႁႃႈၼၼ်ႉ ပိၼ်ႁူဝ်ၵႃး၊လုၵ်ႉ ႁူၵ်းၸူႇ ႁူၵ်းတၢမ်းႁူဝ်သျိင်း၊ ၸိတ်းတၢမ်း ၶေႃးသျိင်းဝႃးၶႆ၊ သိပ်းၵိတ်းသမ်ႉၶိုၼ်း တၢမ်းၵေႃႁူၵ်း၊ ႁဵတ်းၼႆႉၵၢဝ်ၶပ်ႉၵၢဝ် တၢမ်းတေႃႇပေႃးမူတ်း၊ လင်ႇမီးႁႃႈလုမ်း၊ ယေႈလုမ်းႁွင်ႉယေႈၵႃး၊ ပိၼ်ၸူႇႁႃႈၵႃး၊ ယေႈၵႃး တေၶၢမ်ႇယေႈဝၼ်းၼႆယဝ်ႉ။

ႁႃႈၵႃးၼႆႉမီးလဝ်ႈသီႇလဵဝ်ႇ သွၼ်

ebook is created by www.Shanyoma.org

သီင်ႁၢႆႈလဝ်ႈ၊ ပိၼ်လဝ်ႈလၢင်းၶဝ်၊သွၼ် ႁူႈသီင်ၶဝ်ႈၵၼ်၊ ၽိင်ႊၵၼ်၊ႁူဝ်ၵႃးတေႊ ၵွၼ်တၢင်း ႁၢင်ၵႃးတေႊလႆႈသုတ်းလိုၼ်း ၵိတ်းၶိူင်ႈ၊ ၶၢဝ်းသွၼ်မၼ်းလိုၼ်ၶိူင်ႈ၊ သွၼ်ၸၢမ်း လိုဝ်းၵၼ်တေလွႆႉတိုဝ်းမိူဝ်ႈ ၶၢမ်ႊသၢင်ႊၼႆယဝ့်။

<u>ဝၼ်းၵၼ်မီးၵၢၼ်မိူဝ်ႈၶၢဝ်းပွႆး၊</u>

-ဝၼ်းႁုမ်ၵၼ် လွင်ႈႁိတ်းပွႆး၊

-ဝၼ်းၵၢပ်ႈပရိၵ်ႈၶရူႊ တီႈၶိူဝ်ႈႁူင်း၊

-ဝၼ်းတၵႃႊၶွၵ်ႈမိူင်းလူႊတၢၼ်း၊

-ဝၼ်းသၢင်ႊလွင်းလူင်း၊

-ဝၼ်းထွမ်ႊတြႃးၵၢၼ်ၽုဝ်းသၢင်ႊမႆႉ၊ယၢတ်ႊ ၶမ့်ပိၼ်လိုဝ်ႈၼႆယဝ့်။

<u>ဝၼ်းတေႃးၶၢမ်ႊ(သၢင်ႊလွင်းလူင်း)၊</u>

ဝႃးၶဝ်ႈဝၼ်း(သွမ်းဝၼ်း)လဝ်ႈ ၶဝ်ယဝ့်၊ သၢင်ႊလွင်းၶဝ်ၶုင်ႈၼူဝ်းလွင်း ယွၼ်းလူင်းၶိုၼ်းပွႆး ႁူႊလူးမၢၼ်ႊတၢပ်ႈ၊ ၶိင်းႁူင်းႁွပ်ႊပၢၼ့်မွၵ်ႊ ႁူႊၵွၼ်တၢင်း လဝ်ႈသၢင်ႊလွင်းၶဝ် ၼူဝ်းႁွင်(ႁုၼ်းႁိူႊႁွင် မွင်းယၢမ်းၶဝ်)ၵႃႈပႃႈၶေႃႈၶိင်းႁူင်း၊ ပႃႈ လင်လဝ်ႈသၢင်ႊလွင်းၶဝ်ၵေႃႈ မီးၼူဝ်းႁွင် ၼူဝ်းမွင်းၶင်ႊၵဝ်ႊၼႆယဝ့်။

<u>ၵၼ်လွမ်းလဝ်ႈသၢင်ႊလွင်းၶဝ်၊</u>

-ဢုတ်ႈလွင်ႈၶမ်း လိုဝ်းၵင်ႈလွင်ႈၶမ်းပၼ် လဝ်ႈသၢင်ႊလွင်း၊

-ဢုတ်ႈၶမ့်တဝ်ႈ ႁွပ်ႊၶမ့်တဝ်ႈၵိၼ်သၢင်ႊ လွင်း၊

-ဝေႊယႃႊဝလွႆႉလလုမ်းလႃးသၢင်ႊလွင်း၊

-လိုဝ်းလွမ်းပွႆႉၵိတ်ႊ ၸၶၸႁႁမ်ႈႁုၼ်းၵႃႈ၊

-ၶႄးၶဝ်(ၽူႈယိင်း၊ၶေႃင်းယိင်းၶဝ်)ၽေႃဝ်ႊ ၶဝ်ႈတိၵ်ႊ၊

-လုမ်းႁိူႊ ႁွင်မွင်းႁူႊပႃႈၶေႃႈသၢင်ႊလွင်း၊

-လုမ်းႁိူႊ ႁွင်မွင်းႁူႊပႃႈလင်သၢင်ႊလွင်း သွင်လုမ်းၶုင်ႉ လိမ်ၵႃႈမိပ်ႈ၊ ႁွင့်မေ သေႃးႁူၢမ်း ပိၼ်ၶဝ်ယဝ့်။

လိုဝ်ၶၶၼ့် ႁုၼ်းၶဝ်ႈပွႆးၶဝ် ပွႆႉႁူမ်လူမ်း လဝ်ႈသၢင်ႊလွင်းၶဝ် ၵၼ်ႁၢင်းၼိူင်ႈသေ ယိပ်းမွၵ်ႊယႃႈ မီးၵိင်ႊတြေႊတူဝ်တႃ၊ ပႂ် ထိုင်းထိုင်းၶိမ်လီဝ့်တင်းသီင်ႈ လိုဝ်း ၶၶၼ့် ယူႊသွင်ၶၢင်ႈတၢင်း၊ၵမ်ႈၽွင်ႈယူႊ ၶုၼ်းထိၵ်ပွႆးသွင်ၶၢင်ႈတၢင်းသေ ပွႆႉ ႁူမ်လူမ်း။

ပေႃးႁွတ်ႈမၢၼ်ႊတၢပ်ႈယဝ့် လဝ်ႈ သၢင်ႊလွင်းၶဝ်ႁူႊလူးထိင်ၸၶးၽွႆႊ(တၢင်း ၵိၼ်) လိုဝ်ႈၵိၼ်တၢင်းၵိၼ်ၵႃႈၶၶၼ့်၊ ပူႊ ၶိင်းၶဝ်ႁုၼ်းႁိတ်းဢုတ်ႈလွင်ႈ လဝ်ႈလၢင်း လဝ်ႈသၢင်ႊၶဝ် ၼိၼ်းႁူႊတၢင်းႁူင်း၊ ပၢင်း

ebook is created by www.Shanyoma.org

လဝ်ႈသင်ႇၶႃႇလူင်း၊ ၶိင်းၵျင်းပႃးပၢၼ်ႇ မွၵ်ႇၵုႃႇပႃႈၶေႃႈလဝ်ႈၶဝ်၊ ၶူဝ်းၵွင်ၵုႃႇပႃႈ ၶေႃႈၶိင်းၵျင်းၶႅ်ယဝ့်။

<u>မိူဝ်ႈလဝ်ႈသင်ႇၶႃႇၶဝ် လူင်းလူးမၢၼ်ႇ တၢပ်ႈၼလႈ ပွၵ်ႈတီႈမၢၼ်ႇတၢပ်ႈမိူဝ်းၵျင်း၊</u>

–ၶူဝ်းၵွင်ၵုႃႇၵၢၼ်တၢင်း၊

–ၶိင်းၵျင်းႁွပ်ႇပၢၼ်ႇမွၵ်ႇ ၵုႃႇပႃႈၶေႃႈလဝ်ႈ သင်ႇၶႃႇၶဝ်၊

–ၵူတ်ႈလွင်ႈၶဝ်လွမ်းၵင်ႈပၼ် လဝ်ႈရ ႁၢၼ်းၶဝ် လဝ်ႈသၢင်ႇသႃႇမၶေႇၶဝ်၊

–ပူႇၶိင်းၶ်ပ်ႇၽေလႃၶၢင်ႈ လွမ်းတူလုံး လဝ်ႈၶဝ် ၵ်တ်ႇၼၶၼႁႁၢမ်ႈၵၢၼ်ၵၢမ်ႇ ထုၵ်ႇလမ် ထုၵ်ႇတူဝ့်လဝ်ႈသင်ႇၶႃႇၶဝ်၊

–ၶၢႆးၶဝ်ၵ်တ်းပူတ်ႈ ၵဝ်ၽေႃႈဝႆၶ်ၼ်းႁူဝ် ၽၼ်ႇမၼ်ႈသူဝ်ႇပူ တီႈမၢၼ်ႇတၢပ်ႈ တေႃႇထိုင်ၵျင်း၊

–တၵႃႇတင်းလႆၢယူႇသွင်ၶၢင်ႈတၢင်းၶင်ႈ ႁွမ်းမိုဝ်းဝႆႈ၊ ၵၢမ်ႇဝႆႈၵေႃႈၶင်ႈဝိၼ်ႇၶေႃႈ လူးပွႆႇႁူမ်လူမ်း လဝ်ႈသင်ႇၶႃႇၶဝ်။

ပေႃးဝႃႈလဝ်ႈသင်ႇၶႃႇၶဝ် ႁွတ်ႈမၢၼ်ႇ တၢပ်ႈယဝ့် ၶိင်းၶဝ်လင်ႇပၢင်းၵဝ်လဝ်ႈ သၢင်ႇလွင်းၶဝ်မႃးလူး တီႈၶ်ႈမၢၼ်ႇ တၢပ်ႈသေ တင်းလဝ်ႈသီႇလႃႇပွႆႇတူၼ်ႈ သၢင်ႇၵၢၼ်း ၽ်ႇမၼ်းယူႇသိုဝ်ႈၵၼ်ဝ့်၊ ၶင်ႈၵွင်ႇယွင်ႇ ႁွမ်းမိုဝ်းတႃႈၶေႃႈၽေႃၵ်ႇ ၶွၵ်းသွၵ်ႇ(ငွၵ်းသွၵ်ႇ) တၢင်ႇၶူဝ်ႁူဝ်ၶဝ်ႇ၊ လဝ်ႈလၢင်းသွၼ်သိင်ၵ်တ့်ထၢမ် ၵၢၼ် ၶဝ်ႈၶ်ႈသႃႇသၶေႃႇ လႆႈၵၢမ်ႇလႆႈၵွၼ် တၢင်း၊ (ၵုၢမ်းတွင်ႈၵ်တ့်လိတ်ႈထၢမ်ၼလႈ ၵုၢမ်းတွပ်ႇလူဝ်းၶၼ့်ၵွၼ်တၢင်းပိၼ်ၽေႃ မၢၼ်းတင်ႈၵဝ်ပီးသႃႇသၶေႃႇ(၂၅၊၂၆) မႃးၶၼ့် ၶိင်းမေလိၵ်ႈငိၼ်းယွတ်ႈ (မိူင်းယူႉ)ပိၼ်ႇၵ်တ်းၽေႃတၢ်းသေ ယိပ်း တိုဝ်းမႃးယူႇယဝ့်၊ လူဝ်ၶၼ့်လွႆႉတိုဝ်း ၵုၢမ်းပႃႇလိသိင်ႈသိင်ႈ သိင်ပႃႇလိၶဝ်ႈ လဝ်ႈၶၼ့် ပိၵ့်ဝႃႈပႆႇတူၵ်းလွၵ်းသိင်ပႃႇ လိရူးမိူင်းမိူင်းၵေႃႈ ႁူဝ်ပၢၵ်ႇတေတူၵ်း လိတ်းသိပ်းႁႃႈယူႇ။

ပေႃးဝႃႈထၢမ်ယဝ့် လင်ႇသိုပ်ႇ သင်ႇၶမလွႆႉၼသႇ၊ ၵုပလွႆႉသႃႇယေႃး၊ ယွၼ်းသၢင်ႇၵၢၼ်း မိူဝ်ႈတိုၵ့်ၶၼုင်ႈသၢင်ႇ ၵၢၼ်းၵဝ်ၶမ့်မိၼ်ႇတႃႈႁူဝ်၊ ၶျေႃးထလ ပၼ်ႇလၵႃႉၵမ်ႇမထၢၼ်း၊ လင်ႇႁၢပ့်ၶၢမ်ႇ သိၼ်သိပ်း။

ၵမ်းလိၼ်းသုတ်းၽုင်းႁီးလဝ်ႈ (လဝ်ႈမထေႇႁူဝ်ၵျင်း) လင်ႇလူပ်းၵုၢမ်း မွၵ်ႇဝႃႈ "ယဝ့်လွတ်ႇတူဝ်ႈလီငၢမ်းယဝ့် ပလွႆႉလေးတႃႇယၵႃႇတင်းလႆၢၶဝ်ႁူလုံး" ၶၼ်၊ တၵႃႇတင်းလႆၢလင်ႇၽွမ့်ၵၼ် ၵၼ်ႇ

တေႃးသေ ယၢၼ်ႇၽေႃႈၵင်ႈယဝ့်၊ၼမ်းၶုင်ႈ ၼမ်းမႂ်ႇသၢင်ႇ,ၵၢၼ်းၶဝ်လဝ်ႈသေ ၵွၵ်ႇ, မၢၼ်ႇ,တၢပ်ႈမိူဝ်းၶိၼ်းႁႅင်း သေယဝ့်။ လွင်ႈပူတ်ႈၼၶႇ,တၵႃႇၶဝ် မိူဝ်ႈမႃးတင်း မိူဝ်ႈမိူဝ်းမိူၼ်ၵၼ်ယဝ့်။

<u>ၽိင်ႈၶုင်ႈမႂ်ႇသၢင်ႇ,ၵၢၼ်း၊</u>

–သၢင်းပိူင်, ပူၼ်ႉႁူဝ်ၶဝ်လူင်းသီႇ,ၶဝ့်၊
–သၢင်ႇ,ၵၢၼ်းပူၼ်ႉသၢင်းပိူင်,လူင်းသီႇ,ၶဝ့်၊
–တီႈၵူၵ်းမတ့်ၽၼ်ႇ,ၽေႃႈလိူင်(တုၵ်ႈ ၵွၼ်ႇ,)ႁွင့်ယၼ့်ၽွႆး၊
–တီႈၵဵဝ်(ၵဵင်ႈ)မတ့်သႂ်ႇၵၢၼ်တေႃးၵဝ် မီးတင်းမၢၵ်ႇ,သႂ်ႇ တီႈသွတ်ႇ,သႂ်ႇသေမတ့် (ႁွင့်သႂ်ႇၶပၢၼ်း)၊
–ၵၢၼ်တီႈၶင်းပွႆးၶၼ့် လႆႈႁၢၼ်တၢင်ႇ,တုၵ်ႈ တီႈၶူဝ်မႄႈဝႆ့၊
*လဝ်ႈလၢင်း လဝ်ႈသၢင်ႇ, လိူဝ်ႈၵိတ်း ၵၢၼ်ၶၢမ်ႇ,သၢင်ႇ,ၶၼ့် ပႆ့တုၵ်ႈတင်း သိၼ်ႈ။

<u>တီႈၵၢၼ်ပၵ်ႇ,ၵၼ်၊</u>

–လိူဝ်းဝၼ်းမႂ်ႇ(ရင်ႇ,)သၢင်ႇ,ၵၢၼ်းၶၼ့် ပၼ်လဝ်ႈလၢင်းၶဝ်၊
–လိူဝ်းၶူၼ်ႁူဝ်ပႂ်ႇ,ထေႃႇၶၼ့် ပၼ်လဝ်ႈ သၢင်ႇ,ၵဝ်ႇ,ၶဝ်၊
–လိူဝ်းထေႃႇၶူၼ်ႁူဝ်ယဝ့်ၶၼ့် ပၼ်လဝ်ႈ သၢင်ႇ,မွႆႇ,ၶဝ်၊
–လိူဝ်းလဝ်ႈသုင်လႄႈ သမ့်ယူႇ,ပႃႈလင် လဝ်ႈတိမ်ႇ,လဝ်ႈၵွၼ်ႇ,လိူဝ်းၶၼ့် ပၼ် ၵၢၼ်လႆႈၶုင်ႈသၢင်ႇ,ၵၢၼ်းဝၼ်းၶၼ့်။

ပေႃးထိုင် ဝၼ်းလိူၼ်သၢမ်မူၼ်း ဝႃးသွမ်းဝၼ်း ပၢင်းႁၢပ့်ၶဝ်လဝ်ႈႁူႇ,ၶွင်း မၢၼ်ႇ,တၢပ်ႈသိင်ႈသိင်ႈ၊ တၵႃႇ,တင်းလႂ် လူႇ,တၢၼ်းၶူဝ်းလူႇ,ၶူဝ်းတၢၼ်း၊ ထွမ်ႇ, တြႃးၵျူဝ်းသၢင်ႇ,မွႆႇ, ၵီဝ်ႇ,လူလႆႈၵၢၼ် ၵိတ်းသၢင်ႇ,ၶၢမ်ႇ,သၢင်ႇ, တွၼ်ႈၽွႆႇ,တွၼ်ႈ မၼ်း ၵၢၼ်တေလႆႈၽေႃႉလီမိူဝ်းၶေႃႈ ၵဝ်လုၵ်ႈပိူၼ်ႈၶၢမ်ႇ, လႆႈလႂ်ၵမ်ႇ,ၽေႃႇ၊ ၵဝ်လုၵ်ႈႁဝ်းၶၢမ်ႇ,လႂ်ၵမ်ႇ,ၽေႃႇ၊ တူဝ်ႁဝ်း ပၼ်သၢင်ႇ,လႆႈၵႃႈႁိူဝ် လိူဝ်းၶၼ့်၊ ၵိၵ်ႇ, သမ့်ယၢတ်ႇ,ၶမ့် ၸၢမ်ႈတဝ်ႈယဝ့်တူဝ်ႈလီ ငၢမ်းသေယဝ့်။

ဝၼ်းလိူၼ်သၢမ်လွင်ႈၶမ်ႈၶူင်ႈ ၶၼ့် ပလ့်လေးတႃႇ,ယၵႃႇ,တင်းလႂ် ၶိၼ်ႈႁႅင်းပူႇ,လေႃႇ,ၵၼ်တေႃးလဝ်ႈၶဝ်။

တီႈတွင်း၊

ပွႆးလူင်ၶၼ့်ပၼ်သၢမ်ပီးၶူင်ႈပွၵ်ႈ ႁွႆးဝႃႈ ပေႃးမိၼ်ႈပီးႁႅင်းၶႆႇလိူင် ႁၢပ့်သၢင်ႇ,လွင်း ၵမ်းလီဝ်လႆႈယူႇ,။

ebook is created by www.Shanyoma.org

*ၵၢၼ်ပွႆးၶၢမ်ႇသၢင်ႇမီးပၢင်လၢတ်ႈသိင်း ၼလႆႈထွတ်ႇၵျၢင်း(ပေႃႉပုင်ႇ)လိူဝ်းၶၼ်ႈ မီးမႄးလူဝ်ႈယူႇမိူင်းယၢင်းၶႆႈႁႂ်း။

ၶၢမ်ႇမိတ်ႉ

-ၵၢမ်ႇလႆႈၵိတ်းပွႆးလၢမ်း၊

-ၵၢမ်ႇလႆႈၶုင်ႈၶူဝ်းလွင်း၊

-ၵၢမ်ႇလႆႈမီးထိင်ၶၢမ်ႇမၢၼ်ႇတၢပ်ႈ၊

-ၶူဝ်းပရိၵ်ႉၶရူႇၵၢဝ်ၶိူဝ်ၵျႁင်း၊

လိူဝ်သေၶၼ်းဝႃႇၵၢမ်ႇလႆႈပွႆႉလိူၼ်၊မိူဝ်ႈဝၼ်း၊

*ၵၢၼ်ၶၢမ်ႇမိတ်ႉၼလႆႈ ၵၢမ်ႇလွမ်းၽိင်ႈ ၶၢမ်ႇမိတ်ႉၶၼ်ႈ မႄးပိၼ်တီႈမိူင်းယၢင်း ၶႆႈႁႂ်း။

လွင်ႈၵိတ်ႈပွႆးၶၢမ်ႇသၢင်ႇၶႆႈ ပိၵ်ႉ တေႃႈဝႃႈပိၼ်ၽိင်ႈလီသေတ ၵွႆႈပေႃး လပ်းလွမ်းသိၼ်ႈတၢင်း ပပ်ႉပလ်ႉလိတ၊ သမၶႄႃႇၶဝ် လီလီငၢမ်းငၢမ်း(မၶၼ်းပႄႃး ၵႃႇရမ်ႇမၶ၊ ၵႃႇမၵုၶေၵျိၽွင်းၼလႆႈ) ၶၼ်ႈ ၵၢမ်ႇဝႃႈလႆႈ၊ ႁွပ်ႈၶႆႁူဝ်ၵၼ်းတီႈ မိူင်းမၢၼ်းၶႆႈ မၢင်လုမ်းၵၢမ်ႇၵိတ်း။

---

၆ . ၽိင်ႈပွင်တၢင်းလူႇပၼ်ႈတႃႇသၢင်ႇၶႃႇၶဝ်လဝ်ႈ

ၶေႃႈဝႃႈတၢင်းလူႇၶၼ်ႈ မၶၼ်း ပိၼ်ၼိူင်ႈၵမ့်ၼိူင်ႈထိမ် သၢင်ႇၶႃႇသီႇသြႃႇ မိတ်ႉလဝ်ႈၵျေးလူးၶဝ် ၵၢၼ်ၶဝ်လဝ်ႈလူဝ်ႇ လိူဝ်းၶၼ်ႈ ၵၢၼ်လူဝ်ႇၼလႆႈၵၢမ်ႇမီး ၵၢမ်ႇပိၼ်ၵၢမ်ႇမီးၵၢမ်ႇလႆႈၶၼ်ႈ-

(၁) ၶဝ်ႈၽၵ်း၊

(၂) ၽေႃႈလိူင် ၼိူင်ႈမႆၼိူင်ႈပႆႇ၊

(၃) ဝတ်ႉဝႃးတီႈယူႇတၶၼ်းသဝ်း

(၄) ယႃႈယူတ်းယႃႈယႃ လိူဝ်းၶၼ်ႈယဝ်ႉ၊

လိူဝ်းၶၼ်ႈႁွင်ႉဝႃႈ လတူပလ်ႉလယႃႉ(ၼိူင်ႈ ၵမ့်ထိမ်သီႇပိူင်)ၶႆႈယဝ်ႉ၊ သီႇပိူင်ၶၼ်ႈ ၵမ့် ၶမ်ၶမ်ၵၢဝ်ငိုၼ်းတၢင်ၵၢဝ်၊ ငိုၼ်းၶၼ်ႈ ႁွင်ႉဝႃႈ ၵူတ်ႉထု(ၵူတ်ႉထုၶႆႈတေပွင်ဝႃႈတီႈ ၵိင်)၊ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈပေႃးမီးငိုၼ်းလိူင် ၵၢၼ် ႁွင်ႉဝႃႈ ပလ်ႉလေးသီႇပိူင်ၶၼ်ႈပိၼ်လႆႈ မီးလႆႈ(ပိူင်ႈသေၵွၵ်ႇပိၼ်မႄးလႆႈၶႆယဝ်ႉ)။

မိူဝ်ႈပွင်တၢင်းလူႇ(လူငိုၼ်းလူႇ)

(၁) မိူဝ်ႈတေၶဝ်ႈဝႃႇ၊

(၂) မိူဝ်ႈတေၵွၵ်ႇဝႃႇ၊

(၃) မိူဝ်ႈတေသွၼ်းၶမ့် ပိၼ်သၢမ် ပွၵ်ႈၶႆႈၵမ့်ၶမ်ယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

<u>သွမ်း</u>

(၁) သွမ်းသတ်ႉထႃႇ၊

(၂) သွမ်းမႃႇသႃႇ၊

မီးသွင်ပိူင် ၶွၼ်ႇၵူႈသွမ်းသွင်ပိူင်ၶဵဝ်ႇသမ်ႉ ထိင်ႈထၢၼ်ႈမၼ်းသွင်ပိူင်-

(၁) ငိၼ်းသွမ်းလႆၢလႆၢ(ပုၼ်ႈတႃႇၶဝ်ႈ ၽၢၵ်ႈ)၊

(၂) ငိၼ်းပလွ်ႉလယၢႆႉၶုၵ်ႉၵႅၢႆႉ ပီၼ်ၶ သွင်ပိူင်ၶဵဝ်ႇယဝ်ႉ။

ငိၼ်းသွမ်းလႆၢလႆၢ ယေးၵႃးၵူႈ ၵိူဝ်၊ ငိၼ်းပလွ်ႉလယၢႆႉၶုၵ်ႉၵႅၢႆႉၵူႈၵိူဝ်ၶဵဝ်ႇ လႆႈဝႆႉႁၢင်းၽွၼ်ႇႁၢင်းမၼ်း၊ ငိၼ်းပလွ်ႉလယၢႆႉ ၶုၵ်ႉၵႅၢႆႉၶႅၼ်ႇ ၶမ်သေငိၼ်းသွမ်းလႆၢ လႆၢ၊ လိူဝ်ၶႅၼ်ႇၵၼ်ၵမ်ႉလိုဝ်ႈၵူတ်ႉထု ငိၼ်းတွင်းၶႅၼ်ႇ ပီၼ်တၢင်းလူႉၵၼ် တိုဝ်းယိပ်း ၵိၼ်ၵီဝ်ႉလႆႈၵမ်းလီဝ်ၶႅၼ်ႇ ၵျေႈၶဝ်ႈပႃးၶွၼ်ႇ တၢင်းလူႉတၢင်းတၢၼ်း ၶင်ႉၵဝ်ႉယဝ်ႉ။

<u>တီႈၵဝ်ႇၵၢပ်ႈတၢင်းလူႉ၊ ၵူတ်ႉထု၊</u>

(၁) ၶိင်းႁူဝ်ဝတ်ႉ၊

(၂) ၶိင်းႁူဝ်လုမ်း၊

(၃) ၶိင်းလူင်(ၵၼ်ယူႉ၊လမ်ႁျင်းလူင် လဝ်ႈသင်ႉၶႃႇ)။

လွင်ႈႁၢပ်ႉၵူတ်ႉထု၊တၢင်းလူႉ၊

(၁) တေလႆႈတွင်ႈႁၵ်တ်ႉလၵ်တ်ႈထၢမ် ၵျေႉ တေပွင်တၢင်းလူႉၶၼ်ႉသရၶေႃႇႁင်ႉ မၼ်းမၼ်ႈၵမ်ႉမၼ်ႈ လူႉၵမ်ႉလူႉ၊

(၂) တေလႆႈတွင်ႈႁၵ်တ်ႉလၵ်တ်ႈထၢမ်သိၼ် ႁူႈမၼ်းမၼ်ႈၵမ်ႉမၼ်ႈ၊ လူႉၵမ်ႉ လူႉ၊

(၃) ၵႃလႃႇရ(သိၼ်ၵွၼ်ႉ)မၼ်းမၼ်ႈ ၵမ်ႉမၼ်ႈ(ပေႃးပီၼ်ႁူၶ်းၵူႉထၢမ် လွင်ႈၵူႉၵမ်ႉၵူႉ ႁုၼ်ႉၵူႉႁူႈပိူင်)၊

ထၢမ်ၵျေႉၶိူင်ႈၼႄႈၵျေႉၶိူင်ႈ ပိင်းလင်း ၵၼ် ၵမ်ႉလၢတ်ႈတေႃႇၵၼ်လိုဝ်းၶႅၼ်ႇ၊ တၢင်းၽိတ်းၶႅၼ်ႇ ထၢမ်ၵျေႉလူႉၵမ်ႉ ၵူး ထၢမ်ပႃးတၢင်ႉၵျေႉတၢင်ႉႁူၶ်း ပေႃး လႆႈႁၼ်လွင်ႈၽိတ်း လွင်ႈပိူင်ႈၵၼ်တေ လႆႈမွၵ်ႉလၢတ်ႈၵမ်ႉထွၵ်ႈ၊ တၢင်းၽိတ်း လဝ်ႈၵဝ်ႉၵျေႈတေၵမ်ႉလႆႈမူၵ်း ၵမ်ႉၵမ် သူင်ႉ၊ (တၢင်းၽိတ်းပိူၼ်ႈၵျေႈတေၵမ်ႉ လႆႈသူင်ႉမူၵ်း)ၶဝ်ယဝ်ႉ၊ ပေႃးလႆႈၽိတ်း လႆႈပိူင်ႈလႆႈလူႉလႆႈႁၵ်းလိူင် ပုႉၶိင်းၶဝ် တေလႆႈသင်ႉသွၼ်သေ ၶိၼ်းၶၢမ်ႉႁင်ႉ၊ သိၼ်၊ ၵၼ်တေႃးမီးတၢင်းၼၵႉသၢမ်ပိူင် ပေႃးဝႃႈၼမ်းယဝ်ႉ လင်ႉႁၢပ်ႉတၢင်းလူႉ၊ ငိၼ်းလူႉ၊ၵူတ်ႉထု လိူဝ်းၶႅၼ်ႇယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

<u>သင်ႇခိဂတႃႇခေ</u>

ခ်ႈဂႃႈတႃႇခေဝုတ်ႉထုတၢင်းလူႇ လိူဝ်းခေခ်ႉ ခမ်ဧဂႇဢမ်ႇဝႃႈ ခဝ်ႈပိူၼ် သင်ႇခိဂတႃႇခေ ယိူင်းလူးဢၢၼ်းထိုင် လဝ်ႈသင်ႇခႃႇတၢင်းလႆႈ၊ ပုၵ်ႉဂလိဂတႃႇ ခေၶူဝ်းလူႇဢမ်ႇယၢမ်ႈမီးၶႅ်ယဝ်ႉ၊ တႃႇခေ ၶူဝ်းလူႇ ဝူတ်ႉထုငိၶ်းတွင်းတၢင်းသိူင်ႈ ပေႃးဝႃႈၵိူဝ်းဢၢပ်ႈပၼ်တီႈ ၶိင်းႁူဝ်ဝတ်ႉ ယဝ်ႉ ႁူဝ်ဝတ်ႉသမ်ႉပႃးၶိၼ်ႈႁူဝ်လုမ်း၊ႁူဝ် လုမ်းသမ်ႉ ပႃးထိုင်ငဝ်ႈတီႈၸႂ်းလူင်လဝ်ႈ သင်ႇခႃႇ ယူႇသဝ်းဝႆႉခေခ်ၶႅ်ယဝ်ႉ။

ငိၶ်းဢၢၼ်ပိၼ်ဝူတ်ႉထု တၢင်တူဝ် ၽႄႈလိူင်၊ သွမ်းခဝ်ႈၽၵ်း၊ဝတ်ႉဝႃးတီႈ ယူႇတၢၼ်းသဝ်း၊ ယႃႈယႃလိူဝ်းခေခ်ႉ (တူဝ်ငိၶ်းတွင်းလေႈထႆႇ၊ လိူဝ်းခေခ်ႉ) ဢမ်ႇလႆႈဢၢဝ်ၶိၼ်ႈထိုင်ခရိူဝ်ၸႂ်း ဝႆႉတီႈ ပူႇၶိင်း ႁၢပ်ႇႁၢမ်ဂၢၼ်ၸႂ်း(ဢမ်ႇခေခ် တီႈၶိင်းလူင်) ၵိူဝ်ႈဢၢပ်ႈပၼ်ဝႆႉသေ တီႈ ၸႂ်းခေခ်ႉ ဢၢဝ်လိူဝ်းသိူင်ဂၢဝ်ႇလႆႈလႆႈၼွႆး၊ ပေႃးဝႃႈလူႇတၢၼ်းယဝ်ႉ ပွၵ်ႈၶိၼ်းမိူဝ်း ၽိူဝ်တၢင်းလင်ယဝ်ႉ တေလႆႈႁဵတ်းပၢင် ႁၢပ်ႉရုသူဝ်ႇ(ပွႆးႁၢပ်ႉရုသူဝ်)ၶႅ်ယဝ်ႉ၊ တေ လႆႈဝႃႈႁဵတ်းႁွႆႈ ဢၢပရလေႇတခေႃႇမီး ႁိူင်းပိၼ်ဢၢသေႇဝခေႃႇပလွတ်ႉလေး တီႈဂၢၼ် လီခေခ်ႉၶႅ်ယဝ်ႉ။

၇. ၽိင်ႈမိူဝ်ႈခဝ်ႈဝႃႇ၊ ဢွၵ်ႇဝႃႇ၊ဂထိင်ႇ၊

ပေႃးတေခဝ်ႈဝႃႇ ႁုၼ်းလိူဝ်းပႆႇ လႆႈခၢမ်ႇႁုင်ႇ၊ ခၢမ်ႇသိၼ်ဢၢၼ်ပူႇၶိင်းခဝ် ဢွၼ်တုင်းဢွၼ်ခၢမ်ႇခေခ်ႉ ဢမ်ႇခေခ် ဢၢၼ်ဝႃႈ ၶွႆးပိၼ်လုၵ်ႈပူႇလၢၼ်ၶိင်း ပိတ်ႈ လႃႇႁႃလီ'ခေခ်ႉ တေလႆႈပႃးပၢၼ်ႉမွၵ်ႇ ၶူႇလူးပူႇ၊ၶိင်းႁူဝ်ဝတ်ႉဢလႈသင် ႁူဝ်လုမ်း ဢလႈသင် ခဝ်ဢွၼ်ခဝ်ႈဝတ်ႉခဝ်ႈၸႂ်း ဢွၼ်ခၢမ်ႇသိၼ် တုင်းသိၼ် ဢၢၼ်ပႃး တင်း ပတိၼ်ႇလိၼ်ႇ(ယိၼ်ဢၢဝ်တၢင်း ဂိၼ်ၵိၼ်ႇ လွင်ႈဝႃႈတေဢမ်ႇလႆႈၽိတ်း ပိူင်ႉတေႃႇလူဝ်ႈ)ခေခ်ႉယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈပၢၼ် ႁုၼ်းႁဝ်း တိုၵ်ႉယိၼ်ငေႈဢူၼ်ႈဢွၼ်ႇ ခေခ်ႉ ယင်းတုင်းႁၢပ်ႉပႃးသလွတ်ႉလႃႇႁူၵ်း ပိူင် ဢၢၼ်ဝႃႈ'ပေႃးတင်ႈလွတ်ႉႁဵတ်းၽိတ်း ႁဵတ်းပိူင်ႈလိူင် ႁွႆႈသိူဝ်ၶူပ်း၊ငူးတွတ်ႇ၊ ၽႄႈၽေႃႇ၊လိၼ်ၵိၼ် ႁၢၵ်ႈလိူတ်ႈ၊မၢၵ်ႇ တႃႇတၵ်ႉ' ၶႅ်လူႇၶွၼ်ယဝ်ႉ။

လိူဝ်းဢၢၼ်တူဝ်ဂဝ်ႇႁူဝ်ႈ တူဝ်ဂပ်ႇ

ebook is created by www.Shanyoma.org

မီးတၢင်းၽိတ်းၼလႆႈသင် တၢင်ႇၶေႃႈ ႁၢၼ်လီမွၵ်ႇဝႃႈ ႁဝ်းမီးတၢင်းၽိတ်းၶႅ ၼလႆႈသင် ၶႅဝ်ၶေႃႈတၵ်းလႆႈၼမးၶၢမ်ႇၵူင်ႇ၊ ၶၢမ်ႇသိၼ်ထိၼ်ႈ၊ ႁၢပ်ႇတုင်းၶေႃႈၶၢမ်း သင်ႇသွၼ်တိၵ်းတိင်ဝႆႉ ယႃႇၵႂႃႈပိၼ်ထိၼ်ႈ ၶႄၶႅ လွၵ်ႇယဝ်ႉ။

ၶေႃႈၶဝ်ႈဝႃႇၶႄၶႅ လုၵ်ႈလၢၼ် တၵ်းလႆႈ သူင်ႇၵိၼ်၊သူင်ႇလူႇပေႃႈၼမ ႁူၼ်းထဝ်ႈႁူၼ်းၼၵႇၶဝ်၊ ပေႃးထိုင်ၶႅ ဝႃႇႁူးၶေႃႈႁူးႁူၼ်း၊ ႁူးႁိူၼ်းႁူးယေး၊တၵ်း လႆႈၶတ်းလွၵ်ႇ ၼိူၼ်ႈၵၢၼ်ႇၼိူၼ်ႈႁိူင်း၊လိူဝ်း ပိၼ်လႆႈ၊တူဝ်ႈတၼ်းလႆႈ သမ်ႉႁၢပ်ႇၶၢမ်ႇ၊ သိၼ်ပိတ်ႇ၊ ယူႇတီႈလလွပ်ႈၵျေႃသိၼ်၊ ဝႆႉၵတိၵ်ႈထၢၼ်ႇ၊ ဝၼ်းလိဝ်ၵိၵ်ႇၼိူၼ်း ၶႅၵ်ႈၶႅယဝ်ႉ။

<u>လႆႈႁၢပ်ႇၶၢမ်ႇသိၼ်ပိတ်ႇ၊</u>

ၵမ်ႉၶႄမ် ၶႅၢးၶဝ်ၵျႃႇဝၼ်းတုမ်း သိၼ်သေ ၼိုင်သၢင်ႈႁၢင်ႈႁၵ်ၼ်းၶဝ်ႈၶႄမ့် ၽၵ်းသွမ်း၊ မၢၵ်ႇဝၢၵ်ႇမွၵ်ႇမွ် တႃႇလူႇ မိူဝ်ႈဝၼ်းသိၼ်၊ လုၵ်ႈလၢၼ်ၽူႈယိင်း ၶႅမ်ႇၶဝ်သမ့် ၵျႃႇလွႆႈတိၵ်းၶႄမ့်ၶႅၢး သုၽၵ်ႈသီ၊ၵေႃႇလႃႇ ၶဝ်ႈၽၵ်းမၢၵ်ႇႁူလ်ႈ တိၼ်လိပ်းပၼ်ၶႅၢးၶဝ် တီႈလလွပ်ႈၵျေႃ သိၼ်ၶႄၶႅ။

ၼိင်းၶဝ်ၵေႃႈ ၵမ်ႈၽွင်ႈၵျႃႇဝၼ်း ၽိတ်ႈၶႄၶႅၶႄင်ႇၵဝ်ႇ၊ ၶဝ်လႆႈၵွၼ်ၶႅၢး ၶဝ် ၶဝ်ႈၵျုင်းလူႇမွၵ်ႇလူႇၶႄမ့်တိၼ်းၽႅး၊ ၵၢင်ၶမ်ႈ လူလိၵ်ႈ[တြႃး]၊ ထွမ်ႇၶႄမ့်ထမ်း [တြႃး]၊ ဝၼ်းသိၼ်မႄးတင်းႁူၼ်းၶႅင်းမၢၼ်ႈ ႁူမ်းၵၼ် ၼိုၼ်ႈၵျုင်းလွင်းမွၵ်ႇလူႇတၢၼ်း၊ ၼိင်းၶႅၢးၶဝ် ႁၢပ်ႇၶၢမ်ႇသိၼ်လူင်သိၼ် ပိတ်ႇၶႅယဝ်ႉ။

<u>လွင်ႈၶွၼ်းသိၼ်၊</u>

ပေႃးႁၢပ်ႇသိၼ်ပိတ်ႇ၊ ၵမ်ႇပႃး ၽေႃႈႁွပ်းၽေႃႈသူဝ်ႇ၊ၵၼ်ပိၼ်ၶုၼ်ႈ၊ သူင်ႇ ၶုၼ်ႈ၊ ၵမ်ႇပႃးငိုၼ်းၶမ်း ႁူဝ်းႁွႆႈႁူဝ်း တိုဝ်း၊ ၵၢင်ဝၼ်းထွမ်ႇ[တြႃး]၊ ႁူဝ်ၶမ်ႈလူႇ မွၵ်ႇၶႄမ့်တိၼ်းၽႅး၊ ၵၢင်ၶမ်ႈထွမ်ႇၶႄမ့် ထမ်း[တြႃး]ယဝ်ႉ၊ ႁူမ်ႈၶွၼ်းမိူဝ်ႈလိဝ်၊ ၽႄႇဝၶႄႇႁူၶ်ၶႅးၵမ်ႇမထၢၼ်း၊ ၶၢမ်း ၽႄႇဝၶႄႇယေးၼိုၼ်း သွင်ပွၵ်ႈ၊သၢမ်ပွၵ်ႈ၊ ၵၢင်ၶႅင်ၶႅၢးၶဝ် လုၵ်ႉႁၵ်ၼ်းသွမ်းလိမ်လဝ်ႉ ထေႃႈႁူၼ်းယူႇၶႅင်းမၢၼ်ႈထိုင်မႄး ႁူမ်ႈၵၼ် လူႇတၢၼ်းသေလင်ႇမိူဝ်းႁိုၼ်းၶႅယဝ်ႉ။

<u>လွင်ႈၵိၼ်၊</u>

ပေႃးဝႃႈဝၼ်းလႆႉယဝ်ႉ ၵမ်ႇၵိၼ် တၢင်းၵိၼ် လိမ်ၵႃႈပူႉတွႆႇၶၼ်ႈ၊ မီးယႃႇ

မႃႉၶႅမ်ႉသူမ်ႈဝၢၼ်ၸွႆး ၵၢၼ်ၵိၼ်လႆႈ။

<u>မိူဝ်ႈၵွၼ်ႇဝႃႇ၊</u>

ၶႃႈတေၵွၼ်ႇဝႃႇၶဝ်ႈၶူင်းလုၵ်ႈ လိၼ်သိပ်းၵႃႉတႃႇၶႄႈ –

၁။ တၵ်းလႆႈၵႃႉတင်း(ၶၼ်ႇ)လူင် ၵၢၼ်သဝ်မၼ်း ၵဝ်ႇမိူဝ်ႈပုၵ်ႇၵႃႉ ၵဝ်ႇ လႄႈၵိၼ်းႁႂ်ႈၶႄႈ၊တင်းလႄႈတွင်ႈ လႄႈ ၶမ်းႁၢင်ႈၼိုင်ႈ၊ ပေႃးပၼ်တင်းမႆႉလႆႈလွၵ်း ၵႃႉႁၢင်ႈႁူင်ႇႁဝ်(မူင်ႈႁဝ်း)လွႆ၊ တူၼ်ႈ တမ်းၶၼ်ႇၵၢၼ်ဝႆႈၶႅၼ် သမ်ႉမီးသွင်ယၢင်ႇ၊

(၁) ၶၼ်ႇတင်း ႁူဝ်ဝတ်ႉႁူဝ်ၸႂ်း၊

(၂) ၶၼ်ႇတင်း ပူၼ်ႈႁၼ်းတႆ၊၊

၂။ ၵၼ်းသွမ်းႁူဝ်ႇၸႂ်း(သွမ်းတၢင်တူဝ်) ၶိုၼ်းပီးၶႅၼ် ပေႃးမီးႁၼ်းႁိၼ်းႁဝ်း၊ ပီႈၶွင်ႉ ႁဝ်းတႆ၊၊ ထုၵ်ႇလႆႈၵၼ်းသွမ်းလူႇတၢၼ်း ယၢတ်ႇၶႅမ်ႉယိုင်းထိုင် ၶေႃႈၵၢၼ်တႆ၊ ပၼ်ႈႁဝ်းၶႄႈ၊

၃။ လုၵ်ႈလၢၼ်တၵ်းလႆႈသူင်ႇလူႇႁူၼ်း ထဝ်ႈ ၵဝ်ႇလႄႈမၢင် တၢင် ၼိုၼ်း၊ တၢင်း ၵိၼ်တၢင်းလူႇပၼ်ႁူၼ်းထဝ်ႈ၊

(၄)ဝၼ်းလိူၼ်သိပ်းၵႃႉမွႆႇသိပ်းသီႇၶမ်း ပုၵ်းတင်းလူင်၊ ၶိုၼ်းဝၢင်းၸႂ်ႉၵႃႉပွႆးႁႆႈ ႁွင်မွင်း၊

(၅) ဝၼ်းလိူၼ်သိပ်းၵႃႉမူၼ်းတွၼ်ႈ ၶိုၼ်ႈ ၼိူၼ်ႈၸိူင်းလူႇတၢၼ်းတႃႇၶတၢင် လူႇၶဝ်ႈၶႅမ်ႉၾၵ်းသွမ်း၊ သွမ်းသတ်းထႃႇ မႃႇသႃႇ၊ လူႇၶၼ်ႇတင်းလူင်၊တင်းတူၼ်ႈ မွၵ်ႇမူဝ်ၶူဝ်းမွၵ်ႇယႃႈ၊ ၵမ်ႉပလႃႇၾႃႈၸွပ်း မွၼ်ႁူဝ်၊ ၼိုင်ႈႁိုၵ်းၼိုင်ႈႁူမ်း၊

(၆) လုၵ်ႈလၢၼ်ၶဝ်ၵႃႉပွႆး လႃႇၵလိၼ်ႉ လူၼိုင်းသိၼ်ၶႅၼ်ႈသိၼ်ၶဝ်၊

(၇)ၵၢင်ၶမ်းဝၼ်းလိူၼ်မူၼ်းတႆႈတၢၼ်း လူႇတၢၼ်းယွႆႉယွႆႉၶႅမ်ၶႅမ်၊

(၈) သိပ်းႁူၵ်းၵၢင်ၶိုၼ်ႈ လူႇတၢၼ်းၵၼ်ႇ တေႃးၽြႃးတြႃးသင်ႇၶႃႇ တင်းပၢင်းႁၢပ်ႇ ၽြႃးတြႃးသင်ႇၶႃႇဝႆႈ တီႈဝတ်ႉၵဝ်ႇၸိူင်း ၵဝ်ႇ၊ ႁိူၼ်းလႆႈၵဝ်ပၼ်တီႈႁၢပ်ႇတၢင်းလူႇ ပၼ်မူၼ်ပၼ်သိၼ်၊ ႁိူၼ်းလႆႈၵုပထႃႈလုမ်း လႃးၵႃႇတင်းပီးၶႅၼ်၊

(၉) သိပ်းႁူၵ်းၵၢင်ၶမ်း ႁိၼ်းၾိူင်ႇႁိၼ်း မၼ်း ပူႇလေႃႇၵၼ်ႇတေႃးတီႈၼိုင်ႇတြႃး၊ ပၢင်းတြႃးဝႆႈ၊ လုၵ်ႈလၢၼ်သမ်ႉၵၼ်ႇတေႃး ပေႃးၼမ်းထဝ်းၼႃ ၵႃးပႃးၶိုဝ်တင်းသိုင်း၊ ၸွပ်းၶႅၼ်လၢင်ႇဝႃး ၵွၼ်ႇဝႃႇၵၼ်ႇတေႃး၊ ပေႃးဝႃးၵွၼ်ႇဝႃႇယဝ်ႉ တၵ်းလႆႈၵၼ်ႇ တေႃး၊ပူႇလေႃႇၵၼ်ႇတေႃး ၽြႃးတြႃး သင်ႇၶႃႇ ပေႃးၼမ်းႁူၼ်းထဝ်းၼႃးသႆႈ တၢင်းၾိတ်းတီႈတူဝ်၊ သူပ်း၊လွႆႇလိူဝ်း ၶႅၼ်(ၶႅၼ်ပၼ်လၵ်းသဝ် ၵမ်ႉမၢႆႉသၵတႃႇ

သမ်ႇမၢႇတိတ်ႉထိ၊ ဝၢႇတထေရဝၢႇတပုၵ်ႉ ထၽႄႇသၢႇ ၵၢၼ်ဝၢႈၶၼ်ႉယဝ်ႉ။

မိူဝ်ႈၵထိၼ်ႇ၊

ဝၼ်းၵထိၼ်ႇ ပိၼ်လိူၼ်သိပ်းသွင်မူၼ်း လိူၼ်ၵထိၼ်ႇ ပိၼ်လိူၼ်သိပ်းသွင် ၵၢႇလ ၵထိၼ်ႇ လိူၼ်သိပ်းၵိတ်းလွင်ႈၶိူင်ႈၶမ်ႈ တေႃႇလိူၼ်သိပ်းသွင်မူၼ်း ဝၢႈၶဝ်ႉယဝ်ႉ ၵၢၼ်မိူဝ်ႈၵထိၼ်ႇၶႃႉ –

(၁) ၽွမ်ႉၵၼ်လုမ်းၵၼ်ၵိတ်းသၢင်ႇၵၢၼ်း၊ တိၵ်းတၢသၢင်ႇၵၢၼ်းၽႄး၊ ယိပ်ႉသၢင်ႇ ၵၢၼ်း(ၵမ်ႇၶၼ်ယွမ်ႉယိပ်ႉသၢင်ႇၵၢၼ်း သၢင်ႇၶၢႇ)၊

(၂) ၵိတ်းတူၼ်ႈမွၵ်ႇယၢႈၶဝ်ႈတိၵ်ႇ၊

(၃) ၵိတ်းၶဝ်ႈပုၵ်း(ၶဝ်တမ်ငၢး) တၢႇလူႇ တီႈၸႂ်း၊ တၢႇလၢႇၵတီႈလလွပ်ႈ မိူဝ်ႈ ၵိတ်းသၢင်ႇၵၢၼ်း၊ မိူဝ်ႈၵျၢးတြၢးၵၢင် ၶမ်ႈဝၼ်းၽိတ်ႈ(တုမ်း)မူၼ်း၊ တင်းဝၼ်း လိူၼ်မူၼ်း၊

(၄) ဝၼ်းလိူၼ်မူၼ်း လူႇၽႄႈလိူင်ၼလႈ တူၼ်ႈမွၵ်ႇ၊ၶဝ်ႈပုၵ်း၊ တင်းၼူဝ်းလူႇႁူးပိူင် ပိူင်၊ ယၢတ်ႇၶမ်ႉၼွမ်ႈတဝ်ႈ။

၈ . ၽိင်ႈလူႇလူဝ်(လူႇၽဵဝ်း)ၶၢဝ်းၵတ်းၶၢဝ်းလၢင်ႈ၊

လိူၼ်သၢမ်မူၼ်း ပိၼ်ဝၼ်းလူႇ လူဝ်၊ လူဝ်ၶႃႉပိၼ်မႂ်ႉၵၢၼ်ၽိုၵ်ႇၶၢဝ်ၵၢၼ် လူတ်ႇမႂ်ႈငၢႈ တီႈမီးမႂ်ႉမၢၵ်ႇၽွတ်ႉ၊ၵၢဝ် မႂ်ႉမၢၵ်ႇၽွတ်ႉၵိတ်း၊ မႂ်ႉတၢင်ႈ မႂ်ႉမူဝ်လွၵ်ႉ။

ၵၢၼ်မိူဝ်ႈလူႇလူဝ်၊

(၁) တေလႂ်ႈႁၢမႂ်ႉမၢၵ်ႇၽွတ်ႉ၊ မႂ်ႉတၢင်ႈ၊ မႂ်ႉႁူင်(မႂ်ႉမူဝ်)လိူဝ်းၶႃႉသေလိူဝ်ႉလိူဝ်ႉ၊ ပွၵ်ႇ ၼုတ်ႇႁူႈမၼ်းၶၢဝ်ၶၢဝ်ၵၢဝ်သုၵ်ႈၶမ်ႉ၊

(၂) ဝၼ်းလိူၼ်သၢမ်သိပ်းသီႇၶမ်ႈ ၵွၼ် ၵၼ်ၵၢဝ်မႂ်ႉလူဝ်ၸၢႇ တီႈတၢင်းဝတ်ႉတၢင်း ၸႂ်း၊ ႁူၼ်းလႂ်းပၢးၽႄႉမိတ်ႈလိၵ်းလိူဝ်ႈ ၸၢႇၵိတ်းသုမ်လူဝ်၊ ၵေႃႇလူဝ်တီႈၶွၵ်ႈ ဝၢင်းဝတ်ႉဝၢင်းၸႂ်း ႁွင်လူဝ်သုမ်လူဝ်ၶႃႉ တွႈတိၼ်မၼ်းၶၢင်ႈ တူဝ်ၵိင်ႈမၼ်းၵိပ်ႈ၊ ပိၼ်သီႇၶႄႈၼိၼ်ႈ၊ ပွတ်းၶိူဝ်မၼ်းၼူင်း ၶိူဝ်မၼ်းၶၢင်ႈ မီးပိတ်ႇၶွင်ႉပိတ်ႇလွၵ်း၊ ၶိူဝ်မၼ်းပိၼ်ပိူင်ႁၢင်း ပျၢတ်ႈသၢတ်ႈ ၵိဝ်ၼိၼ်ႈ တိုဝ်းတွၵ်ႇတိုဝ်းၽိူင်း၊

(၃) လိူၼ်သၢမ်သိပ်းသီႇၶမ်ႈ ပိၼ်ဝၼ်း ၵေႃႇလူဝ်၊ ဝၼ်းၵိတ်းၶဝ်ႈႁူင်ၶမ်ႉၵွႈ၊ ႁူၼ်းလႂ်းၵေႃႇလူဝ် ၽူႈယိင်းၵိတ်းၶဝ်ႈ

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶႅမ်ႉၵႂႆႈၸူႉ လႄႈၵ တီႈပၢင်သုမ်လူဝ်ႇ၊ ၵၢင်ၶမ်ႈသိပ်းသီႇ ၶႄႉ ၵႂၢၼ်ၵၼ်ၸူႉ လုတ်ႇလူဝ်ႇ၊ ႁွင်လူဝ်ႇၶႄႉႁဵတ်းမႃႉၼႆႉ ၼိင်ႈလုၵ်ႈယၢဝ်းယၢဝ်းသေလုတ်ႇၸူႉလူး တီႈႁွင်လူဝ်ႇ၊ မိူဝ်ႈတေလုတ်ႇၶႄႉၼိင်းၶဝ် ၵႂၢၼ်ၵၼ်ၶဝ်ႈႁူင်း ယႂၢင်းလူႇၼႆႉတီႈ ၽဵဝ်ႈပိၼ်လဝ်ႈ(ပွင်ႇဝႃႈၶၢဝ်းၵတ်း လူႇၼႆႉ ၵၢၼ်မီးႁူႉၶႆယဝ့်)။

ဝၼ်းလိူၼ်သၢမ်မူၼ်းၶႄႉ ၶႆး ၶဝ်ႁဵတ်းၶဝ်ႈႁူင်ၶႅမ်ႉၵႂႆႈ တီႈလႂ်လွပ်ႈလီမ် လဝ့် တင်းသွမ်းၶဝ်ႈၽၢၵ်း၊ၼိုင်ႈလူႉၼိုင်ႈ တၢၼ်း၊ ၽွမ်ႉၵၼ်လူႇတၢၼ်းၶင်းဝတ်ႉၶင်း ႁူင်း ယၢတ်ႇၶႅမ်ႉၶွမ်ႈတဵဝ်ႈ။

---

၉ . ၽိင်ႈပွႆးသွၼ်းၶႅမ်ႉ၊

ပွႆးသွၼ်းၶႅမ်ႉၶႆႉ ပိၼ်ၶင်းလိူၼ် ႁူႈၵမ်ႉၶႄႉလိူၼ်ႁူၵ်း၊ ၶိုၼ်ႈဝူႈပွႆးႁူတ်း ၶႅမ်ႉတွင်ႈၶႅမ်ႉမိူဝ်ႈၶၢဝ်းမီးၶႆယဝ့်။ လပ်းသဝ်ႁေ၊ ႁၢင်းၼိူင်ႈလူႉတၢၼ်း လိူဝ်းၶႄႉ။

ၵၢၼ်မၼ်း၊

လိူဝ်ႈႁဵတ်းဝႆႉႁူင်းသွၼ်း တီႈတၵ်း ပၢင်းၵဝ် ႁူၼ်ႉႁၢင်းပုတ်ႉထလဝ်ႈၸူႉ သဝ်းလူဝ်ႈၶၢဝ်း တေလူႉတၢၼ်းသွၼ်း ႁူတ်းၶႅမ်ႉၶႄႉ ၼိူင်ႈႁူင်းသွၼ်းမီးႁၢၼ်ႉ သိူဝ်ႉ၊ တိူမ်း(ပိူၵ်ႉတၢၼ်ႉ)ၽေႇလမၢတ်ႈ၊ ႁူင်းပၼ်ႉၵၢၼ်ၶႅမ်ႉတိူင်ႈၽူႉၵႂၵ်ႉ၊ ႁၢင်း တီႈတိၵ်းၶႅမ်ႉထွၵ်ႉ၊ ႁၢင်းႁ ပုၶႅမ်ႉလူင်း မူၵ်ႉလူင်းမူၵ်ႉလၶၼ်ႈ၊ မူၵ်ႉၽုတ်း၊ႁၢၼ်ႉ တီႈၶိူၼ်ႈထွၵ်ႉၶႅမ်ႉ၊ တီႈတမ်းၽိူၼ်ၶူဝ်း လူႉ၊ ၽေႃႇႁူင်ႈ၊မွၵ်ႉၵေႃႉသွႆႈ(ၵေႃႉပႃႇ)မတ်ႉ

တၢင်းၵိၼ် တၢင်းလူႉ၊

လိူဝ်ႈႁဵတ်းၶဝ်ႈမုၼ်းၶေႃႉတွင် ႁူလ်ႈ၊ ၶဝ်ႈမုၼ်းၶေႃႉတွင်ႁူလ်ႈၶႆသမ်ႉ မီးၶဝ်ႈမုၼ်းလႅင်၊ ၶဝ်ႈမုၼ်းၵွၵ်းသွင် လိူဝ်ႉ၊ ၶႆႉပိၼ်တႃႉလူႉ တႃႉသူင်ႉလႄႈ ႁူၼ်းထဝ်ႈပီႈၶွင်ႉၼလႈ တႃႉၵိၼ်မူၼ်း လူဝ်ႈသွၼ်းၶႅမ်ႉ။

ၼိူင်ႈလူႉ၊

လႄႈၵီႉႁွင်သႂၢႆးၶႆႉ ပိၼ်ၼိူင်ႈလူႉ မိူဝ်ႈသွၼ်းၶႅမ်ႉပိူင်ၶိူင်ႈ၊

ebook is created by www.Shanyoma.org

<u>ၽိင်ႈသွင်ၵၢၼ်ၶဝ်ႈႁူၼ်းႁၼ်၊</u>

ႁူင်းသွၼ်းၶမ်ႉၼႄႈ လႆႈတီႈၶဝ် ပိၵ်ႉတေႃႇယိူင်းလူး ပုတ်ႉထလဝ်ႈသေတႃႉ ၵေႃႈ တူလုၺ်းၽိင်ႈဝႆႉဝၢင်းမၼ်းလိူင်လႆႈႁၼ် ပိူင်ႈဝႆႉၵိတ်းၶိူင်ႈ၊ ဝၢင်းဝတ်ႉဝၢင်းႁူင်း ၵၼ်လွမ်ႉၶၼ်ႈလၢၼ်တီႈမၼ်းၶႄၼ် မီး သွင်ၵၢၼ် ဝၢင်းၶူင်းၼႄႈဝၢင်းၶွၵ်ႈ၊ဝၢင်း ၶူင်းၶႄၼ်လွမ်ႉၵဝ်ႁူင်းၽြႃးၵွႆး၊ ဝၢင်း ၶွၵ်ႈၶႄၼ် လွမ်ႉပႃးလလွပ်ႈၵျေသိၼ်ဝႆႉ၊ လလွပ်ႈၵျေသိၼ်ၶႄၼ် ၵမ်ႉလႆႈဝႆႉတီႈ ဝၢင်းၶူင်း၊ တီႈၶဝ်ႈႁူင်းသွၼ်းၼႄႈလႆႈ တီႈႁွင်သႃးၶႄၼ်ၵေႃႈ မီးၶူင်းဝၢင်းၶွၵ်ႈ ၵွႆး၊ ၶဝ်ႈမၼ်းတေလုၵ်ႉတီႈၽိင်ႈၽႄ,သ, တၢင်ႉၵၢၼ်သေမႃး၊ ၵမ်ႉၶႄၼ်ႁဝ်းၽႄ, သ,ပုတ်ႉထႁႃပ်ႉၵဝ် ၽိင်ႈၽႄ,သ, ၸၢင်ႉၵၢၼ် မႃးပိၼ်ၽိင်ႈၽႄ,သ,ႁဝ်း တေလႆႈဝႃႈၶဝ်ယူႉယဝ်ႉ။

ၶဝ်းမၼ်းလိူၼ်မၼ်း မိူဝ်ႈသွၼ်း ၶမ်ႉ(ပွႆးသွၼ်းၶမ်ႉ)ၶဝ် ပိၼ်မိူဝ်ႈမိူင်း ၵိၼ်ႉတိယၢၼ် ပီးႁဝ်ပီးမွၵ်ႇ,ပုတ်ႈႁၼ်၊ ၵမ်ႉ,ၶႄၼ်မိူဝ်ႈပီးႁဝ်,ၼႄႈ ပီးမွၵ်ႇ,ႁိၼ်, တူႉ,ပြမ်ႉ,မၶေႃႈၶဝ်ပုတ်ႈလႆႈႁၼ်၊ ၶေႃႈဝႃႈ သၢင်းၵျၢၼ်,ၶႄၼ်ၵေႃႈ မၼ်းလုၵ်ႈမႃးတီႈ (သင်,ႁႃ,ရၼ်,တ=သင်,ႁႃ,ရၵၢၼ်,တ) ၶႄၼ်မႃး ပွင်,ဝႃႈပီးၶႄၼ်သုတ်းၸူ,ယဝ်ႉ ၶႆ၊ မိူဝ်ႈၽူႈတၼ်ႈလိၵ်ႈတိုၵ်ႉပိၼ်သၢင်, ယူ,ၶႄၼ် ႁိုႁိုငိၼ်းလဝ်ႈ ႁဝ်းၶဝ်ဝႃႈ "ၽိင်ႈသွၼ်းၶမ်ႉၶဝ် ၵမ်,လိူဝ်ႈၶွင်ၽႄ, သ,ပုတ်ႉထ၊ ႁဝ်းလၼ်ၶဝ်ႁိတ်းပိၼ်ၽႄ, သ,ပုတ်ႉထၵဝ်ၵွႆး" ၶဝ်ယဝ်ႉ။

တီႈၶဝ်ၽိင်ႈႁိၼ်,တူ,ၼႄႈ ၶွင် ႁိၼ်,တူ,ၶဝ်ၶဝ် ၽႄၵျွမ်းလွမ်းႁဝ်းမူၼ်ႉ ၶဝ်ႈတဝ်ႁဝ်ရိုၵ်,ရိုၵ်းႁၼ်မႃး တင်းႁဝ်း ၽႄ,သ,ပုတ်ႉထၶဝ် မီးတင်းၶမ်တင်းလႆႈ ယူ,ယဝ်ႉ၊ ႁွပ်ႈၶဝ်ၼႄႈလိူဝ်းလဝ်ႈလူင်ႉ လိၼ်းလိၼ်လီ တီႈၽႄ,သ,သွင်ၵၢၼ်ၶဝ် ၶႄၼ် လင်ၵဝ်လႆႈၵိတ်းလႆႈသၢင်ႈမၼ်း ပိၵ်,ႁၼ်ဝႆႉလီလီယူ,ယဝ်ႉ။

---

၁၀ . ၽိင်ႈပီး၊ ၶဝ်း၊လိူၼ်၊ဝၼ်း၊

ၽိင်ႈပီး၊ ၶဝ်း၊လိူၼ်၊ဝၼ်းၵၢၼ် ၽႄ,ၽႄ,သ,ပုတ်ႉထတင်းလႆႈ တီႈလုမ်ႈ ၼႃႉမိူင်းႁူၼ်း ႁဝ်းလွၵ်ႈတိူဝ်းယူ,မိူဝ်ႈလိၼ် ၶဝ် လႆႈႁူႁၼ်မီးဝႆႉသွင်ၵၢၼ်၊ ၵၢၼ်ၶိူင်ႈ

ၶႄႈမိူင်းမၢဝ်းၸွႆႈတိုဝ်း၊ ၵၢၼ်ၶိူင်ႈၶႄႈ လုမ်ႈၽႃႇၸွႆႈတိုဝ်းၶဝ်ယဝ့်။

ပေႃးၵဝ်ပီးဝႃႈ တီႈပီးၶရိတ်ႇ ၁၉၉၂၊ ၵဝ်လိူၼ်ႁႃႈမႄးၽၢၼ်ၶဝ်ႈ တီႈမိူင်း မၢဝ်းၽၢႆႇသၢႆႇပုတ်ႇထ ၂၅၃၆၊ လုမ်ႈၽႃႇ ၂၅၃၅၊ ပေႃးၵဝ်လိူၼ်ဝႃႈ လိူၼ်ၵၢၼ် ႁူတ်းၶမ်ႇတူၼ်ႈပေႃးထိ(လိူၼ်လဝ်ႈသိပ်း ပီၼ်ပုတ်ႇထ)ၶေႃႈ မိူင်းမၢဝ်းတူၵ်းၵွၼ် တၢင်းလုမ်ႈၽႃႇလိူၼ်ၶိူင်ႈၶဝ်ယဝ့်၊ ဝၼ်း မူၼ်းဝၼ်းလပ်းၵေႃႈ ပိူင်ႈၵၼ်ယေႈဝၼ်း ၶဝ်ယဝ့်။

တီႈၶႄႈမိူင်းမၢဝ်း မိူင်းတႆးသမ် ပိူင်ႈၵၼ်ၸူႇပီၼ်ဝႆႉသၢမ်ၵၢၼ် (၁)ၵၢၼ် လွမ်းပႆးမၢဝ်း (၂)ၵၢၼ်လွမ်းပႆးယူၼ်း (၃)ၵၢၼ်လွမ်းၽၢၼ်ႇလေႃးတိ ၶဝ်မီးသၢမ် ၸုမ်းယဝ့်။

တီႈပီးလိူၼ်ဝၼ်း လိူဝ်းသွင်လုမ်း ၶေႃႈ တၵ်းၵမ်ႇဢၶ၊တၵ်းဢၶပိူင်ၵၢၼ် လုမ်းလေႃးတိလွမ်းမႄး မိူဝ်ႈၵွၼ်သၢႆႇ သၶႄႇတူၵ်းၶိုင်ႈၶေႃႈ၊ ၶႂ်းဝႃႈၽိုၼ်မၼ်း ပပ်ႇမၼ်း မီးဝႆႇၶပ်ႇဝႆႇတေႃႇသၢႆႇသၶႄႇ ၂၇၆၅ဢလႄႈ ပိူင်မၼ်းဢၶၵေႃဝ်ပီးၶဝ်ႈ ဢၶၵေႃႈလႆး၊ ၵၢၼ်မၼ်းၶဝ်ဝႃႈ ‘ပဵၵ်ႇၶ တိုင်ႇ’ ၶေႃႈၽၢၼ်ႇလေႃးတိသမ်ႇႁွင်ႇ ၵိင်း သီႇ ‘ၵိင်းသေႇ’ ၶဝ်ယဝ့်၊ ၵိင်းသေၵၢၼ်ၶပ်ႇ ၼိုင်တဵမ်ႈဝႆႇၶေႃႈ တၢင်ႈပီးသၢႆႇသၶႄႇ ပုတ်ႇထ ၂၃၂၂ တေႃႇ၂၇၆၅၊ မီးဝႆႇၶပ်ႇဝႆႇ ၄၄၃ပီး၊ ပီၼ်ဝႆႇပိူင်ၵဵပ်ႈမၼ်း၊မီးပီးသၢႆႇ သၶႄႇ၊ ပီးၵေႃးလႃႇ၊လိူၼ်၊လိတ်ႇတႃႇ (ဝၼ်းတႆး)၊ ဝၼ်းထမ်း၊သၢင်းၵျၢၼ်ႇ တူၵ်းသိူၼ်ႈလိူဝ်းၶေႃႈ လွင်ႈသၢမ်ၶၢဝ်း၊ ယေႈၶၢဝ်းသီႇ လိူၼ်မိူၼ်ၵၼ်တၢင်း တၢင်ႇလုမ်းယဝ့်၊ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈမၼ်းပီၼ်ၽိင်ႈ ၽႃႇၶဝ်၊ ၵွႆးဝႃႈလိူၼ်သွၼ်းၶမ်ႇ၊ၶဝ်ႈဝႃႇ၊ ၵွၵ်ႇဝႃႇလိူင် ပိူင်ၵၼ်ၵိတ်းၵီႈ ၶႃႈမၼ်း ၵမ်ႇပီၼ်လီပီၼ်လ ႁွပ်ႈမၼ်း၊ တၢင်ႈၵဝ် သၢႆႇသၶႄႇတူၵ်းၶိုင်ႈမႄးၽၢၼ်ႇၶဝ်ႈ ႁူမ်းၵၼ် ပီၼ်ပြၵ်ႉၶတိုင်ႇ ၽိုၼ်လိဝ် ၵၼ်ၸူႇယဝ့်။

ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈမိူဝ်ႈၵွၼ်ၶေႃႈၵမ်ႇ ႁူမ်ႈၵၼ်ဢလႄႈ တီႈၵၢၼ်မႆႇတွင်းၵၢၼ် ပီၼ်ၵၢၼ်လူႉပူၼ်ႈမႄးၶေႃႈ ပေႃးၵမ်ႇ လွမ်းၽိုၼ်လိဝ်ၵၼ်လိူင် လၢင်ႈၽိတ်း လၢင်ႈပိူင်ႈၸူႇ ၵိတ်းၵီႈယူႇယဝ့် (တီႈတၵ်ႈ–ၵႃႈယီးရိတ်ႇပီးသၢႆႇသၶႄႇ သွင်ၵိုင်သီႇ ပၢၵ်ႇပဵတ်ႇသိပ်းၶဝ်ႈ မၼ်းပီၼ် ၵၢၼ်မိူင်းမၢဝ်းယိပ်းႁိူဝ်၊ လုမ်ႈၽႃႇယိပ်း ႁိူဝ်၊ ၵၢၼ်ၶိူင်ႈသမ်ႇၵႃႈသၢမ်ရိတ်ႇပီး သၵ်ႈၶရိတ်ႈ ၵိုင်သွင်ပၢၵ်ႇပဵတ်ႇသိပ်းပဵတ်ႇ တူဝ်ၶဝ် တေပီၼ်ပဵတ်ႇသိပ်းပဵတ်ႇၽိုၼ် လွႆၶဝ်) လိူင်ႉၶဝ်ၶဝ်ယဝ့်။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ပိူင်ၵၢၼ်မီးၶၼ်ႈၼိုၼ်ၵိင်းသီ

လပ်ႉသႂ်ႇ	ၵၢပ်ႇမဵတ်ႉ	ၵၢပ်ႇသီ	ၵႃႇႁဝ်ႉ	ၵႃႇမဝ်ႉ	တဝ်ႇသၢၼ်	တဝ်ႇသီ	ႁူင်ႉမုတ်ႉ
၆၆	၀၁	၂၂	၃၄	၅၅	၆၀	၁၁	၂၃

ႁူင်ႉပဝ်ႉ	ၶုတ်ႈသီင	ၶုတ်ႈလႂ်ႉ	ၵတ်ႉသႂ်ႇ
၄၄	၅၆	၀၀	၁၂

သၢဝ်ႈလႂ်ႉ ၁၃၅၄ၶု၊လၵ်ႉၶၼ်ႈပီးတႅၵ်းႁၢႆးသီင၊ လိူၼ်ႁႃႈမႄႈသိပ်းၶမ်ႈဝၼ်းတၢၼ်ႇၶွၼ်ႈလုၺ်ႈ၊ တူၵ်းယဝ့်၊ မႄႈသိပ်းသွင်ၶမ်ႈဝၼ်းၵၢင်ႇၵႃႇတူၵ်းယဝ့်၊ သႃႇသၶရႇ၂၅၃၆။

ၵတ်ႉၸႂ်ႉ	ပိုၵ်ႇသီ	ပိုၵ်ႇမဵတ်ႉ	မိူင်းမဝ်ႉ	မိူင်းပဝ်ႉ	ႁၢႆးယီး	ႁၢႆးသၢၼ်	လပ်းပဝ်ႉ
၃၃	၄၅	၆၆	၀၁	၂၂	၃၄	၅၅	၆၀

လပ်ႉမုတ်ႉ	ၵၢပ်ႇလႂ်ႉ	ၵၢပ်ႇသီင	ၵႃႇၸႂ်ႉ
၁၃	၂၃	၄၄	၅၆

သၢဝ်ႈလႂ်ႉ ၁၃၅၅ၶု၊လၵ်ႉၶၼ်ႈပီးတႅၵ်းမိူင်းမုတ်ႉ၊ လိူၼ်ႁႃႈလွင်ႈႁူၵ်းၶမ်ႈ ဝၼ်းတၢၼ်း လႃႇတူၵ်းယဝ့်၊ လွင်ႈပဵတ်ႇၶမ်ႈဝၼ်းပုတ်ႉတႃႁူး တၵ်ႈယဝ့် သႃႇသၶရႇ၁၅၃၇။

---

၁၁ . ၽိင်ႈႁိတ်းပွႆးၽြေး၊

ပွႆးၽြေးၵၢၼ်ဝႆႉၶၼ်ႈ ပိၼ်ပွႆးပူ၊ သိုဝ်ႉႁူၼ်ႇႁၢင်းပူတ်ႉထလဝ်ႈသေ ယွင်ႈရုင်ႇ၊ လေႃႇၽြေး ၵၢၼ်ပိၼ်ႁူၼ်ႇႁၢင်းပုတ်ႉထ ပႃႇရမီႇလဝ်ႈဝႆႉၶႅၼ်ယဝ့်။ လဝ်ႈၶၼ်ႈၶႅၼ်ယဝ့်၊ ပူႇလေႃႇလေႃႇသွၼ်း ဝၼ်းပွႆးၵိုႉတင်ႈလိူၼ်မႄႈ ၁၃ၶမ်ႈ၊

၁၄ၶမ်ႈ၊ ဝၼ်း၁၅ၶမ်ႈ ယၢမ်း,ၶမ်ႈၵၢမ်, ၶၼ်ဝၼ်းပွႆးၶၼ်ႈ ႁူႉပိၼ်ဝၼ်းပုၵ်ႈတႃ ႁူးၶႅမ်ယဝ်ႉ။

ၼိူင်ႈၼူဝ်းပွႆး၊

-ႁူၼ်,ႁၢင်းလဝ်ႈ၊
-ၸြႃးလဝ်ႈမူ,ၽိုၼ်လေႈပွႆ၊
-သႃးတီႈၵဝ်လိၵ်ႈပွႆၽိုၼ်ၵိၼ်ၼလႄႈ သၢင်ႉ,သိူဝ်ႈၵိၼ်းသႃႇ(သၼ်းသႃႇ) တၢင်, ၶွပ်ႇ ဢၼ်တီႈသႃး၊
-မၢၼ်,တၢပ်ႈ၊ လလွပ်ႈ၊ ဝေးႁၢမ်၊
-တုင်းႁူမ်၊ တုင်းပျူး(ၶွၼ်,မူဝ်,၊ၶွၼ်, ၽဵၵ်ႉ)၊
-လွင်ႈပဝ်း၊ လွင်ႈၶုၼ်သၢင်၊
-ႁၢင်ၵူႈ၊ႁၢင်ယုင်း၊ (ၵူႈၶၼ်ႈ ၵမ်ႈၽွင်ႈ ႁွင်ႉၵူ,ၶျၶ)၊
-တူၼ်ႈႁူလ်ႈ၊ တူၼ်ႈၵႂ်ႈ၊
-မိူင်းလရၢင်း(မွႆႉသႃၶၼ်ႁိတ်း)၊
-တူၼ်ႈမွၵ်ႇ,ယႃႈ၊ ၽႄႈရူလမၢတ်ႈ၊
-သွမ်းသီ,သိပ်းပီႇၵဝ်ႈၵမ်း၊ ပၢၼ်ႇၶမ်း၊
-ႁူင်းတိုင်း၊ ႁူင်းၽိူဝ်း၊မွၵ်ႇ,ယႃႇယူၼ်ႈ၊
-ၶဝ်ႈၶမ်ႉၽၵ်းသွမ်း၊ ၵေႃႇ,လႃႇ,တၢင်း ၵိၼ်၊
-ယႃႈၽိူတ်ႈ၊ သွင်းသၢင်,ယႃႈၽိူတ်ႈ၊
-တေႃႇ,လေႃ,သၢင်,ၶမ်ႉတဝ်ႈ၊

ၼိူင်ႈလိၼ်လူၺ်းပွႆး၊

ၶဝ်ႈၽၵ်း၊ တၢင်းၵိၼ်ယွႆႈ၊ၶမ်ႇ ယိုဝ်ႉၶမ်ႇၶၢင်ႈ၊ ပူႉယႃႈလၢင်း။

လုမ်းႁူၼ်းႁၢပ်,ၵၢၼ်၊

(၁) ၶိင်းလူင်၊ ၵမ်,ၶၼ်ၶိင်းႁူဝ်လုမ်း ၵမ်,ၶၼ်ၶိင်းႁူဝ်ဝတ်ႉ တႃႇ,ႁိတ်းလိုင်ႈ လူင်ၶၼ်ႈပွႆး၊
(၂) ၶိင်းၼွင်း တႃႇ,ၵႂၼ်လူႇ,ၵႂၼ်တၢၼ်း၊ ႁ ပွႆႉၼိူင်ႈသုမ်,ဝၢင်,ပီႈၶွင်ႉ၊
(၃) မေႃလိၵ်ႈ တႃႇ,လူလိၵ်ႈၽတ်းထမ်း၊
(၄) လုမ်းၶၢမ်းႁိၼ်းသွမ်း၊
(၅) လုမ်းလဝ်ႈမိူဝ်ႉၶဝ်ႈ၊
(၆) လုမ်းတၢင်ႈၶမ်ႉယိုဝ်ႉၶမ်ႉၶၢင်ႈၼူမ်၊ ၶွၵ်ႈသေၶၼ်ႉ လုမ်းႁၢပ်ႉတွၼ်ႈၵုပ်,ၵေႃး ပီႈပီႈၶွင်ႉၶွင်ႉ၊ တင်းၽိူဝ်ႇ,ႁူ,ၼွင်မွင်းၽိူဝ်ႇ, မူၼ်ႈသိူဝ်းလိူဝ်းၶၼ်ႈ။

ႁူၼ်းလိူဝ်းတေႃႁူမ်ႈႁွမ်းႁိတ်းပွႆး၊

လိူဝ်းပႆႇ,လႆႈၶၢမ်,ၵုင်,ၶၢမ်,သိၼ် ၶၼ်ႈ တေႃလႆႈလူးပူ,ၶိင်းႁႃႇတၢင်းလီ၊ လိူဝ်းၶၢမ်,ယဝ်ႉ သမ်ႉလႆႈႁိတ်းၽိတ်း ပိူင်ၶူႈ တေႃလႆႈၼမ်းၶိုၼ်းသုၵ်ႈသီ၊ လိူဝ်းၶၢမ်,ယဝ်ႉ သမ်ႉလႆႈၽိတ်းပိူင်ႈလူႁိူၵ်ႈ ၶူႇ,လိုၼ် တေႃလႆႈသုၵ်ႈသီ၊ၶၢမ်,ထိၼ်ႈ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

လွင်ႈၵၢပ်ႇၶွင်း တၢင်,ၽၵ်းၵျ,(ၽြုး တၵျ,)၊

ပေႃးၵဝ်လိၵ်ႈလႆႈတြႃးပူ,လေႃ, ယုၵ်ႉယွင်ႈလိူင် ပၼ်လိူဝ်းထမ်း မိူၼ်ၶင်,ထမ်းသႅင်၊ ထမ်းၸိၼ်း၊ထမ်းယွတ်ႈ၊ ထမ်းသွႆ၊ထမ်းၶိူဝ်ႈ ၵမ်,ၶၼ်(လႆႈၶမ်း၊ လႆႈၸိၼ်း၊ လႆႈသႅင်၊လႆႈယွတ်ႈ၊လႆႈလိူၼ်ႈ)လိူဝ်းၶၼ်ႇၶူ, ၵၢၼ်ႁွင်ႉဝႃႈလိူဝ်း လူလိၵ်ႈလူလႆႈထမ်းတင်းသႅင်ႈ။

ပေႃးသမ်ႉၵဝ်ႁူၼ်,ႁၢင်းပုတ်ႇထလဝ်ႈ တင်းလိၵ်ႈလႆႈတြႃးၶမ်ႇထမ်းၵိတ်း လွင်ႈပူ,လေႃ,ယုၵ်ႉယွင်ႈလိူင် ပၼ်လိူဝ်း သႅင်၊ၶမ်း၊ၸိၼ်း မိူၼ်ၶင်,(ၵၢၼ်ႈသႅင်၊ ၵၢၼ်ႈၶမ်း၊ မွႆသႅင်၊မွႆၶမ်း၊မွႆၸိၼ်း၊ယွတ်ႈ သႅင်၊ယွတ်ႈၶမ်း၊ယွတ်ႈၸိၼ်း၊ သွႆႈသႅင်၊ သွႆႈၶမ်း၊သွႆႈၸိၼ်း၊ သႅင်လိူၼ်ႈ၊သႅင်သွႆ၊ ၶမ်းလိူၼ်ႈ၊ၶမ်းသွႆ၊ ၸိၼ်းလိူၼ်ႈၸိၼ်းသွႆ၊ ၶမ်းၶိူဝ်ႈၶမ်းၶိူင်း)လိူဝ်းၵျႈဝႃႈတင်းၶမ်ႇ။

ပေႃးဝႃႈၵဝ် ႁူၼ်,ႁၢင်းလဝ်ႈ တင်းပိတၵၢတ်ႈ(လိၵ်ႈလႆႈပိတၵၢတ်ႈ သၢမ်ၶွင်)ၵိတ်းလွင်ႈပူ,လေႃ,ယုၵ်ႉယွင်ႈ လိူင် ပၼ်လိူဝ်းလွႆမိူၼ်ၶင်,(လွႆသႅင်၊ လွႆၶမ်း၊လွႆၸိၼ်း၊ လွႆယွတ်ႈ၊လွႆသွႆႈ၊လွႆ ၵၢၼ်ႈၶမ်း၊လွႆၵၢၼ်ႈသႅင်၊ လွႆၵၢၼ်ႈၸိၼ်း) လိူဝ်းၶၼ်ႇၶူ, ၵမ်ႉၶႂ်ႈလိူဝ်းၵမ်ႉထုၵ်,လွႆ လိူဝ်းသၼ်လိူဝ်းၵၢၼ်လွႆ ၵဝ်လႆႈသႅင်ႈ ယွႆႉ(ၵမ်,တၢင်,လွမ်းလီတ်းလုၵ်ႈဝၼ်း)။

ၶၢမ်းၼိူင်ႈလွႆႉတိူဝ်းၶင်းပွႆး၊

(၁) ဝၢင်,တၢင်းလူ,(ပီးၶွင်းလိူဝ်းမွၵ်, ထိူင်ၶၼ်ႇ ၵဝ်ၶူဝ်းၶွင်းၶဝ်ႈ၊မၢၵ်,ဝၢၵ်,၊ မူးႁူမ်ႈႁွမ်းႁွႆႈၶဝ်ႈတၢ,ၶလေႃ,ၵ)၊

(၂) ၵၢပ်ႇတၢင်းလူ,(ၵၢပ်ႇၶူဝ်းတၢ,ၶလေႃ, ၵၵၢၼ်ပီးၶွင်ႉတၢင်,ၽိူၼ်မူးႁူမ်ႈႁွမ်း)၊

(၃) လူ,သွမ်း(ၵၢဝ်,လူ,ၵၢဝ်,တၢၼ်း ၼိူင်ႈ လူ,ၶူဝ်းတၢၼ်း)၊

(၄) ပၢင်းတြႃး(ၵၢဝ်,မိူဝ်ႈတေၵျေႃးလိၵ်ႈ ၵျေႃးထမ်း)၊

(၅) ယၢတ်,ၶမ်ႇ၊

(၆) မျူႁုသူဝ်,၊

(၇) တူၵ်းသူး၊

ၵၢၼ်ငၢၼ်းၶၢဝ်းပွႆး၊

(၁) ၵျတၢင်းလီ ၼမ်းတၢင်းလီ၊

(၂) ပၢင်းၽြုး(ႁူၼ်,ႁၢင်းပုတ်ႇထလဝ်ႈ) ၶဝ်ႈၶွင်းမၢၼ်,တၢပ်ႈလလွပ်ႈ၊

(၃) ပၢင်းတြႃး၊ ၶူဝ်းလူ,ၼိူင်ႈလူ,ၵိူၵ်းႁွမ်း ၶဝ်ႈၶွင်းမၢၼ်,တၢပ်ႈလလွပ်ႈ၊

(၄) ၵၢင်ၶွင်လူ,သွမ်း၊

(၅) ၵၢင်ဝၼ်းၵၢင်ၶမ်ႈၵျေႃးတြႃးထွမ်,

ebook is created by www.Shanyoma.org

တြႃး၊

(၆) ပေႃးယဝ့်လူ့တၢၼ်းယၢတ်ႇၶမ့် ယဝ့် ပၼ်လိုဝ်းၵျႃပ့်လိုဝ်း၊

(၇) ပေႃးယဝ့်ပွႆးလီလီ ၵ်ၶၼ်းၽိူၶ်မျူၵု သူဝ်ႇ ၵၢဝ်ၶဝ်ႈသၢၼ်ႇ၊မၢၵ်ႇၵူလ်ႈဝီဝၢၶ်၊ ၶဝ်ႈမၶၼ်းၶဝ်ႈပွင်း၊ ပွတ်းမၶၼ်ႈပွတ်းၽ်ၶ်ႇ၊ လေႈမၢင်တၢင်ငိုၶ်းမျူၵုသူဝ်ႇ(လၢ့၈) ၼိင်းၶျွင်း၊ မေႃလိၵ်ႈ၊မေႃမိူဝ်းၵျၢင်းၶိူင်ႈ မၢၶ်ႇတၢပ်ႈလလွပ်ႈ၊ ၸေႃၵျႃပ်ႇတၢင်းလူ့ ၶၼႃးၵ်ၶၼ်းသွမ်းၼလႄႈ လဝ်ႈမိူဝ်ႇၶဝ်။

(၈) တူၵ်းသူးလိူဝ်းလဝ်ႈပွႆး ၵၢမ်ႇၶၶၼ် ယွင်ႈယေႃးလူမ်းလွမ်းပိူၼ်ႈ လီႈၵိတ်းၵု သူဝ်ႇတၢင်းလီ၊

(၉) ၵ်ၶၼ်းၶူဝ်းလူ့ၵွႆႈၼိင်းၵူဝ်ဝတ်ႇၶဝ် ၵူးဝတ်ႇဝတ်ႇ ၵၢၼ်ၵျဝ်းၶိုတ်ႈၶွႆႈလမ်ၵၶ် လိူဝ်းၶၶ်ႇ ၵွႆႈၶဝ်ပႃးမိူဝ်ႈလူ့တီႈဝတ်ႇ ၽွၼ်ႇဝတ်ႇမၶၼ်း။

၁၂ . ၽိင်ႈပွႆးတြႃး၊

ပွႆးတြႃးၵၢၼ်ဝႄႈၶ်ႇ ပီၼ်ပွႆးၶျေႃး လိၵ်ႈၶျေႃးထမ်း(လူလိၵ်ႈလူထမ်း)၊ လိၵ်ႈ ၵၢၼ်လင်ႇၵႄႇ (လင်ႇၵႄႇလူင် ၶမ့်ၶျႃမ်း လူင်)။

ပွႆးတြႃးၶ်ႇ ပီၵ့်တေႃႈၵမ်ႇလိူၵ်ႈ ၶၢဝ်းမၶၼ်းမိူဝ်းမၶၼ်းသေၸေႃႈ ပေႃးပီၼ် လဝ်ႈၵိူးလဝ်ႈၶႄႃးၶဝ်လိုင် ပေႃးဝႄႈၶဝ်ႈ မွ်ႇထိုင်ယွင်ထိုင်ယေႃးယဝ့်လွ်၊ ပေႃးၵၢဝ် တၢင်းလႆၢဝႄႈ မိူဝ်းလီႈယူ့ၵျိၶ်းမွ်ႇယေႃး မွ်ႇလွ်၊ မိူဝ်းၵၢၼ်ၵျႃမ့်တူဝ်းၵျႃမ့်တၢၼ်းလွ် လိူဝ်းၶၶ်ႇယဝ့်။

<u>တၢင်းယူမ်ႇယမ်၊</u>

မီးတၢင်းယူမ်ႇယမ်ဝႄႈ မိူဝ်ႈငိုၶ်း တၢၼ်း၊ ၶဝ်ႈတၢၼ်း၊ၵၢၼ်တၢၼ်းၶ်ႇ ၵွႆႈ လီႈထွမ်ႇၶမ့်ထမ်းတြႃး ၵၢၼ်ပီၼ်ၶေႃႈ သင်ႇသွၼ်ၽြေႃးပီၼ်လဝ်ႈၶၶ်ႇ လီလီ ငၢမ်းငၢမ်း၊ယွႆႇယွႆႇၶမ်ၶမ် ၵွႆႈလီႈသွ်ႇလွ် ၽိုၵ်းၵမ်တိုဝ်းလွမ်းယိပ်းလွမ်းၶ်ယဝ့်။

<u>ၼိူင်ႈပွႆးၶျေႃးလိၵ်ႈၽတ်ႇထမ်း၊</u>

(၁) တြႃးလဝ်ႈၵၢၼ်ထုတ်ႇမွ်ႇ ပြူမွ်ႇလွ်၊ ၵူးတ်မ်ႈမွ်ႇမွ်ႇလွ်၊ ၵမ်ႈၽွင်ႈၸေႃႈမူ့ၵဝ်ႇ ၽိုၶ်ၵဝ်ႇၸေႃႈ ပေႃးၵွၵ်ႇလွ်ၶွ်ႈထွမ်ႇၶွ်ႈ

ebook is created by www.Shanyoma.org

ငိၶၼ်းလီလီငၢမ်းငၢမ်းၶေႃႈ တင်ႈပၢင်ႇ မၶၼ်းၶင်ႇၵဝ်ႇ။

(၂) ႁူႇတြႃး(တီႈတၢင်ႇဝၢင်းမူႇပပ်ႉၽိုၼ် တြႃးၼလႈ တီႈလဝ်ႈမေႃလိၵ်ႈၶဝ်ၶင်ႈ)၊

(၃) ၼိူင်ႈသိူဝ်ႇလွင် မူႇလိၵ်ႈၽိုၼ်ထမ်း၊

(၄) ႁွပ်းသိူဝ်ႇလွင် လၢႆႉမေႃလိၵ်ႈၶင်ႈ၊

(၅) ၽၼ်ၶၼ်ႇလွင်တၵ်း မေႃလိၵ်ႈ၊

(၆) ၶမ်ႉသုၵ်ႈမိူဝ်းမေႃလိၵ်ႈ၊

(၇) ၶမ်ႉတဝ်ႈၵိၼ် ပုၼ်ႈမေႃလိၵ်ႈ၊

(၈) ၽိုၼ်ၶူဝ်းလၢႆႇၵၵမ်ႉထၼ်မ် လဝ်ႈမေႃလိၵ်ႈ၊

(၉) တိူမ်း(ပိၵ်ႉတၢၼ်ႇ)ၵၼ်မုင်းၶိူဝ် ႁူႇတြႃး။

<u>ၵၢၼ်မၶၼ်း၊</u>

- ၵၢင်ၶႂ်လူႇသွမ်း၊
- ၵၢင်ၶမ်ႈလူႇမွၵ်ႇ၊
- ၵၢင်ဝၶၼ်း၊ၵၢင်ၶမ်ႈ ၶျေႃးလိၵ်ႈၽတ်း ထမ်း၊ ထွမ်ႇလိၵ်ႈ၊ထွမ်ႇထမ်း၊
- ၵၢင်ၶႂ်၊တၢမ်းၶမ်ႈ လၢႆႇၵလိင်ႉလူၶဝ်ႈ ၽၵ်း၊ ၵမ်ႇၶၶၼ်လၢႆႇၵလိင်ႉလူၶဝ်ႈ ၽၵ်း ၶိူင်ႈဝၶၼ်းသၢမ်တၢႆႇသၢမ်မႃး၊ ပူင်ႈၵၢင်တၢႆႇၶဝ်ႈၶၶၼ် မီးတၢင်းၵိၼ် ယွႆႈ၊ၶမ်ႉၶိင်ႈ(တၢင်းၵိၼ် ၵၼ်ၵမ်ႇ လိူဝ်ႈၶဝ်ႈၽၵ်း) လိင်ႉလူမိူဝ်ႈလိူဝ်ႈ ၵိုတ်းၵၼ်တြႃးမၢင်ၵၼ်ၶၶၼ်ႉ။

<u>ပိူင်တမ်း၊</u>

(၁)ႁူၶၼ်းပီႈၶွင်ႉလိူဝ်းမႃးထွမ်ႇတြႃးၶမ်ႉ ထမ်းၶဝ် ၵမ်ႇလႆႈပႃးငိုၼ်းတွင်း၊ လေႈ လၢႆႇမႃးသုမ်ႇဝၢင်ႇႁွမ်းပွင်း၊

(၂)လိူၵ်ႈမူႇတြႃးၽိုၼ်တြႃးလီၵၢဝ်ၶျေႃး၊ ၵမ်ႇလီၵၢဝ်ၶျေႃး၊

<u>ၵၼ်လီလူလီထွမ်ႇ၊</u>

(၁)လိၵ်ႈလၢႆး ၵၼ်ၶႂ်ႈလွမ်းလၢတ်ႈလွမ်း တၢင်းလီ(ၵုသလ) တၢင်းလၢႆႉ(ဢၵုသလ) ၵၼ်ငဝ်ႈၵၼ်တင်ႈပၼ်ၼလႈ ၵၼ်လႆႈ ၵၼ်ပိၼ်(ႁွၢင်းၵျူဝ်းၶဝိယၢႆႇမထုၵ်ႇမၼ်ႈ လိူဝ်ႈလွႆႈတူၵ်းလွၵ်း)လိူဝ်းၶၶၼ်ႉလွႆ၊

(၂) လိၵ်ႈလၢႆး ၵၼ်ၶႂ်ႈလၢတ်ႈၼၶပၼ် တၢင်းၵၼ်လႆႈၵတ်းယၼ်ႁူၶၼ်း၊ၽိ၊ ၶဝ်ပုံ ပၢၼ်ႇ(ၵမ်ႇၶၶၼ် ၵၼ်လၢင်းလႆႈၶဝ်ပုံ ပၢၼ်ႇ) ၵမ်ႇၶၶၼ်ၶႂ်ႈလၢတ်ႈသွၼ်ၼၶ ႁူႈပူၼ်ႉ လၢႆႇတီ၊လရၢႆႇပျႃႇထိ၊မရၶ၊ တၢင်းၶေႃႇတင်ႈ၊ၼၵႈထွၼ်ႈ၊ ၶႂ်ႈပိၼ်၊ၶွႆႈ တၢႆႇလိူဝ်းၶၶၼ်ႉ။

<u>ၵၼ်ၵမ်ႇလီလူလီထွမ်ႇ၊</u>

(၁) လိၵ်ႈလၢႆးၵၼ်ၵမ်ႇ၊ ၵမ်ႇမၽလၢႆႉ

ebook is created by www.Shanyoma.org

ႀူင်းၵျူဝ်းၶိုယ႑,မၵာမ်,သိုဝ်;၊ ၵာမ်,ၵႆ႑, ၶဝ်းႁွၼ်,ၼိုပ်,လပ်းၵၼ်လိုႈ၊
(၂) လိၵ်ႈလိၢ်းၵၼ်ရူပၼ်႑ေ,မ(တူဝ်လိုဝ်) သၽ႑ေ,ဝ(ၽိင်ႈပိၼ်)ပလိုလေး၊ ပလိုလ ယုပ့်ပၼ်,ၵာမ်,ၵႆ႑,ႁွၼ်း၊ သိုပ်,လပ်းၵပ်း ၵၼ်လိုႈ၊ ၵာမ်,တူၵ်းလွၵ်းၶိုယ႑,မထမ်, မတ႑,လိူဝ်းၶေၼ့် ပေႃးၵာဝ်ႁွၼ်းပ႑ၼ် မိူဝ်ႈလိၢ်ၶဝ့်လ႑တ်ႈလိူင် 'လိၵ်ႈလိၢ်းၵၼ် ၵာမ်,ၶဝ်ႈၶၼ်း ပိတၵ႑တ်ႈထေရဝ႑,တ ပုတ့်ထၽ႑ေ,သ႑,' တေလိုႈဝ႑ႈၶႆယဝ့်။

---

၁၃ . ၽိင်ႈမိူဝ်ႈလူ,တ႑ၼ်းတီႈဝတ့်ဝ႑ႈ၊

(၁) ၼိင်းရူဝ်ဝတ့် ၵွၼ်ရူဝ်ယုၵ့်ၽိူၼ် မွၵ်,ယွင်ႈယေ႑ႈ ပုတ့်ထ၊ထမ်,မ၊သင်,ၶ လဝ်ႈ၊ ယွၼ်းၽေ,ယွၼ်းလွိုးတ႑င်းၽိတ်း မ႑ပ်,တီႈတူဝ်သူပ်းလို၊ လူ,သွမ်းၶဝ်ႈၶမ့် တ႑င်းၵိၼ်ၶူဝ်းလူ,၊ ယွင်ႈရုင်,ၽိ႑,တ်ႈ၊ ယွၼ်းၶ႑မ်,သိၼ်ၵၼ်တေ႑ႈ၊ တူင်,ၶႆ ယွၼ်းႁွတ်ႈၶိပ့်ပ႑ၼ်,၊ ၵာမ်,ၶေၼ်ယွၼ်း ပူၼ့်ၽိုးသိပ်းၵိၢ်တ်းမုၵ့်လိူဝ်းၶေၼ့်၊ ၵာဝ်ပိၵ်တ်ႈ ၵာဝ်ထွၵ်,ၶင်းထ႑င်သွမ်း၊

(၂) ရူမ်ႈၵၼ်ၵၼ်,တေ႑ႈ၊ ၶ႑မ်,သိၼ်၊ ယွင်ႈရုင်, ဝ႑ႈသမ်,ပုတ့်ထေ,၊ပုတ့်ထ ၶၼုသ့်သတိ၊ ၶမေ႑ႈပုတ့်ထသ့်သ(တေ႑, သုတ်း) ၶိၵုပတ့်တဝ႑ႈ၊

(၃) ယ႑တ်,ၶမ့်ၽိ႑,တ်ႈ(လင်,ၵ႑,လူင်)၊

(၄)ယွၼ်းႁိတ်းပူတ်ႈ လွၼ့်မွၵ်,ထွၵ်,သွမ်း

(၅) မွၵ်,ယ႑ႈၶွၼ်,တင်းၵၼ်လိႁွႈၽိၼ် ပၵ်းသိမ်းၵေ႑ႈ ၵာဝ်ႁွႈၽိၼ်ပၵ်းသိမ်း၊ ၶဝ်ႈၽၵ်းတ႑င်းၵိၼ် ၵၼ်ၵာမ်,ဝုလိုႈ ...

__လွင်ႈႁိၼ်းသွမ်း၊__

- ၶွၵ်ႈဝ႑,ၶွၵ်ႈသ႑ ႁိၼ်းၵ႑ႈႁူၼ်းၽိုဝ်, ႁူၼ်းမၼ်း၊
- ယေႈလူၼ်သိ,ဝၼ်းသိၼ်၊ မိ,ပိတ်,ၶမ်ႈ လွင်ႈပိတ်,ၶမ်ႈ၊ လူၼ်လပ်း၊ လူၼ် မူၼ်း၊

ပေ႑ႈပိၼ်ၶင်းဝ႑, ၵာဝ်ၵၼ်လိပ်းမၼ်း ႁူ႑,လုမ်းၵၼ် တီႈလလွပ်ႈ(ႁွၼ်းဝ႑ႈလူ. ၶူဝ်းသွမ်း) မိူဝ်ႈဝၼ်းၽိတ်း၊ ၶ႑ႆးသိၼ် ၶဝ်ႁိၼ်းရူင်မိူဝ့်၊ ၽူႈယိင်းၶဝ်လွိုႈၵၼ် ၵာဝ်ၶဝ်ႈၶင်းႀူင်း။

__လွင်ႈယမ်ရူဝ်၊__

ပေ႑ႈတေၶဝ်ႈၶင်းႀူင်း တၵ်းလိုႈ ထွတ်,ၵိပ်း၊ သွၵ်းတိၼ်၊ဝ႑,တိၼ်(မူင်

ebook is created by www.Shanyoma.org

တိၼ်)၊ ပူတ်းမၢၵ်ႇ,ႁူဝ်၊ၶိၼ်းႁူဝ်၊ၵုပ်း၊ လွင်ႈ၊ ၵၢမ်ႇ,လႆႈထူမ်ႇ,ၶမ်ႇလိၢၼ်း၊ၶၢၼ်းၶမ်ႇမုၵ်ႈ(ၶီႈမုၵ်ႈ)၊ ၶမ်ႇပူႇ၊ၵၢမ်ႇ,လႆႈၶင်ႈၶွႆႇ,ၵုတ်ႇ,၊ ယိတ်ႇ,တိၼ်၊လႅၼ်းတိၼ်၊ ၶိင်းၶဝ်(ၽူႈလၢ်း)ယူႇ,ပျႈၶျႈ၊ ၶၢ်းၶဝ်(ၽူႈယိင်း)ယူႇ,ပျႈလင်။

ၵၢမ်ႇ,လႆႈၵုပ်ႇ,ၵုမ်ၶၢမ်းတီႈႁၢၵ်ႈ တီႈယေးလိူဝ်းၶၼ်ႈ၊ ပေႃးဝျႈလုၵ်ႈလိၵ်ႈ လုၵ်ႈလိၵ်ႈ(ၵေႃးၵႂၼ်)ၶဝ် ၶီႈယိဝ်ႈၶွင်ႈ ဝတ်ႇၶွင်းႁျင်း ၼမ်ႈၶဝ်လႆႈလၢင်ႇ၊လႆႈပုၵ်ႇ လေႃ,ၵၼ်တေႃး ယွၼ်းပူတ်းပွႆႇတၢင်း ၽိတ်း။

---

၁၄ . ၽိင်းပိူင်မိူဝ်ႈလူ,တၢၼ်းတီႈႁျင်းလဝ်ႈသင်,ၶျ,(ႁျင်းလူင်)၊

လိူဝ်းယူ,လမ်ႁျင်းလဝ်ႈသင်,ၶျ, (ၵၢမ်ၶၼ် ၵူင်,မိူင်းတီႈႁျင်းလူင်လဝ်ႈသင်,ၶျ,)ယူ,ၶၼ်ႈ လႆႈဝႆႉသီ,ၵႃးသွမ်း (ၵၢၼ်ႁူဝ်ႈဝျႈသီ,ႁူဝ်ၵႃးသွမ်း)ၶၼ်ႈၶႆ ယဝ်ႈ။

လွမ်းၶင်,ယေးလိုၼ်မီးသီ, သိၼ် (၁)မွႆ,ပိတ်,ၶမ်ႈ (၂)လိုၼ်မူၼ်း (၃)လွင်ႈ ပိတ်,ၶမ်ႈ (၄)လိုၼ်လပ်း ပိၼ်သီ,ဝၼ်း ၶႆယဝ်ႈ၊ ယေးၵႃးယေးသိၼ် သီ,ၵႃးသီ, သိၼ်၊ တီႈတိၵ်ႈမၼ်းမိုၼ်ၶင်,တီႈမိူင်း ယၢင်းမိူဝ်ႈလိဝ်ၶႆႈ–

(၁)ၵႃးသွမ်းပၢင်,ၵုတ်,

(၂)ၵႃးသွမ်းမူဝ်,ၵိူင်း

(၃)ၵႃးသွမ်းႁွၢၼ်းလူင်

(၄)ၵႃးသွမ်းမိူင်းၽၢၼ်း

ပိၼ်လိူဝ်းၶဝ်သီ,လုမ်းၶႆႈယဝ်ႈ။

ၶၢဝ်းၶိုၼ်ႈႁျင်း၊

ပိတ်,မွင်းတွၼ်ႈၶွႆႇ၊ ၶိင်းလလုင်း ၵိင်,ၶဝ်တွႆ,မွင်းသၢမ်ပွၵ်ႈ လင်,ၽွမ်ႇၵၼ် ၶိုၼ်ႈႁျင်း၊ ၽင်းၵြီးလဝ်ႈၶဝ်တွႆ,ႁွၵ်ႈသေ လဝ်ႈသၢင်,လဝ်ႈလၢင်းၶဝ် ၵွၵ်,လူးၶျႈ ႁျင်းလူင်တၢင်းႁျင်း ဝွႆႉသေလိူဝ်းမီးဝွႆႉတၢင်း ပိၼ် မိူဝ်ႈတေၶိုၼ်ႈႁျင်းၽွမ်ႇၵၼ်ၵျ,လွင်း မွၵ်,ယျႈၶဝ်ႈတိၵ်,၊ လၵ်ႇလျ,တီႈလၢၼ်း ႁိုၼ်းၶိင်းလလုင်းၵိင်,ၶဝ်၊ တၢင်းၵိၼ် တၢင်းယိမ်ႇမၢၵ်,ၵုလုႆႈဝီဝၢၼ်၊ ၶဝ်ႈမုၼ်း ၶဝ်ႈပွင်းၶမ်ႇသွမ်ႈၶမ်ႇၶၢၼ် သွႆ,ၶွႆး ၽိုၼ်ယဝ်ႈ ႁူပ်ၼိူင်းတီႈႁျင်း(ငိုၼ်းၵၢမ်, ပျႈ)၊ ပေႃးမီးတၵျ,ၶဝ်တေၶိုၼ်ႈလူ,၊ၶိင်း လလုင်းၵိင်,ၶဝ်လႆႈၵျ,ၶိုၼ်ႈလဝ်ႈတီႈၽင်း ၵြီးလဝ်ႈၵွၼ်တၢင်း၊ ၽင်းၵြီးလဝ်ႈ၊လဝ်ႈ လၢင်းၶဝ်ၵမ်ႈၽွင်ႈ၊ လဝ်ႈတေပၼ်ၵြႃး

(ၶႃးတြႃး)လိူဝ်းၶႅၵ်ႇၶင်ႈၶိူဝ်ရူႇ။

<u>မၢၼ်ပႆႇမိူဝ်ႈၽွင်းလူႇတၢၼ်း၊</u>

(၁)ပိုတ်ႇၽႄႈၵင်ႈ၊

(၂)ၶိင်းၡျင်းမွၵ်ႇလၢတ်ႈ ႁွႈၵွၼ်ၵၼ်ၶုပ်ႇ၊

(၃)ၶိင်းၡျင်းယုၵ်ႇၽိူၼ်မွၵ်ႇတေႃးၵၢဝ်ႇ၊ ၵၼ်ႇတေႃးတၢင်းၽိတ်း တူဝ်သူပ်းလုဵ်၊ ယွၼ်းလူႇယွၼ်းတၢၼ်း၊ ယွၼ်းတုင်းၵၢဝ် သိၼ်၊ယွၼ်းထွမ်ႇတြႃး၊

(၄)တၵႃႇႁူမ်ႈၵၼ် ၵၼ်ႇတေႃး၊

(၅)ယွၼ်းတုင်းၵၢဝ် သရၼေႃႇႁုင်ႇသၢမ် ပိူင်၊သိႇလသိၼ်ထမ်း ၽဵၢ်ႇၶၢမ်းပႃႇလိ၊

(၆)လဝ်ႈၵၼ်တေပၼ်တြႃးၶၼ်ႇ ဝၢင်း ပၼ်သရၼေႃႇႁုင်ႇၼလႈ သိၼ်(သိၼ်ႁၢႈ) ၵမ်ႇၶၼ်(သိၼ်ပဵတ်ႇ ပေႃးပဵၼ်ၶိုၼ်းဝႃႇ မုၼ်ႈတႃႇၶိင်းၶၢႆး လိူဝ်းၵၼ်ၶွၼ်း သိၼ်)၊ လဝ်ႈၵၼ်တေပၼ်တြႃးၶၼ်ႇ ၶႃးၶၢမ်းပႃႇလိ တႃႇၵွၼ်ၵၼ်ဝၢၼ်း ပရိတ်ႈ။

(၇)လဝ်ႈၶဝ်ဝၢၼ်းပရိတ်ႈ၊

(၈)လဝ်ႈပၼ်တြႃးလင်ႇၶႃးတြႃး၊

(၉)လင်ႇသမ်ႇယၢတ်ႇၶမ်ႇလင်ႇၵႃႇၶၢမ်း တႆး၊

(၁၀)ၶိင်းၡျင်းယွၼ်းထၢမ်ဝတ်း ၵၢၼ် ၶႄးၵႃႇလဝ်ႈၶဝ်၊

(၁၁)ၽုင်းၵြိုးလဝ်ႈဝႃႈ 'ၵိူဝ်ႈၵမ်ႇလႃႉ' ၶႆ ၶုပ်ႇဝႆႈသေ လူင်းၡျင်းႁွင်းၽၵ်ႇႁွင်းမၼ်း၊ **တီႈတွင်း၊**

လဝ်ႈလၢင်းၶဝ် ပဵၼ်လိူဝ်းမႆ သၢင်ႇၵၢၼ်းၼၽႊး၊ လဝ်ႈသၢင်ႇၶဝ်မႆသၢင်ႇ ၵၢၼ်းပိၵ်ႈမၼ်ႈ၊ လဝ်ႈၵၼ်ၶင်ႈၶိူဝ် ရူႇပႃႈၶုၽုင်းၵြိုးလဝ်ႈၶၼ်ႇ ပဵၼ်လဝ်ႈတေပၼ်တြႃး၊ ၵၼ်ၶဝ်လဝ်ႈ သူဝ်ႇၶင်ႈၶၼ်ႇ ပဵၼ်ၵမ်ႇပလႃႈၽႄႈလဵပ်း သီႇလိင်ႇၵမ်ႇသွႆႇၶုၼ်ႈ။

<u>ၽိင်ႈၵၼ်ႇတေႃး၊</u>

ၵၼ်ႇတေႃးၵၼ်ဝႃႈၶႆ ႁူမ်းမိုဝ်း ဝႆႈ၊ၶုပ်ႇသၢမ်ပွၵ်ႈ၊ သူပ်းဝႃႈ၊လုဵ်ႁူၶၼ်ႇၵွၵ်ႇ မႃးၵၼ်တၢင်းၽိတ်း တီႈတူဝ်တီႈသူပ်း တီႈလုဵ် ပဵၼ်ၶိူဝ်တၢင်ႇၵေႃႇတၢင်ႇၽူႈ၊ တီႈၽြႃးတြႃးသင်ႇၶႃႇ၊ ပေႃႈၼမ်ႈ၊ၶူး သွၼ်၊လူဝ်းယွႆႇတၢင်းႁူႉယွႆႇ မုၼ်ယွႆႇၶဝ် တၢင်းလႆႈ။

<u>မိူဝ်ႈၶၢဝ်းၵၼ်တေႃး၊</u>

–ၵွၵ်ႇဝႃႇယဝ်ႉ လိူၼ်သိပ်းၵဵတ်းလွင်ႈ ၶမ်ႈၶိူင်ႈတေႃႇလိူၼ်လပ်း၊

–မိူဝ်ႈႁဵတ်းပွႆးလူင်ယဝ်ႉ၊

-မိူဝ်ႈႁဵၼ်းလူ ႁဵၼ်းတႅမ်ႈယဝ့်၊
-မိူဝ်ႈပူႇ ၼိူင်ႈၶဝ် လႆႈယၢပ်ႇ ပဵၼ်ၵၢၼ် ႁွပ်ႈႁဝ်း၊
-မိူဝ်ႈၽိတ်းၽဵၵ်ႇၵၢၼ်၊

ၼိုင်ႈမၢၼ်း၊

-ပေႃးပဵၼ်ၽြႃးတြႃးသင်ႇ ၶႃႈ မွၵ်ႇ ယႃႈ ၶဝ်ႈတဵၵ်း၊ လၵ်ႉလႃႇ၊
-ပေႃးဢမ်ႇလႆႈၽြႃးတြႃးသင်ႇ ၶႃႈ မွၵ်ႇ ယႃႈတင်းၶဝ်သၢၼ်၊

လၢႆးလိၼ်ႈသင်ႇ ၶႃႈ ၶဝ်ၵၢၼ်တေႃး၊

ၽုင်းၽြီလိၼ်ႈ ၵႂၢၼ်ၵၢၼ်တေႃး ၽြႃးတြႃး၊ လိၼ်းလႅင်းလူင်ၵႂၢၼ်ႁူပ်ၵၢၼ် တေႃးၽုင်းၽြီးလိၼ်ႈ၊ လိၼ်ႈလႅင်းသိုၵ်ႉမိူဝ်း ၵႂၢၼ်ႁူပ်ၵၢၼ်တေႃး လိၼ်ႈလႅင်းလူင်၊ ႁိတ်းၶႆလူင်းတေႃႇထိုင်ႁၢင်ႈသျႂ်း ပေႃး ၶမ်ႇၶိုၼ် ၸေႃႈဝၢၵ်ႈၵၢင်ဢဝ်။

ၽိင်ႈပွႆးလေႃး

ပွႆးလေႃးဢၼ်ဝူႈၶႂ် ပဵၼ်ပွႆးသၢင်းႁူဝ် (လုတ်ႈ ၽဝ်ၶၢပ်ႈတူဝ်) ယူပ်ႈၵလၢပ်ႈ ၵလၢပ်ႈၶၢပ်ႈတူဝ်လိၼ်ႈၶႅၼ် လႆႈသႂ်ႇၵွမ်ႈ သႂ်ႇလုင်းသေ တၢင်ႇလေႃးတိုတ်ႉႁူႇလူး ႁူင်းၶဝ်ပိုၼ်ပၢၼ်ႇ ဢၼ်ဝူႈၶႅၼ်ၼႄႈ လင်ႇ လႆႈႁွင်ႉပွႆးလေႃးၶႆယဝ့်။

ၽုင်းၽြီးလိၼ်ႈ ဢၼ်လူႉတႆၢဝၢႆး မိူဝ်းႁူႇ ၶႅၼ်ႇ လႆႈႁိတ်းလလွပ်ႈမၢၼ်ႇ တၢပ်ႈသေ ပၢင်းဢဝ်ၵွမ်ႇ ဢၼ်သႂ်ႇ ဝႆႉၶၢပ်ႈ တူဝ်လိၼ်ႈၶႅၼ်ႇႁူႇ ဝႆႉဝႆႉတီႈၶႅၼ်းသေ ၼိူင်း ၶဝ်လႆႈပၼ်ႁၢၼ်ပွႆႇဝႆႉ တေႃႇထိုင်ဝၼ်းပွႆး လေႃးၶႅၼ်ႇ၊ တီႈၶႅၼ်ပဵၼ်တီႈယူၼ်းတ ၵႃႇ တီႈလမ်တီႈၵႆႉ ႁူႇ ဝႆႈသူလူ တၢင်း ႁိတ်းပၢင်ထွမ်ႇ လိၵ်ႈ၊ လူလိၵ်ႈ ၽတ်းထမ်း ဝႆႉၶႆယဝ့်။

ဝႆၢးလိၼ်ႈလူႁႆၢတႆၢပူၶႅၼ်ႇယဝ့် မွၵ်ႇ ထိုင်ၼိူင်းၶဝ်ယူႉမိူင်းမိူင်း၊ ယူႉလုမ်းလုမ်း ႁိတ်းပၢင်ယုမ်ၵၢၼ်၊ လိူၵ်ႈမိူဝ်ႈၶၢဝ်းမၢၼ်း၊ လိူၼ်မၢၼ်း၊ ၵိပ်းငိုၼ်းတႃႇ ပွင်ပွႆး၊ တၢင်း ႁိူင်ႁဵုႁိတ်းလိတ်းဝၼ်း၊ ဢၼ်တၢင်ႇ တူဝ် ၶၢပ်ႈယူပ်ႈၵလၢပ်ႈၶၢၼ်ႇ မီးသွင်ဢၼ်၊ ဢၼ်ၶိူင်ႈလေႃႇ ဢၼ်ၶိူင်ႈလိူမ် လင်ႇ ဝူႈပွႆးလေႃးပွႆးလိူမ် ၶႆယဝ့်၊ (လၢၵ်ႈလိူမ် ၶႆႁႆႈပဵၼ် ယူၼ်းထဝ်ႈယူၼ်းႁိူၼ်းႁဵုဝ်း)၊ ဢၼ်လုတ်ႈ ၽႅးမၢၼ်းၶႅၼ်ႇ ႁိတ်းမႃႇၽႅး လုတ်ႈဢဝ်။

<u>ၼိူင်ႈၵၢၼ်မီးၶွင်ႈပွႆး၊</u>

(၁)သုမ်ႇထိင်တီႈၶိင်းၶႆၢး၊ ႁုၼ်းမိူင်းၼႆ တီႈၵႆၶဝ်ၶွၵ်းၶၼ်း၊

(၂)သုမ်ႇထိင်တီႈၶႆၢၼူဝ်း၊ ၶႆၢႁုၼ်,ၵတၢင်း ၵိၼ်တၢင်းယဵမ်ႇ၊

(၃)ၶိင်,တမ်းၶမေ့ၵတ်း၊ မၢၵ်,ၵတိင်ၶၢင်ႈ ယမ်း၊

(၄)လေ႞

(၅)ၶျိင်းၶီပိုၼ်ႇပၢၼ်,၊ ၶႆယဝ့်။

---

၁၅ . ၽိင်ႈတိပ်းတတ်းၵၢၼ်ၽိတ်းၽိၵ်,ၵၼ်၊

လွင်ႈတိပ်းတတ်းၵၢၼ်ၵၢၼ် ၵေႃ ၶၢင်ႈၼလႈၵေႃၶၢင်ႈ၊ ႁိုၼ်းၶၢင်ႈၼလႈ ႁိုၼ်းၶၢင်ႈ၊ လုမ်းၶၢင်ႈၼလႈလုမ်းၶၢင်ႈ ၽိတ်းၽိၵ်,ၵၼ်၊ ၽိတ်းၶွင်ႈတွင်ႈၶၶၼ်း ၵၼ်၊ ၽိတ်းၽိၵ်,တိၵ်,လတ့်ၵၼ်လိူဝ်း ၶၶၼ့် ပေႃးဝႃႈထိုင်ပူ,ယႂ်,ၶိင်းလူင်ၶဝ် ၶူ,လိူင်၊ ၵမ်,ၶၶၼ်ပေႃးပိၼ်ၶုၼ်လွႆ၊ ၼၼ,ၵၢင့်ငဝ်ႈမၢၼ်ႈငဝ်ႈသူၼ် ၵၢၼ်ႁူ တၢင်းလီယဝ့်ၶၶၼ့် ပေႃးဝႃႈၵၢၼ်ၽိတ်း ၽိၵ်,တိၵ်,လတ့်ၵၼ်ၶၶၼ့် ထိုင်ၶဝ်ၼလႈ တၵ်းလႆႈတိပ်းတတ်းပၼ်ၶၶၼ့် တၵ်းလႆႈ ၵဝ်ၵၢၵတိထႆမသိ,ပိူင်ၶၶၼ့် ပိၼ်ၶွပ်, ၼႁွႁၢမ်ႈၽႆ,လဝ်ႈၵဝ်,(ၽူႈတိပ်းတတ်း) ၶၶၼ့်သေ ႁိတ်းသၢင်ႈယဝ့်တူဝ်ႈၶူ,ၶႆ ယဝ့်။

(၁)တူလုၵ်းႁၼ်သုၼ်,လႆႈ(လႃ,ၽၵၢၵတိ)၊

(၂)ပိင်းလင်းယေႈၽႆ,(တေႃးသၵၢၵတိ)

(၃)ၵမ်,မီးတၢင်းႁူႉတၢင်းႁၼ်(မေႃးႁၵၢ ၵ တိ)၊

(၄)လွႆႈရုဝ်ယေႈၽႆ,(ၽယေၵၢၵတိ) လိူဝ်းၶၼ့်ပိၼ်ၵၢၵတိထႆ,မသိ,ပိူင်ၵေႃတိပ်း တတ်းတေလႆႈၼဝႈပူၼ့်၊ တေၵမ်,လႆႈ တူၵ်းၶွင်းလွၵ်းသိ,ပိူင်ၶႆ့။

လွင်ႈမၢပ်,မႆႇၵၼ်ၵေႃႈ ၵမ်,လႆႈ ႁိတ်း ၽိတ်းသေၵေႃႈၵမ်,မၢပ်,ၵမ်,မႆႇ၊ သမ့်ၵမ်,လႆႈၼမႊႁိုၼ်း၊ ၼမႊမၢၼ်ႈၵၢၼ် ၵၢၼ်ၼမႊတီႈတူဝ် (ရုပ်ႈဝတ့်ထု)ၶၶၼ့် ၵမ်,ႁိတ်း(ပွင်,ဝႃႈ ၼမႊတီႈလွႆၵဝ်)၊ တူဝ်ၽၢင်(ရုပ်ႈဝတ့်ထု)ၶၶၼ့် ၵမ်,မီး လွႆႈ(လွႆႁူႉ)ၼလႈ ၼမႊတီႈမၼ်း၊တီႈၶဝ် ၶၶၼ့် ၵမ်,ၶဝ်ႈလွင်ႈၶဝ်ႈလႆၢးသင်၊ၶႃမ်း ႁႂ်ႁႂ်မၼ်း လႆႈဝႃႈၼမႊၽိတ်းၼမႊပိူင်ႈ၊ သၽႄ,ဝထမ်,မၶီယႃ,မ ၵမ်,မိၼ်ႈၵမ်, တူၵ်းၶႆယဝ့်။

လိူဝ်ႈၵဝ်ႇ လွင်ႈတၢင်းသင်ႇသွၼ် ပွၼ်ႈလၢတ်ႈႁူဝ်ႈပွင်ႇလွင်ႈတၢင်းလီလီ၊ ၼၢႈ သိူၼ်ၼမ်းလီ၊ သွင်ပႃႈသွင်ၽိူၼ်, ႁူဝ်ႈယိုတ်ႇ, လၵ်ႉလိူဝ်ႈၶင်ႇၵၼ်၊ တီႈသုင်သုတ်း ၵိၼ်း ၽိုၼ်မွၵ်ႇ, ပူႇလေႃႇၵၼ်တေႃး(ဢေႃႈၽိတ်း ၵၼ်ႇတေႃး ဢေႃႇလပ်းမိၼ်ႈ)ၼမ်းလီလီ သုတ်ႈ၊ ႁူဝ်ႈယိုတ်ႇ,လၵ်ႉလိူဝ်ႈတီႈၵၼ်၊ ၵမ်ႇႁူဝ်ႈမီးတၢင်း ပိင်းလင်း(ပတိၶ) ၶူဝ်ၵၼ်၊ တၵ်းလိူဝ်ႈၶိုၼ်းၶိုၼ်ႈလူင်း ပူင်သူႇ,ၶူႇ,ႁူမႃးၼေႃႇၵၼ် လိုဝ်ႉၶင်ႇ, ပၵ်းၵဝ်ႇ,ပိုင်ၵဝ်ႇ,မိုဝ်ႈၵဝ်ႇ,ၶၼ်ယဝ်ႉ။

၁၆ . ၽိင်ႈတင်ႈဝတ်ႉတင်ႈၽွင်း၊ ဢေႃႇလေႇတီႈ၊

ဝတ်ႉၵၼ်ဝႃႈၶၼ် ၵိူဝ်းႁဝ်းပွင်ႇလၵ်ႉ တေဝႃႈၽွင်းၽြႃးၶၼ်ၵိုဝ်ႉ ၵိူဝ်းၵႃႈပေႃးၵၢဝ်ႇ ထိူဝ်းၶဝ်ဝႃႈလိုင် တီႈယူႇ,တၼ်းသဝ်းလဝ်ႈ သင်ႇၶႃႇၶဝ်ဢေႃႈ ၵွင်ႉဝတ်ႉၶၼ်ၶင်ႇ,ၵဝ်ႇ၊ မၼ်းတေလုၵ်ႉမႃးတီႈလိၼ်ဝတ်ႉတၵ(လိၼ် သႃႇ,သၶႄႇ)ၶၼ်မႃးၵိုဝ်ၵမ်ႇ,ႁူႉ၊

လိူဝ်းတင်ႈဝတ်ႉၶၼ် ၵၼ်လိူဝ်ႈတူလ်းႁၼ် လွမ်းမႃး–

(၁)မီးဝၢင်းလွမ်ႉၽွပ်ႈ ပိၼ်ဝၢင်းသီ,လိၼ်, သီ,ၶေႃႈ၊

(၂)မီးသၢင်,ဝၢင်,(ၽွင်းတၢၼ်း)တီႈတေ ၶဝ်ႈလူးၶိုၼ်းဝတ်ႉ၊ သွင်ၽိူၼ်,ၶၢင်ႈၽွင်း တၢၼ်းမီးႁၢၼ်ႉတီႈတမ်းၽိုၼ်လွင်းမွၵ်ႇ,၊

(၃)ၶေႃႈဝတ်ႉ ဝႃ,တၢင်းၵွၵ်ႇ,၊ လင်ဝတ်ႉ ဝႃ,တင်းတူၵ်း၊

(၄)သဝ်လွမ်(ၽွၼ်းလၢင်,)မီးႁူၵ်းလူၶိုၼ်ႈ၊

(၅)မီးႁၢၼ်ႉ တီႈဝိုႁူၶၼ်,ႁၢင်းပုတ်ႉထလဝ်ႈ ၶိုၼ်းၵၢင်၊ ၶၢင်ႈမၶၼ်းယူႇ,လိူဝ်ႈႁူးၽိူၼ်,ႁူးပႃႈ၊ ၵဝ်ၵုတ်ႉ,ဢေႃႇ,ၵၼ်ၽွင်ႉဝႃႈ မေ,ပွၵ်ႈ ၶၼ်ၶၼ်ႉ ၽိူၼ်,ၶိုဝ်မီးတူမ်းၵမ်,ၶၼ်ၼ် မျၢၵ်ႉ ၶၼ်ႇ,လၢၵ်ႈ။

*ဝတ်ႉၶၼ်ပေႃးလုမ်းလႃးလိူဝ်ႈ တင်ႈလိူဝ်ႈႁူး မၢၼ်ႈႁူးပွၵ်ႉယူႇ,။

ၶွၵ်ႈဝၢင်းဝတ်ႉမီးထိုင်ႈဝၢင်း ၶွၵ်ႈ ဝူင်ႈၵၢင်ဝၢင်းၶွၵ်ႈၼလ ဝၢင်းၶိုၼ်းမီးလ လွပ်ႈႁေႃႇသိၼ်၊ ၽွင်းသွၼ်း၊လႃႇ,တီ,ၽွင် သိူၼ်း၊ တူၶၼ်ႈတုင်း၊ထၢင်သွမ်း၊လ လွပ်ႈႁိမ်းဝတ်ႉၶၼ်ၼ် တေလိူဝ်ႈမီးၶိုင်း ႁင်းမၼ်း၊ ၶၼ်းႁင်းမၼ်း၊ဝတ်ႉၶၼ် ႁၢမ်ႉပိၼ် သွင်ၶေႃးသၢမ်လိူဝ်း လိုဝ်ႉၶၼ်ၼ်၊ ပေႃးဝႃႈႁိတ်းယဝ်ႉ လီလီငၢမ်းငၢမ်း

ebook is created by www.Shanyoma.org

ငၢမ်းယဝ့် ၵေႃလႆႈၵႂၼ်လူ,တၢင်းပၼ် ပုတ်ႈထလၢၼ်ႈ ယိူင်းလူးပုတ်ႈထလၢၼ်ႈမိူၼ်ႈ တိုၵ်ႉပီၼ်တူဝ်ၵၢၼ်လိပ်းလီမီးလူဝ်ႇ၊ ၵမ်ႉ ၶၼ်ႈ ယိူင်းလူး ၵုၶရုင်,ၵုၶၼ်းလၢၼ်ႈသေ လူ,တၢင်းပၼ် ၵမ်ႉ,ၶၼ်ႈၵၢၼ်ၸၢမ်း ဝႆႉယၢတ်ႇ,ၶမ်ႉၵူၼ်းၶၼ်ႈၶႅၼ်ယဝ့်။

<u>ၵူၼ်းလၢၼ်ႈသင်,ၶႃႈ,ၵၢၼ်ႁူင်ႉၵူၼ်းလူင်၊</u>

–ၵူၼ်းလၢၼ်ႈသင်,ၶႃႈ,ၶိူဝ်ႉ မီးဝၢင်းလွမ်ႉ ၵၢၼ်လီဝ်ႁႂ်း၊ ပိူင်ႁၢင်ႈမၼ်းပီၼ်သွင် ၶေႃးသၢမ်လၢႆး၊

<u>ၼိူင်ႈပုၵ်းၼိူင်ႈတမ်း၊</u>

–ၵူၼ်းလူင်၊

–ၵူၼ်းသၢင်,ဝၢင်,(ၵူၼ်းၶၢင်၊)

–ၵူၼ်းတၢင်း၊

–ၵူၼ်းလၢၼ်ႈလၢင်းၶဝ်၊

–ၵူၼ်းလၢၼ်ႈသၢင်,ၶဝ်၊

–ၵူၼ်းသွမ်း၊

–ၵူၼ်းၶမ်ႉ၊

–ၵူၼ်းၵိူင်,သုမ်,၊

–ၵူၼ်းသွၼ်း၊

–ထၢင်ၵိူင်,၊

–ၵူၼ်းၽိူၼ်း ၶႅၼ်ယဝ့်။

<u>လၢႆးဝႆႉလၢႆးဝၢင်း၊</u>

ၵူၼ်းလူင်ၵၢၼ်မီးဝႆႉ သွင်ၶေႃး သၢမ်လၢႆးပုၵ်းတမ်းၵၢင်မၼ်း ဝႆႉ,ၶေႃး တၢင်းၵွၵ်,၊ ၵူၼ်းသၢင်,ဝၢင်,ၶၢင်ဝႆႉပႃး ၶေႃး၊ ၵူၼ်းတၢင်းလုၵ်ႉသၢင်,ဝၢင်,လူင်း ၽႂ်ႇ,သႆႇ ၵူၼ်းလၢၼ်ႈလၢင်းလၢၼ်ႈသၢင်,ၶဝ် လွမ်ႉတၢင်းၶၢင်ႈတၢင်းလင်၊ ၽႂ်ႇ,ၶေႃး ၵမ်ႉ,ၶၼ်ႈတၢင်းၵွၵ်,ၵမ်ႉ,ဝႆႉသင်၊ ၵူၼ်း သွမ်းတၢင်းၵူၼ်းတၢင်းၵွၼ်, သိုပ်,လူး ၵူၼ်းၶိူင်းလလုင်းၵိူင်,ယူ,ၶွၵ်ႈဝၢင်း။

<u>ၵၢၼ်တတ်းတမ်းၶၼ်ႈၶၼ်ႈၶႂ်းၵူၼ်းလူင်၊</u>

–မီးလုၵ်းၽုင်းငြီးလၢၼ်ႈၶွၼ်း၊

–မီးလုၵ်းလၢၼ်ႈလၢင်းၶဝ်၊

–မီးတိုၵ်ႈလူင် ၵမ်ႉ,ၶၼ်ႈတိုၵ်ႈလိၵ်ႈတြႃး၊

–တီႈတၢင်းၶိူဝ် မီးတႃႇ,တုလေ,တီ,၊ ၵုတိသ်သလေ,တီ,လိူဝ်းၶႆႉ ၶႂ်းၽေမႃႇ ရၽွင်, ၶွၵ်ႈၽေမီးႁူ,ၶၢင်ႈလၢၼ်ႈၶဝ် မိူၼ်ႈ ဝၼ်းသိၼ်၊

–မီးၽီးၽႅၼ်းၼေ ႁူ,ၶွၼ်းၽုင်းငြီးလၢၼ်ႈ၊

–မီးၽေႈၵၢင်ႈတႃႇ,လွႆႉမိူၼ်ႈလူ,တၢင်း။

<u>တီႈတွင်းထၢမ်ၵပ်းသိုပ်,ၶိူဝ်ၵူၼ်း၊</u>

ႁိမ်းၶၢင်ႈၵူၼ်းပႃႈၶွၵ်ႈ(ၶွၵ်ႈ ဝၢင်း)မီးၶေႃႁိူၼ်းၵွၼ်,ၵၢၼ်ႁုၶၼ်းလမ်

ebook is created by www.Shanyoma.org

ယူႇသဝ်းပွႆႇပႂ်းၸူင်းဝႆႉၶၢင်ႉ လင်ၶိူင်ႈ၊ ပေႃးမီးလွင်ႈၶွႆႈၼိၶ်ႈၸူင်း ႁူပ်ႉထူပ်းလဝ်ႈ ၶဝ်တီႈၶိူဝ်ၸူင်းလိူင် တေလႆႈၵပ်းသိုပ်ႇ တွင်ႈထၢမ်ၶဝ်သေၵေႃႉၵေႃႉ၊ ပေႃးၶဝ်လိူဝ် သင်ႇၼလႈသင်၊ ၵွၶ်လူးၼလႈသင် လင်ႇ ၶဝ်ႈၶႂႃႇတီႈၸူင်းလႆႈၶႂၢင်ယဝ်ႉ။

<u>တီႈႁၢၵ်ႇၶဝ်ႈၶမ်ႉၽၵ်းသွမ်း၊</u>

လွမ်းၶၢင်ႇမိူဝ်ႈၵွၵ်ႇဝႂ်ႇၶၢင်ႉ တၢႆႇတင်းလႆႈ ၵဝ်လိမ်သီႇႁူဝ်ၵႂႃးသွမ်း လႆႈၵိူင်ႇလႆႈမိူင်း၊ လႆႈႁူဝ်လႆႈလုမ်းၽွမ်ႉ ၵၢၼ်ပၢင်းဝႆႉႁႂ်ႈယူႇသဝ်း မိတ်ႉတႂ်ႇပၢၼ်မုၼ် တီႈဝတ်ႉၵဝ်ႇၸူင်းၵဝ်ႇသေ တေႁၢပ်ႉတၢင်း ၵုပၼႂ်ႇလုမ်းလႂ်း ထွၵ်ႈၵမ်ႉလတုပလႄႉ လယႃႉသီႇပိူင် ၵမ်ႇလုတ်ႈၵမ်ႇႁၢမ်းၶႆ ၼလႈ၊ ၶွၵ်ႈဝၢင်းၸူင်းၵၢၼ်ႁၢမ်ႉယၢၼ် ၵႆၸူင်းၶၢင်ႉ လင်ႇလႆႈၵေႃႇသၢင်ႈပူၵ်း ပၵ်းဝႆႉ ၵူၼ်းၶႆႈႁၢၵ်ႇၶၢင်းသွမ်းၶဝ်လင်ၶိူင်ႈ၊ မီးတီႈယူႇတီႈၶွၼ်း၊ တီႈမိူဝ်ႉတီႈႁူင်၊ၶမ်ႉ မေႃႇၶမ်ႉလိၵ်းတိမ်ထူၼ်ႈဝႆႉ။

*ပုၼ်ႈလဝ်ႈၶဝ်ၶမ်ႉၵိၼ်ၶမ်ႉၵႃပ်ႇ တေ လႆႈလမ်ၸူင်း၊ တေလႆႈလူင်ႇလူဝ်။

<u>လွင်ႈၵေႃႉလေႃႇတီႈ၊</u>

လေႃႇတီႈၵၢၼ်ဝႂ်ႈၶႆႉ ၶေႃႈၶၢမ်း တီႈႁဝ်းလွႆႉတိုဝ်း ပွတ်းၶိူင်ႈၼလႈပွတ်း ၶိူင်ႈပိၵ်ႇၵၼ်၊ တၢင်းတီႈႁိမ်းသၢပ်ႇၵဝ် ၼလႈ ဝၼ်းတူၵ်းၶမ်ႉၵဝ်ၶဝ်ဝႂ်ႈ 'လိမ်ႈ လူင်'၊ တၢင်းပွတ်းၵွၵ်ႇ(တၢင်းၵိင်းတုင်) သမ်ႉႁွင်ႉ 'ထၢတ်ႈ'၊ ပွတ်းလၢၼ်းသမ်ႉႁွင်ႉ 'မူလ်ႇတေႃႇ'၊ တင်းၶမ်ႉသမ်ႉဝႂ်ႈ 'ႁွင်းမူး' ၶႆယဝ်ႉ။

လိူဝ်းၼတႃႉမၼ်း ၶွင်းမိူင်းမၢၼ်း ယိပ်းတိုဝ်း 'လေႃႇတီႈ' ၶႆယဝ်ႉ၊ ပွင်ႇဝႂ်ႈ တီႈၵိင်တီႈပိူင်ႈ၊ ၼူဝ်းပုတ်ႈၶႆမီးတီႈ ပွင်ႇသွင်ပိူင်၊ ၶေႂ်ႈဝႂ်ႈတီႈပိူင်ႈၶၢင်ႉ ပၢၼ် လဝ်ႈပုတ်ႉထၶၢင်ႉ ပွင်ႇဝႂ်ႈၶိင်ႇၽီ၊ ၶိင်ႇလဝ်ႈသူဝ်ႈၶႆယဝ်ႉ၊ မူၼ်ၶၢင်ႇလိူဝ်း သိင်လေႃႇတီႈ တီႈမိူင်းဝေႇသႃႇလီႇ လိူဝ်းၶၢင်ႉ ပိၼ်ၶိင်ႇၽီႁွႆးႁွႆးၶႆ ယဝ်ႉ။ ပေႃးၵဝ်ၵၢၼ်ဝႂ်ႈလေႃႇတီႈၶၢင်ႉ မီးဝႆႉသီႇ ၵၢၼ်–

(၁)ထႂ်တုလေႃႇတီႈ ထၢတ်ႈၽြႄးရႁၢၼ်း တႂ်ႇၶဝ်လဝ်ႈ၊

(၂)ပရိၽေႃးၵလေႃႇတီႈ ၼူဝ်းၶွင်ၽြႄးပိၼ် လဝ်ႈ ၵၢၼ်ၶွၵ်ႈတူဝ်၊

(၃)ထမ်ႇမလေႃႇတီႈ တြႃးၶမ်ႉထမ်းပိတ ၵတ်ႉ၊

(၄)ၵုတိသ်ႉသလေႃႇတီႈ ႁူၼ်ႇႁၢင်းၼိင်း သိင်ၶမ်းၽြႄးပိၼ်လဝ်ႈ၊ ပိၼ်လူဝ်းၶႆႉယဝ်ႉ ၶႆယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ဢၼ်တႅမ်ႈၾိူဝ်းဝႆႉ ၵွင်းမူးၶေႃႈ မၢၼ်းၶေႃႈ ပိၼ်ပွႆးယၢတ်ႉၶမ်ႈ။ ပိၼ်တီႈဝႆႉတီႈသိမ်းထၢတ်ႈ၊ ႁူၼ်ႉႁၢင်း လဝ်ႈဢၼ်ၵဝ်ႉဢၼ်ႁူင် လိၵ်ႈလၢႆးတႃႇ ဢၼ်ၵဝ်ႉၽင်ႈ ယွၵ်းၶၢတ်ႉလူဝ်းၶေႃႈ။

-ပိူင်ႁၢင်းပိၼ်ဝႆႉသီႉၶႄႈ၊

-တွၼ်ႈတိၼ်ၸၢင်ႈ၊

-ႁဵဝ်ႈၼိၼ်ႈတၢင်းၶူဝ်၊

-ပိၼ်ႁၢၼ်ႉပိၼ်ၶွပ်ႉၼိၼ်ႈ၊

-ၶူဝ်လိၵ်းမီးတူင်ႉလိၵ်း(တူင်ႉထီး)၊

-မီးႁူင် ႁူင်ႉၶလွင်းသီႉၶႄႈ၊

-ပေႃႇသၢင်ႇၵုတ်ႉလွမ်ႇသီႉၶႄႈ ပွႆႉႁူးတူ ၶႄႈဝၼ်းၵွၵ်ႉ၊ ၶႄႈဝၼ်းၵွၵ်ႉမီးတီႈ တမ်းတီႈတၢင်ႉပၢၼ်ႇမွၵ်ႉ၊ ၽိူၼ်သွမ်း၊ ပေႃးပိၼ်ၶၼ်းမိူင်းၶေႃႉ(ၵွင်းမူးတူင်ႉသၢမ် ဝိင်း) တွၼ်ႈတိၼ်မၢၼ်းၵမ်ႉပေႃးၸၢင်ႈ။ၵၢင် မၢၼ်းလွၼ်းလွၼ်းပွတ်းတၢင်းၶူဝ်(တင်း ဝၼ်) လႆႈသွၼ်ႉသဝ်ၵဵၼ်ႉ ၵၢင်ယေႈလႅမ်ႈ ပေႃးၵေႃႉယဝ်ႉလႆႈၵဝ်လိၵ်းမၢၼ်း(တူင်ႉ ထီး)မၢၼ်းမႄးတၢင်ႉ မူဝ်ႈတၢင်ႉလိၵ်း(ထီး)

ၼူဝ်းၶေႃႈသၢင်ႈမၢၼ်း၊

(၁)မၢၵ်ႉၵုတ်ႉ၊

(၂)ထုၼ်၊

(၃)ၶမ်ႉၵွႆႈ၊

(၄)သၢႆး

ၵွင်းမူးတီႈလုမ်ႈၽႃႇမီးႁၢင်းပိူင်သၢမ်ပိူင်

(၁)လေႉတီႉ ပွတ်းတွၼ်ႈပိၼ်သီႉလိၼ်ႉ၊ လုၵ်ႉ ႁူင်ႁူင်ႉၶလွင်ႈၼိၼ်ႈမူၼ်းဝႆႉပၢႆလႅမ်၊

(၂)ထူႉပႃႇ ၶူဝ်မၢၼ်းလွမ်းတုမ်းတုမ်းဝႆႉ၊

(၃)ၵယႃႇ ပိၼ်သီႉလိၼ်ႉၼိၼ်ႈတေႃႇ လိၵ်းလႅမ်၊

ၶၼ်းသၢမ်ပိူင်ၶၼ်ႈ ၽၢႆႇၵျင်းလွႆႈလႆႈႁၢၼ်ဢၼ် ပိၼ်ပိူင်ႁၢင်းလေႉတီႉဢၼ်လိၼ်ႇၵွႆး၊ လေႉ တီႉၽၢႆႇၵျင်းလွႆႈၼ ၵမ်ႉပေႃးႁၢၼ်တႅမ်ႈ လူဝ်းမႃးသိၼ်လဝ်ႈတႃႇၶမၢၼ်း၊ တေပိၼ် ၼဝ်ႈပဵတ်ႈတၢင်းၶွႆႈလႆႈၶႄႈႁူဝ်ၵမ်ႉႁူႉ။

(တွၼ်ႈၵဝ်ႈ)

ၶၢမ်းၵွၼ်သူႉတေႃႇ ၵွင်းတၢင်းလၢႆးၼမ်းတၢင်းလီလူး လဝ်ႈပူႉလဝ်ႈၼိင်းၶဝ် တၢင်းလၢႆ

ၵၼ်ႉတေႃးၵၼ်ႉတေႃးတီႈၶႃႈ ၵေႃး-လင်ႉၶၼ်ႈၾိူဝ်းၶႃႈသိပ်းၶၼ်ဝႆႉသွင်

ebook is created by www.Shanyoma.org

သွၵ်ႇ ယုၵ်ႉၵဝ်ပၢၼ်ႉမွၵ်ႇႁွင်းတၢင်ႇထိၵ်ႈ ၶၢင်ႇၶိူဝ်ၵဝ်ႈ ၶုပ်ႉလဝ်ႈၵွမ်းသူႇတႅၵ်ႈႁူႇ တူၼ်ႈၼထ ဝႃႇၼၵႇၵုၵ်ႈၶျူၵ်ႈလေႃႇၵုၵ်ႈ သင်ႇသွၼ်သုင်းမ လီလႃႉယုတ်ႈမျၢတ်ႈ ၽျၢတ်ႈၶႄးၶႃးၵွၵ်ႇ ၼၶမွၵ်ႇႁူးလွင်း လွင်ႈထမ်ႇမၵမ်ႇၶျူႉဝၢင်းပွႆ လွႆလွႆႇတွင်း တႃႉလၢၼ်းၶျူႉတၢင်းမၢၵ်ႈတၢင်းၽူဝ်ႇ ႁူဝ် တူၵ်ႈႁိူင်းၵၢၼ်း လၢၼ်းႁွင်းႁျင်းၵႃႇ ၽြေး တၵႃႇသႁႃႇယသုင်းမၼၶသွၼ် ၵွၼ် ၵၼ်သွင်ႇမၼ်းပၼ်ႈတိုဝ်း သရၶေႃႇႁင်ႇ သၢမ်ပႃးပိၼ်ႇလသီႇငေႃးပႃး ၵမ်ႇၶျူးၵမ်ႇ ပူင် ၵမ်ႇလူင်ၵမ်ႇလိုမ်း တိုဝ်းၵိုမ်းပိၼ်ႇ လသီႇလ၊ ၵထသီႇလမ်ႇၵမ်ၶၢမ်ႇသွင်ႇ ႁိူဝ်းသွႆႁိူင်းပိူင်းၶွၼ်း သႃႇသၶေႃႇသၢႆသိၼ် ၼူဝ်းၶမ်းၽြေးပိၼ်လဝ်ႈၶေႃႈ ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈ မူၵ်ႉႁုဝ်ႇႁူဝ်ႁိူင်း တၵ်ႈၼၶသင်ႇသွၼ်တီႈ ၶႃႈ ၶႂ်ႈလွႆလူလျ်ႈၶေႃႉသီႇလလူႉပျၢၵ်ႈ ၽၢတ်ႇငၢၵ်ႈယၢၼ်တူဝ် ဝႃႈၶႅတီႈ ၶႃႈလမ်း။

လိႈၵ်ႇတ်းလိႈပွင် ပႃႇပႃႉတုလ လြိူၵ်ႈ လွင်ႈမိူၵ်ႈတိူဝ်ႉၼိူၵ်ႈတူဝ်ၵဝ်ႇ ၶိင်း ၵဝ်ႇလိႈၵ်ႇတ်းပႃႇပႃႉပႃႇပံ မျူဝ်းၵမ်ႇႁွင်း မူႉၶဝ် ပိၼ်ၵၢႁုသူဝ်ႇ ၵွၼ်ၵဝ်တူဝ်ၵဝ်ႇ ၶိင်းၵဝ်ႇ ပၼ်ၶဝ်ႈလူင်းၶမ်မိူင်းၵၼပႇ လေးပႃး ယင်းမႃးၶုၵ်းၶူၼ်ႉငူၼ်ႉလူလျ်ႈ

ၶၼ်ႇၶႅ ငိၼ်းပိၼ်ထိၵ်ႉလၢၼ်ႉတိုၼ်ႇ ၽၢၼ်းႁုဝ်ၼႁျ လင်ႇမႃးႁျၵ်ၼ်းၵဝ်ပၢၼ်း ပွၵ်ႉမွၵ်ႇယႃႈၶဝ်ႈတၵ်ႇ မႃးယွၼ်းတွင်း ပၢၼ်ႇလဝ်ႈပူႇလဝ်ႈၶိင်းတၢင်းလႆၢ ပေႃး လိႈသုၵ်ႈသၢင်ႇလၢင်ႇလၵ်ႉသီဝဝ်း ႁွဝ်း ၶႃႈလင်ႇတၵ်းၵွၼ်ၵဝ် တူဝ်ၶဝ်ႈမႃး ႁွတ်ႈမႃးထိုင် တႅႈတၵ်းဝၢင်းၶဝ်ႇ သွၵ်ႈ လဝ်ႈလဝ်ႈပူႇလဝ်ႈၶိင်းတၢင်းလႆၢ ၶၼ်ႇ ၶႅတီႈၶႃႈၵေႃး။

ၵၼ်ႇတေႃးၵၼ်ႇတေႃးတီႈၶႃႈ ၵေႃး– ၽဝ်ႈၶိူင်ႈသွင်ၶႃး ၶႃႈမႃးယုၵ်ႉ ၵဝ်ပၢၼ်းပွၵ်ႉမွၵ်ႇယႃႈ တၢင်ႇတႃႈလွမ် ႁူဝ်ႉ ႁုမ်ႈတူဝ်ၵွမ်းၶိင်းလႆၢးယိင်းတၢင်း လႆၢတွင်းပၢၼ်ႇသွၵ်ႈလဝ်ႈ လဝ်ႈပူႇလဝ်ႈ ၶိင်းတၢင်းလႆၢၵမ်းၶိူင်ႈတီႈၶႃႈၵေႃး၊ ၶႂ်ႈ လွႆလိႈၶဝ်...ၶေႃႉ...ႁူၼ်း၊ ယင်းလိႈလွမ်း ၵဝ်သႆၢလွႆတေႃးသ ယႃႉလိတ်ႈသိၵ်ႈၶႃႇ လူႉမႃႇၽၢတ်ႇၽၢၵ်ႈ ငၢၵ်ႈယႆၢႈယၢၼ် တူဝ် ႁုဝ်လိႈတူၵ်းၶမ် မိူင်းၵၼပလေး ပႃး ယင်းမႃးႁျၵ်ၼ်းၵဝ် ပၢၼ်းပွၵ်ႉမွၵ်ႇ ယႃႈၶဝ်ႈတၵ်ႇ ယွၼ်းၶၢမ်ႇၵသုင်းၵမႃႉ လဝ်ႈပူႇလဝ်ႈၶိင်းတၢင်းလႆၢ ၵမ်းၶိူင်ႈ တီႈၶႃႈၵေႃး။

ၵၼ်ႇတေႃးၵၼ်ႇတေႃးတီႈၶႃႈ သွင်ၽဝ်ႇသၢမ်ၶႃး ၶႃႈမႃးယုၵ်ႉၵဝ်ပၢၼ်း

ပွၵ်ႉမွၵ်ႇယႃႈတၢင်ႇတႃႈၵွမ်းသူႇ လဝ်ႈၽူႇ မၢၼ်ႈတိူင်ႈသိၵ်ႈၶႃႇ မိူတ်ႉတႃႇႁဵတ်းႁူဝ် ၶူဝ်းသေႃႇသူႇတေႃႇသူႇၵွင်း ၸွင်းၵူး ၾႃးတၵႃႇ သၢႁႃႇယသုင်းမႃႉၼၶေသွၼ် ၵွၼ်ႁူဝ်ၶူဝ်းၸူးၵမျူးတၢင်းလႆႈ သွင်ႇ မၢၼ်ႈပၼ်ႈတိုဝ်း သီႇလသီႇလံသမ်ႇမႃႇ ထီၼတႇတိူင်ႈၶွင်းၶိင်း ယိင်းလႆႈတၢင်း လႆႈၵမ်ႇၽေႈၵမ်ႇပူင် ၵမ်ႇလူင်ၵမ်ႇ လိူမ်းတီႈၶႃႈၵေႃး၊ မူဝ်ႈလဵဝ်လၢင်ႇၶႆႈ ၶႂ်ႈလွႆလူလႆႈပွၵ်ႉၽေႃႇ သၢႁႃႇယသီႇလ လူႉပျၢၵ်ႈတိူၵ်ႇငၢၵ်ႈယၢၼ်ၶိင်း ယိင်းလႆႈ လႆႈႁဵတ်းလႆႈပွင် လွင်ႈၵၼ်မဝ်ႇသိၼ်ႇ မဝ်လျူႇ မဝ်ႇတေႃႇၾႃးပိၼ်လဝ်ႈငိၼ်း ပိၼ်ထိၵ်ႉလၢၼ်ႉယွင်ႇယၢၼ်းၽၢၼ်းတိုၼ်ႇ ႁူဝ်ႉတွၼ်း လၢင်ႇတၵ်းႁဵၼ်းၵဝ်ပၢၼ်း ပွၵ်ႉမွၵ်ႇယႃႈ မႃးလူးလဝ်ႈပူႇလဝ်ႈၶိင်း တၢင်းလႆႈ တိူၵ်ႈၼၶေသင်ႇသွၼ်သုင်းမႃႉ ယဝ်ႉတူဝ်ႈလီငၢမ်း ယၢမ်းမူဝ်ႈလဵဝ်လၢင်ႇ ၶႆႈ ၶဵၼ်းတေႃႈမိူတ်ႉတႃႇတိုတ်ႉၶဵၼ်လုင် မူဝ်းမူဝ်းထိုင် ပိၵ်ႉမၢၼ်ႇၵၢၼ်ႇၸွင်းတီႈ ၵၼ်ၵထမ်ႇတေႃႇၾႃးပိၼ်လဝ်ႈ ပေႃး လႆႈသုၵ်ႈသၢင်ႇလၢင်ႇလိူတ်ႈ သီဝဝ်းႁဝ်း ၶႃႈသွၵ်ႈလဝ်း လဝ်ႈပူႇလဝ်ႈၶိင်းတၢင်းလႆႈ မီးယင်းၶင်ႇၶႆတီႈၶႃႈၵေႃး။

ၶၢမ်းၵၢဝ်ႇလူႇၵၢဝ်ႇတၢၼ်း တီႈၶွင်းဝတ်ႉ

သႃႇထု၊ ၵၼ်ႇတေႃး၊ၵၼ်ႇတေႃး၊ ၵၼ်ႇတေႃးတီႈၶႃႈၵေႃး ပုတ်ႉထေႃးပုတ်ႉ ထိၼ်းလ ႁုင်ႇၾႃးပိၼ်လဝ်ႈမျၢတ်ႈ၊ ထမ်ႇမေႃးထမ်ႇမိၼ်းလ ႁုင်ႇတြႃးတေႃႇ လဝ်ႈမျၢတ်ႈ၊ သင်ႇၶေႃးသင်ႇသိၼ်းလ ႁုင်ႇသင်ႇၶႃႇလဝ်ႈမျၢတ်ႈ တၢင်းၵႃႈတိ ရတၼေႃႇၵဵဝ်ႈမျၢတ်ႈ တၢင်းသၢမ်ၶႆႈ ဝိုၵ်ႈ မျၢတ်ႈတၢင်ႇမျၢတ်ႈတွၼ်း၊ တၵ်းမႃးႁႃႇ ၵဝ်ပိူင်သင် တုတ်ႉၵ်ႈၵပ်းၶူင်းႁုင်ႇၵၢင်ႇ တၢင်းလီ ရတၼေႃႇမျၢတ်ႈလဝ်ႈတၢင်း သၢမ်ၶႆႈ ၵမ်ႇမီးၵမ်ႇယင်းလႆႈသၵ်း သမ်ႇသၵ်းပိူင်တီႈၶႃႈၵေႃး။

ၶႆႈလွႆလႆႈၶႃႈတၵႃႇတၢင်းလႆႈ လိူၵ်ႉ ယွႆႉသၢမ်ပၼ်လိူတ်းသိၼ်း ၵႃႈၽူႈယူႇ လူလႆႈ သတိသမ်ႇမႃႇထိၵၢင်ႇတလႅင်ႇ တေႃႇတိူင်ႈၶွင်းႁၢင်းၶွင်းတူဝ်ၶႆႈ ယင်းၵွႆး ၵွၼ်ၵၼ်မႃးပႃးၵၼ်တဝ်ႈ ၶဝ်ႈၵွတ်ႈ တူၵ်းထိုင်တွႆႈတၵ်းႁၵ်းၶဝ် သပ်ႉပိင်ႇလူႉ

တၽြႃးပိၼ်လဵဝ်ႈ ၵႂႃႇၶွႆးသေ,ၶၢႆႇသ ၶမ်ႉ,ပိၵ်ႉ,မၢၼ်ႉ,ၵၢၼ်ႉ,ႁူင်း သိုဝ်ႈတိုင်း ႁိူင်းၶမ်ႇ ပႃးလိမ်းၼိုင်ႈႁူတ်ႈၼိုင်ႈၶေႉ မွၵ်ႉ, ယႃႇၶဝ်ႈတၵ်ႉ, လၢၵ်ႈလႄႈ(လၵ်ႉလႄႈ) တႃႈၶူဝ်လၢင်ႉ,တၢင်ႉ,ၶူဝ်ၽိုၼ်ႉ၊ မိုဝ်း သိပ်းၶဝ်ႇတၢင်ႉ,သီႉ,မွမ်ႈလွမ်ႁူဝ် ႁူႈပေႃး လႆႈယွၼ်းသွၵ်ႈယွၼ်းလဵဝ်း သပ်ႇပိင်ႉ,ႁူႇ တၽြႃးပိၼ်လဵဝ်ႈ ၵမ်းၶိုင်ႈတီႈၶႃႈဢေႃး၊ ၶႃႈလႆႇပိူၼ်ႇဢေးတႃႉ,ယၵႃႉ, ၶႃႈတၵႃႉ, တၢင်းလႆႈမီးတၢင်းမွၵ်ႉ,ယႃႇၶဝ်ႈတၵ်ႉ, မိုဝ်း သိပ်းၶဝ်ႇတၢင်ႉ,သီႉ,မွမ်ႈ လွမ်ႁူဝ်ႁူႈလႆႈ ၵႂၼ်ၵၼ် ယွၼ်းသိူဝ်းပုၵ်ႇလႄႉ,ၵၼ်ႉ, ဢေႃး ၵၼ်ႉ,ဢေႃးၵႃႉ,ယဝ်ႉလီႉ,မၶႄး သူပ်းလွႆႇတူဝ်ၼိင်းၵၢမ်ႉ,သၢမ်ပႃး လႆႈပိူတ်ႇ မႃးၽိတ်းၽၵ်ႉ,ၶႃႉ,မိူဝ်ႈလႆႇ ယၢမ်းလႆႇသေ ဢေႃႈ ႁူႈလႆႈယွၼ်းသုၵ်ႈယွၼ်းသီ၊ ယွၼ်း ပူတ်းယွၼ်းပွႆႉ၊ ယွၼ်းပေႉ,ယွၼ်းလွႆး ႁူႈမၼ်းတူၵ်းသေႁၢင်း ႁူႈမၼ်းလၢင်ႉ,သေ ၼိင်းၵမ်းၶိုင်ႈတီႈၶႃႈဢေႃး၊ ၊ၵမ်းၶိုင်ႈ သေဢေႃႈ ၶႃႈလႆႇပိူတ်ႇဢေးတႃႉ,ယၵႃႉ, တၢင်းလႆႈ လွမ်းလူလႆႈပုပ်ႇပေႉ,လႄႉႁတႃႉ ပုင်ႉ,လုတ်ႇတႃႉ, လူဝ်းၶွၼ်ႉ,ဝၼ်းလင် လိမ်သၢင်ႁိတ်းမႃးဝႃႈဝႆႇ လၢတ်ႈၶမ်ႇလင်ႉ, တၵ်းလႆႈမႃး ဢေႃႉ,လၢတ်ႈၵဝ်ပၢၼ် ၵိုတ်ႉ,ႁူပ်ႇတူပ်းမၢၼ် ပၢၼ်သၢင်ပၢၼ်ၶမ်း

ၶွႆးတၢင်းသႃႉ,သၶႄႉ, ၽြႃးပိၼ်လဵဝ်ႈ ဢေႃႉ,တမႁဝ်း ယင်းတိုၵ်ႉႁူဝ်ႈႁိုင်းပိုင်း ထွင်ႉ, ၵၢယွင်ႉ,ၵၢဝႃႉ,သႃႉ,သေသၢႆႇလိူၼ် ႁူင်းဝၼ်းမိုၼ်ႉ,ပုၼ်ႈသၵ်ႉၼလႄး ဢေႃႈ မဝ်ႉ,ၵႃးတီႈၶႃႈဢေႃး၊ ၶႃႈတၵႃႉ,တၢင်း လႆႈယင်းၵၼ်ၵႂၼ်ၵၼ်လႆႈမႃး ၵုပ ၶိူၼ်ႇသယႃႉ ၵုပၶိူၼ်ႇသၼရေး မီႉ,ၼဝ်းသေး ၵပ်ႈသြႃႉ,မျၢတ်ႈလဝ်ႈသျိူးလူး သင်ႉ,သွၼ် သုင်းမ ၵၢမ်ႉ,မိတ်ႇပၢၵ်ႈလွင်ႈၼၶတၢင်း တၢင်းၵႃႈတၢင်းႁျၢင်ႇ လီလႄႉယုတ်ႈမျၢတ်ႈ သွင်ပိုင် ၵယုတ်ႈလွၼ်ႇၵမျၢတ်ႈၼတေႉ, ၼပေႉ,ပိၵ်ႉတ်ႈပူင်ဝၢင်း တၢင်းႁျၢင်ႇၽီမိၵ်ႉ,သႃႉ၊ ႁူၼ်းမိၵ်ႉ,သႃႉ၊ ႁျၼ်းမိၵ်ႉ,သႃႉ,ပႃႉ,လႃႉ, သၢမ်ႁူဝ် တူဝ်ၽၵ်ႉ,ၼိင်းမၼ်းၵမ်ႉ,ပိုင်ႈၵမ်ႉ, ၵိင် ၼွႆးၵႃႈၵႂၼ်ၵၼ်တွင်းပိုင်ႈတွင်းၵိင် ႁုင်ႈၽြႃးပိၼ်လဵဝ်ႈ၊ ႁုင်ႉ,တြႃးတေႃႉ,လဝ်ႈ၊ ႁုင်ႉ,သင်ႉ,ၶႃႉ,လဝ်ႈမျၢတ်ႈတၢင်းသၢမ် ၵမ်ႉ, ၽႄႈပူင်လူင်လိမ်း ၽွမ်ႇၵၼ်သွၵ်ႇတေႉ, ပၼ်ႈတိုဝ်း တီသရၶႄႉ,ႁုင်ႉ,လဝ်ႈသၢမ် ပႃး ပိၼ်ႉ,လႃႉသီႉ,သိၼ်ႁႃႈငေးပႃး ၵဝ် ပိၼ်ၶိူၼ်ႇလသီႉ,လ မၼ်ႈမြေးၼိင်ႉ,ၵ သၢၵ်ႈသၢႆႇလွႆ ပီးလွႆလိူၼ်ၶၼ်ႇမူၼ်း လူလႆႈမူလႆႇလျူႉ, ပျူႉ,လူလႆႈတႃႉ,ၶသီႉ, လၽႄႉ,ဝၶႄႉ, ပုင်ႉ,လႃႉႁရိယႃႉ,မႃးႁူးပီး လၵ်းလိူၼ် တၢင်းၵႃႈပိၵ်ႇၶမႃႉ,သ ၼိၼ်ႈ

ebook is created by www.Shanyoma.org

လွင်ႈပ်ႃတ်ႉ,ၶမ်ႈလပ်းမူၶ်း ၵုတုသၢမ် ပၢၼ်ႇၶျေမၶ်ႉ,ၵိင်,မၶ်ႉ၊ ဝတ်ႉသၶ်ႉ,ပၶ်ႉ, ပုတ်ႈတ်ႃၶ်းတမ်း လင်,တၵ်းႁွတ်ႈသူ, ထိုင်မျႃးပီႈလိူၶ်းလိူၶ်ၶ်ႇ ၶဝ်ပ်ႃၶ်(ဝတ်ႉ သၶ်ႉ,တ)ၵုတု၊ လိူၶ်ၵဝ်ႈမွ်ႉ, လိုၶ်ႈ ၼိုၶ်ႈလႆႈပ်ႃတ်ႉ,ၶမ်ႈ မိူဝ်ႈတၶ်းဝၶ်းၶ်ႇ ၶဝ်ႈပ်ႃၶ်မိူဝ်ႈယွ်ႉ,ဝၶ်းလူင် ဝၶ်းႁူင်ဝၶ်း ႁၢင်း ဝၶ်းသိၶ်သတၢင်းၵုၵ်ႉပုၵ်ႈ ၶျႈ တၵျ,တင်းလႆႈ သၢမ်ပွၵ်ႉသီ,ယွမ်,ၵဝ် လိမ်(……)တင်းသိင်ႈတင်းလူင်၊ ယင်း မီးလဝ်ႈၶိင်း(……)ၵွၶ်ႁူဝ် လူဝ်းလၢင်း လုၵ်ႈလၢၶ်ပၢၶ်းတဝ်ႈ ၶတ်းသၢင်ႈ ႁၢင်ႈၵ်ႃၶ်း တျ,ၶၼိူင်ႈလူ,ၼူဝ်းတၢၶ်း ၵဝ်ၵျႈမွၵ်,ယျႈၶဝ်ႈတ်ႃၵ်, လေႈထ်ႃၵ်,

လၢၵ်ႈလျ,ၵ်ႃၵ်းၵိ တီ,ပမ်,တ်ႃၶ်းၽ်ႇး ၶဝ်ႈၶမွ်ႉၽၵ်းသွမ်း ၵျႇ,လျ,ၵၢ,ရ သူမ်ဝၢၶ်ၽ်ႃတ်းလိမ်း ပ်ႃၶ်ၵၶ်ပွင်, ႁုမ်,လုမ်,တၶ်းယဝ့်တူဝ်ႈလီငၢမ်း ယၢမ်း တေႃႈလ်ႃဝ်လင်,ၶ်ႇႈ ၵၢင်ၶ်ႇၽျႃသွ်ႉမိူင်း သွင်, ၽျႃပွင်,မိူင်းလ်ႃင်း၊ၽွမ်ႉၵၶ်ႁွပ်, တဝ်ႈၶဝ်ႈႁွတ်ႈမျႃးထိုင် တ်ႉႈတၵ်းဝၵ်ႉၶဝ်, ၵထမ်,သေႃ,သပိင်,လူ့တ ၵလိၶ်,တေ ယၶိင်းသ်ႃင်း၊ၶမ်းၽြႃးပ်ႃၶ်လဝ်ႈ တၵ်း မျႃးၽွမ်ႉၵၶ် ၵုတိၵ်ႉသရေ,လူင်ႉရေ, မၢတ်ႈလူ,ၵပ်ႈၵပ်ႈတၢၶ်းသွမ်းသတ်ႉထျ သွမ်းတေႃ,လူင်ၽြႃးပ်ႃၶ်လဝ်ႈ ယေႈ ရျေ,ယေႈႁိူၶ်း ယေႈဝၢတ်ႈယေႈၵူးတီႈ ၶျႈၵျႃး။

ၶၢမ်းယွင်ႈႁုင်,

သျ,ထု–ၵၶ်,တေႃးတီႈၶျႈၵျႃး လင်,ၶ်ႇႈၶျႈတၵျ,တင်းလႆႈ တၵ်းမျႃးႁူမ်ႈ ၵၶ်ၵထမျွၵ်ႈယွင်ႈ ႁုင်,တေႃ,ပုၵ်ႉထျေ, ၽြႃးပ်ႃၶ်လဝ်ႈ လဝ်ႈၽူႈၶဝ်ႈလိူဝ်းလိၵ်း လိင်,ပိင်,လျ,ထိၵ လျ,ၶလျ,ၶေ,သမ်, ပုၵ်ႉထေ, ၵွင်,လေ,ငျႃးတၢၶ်,မၢၶ်,မျ, လဝ်ႈၵဝ်းယင်းၵၶ်ၼိူၶ်ႈလႆႈ ၵၵျ, တင်းၵျႈတထွင့်ငျႃးယျ, ဂိလေ,သျ,ႁိုင် ပ်ႃၵျႈပၢၵ်, မွၵ်,မၢၵ်,ၵမ်,ႁူၶ်ႈတ်ႃပ်း တူၶ်ႈၽၶေးတီ,ၼိုဝ်းလီ,မွၵ်,မၢၵ်,ၽေႃတ်, သေႁၢင်း လၢင်,သေၶိင်း ၵမ်,သမ့်ၼိူၶ်း ပူင်ႁူၶ်ႈ မုၶ်းၵျေ,သွင်ၽဝ်,သၢမ်ၶျႈ ဝျႈၶ်ႇတီႈၶျႈရျေး၊ ၵိၵီ,တင်းၵျႈထမ်, မပီ,လမ်,ပ်ႃၶ်ၶင်ႇ,လိူဝ့်မွၵ်, မျူဝ်းၽၶေး ၶင်ႇ,ၵၶ် ၼိုင်းၵၶ်တၵ်းမျႃးတေႃ,လူလ်ႈ မတိၵ်ႈသၶ်ႉထေ, ၶေ,လြၢပ်ႈၶ်ႇးၵၶ်

ebook is created by www.Shanyoma.org

တူဝ်ၽီၶိင်းႁူၶ်းၶၼ်ႉၵျႈ လဝ်ႈႁဝ်းၵမ်ႇ သမ်ႉၶိၶၼ်းတေႇ ၶိၶၼ်းပီၶ် သွင်ၽဝ်ႇ သၢမ်ၶျႃးဝျႈၶႄတိႈၶျႈႁျႃး၊ ၵုၵူတင်း ၵျႈၵုတၵေႇ တေႇ လေႇ ထၢၶ်ႇ လႅင်ႇ ႁူၵ်း သီၶ်ႈတီၶ်ႈၼလႈ ၼသႇ ၶဝ်ႈသုင်းၼသႉ တၽုင်ႇ ႁုင်ႇ ၵွင်ႇ ပွင်ႇ ႁွတ်ႈ သၢမ်သိပ်း ၵီတ်းမိူင်း ဝႆႉႁူႈႁိူဝ်ႈႁိူင်းပိူင်းထွင်ႇ ၵ လႅင်ႇ လီလူမ်းဝျႈၶႄတိႈၶျႈႁျႃး၊ ၵေ ၼၵၢး ၵေႇ လျႇ တင်းၵျႈပိင်ႇ လျႇ ၵ ထျႇ ရတ်ႉသ မေလွၵ်ႇၶွင်းၶိင်းလဝ်ႈႁဝ်း ယွၵ်ႇ ၵျင်ႈၶမ်ၶျေႇ တၢင်ႇ တွၶ်းသတ်ႉတ ဝျႇ ၽီသၢင်သတ်းႁူၶ်း တင်းလႆၢဝျႈၶႄ တိႈၶျႈႁျႃး၊ ၵေႃးၵေႃ တင်းၵျႈၵေႃး ၶျႉသီႇ ၼမႈ မဝ်ႇ လႆႈလုမ်ႇ လေႈသွင်ၽဝ်ႇ ၶၢမ်ႈပူၶ်ႉၽၵ်ႇ ပျႈၶျေႈႁုၶ်သႆၢး ၵၵ်း ၶႆၢၽႆၢးလဝ်ႇ လဝ်ႈႁဝ်း ႁွင်ႉၵဝ်ဝေႇ ၶေႇ ယသတ်ႉတဝျႇ ၽီသၢင်သတ်းႁူၶ်း ဝျႈ ၶႄတိႈၶျႈႁျႃး၊ ၵမ်ၵျႃး-မိုဝ်းၶျလၵ်ႈ ယျႇ လဝ်ႈႁဝ်း ထွတ်ႇ ၵဝ်တွျႇ ရျႇ ၵ မတ်ႉတႃႆၽၵ်းတူ မိူင်းၶမ်းၶဝ်ႈသူႇ ယူႇ မိုတ်ႈမိူဝ်းသဝ်းဝျႈၶႄတိႈၶျႈႁျႃး၊ ၶမေ ပီၶ်တိႈၶျႈတၵျႇ တင်းလႆၢ သိၶူဝ်းပုၵ်ႉ လေႇ ၵၶ်ႇ တေႃး ႁုင်ႇ သၢင်မုၶ်ၶမ်းသပ်ႉ ပိင်ႇ လူႉၸၵလိင်ႇ တေႇ ယ ၽျေးပီၶ် လဝ်ႈဝျႈၶႄတိႈၶျႈႁျႃး၊ ပုတ်ႉထျယဝ်ႉ ႁူႈလဝ်ႈႁဝ်းပီၶ်ၶုၶ်မင်းတျႃး ႁျႃး ၶျုတ်ႈဝေႇ ၶေႇ ယ သတ်ႉတဝျႇ ၽီသၢင် သတ်းႁူၶ်းတင်းလႆၢ သိတ်ႉထမ်ႇ တင်း ၵျႈသင်ႇ ၶျႇ ရဝိၵျႇ လ လၵ်ႉၶၶျေႇ ၶိပ်ႉ ပၢၶ်ႇ ပိင်းလျႃပ်ႈ ပီၶ်မျႃးပေႉပေႉလုင်ႇ လုင်ႇ ႁုမ်ႇ ထူၶ်ႈတီမ်ပိင်း လင်ႇ တၵ်းလႆႈ ဝျႈ သတ်ႉထျႇ တေႇ ဝမၶုၵ်ႉသၶမ်ႇ ၶဝ်ႈပီၶ်သျႇ တိႈပိုင်ႈတၶ်းၵိင် ဝေႇ ၶေႇ ယသတ်ႉတဝျႇ ၽီသၢင် သတ်းႁူၶ်း တင်းလႆၢ ၶွၼ်းတၢင်းသီႇ သိပ်းပႆၢႁျႈဝျႇ လဝ်ႈႁဝ်းၼလႇ ၶျုတ်ႈ သတ်ႉတဝျႇ ၽီ သၢင်သတ်းႁူၶ်းတင်းလႆၢ လႆႈမၢၵ်ႈၽူဝ်ႇ ၶိပ်ႉပၢၶ်ႇ ဝျႈၶႄတိႈၶျႈႁျႃး။(ၶၢမ်း ယွင်ႈႁုင်ႇ သုတ်းယဝ်ႉ)

သျႇထု ၵၶ်ႇ တေႃး၊ၵၶ်ႇ တေႃး ၵၶ်ႇ တေႃးၽျေးပီၶ်လဝ်ႈ တျႃးတေႃႇ လဝ်ႈ သင်ႇ ၶျႇ လဝ်ႈမျႃတ်ႈတင်းသၢမ် ၶျႈတၵျႇ ၶဝ် မီးလိမ်မိုဝ်းသိပ်းၶိဝ်ႉတၢင်ႇ သီႇ မွမ်ႈလွမ်ႁူဝ် ႁွမ်းတူဝ်လူဝ်ႇ သေႁူႈလႆႈ ယွၶ်းပူႇ လေႇ ၵၶ်ႇ တေႃး ယွၶ်းၶၢမ်ႇ သရၶျေႇ ႁုင်ႇ လဝ်ႈသၢမ်ပျႃး ပီၶ်ႇ လျႇ သီႇ သိၶ်ႁျႈငျႃးပျႃး ယွၶ်းယွင်ႈႁုင်ႇ ယေႃးမုၶ်ရတၶျေႇ မျႃတ်ႈလဝ်ႈ တင်း သၢမ်ၵမ်းၶူင်ႈတိႈၶျႈၵေႃႈ။ (ဝျႈၶၢမ်းၵၶ်ႇ တေႃး၊ သိၶ်ႁျႈ၊ၵိတိ

ebook is created by www.Shanyoma.org

ပိသေႃးၽဝႃး၊ သွၵ်ႇၵျႃႉတေႃး၊သုပ်ႇပ တိပၼ်ၶေႃး၊ သမ်ႉပုၵ်ႇထေႃး၊ပုတ်ႇထႃး ၶၼုၵ်ႇသတိ၊ ၶၼေႃးပုၵ်ႇထတ်ႇသ)ၵၼ်ႉ, တေႃးတီႈၶႃႈၵေႃး လင်ႉၶၼ်ႈၶင်ႉၵႃႈ ၶႃႈတၵႃႉတင်းလႆ၊ လႆႈမႃးလူႉ,ၵပ်ႈ ၵပ်ႈတၼ်းၶဝ်ႈၶမ်ႇသွမ်းပၼ်း သွမ်း သတ်ႇထႃႉ၊မႃႉသႃႉ၊ ၵိၵ်ႉ,လူလိုၼ်ႈလႆႈမႃး ၵၼ်ႉ,တေႃးၽြႃးတြႃးသင်ႉ,ၶႃႉ လႆႈၶမ်ႉ, ပိၼ်ႉ,လသီႉ,သိၼ်ၵျႃႈငေႃးပႃး လႆႈမႃးယွင်ႈ ရင်ႉ,ယေႃးမုၼ် ရတၶေႃႉ,မျႃတ်ႈလဝ်ႈ သႃမ်ပႃးလိူဝ်းၶၼ်ႈ ၵႃႉ,ၶိသံသမၵျႃပ်ႇ ၽလေႃႉ၇သူဝ်, ၵၵျူဝ်းတႃင်းလီမၼ်း ယွၼ်းၵွတ်ႈယွၼ်းထိုင် မိူင်းၶမ်းမၵျႃႉ, ၶိပ်ႇပၼ်း,တီႈၵၼ်ယၼ်သေ လႃႉ,တိ လရျႃႉ,ပျႃႉ,ထိမရၶေ သေႃးၵပရိတေႃႉ,ဝႃႉ, ၽၼ်ႈသိပ်းၵဵတ်းမုၵ်ႇ မဝ်ႉ,လုၵ်ႇၶုပ်ႉ,မႆႈ ၶူမ်းထိုင်သွင်ၽဝ်ႉ,သႃမ်ၶႃး ပေႃးဝႃႈၶိင်ႉ, ထူၼ်ႈတၼ်းမႃး ၶွႆႈလႆႈလိူၼ်ႈလင်လွမ်း ၵွႆးသႆႇတႃင်း ၵရိယႃႉ,ပိင်ႉ,ၸႃႉ,သိသူႉ, တေႃႉ,ၶွင်းၶဝ်လဝ်ႈ လႆႈမိူဝ်းၵိင်းၵွင်း မူလိူဝ်ႇလေႃႉ,လႃမ်ႉ,ပျႃႉ လီပိၼ်ၵတ်းယဵၼ် တမ်ႈတီႈမိူင်းသိင်မိူင်းၶမ်း မိူင်းမၵျႃႉ, ၶိပ်ႇပၼ်း,ၵမၼ်, ယႃႉ,ၵတ်ႈယႃႉ, ၵင်းသေၵမ်းတီႈၶႃႈၵေႃး၊ သႃႉ,ထု... သႃႉ,ထု...သႃႉ,ထု...။

ၶႃမ်းယွင်ႈရင်ႉ,ၵျႃႈၶူဝ်တင်းၶႃမ်းၽေႃႉ,ဝၶေႃႉ,

ၵိတိပိသေႃး ၽဝႃ ၵရျႃမ်, သမ်ႉ,မႃႉ,သမ်ႉ,ပုတ်ႇထေႃး ဝိလဵဝ်ႇလႃႉ,လရ ၶၼ သမ်ႉ,ပၼ်ႉ,ၶေႃး သုၵတေႃး လေႃးၵဝိတူ ၵၶုတ်ႇတရေႃးပုရိသ တမ်ႉ,မသႃႉ,ရထိ သတ်ႇထႃႉ,တေႃႉ,ဝ မ ၶၼုသ်ႇသႃႉ,ၶမေ ပုတ်ႇထေႃးၽဝႃႉ,တိ။

သွၵ်ႇၶႃႉ,တေႃး ၽဝႃဝတေႃး ထမ်ႉ, မေႃးသၼ်ႉ,တိတ်ႇထိၵေႃး ၵၵႃႉ,လိၵေႃး ၵေႃးၵိုပသ်ႇသိၵေႃး ၵေႃးပၼ်ႉ,ၶေႉ,ယျိ ၵေႃး ပလဵဝ်ႇလတ်ႇတမ်, ဝေႉ,တိတပ်ပေႃး ဝိၼ်ႉ,လူၵျိႉ,တိ။

သုပ်ႇပတိပုၼ်ႉ,ၶေႃး ၽဝႃဝတေႃး သႃႉ,ဝၵသမ်ႉ,ၶေႃး၊ ၵုလုပ်ႇပတိပၼ်ႉ, ၶေႃး ၽဝႃဝတေႃး သႃႉ,ဝၵသမ်ႉ,ၶေႃး၊ ၸႃႉ,ယပ်ႇပတိပၼ်ၶေႃး ၽဝႃဝတေႃး သႃႉ,ဝၵသမ်ႉ,ၶေႃး၊ သႃႉ,မိီႉ,လိပ်ႇပတိပၼ်ႉ, ၶေႃး ၽဝႃဝတေႃး သႃႉ,ဝၵသမ်ႉ,ၶေႃး၊ ယတိတမ်, လတ်ႇတႃႉ,ရိပုရိသယုၵႃႉ,ၶိ

ၵတ်ႉထပုရိသပုၵ်ႉၵလႃႉၵောသႃႉ ၽၵဝ တေႃး သႃႇဝၵသမ်ႇၶေႃး၊ ၵႃႇႁူႉၶိၵ်ႉ ယေႃး ပႃႇႁူႉၶိၵ်ႉယေႃး တၵ်ႉၶိၶိၵ်ႉ ယေႃး ၵိၶၼ်ႇလလိၵရၶိၼ်ႇယေႃး ၵ ၶၵ်ႉတရမ်ႇ ပုင်ႇလၢၶိၵ်ႉတမ်ႇလေႃး ၵသ်ႉသႃႇတိ။

သမ်ႇပုတ်ႉထေႇ ၵတ်ႉထဝိသိၶၼ်း လႃႉ တွႃႇတသိၶၼ်းလႃႉသၵတ်ႉသၼေႇ ပိၶၼ်ႇလသတႃႉသၵသ်ႉသႃႇၶိ ၶၼမႃႇမိ သိရသႃႇမၵမ်ႇ တေသမ်ႇထမ်ႇမိၶၼ်းလႃႉ သင်ႇၶိၶၼ်းလႃႉ ၵႃႇတရေႇၶၼ်ႉ ၶၼမႃႇမ ၵမ်ႇၶၼမၵႃႇရႃႇ ၶုၽေႇဝေႇၶၼ်ႉ ၵိတွႃႇ သပ်ႉပေႇ ၵုပတ်ႉတဝေႇ။

ပုတ်ႉထႃႇၶုသတိ ထမ်ႇမႃႇၶုသ တိ သင်ႇၶႃႇၶုသတိ သိႇလႃႇၶုသတိ ထႃႇၵႃႇၶုသတိ တေႇဝတႃႇၶုသတိ ၵုပသမ်ႇမႃႇၶုသတိ မရၶၼ်ႇၶုသတိ ၵႃႇယႃႉၵတႃႇ သတိ ၵႃႇၶၼ်ႇပႃႇၶၼ်ႇ သတိ ၵိတိၵိမႃႇၶိတသၶုသတိ ယေႃးၶၼ်ႇမ။

ၶၼမေႃးပုတ်ႉထတ်ႉသ ၶၼမေႃး ထမ်ႇမသ်ႉသ ၶၼမေႃးသမ်ႇၶတ်ႉသ ၵိတ်ႉ ထႃႇဝႃႇ ၵုတ်ႉထမ်ႇဝႃႇ လႃႇတိၶိတ်ႉတႃႇ ၵၶၼ်ႇၶိတ်ႉတႃႇ ဝိသယႃႉၶိတ်ႉတႃႇ သပ်ႉ ပေႇသတ်ႉတႃႇသပ်ႉပေႇပႃႇၶၼ်ႇ သပ်ႉပေႇ ၽူႇတႃႇ သပ်ႉပေႇပုၵ်ႉၵလႃႇ သပ်ႉပေႇ ၵတ်ႉတႃႉၽေႇဝႃႉပရိယႃပၶၼ်ႇၶၼ်ႇ သပ်ႉ ပႃႇၵိတ်ႉထိယေႃး သပ်ႉပေႇပုရိသႃႇ သပ်ႉ ပေႇၵရိယႃႇ သပ်ႉပေႇၵၶၼရိယႃႇ သပ်ႉ ပေႇတေဝႃႇ သပ်ႉပေႇမၶုသ်ႉသႃႇ သပ်ႉ ပေႇဝိၶိပႃႇတိၵႃႇ ၵဝေႇရႃႇႁူၶၼ်းတု ၵပျူႇပိတ်ႉသႃႇႁူၶၼ်းတု ၵၶိၼ်ႇၶႃႇႁူၶၼ်း တု သုၶိၵတ်ႉတႃႇၶၼမ်ပရိၵႃႉရၶၼ်းတု တုၵ်ႉၶႃႇမုလ်ႉ(မုင်ႇ)လၶၼ်းတု ယထႃႇ လတ်ႉထသမ်ႇပတိတေႃး မႃႇဝိၶၼ်ၵိတ်ႉ လၶၼ်းတု ၵမ်ႇမသ်ႉသၵႃႇ ၵိင်ႇလၢမိင်ႇ လၢမ်ႇပိယမ်ႇႁူၶၼ်းတု ၵုတ်ႉထမ်ႇယႃႇဝႃႉ ၽဝိၵ်ႉၵႃႇလၵတ်ႉထေႃးယႃႇဝ ၵဝိလိ တေႃး သမၶၼ်ႇတႃႇလိၵ်းၵဝႃႇလေႇသု ယေႇသတ်ႉတႃႇပထႃႉဝိႇလရႃႇ *(ၵုတ်ႉ တၼေႇလရႃႇ၊ ၵႃႇၵႃႇၼေႇလရႃႇ) ၵ ပျူပိတ်ႉသႃႇၶိ ဝေႇရႃႇလႃႉ ၶိတုၵ်ႉၶႃႇ လႃႉ ၶိၵုပ်ႇပတ်ႉတဝႃႇ။

*ၶွင်းၽၢႆႇၵျင်းလွႆ ၵမ်ႇၵၶၼ်ပႃးလွမ်း။

ebook is created by www.Shanyoma.org
လွင်ႈၶိူဝ်းလေႃးတီႈလႄႈ ၽိင်ႈၽေႃႇသႃႇ

ၶၢမ်းယၢတ်ႇၶၼမ်ႉ

ဢေႃးၵႃႇသ(၃)ၵမ်း လင်ႇၶၼ်ႈၶႃႈ ၶိူင်ႈတၵ်းမႃးမိူဝ်းၶၢမ်ႇ ယေႇလိူတ်ႈၶ ႀိူင်ႇ ၵွမ်ၵိူင်ႇမိူင်ႇ ယိူၼ်ႈတူၵ်းသူႇ လမ်ႇပူႇမႄႇပေႃႇ လုၵ်ႈၵၢၼ်လူမ်းသေႃႇ ၶၼမ်ႉႁွပ်ႇႁွင်ႈႁွင်းၶၢမ်ႇ ႁုၼ်လုၵ်ႈၽူးဝုံႉ လူမ်လူမ်ၶၼၼ်ႉ၊ လၵ်ႁူႈၶၼၢင်းၽူႈလူလွမ် ထိူင်းတူလ်းပၢၼ်းမူလ်းၵၢႆႇႁွမ် ၵွမ် ယိူၼ်ႁုၼ်းၽျၢၼ်း တၢၼ်းတုၵ်လိူၼ် လူင်လမ်းပူး မုံးသူးၽုၼ်လူမ်းႁူမ် တိူင်ႇ မၢတ်ႈလူလ်ႈတႃႈ တုင်းဢေႃႈတွင်းလိလိ တႃႉ ၶၼၢင်းၽိထိူင်းလွင်း ပူးႁွင်းလိူၼ်ၶၼႃႇ ႀျၼ်းတိူင်း ႁွင်းမိူင်းႁုၼ်ၶိူဝ် ယိူဝ်လုံ တွင်းတႃးဝၼ်းၵႃး ႁုၼ်းၵိူၼ်ႁုၼ်းတၢၼ်း ပေးၵၢၼ်းၶၼမ်ႉလိူၼ်းယိူၼ် တွင်ႇလေႃႇ ၶိူ၊ ၵႃႈပိူၼ်ႁုၼ်းယူႇလမ်ႇပူႇၶုံးလိူင်ႈ သိယၢၼ်းပေႃႇလိူၼ်ၶေႇ လိူၼ်မၢၼ်း လႆႈယၢၼ်ႈႀျၼ်းၶုမ်ႇ ၶၼုမ်ႇထဝ်ႈလဝ်ႈၶႃႈ လႆၢသမ်ႇတမ်ႇလိူၵ်ႉ ၵႃႈလိူၵ်ႈယေႃးလူႇ ပိူၼ်ႈယင်းၽွမ်ႉၵၼ်လႆသူႇ လိူၼ်လိူင်ႈ ၽူႉၵ်ၶၼ်ႇႁၢင်ႈမႄႇပေႃႇ မုံးမၢတ်ႈထိူမ် တွင်းတႁူလ်း။ လင်ႇတၵ်းၶဝ်ႈပိူၼ်ၵႃ လိူၼ်ႇၵႃသူၵ်ႈၵမ်ႇတူၵ်ႈႁူင်ၶၼႃႇ ထႃႇဝရ လုမ်းၽႃႉ လမ်ႇပူႇၵၵ်ၶၼ်းလူႇၵၵ်ၶၼ်းထၢပ်ႈ ၵၢပ်ႈမမ်ႇသၢမ်သမ်ႇပုတ်ႉထထမ်ႇမ သၼ်ႇ ၶႃႇရတၢၶႃႇတေႃႇလဝ်ႈႁွမ်းႁုဝ်ႇ ထိူင် တီႈတၢၼ်းပႆႇယဝ်ႉ၊ ယင်းပိူၼ်ထုင်း တၢၼ်းၽုၼ်မၼ်းမိူဝ်းယိပ်းၵိမ်းႁွမ် ၵွမ် ယိူၼ်ပိူၼ်ငူင်းႁွတ်လူင်းၶၼင်လိူၼ် ၶၼၢင်း ထိူၼ်တွင်းတုင်းယၢတ်ႇၽွင်ႈလႆ ၵၢဝ်ႇ ႁွတ်ႈမုံးယဝ်ႉ၊ ယၢမ်းလိူဝ်သမ်ႉလိူင်ထိူင် ဢေႃႈထိူင် မိူဝ်ႈလိူၼ်သုၼ်ဝၼ်းထွၼ်း သိူၼ်လူင်ယၢမ်းႁူင် သိတၢင်းၵၢင်ၶုၼ် မိူင်းသုၼ်လိူင်းမႃး ရထႃးလၢၵ်ႈဝေႃးမိူၼ် ငဝ်းတွၵ်ႈဝႃႇဝႃႇယဝ်ႉ။ ၶိူင်ႇဢေႃႈၶိူင်ႇ မျၢတ်ႈ ၽိၶၼၢတ်ႈလူင်းသူႇ လမ်ႇပူႇမႃး ဝုံႈ ငဝ်းတႆႈလိူင်ႇတေႇ သပ်ႉပိူင်ႇလျူၵ်ၶၼ်ႇ လဝ်ႈယၢမ်ႈၶႃႇ ၶုၼ်သိၵ်ႉရျူးပွၵ်ႈရေႃႉ ၶၼၶၼ်း ဝၼ်းမျၢတ်ႈသိတၢင်း ယၢမ်း မျၢတ်ႈႁူင်ႁၢင်းဧတႃႉယဝ်ႉ။

လင်ႇၶၼ်ႈႁပ်ႉၶႃႈ ပူႇယႃးၶိူင်း ၵွၵ်ႇ ယုၵ်ႉၵဝ်ပၢၼ်ႉမွၵ်ႇႁွင်ႈတၢင်ႇထိၵ်ႈ ၶၢင်ႇၶိူဝ်ၵဝ်ႈ ၶုပ်ႉလဝ်းႁွမ်းသူႇ ၽုင်း ထူႇၵႃလိူင်ႇတေႇယ သမ်ႇမႃႇသမ်ႇပုတ်ႉ ထ ၵထွတ်ႈတွႃးရုဝ်ႇ တူဝ်ဧလႈတင်း လုံယဝ်ႉ- ႁွမ်းရုပ်းလႆၢပိူင်သွမ်းပၢၼ်း သၢၼ်းသုံပၢၼ်းမုံသီးမျူဝ်း ၶိူဝ်းလူဝ်းပူင် ႁူဝ် ရုဝ်ယမ်ႁွမ်းၵၢၼ်း ယေႃးတၢၼ်း တူၼ်သိူင်ၽြႃး ၶုံးရျူးၶိူင်ႇယၢမ်းၶုံ

လူ,လဝ်ႈၵဝ်းယဝ့်၊ လင်,ဝႃႈတုင်းၵေႃႈ တွင်းတၢ လိခ်ပူၵွင်းၵိုလ်း ၵႃၸွင်းယၢမ်း လိဝ် လုမ်းၵဝ်းတင်းလႆၢၶိင်းၶႅၢၤလႆၢး ယိင်း ထိင်းတူဝ်ထိင်းလွႆ ၶၢဝ်သုၺ်ၵျၢၼ်း တၢၶ်းပေးၵၢၶ်းသွမ်းပၢၶ်း လႆၢပိုင် ၽိုခ်လိုင်သၢၶ်းၶျူး လိမ်ႈတီခ်းသီ ၶၼၢမ်,သႃႉ,ယဝ့်။ ၵုသူဝ်,တူၶႃႈတၵ်းမႃး ၶႆၢးမိင်, တူၵ်တိင်,ပၶ်ၵွႆႈလူ,ၶၼၢတ်ႈ သုင်းၶၢင်,မၶုၵ်ႉသလူ,လုမ်ႈၽွႃႉ ၵႃႉ သၢင်ႈလေႃးၵႃႉ၊ ၽီၼလႈၵုပ်ၵုၶ်း ၶမ်ႇ ၵေႃႉလၢၵ်ႈၽျၢၶ်းလွတ်,ပၶ်ၵွတ်ႈ ၵွၵ်း လုၵ်ႈၵူဝ်မူၶ်းၼတႃႉယဝ့်၊ လိုဝ်ၶႄႇလႆၢး သမ့်မိတ့်မိင်,တိင်,ယိုၶ်ႈ မႃႉ,တႃႉ,ပီ,တႃႉ, သူလ်,လႃႉ,လႃႉ,တိ ပီႈၶွင့်လိုဝ်းလိပ်း လိုဝ်းၶွႆႈလိၵ်,ယွႆႈမၵျၶ ၵၢမ်,သိင်ႈဝႆၢး ထၢတ်, သုတ်းလိၵ်ႈလေႃးလွႆၶၼၶ်ႉ၊ ၶႆႇ ၵေႃႈပီၵ့်ဝႃႈမိုဝ်းပိၶ် မိုဝ်းသဝ်းတၢၶ်းလွႆ ပိခ်ၽွ်ၵေႃႈလႆႈ ယိင်းလႆၢးတင်းလႆၢ သႆၢ လႃႉမျူဝ်းတိုၶ်း ၵဝ်းယိုၶ်းတၢင်းလီ ၵႃၵျူဝ်းထၢင်,မျူဝ်းလွႆ ၵူလ်,ၵွတ်ႈယႃႉ, လွတ်ႈလူလ်ႈတႃႉ၊ လိုဝ်ၶႄႇမဝ်,ၵႃး ၵိုၵ်း ပႃးလိုဝ်းၵႃၶ် တုၵ့်ၶီသၢင်းၵေးၵေး ၵြီးၵျၢမ်းမီးတၢင်းလီ ၶီလွႆၶမ်ၵ်ၶ်းမျူဝ်း သိၶ်းၵုတ်ႈဝၶ်းလင် ၶၢမ်,ယၢပ်,ယဝ့်၊ လၵ်ၵွႆႈလိဝ်းပူၶ့်လိဝ်းလွတ်ႈ တုၵ့်ၶၢတူဝ်

လ တူဝ်ယၢၵ်ႈ၊တူဝ်လိၵ့်တူဝ်ယွႆ, တူဝ် ၵွၶ်,တူဝ်ၵီႈ ၵီႈပိခ်ၵုၶ်းလုမ်ႈၽွႃႉ ၵူလ်,ၵွတ်ႈလိၶ်သၢပ်, ၵုၶ်လုၵ်ႈပႆၢ လၢၶ်း တူဝ်မိခ်တူဝ်ၵၢၶ်းလွႆယဝ့်။ လႆၢးသမ့်မျူၵူလ်,ပၶ်ၵွႆႈၵိၵွ်ႈၵႃမ်,ဝႃႈ ၵႃႈ ၵၢၶ်ယူ,သၢင်ႈလမ်,ပူ, တီႈယူ,ၶူင်းၶုမ်, လုၵ်းလူမ်,ၶမ့်သၢပ်,တႃႈၵေးသႃႉ, ၶွင် သုၺ်ၶၼၶ်ႉ၊ လိမ်ၵၢၶ်တူဝ်ပႆတူဝ်ၵၢၶ်း တူဝ်ထေႃႉ,လွႆးလူလ်း တူဝ်ငူလ်းၵူဝ်ၶိတ် ၵျၢင်ပၵ်း ၶၼၵ့်ၵႃးငူးလိုမ်ၶွႆးၵူး ထၢင်, မျူဝ်းလွႆ ၵုပ်ၵိၵ်,ပႃႉမွၶ်,ပႃႉသွႆႈၵၢဝ်ယဝ့်၊ လိုဝ်ၶႄႇၵွမ်းၵိုၵ်ၶိုဝ်လွႆလိၵ်ၵုင်း ၵႃး လုင်းတင်းလူင် ၶွႆးၵုင်ၵႃထေး မီးလေး လႆၢပိုင် လိုင်လိင်လႆၢးလေး မွင်းၵိၶ် ၶမ့်ၵုင်ၶေႃး ၵျင်ႈၶွႆ,ၶၼၶ်ႉ။ ၶႆႉၵေႃႈ ၵဝ်းၶႃႈ ယေ,လိတ်ႈၶလြိုင်,မိင်,ယိုၶ်ႈ ၽျၢၶ်းၽၢဝ်, လႆၢဝၢဝ်,ၶမ့်ထွၵ်,ၵိုဝ်ႈ ၵွမ်မွႆ, မႃးၵွမ်းၷၶ်တုင်းၵၢဝ်တႃႉ။ ထႃႉ,ၶႆႉ သမ့်တၵ်းၵူလ်,ၶႃႉ,ပၶ်ၵွတ်ႈ လိၵ်ယွတ်ႈဝိၵၢၶ်, ပြၢၶ်,ၶိုၶ်ႈလတု မၵျႃႉ,တႃႉ,ဝတိင်,သႃႉ, ၶၼၢတ့်ယွႃႉ,ၵျၢၶ့် တီႈမူၶ်ႈ ၵွၵ်းၽုင်,ၶူင်းၽီၶၼၶ်ႉ၊ ၶႆႉ ၵေႃႈၵႃၵျူဝ်းတၶူဝ်း လိခ်းသိင်ၵဝ်းၵျႃး ၵျူဝ်းလႃးၵွမ်ယိၶ် ငွႆးငူင်းထင်,သွၶ်း သီ ပုင်ႈၶိုၶ်ႈၽိဝ်ၶၼၢတ့်ပြေႃ, ၽုင်,ဝိင်း

လိုခ်ႈခေခ့်ယဝ့်၊ လႆၢးတၢမ်းလၢမ်းမႄး ချူဝ်းမျူးချူးပခ် ထၢခ်ၽီရူၵ်းခူင်း ဂိမ်းငူင်းခမ့်သွခ်းသီ တွင်ႈသႆၢ,ယဝ့်။ ၽဝ်,ခႆ့သမ့်တၢၵ်မိတ်မိင်, တိင်,ဝၢၵ်ႈ ယေ,လၢၵ်ႈသွခ်းသူင်,ခွႆးတူင်,ခၢတ်ႈ လၢပ်ႈထၢပ်ႈတွႆႈခီရိယမ်, တမ်,တွႆႈမိတ် ဂႆၢ, သွခ်းချူရူတ်းလူင်းၵွမ်ခမ့်ဂိမ်း ငူင်းလူၸွခ်,၊ ၽဝ်,ခႆ့လွႆႈထိမ်ထွမ်,တွင်း မွၢတ်ႈတႃ့ မြေ,လိခ်မျၢတ်ႈရိုလိုႈ။ ထၢတ်ႈၶၢမ်,ၵၢမ်,ပေႃ, ရခ်လေႃ,ခမ့် ထွၵ်,လိုင်ႈ ၵိတ်းလလၢင်းတေ, သိမ်းဝႆ့ ရိုင်ရိုင်တႃ၊ ယၢမ်းလီဝ်ခႅၢးသိခ်ခိင်း ၸျင်း သူးတွင်းတၢင်းလီ ယၢခ်ခီၵၢင်း ဝူလိုႈ ခွႆးၽူလိုႈၸျင်းလူင်ၽြေႃး မျူဝ်းမျူး ၵၢဝ်,ပၢင်းထိုင် ယၢတ်,တဝ်ႈလႆခဝ်ႈမွႆး မြေ,လိခ်မျၢတ်ႈယဝ့်ရိုလိုႈ၊ ယၢမ်းလီဝ် ၵချူဝ်းတူဝ်းပွူး မျူဝ်းမျူးချူးပခ် သၢမ် ထွခ်ရူၵ်းခူင်း ဂိမ်းငူင်းယေသွႆ ၵၢင်ခွႆ ၽျၢခ်းလွင်း ခမ့်လိခ်းယီခ် ပႆ,လွတ်, ဢလႈ၊ ထႃ,ခႆ့သမ့်တၢၵ်မိတ်ဂႆၢ,ဝႆၢ,ရျေႈ သွခ်းထင်,လင်,ခဝ်ႈ မြေ,ပေႃ,တုၵ် လေႃ,ပထဝီ,ထၢပ်ႈတွႆႈပတ်ၶွတ်, သွခ်း ချူရူတ်းယမ်း ၵွမ်ခမ့်လိခ်းခမ်းၸွခ်, ယဝ့်၊ ၵဝ်ၵႃႈငေႃးလႆၢး ပိုၵ့်တႃ,ပိုၵ့်တူ, ထင်ယူ,ဝိပၢၵ်ႈ လၢၵ်ႈခဝ်ႈခမ်,ၶၢမ်,တၢမ်,

ဝူတ်ႈ တီႈၵခ်မေးမူတ့်ထင်ယူ,ဝႆ့ၵမ်, ၽၢၵ်ႈတူင်ႈၶၢမ်, တႆၢယဝ့်ခိုခ်းပီခ် ခေခ့်၊ ခေခ့်ရေႃႈဂိမ်းၵွမ်ယေလွင်း မျူးပွင်းရူတ်းပခ် လိုမ်ၽၢခ်ငေႃးလႆၢး ယိင်းလႆၢးၶၢမ်,တၢင်းခီခ် ၵွၵ်,လွတ်ႈ လီဝ်းရွတ်ႈခိုပ့်ပၢခ်, ၽူဝ်,မိုင်းမၢၵ်ႈ လူလိုႈတႃ၊ ၵႃႈခွႆႈယေလၢင်ရူတ်းလွင်း သူးတွင်းသူးၸွင်းတၢင်းလႆၢ သႆၢလႃလူမျူး ဂိမ်းၵလြေႃးခမ့်လိခ်းရွမ် မျူဝူလိုႈ,ဢလႈ၊ ၵွႆႈပေႃးလေ့လေ့လွတ်,လွတ်, ၶွတ်,တဝ်ႈ ပြီးၵွင်,မိုဝ်းခွင်,ခမ့်ထင်,ရျေႈ တၢၵ်း ၽူလိုႈ, ရူတ်းခမ့်ၵွမ်သွခ်း ယွခ်းၵ ချူဝ်းပုခ်ႈတူဝ်ၵျႃးၸွခ်,ယဝ့်၊ ပုခ်ႈလႃ့ တူဝ်ခႃႈ ၵွႆႈလႆႈလီလူလိုႈတွႆႈရူမ်း ၽုင်း ရုင်,ပုတ့်ထထမ်,မ သင်,ခႃ,ၵိတ်းတၢင်း ယေးလႃ, လိၵ်ႈမၢတ်ႈဝႆ့ပႃႈခေႃႈပြီးပြီ, သုတ်းၵျၢင်ခေခ့်၊ ပၢခ်လွႆပၢခ်လွႆ ပီခ် ရုခ်းယွခ်းလီ ပီခ်ၽီယွခ်းဢေး သၢင်း ရေးသီခ်ဂႆ ပႆပႆမႃးမႃး ခွႆးပြေႃးသၢမ် သိပ်းပႆၢပၢင်သၢင်ၽီလေႃးရုခ်း ယၢခ် သေတၢင်းလူခ်း တူၵ်ခီၽီၽၢခ်မျူဝ်း သွမ်း ရုခ်းယွမ်းလျၢခ်,တၢင်းမၢင် ယႃ, ၸွတ်ႈၵွႆႈလွတ်ႈလူလိုႈတႃ၊ သင်ဝႃႈပႃ,ရ မိတ်မ်မႃး တချူးယၢမ်းခေခ့် ၵွႆႈၵခ် ခိင်းမွႆး လိခ်လူင်လမ်းပူး သူးၸွင်းၵ

ebook is created by www.Shanyoma.org

ႁျင်းတၢင်းလီ သိပ်ႇပၢၼ်သၢၼ်ၶႃႈ ၵ ႁႂ်ႈၶမ်ႇလိၼ်းယၢၼ် တဝ်ႈၵိူင်ႉၶႃႈ။ မိူဝ်ႈလဵပ်ႉရိမ်ဢိူၼ်ႇလုမ်ႉ ႁုမ်ႉတူဝ်းလူဝ်း ၶၼ်ႇ ယွၼ်းပိၼ်ပိုင်ႉလႃႉထိုၵ် သမ်ႉ မႃႉသမ်ႉပုတ်ႇထ ယေႉလၢၵ်ႈၸူႉၶမ်ႇထွၵ်ႉ လိူင်ႈမျႃးၶိူင်ႉ မိုင်းမျၵ်ႈထၢမ်သူးလူလႆး တႃႇ မုၼ်းၵျႂ်းမုၼ်ၶႄႈ။ ။

ၶၢမ်းယွၼ်းလွၼ်ႉမွၵ်ႉထွၵ်ႉသွမ်း

ၵၼ်ႉတေႃး ၵၼ်ႉတေႃး၊ၵၼ်ႉ တေႃး တီႈၶႃႈၼေႃး သပ်ႇပိုင်ႉလူႉတၽြေး ပိၼ်လဝ်ႈမျၢတ်ႈ ၽြႃးၶမ်းလဝ်ႈမျၢတ်ႈ သင်ႉၶႃႉရတၢၼ်ႇမျၢတ်ႈလဝ်ႈ တၢင်းသၢမ် တီႈၶႃႈၼေႃး မိူဝ်ႈတၢၼ်းဝၼ်းၶဝ်ႇ ၶႃႈလူဝ် ပိလႄႇလေးတၵႃႉတၢင်းလႆၢ လႆႈမႃးလူႉ ၵၢပ်ႈၵၢပ်ႈတၢၼ်း တႃႉၶၼိူင်ႈလူႉ ၶွင်းတၢၼ်း ယဝ်ႉလွတ်ႉတူဝ်ႈလီငၢမ်း၊ ႁူဝ်ႉ ၵႁျူဝ်းတၢင်းလီ ႁွတ်ႈ ႁၢင်းထိုင်တူဝ်ႁူးၵေႃႉႁူးႁူၼ်းယဝ်ႉ သမ်ႉ လႆႈႁူလႆႉၶႂၢႆးၶွၵ်ႇထိုင် သပ်ႇပေႉသတ်ႇတႃႉ သတ်ႇတဝ်ႉတၢင်းလႆၢ သၢမ်သိပ်းၵၢတ်း ၼူင်းယဝ်ႉလွတ်ႉတူဝ်ႈလီငၢမ်း ယၢမ်း တေႃႈလိဝ်လင်ႉၶႆႈ ၶႃႈတၵႃႉတၢင်းလႆၢ မိူဝ်းသိပ်းၶဝ်ႇတၢင်ႉသီႉမွမ်ႈ လွမ်ႁူဝ် ႁွမ်းတူဝ်ယူဝ်ႉသေႉ ယွၼ်းသွၵ်ႈယွၼ်း လဝ်း ၵလၼ်ႉတေႉယၽြေးပိၼ်လဝ်ႈ ယွၼ်းႁိတ်းႁူတ်ႈႁိတ်းၶေႉ ၵၼ်ၵမ်ႉ ဝႆႉလႆႈသိမ်းပိၼ်ၶၼ်ႇ ႁူႈလႆႈယွၼ်း ထွၵ်ႉယွၼ်းလုၼ်ႉယွၼ်းၽဝ်ႈ၊ ၵၼ်ဝႆႉ လႆႈသိမ်းပိၼ်ၶၼ်ႇ ႁူႈလႆႈယွၼ်းပၵ်း ယွၼ်းသၢမ်း ယွၼ်းပိၼ်ႁုသူဝ်ႉတၢင်းလီ ၵွၼ်ႁွတ်ႈၵွၼ်ထိုင် မိူင်းၶမ်းမႁႃႉ ၶိပ်ႇ ပၢၼ်ႉသေၵမ်းလူလႆႈတီႈၶႃႈၼေႃး။

ၸၢမ်းဝႆႈၽြေးၽၢႆႉမၢၼ်း

သြောကာသ၊ သြောကာသ၊ သြောကာသ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ တည်းဟူသော ကံသုံးပါး အားဖြင့် သံပွ ဒေါသ ခပ်သိမ်းသော အပြစ်တို့ကို ပျောက်ပါစေခြင်း အကျိုးငှါ ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ်၊ သုံး

ebook is created by www.Shanyoma.org

ကြိမ်မြောက်အောင်ရှင်ပင်ဘုရားကိုယ်တော်မှစ၍ ဓမ္မက္ခန္ဓာအပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် တပည့်သားသံဃာတော်မြတ်အပေါင်းတို့ကို တပည့်တော်ကံသုမ္ပါဖြင့် ရှိခိုးပူဇော်ကန်တော့ပါ၏၊ ကန်တော့ပါရသော အကျိုးအားဖြင့် အပြစ်ခပ်သိမ်း ကင်းပျောက်သည်ဖြစ်၍ခပ်သိမ်းသောအကျိုးတို့နှင့်ပြည့်စုံပါလို၏အရှင်ဘုရား။

ၶၢမ်းယွင်ႈႁုင်ႉၽြေႈတြႃးသင်ႉၶႃႇ မိူဝ်ႈယႂ်ႉမိူဝ်ႈလူင် မိူဝ်ႈတေႉမိူဝ်ႈပွႆးလိူဝ်းၶၼ်ႈ

ၵၼ်ႉတေႃးတီႈၶႃႈၵျေႃး လင်ႉ ၶၼ်ႈၶႃႈတၵႃႉတင်းလိၢ တၢၼ်းမႃးၵွၼ် ၵၼ်ၶုပ်ႇပႃးဝႆႈသူႉတ်ႈႁူႉလိၢးၵၢၼ်ႈလၢၵ်ႈလုမ်ႈ ၶေႉတေႃႇၵျေႃႇသွၼ်ႈ လိၢးလူင်ႉတီၼ် လဝ်ႈ ဝႆႈလဝ်းၵွမ်းတမ်ႉမယမ်ႉၵၢၵျူၼ်ႉ ၶူၵ်ႉတူဝ်ႉ ၶႃႈတၵႃႉတင်းလိၢတၢၼ်းမႃး ႁူမ်ႈၵၼ် ၵၢထမ္မၵ်ႈယွင်ႈပႃႉရမီတေႃႉ လဝ်ႈတီႈၶႃႈ၊ လဝ်ႈၽူႈၽွ်ႉပိၼ်လဝ်ႈ ႁိူဝ်းလူင် မၢၵ်ႈၵၢင်ႉသၢင်းၽေႃးႁူးလွႆး ၼေႃးၶႃႇ ႁွႆႈလိၢႈသုင်ႉၶျတ်ႈသတ်ႉတဝႃႇ ၶၢမ်ႈတႃႈ ႁွႆႈလိၢႈပူၶ်ႉသေလႃႉတီလႅြႇ ပျူႉထိမရၶ တုၵ်ႉၶသၢင်းၼလႅးမဝ်ႉလိၢႈ လွမ်းလႅၢၼ်ႉ ပိၼ်သွင်ၽဝ်ႉသၢမ်ၶႃး လဝ်ႈလင်ႉၶတ်းလွ်ႉၵျူဝ်းလႃး ၽေႃႉထၢပ်ႈ ပၼ်ၶီထႃႉၶတေႃး လႃႉလီမ်မိူဝ်ႈၶိုၼ်း တၢင်းလီတ်ႈသင်ႉၶျေႇ သမ်ႉပုၵ်ႉထေႉ ၽြေႈပိၼ်လဝ်ႈ ပေႃးလၵ်ႈပူၶ်ႉၶူႃႉလိၢး ဝိၢးမိူဝ်း သိၼ်ပိၢသွင်မိုၼ်ႉႁွၢႈႁိူင် သူႉ တိမ်တိမ် ယင်းပိၼ်ၵၢၶုပႃႉရမီလဝ်ႈ ႁွဝ်းပိႉလိၢႈ ပျူႉတိၵ်ႈတၶၼ်းသိၵ်ႈ တူၶ်ႉ လွ်ပႃးလွ်ႈ လဝ်ႈလင်ႉၶတ်းလွ်ႉၵျူဝ်းလႃး ၽိၢႉလူလ်ႈ ၵႃႉမႃႉဝလလႅႃႉၶုၶ်တ်ႉၽုင်ႉ လုင်ႉသၢၼ်ႉၶိၼ်ႈလွင်းပျူင်းၼလႈ လင်ႉ တၢၵ်ႈလိၢႈမႃးတေႉလၢတ်ႈ လိၢႈလိူဝ်းမၢင်း မျၢတ်ႈတေႃႉၵတ်ႉထဝႃႉႁၶ တွင်းတႃႉ သူးယႂ်ႉၽွ်ႉလိၢႈတီၼ်ႈၵိဝ်ႈ ပလႅၢင်ႉထင်ႉ လိၢႈလျၢၼ်ႉတၢႈလိင်းထွင်ႉၶွင်ႉလႃႉ မိူဝ်း ၶေႃးသေႉၽဝၵိၵ်ႉလႃႉ ၵျူႉပႃႉၵမ်ႉသႃႉ လွ်ႉလဝ်ႈ လင်ႉတၢၵ်ႈၵွၼ်ၵဝ်ၼမႈလဝ်ႈ မႃႉတႃႉလႃသေႉ ယူႉဝၢင်ႈလေႉၽွင်ႉၶ ဝႃႉၵႃႉလူလ်ႈမိတ်ႉမွင်ႉ ၽွင်းၽိူၵ်ႉသမ်ႉ မုၵ်ႉတြႃႉ၊ ၽဝ်ႉၶၶၼ်ပတ်ႉထၶေႃႉဝ ၸီႉ

လဝ်ႈလင်ႇၵွၵ်ႇပၢၵ်ႇ ယွၼ်းပီၼ်လဝ်ႈ တႃႈမၢၵ်ႈၵၢင်ႇပွတ်ႈလၢင်ႇလီတ်းတူၼ်ႈ ႁွံႈလႆႈမူၼ်ႈလူလ်ႈ လေႃးႁုၵ်ႈဝိမုၵ်ႈငႃး တၢၼ်ႇႁွံႈလႆႈ ဝၢၼ်ႇၶျတ်ႈ သတ်ႉတဝႃႇ ယႃႇႁွံႈၽွၼ်သႃႇၶၵးလဝ်ႈ လလီမ်မိူဝ်ႈၶၶၼ်ႉ ၶေႃႇငဝ်ႈပိုင်းတေႇ ပတ်ႉထမမူႇလ မုၶၵ သမ်ႇသိင်လဝ်ႈ ၶုၵ်ႉလူၼ်ႇပူၼ်ႉၵွၵ်ႇ မွၵ်ႇလၢတ်ႈတူၼ်မျၢတ်ႈ လွင်းတေႃႇ ၶေႃႇလဝ်ႈ လင်ႇတၵ်းသၢင်ႈထၢပ်ႈ ပႃႇရမီႇ ယင်းပီၼ်ၵယုတ်ႈၵလၢတ်ႈ တေႃ ၵၢၼ်ၵမျၢတ်ႈပုံႉၶဝ်ႈ ၶၼ်းၵႃႈၵဝ်ႈၵၢပ်ႈ သင်ႇၶျေႇ သမ်ႇပုၵ်ႉထေႇ[ၽြေး]ပီၼ်လဝ်ႈ လူင်းမႃးၶၢင်ႇတဝ်ႈ ၵူဝ်းယေႇၵိမ်း သွင်ႇမိတ်ႉတႃႇ ပေႃးလၵ်းပူၼ်ႉ ၵူႇဝႃး မိူဝ်းသၢမ်သိၼ်ပိတ်ႇမိုၼ်ႇ လီတ်းၵိုင်သူႇ လဝ်ႈယင်းလႆႈႁူပ်ႉႁူးသူႇလႆႈလူႇ မႃး ႁူးတူၼ်ႁူးပႃးတီႈၶႃႈၵျႃး။ တေႃႈ ၵွႆးပႆႇလႆႈပျူႇတိၵ်ႈတူၼ်လွၵ်ပႃးလွၵ် လဝ်ႈ လင်ႇၶတ်းလွၵ်ရျူဝ်းလႃး ၽေႉထၢပ်ႈ ၵ လၢတ်ႈပႃႇရမီႇ ၶၢၼ်ပေႃးတေႃႇတိုၵ်ႈ သိူၵ်ႈၶဝ်ႈ လတုလေးလီသီႇသင်ႇၶျေႇပႆႇ သိၼ်ၵမ်ႇၽူႇမႃႇပိၼ်ႈလိၼ်လၼ်ႇ ၽိး ၽုၵ်ႉမျူၵ်ႈၵၢၼ်ႇပွင်းလုႉ တင်းၵႃႈၶၢၼ်ႉ ၶိူင်ႈ လင်ႇတၵ်းမႃးပီၼ်ၵမျၢတ်ႈပႃႇ ရမီႇၶၼ်ႇထီႇလဝ်ႈၶေႃႇၶႃႇ ပိင်ႇလႃႇ

လဝ်ႈၶေႃႈၶျၢင်ႈ လဝ်ႈသၢင်ႈပုင်ႇၵျေႇ ၶၼ်းၵႃႈသင်ႇၶျေႇလေးပွၵ်ႈ လဝ်ႈထွၵ်ႈ သူးမၢမ်ႇလဝ်ႈရျၢမ်ႇၵၢၼ်မျၢတ်ႈ လၢတ်ႈ ၶၶၼ်ႉလင်ႇတၵ်းလႆႈမႃးပီၼ်တင်း လွင်း တေႃႇရသေးသုမေထႃႇ ၵျႃးၶႃႇပၢၼ် ၵၢပ်ႈ[ၽြေး]ပီၼ်လဝ်ႈတီႇပိင်ႇၵလႃႇ တၵ်း ဝႃႈၵူႇမိူဝ်းတုင်းသွမ်းၶၼ်းမိူင်း [လြမ်]ႇမ ဝတီႇ လဝ်ႈလင်ႇၵိင်မီႇၵသိူင်းသၢင်ႇရ သေႉၵျေမျေႇၽေႃႇမူင်းလိင်းၵူႇ လဝ်ႈ လင်ႇယုၵ်ႉၵဝ်[လြၵ်]ႈၶၢမ်ႇၶၼ်ႇထႃႇ တူဝ် လဝ်ႈလူမ်ႉယိတ်ႇ ၵျင်းဝၢင်းတၢင်ႇၶိုဝ် ၶူမ်ႇၶႃးယူၼ်ႈလင်ႇတၵ်းပၢင်းၵဝ် လၢၵ်ႈ လုမ်ႇၶေႇတေႃႇပႆယိပ်ႇ ၶိုဝ်ၵျၢင်းလဝ်ႈ ၵျဝ်းၽွၼ်လႆႈတၶၼ်း သိၵ်ႈပျူႇတိၵ်ႈ[ၽြေး] ပီၼ်လဝ်ႈတီႇပိင်ႇၵလႃႇ မဝ်ႇယႃႇၶွင် ၶလႈတၵ်းလႆႈယဝ်ႉ ၵျၢၼ်ႇတႆႈလိင်းထွင်ႇ ၶွင်ႇလႃႇမိူဝ်ႈၶၶႃး ၶွႆးၵႃႈၵိုင်ၶေႃႇၶၼ်း ၵႃႈလတုလေးလီႇ သီႇသင်ႇၶျေႇပႆႇသိၼ် ၵမ်ႇၽူႇ လဝ်ႈသၢင်ႈရသုဝ်ႇလေးလီမ် ၶျၢမ်းသႃႇ ၶမ်ႇၶေႃႇမဝ်ႇႁူႉၵႃႈလႆႈလၢတ်ႈ ယဝ်ႉ၊ လင်ႇတၵ်းမႃးပီၼ်မၢင်းမျၢတ်ႈ လွင်းတေႃႇ ႁူလ်ႇသၼ်ႉ[တြ]ႃႇသတ်ႈထႃႇ ၵျၢၼ်လွၼ်ႇတွၼ်းတၢင်ႇၶၢင်ႇလိုင်ႈ လေႇ တုၵ်ႇ[တြ]ႃႇ မိူင်းလဝ်ႈၵဝ်လူႇသိင်ႈသိင်ႈ၊ လီမ်ၵႃႈလၢင်ႉမႃႉၶႃႈမွၼ်ႉ ၵွၼ်းမျၢတ်ႈ

ebook is created by www.Shanyoma.org

သမီးၵိင်ႇလၢႆႇ သဝိင်ႇလၢႆႇၶေရ ၵဝိင်ႇ လၢႆႇၶမေ သပ်ႉပတ်ႉထၵလုင်းလုင်ႇ ၵုင်ႇ လၢင်ႇလၢဝ်ႈႁဝ်း ၵူၺ်ႇပၶ်ပိုၼ်ႈတင်း သိင်ႈယဝ့်၊ လၢဝ်ႈလၢင်ႇၵႂၶ်ၵဝ်ၵၶ်ႇ ၶႄႇလၢႆႇရီႇ မေႈလုၵ်ႈၶျူၵ်ႈလိင်ႇတိင်ႇ ပၶ်ႈၵပြမ်ႇမလႄိယ ၵႃႈၶၼ်းဝၢင်ႇၵပ်ႉ ပၢႆႇလွႆလုၵ်ႈ၊ လၢဝ်ႈႁဝ်းတိင်ႇၶျူၵ်ႈသီ သႂ်ၢသိၶ်သွင်ႇသွ်ႈႁိုဝ်ႈ မဝ်ႇမိုဝ်ႈမဝ်ႇၶၢႆႇ မိုဝ်းႁိတ်းရသေးပၢႆႇတေႃးထၢၵ်ႈ၊ ၶၢၶ် ပေႃးသိင်ႈသၢၵ်ႈသုတ်းၵၢမ်ႇ လၢင်ႇတၵ်း လႂ်ႈမိုဝ်းလၢမ်ႇဝၢင်ႈၶႄတ်ႈပြေႇ တေႇဝၢႆႇ တုၵ်ႉသီႇတၢႆႇပေႃးလႂ်ႈသီႇႁိင်ၶီႈ၊ တၵ်း ပွႂ်းႁွတ်ႈတီႈထိုင်ၶၢႆႇ ၵၶ်ဝၢႆႈမျၢတ်ႈလွၢႆႇ သယမ်ႇၽူႇ လမ်သူႇႁၢလႂ်ႈယဝ့်၊ လၢဝ်ႈ လၢင်ႇရျေသူႉလူမျေႇၶွႆႇတေႃႇၼိုဝ်းလၢဝ်ႈ ပုၼ့်ထတ်ႉထလႄိယၢႆႇ မျၢတ်ႈလွၢႆႇသ ယမ်ႇၽူႇတၢ၊ လၢဝ်ႈႁွၽေၵ်ႈၶႄတ်ႈပြေႇ တေႇဝၢႆႇတုၵ်ႇသီႇတၢႆႇ လူႉတီႉမႃးတေႇၶၼ်း မိုင်းၵပ်ႉပီႇလဝၢတ်ႈပေႃႈလၢဝ်ႈလႂ်ႈလိုဝ်းသုတ်ႉ ထေႃးတၢၶ ၼမေႈလႂ်ႈလိုဝ်းသီႇလႄိမၢႆႇယၢႆႇ ပေႃးလႂ်ႈသိပ်းထၢႆႇလိုၶ်ထူၶ်ႈ လၢဝ်ႈ လၢင်ႇၽွႃးမြၢင်ႇႁၶ်ၶႄႈ လႂ်ႈလိုဝ်းလွင်း တေႃႇသီႇထၢတ်ႈမင်းမျၢတ်ႈ မႁၢႆႇလႄႃႇ လၢႆႇ လေႇသၢႆႇၶၶ်ႉတေႃႇလၢဝ်ႈႁဝ်း လမ်ႉလႂ်ႈလိုဝ်း လႄမ်ႇမၢသုၽႄသုလႄမ်ႇမ

သုၶျၢမ်းသၢႆႇ ပျေႇယၢႆႇၵႃႈၶၼ်းၽုင်ႇ ၷျၢင်ႈ လၢဝ်ႈသၢင်ႈပေႃးလႂ်ႈသိပ်းပႂ်ၢ ႁူၵ်းၶီႈႁွတ်ႈတီႈထိုင်ၶၢႆႇ မင်ႇၵလၢႆႇ လၢၵ်ႈထၢပ်ႈၵၢပ်ႈၶၢႆ၊ သိုင်ႇလိုင်ႈမိုင်း လၢဝ်ႈၵပ်ႉပီႇပၢႆႇရမီႇ လၢဝ်ႈႁဝ်းၵေႈလုင်ႇ တိမ်ထူၶ်ႈယဝ့်၊ လၢဝ်ႈလၢင်ႇၽၼ်ႇမူၶ်း ၵူးယိၶ်ႇသူၶ်မွၵ်ႇ လၢဝ်ႈလၢင်ႇၵွၵ်ႇဝၢင်ႇ ၶၶ်းတေႃႇလေႇသၢႆႇပွႂ်ႈ မိုဝ်းႁူပ်ႉၽီပြ ၶမိၵ်ႈလတုလေးလီႇသီႇၽဝ်ႇ လႂ်ႈႁၶ် ႁူၶ်းထဝ်ႈလလႄႃႇ ၵေႉၵၶ်လႄးၵႃႇ ၶဵၵ်ႈလၢၵ်ႈ ၵေႉၵၶ်သိင်ႈသၢၵ်ႈဝႂ်ၢးၵႂ်ၢႇ ၵေႉၵၶ်သေးၶၢမ်ႇဝိၶ်းလႄုင်ႇ လီႇဝလႂ် လိုင်ႁိုပ်း မိုဝ်ႈၶၶ်ႉလၢဝ်ႈႁဝ်း ၵမ်ႇၼိုၶ်း ပွၵ်ႈမႃးယူႇၷျၢလၢဝ်ႈ ၵသၢၵ်ႈလၢဝ်ႈႁဝ်း ပေႃးလၵ်းၼိုၶ်ႈလႂ်ႉ သၢဝ်းပႂ်ၢၵဝ်ႈၶီႈ ပီပၶ်ႇသၢၵ်ႈၵလႄိတ်ႈ ထိုင်မႃးမိုဝ်ႈၶိုင်ႈ ဝၶ်းၶိုင်ႈ ၺလႄတ်ႈတိင်ႇၼိုၶ်းၼိင်ႇ လိုၵ်းလၢင်ႇလၢဝ်ႈလၢင်ႇၶိင်ႇၶျူၵ်ႈ တိပ်း ၶၢတ်ႇပၢတ်ႇပိတ်ႈသမ်ႇပယေႃႇ ယသေႃႇ ထလႄႃႇ သႃးလုၵ်ႈလၢဝ်ႈလႄႃႇႁူႉ ၵမူႉၵႃႇ ၵၢင်ႈ လၢဝ်ႈႁဝ်းၵမ်ႇၶွ်ႈယူႇသၢင်ႈသိုင်ႇ လိုင်ႇမိုင်းလၢဝ်ႈလၢဝ်ႈလၢင်ႇၼိင်ႈၶီႇၶၶ်ႇထီၵ မႃႉမျၢတ်ႈ ၵႂ်ၢႈသၢၶ်းပၶ်ႈၶွင်ႇႁၢင် ယွၶ်ႇႁွၶ်းၵႃႈၵႃႇၵူင်းလူင်းပုၶ်ႉသၢမ်သိုင်ႇ လိုင်ႈမိုင်းလၢဝ်ႈၷျၢသွင်ႇ လၢင်ႇတၵ်းၽိၼ်ဝ်

ပွင်,မိူဝ်းႁွတ်ႈ ပႃႈၶေႃႈပႃ,ၵၢင်ႈၽေႃၽဵၼ်,
လဝ်ႈႁဝ်း လွႆ်ယၼ်ၶၼ်,ၶဵၵ်ႉၶမ်,မတေႃး
ထၢၵ်ႈ လဝ်ႈလင်,ယိပ်းၵဝ်သၢၶၼ်,
လျၢၵ်ႈတၢဝ်သွင်, ပၢတ်ႉၽျၢတ်ႈမူလ်း
ၵဝ်,ယဝ့်တူဝ်ႈပြီးလွတ်,ႁွတ်ႈၶႃ, ပြမ်,
မႃ,သၢင်ထဝ်ႈလင်,လၵ်းၵဝ်တင်း လီဝ
လြမ်, မႃးၵၢပ်ႈၶွပ်,ၵၢပ်ႈထိုင်ႁူဝ်,တူဝ်
လဝ်ႈ၊ လဝ်ႈလင်,ပႃးၵဝ်ရေ,တေႃ,ဝ်ၶၼ်း
ရေႃ,မံႁၢင်းယၢင်းၽႅၢႈလူင်းၶူ, မိူဝ်း
ၽႄ,ဝၶႄ,သွၵ်ႈတေ,သေးၶၢမ်, ငိၶၼ်း
ပ်ၶၼ်ၶူလ်,ၵူၶၼ်ႈႁၵ်ႉၼေ,ယွမ်ၶူ, မိူဝ်ႈ
ၶေၶၼ့်ၵိင်,တႃ,သၵေႃႈ လင်,တၵ်းၵဝ်
တင်းၵေႃ,လႃ,ၽီဢလႈမႃးၵၢပ်ႈ လဝ်ႈ
လင်,ႁၢပ့်ၵၢပ်ႈတုင်းၶၢမ်, လဝ်ႈလင်,
ၽုင်းပေးသပေ,ဢဝ, မီးတၢၶၼ်,မိတ့်ငႃး
ၶိူင်ႈ၊ ငိၶၼ်းပ်ၶၼ်ဝၢၶၼ်ၶႄ,ၵႃးၵၢၶၼ်,
သၢၶၼ်ႈလွတ်, ၶလြူတထွင်ႁိင်သၼ်ၶၼ်ႈ
လၼ်ၶၼ်ႈဢလ,ၵႃႈၶၼ့်းႁူဝ်,တူဝ်လဝ်ႈ ဝ့်ႁိူႈ
ႁိင်းယွႆ်,သွႆ်,လၢင်,ၶၢဝ်ပွတ်, မူတ်းႁိူဝ်း
မိူဝ်ႈၶေၶၼ့်လွႆ်လဝ်ႈလိၵ်ႈလိုၶၼ်ႈ သႃ,ယႃ,
မိူၶၼ်ၶင်,ပတုံမႃ,မူဝ်ဢလႈ တၵ်းၵီႈယဝ့်၊
တၵ်းပွိုးႁွတ်ႈတီႈ ပလြိပုင်,ၶမ်,လဝ်ႈ
ၵျၢမ်,ပေႃးလိုႈသၢဝ်းၵသင်,ၶျ,သၼ်ၶၼ်
ၵၢပ်ႈ လဝ်ႈထၢပ်ႈသူးယွႆ်,ၽွ်,ပ်ၶၼ်လိၵ်း
လိင်,ပိင်,ၺႃ,ထိၵ တွင်းတႃ့ၵေႃ,ၵၢၶၼ်,

မၶၼ်းၵမ်,ပိူင်လွတ်ႈယဝ့်၊ လဝ်ႈလင်,ၽႅၢး
ႁွတ်ႈလိင်,ႁွင်,ဝၶၼ်းၵွၵ်,ၵလၢပ်ႈ ၵိတ့်
လပႃလၶီ,ၶြေႃ,ထႃ,ပ်င်,လဝ်ႈႁဝ်းတိင်,
လိုဝ်ႈသႃ,ယႃ, မိူဝ်ႈၶေၶၼ့်ၶေၢင်းလီသု
လႃ,တႃ,တၵ်းဝႃႈယွၶၼ်းလုၵ်ႈ မၶၼ်း
ၵေႃႈ တိင်,သုၵ်ႈသီသႅၢ,ပုပ့်ပမုင်,လပႃ့ရ
လုင်,ၺီ, လေ,တၶႄ,လွႆ်လိုၶၼ်ႈႁိၶၼ်း
လိမ် လႃ့လႃ့သမျၶူဝ့်ယေ,ၶမ့်ၶူမ်း
မၢၵ်,ၵၢၵ်ႈၵိၵ်ႈလိင်ၶွင်မုၶၼ်းၶူဝ်ႈ လလိမ်
ပိင်,တိပႃ,တပိင်,တပႃ, တမ်,သိ,သိပ်း
ၵမ်းပႅၢၵဝ်ႈ ယဝ့်တူဝ်ႈပြီးၵွင်,ၶေၢင်း
လင်,သွႆ်, ဝၢင်ႈသူလ်,လြွင်,ပၢၶၼ့်ၶမ်းႁိူဝ်း
မိူဝ်ႈၶေၶၼ့် ၶေၢင်းလင်,ယုၵ့်ယွင်ႈႁွင်ႈ
ႁွပ်,လြူဝ်,သေ,ၵႃ,ရဝ ၶေၢင်းၵေႃႈတွ်း
ပ်ၶၼ်လြုၵ့်ၶတေ,ဝႃ, ၶေၢင်းလင်,ဝၶၼ်,တႃ,
ၶွမ်းႁူမ်ႈတွ်ႈႁူမ်းၽူလ်းၵိင်, ထိုင်ၶိင်,သူ,
လြိယႃ, ဝၶၼ်းၵေႃႈလိုင်မၢပ်ႈယဝ့်၊ ၶေၢင်း

လင်,ယုၵ့်ၵၢပ်ႈသွမ်းတေႃ, သပ့်ပ
တႃ,ၶမ်,လူမ်းသမ်,လူမ်းတွၶၼ်ႈ လဝ်ႈ
ၵေႃႈၵိၵ်ႈသိတမ်,ပၶိတမ်, ပၶၼ်ႁိူႈယဝ့်၊
လဝ်ႈလင်,ပႃးၵဝ်သွမ်းၶေၢင်းသုလႃ,တႃ,
သိ,သိပ်းပႅၢၵဝ်ႈ ယဝ့်တူဝ်ႈပြီးလွတ်,
ႁွတ်ႈၶႃ, လဝ်ႈလင်,လူင်းသူ,ၽွင်းသွင်,
ၶလြိၶၼ်,လလြႃ, တီႈၵၶၼ်လႅၢလဝ်ႈမႃး
ပ်တ်ႈပၢၶၼ့်ၶမ်းႁိူဝ်းၶေၶၼ့်၊ လဝ်ႈလင်,

ၼုင်းပေႉသွမ်းၶေႃးသုလႃႇတႃႇ ၵၢဝ် တင်းသူလ်ႇဝႃႇပၢၼ်ႇၶမ်းႁိုဝ်း ပိူင်ႈသိုၵ်ႇ ၽွင်းသွင်ႇၶလိူၼ်ႇလလႃႇ လဝ်ႈလင်ႇ ၽၢႆႈၵႃႇလိူင်ႇႁွင်ႇဝၼ်းၵွၼ်ႇ ၵလႃပ်ႈ ၶုၼ်းထိုၼ်ႇ မိူဝ်းႁူပ်ႉငႃႇလၢင်ႇ မၼ်းၵေႃႈ ႁဵၼ်းလူႇယႃႈၽိူတ်ႈတိူတ်ႈမူပ်ႇသွမ်းဝံႈ ႁူႈ လိုႈလီလူလ်ႈ သုၶဝၵိမ်ႇလေးလိမ်ႇ ၸၢမ်းသႃႇပၢၼ်ႇၶႃႇ ယၢမ်းမိူဝ်ႈလိူဝ်လင်ႇ ၶၼ်ႈ၊ လဝ်ႈၵေႃႈၵီသိတမ်ႇပၶိူတမ်ႇပၼ် ႁူႈယဝ်ႉ၊ လဝ်ႈလင်ႇပႃးၵၢဝ်ယႃႈၽိူတ်ႈ ပိူတ်ႇမတ်ႉလတ်းသူႇ လမ်ႇပူႇၵၢင်ၶိုင်ႈ တိူႈၵၼ်ၶေႃးႁိတပ်ႉပမ်ႇ ၵသမ်ႇသိပ်း သီႇလီထွမ်ႇသိူင်မူၼ်း ၵိင်ႇၵူၼ်ႈပုတ်ႉထ ႁေႇသူလ်ႇလွင်ႇပၢင်ႇ လၢၼ်သၢင်ပလၢင်ႇ သိပ်းပႃးသီႇသွၵ်ႇၵွၵ်ႇတင်ႈ လဝ်ႈလင်ႇ ၼိုၼ်ႈၶင်တၢင်ႉတေႇၶႃႇၶုတ်ႇၶူၼ်ႉၶႃး ၵ ၶေႇၵလႃႇတႃႇၶမ်ႇလိုႈၵပ်ႈလဝ်ႈထပ်ႈ သမတိင်းသသမ်သိပ်းပႃႇရမိႇ ပြေႉငီႇ တိူမ်ထူၼ်ႈပုၵ်ႉထႁေႇ သူလ်ႇလွင်ႇပၢင်ႇ လဝ်ႈလင်ႇၵွင်ႇမြၢင်ၶိူၵ်ႈၶိူင်ႇ ပိူင်ႇလိုႈ တေႇဝပုၵ်ႉတမၢၼ်ႇ၊ ၶၼ်ႇထမၢၼ်ႇ၊မိူတ်ႉ လူႉမၢၼ်၊ ၵိလေႇသႃႇမၢၼ်ႇ၊ၵၢၽိသၢင်ႇ ၶႃႇလြမၢၼ်ႇ တင်းၵႃႈသပ်ႉပဵ်လေႇသႃႇ ႁိူင်ပႃႁႃႈပၢၵ်ႈ ၶၢတ်ႇႁၢၵ်ႈသုတ်းႁူဝ် မုင်ႇလိူၵ်ႉတွႃႇ၊ လဝ်ႈႁဝ်းၶႃႇၽျႃတ်ႈ တတ်းႁွၼ်းၵၢၽိသမ်ႉပုတ်ႉထေႃႇ ဝၼ်း မိူဝ်ႈလိူၼ်ႁူၵ်းမူၼ်းသုၵ်ႉ မေႇလွၵ်ႉတီ၊ပု၊ ၵႃႇဝိၵ်ႉလႃႇသၢမ်ပႃး ၸၢၼ်ႇတေႃႇလဝ်ႈ မုင်းလိူင်းလိူင်းႁၢၼ် ၵတိၵ်၊ၵၶေႇ ၵၢတ်ႈ၊ပိူတ်ႉလူႉပၢၼ်ႇ၊ သၢင်ႇၶႃႇရ၊ဝိၵႃႇ လြ၊ လၵ်ႉၶၶေ၊ၶိပ်ႉပၢၼ်ႇပိင်းၸႃပ်ႈ ရေႃလ်ႇယထမ်ႇႁႃႈ ပႃး ပတိသမ်ႇၽိႇ တႃႇၵျၵ်ႉပႃး ၵတ်ႉထသမ်ႇမႃႇပၢတ်ႈ သိတ်ႉပႃး တသပႃႉလၸၢၼ်ႇတေႃႇလဝ်ႈ သိပ်းပႃး ၶဝလေးႁၵ်ႈတြႃႇႁူဝ်းပႃး လီႁၵ်ႉလၵ်ႇၶၶေႇလူင်လဝ်ႈႁဝ်း သၢမ် သိပ်းပႃသွင်၊ လၵ်ႉၶၶေႇၶၼ်ႉသိတ်ႉဢသႇ ပိူတ်ႇသိပ်းတိူမ် တင်းၵႃႈတလြသိတ်ႉ ၵၢၵ်ႈ လၢၵ်ႈတေႃႇတိၶိူင်သိူင် လီၵၢမ်း သိူင်ၶမ်းလဝ်ႈပိူတ်ႇပူင် ၼုင်းတေႃႇလဝ်ႈ ႁူၵ်းပိူင် လြင်တေႃႇလဝ်ႈၵျၵ်ႉပႃး မီးမႃး လုင်ႇထူၼ်ႈပုၵ်ႉထႁေႇလွင်ႇပၢင်ႇမွၼ်ႉမျႃး တြႃးသိူၼ်ပူင် တိူၵ်ႇၵွၵ်ႇၵၢင်လွၵ်ႉၵူၵ်း ၶမ်းလဝ်ႈႁဝ်းမႃးမူတ်းမူတ်းသိူင်ႈသိူင်ႈတင်း ၵႃႈသုတ်ႈတၶၼ်ႇတႃႉ ဝိၶေႇယႃႉပလြ မတ်ႉထႃႉၵၢၽိထမ်ႇမႃႇ ပိတၵၢတ်ႈသုင်း ပူင်ႇသၢမ်ၽွင် ဢၽပိၼ်ထမ်ႇမၶၼ်ႇထႃႇ ပိူတ်ႇမိုၼ်ႇသီႇႁိူင်ၵျၢမ်း တင်းၵႃႈပလြမ်ႇ ဝလြမ်ႇလေႇယမ်ႇရေႃႇယမ်ႇ ဝႁမ်ႇသမ်ႇ ပုၵ်ႉထေႇပူႇလေႇယမ်ႇတြႃး တင်းသိူင်ႈ

တင်းလူင် ၵွၵ်ႇၶင်ႈသွႃးတေႃႇလေးၼသ, ၸွႆႇတေႃႇလေးၸွင်း ၵွၵ်ႇၶင်ႈၼၵႈၶိဝ်ႈ လဝ်ႈသီႇသိပ်းသိၵ်ႈ ၸွႆႇတေႃႇငႃးသိင် သီႇလိမ်ႈၵႃႇပၵ်ႇလဝ်ႈႁဝ်း ႁွမ်တင်, ၵင်ၵင်ႇပတုင်ႇမႃႇၵျူႇလူဝ်ႇ မူဝ်သိင် မူဝ်ၶမ်း သိင်ၶမ်းလဝ်ႈႁဝ်းဝၢၼ်တင်, ၵလြဝ်ၵ်ႈငၵ်ႈမင်းသုၵ်ႈထ ပြမ်ႇမႃႇသင် လူင်၊ လင်ႇတၵ်းၶိၼ်ႈလိဝ်းလဝ်ႈၽူႈ ၵုၵ်ႈၸူၵ်ႈလေးႁုၵ်ႈတြႃႇ ၵထွတ်ႈထိၵ်ႈ ၽျူႇ ၽၵဝႃႇၵိတိပိသေးၵမေႇတေႃႇ ယၵေႃးတမတေႇသလႃႇလြီႇ လေႇၸွတ်ႈ သတ်ႉတဝႃႇ ၽီသင်သတ်းႁူၶၼ်းတင်းလႆႇ ပေႃးမီးသီႇသိပ်းပႆႁူႈ ဝႃႇၵသၵ်ႈ တေႃႇလဝ်ႈႁဝ်းၵေႃး လႆႈပိတ်ႇသိပ်းၶီႈ ပီးမိူင်းတိမ်တိမ်၊ မိူဝ်ႈၶၶၼ်ႉလဝ်ႈႁဝ်း လင်ႇတၵ်းၶႆႉယၢင်း ပႃႇတေၶေႇလၵ်ႈ တိၶၼ်သိင် မိူဝ်းလူးမိူင်းလူင်ၵျေႃးၶမ်းမၶၼ်, လႃႇႁုၵ်ႉသိင်ႇၶၼႄႇလြူင်ႇ လိင်ႇတွႆႈဝၶၼ်း ၵွၵ်ႇသူၶၼ်မွၵ်ႇပဝ်းႁွမ်သီႇတူၶၼ်ႈ၊ ယၢမ်ႉ ၶၶၼ်ႉၵၶႄႇပြႃႇထိၶိၵ်ႈလၵ်ႈႁူဝ်ႇတေႃႇ တူၶၼ်သိင်ၶိင်ၶမ်း လဝ်ႈႁဝ်းတၵ်းဝႃႈ လွတ်ႈသေၵႃႇယုသင်ႇၶႃႇရ ၶဝ်ႈသူႇ ၵမတ်ႉတၵဝ်မၵ်ႈၵဝ်ၽူဝ်ႇ ၶိပ်ႉပၢၼ်ႇ သေဝႃႈၶၼ်တီႈၶႃႈၵျေႃး။ ၶင်ႈၶၶၼ်မိတ်ႉ တႃႇလဝ်ႈႁဝ်း ယင်းၵၶၼ်ၶွတ်ႇႁၵ်ႉ ၵိတ်းလူႁူလိူဝ်ႇၶေယ သတ်ႉတဝႃႇၽီ သင်သတ်းႁူၶၼ်းတင်းလႆႇ ၵူႈၽူႇရိတ် လၢၶၼ်ႇၵျၢၶၼ်ႇႁူဝ်ႉ တႃးၶူဝ်ႁူဝ်းၶမ်း၊လဝ်ႈ ႁဝ်းလင်ႇတၵ်းၽေႈဝႆႉပူင်ပၶၼ် လြုၵ်ႉထု တေႃႇသိင်းထုတေႃႇ၊ လေႇတိႇလူႇလြႃႇ မူႉၶီႉၽူမ်သိင်ငႃးၶမ်း ၵိၵ်ႇလူလိူဝ်ႈလၵ်ႈ သွင်ႇႁွႆးတိၶၼ်ၽေႈဝႆႉ မိူင်းၽီမိူင်းႁူၶၼ်း မိူင်းၶၵေႃး ၵိၵ်ႇလူလိူဝ်ႈတပေႇသႃးတေႃႇ လဝ်ႈယူႇၽဝ်ႈတင်းလႆႇ သႆႇတိၶၼ်ၶူမိူဝ်း ၶမ်းလဝ်ႈ သႃႇရိပုၵ်ႉတြႃႇမွၵ်ႉၵလၢၶၼ်ႇ လဝ်ႈၵႃႇၶၶၼ်ႇတႃႇ လဝ်ႈၵၶုလြုၵ်ႇ ထႃႇ ၵသီႇတိပိတ်ႇသိပ်းတူၶၼ်ႁၢၶၼ်း တႃႇလူင်ၶဝ်ႈလဝ်ႈၵဝ်ႈလၢၶၼ်ႉ ၵဝ်ႈႁုၵ်ႉ ၵေႃႇလိတ်ႉလီႇပေသလႃႇ ၵလျူႇၶ သု ပတိပၶၼ်ႇၶၶႄႇ ႁျၢၶၼ်းၶွင်းငႃးပႃးထုၵ်ႇ ၸွတ်ႈၶွၵ်ႈတေႃႇ ဝႆးလင်လဝ်ႈႁဝ်းယင်း မီးဝႃႈၶၼ်၊ လဝ်ႈႁဝ်းလင်ႇတၵ်းၽေႈဝႆႉ ပူင်ပၶၼ်ပလြီယတ်ႉတီႉ၊ ပတိပတ်တိ၊ပတိ ႁူလိူဝ်ႇထ သႃႇသၶႄႇႁူႈႁိင်ပီးမိူင်း ငႃးထွင်ႇ ႁိူႈပိၶၼ်ၽုၵ်ႉသၶၶၼ်ႇတဝၶၼ်ႇ ၵူးယီၶၼ်ႇသူၶၼ်သိင်တြႃး ႁိူႈပိၶၼ်ႁႆႈလီ ၶႄးလီ ၽီသင်သတ်းႁူၶၼ်းတင်းလႆႇ လႆႈၽုၵ်ႇလႆႈသွမ်ႈတႃႇၶသီႇလ မိူဝ်းၶႄႈ ၶၢၶၼ်ထိုင် ႁူႈႁိင်ၶီႈပီးမိူင်းငႃးထွင်ႇယင်း ပိၶၼ်တင်းပွင်ႇမိူင်းသိင်မိူင်းၶမ်း မၵ်ႈ ၽူဝ်ႇၶိပ်ႉပၢၼ်ႇဝႃႈၶၼ်တီႈၵျေႃး။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶၢမ်းၸိူးယေႃးၽြႃးတြႃးသင်ႇၶႃႇ တင်းယွၼ်းႁၢပ်ႉသိၼ်ၽ်တ်ႇ

လင်ႇၶၼ်ႈၶႃႈတၢႁႃႇတင်းလႆၢ တၢၵ်း မႃးႁူမ်းၵၼ် ၶုပ်ႉပႃးဝႆးလဝ်းလဝ်ႈၽူႈၶဝ်ႈ လိူဝ်း ၵၢလိင်ႇတေႇယ ၵၢပ်ႉပမေႇယမ်ႇ၊ ၵၢသင်ႇၶျေႇယမ်ႇ သမ်ႇမႃႇသမ်ႇပုတ်ႉ ထေႃး လေႃးႁၼေႃႇထ မႁႃႇရေႃးတမ ပုတ်ႉထၵၢလိၼ်ႇတေႇယေႃႇ လဝ်ႈႁဝ်း ပေႃႇဝၢင်းတွၼ်ႈတူၼ်ႈပုတ်ႉထၸေႇ သူလၢႆႇ လွင်ႇပၢင်ႇၵွင်ၽြၢင်ႇတၢင်ႇသႃး ၵွင်ႇ ၼပ်ႉမၢၼ်ႇငႃးပႃး တင်းၵႃႈတေႇဝပုတ်ႉတ၊ မ်လိုတ်ႉလူႉ ၶၼ်ႇထ၊ၵၢၽိသင်ႇၶႃႇရ သပ်ႉ ပၵီႉလေႇသႃႇ ၵိုင်ပႃႁူႈပၢၵ်ႇၶၢတ်ႇႁၢၵ်ႈ သုတ်းႁူဝ် ယဝ်ႉတူဝ်ႈလီငၢမ်း ပၼ်လဝ်ႈ တွႃႇရၵၢမတ်ႉတ ဝိဝႃႇရေႇၶ၊ ၶိပ်ႉပၢၼ်ႇ ဝၢၼ်ႇၸွတ်ႈ သတ်ႉတဝႃႇၽိသၢင်သတ်း ႁူၼ်းတင်းလႆၢ ဝႆႉႁူႈၵႃႇၶုၽေႇသိင်ႇ လေႃႇၽုင်းတၼ်းၶူဝ်း ၽြႃးပၼ်လဝ်ႈ ယွႆႇၵၢင်ႈၶမ်ၶျေတင်းႁႃႈ ၵိသ်ႉသလြိယ၊ သိႇလြိ၊ႁႃႇမ၊ ပယတ်ႉထ၊ လုမ်ႇထူၼ်ႈ တမ်ပိင်း လင်ႇတၵ်းၶိၼ်ႈလိူဝ်ႈသတ်ႉ ထႃႇတေႇဝ မၶုသ်ႉသႃႉၶမ်ႇလမ်ၽိ လမ်ႁူၼ်းဝႆႉႁူႈလဝ်ႈႁဝ်း ပိူင်ႇသိင်တင်း လူင် ၶဝ်ႈပၼ်သိႇလြႃႇၼူး မႃးတၵ်ႈၼၶ သင်ႇသွၼ်သုင်းမ လီလႃႉယုတ်ႈမျၢတ်ႈ သွင်ပိူင် ၽွမ်ႇတၢင်ႇတွၼ်း လဝ်ႈယဝ်ႉ၊ ပိူဝ်ႈၶႆ လင်ႇဝႃႈပုတ်ႉထႁုၶေႇၶၵၢ ၶၶၼ်ႇတႁုၶမ် ဝႆႉႁူႈရုင်ႇၶျေးလူးၽြႃး ပၼ်လဝ်ႈယွႆႇၶွၢင်ႈၶမ် ၶၾျႃသၢင်ႈ တၵ်းမႃး တုတ်ႈၵ်ႈႁပ်းၶိူင်း ၵၢမ်ႇမီးလိႈ သၵ်းသမ်ႇသၵ်းပိူင် တီႈၶႃႈၸေႃး။

ထမ်းမေႃးထမ်ႇမၢ်ၶၼ်လ တြႃး တေႃႇၶမ်းလဝ်ႈၸေႃးၵွၵ်ႇႁႃႈၶွၼ်း သူလၢႆႇ ၶုၵ်ႈတေႃႇသူပ်းၶမ်းၽြႃးပၼ်လဝ်ႈ ၸေႃး လူလၢႆႈရုသလႃႇ ၵရုသလႃႇ၊ၽေႇသိတႆႇ ၵၢၽေႇသိတမ်ႇႁပ်ႉပတိ၊ ၶႁပ်ႉပတိတင်း ႁႃႈ ပႃႇလိႁူၵ်းပုၵ်ႈ ၶုၵ်ႈလဝ်ႈၵၢဝ်ပၼ် ႁျၢမ်းၵၢၼ်ႇ သုတ်ႈတၢၼ်ႇတေႇသၶေႃႇ ၵႃႇၶေႃႇတေႇသၶေႃႇ၊ ပရမတ်ႉထၵၢ ၽိထမ်ႇမႃႇ လႃႇလွင်ႇႁျၢမ်းၽြိး ၶိၼႁႇ ငႃးပႃး ၵၢင်ႇႁႃႇရုဝ်းပႃး တြႃးၵၢပွင်း သိတ်ႉတွင်းလေႃးထွင်ႇ ပ်တ်ႇမိၼ်ႇသိႇၵိုင် ႁျၢမ်း၊ ၵၢမ်းၵၢၼ်ၵွၵ်ႇမႃးႁႃႈၶွၼ်း သွႃးတေႃႇလေႃးၼသ လွႇတေႃႇလေႃး ၸွင်း၊ ၵၢၸွင်းၵၢပ်ႈ၊ၵၢၸွင်းၵၢမ်ႇၵၢပ်ႈ ပိင်းလၢပ်ႈတေႃႇမူ သူပ်းငိၼ်းၶၢမ်းၶမ်း လဝ်ႈႁဝ်းၸေႃးၵွၵ်ႇ မွၵ်ႇလၢတ်ႈ ပိတ ႁၢတ်ႈၵၢပွႃးၵၢၼႁျ ၵၢထိပ်ႉၼပႇပၢၵ်ႈ လွင်ႈၼၶတၢင်း မိူင်းၽိၶိပ်ႉပၢၼ်ႇပိုတ်ႇ ႁၢင်ႈလိင်းရူင် ရေႃးရုင်ႇၶျေးလူးတြႃး တေႃႇလဝ်ႈယဝ်ႉ၊ ပိူဝ်ႈၶႆလင်ႇဝႃႈ ထမ်ႇ

ebook is created by www.Shanyoma.org

မရုခေ,ခၼ၊ၵႃခၼခၼ်,တရုခမ်, ႁုင်,ရျေး လူးတြႃးတေႃ,လဝ်ႈ မျႃတ်ႈတႃင်,မျႃတ်ႈ တွၼ်း ၶႃသင်တုတ်ၵ်ႈၵပ်းၶိူင်း မဝ်,မီး သၵ်းသမ်,သၵ်းပိူင် တီႈၶႃႈရျေႃး။

ႁုင်,ရျေးလူးသင်,ၶႃ,တေႃ, မျႃတ်ႈ လဝ်ႈ သိူင်ၼီၼ်းလ လႃ,လိမ်ၵ်ႈၵ်,ၵသႃ, ဝၵ လြႃၼ်းႁွင်းလြႃၼ်းတႃ, ၵသီ, တိပ်ႇတ်ႈသိပ်းတူၼ် လြႃၼ်းတႃ,လူင် ၶဝ်လဝ်ႈ ၵဝ်ႈလႃၼ်ႉၵဝ်ႈရုၵ်ႉတေ, သုၵ်, ၶလိတ်းလီ,ပေ,သလ ၵလျူၼ ၵထပုၵ်ႉ ၵလႃ, မႃၵ်ႈလေးတႃၼ်,၊ၽူဝ်,လေး တႃၼ်, သင်,ၶႃ,မႃၼ်,၊သင်,ၶႃ,မျႃတ်ႈ တင်းၵႃႈဝႃႈမႃးၶ်ႉ ဝ့်ႁူႈမျႃတ်ႈတႃင်, မျႃတ်ႈတွၼ်း၊ ပိူဝ်ႈၶ်လင်,ဝႃႈ သင်,ၶ ရုၶေ,ၶ ၵၶၼ်,တရုခမ်, ၵမ်,မီး တီႈတၵ်းတုတ်ၵ်ႈ ၵပ်းၶိူင်းသၵ်းသမ်, သၵ်းပိူင်တီႈၶႃႈရျေႃး။ ပိူဝ်ႈၶ်တင်းၵႃႈ ၽြႃးမျႃတ်ႈ၊တြႃးမျႃတ်ႈ သင်,ၶႃ,မျႃတ်ႈ ရတၶႃ,မျႃတ်ႈလဝ်ႈသႃမ်,ပႃးၶ်ႉ ဝ့်ႁူႈ မျႃတ်ႈတႃင်,မျႃတ်ႈတွၼ်း ၶႃသင်တၵ်း မႃးတုတ်ၵ်ႈၵပ်းၶိူင်းၵေႃႈ မဝ်,မီးသၵ်း သမ်,သၵ်းပိူင် တီႈၶႃႈရျေႃး။ ၶႃႈတၵႃ, တင်းလႃ် ယင်းၵၶၼ်မီးတင်းၼိူင်ႈဂုတ်ႈ ၼိူင်ႈၶေ, ပႃၼ်းပွၵ်ႉမွၵ်,ယႃႈၶဝ်ႈတၵ်, ၼွင်ႁွမ်လၵ်ႉလႃ,လေႃးတုင်း တၵ်းမႃး ၵွၼ်ၵၼ်ယွၼ်းၶႃမ်, ယွၼ်းၸုင်းၵ် ထသီ,လ ၵထိင်,ၵၵုၵ်ႈပုၵ်ႈ သိၼ် လူင်ပိတ်,ယိူင်ႈ ၼိူင်ႈၵၼ်ၶီၵ်ႉၶမ်,မႃ, ၵပြမ်,မလလြိယႃ, ဝိၵႃ,လၽြေးလၶ၊ ၶၼ်တ်ႉလၵီ,တ၊ ၵုၵ်ႉလႃ,သယၶႄ,မ ႁႃသယၶႄ လိမ်ၵႃႈထႃ,ၶတၼ်းယူ, ရူ,ႁွၼ်းမွၼ်ၶ်ၵ်ႈၵိၵ်ႈပျူ, ၵေႃ,လေႃး တႃၼ်းသိူဝ်းၼိူဝ်းမွၵ်,ၵူၼ်ႈၵွၼ်, လီ လွၼ်,ဝေ,ရမၼီ ၵတိရိမ်းၼိူင် ရိုင်,ၵၼ် လႃႈလိဝ်း ၵုပေႃးသထႃ၊ ၶႃႈတၵႃ,တင်း လႃ်တၵ်းပွႆးလုၼ်ႉဝႃင်းပိတ်ႈပွႆ,၊ မဝ်,မီး လိုၺ်ႇ,တွင်းတ လႃ,ၵၢဝ်မိူဝ်ႈၶ်ႉဝ့်တေႃ, မိူဝ်ႈၽုၵ်ႈ၊ မိူင်းသႃ,ၶေ,ယႃ,ဝၼ်းၶိူင်ႈ ၼီၼ်းလိဝ် ယွၼ်းၵဝ်ၽႄ,ဝၶႄ,၊ၵမ်,မ ထႃၼ်း လီးၽျႃၼ်းယွၼ်းပၼ်ႈ ၵရမ်, ၺူၵ်ႉပႃး၊ ယွၼ်းလႃႈသွၵ်ႉဢတ,ၵမ်ရျႃင်ႉ ယွၼ်းၵဝ်ရုသူဝ်,ၵရျူဝ်း တႃင်းလီႁွတ်ႈ ႁႃင်းထိုင်တူဝ်၊ ႁူႈၶႂ်ႈသုၶလီပီၼ်ၵတ်း ယိၼ်ၶျႃမ်းသႃ,၊ ၶျႃမ်းသႃ,လီၽီရူၼ်း မျႃတ်ႈ ရူးလႃတ်ႈရူးပႃၼ် ၶႃၼ်ပေႃး တေႃႈတိူၵ်ႈသိူၵ်ႈထိုင် မိူင်းသိူင်မိူင်းၶမ်း မိူင်းမႁႃ,ၶီပ်ႉပႃၼ်, ၵွၼ်ၵၼ်ယွၼ်း သွၵ်ႈယွၼ်းလဝ်းၶဝ်ႈထိုင် တ်ႈတၵ်းၵ ထမ်,တေႃ,သပ်ႉပိင်,လူတ ၵလိင်,တေ, ယၽြႃးပီၼ်လဝ်ႈ မီးယင်းၶၼ်,ၶ်ၵမ်း

ၶိူင်ႈတီႈၶႃႈၵျေႃး။

တီႈတွင်း၊

ပွတ်းငဝ်ႈပိၼ်ၶၢမ်းပၢၼ်ႇ,ရူး လဝ်းထိုင် ၽြေႃးတြႃးသင်ႇၶႃႉ၊ ပွတ်း ပႃႇပိၼ်ၵၢၼ်ၵၢၼ်ႁဝ်းတေႁဵတ်း ယွၼ်း လူႇတႃႇၶေ၊ ယွၼ်းၵၼ်ႇ,တေႃးၽေႉလွႆး လိူဝ်းၶၼ်ႈ ၵႃႇတိုဝ်းလႆႈတင်းၶမ်ယူႇ ယဝ်ႉ။ ။

ၶၢမ်းမိူဝ်းၶိုၼ်ႈၵႅတ်းၽႅတ်းလဝ်းၶဝ်၊

ပေႃးဝႃႈႁဝ်းၶိုၼ်ႈတီႈၶိူဝ်းလူင်း ၵွၼ်တၢင်းလႆႈၶုပ်ႇဝႆႈသၢမ်ၵမ်း ၵွမ်းမိူဝ်း တႃႈၶႄႈၽၵ်ႉ,သေ လင်ႇ,ဝႃႈၶၢမ်းပႃႈ တွႆႈၶႅၼ်ႈယဝ်ႉ–

ၵၼ်ႇ,တေႃးတီႈၶႃႈ ႁူဝ်,တေႃႉ ၽုင်းၶြီးလဝ်း ၶႃႈတၵႃႉ,ၶဝ်ဝႆ လဝ်း ယွၼ်းထၢမ်ဝတ်းၵၢၼ် ၵျေႃးၵႃႉ,ၵၢၼ်ႇ, ၶွၵ်ႈႁၢင်းၶွႆႈတူဝ် ယင်းပွႆးၵတ်းယိၼ် ၵျၢမ်းသႃႉ,ၵမ်,လႃႉၶွၢမ်းသင်ၶိူဝ် ၶေႃး လဝ်း။ ။

ၵႅတ်းၽႅတ်းလဝ်းလၢင်းၶဝ်၊

ၵၼ်ႇ,တေႃးတီႈၶႃႈလဝ်းလၢင်း လဝ်းၶဝ်တင်းၵၢၼ်ႇ,တင်းၶျင်းၶႃႈတၵႃႉ,ၶဝ် ဝႆႈလဝ်းယွၼ်းထၢမ်ဝတ်းၵၢၼ် ၵျေႃးၵႃႉ, ၵၢၼ်ႇ,ၶွၵ်ႈႁၢင်းၶွႆႈတူဝ် ယင်းပွႆးၵတ်း ယိၼ်ၵျၢမ်းသႃႉ, ၵမ်,လႃႉၶွၢမ်းသင် ႁူးတူၼ်ႁူးပႃးၵိူဝ်ၶေႃးလဝ်း။ ။

ၵႅတ်းၽႅတ်းလဝ်းသၢင်ႇ,ၶဝ်၊

ၵၼ်ႇ,တေႃးတီႈၶႃႈလဝ်းသၢင်ႇ, လဝ်းၶဝ်တင်းၵၢၼ်ႇ,တင်းၶျင်း ၶႃႈတ ၵႃႉ,ၶဝ်ဝႆႈလဝ်းယွၼ်းထၢမ် ဝတ်းၵၢၼ် ၵျေႃးၵႃႉ,ၵၢၼ်ႇ,ၶွၵ်ႈႁၢင်းၶွႆႈတူဝ် ယင်း ပွႆးၵတ်းယိၼ်ၵျၢမ်းသႃႉ, ၵမ်,လႃႉၶွၢမ်း သင်ႁူးတူၼ်ႁူးပႃးၵိူဝ်ၶေႃးလဝ်း။ ။

ၵႅတ်းၽႅတ်းလဝ်းသၢင်ႇ,လွင်းၶဝ်၊

ၵၼ်ႇ,တေႃးတီႈၶႃႈ(လဝ်းသၢင်ႇ, လွင်းလဝ်း) ၶႃႈတၵႃႉ,ဝႆႈလဝ်းယွၼ်း ထၢမ်ဝတ်းၵၢၼ် ၵျေႃးၵႃႉ,ၶွၵ်ႈႁၢင်း ၶွႆႈတူဝ် ယင်းပွႆးၵတ်းယိၼ်ၵျၢမ်းသႃႉ, ၵမ်,လႃႉၶွၢမ်းသင်ၵိူဝ်ၶေႃးလဝ်း။ ။

*ပေႃးႁဵဝ်းပိၼ်ထၢၵ်ႈ ထုၵ်,လႆႈဝႃႈ 'ၶႃႈ တၼပႃးတေႃႉ,' ၶႆ၊ ပေႃးလႆၢၵေႃႉသမ်ႇ ဝႃႈ 'ၶႃႈတၼပႃးတေႃႉ,ၶဝ်' ၶႆယဝ်ႉ။ ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶၢမ်းႁၢပ်ႇၽိတ်ႈၽြႃးတြႃးသင်,ၶႃ,ဝံ့ မိူဝ်ႈႁွၼ်

<u>ၽိုၼ်ၵၢၼ်လဝ်ႈလူးလူင်(လဝ်ႈၽူႃ,လူင်)မိူင်းႁွၼ်ယွၼ်းပၢင်း။</u>

ၶူႈတၵႃ,ၸၢင်းလီႊ လဝ့်ၶွၼ်ဝၼ်း ႁိူင်းၶိူဝ်လမ်,ပူ,တီ,ပႃ, မ်ၶၼ်ႈမိူဝ်ႈ......။
ၶမ်ႈႁွီးၵူႈတွင်းပိုင်ႈတွင်းၵိင် ပုၵ့်ထရု ႁွတ်ႈသူ,ထိုင်မႃး ၵဝ်လီမ်ပထမဝႃ,
ၶေ,ၶ။ ထမ်,မရုၶေ,ၶ။သင်,ၶရုၶေ, သူဝ်,လ လိူၼ်ပ်တ်,သၢၼ်းမွ်, ယွ်,ၶိုၼ်ႈ
ၶံ, တင်းၵူႈလြတ့်တၶတေ့တိယံ, ၶႃ, သိပ်းသီ,သိပ်းႁႃႈဝၼ်းၵၢၼ်ၽြႃးပီၼ်လဝ်ႈ
ထမ်,ပိုင်ႈၵိင်ရူဝ်းၵံ, ရုင်,ရျေးလူးရတ တြႃးတေႃ,လဝ်ႈ။ သင်,ၶႃ,တေႃ,လဝ်ႈ။
ၶႃ,မျၢတ်ႈတင်းသၢမ် မဝ်,မီးၽႃးပူင် ရတၶႃ,တေႃ,မျၢတ်ႈလဝ်ႈ တင်းသၢမ်
လူင်လိမ်း သရၶႃ,ရုင်,သုင်းပႃး။ၵိၵ်, ယင်းတၵ်းသွင်,ဝႃ,တိုဝ်းၵမ် ၶွ်းတွင်း
လူလ်ႈပီၼ်,လသီ,သိၼ်ႁၢႃးငႃးပႃး။ ၵဝ် သုင်းလ ၵဝ်လီမ်ပထမဝႃ,သူဝ်,။
လီမ်ပႃ,ၶႃ,တိပၢတ်ႈ တိူၵ်ႈႁွတ်ႈသူ,လြႃ, တုတိယဝႃ,ၶွင်,။ တတိယဝႃ,လြသ
ၵဝ်ပီၼ်ၶိၵ့်လသီ,လမၼ်ႈမြေး ၼိင်,ၵ တၢင်းၶျတ်ႈ ႁွတ်ႈသူ,ထိုင်မႃး လိူၼ်သိပ်း
သၢၵ်ႈသံလွ် လဝ့်ၶွၼ်ဝၼ်ၶမ်ႈ ႁွီးၵူႈ ၵိတ်းလံႈသိပ်းႁူၵ်းဝၼ်း ၶဝ်ႈပီၼ်ဝၼ်း
ယူ,လူလ်ႈဝိတ့်လဝ် ၶျူဝ်းၶျၢမ်,ရူဝ်, ယွ်,ဝၼ်းလူင် ဝၼ်းႁူင်ဝၼ်းႁၢင်း။ဝၼ်း
ရျၢင့်တၢင်းရျၢင်း လွမ်းတၢင်းရုသူဝ်, သိၶူဝ်းပုၵ်ႈလေႃ,ၵၼ်,တေႃး။ ဝၼ်းၽေ,
တၢင်းလီပီးလွ်လိူၼ်ၶၼ့် တင်းၵူႈတ ၵူတ်ႈၽေ,ၵၢမ်, ၶူႈတၵႃ,တင်းလီႊလီမ်
သေ,ၶိတ့်လလြႃ,သီ, ငီလျူ,ထုင်း လဝ်ႈလီမ်ၶူႈသေၵေႃႈ ယင်းၵၢၼ်ၵွၼ်
တၢၼ်း ၵုတုသၢမ်ပၢၼ်ရျေ,မၼ်,ၵိင်, ၵၼ်လံႈမႃးယွၼ်း သိၶူဝ်းပုၵ်ႈလေႃ,ၵၼ်,
မၼ်, ၵုတ်ႈသၼ်,ပၼ်,ပုတ်ႈ မဝ်,လုတ်ႈ တေႃးယွၼ်းၽေ,ယွၼ်းလွီး ယွၼ်းပူတ်း
မဝ်,ယၢၼ် ၶၢၼ်ပေႃးတေႃ,တိူၵ်ႈသိူၵ်ႈ ယွၼ်းၶၢင်း တင်းၵူႈၵပ်တ်ႈၵမႃ,
ႁိူင် ထိုင်မႃးလယႃးၵေႃးလႃ,လြႃ,သီ, မိုၼ်,လသ်ၼ်လွင်ႈ မိူၼ်ႈလွင်ႈသ်ၼ်
ၶီႈၶိတ်ႈ သၵ့်ၵလြိတ်ႈပီးမိူင်းၵေႃႈၶိုၼ်ႈ တၢင်းၵေႃႈ ပီၼ်ၵၢၼ်လၢင်ႈရျေ,မူတ်း
လံႈ.........။သႃ,သၶႃ,သံသ်င်ၼိူဝ်းၶမ်း သွ်။ လီရူးမွ်သွ်ရူးလမ်းငၢမ်းရူးၵေႃ, ပီၼ်
ၽြႃးပီၼ်လဝ်ႈၵေႃႈၶိုၼ်ႈလံႈ......။တူဝ် ၵၢၼ်မဝ်,ၶုၼ်,မဝ်,ၽႃႈ လီမ်လဝ်ႈလီမ်
ၵုတုၵူတ်ႈသၼ်,တ မႃ,သသၢၼ်းပိူင်း ၶူႈ ၵိၵ်,ထိပူလြိၵ့်သ လီမ်ယိင်းလီမ်

ebook is created by www.Shanyoma.org

လႆၢးထဝ်ႈၶုမ်ႇ,သၢမ်ပၢၼ်ၵေႃႈ ပဵၼ်ၵၢၼ်လၢင်ႈၶျေႈမုတ်းသိုဝ်ႇ ယဝ့်တူဝ်ႈလီငၢမ်းၵမ်းၶၢႆႈတီႈၶႃႈၵေႃႈ။

ယၢမ်းတေႃႈလိဝ်ႇလင်ၶႄႈ ၶႆႈလိူဝ်လူလိုဝ်ႈ ၵုပ,သၵေ,ပိူဝ်ႇလေးတႃ,ယၵ,တေႃ,ၶိင်းၶမ်း လဝ်ႈလူးလူင်တူၼ်ပဵၼ်လဝ်ႈ၊ လဝ်ႈၾူးၵုပ်ႉၶႅဝ်ၶႃး ဝႃးၶႅဝ်သိုင်, ပိုင်,ၶႅဝ်မိုင်းၶွႆးလိုင်ႈတိုင်းတဵင်းၶဵင်,ငၢၼ်,ၶၢၼ်ၶၢမ်, ထႃ,ၶမ်,ထႃ,ၶႄပတီလႅူ,ပ၊ ပတေ,သ ၵလၢပ်ႈမိုင်း,ၵၢၼ်ၶၢမ်,ၼၢၵ်ႈ ၵ၊ ၶ၊ ငပျၢၵ်ႈၶႃတၶၢင်းလႃ, မႁႃႈလႅႃ,လၶတ်ႈတီယမ်,ၵမ်,ပေႃ,ၵသဵင်,တေႃ,ၾႃး မင်းတြႃးပဵၼ်လဝ်ႈ၊ လဝ်ႈပိုင်,ၶမ့်ငမ်းလိၼ် လဝ်ႈၾူႈလုၵ်းတီႈသုင်မုင်ႈတီႈတမ်,၊ ယင်းၵၢၼ် လိၵ်ႈႁူးလူမျေႃ,ထွၵ်ႈတေႃ,လူလိုဝ်ႈသင်,ၶႃ,လႅၶႄႇ ႁွံပဵၼ်တုၵ့်ၶမျႃးလွႃ,တူလိုဝ်းၶႃ,ထၢၼ်ႈပေႃးမဝ်,ႁၢၼ်ၶွပ်, ႁၢၼ်လိၼ် ၶင်,ၵျိဝ်သႆၢတၢင်းသင်,ၶႃ,လႅတၵ်းပွႆးလိဝ်းႁၢၼ်ႈလိဝ်းလွတ် လိဝ်းပွတ်လိဝ်းသိင်ႈ လိဝ်းၵိင်ႈႁုင်,လၢင်,၊ၶင်,ၵျိဝ်တၢင်းမၢၵ်ႈလၢၼ်းၾူဝ်, ၵလူဝ်,ၶိပ့်ပၢၼ်, တၵ်းပွႆးလိဝ်းမျွၵ်ႈလိဝ်းၵွင်,လိဝ်းလႆႈထိုင်ပွင်,ၶိပ့်ပ,ၶႄ ၶိလိူဝ့်လႆ,ၶေ,မႆ,ၵႆ,ၵ သုၶျၢမ်းသႃ, ၶႃႈတၵ,တေႃ, ၵုပ,သၵေ, ယင်းမီးၼိုင်ႈပုတ်ႈၼိုင်ႈၶေ, ပၢၼ်းပွၵ့်မွၵ်,ယႃႈၶဝ်ႈတဵၵ်,ၶွင်ႁွမ်လၵ့်လႃ, လေးတုင်းသီ,မီးလမ်းတီၶၼ်းၶၢမ်,သႃ,ႁွၼ်းႁွမ် တၵ်းမႃးယွၼ်းသွၵ်ႈယွၼ်းလဝ်း ယွၼ်းၶၢမ်,ယွၼ်းတုင်း ၵသုင်းၵမ ၵၶေႃ,ၵတၢမ်, ၶင်,ၵျိဝ်တၵ်းပွႆးၶဝ်ႈပဵၼ်လီ,ရမ်,တိတ့်ထတ ပုတ့်ထသႃ,သၶႄ, ၶႃႈတၵ,တေႃ, ၵုပ,သၵ, ၵုပ,သၵီ,တၵ်းမႃးယွၼ်းမီ,ယွၼ်းပိုင်ႈ ယွၼ်းသိၶုဝ်းႁုဝ်းၵႆၢ,ယွၼ်းၶုပ့်ယွၼ်းဝုံ ယွၼ်းလႆႈၶဝ်ႈပဵၼ် ပုင်,လုၶိတ်ႈတေ, လေ,မြေ,သၾွႆ, တင်းၵႃႈသၢမ်သွႆ, ပုတ့်ထထမ်,မသင်,ၶ ႁွႆႈၵၢၼ်ၶႃႈတၵ,ၶဝ် ပေႃးလႆႈၾုၵ်,သွမ်ႈတႃ,ၶႄ ၼိုင်ႈလူ,ၶွင်တၢၼ်းယွၼ်းၾိတ်ႈယွၼ်းပၢင်း ၾြႃးပဵၼ်လဝ်ႈတြႃးတေႃ,လဝ်ႈ သင်,ၶႃ,ၵလႅိယႃ,တင်းၵႃႈရတၶႄ,မျၢတ်ႈလဝ်ႈ တင်းသၢမ်ယွၼ်းႁွၵ်ႈတၢင့်ဧတ,တေးသဝ်း တီႈၶႃႈၵေႃး၊ ၾြႃးတြႃးသင်,ၶႃ,ရတၶႄ,တေႃ,လဝ်ႈမျၢတ်ႈသၢမ်ပႃးၵေႃႈ ၶိၼ်းတေႃႈပုဝ့်သ မိတ့်တႃ,ငႃးရျ,ၶိတ့်ဧသ,သိတ့်သွႆ, ႁႃႈပၢၵ်,သၢဝ်းပိတ်,ယုင်ႈ ယွၼ်းႁွၵ်ႈတၢင်,တေ,ၶွႆးလိုင်ႈမိုင်း ၶႃႈတၵ,ယွၼ်းႁၢပ့်ပုၵ့်ထေႃး လေၼၢဝိတူ, ၵလႅ

ႁၵ်ႉသၵ်ႉမႃႇသၵ်ႉပုတ်ႉထ ၸူလၢပ်ႈတေႃး တေႃႇမူႉ ယွၼ်ႉၶိူဝ်းၼင်းထူႉၵႃႉလိၼ်ႉတေႃႉ ၶေႉလၢပ်ႈ ယွၼ်ႉၶိူဝ်ႈၶႃႈတၵႃႇတေႃႇ ပလဵုလေးတႃႇယၵႃႇတင်းသိၼ်ႈ ပေႃး လံႈယွၼ်ႉၶၢမ်ႉသီႉလ ၵထသီႉလံႉ သိၼ်ပ်ိတ်ႉသိၼ်ႁႃႈ တင်းၵႃးၵုတုသုင်း ၶႃႇလႄႇသီႉသိပ်းပႃးသွင် ထွၵ်ႉလပ်ႈၵွၵ်ႉ သၢၶ်းၼိုၶ်းမ်ႉဝွႉ ၶိူဝ်ႈၵၶ်သၢမ်ႉသွႉၶႃႈ တၵႃႇတင်းသိၼ်ႈ ပေႃးလံႈၶူဝ်ႉလုင်ႉၵိုင် ႁုင်ႉသၢမ်လဝ်ႈ ၶိူဝ်ႈလံႈၶဝ်ႈပိၶ် တီႈႁုဝ်း တီႈၵႃႈ ၶိူဝ်ႈလံႈၶဝ်ႈပိၶ်တီႈလူႉတီႈဝံႈ တီႈမ်ပ်းတီႈတ်ိတ် သပ်ပတုၵ်ႉၶမ်ႉပၶ်လံႈ ၶဝ်ႈပိၶ် တီႈၵွတီႈၵ်ိတ်ႉပၢၵ်ႉသၢဝ်းပႃး ပ်ိတ်ႉလၶ်ႉတမ်ႉၶီလႄယံႈၶူင်းတွႉ ယွၼ်ႉ ၶိူဝ်ႈ ၶဝ်ႈပိၶ်တီႈၵၶ်ဝေးပၢၵ်ႈမျူဝ်း ၵၶ်ၵႃႈၼူႈၶၢမ်ႉယၢၵ်ႈ သိပ်းပႃးသွင် ၼင်ႉပြိူဝ်ႉတႃႇ၊ ယွၼ်ႉၶိူဝ်ႈၶျၢမ်းသႃႇတွႉ ႁုင်ႉၼင်းပေႃႇ ႁတၶႄႇတေႃႇသၢမ်လဝ်ႈ ၶဝ်ႈပိၶ်ၵုပႃႇသၵႃႇ ၵုပႃႇသၵီႉ ၶႃႈတ ၵႃႇတေႃႇပလဵုလေး တႃႇယၵႃႇတင်းသိၼ်ႈ ယင်းမီးၸိုင်ႈၵူတ်ႈၸိုင်းၶေ တၵ်းမႃးၵွၶ် ၵၶ်ယွၼ်ႉၽိတ်ႈ ယွၼ်ႉပၢင်းၽြႄးပိၶ် လဝ်ႈ တြႃးတေႃႇလဝ်ႈ သၼ်ႉၶႃႇႁတၶႄႇ တေႃႇမျၢတ်ႈလဝ်ႈတင်းသၢမ် တၢင်ႉတေႃႉ တေႃးတေႃႇ မူႉယူႉၶႂ်းဝိႁႃႇလႄသေၶႄႇ သၶႅ ပိၵ်ႉမၢၶ်ႉၵၶ်ယွ်ႉရွင်းလုင် ၶႂ်း လေးၶႂ်းဝိင်း သိုဝ်းတိင်းၵိင်းၶႃႈ ၶၼ်ႇ လိၶ်ႉလြႃပ်ႈၶႃႈ ယႃႇၶိူဝ်ႈၽွၵ်ႈၶိူဝ်ႈယၢၶ် တီႈၶႃႈရေႃး၊ ၽြႄးတြႃးသၼ်ႉၶႃႇ ႁတ ၶႄႇတေႃႇမျၢတ်ႈလဝ်ႈတင်းသၢမ်ၶေႃႈ ၼိၶ်းတေႃးၵိတ်း တင်းၵေႃႇတိၵ်ႈသ ၵၶေႇတိၵ်ႈသ ႁႃႈပၢၵ်ႉသၢဝ်းပ်ိတ်ႉ မိတ်ႈတႃႇၵၶ်ဝႃႇ တၵ်းပွႆးတေႉသလႃႇ လြီႉလျူတေႃႇမူႉ မိူဝ်းယူႉတၢင်ႉတီႈသီႉ လ်ိၶ်တၢင်ႉသိုင်ႉတၢင်ႉ မိူင်းၶႂ်းလိုင်း လူင်း ထိုၶ်ႉၵလြိုင်ႉလုဝႃႇ ၶႆႈၶေႃႈ ယႃႇၶိူဝ်ႈမၶ်းပိၶ်မၶ်းမီး တီႈၶႃႈရေႃး၊ ၽြႄးတြႃးသၼ်ႉၶႃႇ လြတ်ႉတၶႄႇတေႃႇ မျၢတ်ႈလဝ်ႈတင်းသၢမ်ၶေႃႈ ၼိၶ်းတေႃး ၵိတ်းတင်းထၢင်ႉသႃးလႃး လိုမိတ်ႉတႃႇ ၽႄႇဝၶႄႇၵမ်ႉမထၢၶ်း လီးၽျၢၶ်းရူး လဝ်ႉၶႂ်ဝၶ်းၶမ်ႈ ၶိူဝ်ႈၵၶ်ၶႃႈတၵႃႇ တေႃႇ ပ်ိတ်ႉလေးတႃႇယၵႃႇတင်း သိၼ်ႈ ၶႄႇထသၵ်ႉၵိလဵုလလြွဝ်ႉသေႉႁုဝ် ယမ် ၵုပထလူႁၶ်လုမ်းလႃး ၽြႄးၵမူႉ တြႃးၵမူႉ သၼ်ႉၶႃႇၵမူႉ တင်းႁႃႈၵု တုသၢမ်ၶႃႇ ၶိူဝ်ႈလံႈသတ်ႉထႃႇတႃႇၶ ပလဵုလယႃႇၶုၵ်ႉၵႁႃႇ ပ်ိလဵုလေးလေးပႃး ယွၼ်ႉၵဝ် ၵရူဝ်းလီးပွႃးၶျၢမ်းသႃႇ သၢမ်ယိုင်ႈ ပိုင်ၶိုင်ႈလူႉလေးလိမ်ႉၶျၢမ်း သႃႇ ၶိုဝ်ၶၶ်တေႉဝႃႇၽိၶၢတ်ႈမျၢတ်ႈ ထွတ်ႉ ၽ်ဝ်ၵွတ်ႈပြမ်ႉမႃႇသၢင်လိုင်ႈ

ebook is created by www.Shanyoma.org

သဝ်းၶိူင်ႈပျေႃႇငိင်ႇ သိၼ်သိင်ႇတုၵ်ႉၶ ရျၶၢၵ်ႈယၢၼ်ယၢတ်ႇ ၶၢတ်ႇလွတ်ႈ တေႃႇႁွတ်ႈၶိူပ်ႉပၢၼ် ၵေႇၵၢၼ်ႇယွၼ်း သူး ၵွၼ်ၵၼ်သွၵ်ႈလဝ်းၶဝ်ႈထိုင် တွႆႈ တၢၵ်းၵၢထမ်ႇတေႃႇသပ်ႉပိင်ႇလူတ ၵ ၸိၼ်ႇတေႇယၽြေးပီၼ်လၢဝ်ႈ ပီၼ်ၵၢၼ် မီးယင်းၶင်ႇၶႆၵမ်းၶိူင်ႈတီးၶႃႈၶေႃး။

ၶၢမ်းၵျပ်ႉၵဝ်သၢင်ႇလွင်း

ၵေႃး ၶႆၵေႃႈၶႆႈလွႆလႆႈသူလဝ်ႈ ႁဝ်းၶႃႈ လွႆၵေႃႈလွမ်းလူၺ်ႈသေးႁွင်း ႁွင်းၶၢမ် ၵမ်ႇပရမ်ႇပရူႉၶေဝလူဝ်ႈ ႁွၼ်ႇဝၼ်းလင်လီမ်သင်ၵီတ်းမႃး ပႃးဝႆႉ လၢတ်ႈၶႆႉပၢၼ်ၶႆႉ လင်ႇတၵ်းလႆႈမႃး ၵေႃႇလၢတ်ႈၵဝ်ပၢၼ် ၵိုတ်ႇႁူပ်ႉထူပ်း မၢၼ်ပၢၼ်သိၼ်ပၢၼ်ၶမ်း ၶွင်းတၢင်းသႃႇ သၶေႃႇၽြေးပီၼ်လဝ်ႈ ၵေႃးတမၵျဝ်းယင်း တိူၵ်ႉႁိူဝ်းႁိူင်းပိူင်းထွင်ႇ ၵယွင်ႇၵဝႃႇ ယင်းပွႆး သႃႇသေသႆၢလိူၼ် ၸူင်းဝၼ်း မိုၼ်ႇလုၵ်းသိၼ်လုၵ်ႈၵေႃႈ မဝ်ႇၵႃးယဝ်ႉ၊ လင်ႇတၵ်းၵွၼ်ၵၼ်လႆႈမႃး ၵပၶိၵ်ႉ သယ ၵပၶိၵ်ႉသရေး မီႇဝေးသေးၵၢပ်ႈ ပိုင်ႈၵိင်ညြႃႇမျၢတ်ႈလဝ်ႈၵျေးလူးတၼ်ၵ်ႈ ၼၶသင်ႇသွၼ်သုင်းမ ၵမ်ႇမိတ်ႉပၢၵ်ႈ လွင်ႈၼၶတၢင်း၊ တၢင်းၵျၢင်းလီလႃႇ ယုတ်ႈမျၢတ်ႈသွင်ပိူင် ၵယုတ်ႈလွၼ်ႉၵ မျၢတ်ႈၼတေႇၼပႇပၼ်တ်ႈ ပူင်ဝၢင်း တၢင်းၵျၢင်း ၶိမိၵ်ႉသႃႇႁူၼ်းမိၵ်ႉသႃႇ၊ ရျၢၼ်းမိၵ်ႉသႃႇ ပႃႇလႃႇသၢမ်ႁွၵ်ၵမ်ႇ ပိုင်ႈၵမ်ႇၵိင် ႁွႆးၵႃႈၶွမ်ႉၵၼ်တွင်း ပိုင်ႈတွင်းၵိင် ၽြေးပီၼ်လဝ်ႈတြႃး တေႃႇလဝ်ႈ သင်ႇၶႃႇလဝ်ႈမျၢတ်ႈသၢမ် ပိူင် ၵမ်ႇၶျေႈပူင်လူင်လိုမ်း ၵွၼ်ၵၼ် သွၵ်ႉၼတေႇပၼ်ႈတိုဝ်း တိသရၶေႃႇရုင်ႇ လဝ်ႈသၢမ်ပႃး၊ ပီၼ်ႇလသီႇသိၼ်ႁျႈငေး ပႃး၊ တေႇၵဝ်ပႃႇၶေႃႇတိပၢတ်ႈ တိုၵ်ႈ ႁွတ်ႈသူႇရႃႇ ၵဝ်ပီၼ်ၶိၵ်ႉလသီႇလ မၶၼ်ႈမြေးၶိၼ်ႇၵသၢၵ်ႈသႆၢလွႆ ပီးလွႆ လိူၼ်ၶၼ်ႉ တင်းၵႃႈၵတုသၢမ်ပၢၼ် ၵျေႇမၶၼ်ႇ၊ ၵိင်ႇမၶၼ်၊ၵူတ်ႈသၶၼ်ႇပၶၼ်ႇ ပူတ်ႈၶႆႇထွၵ်ႈပျွင်းၼလႄး လင်ႇတၵ်းႁွတ်ႈ သူႇထိုင်မႃးပီးလိူၼ်းၶေႃႈၶိုဝ်ႉ မိူဝ်ႈၵၢၼ် သႃႇသၶေႃႇသႆၢသိၼ်ၶမ်းၽြေးပီၼ်လဝ်ႈ မွႆႇလိူၼ်ႈၶိၼ်ႈလႆႈ(၂၅......)ပီး၊ လိူၼ် ဝႃႇလြသတၢင်းႁျတ်ႈ ဝႆၢးၵၢၼ်ၵွၵ်ႇဝႃႇ

ဢွၵ်ႇသူပူႇၶိင်းၶဝ်လဝ်ႈ ၵဝ်ႈႁူဝ်သိပ်း လုမ်း လင်ႇတၵ်းၶုမ်ၶွင်လေးပူၺ်းၵၼ် ဢၼ်ပီၼ်သူႇသၼေႇဢလီးဢပွႃး ထိုင် မႃးသၢမ်ပီးယေႈပွၵ်ႈ တေလႆႈႁၢပ်ႇၵပ်ႇပီႇ တူႇရၵူႉ ပၼ်တုပလူႇသသၢင်ႇလွင်း ၶႅၼလႈ လင်ႇတၵ်းႁ်ၶၼ်းဢဝ်မွၵ်ႇယူႈ ၶဝ်ႈတၵ်ႇ ၼိုၶ်ႈလဝ်းသြူႇမျႃတ်ႈလဝ်ႈ ၶျေးလူး ႁွ်ႈလႆႈယွၶ်းဢယူႇဢၶၢင်းၶႅ ၼလႈ သြူႇမျႃတ်ႈလဝ်ႈၶျေးလူးၶဝ်လဝ်ႈ ၼေႈ လွမ်းၶငေ်ႇသြူႇဢၶေးၶေး တ ပေးဢသၢၵ်ႈသၢၵ်ႈ သိုပ်ႇတၢမ်လၢမ်းမႃး ၶငေ်ၶႅၼလႈ လင်ႇတၵ်းႁၢပ်ႇဢဝ်ပၢၶ်ႇ မွၵ်ႇပူႇၶိင်းတင်းလႆႈ၊ ပူႇၶိင်းတင်းလႆႈ ၼေႈ ပီၼ်ဢၼ်မေႇႁူမ်းလူမ်းၽွၵ်ႇမေႇယႅ်ႇ လူမ်းၶမ်သေ ႁၢပ်ႇဢဝ်ဢယူႇဢၶၢင်း သြူႇမျႃတ်ႈလဝ်ႈၶျေးလူးယဝ့် ဝႆႇပွၵ်ႈ ၼိုၶ်းမိုဝ်း သိုင်ႇၵဝ်ႇမိုင်းလင်ႁၢင်းၽွၵ်ႇႁၢင်း မၶ်းသေၼလႈ ယၢမ်းလီဝ်ႁူဝ်လုမ်းႁဝ်း ၶူႈ မိူင်းသိၶ်ႈဝီသၢင်ႇၶျေႇၽုင်းၼေႈ လင်ႇလႆႈမႃးၵီႈၼၽေႇယင်ၼၶေႇ ရူးႁူဝ် ဝတ့်ႁူဝ်ဝူး၊ ရူးႁိုၶ်းရူးယေး ႁွ်ႈပေႃး ႁူႉလွင်ႈႁၶ်တၢင်းမၶ်းၼလႈ ယၢမ်းမိူဝ်ႈ လီဝ်ႇလင်ႇၶႅႈ ယင်းမီးသူလဝ်ႈ(......... ......)လႆႈၶျေႃလႆႈႁိုၶ်း လင်ႇတၵ်းမီး လုၵ်ႈလီလၢင်းၵူး မဝ်ႇသိုဝ်းပွ်ႈၵိုၶ်မေႇ၊ ထူႈၵိုၶ်ႁိင်းသေၼလႈ ဢဝ်မႃးၵိဝ်း ဢၢပ်ႈႁဝ်းၶူႈ ၽူႈပီၼ်ပူႇပီၼ်ၶိင်းယဝ့်၊ လင်ႇလႆႈလိၵ်ႈသေးတွင်ႈထၢမ် ႁူႉဝူႈ ၶဝ်ႈပီၼ်လုၵ်ႈလီလၢင်းမၢၶ်ႇ ၶီႈဢမ်ႇ ႁွင်ႈၶွင်ဢမ်ႇတၢင်ႇ၊ ဢယူႇဢၶၢင်း ပေႃႈၼမ်ႈၼေႈလႆႈယဝ့် ဢင်ႇၵူႇလၵ့်ၶ ၶေႇႁူတူႇတိၶ်မိုဝ်းၼေႈ ဢမ်ႇလူႉဢမ်ႇ ၶေတ်ႈယဝ့်ၼလႈ ႁဝ်းၶူႈပူႇၵူႈၶိင်းတင်း လႆႈၼေႈ မီးတင်းဢၶုမေႃးတၶေႇ လွၶ်ႁူမ်လွၶ်လူမ်း ယွ်ႇယွ်ႇၶမ်ၶမ် တီႈၶူႈယဝ့်။ ။

ၶၢမ်းၵဵဝ်းဢၢပ်ႈသၢင်ႇလွင်း

ဢေႃး–ၶၼ့်ၼေႈႁွတ်ႈသူႇထိုင်မႃး လယူးၼေးလူႇ ရူႇသီႇၶီႈၶႅတ်ႈ သၢ ၵ်ႈၵရိတ်ႈ(၁၂......)ၶု၊ သူႇသၶေႇ ၶိင်းသိၵ်ၶမ်းၽြေးပီၶ်လဝ်ႈၼေႈ လႆႈမႃး ယဝ့်(၂၄......)ပီး၊ဢၶ်လူဝ်ႇထိၵ်ႈမိူဝ်း ၶေႈမႃးယင်းမီး(၂၅......)ပီးၼလႈ သြူႇ မျႃတ်ႈလဝ်ႈၶျေးလူး တင့်တေႇတေး သဝ်းၵူႈတီႈ သိုင်ႇတိုင်းမိူင်းလေးၽၢင်

တၢမ်ႈတီႈလွႆလိၵ်ႈ သိုဝ်ႈတိူင်းၵိူင်းၶၶၢၼ်ႉ လၢင်ႇတၵ်းတူလုၺ်းႁၶၼ် ၵလီးၵပွူးသႃႇ သၶႄႇၽြႃးပိၶၼ်လဝ်ႈ ၶၢင်ႇႁူဝ်တၵ်း ပိၶၼ်လီႇရမ်ႇတိၵ်ႉထတု မၶၼ်ႈၵိမ်းယိုၶၼ်း ႁူိင် ၶၢၶၼ်ထိုင်ႁႃးၵိူင်ၶီႈပီးမူိင်းၶၶၢၼ်ႉ သၢမ်ပီးယေႈပွၵ်ႉ လိူဝ်ႈႁၢပ်ႉပၶၼ်တုပလႃႇ သသၢင်ႇလွင်းၶၼ်ႇၼလႈ ထိုင်မႃးဝႃႇဝႃႇ ဝႃးသႃ လၢင်ႇတၵ်းမိတ်ႉတႃႇၽေႃႈပၶၼ် ပူႇၶိင်းပိလိူဝ်ႉလေးတႃႇယၵႃႇ ငဝ်ႈႁူဝ်ငဝ်ႈ လုမ်းႁဝ်ႈ သူိင်ႇတူိင်းမူိင်းလေးၽၢင် ၵိၵ်ႇလူလုၺ်ႈၵဝ်ႈႁူဝ်သိပ်းလုမ်း ၶွၵ်ႈၽူႇ ပႃႈမူိင်းႁူႉလွင်ႈပွင်ႇတၢင်းမၶၼ်းသေ ႁူမ် ႁူမ်လူမ်းလူမ်းယဝ်ႉ၊ လၢင်ႇတၵ်းတၼ်မ်ႈ လိၵ်ႈမၢလိူဝ်းတၼ်မ်ႈႁွတ်ႈပၶၼ်ထိုင် ပိလိူဝ်ႉ လေးတႃႇယၵႃႇ ႁူးတၵ်ႉႁူးတီႈ ႁူးႁူဝ် ႁူးလုမ်းၶၼ်ႇယဝ်ႉ။

ၶၼ်ႇၵေႃႈလၢင်ႇတၵ်းမီးတၢင်းႁူဝ် လုမ်းႁဝ်းၶႃႈ(မူိင်းမၢဝ်း......)ၶၼ်ႇ ယၢင်း မီး(လဝ်ႈၶိင်း......)ႁဝ်းၶႃႈ ၵထိပတိ သဝ်သုင်ပၢၶၼ်းလေး လၢင်ႇတၵ်းသိုပ်ႇ လၢတ်ႈပၶၼ်ထိုင် ႁူးႁူဝ်ဝတ်ႉႁူဝ်ဝႃးတၢင်း သိူင်ႈၶၼ်ႇၼလႈ လၢင်ႇၶၼ်ႈယၢင်းမီးႁူဝ်ဝတ်ႉ ႁဝ်းၶႃႈ(တႃးပေး......)ၶၼ်ႇၵေႃႈ ပေႃးဝႃႈ လိူဝ်ႈႁူႉလိူဝ်ႈငိၶၼ်းယဝ်ႉ လၢင်ႇတၵ်းမေႉႁူမ် လူမ်းၽႅ်ႇမေႉယွႆႇလူမ်းၶမ် ႁူးႁူဝ်ႁူိၶၼ်း ႁၢင်းယေးယဝ်ႉ၊ လၢတ်ႈၶေလုၵ်ႈၽႅ်ႇ လၢၶၼ်မၶၼ်း တိုၵ်းတူၶၼ်းသူၶၼ်းသေႃႇ သေယဝ်ႉ ယၢမ်းၶၼ်ႇလၢင်ႇတၵ်းမီး ယၢင်း တၢင်းၵၶၼ်ၶဝ်လဝ်ႈ(.............)ႁူိၶၼ်း ၶၼ်ႇ မီးဝုႆႉလုၵ်ႈလီလၢင်းၵႃး မဝ်ႇသူိဝ်း ပွ်ႉၵိၶၼ်မႃႇ ထႃႈၵိၶၼ်ၵိူင်းၶၼ်ႇၼလႈ လၢင်ႇ တၵ်းၵွၶၼ်မႃးလူး လဝ်ႈပူႇလဝ်ႈၶိင်းၶဝ် ႁူႈပေးလိူဝ်ႈၵိဝ်းၵပ်ႈၶၢမ်ႇထႃး ၶၢင်ႇ ႁူိဝ် ပေးတေလိူဝ်ႈထွၵ်ႈထၢမ်း သႃႇသၶႄႇ သိူဝ်သိင်ၶိင်းၶမ်းၽြႃးပိၶၼ်လဝ်ႈ ၶူႃႇၶႄႈ မူိဝ်းႁူိင်ဝႃႈၶၼ်ႇတီႈၶႃႈၵေႃး။ ။

ၶၢမ်းႁၢပ်ႉၵသူဝ်ႇသၢင်ႇထၢၵ်ႈမွ်ႇ

ၵေႃး–ၶၼ်ႇၵေႃႈၶိူဝ်ႈလူိလုၺ်ႈသူ လဝ်ႈ ၵေႃႇပိၶၼ်လုၵ်ႈပိၶၼ်လၢၶၼ်(...... ၵေႃႇ......ၵုၶၼ်း) ယၢင်းၵၶၼ်လိူဝ်ႈမူိဝ်း ထွၵ်ႈထၢမ်းသႃႇသၶႄႇ ၽြႃးပိၶၼ် လဝ်ႈလိူဝ်ႈမႃးယဝ်ႉ(......ပီး)(......ၵုပ်ႇ) သေၼလႈ ယၢင်းၵၶၼ်ပၵိသုတ်ႉထ ဝႃ ပြၢၶၼ်ႉပွၵ်ႈလူင်းၶွင်း မႃးပိၶၼ်ႁုၶၼ်းႁူိၶၼ်း ႁုၶၼ်းယေးသေယဝ်ႉ ယၢမ်းလိဝ်ယၢင်းမီး

ႁဝ်းၶႃ;တင်းမူ,တင်းလုမ်း လင်,တၢင်း ၵၵ်ၶၼ်းဢၵ်မွၵ်,ယႃ;ၶဝ်;သၢၼ် ႁွႆ;ပေႃး လိူဝ်;မႃးယွၼ်းႁၢပ်ႈဢၵ်ၵုသူဝ်, တၢင်းလီ ဢၼ်သူလဝ်; လိူဝ်;မူဝ်းထွၵ်;ထၢမ်းသႃ,သ ၶႄ,ပရိယတ်ႉတိ ဢၢၼ်,လိၵ်;သွၼ်လိူဝ်ၢ: လိူဝ်;ၵီတ်းဝေ,ယႃ,ဝလ်ႉလ ၽြႄးဢမူတြႃး ဢမူ. သင်,ၶႃ,ဢမူ. ၵုသူဝ်ဢၵျူဝ်းတၢင်း လီတၢင်းလူင် ႁွႆ;လိူဝ်;ယွၼ်းႁၢပ်ႈၶၢမ်, တုင်းဢၵ် ဢၵျူဝ်းတၢင်းလီမၼ်းသေ ဢမ်,ဢႃး သမ်ႉႁွႆ;လိူဝ်;ယွၼ်းလႃ,ဢဢပ လႃ,ယၶ ပမ်ႉထွၵ်;ပုတ်ႉထုငိၼ်းတွင်း ယွၼ်းဢၵ်ၵုသူဝ်,ဢၵျူဝ်းတၢင်းလီ ႁွတ်; ႁၢင်းထိုင်တူဝ် ရူးဢေႃ,ရူးၵုၼ်းသေဢမ်း ဝႃ;ၶၼ်ဢေႃး။ ။

ၶၢမ်းသၢင်,ထၢၵ်;၊ လၢင်းထၢၵ်;မွႆ,ၶဝ်မျူ,ၵုသူဝ်,

ဢေႃး–ၶၼ်ႉ ဢေႃ;ၶႂ်;လွႆ်လူလိုၼ်;ႁဝ်; ၶႃ;လုၵ်;လၢၼ်(……ဢေႃ,……ရူၼ်း) ယင်းဢၼ်လိူဝ်;မူဝ်း ထွၵ်;ထၢမ်းသႃ,သ ၶႄ,ၽြႄးပိၼ်လဝ်;လိူဝ်;မႃးယဝ်ႉ(……ပိး ……ဝႃ,)သေဢလႄ; ပိၼ်ဢၼ်ပရိသုတ်ႉ ထႃ,ဝိၢ,ပျၢၼ်, ပွၵ်;ၶိုၼ်းလူင်းမႃးပိၼ် ရူၼ်းၵူၼ်းရူၼ်းယေးယဝ်ႉ ယၢမ်းတေႃ; လီဝ်လင်,ၶၼ်; ယင်းမီသူလဝ်;ဢႃ;ပူ,ဢႃ; ၼိင်း ဢႃ;ပိ;ဢႃ;ၶွင်ႉ(ၼိူဝ်းပူ,ၼိူင်းၼိင်း၊ၼိူဝ်း ပိ;ၼိူဝ်းၶွင်ႉ)တင်းသိင်; ယင်းပွႆးၵၼ်း ဢၵ်မွၵ်,ယႃ;ၶဝ်;သၢၼ် တၢင်,ပၢၼ်ႉတမ်း ၽိူၼ် တၢၵ်းမႃးယွၼ်းႁၢပ်ႈၵုသူဝ် တူးၶႃ; ဝႃ;ၶၼ်ဢလႄ; ၶႂ်;လွႆ်လိူဝ်; တူးၶႃ;လိူဝ်;မူဝ်း ထွၵ်;ထၢမ်းသႃ,သၶႄ ၽြႄးပိၼ်လဝ်; ၶၺ်ႁၵ်တ်းပၼ်,တုပလႃ,သ သၢင်,လွင်း ယူ,ၵျင်းသွၼ်လိၵ်; ဢေႃ,လၶမေႃးပုတ်ႉ ထႃ,ယ ဢဢီး၊ၶရူလျး တူလျးၶဝ်ဢဢီးယေး လၢတ်;လေး ယပင်းယယ်တ်;၊ၶွၵ်ႉပိတ်ႉ ဝသွႆးတွႆးတိုတ်ႉတၢင်,သၢတ်;၊ ဢဝ်ႉတင်း ပိၼ်;ပုၼ်းလမ်ၽေ,ထၢၼ်, ဢၶဢၢၼ်, ဢၶရျၢၵ်; ငဝ်;ႁၵ်;ပႃ,လိတေႃ, ပရိပြီး မီးမႃး ၶုပ်,ၶရိူင်;ပိးပိၢၼိၼ်;ပိၼ်လဝ်; သၢင်,တၢင်,ၼိၼ်;သိၼ်သိပ်း ယိပ်းဢၵ် ပလ်ႉလဝၵ်ႉၶၶႄ, ၵိုၼ်းပႃ;ၶၼ်တဢၵုတ်; သေ ၼိယဝုတ်;လူတ်;လူတ်;တၢင်းတိူ, လိူဝ်;မႃးယဝ်ႉ(……ပိး……ၶၼ်;)ႁွတ်;တိ; ဢုလ်ႉထလ်ႉလၶွၼ်းၶဝ်, လႂ်ဢဝ်ႁမဝ်,တိင်; ၵုသူဝ်,မူတ်းသိင်;သုတ်းၶူ, မဝ်,မီးမုၼ် ၶၺ်းသႃ,သၶႄ, လင်,တၢၵ်းယွၼ်းဢၵ် ဢၶၢင်ႉ ဢုပလ်ႉဢသ,သြႃ,တူၼ်ငဝ်;

ebook is created by www.Shanyoma.org

ပဵတ်ႈသေၶူဝ်းသဝ်ႈၶူဝ်းသဵတ်ႈ ၵႂႃႇသႂႃႇဝ ပရိသုတ်ႉထဝ်ႇပြႃၶၼ်, ပွၵ်ႈမႃးပဵၼ်ႁူၶၼ်း ႁူၶၼ်းႁူၶၼ်းယေးယဝ်ႉ တေႃႇလဵဝ်လင်ၶၼ်ႈ ၶၼ်ၵူႈႁူသူဝ်ႉၵၢမ်ႇတၢင်းလီ တီႈ လိူဝ်းႁဝ်းၶႃႈ လႆႈထၢမ်းလႆႈႁၢပ်ႇ ၵၢၼ် ယၢပ်ႇပရိယတ်ႉတိ ပတိပတ်ႉတိ ႁဵတ်း ႁူတ်ႈႁဵတ်းဝၢတ်ႈ ၽြႃးတြႃးသင်ၶႃႇ သႂႃႇမျၢတ်ႈလိူဝ်းၶၼ်ၶၼ် ႁူသူဝ်ႇတၢင်းလီ မီးၸူႈၵူႈႁူဝ်ၶိူင်ႈၵေႃႇ တၵ်းမႃးၽေႃႇ ၵၢင်ဝၢင်းၶိင်ႈ လင်ႈၶိင်ႈ ၶၼ်ၽၢင်ယွႆႈ ႁူႈလႆႈႁူမ်းလၢမ်, ႁူမ်းၶၢမ်ၵတ်းယီၶၼ် ၸၢမ်းသႃႇသၢမ်ပိူင် ၸၢမ်းသႃႇၽီၸၢမ်း သႃႇႁူၶၼ်း ၸၢမ်းသႃႇႁႃၶၼ်ႉပေႃးတေႃႇ တိူၵ်ႈသိူၵ်ႈႁွတ်ႈ မၢၵ်ႈၽူဝ်ၶီပ်ႉပၢၼ်, ယႃႇလၢၼ်ယႃႇလွႆး ႁူးၵေႃႇႁူးႁူၶၼ်း သေၵမ်းလူလၢႆႈၵေႃႈ။ ။

ၶၢမ်းတၢင်လိူဝ်းပၼ်သိင် ၽြႃးတၵႃႇမူၺ်ႇၶဝ်

ၵေႃး–ၶၼ်ႉၵေႃႈႁွတ်ႈသူႇထိူင်မႃး ပီးလိူၼ်းလိူၼ်ၶၼ်ႉ လွမ်းၶၼ်ႇႁူဝ်ဝတ်ႉ ႁူဝ်ဝႃးႁဝ်း(.........)လႆႈမႃးတၢင်ႈပဵၼ် မေႇတေႇပဵၼ်ပွႆး၊ ပွႆးၽြႃးပွႆးတြႃးပႃး တၢင်းပွႆး(.........)လိူဝ်းၶၼ်ႉ ထၢၼ်ႈပေႃး လႆႈမႃးယဝ်ႉ(......မိူဝ်ႈ......ဝၼ်း)ပဵၼ် ၵၢၼ်ယဝ်ႉလႂ်တ်ႇ, ႁွတ်ႈပႃႇလီငၢမ်း ယၢတ်ႇ, ၶၼ်ႉၶွမ်ႈတဝ်ႈ ႁူၺ်ႇၶၢႆၶၢႆးထိူင် သတ်ႉ တဝႃႇၽီသၢင်သတ်းႁူၶၼ်း တူၺ်းၶၼ်း သၢမ်သိပ်းၵဵတ်းၶူင်း တၢင်းသိင်ႈတၢင်း လူင်ယဝ်ႉလႂ်တ်ႇ,တူဝ်ႈလီငၢမ်း ယၢမ်းလဵဝ် သူလုၵ်ႈသူလၢၼ် ယၢင်းၵၢၼ်ႁဵၼ်းၵဝ် မွၵ်ႇယႃႈၶဝ်ႈသၢၼ် တၢင်ႇပၢၼ်ႉတမ်း ၽိူၼ်မႃးယွၼ်းႁၢပ်ႉၵဝ်လိူဝ်းမူၺ်ႇ, လိူဝ်း လီတီႈ တူးပူႇၶိင်းတၢင်းသိင်ႈဝႃႈၶၼ်ၼလႈ ၵႃႈပူႇၵႃႈၶိင်းၵေႃႈ တေမႃးပၼ်လိူဝ်းမူၺ်ႇ သွႆႇလိူဝ်းလီ လိူဝ်းမိူင်းၽီၶီပ်ႉပၢၼ်, လိူဝ်းႁူပ်းၵၢၼ်ႇႁူပ်ႇသွင်း လုၵ်ႉမိူဝ်ႈၶၼ်ႉ ၸူႇဝၼ်းတႃႇမိူဝ်းၶေႈ 'ၵၢႆႈပွႆး'လမ်ႉ လိူဝ်းၵဝ်ႇၵၢမ်ႇထွၼ် လိူဝ်းၵွၼ်ၵၢမ်, ပဵတ်ႈႁူဝ်ႈလိူဝ်ႈ 'သွႆႈၶမ်းၵၢႆႈပွႆး'သေ လီယဝ်ႉ၊ 'ယေႈမူၶၼ်း'လမ်ႉလိူဝ်းၵဝ်ႇၵၢမ်ႇ ထွၼ် လိူဝ်းၵွၼ်ၵၢမ်,ပဵတ်ႈႁူဝ်ႈလိူဝ်း 'သွႆႈသိင်ယေႈမူၶၼ်း'သေလီယဝ်ႉ၊ 'ၶိင်း ယွတ်ႈၶမ်းယီး'လမ်ႉ ႁူဝ်ႈလိူဝ်း'ၶိင်းလွႆႈ ယွတ်ႈၶမ်းယီႈ'သေလီယဝ်ႉ၊ 'ၶၢႆးယွတ်ႈ ၶမ်းၵၢမ်'လမ်ႉ ႁူဝ်ႈလိူဝ်း'ၶၢႆးလွႆႈယွတ်ႈ ၶမ်းၵၢမ်' သေလီယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

တီႈတွင်း၊

ၽြႃးတၢႆႇမွၵ်ႇၶဝ် တေလႆႈသႂ်ႇတႃႇ ၵဝ်မိူဝ်ႈၶဝ်ဝႃႈ လိူဝ်းၽွၵ်ႇလိူဝ်းမၢၼ်း ယဝ့်ၶႃႈ။

ၶၢမ်းယွၼ်းၶၢမ်ႇယွၼ်းတုင်း ၵသုင်းၵမႃႉၵလီၼ်ႇၶေး မိူဝ်ႈႁိတ်းၽြႃးတၢႆႇမွၵ်ႇ

ၵေႃး–ၶဝ်ႈၶေႃႈႁွတ်ႈသူႇထိုင်မႃး ပီႊလိူၼ်းလိူၼ်ၶဝ်ႈ ႁဵဝ်းၶႃႈႁူဝ်ဝတ်ႉႁူဝ်ဝႃး (မၢၼ်ႈ.........)၊လႆႈမႃးတင်ႈပိၼ်မေႇ တေႇပိၼ်ပွႆး၊ ပွႆးၽြႃး၊ပွႆးတြႃးႁိူၵ်းပႃးပွႆး (.........)ၶဝ်ႈ ထၢၼ်ႈပေႃးလႆႈမႃး(...... ...ဝၼ်း)ပိၼ်ၵၢၼ်ယဝ့်လွတ်ႇႁွတ်ႈပႆ ယၢတ်ႇၶမ်ႉၶွမ်ႈတဝ်ႈလီငၢမ်းယဝ့်၊ ယၢမ်း မိူဝ်ႈလိၵ်လၢင်ႇၶဝ်ႈ တူးၶႃႈၵႃႈပိၼ်ၽြႃး တၢႆႇမွၵ်ႇတင်းသိင်ႈတင်းလူင် လၢင်ႇလႆႈ ႁဵၼ်းၵဝ် ပၢၼ်းပွၵ်ႉမွၵ်ႇယႃႈၶဝ်ႈသၢၼ် တၢင်ႇပၢၼ်ႉတမ်းၽိူၼ် မိူဝ်းသိပ်းၶဝ်ႉ တၢင်ႇသီႇမွမ်ႈလွမ်ႁူဝ် ႁႂ်ႈလႆႈၵွၼ်ၵၼ် ယွၼ်းထွမ်ႇ ယွၼ်းငိၼ်းၵသုင်းၵမႃႉ ၵေႃးဝႃႇတ ၵလီၼ်ႇၵၶေး ၶေႃႈသင်ႇ ၶၢမ်းသွၼ်လဝ်ႈပူႇလဝ်ႈၶိင်းႁဵဝ်းၶဝ် ၼ်ၶၼ်း တေႃႈပုဝ့်သမ်ၵ်တ့်တႃႇ ႁူမ်ႇႁၢင်းမုင်းႁူဝ် တူဝ်ၽွၵ်ႇၶိင်းမၢၼ်း ႁႂ်ႈပေႃးႁူႉလၵ်းလီလႃႉ ယုတ်ႈမျၢတ်ႈသွင်ပိူင် တႆႇလွင်ႈလွမ်းႁွႆး ၵၼ်ႇလျူၶ ပၼ်ႇတိတ်ႉတႃႇသူႇတေႃႇ ၶွင်းၶဝ်လဝ်ႈ ႁႂ်ႈပေႃးလႆႈၶဝ်ပိၼ် ၵုပ သၵႃႇ ၵုပသၵီႇ ရတၼေႃႇမျၢတ်ႈလဝ်ႈ တင်းသၢမ် ႁႂ်ႈပေႃးလႆႈလီတေႃႇလီတိူၵ်ႈ သိူၵ်ႈႁွတ်ႈ မိူင်းၶမ်းမၢၵ်ႈၽူဝ်ႇၶိပ်ႉ ပၢၼ်ႇသေၵမ်းတီႈၶႃႈၵေႃး။ ။

ၶၢမ်းၶိင်းၶဝ်သင်ႇသွၼ်ၶျေႃးၼၶ ၽိုၼ်ၵလီၼ်ႇၵၶေး တီႈၽြႃးတၢႆႇမွၵ်ႇၶဝ်

ၵေႃး–ၶဝ်ႈၶေႃႈႁွတ်ႈသူႇထိုင်မႃး ပီႊလိူၼ်းလိူၼ်ၶဝ်ႈ လွမ်းၶင်ႇႁဵဝ်းႁႃး ႁူဝ်ဝတ်ႉႁူဝ်ဝႃး (.........)ယင်းလႆႈ ၵွၼ်ၵၼ်မႃးတင်ႈပိၼ်မေႇ တေႇပိၼ် ပွႆး၊ ပွႆးၽြႃး၊ပွႆးတြႃးႁိူၵ်းပႃး(ပွႆး.........) လိူဝ်းၶဝ်ႈလႆႈမႃး(......မိူဝ်ႈ......ဝၼ်း)

ပိၼ်ၵၼ် ယဝ့်လွတ်ႇတူဝ်ႈလီငၢမ်း ယၢမ်းလိူဝ်ယင်းမီးၸိူဝ်းသူ လုၵ်ႈလၢၼ် ၽႂ်းတၢင်ႇမွႆႇ ႐ူႉၵေႃႈ႐ူႉ႐ူၼ်း ယင်းၵၼ် ႁၢပ်ႉၵဝ်ၸိူဝ်းမွႆႇသႂ်ႇၸိူဝ်းလီ ၸိူဝ်းမိူင်း ၽိုၼ်ၶိုပ်ႉပၢၼ်ႇ ၸိူဝ်းႁုပ်းၵၢၼ်ႇႁုပ်းႁူင်း ယဝ့်ၼလႈ လုၵ်ႉမိူဝ်ႈၶိုင်ႉၸႂ်ႇၶေႃႈထုၵ်ႇလႆႈ ၵိုႉၼိုၼ်ႈၵၢၼ်ႇလူင်းႁူင်း ၵိုႉၵႃႉတ်းၵၢၼ် ဝေႇယၢႇဝီတ့်လႃႉ ၽႂ်းတၢင်းသင်ႇၶႃႇ ၶွၵ်ႈဝႃႇၶိုင်းဝႃႇ ယၢႇၽိူဝ်ႈယၢႇဝၢင်း လပ်းတၢင်းသႂႃႇၵၢၼ်ၶၼ်ႇ ၵၢၼ်ၶေး တပေး ၵၢၼ်သၢၵ်ႈသၢၵ်ႈ ႁူဝ်ႈပေႃးၶဝ်ႈပိၼ်ၵ လၢင်းၽူဝ်ႇမၢၵ်ႈၶိုပ်ႉပၢၼ်ႇ ၵမၢၼ်ႇ ၶၼ်ပိၼ် ၵွၼ်ၵၼ်ထွမ်ႇတူင်းၵသုင်း ၵမႃႉ ၵၢၼ်ၶၼ်ႇၵၢၼ်ၶေးၼိုဝ်းပူႇၼိုဝ်းၶိုင်း တၢၵ်းတေႃႉတၵ်ႈၼၶ သင်ႇသွၼ်ၽၢတ်ႇ ႁေႃး ပေႃးလႆႈသႂ်ႇ႐ူသႂ်ႇလႆႇတွင်းၶူႇမိူဝ်း ၶေႃႈ ၶႃႈလူဝ်ႈယၢႇလူင်ယၢႇလိူမ်း ႐ူႉ ၵေႃႉ႐ူႉ႐ူၼ်းသေၵမ်းလူလႅၼ်ႈတႃႉ။

*ၶိုင်းၶဝ်ၽတ်းၽိုၼ်ၵၢၼ်ၶၼ်ႇ ၵၢၼ်ၶေး ………………………………………။

တီႈတွင်း၊

ပေႃးၶိုင်းၶဝ်ၽတ်းသုတ်းၽိုၼ် ၵၢၼ်ၶၼ်ႇ ၵၢၼ်ၶေးယဝ့် ၵွၼ်ၵၼ်ၶုပ်ႉဝႈ သၢမ်ၵမ်း။

ၶၢမ်းၵၼ်ႇ တေႃးပေႃႈၼမႈ၊ ႐ူၼ်းထဝ်ႈ႐ူၼ်းၼၵ

ၵေႃး–ၶိုဝ်ႉၵေႈႁွတ်ႈသူႇ ထိုင်မႄး ပီးၸိူၼ်းလိူၼ်ၶိုဝ်ႉ လိူၼ်ၵွၵ်ႇ ဝႃႇၵွၵ်ႇ သႃ လိူၼ်သီႇ ၶၶၼ်ႈၵၼ်ႇ တေႃးဝႃႈၶိုဝ် ၼလႈ မိူဝ်ႈတၶၼ်းဝၶၼ်းၶိုဝ်ႉ တူႉ ၶႃႈ/ၵဝ်ၶႃႈ ၵေႃႉပိၼ်လုၵ်ႈပိၼ်လၢၼ် ယင်းၵၼ် ၶိုၵ်းလွႆလႆႈၶႆႈလွႆထူပ်း ၵူႈႁဝ်းၼမႈႁဝ်း (……………)လႆႈယူႇ ၶဝ်ၵဝ်႐ိုၵ်ႇ ၵမ်ႇႁူႉလႆႈႁၼ်ပိၼ် ယူဝ်လႆႈၽိုတ်းသေ ၵႃႇယၢဝလီႇမၶေႃး သူပ်းတူဝ်လွႆၵမ်ႇ သၢမ်ပိူင် ၵႃႇယၵမ်ႇသူၼ်ႈတိၼ် ၵမ်ႇလၢင်းၶႃ ပႃတိၼ်ၵမ်ႇလၢင်ႈယၢင်ႈ ယူဝ်လႆႈၶၢမ်ႈၶေႃႈၵိုႉတႃႉ၊ လုၵ်းတီႈသုင် မုင်ႈတီႈတၵ်မ်ႇ ယူႇႁူဝ်လူမ်းႁၢင်လူမ်း ယၢင်ႈႁိုၼ်းဝႆႉ ပႆႉႁိုၼ်းၶွၼ်ႈ ၶိုႇၶႂ်းၵႃ ၶေႃႈ ၶိုႇမႃႉၵၢလင်၊ ဝလီၵမ်ႇမီးသူပ်း ၵမ်ႇလၢင်းလၢတ်ႈ မီးပၢၵ်ႇၵမ်ႇလၢင်ႈ ၶၢၼ် ယူဝ်လႆႈဝႃႈသိူင်လူင်ပူင်သိူင်ယွႆႇ ဝႃႈယွႆႇသႂ်ႇသုတ်ႇ၊ ၶႃႉၶႃ၊ ၶမွႆႉလႃး သိၼ်ႈၵိၼ်ၶေႃးၶိုင်ႈ၊ မၶေႃးၵမ်ႇသႃ လွႆၵၽိူၵ်ႉသႃႇ၊ ပျႃႇပတၢမိူၵ်ႉသႃႇလႃႇၶ

ၵၢၼ်လီၶႆႈလွႆၵၢမ်ႇၶႆႈလွႆ၊ ၵၢၼ်ၵၢမ်ႇ လီၶႆႈလွႆ သမ်ႉလႆႈၶႆႈလွႆ ပဵၼ်ၸူႉမီးၸူႉ လိူဝ်းၶၶၼ်ႉ တူၼ်းၶႃႈလင်ႇတၢင်းႁဵၼ်းၵၢဝ် မွၵ်ႇယႃႈၶဝ်ႈသၢၼ် မိူဝ်းသိပ်းၶိဝ်ႉတၢင်ႇ သီႈမွမ်ႈလွမ်ႁူဝ် ႁူႈလႆႈယွၼ်းၵၼ်ၵေႃး ယွၼ်းပူတ်း ယွၼ်းပွႆ၊ယွၼ်းၽေႇယွၼ်း လွႆး ယွၼ်းသုၵ်ႈႁူႈမၼ်းလီ ယွၼ်းသီ ႁူႈမၼ်းၵိင်ႈ ယွၼ်းတူၵ်းလူၼ်ႇပူၼ်ႉသေ တူဝ်ထူၼ်ႈၶိင်းႁၢင်း ၵၢၼ်တၵ်းပဵၼ်လွင်ႈ လႃႉတၢင်းမၢပ်ႇ ပႃးဝႆႈသမ်ႇသရႃႇၸူႉ ၶေႃႈမိူဝ်းႁိူင် ၵွၼ်ထိုင်ငႃး[လိ]ႁၢးပြိုၵ်ႉတႃႇ ၵသူႇရၼၵႇတိရလွႆႉသၢၼ်ႇၶၶၼ်ႉ ယႃႇ လႆႈၸူႉၶဝ်ႈလူင်းၶမ် ႁူႈလႆႈသုၶလီပဵၼ် ၵတ်းယၢၼ်ၸၢမ်းသႃႇ ၸၢမ်းသႃႇၽီ၊ ၸၢမ်းသႃႇႁူၼ်း ၸၢမ်းသႃႇႁၢၼ်ႉတေႃႇ တိူၵ်ႈသိူၵ်ႈႁွတ်ႈ မၢၵ်ႈၽူဝ်ႇၶိပ်ႉပၢၼ်ႇ သေၵမ်း လူလႆႈၼေႃး။ ။

ၶၢမ်းပေႃႈၼမ်ႈတွပ်ႇလုၵ်ႈလၢင်းၵၼ်ႇတေႃး

ၼေႃးၶႆႉၶေႃႈႁဝ်းႁႃးပေႃႈၼမ်ႈ လုၵ်ႈတၢင်းသိၼ်ႈၶႆႉ(လွမ်းလူလႆႈသေး ႁွင်းၸျင်းၶၢမ်ႇ ၵၢမ်ႇပရမ်ႇပရိူႉလူဝ်ႈ ၵွၼ်ႇပၢၼ်ၵွၼ်ႁိတ်းမႃး လႆၢပၢၼ်လႆၢ ၶႃးယဝ့် လူဝ်ႈၶႆႉလၢတ်ႈၶႆႉလင်ႇတၵ်း ၼေႃႇလၢတ်ႈၵၢဝ်ပၢၼ်ႇ ႁိတ်ႇႁူပ်ႉထူပ်း မၢၼ် ပၢၼ်သိၼ်ပၢၼ်ၶမ်း ၶုၼ်းတၢင်း သႃႇသၶေႃႇတေႃႇၼေႃးတမ[ၽြ]ေးပဵၼ်လဝ်ႈ ႁဝ်း ယင်းတိူၵ်ႉႁိူဝ်းႁိူင်းပိူင်းထွင်ႇ ၵယွင်ႇ ၵဝႃႇ ယင်းပွႆးသႃႇသေသႆၢလူၼ်ငဝ်ႈ ဝၼ်းမိူၼ်ႇလုၵ်ႈသိၼ်လုၵ်ႈၼေႃႈမဝ်ႇၵႃး ယဝ့်၊ ယင်းပွႆးလႆႈမႃး ၵုပၼ်ၵိူၵ်ႉသယ ၵုပၼ်ၵိူၵ်ႉသ[လြ]း မီႇၼဝးသေးၵၢပ်ႈ [သြ]ႃႇမျၢတ်ႈလဝ်ႈၸျေးလူး တၵ်ႈၼၶသင်ႇ သွၼ်သုင်းမႃႉ ၵၢမ်ႇမိတ်ႈပၢၵ်ႈလွင်ႈၼၶ တၢင်း၊တၢင်းၸျင်းလီလႃႉယုတ်ႈမျၢတ်ႈသွင် ပိူင် တင်းၵႃႈၵယုတ်ႈလွၼ်ႉ ၵမျၢတ်ႈ ၼတႃႇၼပႇပိတ်ႈပူင်ဝၢင်း တၢင်းၸျင်းၽီ မိၵ်ႈသႃႇ ႁူၼ်းမိၵ်ႈသႃႇ၊ႁျၢၼ်းမိၵ်ႈသႃႇ ပႃႇလႃႇသၢမ်ႁူဝ် တူဝ်ၽူဝ်ႇၶိင်းမၼ်း ၵမ်ႇပိုင်ႈၵမ်ႇၵိင် ၵွၼ်ၵၼ်တွင်းပိုင်ႈ တွင်းၵိင်[ၽြ]ေးပဵၼ်လဝ်ႈမျၢတ်ႈ [တြ]ႃး တေႃႇလဝ်ႈမျၢတ်ႈ၊ သင်ႇၶႃႇမျၢတ်ႈလဝ်ႈ တင်းသၢမ် ၵမ်ႇၽေႃႈပူင်လူင်လိမ်း ၽွမ်ႉၵၼ်သွၵ်ႈတေႇပၼ်ႈတိူဝ်း တိသရ ၶေႃႇႁင်ႇလဝ်ႈသၢမ်ပႃး ပဵၼ်ႇလသီႇ

သိၼ်ႁူႈငႄးပႂ်း တေႉၵဝ်ပႂ်ႉၼႄႉတိ ပႃတ်ႈ တိူၵ်ႈႁွတ်ႈသူႉလႂ်ႉၵဝ်ပိၼ်ၶိူဝ်ႇ ထသီႉလမၼ်ႈမြႄး ၼိင်ႉၵသႃၵ်ႈသႂ်ႇ ထွၼ်ပီးလွၼ်လိူၼ်ၶၼ်ၶၼ်ႇ မူၼ်းလူလၢႆႈမူလၢႆႇ လေႃႉ ပေႃႉလူလၢႆႈရသူဝ်ႉတၢင်းလီ မႂ်းရူးပီးလၵ်းလိူၼ် တင်းၵႂ်ႈၶႄႉမၼ်ႉ၊ ၵိင်ႉမၼ်ႉ၊ဝူတ်ႈသၼ်ႉပၼ်ႉၶွပ်ႈ ႁွတ်ႈ သူႉထိုင်မႂ်းပီးလိူၼ်းၽႄႉၼ်ႇ)လိမ်မိူဝ်ႈ ပထမဝႂ်ႉသူဝ်ႉ ႁူဝ်ၽူၼ်ဝၼ်းလိူၼ် ပိၵ်တ်ႉမူၼ်းၶၼ်ၶၼ်ႇ ၽြႄးပိၼ်လဝ်ႈတၵ်း တေၵွၼ်ၵဝ် လုၵ်ႈၶွင်ႇတပေးတပၢၼ်း ရူႃၼ်းသၢင်ႉၶႂ်ႉ ၶဝ်ႈသေဝႂ်ႉသေသႂ်ႉ သွၵ်ႈတေႉၵုၵ်ႈပုၵ်ႈပဝႂ်ႉရၶႄႉ ၵိမသ မိင်ႉ သၢမ်လိူၼ်လပ်းသီႉလိူၼ်လိၵ်ၼ်း သတိၵ်ၼ်းတေႂ်ႉမူႉ ယူႉၶျတ်ႈပၼ်မုၼ် ၵမ်ႉၶျူႂ်ႉတွႆႈမိူဝ်းၶိူဝ်၊ ၵၼ်ပိၼ်ႁပ်း ႁႂ်းပိလွၼ်ႇလေးတႂ်ႉယၵႂ်ႉတင်းလႂ်ႇ ယင်း ၵၼ်ၵွၼ်ၵၼ် ၶိုၼ်ႈၵၢၼ်ႉၶိုၼ်ႈၶျင်း လူႉတၢၼ်း ၵၶၢၼ်းႁူဝ်ဝႂ်ႉႁူဝ်သႂ်ႉယဝ်ႇ ထွတ်ႉတူဝ်ႈလီငၢမ်း လႂ်းတၢမ်းထိုင် မိူဝ်ႈၵၢင်ႉဝႂ်ႉလႂ်ႉလေး ၶေႂ်ႈတေႂ်ႈၶင်ႉ ၶၼ် ထိုင်မႂ်းတတိယဝႂ်ႉ(လြ)သတၢင်း ၶျတ်ႈ လိူၼ်သိပ်းၵိတ်းမူၼ်း ၽြႄးပိၼ် လဝ်ႈတေၵွၼ်ၵဝ် တပေးတပၢၼ်း ရူႃ ၼ်းသၢင်ႉၶႂ်ႉ ပူင်သေၵုၵ်ႈပုၵ်ႈပဝႂ်ႉ

ရၶႄႉ ၵွၵ်ႉသေဝႂ်ႉသေသႂ်ႉတၵ်းပွႆး ၼလႉၶျတ်ႈသတ်ႇတဝႂ်ႉ ၽိသၢင်သတ်း ႁူၼ်းတင်းလႂ်ၢဝႂ်ႈၶၼလႈ ၶၼ်ႇၶေႂ်ႈ ၵၢၼ်ႉၽွၼ်ၶျင်းမၼ်း ဝတ်ႇၽွၼ်ႉဝႂ်းမၼ်း ယင်းၵၼ်ၵွၼ်ၵၼ် မီးလိမ်ၶိုင်ႈလူႉ ၶူဝ်းတၢၼ်း လႂ်ႈမိူဝ်းလူႉမိူဝ်းတၢၼ်း ယဝ်ႇထွတ်ႉတူဝ်ႈလီငၢမ်း ထိုင်ယၢမ်း ဝၼ်းလိူၼ်သိပ်းႁႂ်ႈ တူၵ်ႈသိပ်းႁူၵ်ႈပွင်ႉ ဝၼ်းသီႉၶၼ်ႈၵၼ်ႉတေႂ်းဝႂ်ႈၶၼလႈ ၵွၼ်ၵၼ်ၵၼ်ႉတေႂ်း ၵၢၼ်ႉၽွၼ်ႉၶျင်း မၼ်းယဝ်ႇထွတ်ႉတူဝ်ႈလီငၢမ်းယဝ်ႇ ထိုင် ယၢမ်းတေႂ်ႈလိဝ်လင်ႉၶၼ်ႈ သူလုၵ်ႈသူ လၢၼ် ယင်းၵၼ်ႁိၼ်းၵဝ်မွၵ်ႉယႂ်ႈ ၶဝ်ႈသၢၼ် တၢင်ႉယိင်ႇတမ်းၽူၼ် မိူဝ်း သိပ်းၶိူဝ်ႇတၢင်ႉသီႉမွမ်ႈထွမ်ႁူဝ် မႂ်း ယွၼ်းပူႉထေႂ်ႉၵၼ်ႉတေႂ်း ယွၼ်းၽေႉ ယွၼ်းလွႂ်း ၵႂ်ႉယဝလီႉမၶႄး သူပ်း ထွၼ်တူဝ်ၶိင်း ၵၢမ်ႉသၢမ်ပႂ်း ၵမ်ႉႁူလႂ်ႈ ႁၼ်ပိၼ် ယူဝ်လႂ်ႈၽိတ်းၶူႂ်ႉသေလွင်ႈ ၶွင်ႈၶူႂ်ႉသေပိူင် ၵႂ်ႉယၵမ်ႉ သူၼ်ႈတိၼ် ၵမ်ႉထၢင်းၶႂ်ၢ ပႂ်ၢတိၼ်ၵမ်ႉထၢင်း ယၢင်း ယူဝ်လႂ်ႈၶၢမ်ႈၶႄႈၵႂ်ၢတႂ်၊ လုၵ်း တီႈသုင်မုင်ႈတီႈတိၵ်မ်ႉ၊ ယူႉႁူဝ်လူမ်းႁၢင် လူမ်း၊ ယၢင်ႈႁိူၼ်းဝႂ် ပႂ် ႁိူၼ်းသၼ်ႉ၊ၶိ ၶႂ်းၵႂ်ၢၶေႈ၊ၶိ မႂ်ႉၵႂ်ၢလင်လိူဝ်းၶၼ်ၶၼ်ႇ ဝလီႉ

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၵမ်ႇ, မီးသူပ်းၵမ်ႇ,လၢင်ႉလၢတ်ႈ မီးပၢၵ်ႇ, ၵမ်ႇ,လၢင်ႉၶၢၶဝ်၊ ယူဝ်လႆႈတၢၶဝ်ႈသိင် လူင်ပူင်သိင်ယွၵ်ႈ, ဝႃႈယွၵ်ႇ,သွၵ်ႇ,သူတ်ႇ, ၶႃႉ လိုဝ်ႉၶႆၢသိင် ၶမ်ႉလၢႆးသိၼ်ၵိၼ်ၶေႃး ၼိင်ႉလိူဝ်းၶၼ်ႉ၊ မၶေႃးၵမ်ႇ, သၢႆလွၵ်ႇၵ ၽိၵ်ႉသႃႇ, ပျႃႇပတ မိၵ်ႉသႃႇ,လႃႇ,ၶ ၵၶၼ် လီၶႆႈလွၵ်ႇၵမ်ႇ,လႆႈၶႆႈလွၵ်ႇ ၵၶၼ်,ၵမ်ႇ,လီၶႆႈ လွၵ်ႇသမ်ႉလႆႈၶႆႈလွၵ်ႇပိၼ်ၶူႇ, မီးသေလိူဝ်း ၶၼ်ႉ တၵ်းမႃးပူတ်းဝၢင်းၶႂၢင်းပွႆႇ, ၵၶၼ် တေပိၼ်လွင်ႈလႃႉတၢင်းမၢပ်ႇ, တၢင်, ႁၢင်းတိင်တူဝ် ပႃးဝႆႈသမ်ႇ,သရႃႇ,ၸူႇ, ၶႃႈမိူဝ်းမိူင် ၵႂၼ်ထိုင်ငႃးလႅၢးပြိၵ်ႉတႃႇ, တီရသ်ႉသၢၶၼ်,ၵသူရၼ, လိူဝ်းၶၼ်ႉ ယႃႇ,ၵွႆႈလႆႈၸူႇ,ၶဝ်ႈလူင်းၶမ် ၵွႆႈလႆႈသုၶ လီပိၼ် ၵတ်းယိၼ်ၸၢမ်းသႃႇ, ၸၢမ်း သႃႇ,သၢမ်ပိူင် ၸၢမ်းသႃႇ,ၽိၸၢမ်းသႃႇ, ႁူၶၼ်း ၸၢမ်းသႃႇ,ႁၢၶၼ်ႉပေႃးတေႃႇ,တူၵ်ႈ သိူၵ်ႈႁွတ်ႈ မိူင်းသိင်မိူင်းၶမ်းမိူင်းမၢၵ်ႈ ၽူဝ်,ၶိပ်ႉပၢၶၼ်, ၵမၢၶၼ်,ၶၶၼ်ပိၼ် ယႃႇ, ႁၢင်ႉယႃႇ,ႁၢတ်ႈ ယႃႇ,ၵၢတ်ႈယႃႇ,ၵၢင်း သေၵမ်းလူလွၵ်ႈတၶေႃး။ ။

*ၶိုၼ်းၶူပ်ႇ,ၵၶၼ်ၼၶဝႆႉၶၼ်ႉ မၶၼ်းတိုဝ်း လႆၢတီႈ၊ တီႈမၶၼ်းတင်းၶမ်ႇတိုဝ်းလႆႈ မၶၼ်းသမ်ႉသူင်,ၶဝ်ႈၶိုၼ်း သႃႇ,သၶႄႇ,သေ ၵမ်ႇ,ၵႃး သမ်ႉတင်းႁွႆႈပိၼ်ပုတ်ႉထၽေႃႇ, သႃႇ,ထေ,ရဝႃႇ,တၼတေႃႉၼတေႃႉၶၼ်ယဝ်ႉ၊ ပွင်ႇ, ဝႃႈမၶၼ်းၼၶပေၶၼ် ပိၵ်ႉႁပ်းလပ်းတၶၼ် တၢင်းၵႃႈၵၼပ,သီ,ပႃး ပိတ်ႇ,ၸၢင်ႈလႃး ႁူင်တၢင်းတေႃႇ, မၢၵ်ႈၽူဝ်,ၶိပ်ႉပၢၶၼ်, ၶၼ်ယဝ်ႉ။ ။

ၶၢမ်းပၢင်းတြႃးဝႆႉမိူဝ်ႈၵႂၵ်ႇ,ဝႃႇ,ယဝ်ႉ

ၵၶၼ်,တေႃး(၃) တီႈၶႃႈၼေႃး သပ်ႉပိင်,လူတၽြႃးပိၼ်လဝ်ႈ တြႃးတေႃႇ, လဝ်ႈ သင်,ၶႃႇ,ရတၢၶႄႇ,မျၢတ်ႈလဝ်ႈတင်း သၢမ် မျၢတ်ႈတၢင်,မျၢတ်ႈတွၶၼ်းတီႈၶႃႈ ၼေႃး ၶႃႈလွၵ်ႈပိလွၵ်ႉလေးတႃႇ,ယၵႃႇ,ၶႃႈ တၵႃႇ,တင်းလႆၢ ၵဝ်ပိၼ်တီႈပိင်ႈတီႈ ၵိင်တီႈရူဝ်းတီႈၵႆၢ, ရူႈလဝ်ႉၶွၵ်ႈဝၶၼ်းၶမ်ႈ ၵမ်ႇ,ၽေႈပူင်လူင်လွၵ်ႉမ်း လင်,တၵ်းပၶၼ်, ၶူပ်ႈႁွတ်ႈသူ,ထိုင်မႃး ပီႉလိူၶၼ်းၽွႃႉၶၼ်ႉ ၶႆႈလွၵ်ႇ လႆႈလီမ်မိူဝ်ႈႁူဝ်ဝႃႇ,ႁူဝ်သႃၶၼ်ႉ ၽြႃးပိၼ်လဝ်ႈႁဝ်းၵႂၶၼ်ၵဝ် လုၵ်ႈၶွင်ႉ တပေးတပၢၶၼ်း ရျႃ ၶၼ်းသင်,ၶႃႇ,ၶဝ်ႈ သေဝႃႇ,သေသႃႇ၊ တြႃးတေႃႇ,လဝ်ႈၵေႃႈ ၶဝ်ႈသေတူၵ်ႈတေႃႇ,ၵုပ်းသိင်သူးၼိၶၼ်း

ebook is created by www.Shanyoma.org

သူးၼမ်း သင်ႇၶႃႇၶဝ်လဝ်ႈၵေႃႈ ၶဝ်ႈသေ ႁုၵ်ႈပုၵ်ႈပႂ်ႇရၶေႇသွင်ႇဝႂ်ႇ တိုဝ်းၵမ် ၶွင်ႈတၢင်းသၢမ်လိူၼ်လပ်း သီႇလိူၼ် လိူင်းသတိူင်းတေႃႇမူႇ ႁမ်ႇၵျူႇတွႆႈ မူဝ်ႈၶူဝ်၊ မိတ်ႉတႃႇပၼ်မုၼ်ပိူဝ်ႉလေး တႃႇယႁႃႇတင်းလႆၢၼႄႈ ၶႃႈတၢႁႃႇ တင်းလႆၢၵေႃႈ ယင်းလႆႈသႆၢသုၵ်ႈပုပ်ႉပ မုင်ႇလၵေႇတၶေႃႇ ႁူႉႁဝ်ႉတႃႇၶၼိူင်ႈ လူႇၶွင်တၢၼ်းလႆႈလူႇလႆႈတၢၼ်း ႁ ၼၢၼ်းၶွင်းဝႃႇၶွင်းသႃႇ ၼိုၼ်ႈႁၢၼ်ႇလူင်း ၵျူင်းပိူတ်ႇၶမ်ႈလပ်းမူၼ်း ႁမ်ႇလုတ်ႈ ႁမ်ႇလွႆးႁဝ်ႉလိူမ်ၵျူဝ်ႉဝႃႇၵႃင်ဝႃႇ လႃႇ ရေးႁမ်ႇၵႃး ၵျွတ်ႈသူႇထိုင်မႃးမူဝ်ႈႁၼ် ဝႃႇရသတၢင်းၵျွတ်ႈၶႂ်ႉ ၽြႃးပိူၼ်လဝ်ႈ တေႁွၼ်ႁဝ်ႉ တၼေးတပၢၼ်းရျၢၼ်း သင်ႇၶႃႇႁွၵ်ႇသေဝႃႇသေသႃႇ၊ တြႃး တေႃႇလဝ်ႈၶႂ်ၵေႃႈ တေႁွၵ်ႇတိုၵ်ႈတေႃႇ ႁုပ်းသိူင်သူးၸိုၼ်းသူးၶမ်း သင်ႇၶႃႇၶဝ် လဝ်ႈၵေႃႈတေပုင်သေပဝႃႇရၶေႇတေ တေႇသလႃႇလီႇ ၼလႇၵျွတ်ႈသတ်ႉတဝႃႇ ၽီသၢင်သတ်းႁူၼ်းတင်းလႆၢ ဝႃႈၶႂ်ၼႄႈ ၶႂ်ႈလွႆလူလၢႆႈၶႃႈတၢႁႃႇၶဝ် တင်းႁွႆၼ်းတင်း ယေး လင်ႇတၵ်းၶုပ်းလွႆႈလႆႈထမ်ႇမလေႇ တီႇ ပိတၢၵတ်ႈၶမေႉသူပ်းပိုင်ၸၢမ်းၽြႃး ပိူၼ်လဝ်ႈလႆၢမူႇလႆၢတွႆး ပိူၼ်တီႈတၢႁႃႇ ၶဝ် ၶေႇထပိုင်ႈႁိင်ႁူးလဝ်ႉၶွင်ဝၼ်းၶမ်ႈ ဝႃႈၶႂ်ၼႄႈ လင်ႇလႆႈႁိူၼ်းႁဝ်ပၢၼ်း ပွၵ်ႉမွၵ်ႇယႃႈၶဝ်ႈတိူၵ်ႇ လေႈထိူၵ်ႇလၢၵ်ႈ လႃႇတၢင်ႇပၢၼ်ႉတမ်းၽိူၼ် မူဝ်းသိပ်း ၶဝ်ႉတၢင်ႇသီႇမွမ်ႈလွမ်ႁူဝ်ႁွႆႈလႆႈၽိတ်ႈ ပၢၼ်ႇပၢင်းႁဝ် တြႃးတေႃႇၽြႃးပိူၼ် လဝ်ႈတၢင်ႉၼတႇၼတးသဝ်း မိတ်ႈတႃႇ ပၼ်မုၼ်ၶႃႈတၢႁႃႇၶဝ် တီႈႁူၼ်းတီႈယေး ၶႂ်ႉႁွႆႈပေးလႆႈ ႁုပထႃႉလူႁၢၼ်လုမ်းလႃး ၶွၵ်ႈဝႃႇၶွင်းဝႃႇ ယွၼ်းပိူၼ်ႁုသူဝ်ႇတၢင်း လီ၊ ႁွႆႈလႆႈသုၶလီပိူၼ်ၵတ်းယီၼ်ၸျၢမ်း သႃႇ၊ ၸျၢမ်းသႃႇၽီ၊ ၸျၢမ်းသႃႇႁူၼ်း ၸျၢမ်းသႃႇႁၢၼ်ႉ ပေးတေႃႇတိုၵ်ႈသိုၵ်ႈ ႁွတ်ႈ မႃၵ်ႈၽူဝ်ႇၶဝိပ်ႉပၢၼ်ႇႁမႃၼ်ႇၶၼ် ပိူၼ်ယႃႇႁၢင်ႉယႃႇႁၢတ်ႈ ယႃႇၵၢတ်ႈ ယႃႇၵၢင်း သေၵမ်း တီႈၶႃႈၵေႃး။ ။

ၶမ်းယွၼ်းၵၼ်ႇတေႃးတိုၵ်ႈတြႃးတီႈႁူၼ်း

ၵၼ်ႇတေႃး(၃) တီႈၶႃႈၵေႃး လဝ်ႈ သင်ႇၶႃႇရတၶေႇမျၢတ်ႈလဝ်ႈ သပ်ႉပိုင်ႇလူတၽြႃးပိူၼ်လဝ်ႈ တြႃးတေႃႇ တင်းသၢမ် မျၢတ်ႈတၢင်ႇမျၢတ်ႈတွၼ်း

ebook is created by www.Shanyoma.org

တီႈၶႃႈဢေႃႈ၊ၶႃႈလွႆပီတွႆႇလေးတႃႇယၵႃႇ ၶႃႈတၵႃႇတင်းလႆႈဢဝ်ပိၼ်တီႈပိူင်ႈတီႈ ၵိင်တီႈႁူဝ်းတီႈၵႂၢ ႁူးလဝ့်ၶၼ်ႈဝၼ်းၶမ်ႈ ဢမ်ႇၽႄႈပူင်လူင်လိုမ်း လင်ႇတၵ်းပၼ်ႇ ၼွပ်ႈႁွတ်ႈသူႇထိုင်မႃႈပီးလိူၼ်းၽွႁႇၶႆႉ ၶိုႈလွႆလႆႈလိမ်မိူဝ်ႈ ႁူဝ်ဝႃႇႁူဝ်သႃ ၶၼၶ်ႉ ၽြႃႈပိၼ်လဝ်ႈႁဝ်း ၵွၼ်ဢဝ်လုၵ်ႈၶွင့် တၼပးတပၢၼ်း ရၢ.ၼ်းသင်ႇၶႃႇၶဝ်ႈသေ ဝႃႇသေသႃ တြႃးတေႃႇလဝ်ႈၵေႃႈၶဝ်ႈ သေတိူၵ်ႈတေႃႇၵုပ်းသိၼ်ႇ သူးငိုၼ်းသူး ၶမ်း၊ သင်ႇၶႃႇၶဝ်လဝ်ႈၵေႃႈၶဝ်ႈသေ ၵုၵ်ႈပုၵ်ႈပဝႃႇရၼႄႇ သွင်ႇဝႃႇတိုဝ်းၵမ် တွၢင်းသၢမ်လိူၼ်လပ်း သီႇလိူၼ်လိၼ်း သတိၼ်းတေႃႇမူႇ မဝ်ႇၶျူၵျႃႇတွႆႈမိူဝ်းၶိူဝ် မိတ့်တႃႇပၼ်မုၼ် ပိလွႆႇလေးတႃႇယၵႃႇ တင်းလႆၢၶႆၼလႈ ၶႃႈတၵႃႇတင်းလႆၢ ၵေႃႈယင်းလႆႈသႆႇႁူၵ်ႈ ပုပ့်ပမုင်ႇလလေႇ တၶႄႇ ႁႃႈဢဝ်တႃႇၶၼိူင်ႈလူႇၶွင်တၢၼ်း လႆႈလူႇလႆႈတၢၼ်း ဢၶၢၼ်းၶွၼ်းဝႃႇၶွၼ်း သႃ ၶိုၼ်ႈၵၢၼ်ႇလူင်းၶျင်းပိတ်ႇၶမ်ႈလပ်း မူၼ်းမဝ်ႇလုတ်ႈမဝ်ႇလွႆး ဢဝ်လိမ်ႁူဝ်ဝႃႇ ၵၢင်ႇဝႃႇလႃႇရေးဢမ်ႇၵႃး ႁွတ်ႈသူႇထိုင် မႃးမိူဝ်ႈဢၶ်ဝႃႇရသတၢင်းၶျွတ်ႈၶႆႉ ၽြႃး ပိၼ်လဝ်ႈ တေၵွၼ်ဢဝ်တၼပးတ ပၢၼ်းရၢၶ်း သင်ႇၶႃႇၵွၵ်ႇသေဝႃႇသေ

ၵမ်၊ တြႃးတေႃႇလဝ်ႈၶႆၵေႃႈတေၵွၵ်ႇ သေတိူၵ်ႈတေႃႇၵုပ်းသိၼ်ႇ သူးငိုၼ်းသူး ၶမ်း သင်ႇၶႃႇၶဝ်လဝ်ႈၵေႃႈတေပူင်သေ ပဝႃႇရၼႄႇ တေတေႇသလႃႇလီႇၼလႇ ၶျွတ်ႈသတ့်တဝႃႇ ၽီသၢင်သၢတ်းႁူၼ်း တင်းလႆၢဝႃႈၶႆတီႈၶႃႈၼလႈ ၶႃႈတၵႃႇ ၶဝ်မီးလိမ်ၼိူင်ႈပူတ်ႈၼိူင်ႈၶေႇ ၽိတ်ႈပၢၼ်ႇ ပၢင်းဢဝ်တြႃးတေႃႇၽြႃးပိၼ်လဝ်ႈ ႁွႆႈ ဢၼ်တၢင့်ၼတႇတေးသဝ်း ၵၢင်တွင်ႈ ႁွင်ႈႁိူၼ်း ႁွႆႈလႆႈၵုပထႃႉလူႁၼ်လုမ်း လႃးၶူႃႇမိူဝ်းၶႄႈဝႃႈၶႆ ယွၼ်းႁွႆႈပိၼ် ရုသူဝ်ႇတၢင်းလီႁွတ်ႈႁၢင်းထိုင်တူဝ်ယဝ့် လွတ်ႈတူဝ်ႈလီငၢမ်း ယၢမ်းတေႃႈလိဝ် လင်ႇၶႆႈ ၶႃႈတၵႃႇၶဝ်လင်ႇတၵ်းႁၵ်ၼ်း ဢဝ်မွၵ်ႇယႃႈၶဝ်ႈတိၵ်ႇ လေႈထိၵ်ႇလၢၵ်ႈ လႃႇတႃႈလၢင့်တၢင်ႇၽိူၼ် မီးမိူဝ်းသိပ်း ၶဝိဝ့်ယုၵ့်တၢင်ႇသီႇမွမ်ႈလွမ်ႁူဝ် ႁွႆႈလႆႈ ၵွၼ်ၵၼ်မႃးယွၼ်း သိုၶူဝ်းပုၵ့်လေႃႇ ၵၼ်ႇတေႃး ၵႃႇယဝလီႇ၊မၶႄႃးသူပ်း တူဝ်လွႆၵမ်ႇသၢမ်ပႃး ယူဝ်လႆႈပိတ့်မႃး ၽိတ်းၶူႃႇ ၵႃႇယၵမ်ႇသူၼ်ႈတိၼ်မဝ်ႇ လၢင်ႈၶႃ ပႆၢတိၼ်မဝ်လၢင်ႈယၢင်ႈ ယူဝ် လႆႈၶၢမ်ႈၶႄႈၵႃတႃ လုၵ်းသင်မုင်ႈတိမ်ႇ ယၢင်ႈႁိူၼ်းဝႆ ပႆႁိူၼ်းသၼ်ႇလိူဝ်းၶၼၶ်ႉ ၼလႈသင် ဝလီႇၵမ်ႇမီးသူပ်းမဝ်ႇလၢင်ႈ

လၢတ်ႈ မီးပၢၵ်ႇမဝ်ႇလၢင်ႈၶၢၼ် ယူဝ်ႇ ႁူဝ်လႆႈၶဝ်ႈပိၼ် လွင်ႈလႂ်တၢင်းမၢပ်ႇ လႆႈလၢတ်ႈ ဢၼ်မဝ်ႇထုၵ်ႇမဝ်ႇၵၢပ်ႈ တၢင်ႇႁၢင်းတိမ်တူဝ် ပႉဝႃႈသႆႇသႂ်ႇႁႃႈ ၼၼ်ႉၼလႈသင် မၼေႃးၵမ်ႇသႆႇလွၵ်ႈဢ ၼႄႈမိူဝ်းႁိူင် ဢွၼ်ထိုင်ငႄႉရဵၼ်းပြိၵ်ႉတႃႇ ၽိၵ်ႇသႂ်ႇပျႃႇပတၼႄႇ ဢၼ်လီၶႆႈလွၵ်ႈ ဢသူႇရၼၵႇတီရလွၵ်ႉသၢၼ်ႇၼၼ်ႉ ယႃႇ သမ်ႉမဝ်ႇၶႆႈလွၵ်ႈ ဢၼ်မဝ်ႇလီၶႆႈလွၵ်ႈသမ်ႉ ႁူႈလႆႈၸႂ်ႇၶဝ်ႈလူင်းၶမ် ႁူႈလႆႈသုၶလီ လႆႈၶႆႈလွၵ်ႈၸႂ်ႇမီးသေၼၼ်ႉၼလႈသင် တင်း ပိၼ်ၵတ်းယိၼ်ၡျမ်းသႂ်ႇ ၡျမ်းသႂ်ႇၽီ ၵႂႈလိူဝ်းၼႆႉ ပိၼ်ၸႂ်ႇမိူဝ်ႈလွၵ်ႈယၢမ်းလွၵ်ႈ ၡျမ်းသႂ်ႇႁူၼ်း ၡျမ်းသႂ်ႇႁၢၼ်ႉပေႃး သေၵေႃႈ ႁူႈလႆႈယွၼ်းပူတ်းဝၢင်းၶၢင်း တေႃႇတိူၵ်ႈသိူၵ်ႈ ႁွတ်ႈမိူင်းသိၼ်မိူင်းၶမ်း ပွႆႇယွၼ်းပုၵ်ႉလေႃႇၵၼ်ႇတေႃး ထမ်ႇမ မိူင်းမႁႃႇၼီပုံပၢၼ်ႇဢမၢၼ်ႇၼၼ်ပိၼ် လေႇတီႇတြႃးတေႃႇၶမ်းၽြႄးပိၼ်လဝ်ႈ တီႈၼႂ်ႈရေႃး။ ။

(တွၼ်ႈသိပ်း)

ပိုတ်ႇတီႈပွင်ႇၶေႃႈၶမ်း

ၵလိၼ်ပုံႉ၊ၵိပ်းလိၼ်ပုံႉ = ၼိပ်းတီၼ်(လႂ်ႁွင်းၽႄႇတီၼ်)၊
ၵႂ်ႇမေႇသူ. = သိၼ်ႁႂ်ႈသိၼ်ႈသၢမ်၊
ၵႂ်ႇမေႇသူ.သၢဝ်းႁႂ်ႈ = ၵႂ်ႇမေႇသူ.ၵၢမ်ႇဢၼ်ၼၵေႃး ဢၼ်မဝ်တင်းသိင်ႈ၊
ၵႂ်ႇလၵထိၼ်ႇ = မိူဝ်ႈလိူၼ်သိပ်းၵိတ်းလွင်ႈၶမ်ႈၼိူင်ႈ တေႃႇထိုင်လိူၼ်သိပ်း သွင်မူၼ်း(ၶၢဝ်းလူႇတၢၼ်းၽႄႈလိူင်သၢင်ႇၵၢၼ်း)၊
ၵႂ်ႇၼလႇထိူၼ်ႇ = သၢမ်ဝၼ်းယေႈပွၵ်ႈ ဢၼ်လဝ်ႈၶဝ်လႆႈၵွၵ်ႇဝၢင်းသွင်းၸႂ်ႇ ၶိုင်ႈထိူၼ်ႇ၊
ၵႂ်းသွမ်း = ယေႈလိူၼ်သီႇသိၼ်(ပိတ်ႇၶမ်ႈသၢဝ်းသၢမ် လိူၼ်လပ်း လိူၼ်မူၼ်း) ဢၼ်လိူဝ်းပိလွၵ်ႉလေးတႃႇယၵႂ်ႇယူႇလမ်သွင်း လူင်ၼိူၼ်ႈလူႇၼိူၼ်ႈတၢၼ်းပၼ်ႇပုတ်ႈၵၼ်၊

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၵႃးသၢင်ႇလႂင်း = မိူဝ်ႈသၢင်ႇလႂင်းၶဝ်တေၶိုၼ်ႈပီၼ်လဵဝ်ႈသၢင်ႇၼၼ်ႉ လူင်း
လူးမၢၼ်ႇတၢပ်ႈယေႈဝၼ်းယေႈလုမ်း ယေႈလုမ်းၼၼ်ႉၵွင်ႉ
ယေႈၵႃး၊

ၵႃးႁူင်ၽၵ်း = မီးၽၵ်းလိပ်းၽၵ်းၶီဝ်သေ တူၵ်းဝၼ်းၵၼ်ႁူင်၊ လုမ်းၶိူင်ႈ
လႆႈႁူင်လႆႈမိူဝ်ႉ၊

ၵႃးတိၵ်းၶမ်ႉ = တိၵ်းၶမ်ႉၶေႃႈမီးလုမ်းပုတ်ႈလႆႈၵၼ် လုမ်းၵၼ်လႆႈတိၵ်း
ၼၼ်ႉ၊

ႁူႇ = တီႈၼင်ႈလဵဝ်ႈလၢင်းၶဝ် မိူဝ်ႈဝၼ်းသိၼ်၊ လူဝ်ႈၵႂၵ်ႇၶေႃႈ
ႁူင်းလူင်၊

ႁူႇပၼ်ႁႃး = တီႈၼင်ႈမိူဝ်ႈပၼ်ႁႃး ၵၼ်လဵဝ်ႈပၼ်ႁႃး၊

ႁူႇလတူႇသၵႃႉ = ဝိၼၼ်းၵၼ်ၶဝ်ႈပႃးၽိုၼ်သႂၼ်(လႂင်ႈၵၼ်ၵမ်ႇလီပီၼ်
တၢင်းႁႃလိၵ်ႉတႂင်ႉပိၵ်ႇပိူင်)၊

ႁူးလိၵ်ႈၵူႈႁႃး = တမ်ႈလိၵ်ႈတမ်ႈႁႃး ၵၼ်ယိူင်းၵဝ်ၽိုၼ်ၵဝ်ႇ၊

ႁူဝ်တေႃႇၽုင်ႈမြီးလဝ်ႈ = လဝ်ႈသွၼ်းသျင်း၊ လဝ်ႈၵၼ်ယူႇပႃႈၶိူဝ်ပိူၼ်ႈတၢင်းသျင်း၊
လဝ်ႈၵၼ်ၵွၼ်ႁူဝ်ၵွၼ်ၵၼ်း တၢင်းၵၢၼ်ႇတၢင်းသျင်း၊

ႁွၵ်ႈလၢပ်ႈပၼ်ငေး = မိူဝ်ႈၶုၼ်သိၼ်ႈဝီၶဝ် လွမ်းၶူႉၽိဝ်ႈၶူဝ်းသျင်းတီႈမိူင်းႁူဝ်းၵၢင်ႉ၊

သျၵ်ႉၵႃႉသီႇလႂႃႉတေႃႇ = လဝ်ႈၵၼ်လဝ်ႈဝႃႉလႂလေႃးတီ ၵုပၼ်ၶိၵ်ႉသယတႂင်ႈထၢမ်
ၶိုဝ်းမၢၵ်ႈၽူဝ်ႇၶိပ်ႉပၢၼ်ႇ၊

ၵိင်း = လဝ်ႈသၢင်ႇလဝ်ႈလၢင်းၶဝ်ၶႂၼ်း၊

ၵိင်းသီႇ(ၵိင်းသေႇ) = ပပ်ႉၶပ်ႉၵၢၼ်ႇပီးလိူၼ်ဝၼ်း(ပြၵ်ႉၶတိင်ႇ)၊

ႁုင်ႇ၊ သရၶိုႇ = သရၶေႃႉႁႃႉမၶေႃႉ(ၵၼ်ႁူၼ်းၶဝ်ၵိတ်းလုၵ်ႈပူႇလၢၼ်ၶိင်း
ၶဝ်ႁၢပ်ႉတုင်းၵဝ်)၊

ႁုင်ႇသဝ်ႈ = လႂင်ႈတၢင်းယုမ်ႇယမ်သရၶေႃႇႁုင်ႇၼၼ်ႉ ၵမ်ႇထိုင်တီႈ၊

ႁုင်ႇလူႉ = တၢင်းယုမ်ႇယမ်ၽိတ်းပိူင်ႈၶူႇ၊

ႁုင်ႇမၼ်ႈသိၼ်ၵိမ်း = တၢင်းယုမ်ႇယမ်ၼႂ်း တၢင်းတိုဝ်းၵမ်ၵမ်ႇလႆႈပိူင်ႈ၊ၵမ်ႇ

ebook is created by www.Shanyoma.org

လံႈၽိတ်း၊

ရူင်းသွၶ်ၼ်း = ႐ူင်းပၶ်ၼ်,ၵၶ်ၼ်႐ွႈၶမ်ႉၽၢဝ်,႐ွတ်းသီ,ၶေ့ပ်ၵ်တ်,ၽႆၢ, ႐ွႈ
ယမ်း႐ွၶ်ၼ်,ႁၢင်းၽြေႃးပီၶ်ၼ်လဝ်ႈ၊

ရူင်းတွင်ႈ = ၵၶ်ၼ်ၶမ်ႉလုၵ်ႉၶ်ႈႁၢင်းလူင်းသိုဝ်ႈသိုဝ်ႈ၊

ရူင်းၽုတ်း = ၵၶ်ၼ်ၶမ်ႉ လုၵ်ႉတီႈႁၢင်းၶၢမ်,လူင်းလွမ်းမူၵ်,တင်ႈ သမ်ႉ
လွမ်းမူၵ်,လၶ်ၼ်ႈသေ ၽုတ်းၶိၶ်ၼ်ႈလူးရူင်းသွၶ်ၼ်း၊

ႁွင်းမူးႁွင်းမၢဝ်း = ႁွင်းမူးၵၶ်ၼ်ၵေႃႇ,တီႈလွႆႁွင်းမၢဝ်း မိူင်းၶမ်ႉၶမ်း၊

ႁွင်းမူးတူင်,သၢမ်ဝီင်း = ႁွင်းမူးၵၶ်ၼ်မီးတီႈမိူင်းလေးၽၢင် ၵၶ်ၼ်ရိုၵ်းဝီင်းၵုင်း၊ဝီင်း
ႁွင်းဢလႈ မၢၶ်ၼ်ႈပိင်းၶၶ်ၼ်ႉ၊

ႁွင်းမူးၵုင်းၵလႃး = ႁွင်းမူးၵၶ်ၼ်မီးတီႈပၢင်,ႁျင်းၵဝ်,ၵုင်းၵလႃး၊ မိူင်းၶမ်ႉၶမ်း၊

ႁွင်းမူးလွႆလီၵ်း = ႁွင်းမူးလူင်ၵၶ်ၼ်မီးတီႈၶိူဝ်လွႆလီၵ်း၊

ႁျင်းလူင်၊ႁျင်းလဝ်ႈသင်,ၶႃႇ = တီႈယူႇ,တၶ်ၼ်းသဝ်းလဝ်ႈသင်,ၶႃႇ၊

ႁျင်းဝတ်ႉ၊ႁျင်းၽြေႃး = တီႈႁၢပ်ႉ႐ွၶ်ၼ်,ႁၢင်းၽြေႃးပီၶ်ၼ်လဝ်ႈယူႇ,ဝုံႉၶၶ်ၼ်ႉ၊

ႁျင်းလဝ်ႈလၢင်းၶဝ် = တီႈၵၶ်ၼ်လဝ်ႈလၢင်းၶဝ်ယူႇ,သဝ်း၊

ႁျင်းလဝ်ႈသၢင်, = တီႈၵၶ်ၼ်လဝ်ႈသၢင်,ၶဝ်ယူႇ,သဝ်း၊

ႁျင်းသွမ်း = တီႈလဝ်ႈသင်,ၶႃႇ,ၶဝ်ဂိၶ်ၼ်ၶဝ်ႈ၊

ႁျင်းၵိုင်,သုမ်, = တီႈၵၶ်ၼ်ၵဝ် လဝ်ႈလိူဝ်းမီးတၢင်းပီၶ်ၼ်ၶၵ်းၶဝ်ယူႇ,၊

ႁျင်းၶမ်ႉ = တီႈဝုံႉမေႃႈၶမ်ႉ ပုင်းၶမ်ႉလဝ်ႈၶဝ်၊

ႁျင်းသၢင်,လွင်း = တီႈၵၶ်ၼ်လဝ်ႈသၢင်,လွင်းၶဝ်ယူႇ,သဝ်း၊

ႁျင်းသၢင်,ဝၢင်,၊ႁျင်းၶၢင် = ၵၶ်ၼ်တီႈရူၶ်ၼ်း႐ိၶ်ၼ်းၶိၶ်ၼ်ႈယူႇ,လူဝ်ႈလူႇ,လူဝ်ႈတၢၶ်ၼ်းၶၶ်ၼ်ႉ၊

ႁျင်းတၢၶ်ၼ်း = လင်ၵၶ်ၼ်တီႈၶဝ်ႈ တီႈၵွၵ်,ၶိၶ်ၼ်ႈလူးၶေ့ႁျင်းလူင်၊

ႁျင်းသွၶ်ၼ်း = တီႈၵၶ်ၼ်ပၢင်းၵဝ်႐ွၶ်ၼ်,ႁၢင်းၽြေႃးပီၶ်ၼ်လဝ်ႈလွႆထၢတ်ႈလွႆ
ၶူႃႇ,ဝုံႉသေ႐ွတ်းသွၶ်ၼ်းၶမ်ႉပၶ်ၼ် မိူဝ်ႈသၢင်းရျၢၶ်ၼ်,၊

ႁျင်းလၢင်း = တီႈၶိုဝ်,ၶဝ်ႈၵ်ၶ်ၼ်လၢင်း တီႈယွမ်ႉၽေ့လိူင်သၢင်,ၵၢၶ်ၼ်း၊

ႁြွင်းလြၢင်း = ဝၶ်ၼ်းလင်လံႈႁိတ်းတၢင်းလီမႃး၊

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၸင်းလွႆ = လိုဝ်းၵၢၼ်ႁွင်ႉလုမ်းလေႃးတီႈၶေႃႈၶိူင်ႈ။
ၸင်းမၢၼ်ႇတၢပ်ႈ = တီႈၵၢၼ်လဝ်ႈသင်ႇၶႃႇၶဝ်ယူႇသဝ်း ယေႈၵိပ်ႉယေႈၵမ်း။
ၵၼ်းလိုၵ်ႉတၵ်ႈ = လႃႉတၢၼ်ႈလိၵ်ႈတီႈမႂ်ပေႇမႂ်ထၢၼ်(ၼိူင်ႈတၢမ်ႈလိၵ်ႈၵၢၼ်ၵၢဝ်
လိၵ်ႈႁဵတ်း)။
ၵၼ်ႇတေႃး = ၵၢၼ်ၶပေႃႉယမ်။ ႁူဝ်ယမ်။ၵၢၼ်ၵၢဝ်သုပ်း။ၵပ်တူဝ်(မိုဝ်း)
ႁဵတ်းလွင်ႈႁူဝ်ယမ် ယွၼ်းသုၵ်ႈသီတၢင်းၽဵတ်း။
ႁုၼ်းမိၵ်ႉသႃႇ = ႁုၼ်းၽုႈမီးတၢင်းယုမ်ႇယမ်ၽဵတ်းပိူင်ႈ။ ႁုၼ်းၵၢၼ်တၢင်း
ႁုၼ်ႉတၢင်းလၢတ်ႈ တၢင်းႁဵတ်းၽဵတ်းပိူင်ႈ။
ႁုၼ်ႇၵျႃႈပိူင် = တၢင်းၵႂၢၼ်ၵၢမ်ႇလီၵႂႃႉ ၵၢၼ်ၶိုၼ်းၵလၢၼ်ႇၵၶေးႁၢမ်ႈ
တပ်ႉလိုဝ်းၶၼ်ႉ။
ၸၼ်းတေႃးၵျၢမ်းမႃႇ = ယူႇလီၵီၼ်ဝၢၼ်။
ၵၢၼ်ဝေႇယႃႇဝိတ်ႉလႃႉ= လိတ်းဝၼ်းယေႈပွၵ်ႈလဝ်ႈၶဝ်ပတ်းၽိဝ်ႈၶိုၼ်းဝၢင်းၸင်း။လေႇ
တီႇႁွင်းမူးၶၼ်ႉ။
ၵမ်ႁုတ်ႇ = ၼိူင်ႈတၢမ်ႈလိၵ်ႈပိူင်ၶိူင်ႈ လႃႉတၢမ်ႈလိၵ်ႈၵၢၼ်ၵၢဝ်ႁုတ်ႇ
လိုဝ်ႉၶိူင်ႈႁဵတ်း(ႁုတ်ႇၵၢၼ်မီးႁူင်)လႃႉတၢမ်ႈတီႈလေႈသႃႇ။
ၵမ်ႁူႇ = ၼိူင်ႈတၢမ်ႈလိၵ်ႈပိူင်ၶိူင်ႈ လႃႉတၢမ်ႈတီႈပိၼ်ႈလမ်။
ၵမ်တွင်း = လႃးၽိူၵ်းတၢမ်ႈလိၵ်ႈယင်ႇၶိူင်ႈ ၼိူင်ႈတၢမ်ႈလိၵ်ႈၵၢၼ်ၵၢဝ်
တွင်းႁဵတ်း။
ၵမ်ႉပလႃႇ = တႃႇသိုဝ်ႇလွင်တီႈၶင်ႈလဝ်ႈၶဝ်။
ၵမ်ႉထွၵ်ႇ = ၵေႃႉၶိူင်ႈလဝ်ႈၶိူင်ႈမီးတၢင်းၽဵတ်းသေ တၢင်ႇၵေႃႉတၢင်ႇ
လဝ်ႈတူင်ႉတၵ်ႉယႃႇပေႁွၵ်ႈလႆႈပိၼ်ထိုင်ႈ။
ၵၢမ်ႇမိတ်ႉ = ၼၢႆႉႁၢမ်ႈၵၢၼ်ၵၢမ်ႇလီ ၵၢမ်ႇပၼ်ႁဵတ်းၵၢၼ်ၵၢၼ်ၵၢမ်ႇလီ။
ၵၢမ်ႇမျႃတ်ႈမုၼ်မၢၼ်= လႆႈႁဵတ်းၵၢၼ်လီဝၼ်းလင်ၼလႈ လင်ႇသူင်ႇမႃးႁူပ်ႉထုပ်း
သုၼ်ႇသႃႇသၶေႃႇလဝ်ႈ။
ၵဝ်ႈႁူဝ်သိပ်းလုမ်း = ႁူဝ်လုမ်းၵၢၼ်လူႇတီႈၸင်းလွႆ မိူင်းလွႆလိၵ်း။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၵၢပ်ႇၵူတ်ႉထူႉ = ၵၢဝ်ၸိုၼ်းၸုႆႇပၼ်ဝႆႉတီႈၶိင်းၶဝ်သေ သုပ်းလၢတ်ႈၼၶမွၵ်, ၼၶလဝ်ႈၶဝ်သေလဝ်ႈလဝ်ႈ၊

ၵၢပ်ႇသွမ်း = ၵၢဝ်သပိတ်ႈတင်းၽိုၼ်ၽၵ်း ယုၵ်ႉတၢင်,တီႈမိုဝ်း လဝ်ႈ လၢင်းၶဝ်၊

ၵူဝ်းၵၢင်ႉ = မိူင်းတီႈၵျွင်းလဝ်ႈၶဝ် တင်ႈသဝ်းပွၵ်ႈၶိူင်ႈ၊

ၵုင်းၵလႃး = တီႈတင်ႈၵျွင်းဝႃးလူင် ၶိုၵ်ႉၶိုၵ်ႉၶမ်,ၶမ်,လင်ၶိူင်ႈ၊

ၵွင်းမၢဝ်း = တီႈၵျွင်းလဝ်ႈၶဝ်တင်ႈသွင်ပွၵ်ႈ၊

(ၶ)

ၶရိုင်,လိတ်ႈ = ၼိုင်ႈတိုဝ်းၶင်းသိမ်, ၵွၵ်းသ့်,ၶမ့်ၵၢၼ်လဝ်ႈလၢင်းၶဝ်ၵၢဝ် တိုဝ်းယိပ်းမိုဝ်ႈၶဝ်သိမ်,၊

ၶၼ်ႇၵၼ် = ၵၢၼ်သူပ်းၵၢၼ်ၵမ်,လီပိုင်ၶိူင်ႈ ၵၢၼ်သူပ်းပိုင်ၶိူင်ႈၵၢၼ် ၵလီၼ်,ၵၼေႈႁၢမ်ႈတပ့်ၶၼၼ်ႉ၊

ၶပၢၼ်း = သႃႇၵၢဝ်ၵၢၼ်ႁၢတ်ႉၵၢင်ႈၵၢဝ်လဝ်ႈသၢင်,လဝ်ႈလၢင်းၶဝ်၊

ၶႃႈၵႃသၢၵ်ႈ = ၵၢဝ်တူဝ်လွ့်ပိူၼ်ႈလူႉ၊ ၵၢဝ်ပိူၼ်ႈတႃႇ၊

ၶႃတၢင်းလီ = ယွၼ်းၶမ်,ၵုင်,တုင်းသိၼ်၊

ၶႃႈတပေးတေႃႇ = တၢင်ၶေႃႈၶၢမ်းၵူၼ်းၵျွၼ်းၵၢၼ်ဝႃႇၵဝ်ၶၼၼ်ႉ လွ့်တီႈၶိူဝ် ၵျွင်းလၢတ်ႈတေႃႇၵၼ် သၢင်,ထၢၵ်ႈလၢင်းထၢၵ်ႈၶဝ်လၢတ်ႈ တေႃႇလဝ်ႈၶဝ်ၶိူဝ်ၵျွင်း(ပွင်,ဝႃႈၵဝ်)၊

ၼၶႃးၽွ်, = တၢင်းႁိၼ်ယွ်ႈ၊ တၢင်းႁိၼ်တၢင်းယိမ့်ၵၢၼ်ယွ်ႈ၊

ၶေႃးၵျွင်း = လဝ်ႈသၢင်,၊ သၢင်,လွင်းၵၢၼ်တၢမ်းလဝ်ႈၵူဝ်၊

ၶေႃးၵႃး = သၢင်,လွင်းၵၢၼ်တၢမ်းၵူဝ်ၵႃး ၵေႃႉတီႈသွင် မိူဝ်ႈၶုင်ႈလွင်း ၶုႆႇ,လူးမၢၼ်,တၢပ်ႈ၊

ၶိင်း = ၽူႈလႃးယွ်,လူဝ်ႈၼၵ,ပၢၼ်ၵိုင် မီးၵုင်,မီးသိၼ်၊ ၶေႃႈၵွင့် တီႈၵူၼ်းလႃးၵၢၼ်ႁဝ်းမီးတၢင်းၵူဝ်ယမ်၊

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶိင်းလလုင်းၵိင်ႇ = ၽူႈလူၵ်ႈၶၢၼ်လုမ်းလႆးၶမ်ႉၵၢပ်ႇလဝ်ႈၶဝ်၊ (မိူဝ်ႈလိဝ်ၶိင်း ၵၢၼ်ပႂ်ႉသျင်း ၵပ်းသိုပ်ႇႁၢၼ်းႁိၼ်းၼလႈၶိူဝ်သျင်း လွႆႈထိမ် လဝ်ႈလၢင်းလဝ်ႈသၢင်ႇၶဝ် မိူဝ်ႈမီးတၢင်းၶႆႈလႆႈ)၊

ၶိင်းလူင် = ၽူႈၵၢၼ်ယူႇတီႈငဝ်ႈမူႇလုမ်းသေ တူလ်းၶိူဝ်မူႇလုမ်းတင်း သိင်ႈတင်းလူင်၊

ၶိင်းသျင်း = ၽူႈၵၢၼ်ၵႂၢၼ်လူႇၵႂၢၼ်တၢၼ်း၊ ႁူဝ်လူႇ၊

ၶိင်းၸျဝ်း = ၽူႈသိုဝ်ႇလဵၢ်ႇၶဝ်ႈၽဵၢ်းလဝ်ႈသင်ႇၶႃႇၶဝ်၊

ၶိင်းၵိပ်ႇ = ၽူႈၵၢၼ်ၽဝ်တဝ်ႈၵိပ်ႇတႃႇသွႆႇထၢင်တၢတ်ႇတီႈသျင်း၊

ၶိင်းႁူဝ်လုမ်း = ၽူႈၵၢၼ်တူလ်းၶိူဝ်ႁူဝ်လုမ်း လုမ်းၽႆႇလုမ်းမၶၢၼ်း၊

ၶိင်းႁူဝ်ဝတ်ႉ = ၽူႈၵၢၼ်တူလ်းၶိူဝ်ႁူဝ်ဝတ်ႉႁူဝ်ဝႃးၽႆႇမၶၢၼ်း၊

ၶိင်းသေႉသွင်ႇ = ၽူႈၵၢၼ်ၵႂၢၼ်ႁူဝ်ၶၢမ်းၶေႈလိူဝ်းၵျႃႇတၢင်းလီ၊ ၼမ်းတၢင်း လီၶဝ် ၸူႇလူးပူႇၶိင်း၊

ၶိင်ႇတြႃး = တီႈဝႆႉတိူၵ်ႈတြႃး(ၵုလ်တြႃး)၊တီႈဝႆႉတြႃးပိတၵၢတ်ႈလိၵ်ႈလၢႆး၊

ၶိူင်ႈပူတ်ႈၶိူင်ႈၶေႇ = မွၵ်ႇယႃႈၶဝ်ႈတၵ်ႇလၢၵ်ႈလႃႇ ၵၢၼ်တၢင်ႇပၢၼ်ႉတမ်းၽိူၼ် မိူဝ်ႉလူးၽြႃးတြႃးသင်ႇၶႃႇ၊

ၶိူၼ်ႈၵၢတ်းပူတ်ႈ = ၸူႇလူးလဝ်ႈၶဝ်တီႈၶိူဝ်သျင်းၶုပ်ႉဝႆႈၵုပ်ႇၶေႃး၊

ၶၢမ်ႇၵုင်ႇ = ၵျၢပ်ႉတူင်းၵုင်ႇသၢမ်ပိူင်၊ ၵဝ်ပုတ်ႉထ၊ထမ်ႇမ၊သင်ႇၶ ၵၢတ်း တီႈပိူင်ႈၵိင်ၵိူဝ်းလီ၊

ၶၢမ်ႇသိၶၼ် = ၵျၢပ်ႉၵဝ်သိၶၼ်သေ ယိပ်းၵမ်ၵႂ်ႈမၶၢၼ်ႈ၊

ၶၢမ်ႇသၢင်ႇ = ၵဝ်သၢင်ႇလွင်းၶိၼ်ႈပိၶၼ်သၢင်ႇ၊

ၶၢမ်ႇသၢင်ႇလွင်း = သၢမ်ပီးယေႈပွၵ်ႈ ၵၢတ်းပွႆးၵၢတ်းလၢမ်းသေၶၢမ်ႇ(ၶုင်ႈၼူဝ်း လွင်းသေၶၢမ်ႇ)၊

ၶၢမ်ႇမိတ်ႉ = ၶၢမ်ႇၵဝ်ၶေႈသျင်းလူင်(ၵမ်ႇၶုင်ႈၼူဝ်းလွင်း)၊

ၶၢမ်ႈၶေႈၵႃတႃ = ပိပႃႈၶေႈၸူႇမႃးလမ်လမ် ၵမ်ႇမီးတၢင်းၵူၶၼ်ႈၵႂၢၼ်ၸူႇ ပႃႈၶေႈၵၢၼ်ႉ၊

ၶိမ် = တႃႇပိၼ်တၢင်းတိုဝ်းလဝ်ႈသင်ႇၶႃႇၶဝ် ၵၼ်ၵိုၵ်းႁွမ်းပရိၵ်ႉၶရူႇ၊

ၶဝ်ႈသွမ်း = ၶဝ်ႈၵၼ်ယိူင်းလူးၽြေးပိၼ်လဝ်ႈသေလူႉပၼ် ၶဝ်ႈၵၼ်လဝ်ႈသင်ႇၶႃႇၶဝ်ၵိၼ်၊

ၶဝ်ႈတၢၵ်ႇ = ၵၼ်ၵဝ်ၶဝ်ႈပိုၵ်ႇၶဝ်လူဝ်(ၶဝ်ၶႅဝ်)ၼူဝ်ႈၵိတ်း၊

ၶဝ်ႈပၼ်းႁွၼ်ႈ = ၶဝ်ႈတၢၵ်ႇပၼ်ႈ၊ ၶဝ်ႈမုၼ်းတၢင်းၵိၼ်ၵၼ်ယိူင်ႈလွမ်းတၽုၵ်ႉသ၊ ၽၶဵၼ်ႇလိၵႃႇ လဝ်ႈလႅင်ၵူဝ်းၶဝ် ၵႃပ်ႈၽြေးပိၼ်လဝ်ႈၶၶဵၼ်ႉ၊

ၶဝ်ႈသီႇသိပ်းၵမ်းပႃၵဝ်ႈ = ၶဝ်ႈၵၼ်ယိူင်ႈၵဝ်တီႈ ၶၢင်းသုလႃႇတႃႇၵူႇတၢင်ႇတမ်းၽီတူၶၼ်ႈမိူဝ်ႉသေ ယွၼ်းလုၵ်ႈၶၶဵၼ်ႉ၊(ၶဝ်ႈႁူင်ၶမ်ႉၶူမ်း ၵၼ်မီး သီႇသိပ်းၵဝ်ႈႁွၼ်ႈ)၊

ၶဝ်ႈသိမ်ႇ = ၵၢၼ်လဝ်ႈရႃၼ်းၶဝ်ၵၼ်ၼိုၵ်ႉၵၼ်လူင်၊

ၶဝ်ႈဝႃႇ = မီးၶွႆႈလိူၼ်ပၢတ်ႇလွင်ႈၶမ်ႈၶိူင်ႈတေႃႇလိူၼ်သိပ်းၵိတ်း မူၼ်း ယူႇၶွႆးၵုၵ်ႈပုၵ်ႈပဝႃႇရၶေႇသၢမ်လိူၼ်၊

ၶဝ်ႈၶီႈငိုၼ်းတူဝ်း = ၶဝ်ႈၶီႈငိုၼ်းႁၢင်၊ ၶဝ်ႈၵွၵ်ႇမွၵ်ႇႁၢင်၊ႁူႈၶဝ်ႈႁူႈငိုၼ်းၵၼ်မိူဝ်ႈသႂ်ႈမိူဝ်ႈတၢၼ်းမႄးလိူဝ်ႇမိူဝ်ႈၵၼ်ႁူႈ၊

ၶူဝ်းသၢဝ်းႁႃႈ = ၵၢၼ်လၵ်းလိူတ်ႈၵၼ်ၼၽိၼ်သၢဝ်းႁႃႈပိူင်၊

ၶူဝ်းလွင်း = ၶူဝ်းၶိူင်ႈၵၼ်မိူၼ်ၶူဝ်းၶုၼ်(ၶုၼ်မိူင်းၵိၼ်းတီးယႃးၶဝ် မိူဝ်ႈႁွၼ်ႉ)၊

ၶွင်ႈပၼ်ႇ = ႁွၵ်းၵၼ်ၵဝ်မႆႉရူင်သၢၼ်ၵိတ်း၊

ၶွၵ်ႈမွၵ်ႇၶေႈပပ်ႉ = ၵဝ်ပၢၼ်ႈ(မႆႉသေ)ထုလ်ႇထူဝ်းလိူမ်ႈလိူမ်ႈ ယႂ်ႇၶၢင်ႈၵပ်ႈ ပိင်းၶေႈပပ်ႉ တၢၼ်ႈႁၢင်းမွၵ်ႇမႂ်သေၵဝ်သိဝ်ႇမိတ်ႈၶွၵ်ႈလွမ်း၊

ၶႃးၽၵ်းၶေႃမ် = ၵၼ်ႁျင်းလူင်လဝ်ႈသင်ႇၶႃႇတင်ႈတီႈသွင် မိူင်းမိတ်ႈ၊

ebook is created by www.Shanyoma.org

(င)

ငွႆႈၵိမ်း = တဝ်ႈၶမ့်ယၢတ်ႉ၊

ငိုၼ်းႁူတ်ႇထု = ငိုၼ်းလေႈငိုၼ်းလႅ၊ ဢၼ်လူႉတၢင်း တႃႉသိုဝ်ႇလိၵ်ႈၼူဝ်း ၼွင်သီႉပိူင်၊ တီႈၼူဝ်းၼွင်သီႉပိူင်ပိုင်ႈၵိင်၊

ငိုၼ်းလူင် = ယိူင်းလူးလဝ်ႈသင်ႇၶႃႉၶဝ်သေလူႉတၢင်း ဢၼ်မိင်းၶဝ် ဢဝ်သိမ်းပိူင်းဝႆႉ၊ ငိုၼ်းဢၼ်တိုဝ်းလႆႈပုၼ်ႈသင်ႇၶႃႉၶဝ်၊

ငိုၼ်းၶႃႉ၊ငိုၼ်းပႆ = ငိုၼ်းဢၼ်လွႆႈထိမ်လိူဝ်းတၢင် တူဝ်ၶႃႉလူႉ တီႈၸွင်းလဝ်ႈၶဝ်၊

ငိုၼ်းၵႃႈၽွၵ်ႈၵႃႈၵၢင် = ငိုၼ်းဢၼ်ပွႆးတႃႈပွႆးတၢင်းသေ ၵိပ်းဢဝ်တီႈႁုၼ်းၵႃႉၶဝ်၊

ငိုၼ်းဢမ်ႈမွတ်ႇဢမ်ႈမေႃ= ငိုၼ်းဢၼ်လႆႈတီႈႁုၼ်းၵွတ်းၵၢၼ် ယမ်ၽိူဝ်ႁူဝ်းၽိူဝ်ၶဝ်ႈ၊

ငိုၼ်းလၢတ်ႈၵႃႈၽေႃႉၸူဝ်= ပိုၼ်ႈဢဝ်လုၵ်ႈယိင်း(လုၵ်ႈသၢဝ်)ႁဵတ်း၊ ႁဵတ်းယွၼ်းၽႂ်ႇ၊ ႁုၼ်းလႄႈငိုၼ်းၶႃႈၶၢၼ်ႇၶႃႈၶႂ်ႈ၊

ငိုၼ်းပွႆးၵၢတ်ႉ = ငိုၼ်းဢၼ်ၵိပ်းတီႈႁုၼ်းၶၢၼ်ၶွႆးၵၢတ်ႉ၊

ငိုၼ်းဢမ်းမၢၼ်ႈဢမ်းမိူင်း= ငိုၼ်းဢၼ်သိုဝ်ႇသင်သင်သေ တၢင်ႇသိူဝ်းမိူင်း၊တၢင်ႇလဝ်ႈမိူင်း

ငိုၼ်းမၢပ်ႇ၊ငိုၼ်းမႂ် = ပိုၼ်ႈၽိတ်းႁဵတ်းဢလႄႈ ႁဵတ်းတိၵ်းႁႂ်ႈပၼ်ငိုၼ်း၊

ငိုၼ်းၵွၵ်ႉ၊မွၵ်ႉ၊ပုတ်ႈ = ဢဝ်တွင်းၼူၼ်းငိုၼ်းၼူၼ်းၶမ်း ဢဝ်လိုၼ်းၼူၼ်းငိုၼ်းၼူၼ်း ၶမ်းသေ လႆႈ၊ၶႃႈသိုဝ်ႇလိၵ်ႈ၊

ငိုၼ်းၽုင်ႇပႃႈၶိူဝ် = ငိုၼ်းဢၼ်လႆႈ၊တိုဝ်းလႆႈပုၼ်ႈလဝ်ႈၶဝ်ၶိူဝ်ၸွင်းလႆႈလႆႈၼွႆး၊

ငိုၼ်းၽုင်ႇပႃႈတွင်ႈ = ငိုၼ်းဢၼ်တိုဝ်းလႆႈပူးလိူဝ်းတၵႃႉၶႆ ၵွတ်းၵၢၼ်ၶေႃႈ ၵၢၼ်ႇၸွင်း၊

ငဝ်ႈၸွင်း = ႁူဝ်ႇတေႃႉၽုင်းၽြီးလဝ်ႈ၊

(ၸ)

ၸတုပရိသုတ်ႇထိ = သီၶၼ်လူင်ၶႃႈၶၼ်းၶဝ်လဝ်ႈသီႇဢၼ်၊

ၸရွပ်ႈ(ၸလွပ်ႈ) = တီႈဢၼ်တၵႃႉၶဝ်ယူႇ၊လႆႈယေႈလူဝ်ႈယေႈၶၢဝ်း၊ မိူဝ်ႈပွင် ၵၢၼ်သႃႉ၊သၶႃႉ၊

လိလ်ꩻတ်ꩻႁ်တ်ꩻထာမ် = ႁွ်ꩻလာတ်ꩻခ်ꩻၼွၵ်,ꩪꩪ တာင်ꩻၽိတ်ꩻဢခ်ပူ,ꩪင်ꩻခဝ်ဢမ်,ႁူ၊
လေꩻသျ = လေꩻဢခ်ဢဝ်ခင်သျ ခင်မ်ꩻသျႁ်တ်ꩻ၊
လေꩻၽောင် = မိူင်ꩻတိꩻဢခ်ႁျင်ꩻလဝ်ꩻသင်,ꩪျ,ꩪျ,ယူ,ꩪျ,ႁိူင်ꩻႁိူင်ႁိူင်ႁိꩻ ႁိꩻပွၵ်ꩻခိူင်ꩻ၊
လာၵ်ꩻသုၵ်ꩻ = ဢခ်လိဢိ,ယင်ꩻဢိတ်,သိတ်, လိူဝ်ꩻခင်,ꩪူခ်ႁူဝ်ႁူင်ꩻ၊
လာၵ်ꩻသုၵ်ꩻတူၵ်ꩻ = လိူဝ်ꩻခင်,ꩪူခ်ႁူဝ်ႁူင်ꩻတူၵ်ꩻသ်,ခ်ꩻခဝ်ꩻသွမ်ꩻၽၵ်ꩻသွမ်ꩻ၊
လွင်ꩻခမ်ꩻ = လွင်ꩻဢခ်ၵင်ꩻပခ်သာင်,လွင်ꩻခဝ် မိူဝ်ꩻလုၵ်ꩻတိꩻႁျင်ꩻလူင်ꩻ ꩪျ,လူꩻတိꩻမာခ်,တာပ်ꩻ၊
လွင်ꩻလေꩻ = လွင်ꩻပတိင်,၊ လွင်ꩻဢခ်လဝ်ꩻသာင်,လဝ်ꩻလာင်ꩻခဝ်ၵင်ꩻ မိူဝ်ꩻဢွၵ်,တာင်ꩻ၊
လွင်ꩻပဝ်ꩻ = လွင်ꩻၽိူၵ်,ဢခ်ႁွ်ꩻၽ်ခ်ဢဝ်မိꩻပဝ်ꩻယွခ်,လူင်ꩻ၊
လွင်ꩻခုခ်သာင် = လွင်ꩻႁာင်ꩻနိူင်ꩻလ်ာသိလ်ာငဝ်ꩻ ဢခ်ႁွ်ꩻၽ်ခ်၊
လူလုꩻလိၵ်ꩻ = ၽိုၵ်ꩻဢာခ်,ၽိုၵ်ꩻလူလိၵ်ꩻဢခ်ပံ,ꩪိခ်ꩻထိုင်၊
လ်ခ် = နိူင်ꩻသိူဝ်,လွင်တ်ꩻၽျေꩻလ်ပ်ꩻၽျေꩻလာပ်ꩻ နိူင်ꩻသိူဝ်,ဢခ်ꩪ. ꩪူခ်လ်ခ်ႁ်တ်ꩻ၊
လာတ်ꩻႁွခ်,ပာခ်ဢွခ် = ပာခ်ꩪူခ်ꩻဢခ်ပ်ခ်ပူခ်ꩻမျꩻ၊
လာတ်ꩻခ်ꩻပာခ်ခ်ꩻ = ဢခ်တိုၵ်ꩻပ်ခ်တူဝ်ပ်ခ်လ်ꩻယူ,မိူဝ်ꩻလ်ဝ်၊
လာတ်ꩻချေꩻပာခ်လိခ်ꩻ = ဢခ်တေပ်ခ်ၽ်ျချေꩻ တ်ာယဝ်ꩻဢခ်တေႁိူတ်,ပ်ခ်ထ်င်ꩻ
လဝ်ꩻသာင်, = သျ,မꩪေ,ခဝ်၊
လဝ်ꩻလာင်ꩻ = ပခ်,လာင်ꩻ၊ ဢခ်လိူဝ်ꩻတ်မ်ထူခ်ꩻနိူင်ꩻပိူင်ႁျꩻပိူင်သေ ꩪိခ်ꩻသုတ်ꩻထိပ်ခ်ရျ ခ်ꩻ၊
လဝ်ꩻမုခ် = မိူခ်ၵခ်တင်ꩻလဝ်ꩻလာင်ꩻ၊
လဝ်ꩻသာင်,လွင်ꩻ = (ပခ်,တုပလျ,သ)ꩪိခ်ꩻယူ,ႁျင်ꩻႁိူင်သေ သူပ်ꩻတူဝ်လ်ꩻ ပေꩻဢူခ်ꩻဢွခ်,လိူဝ်ꩻခင်,လဝ်ꩻသာင်,ခဝ်၊
လဝ်ꩻလာင်ꩻလူင် = လဝ်ꩻဢခ်တာမ်ꩻႁူဝ်,တေ,ၽုင်ꩻꩪိꩻလဝ်ꩻ၊

လဝ်ႈလၢင်းသႆႇမိုဝ်း = လဝ်ႈလၢင်းၵၢၼ်တၢမ်းလဝ်ႈလၢင်းလူင်၊

လဝ်ႈလၢင်းသုင်းမ = (ၵေႃးဝႃႇ,တႃႇ,လၵ်ႉယ)လဝ်ႈၵၢၼ်သင်,သွၼ်လဝ်ႈသၢင်, လဝ်ႈသၢင်,လွင်းၶဝ် လွမ်းၶၼ်င်,လွင်ႈၵမ်တၢင်းၵျၢင်ႇၶဝ် မီးၶၼၼ်ႇ၊

လဝ်ႈလၢင်းၽၼ်,တႃႇ = လဝ်ႈလၢင်း ၵၢၼ်လူႉႁၢၼ်ပိင်းသိမ်းၼူဝ်းလဝ်ႈၶဝ်တင်းၵၢၼ်, တင်းၺျင်းႁူမ်းၵၢၼ်ၶၼၼ်ႇ(ၼူဝ်းသင်,ၶိႆႇ)၊

လဝ်ႈၶိင်း = ၶေႃႈၶပေႆႇယမ်ထဝ်ႈလႆၢး၊

လဝ်ႈၶိင်းႁဝ်း = ၶေႃႈၶပေႆႇယမ်ထဝ်ႈလႆၢး ပိၼ်ၵေႃႇ၊

လဝ်ႈၶိင်းၶဝ် = ၶေႃႈၶပေႆႇယမ်ထဝ်ႈလႆၢး ၶဝ်ၵေႃႉၽႆၢ,ပုၼ်ႇ၊

လဝ်ႈၶိင်းႁဝ်းၶဝ် = ၶေႃႈၶပေႆႇယမ်ထဝ်ႈလႆၢး လႆၢၵေႃႉၽႆၢ,ႁဝ်း၊

လဝ်ႈလူးယေႈလူင် = ၼုၼ်မိူင်းၶွၼ်(လဝ်ႈၽေႃႇ)ၵၢၼ်လူင်းပၢင်းႁႃပႆႇလဝ်ႈၶဝ်လုၵ်ႉ သူလ်,ၵျၢင်,ၼိုၼ်ႈမိူင်းၶွၼ်၊

လဝ်ႈတၢတ်,မွၵ်, = လဝ်ႈၵၢၼ်ပိၼ်ႁူၼ်းတၢတ်,မွၵ်,မိူင်းၼုၼ်ၼိုၼ်ႈယူ,ၺျင်း ပိၼ်လဝ်ႈၶၼ်င်,ၺျင်းလွၼ်,ပူၼ်ႇယဝ်ႇၵွၵ်,ထၢတ်ႈ၊

လဝ်ႈၵူးမၢင်, = လဝ်ႈဝႃႇ,လႅလေႃးတိ၊

(သ)

သရၶႄႇ,ႁုင်, = ၵၢၼ်ယုမ်,ယမ်ၵိုဝ်းလီ၊

သပိတ်ႈ၊ႁွင်,ၶဝ်ႈ = ၼိူင်ႈသွႆ,ၵိၼ်ၶဝ်ႈလဝ်ႈသင်,ၶႃႇ၊

သရၶေ,၊ၶၼင် = ၽိုၼ်ၵၢၼ်လဝ်ႈၶဝ်လႅဝ်ႇတိုဝ်းမိူဝ်ႈဝႆႈမိူဝ်ႈသႃႇ၊

သႁႃႇ,ယ = ႁူၼ်းၶွၼ်ႈမူ,လုမ်း လိူဝ်းၵၢၼ်တၢင်းယုမ်,ယမ်တၢင်းၽိုၵ်း ၵမ်မိူၼ်ၵၢၼ်၊

သတိသမ်,မႃႇ,ထိ = ပွႆႇပႃးသူပ်းတူဝ်လႅဝ်ႇ ၵမ်,ပၼ်တၢၵ်,လႆႇၽႆၢ,ၵၢၼ် ၵၢၼ် ၵမ်,လီ၊

သြႃႇ,မျၢတ်ႈလဝ်ႈၵျေးလူး= ၵိင်ၵဝ် 'သိတ်ႇသႃႇ,ၽႄႇ,ဝုၵႃႉသရၶႄႇ,ႁုင်,' ၶၼၼ်ႇသေ

ebook is created by www.Shanyoma.org

ပၢၼ်မႄးတီႈပိူင်ႈတၢင်းတၢင်ႇ၊ ၵူၼ်းႁၢမ်ႈတပ်ႉတၢင်းလႂ်ႈ
တိုၵ်းသူၼ်းၵွႆႈၵၢတ်ႇတၢင်းလီၵၢၼ်လီ၊

သႂ်ႇယူင်ၽူင်းသွႆး = (ပီႈသူၼ်ဝႂ်ႇလႂ်ႇ)လၢတ်ႈၶၢမ်းယႂ်ႉတဵၵ်ႇ,တၢင်းႁၵ်ႉပူၼ်ႈမီး
တီႈၵၼ်၊ လၢတ်ႈၵွႆႈပူၼ်ႈလႅင်းၵၼ်၊

သီႇႁူဝ်ၵႃးသွမ်း = တူလႅဝ်းတီႈၵႃးသွမ်း၊

သၢင်းပဵင်ႇ = ၽိုၼ်ၽႄႈၵူၼ်းလဝ်ႈၶဝ်ႈၶုင်ႈပွတ်းတွၵ်ႈ၊

သုင်းသွမ်း = လဝ်ႈသၢင်ႇ,လဝ်ႈလၢင်းၶဝ်ၵိၼ်ၶဝ်ႈ၊

သူလႅဝ်ႇ,ၵျၢင်ႇ = တီႈၸႂ်းလဝ်ႈသင်ႇ,ၶႃႇ,ၶႃႇ,ယူႇ,သဝ်းလႅတ်းဝႃႇ,(မိူင်းသူလႅဝ်ႇ,
ၵျၢင်ႇ)၊

သႃႇၶပၢၼ်း = တူလႅဝ်းတီႈၶပၢၼ်းၶေၶၼ်၊

သိၼ် = ၵူၼ်းၽိင်ႈယုၼ်းႁၢလီၶဝ်ႈၵမ်မၼ်ႈပၼ်ႈတိုဝ်း၊

သိၼ်ႁႃႈ = သိၼ်ၵူၼ်မီးႁႃႈသိၼ်ႈ၊

သိၼ်လူႉ = ၵၢတ်ႇၽိတ်းတီႈသိၼ်ႁႃႈ၊

သိၼ်ပွင်ႇ = ၵူၼ်ၵမ်ႇ,ၵမ်လႂ်ႈတင်းႁႃႈသိၼ်ႈ ၵူၼ်လူႉသိၼ်ႈၼၢင်လိူဝ်း
ၶေၶၼ်၊

သိၼ်လၢင်ႇ,သိၼ်လႂ်း= ၵူၼ်ၶၼ်ႈသႂ်ႇလူႉ၊

သိၼ်ၵွၼ်ႇ,(ၵလႂ်ႇရ)= ၽရႃႉသဝ်ႇလႂ်ႇ၊ပီႈသူၼ်ဝႂ်ႇလႂ်ႇ၊သမ်ႉၽပ်ႇပလႂ်ႇပဝႂ်ႇလႂ်ႇ၊

သိၼ်ပၵ်ႇ,(ၵထင်ႇ,ၵသီႇ,လ)=(ၵုပေႃးသထသီႇ,လ) ယုၼ်းၵိုၼ်းဧလႈသၢင်ႇ,လွင်း
ၶဝ်တိုဝ်းၵမ်မိူဝ်ႈဝၼ်းသိၼ်ၶိုင်းဝႂ်ႇ၊

သိၼ်သိပ်း(တသသီႇ,လ)= သိၼ်လဝ်ႈသၢင်ႇ,ၶဝ်တိုဝ်းၵမ်၊

သိၼ်သီႇ,(လတုပရိသုတ်ႉထိသီႇ,လ)= သိၼ်လဝ်ႈလၢင်း(ၵျႃ ၶၼ်း)ၶဝ်၊

သိၼ်းလုင်း = ၼုၼ်တီႈလႂ်ႈလိၵ်ႈ ၵူၼ်ႁူပ်ႉထူပ်းလႃးလဝ်ႈၶဝ်ၵွၼ်တၢင်း
သႂ်ႇပၢင်းၶိုၼ်ႈလႂ်ႈလိၵ်ႈ၊

သူပ်းၵၢမ်း = (ၵိုၼ်လူင်သူပ်းၵၢမ်း) တီႈၸႂ်းလဝ်ႈသင်ႇ,ၶႃႇ တင်းပွၵ်ႈၶိုင်ႈ
လိၼ်သိၼ်ႈဝီ၊မိူင်းမိတ်ႈ၊ မိူင်းမၢဝ်းတုမ်ၵၼ်၊

ebook is created by www.Shanyoma.org

သွမ်းသတ်းထႃႇ = ၵိၼ်းလူႇတႃႇသိုဝ်ႉသွမ်းၶဝ်ႈၽၵ်း၊
သွမ်းမႃႇသႃႇ = သွမ်းဢၼ်ၵွၼ်းလွမ်းၵေႃႉတႅမ်၊ လူႇလွမ်းၵေႃႉတႅမ်၊
သွမ်းပလွႆႉလယႃႇၶႃႇၵုၵ်ႉၵႃႇ = ၵိၼ်းလူႇဢၼ်သိုဝ်ႉလႆႈသွမ်း၊ သၢင်ႇၵၢၼ်း၊ႁူင်းယႃႈ ယႃႇယေႃးလိူဝ်ႉယေႃးၵိတ်း၊ ၵိၼ်းလူႇဢၼ်လွႆႈလႆႈတင်းသီႇ ပိူင်၊
သွမ်းၶႅ = ၶဝ်ႈမႃးၶႅလဝ်ႈၶဝ်၊
သွမ်းဝၼ်း = ၶဝ်ႈတႃႇမိူဝ်ႈၵၢင်ဝၼ်း၊

(တ)

တၵုၵ်ႈ = သၢင်ႇၵၢၼ်းဢၼ်တူပ်ႉသေတၢင်ႇမႃႇ မိူဝ်ႈၶဝ်လဝ်ႈဝႆႈၽြႃး ၶဝ်ႈသိမ်ႇ၊ ၶၢမ်ႇသၢင်ႇ၊
တၵႃႇလူင် = သၢင်ႇလွင်း၊လဝ်ႈသၢင်ႇၶေႃ လဝ်ႈလၢင်းၶဝ်ႁွင်ႉၵူႈလဝ်ႈ ၵဝ်ႇၽႅမ်ၶၼ်း၊
တၵႃႇၼမ် = လဝ်ႈသၢင်ႇလဝ်ႈလၢင်း၊ သၢင်ႇလွင်းၶဝ်ႁွင်ႉၼမ်ႈၽႅမ်ၶၼ်း၊
တၵႃႇၶိင်း = ၶဝ်လဝ်ႈႁွင်ႉတၵႃႇၽူႈလိူဝ်း၊
ၼၵႃႇၶဵဝ်း = ၶဝ်လဝ်ႈႁွင်ႉတၵႃႇၽူႈယိင်း၊
တၵႃႇၶႅၼ်းမိူင်း = ႁူၶ်းတၵႃႇမူႇလုမ်းဢၼ်ယူႇၶႅၼ်းမိူင်းတီႈႁူင်းယူႇ၊
တၵႃႇၶွၵ်ႈမိူင်း = ႁူၶ်းတၵႃႇဢၼ်ပဵၼ်မူႇလုမ်းၶွၵ်ႈတီႈမိူင်းတင်ႈႁူင်း၊
တႃႇသၢင်ႇၵၢၼ်း = ၵႅၼ်သၢင်ႇၵၢၼ်း ဢၼ်ယိပ်ႉၵွတ်းလွၵ်းၵပ်းတၢမ်းၵၼ်၊
တီႈတမ်းပၢၼ်းပွၵ်ႉမွၵ်ႇယႃႈၶဝ်ႈတၵ်ႇ = ယုမ်ႇယမ်ပဵၼ်တီႈပိူင်ႈၵိင်ႇလႆႈ၊တီႈဝႆႈ၊ တီႈ ပၼ်တၢင်းလူႇ၊
တီႈၶုပ်ႉတီႈဝႆႈ = ၽြႃးတြႃးသင်ႇၶႃႇ၊
တိုၵ်ႈလူင် = တီႈဝႆႉလိၵ်ႈလၢႆးတြႃးပိတၵႃတ်ႈတင်းၵျွၼ်း၊
တုၵ်ႉၶ = ၶေႃႈလူပ်းလင်မိူဝ်ႈၶဝ်လဝ်ႈပၼ်တြႃး ဢၼ်ၶွႆႈတၵႃႇတွင်း ၵိမ်း၊

ebook is created by www.Shanyoma.org

တုင်း = ၼိူင်ႈၵိုၵ်းၵၢၼ်,ၸျင်းၶွင်သိၼ်၊
တုင်းႁူမ် = (ၶွၼ်ႈမူဝ်,)တုင်းၵၢၼ်မိူၼ်ငူင်းလၢင်ႉ၊
တုင်းပျူး = တုင်းၽဵပ်ႉၵၢၼ်ပီၼ်မႄ၊
တုင်းငိုၼ်းဝူတ်ႉထု = ၵီပ်းငိုၼ်းၵၢၼ်တေၶုႃႉ,လူ,တၢၼ်းတီႈၸျင်းလဝ်ႈသင်,ၶျႃႉ၊
တုင်းၶၢမ်,လံႈ = ၵမ်,လံႈၵျိတ်းၽိတ်းၵျိတ်းပိူင်ႈၼတေႃႉၼတေႃႉ၊
တူင်ႉသၢမ်ဝီင်း = တီႈမီးၸွင်းမူးလူင်ၵၢၼ်လိုဝ်းသီင်ယွႆႉ,ၶွႆးမိူင်းလေႊၽၢင်၊
တံ,လွင်းလွမ်းႁွႆး = လပ်းလွမ်းၵၢလီၼ်ၵၢၶေးလီလီ၊
တွင်ႈထၢမ်ဝတ်းဢၢၼ်ယေးႁႃႉ,= တွင်ႈထၢမ်တၢင်းယူ,လီလဝ်ႈၶဝ်၊
တေႃႉတၢမ်, = ၵဝ်ႁွၵ်းၵွၼ်,တၵ်းၶမ်ႉမႃးထွၵ်,တီႈဝၢင်းၸျင်း၊ မီးတၢင်း ၽိတ်းသေတေႃႉၶမ်ႉ၊
တွင်းတူဝ်တွင်းလွႆ = ၶင်,ႁႃႈပူ,ၶိင်းၶဝ်သိုပ်,ၵဝ် ၶေႃႈသင်,သွၼ်ၸြႃႉ,မျၢတ်ႈ လဝ်ႈၶျေးလူးၶဝ်သင်,သွၼ်မႃးၶၼ်ႉၵမ်,ပၼ်ပိူင်ႈ၊
တွင်းတၵ်ႉၼိင်ႈသိုဝ် = လွမ်းၶင်,လွင်ႈၵျၢင်ႉတၢင်းႁမ် ၵလီၼ်,ၵၶေးမီးၶၼ်ႉ ၵမ်,ပၼ်သီ,လံႃႉလံႃႉပိူင်၊
တံးဝတ်ႉ = မူ,လုမ်းၵၢၼ်ပီၼ်ၶွႆးၸျင်းလွႆ၊
တၢမ်, = ၵၢၼ်ယႃႉတၢင်းၽိတ်း၊
တမ်ႈလိၵ်ႈ = ၵဝ်ႁမ်ႁူ,ႁမ်ႁုတ်,၊ ႁမ်ပီႈႁၼ်းလိတ်ႈ ႁူးလိၵ်ႈႁူးလၢႆး ႁူးတြႃး၊
တုမ်,ႁဝ်ႉၵျၢင်ၽဝ်း = တီႈၵျၢင်မႄတုင်း ၵဝ်မံၽဵၼ်ႈၵျိတ်းၽိူၵ်,လမ်ႁၢမ်းႁၼ်ပေႃး ၶင်,တႃႉႁဝ်ႉ၊
တူဝ်ၵမ်,ႁွတ်ႈၶိင်းၵမ်,ထိုင်= ပိူဝ်ႈၸျင်းယူ,ႁံၼလႈ ငိုၼ်းဝတ်ႉထုလူ,တၢၼ်းၶၼ်ႉ လံႈၵဵဝ်ႈၵၢပ်ႈၶိင်းတၢင်တူဝ်ၶဝ်ၶုႃႉ၊

(ထ)

ထႃႉၽူမ် = ၵဝ်မိတ်ႈၵွၼ်,ၶုတ်,ပိတ်ႈၶူၼ်ႁူဝ်၊

ebook is created by www.Shanyoma.org

ထႃႇၶူတ်ႇ = ၵၢဝ်မိတ်ႈၵွၼ်ႇၶုတ်ႇပိုတ်ႈၶူၼ်ၶူတ်ႇ။
ထၢင်သွမ်း = တီႈထွၵ်ႈၶဝ်ႈသွမ်းၽၵ်းသွမ်း ၵၢၼ်ၵၢပ်ႈလူႇယဝ်ႉ။
ထၢင်ၶေႇၵိင်ႇ = ထၢင်ၽၢႆႈလူင် ထၢင်ၵွၵ်ႇၶွၵ်ႈလဝ်ႈၶဝ်။
ထူလ်ႈမွႆၵၢင်း = ၵၢဝ်ၶိူဝ်ႇ,တိုတ်ႉပိုတ်ႈမွႆၵၢင်း(ၶူၼ်ၵၢၼ်ၵၢမ်ႇ,လႆႈဝႆႉ)။
ထူတ်ႇ တြႃး = ၵၢၼ်ၵၢဝ်ပႃႇ,လိၽၢႆႇ,မႃၶၼ်ႈပိၶၼ်ႇ,ပိၶၼ်ၽၢႆႇ,တႆး။
ထမ်ႇမိယႃႇလတ်ႉထ = ၶူဝ်းၶွင်ၵၢၼ်ၵၢမ်ႇ,လိူဝ်း လႆႈလူလ်ႈၶူၼ်ႇ,ၵျႃးပိူင် သမ်ႉၼဝႈ
တူဝ်ၽိတ်းသႃမ်ပိူင် သူပ်းၽိတ်းသီႇ,ပိူင်လိူဝ်းၶၼ်ၶၼ်ႉ။
ထွမ်ႇ တြႃး = တုင်းၵၢဝ်ၶေႃႈသင်ႇ,သွၼ်။ ၵၢဝ်ၶေႃႈသင်ႇ,သွၼ်ၽြႃးပိၶၼ်
လဝ်ႈသႂ်ႇ,လႂ်။

ထမ်ႈသႃမ်ပိုဝ် = တီႈလဝ်ႈဝႃႇ,လြလေႃးတီၸႃႇ,ႁိတ်းၵၢၼ်ၽေႃႇ,ဝၶေႃႇ ႁႃ တြႃး
မၢၵ်ႈၽူဝ်ႇ,ၶိပ်ႉပႃၶၼ်ႇ။

(ၶ)

ၶေႃႈႁိူၼ်းၵင်ႈၽေႃႁိူၼ်းလပ်ႉ = ၵမ်လိူဝ်ႈႁိူၼ်းလိူဝ်ၵၢၼ်ၼလ; ၵမ်ႇ,လွမ်းႁၢၼ်တၢင်း
ၽိတ်းတၢင်းပိူင်ႈၵၢၼ်။
ၶေႃႈသျင်းလူင် = လုၵ်ႉတီႈၽေမႃႇ,ရၽၢင်ႇ,တေႃႇ ၽေႃသၢင်ႇ,ဝၢင်ႇ။
ၶေႃႈၶဝ်ႈဝႃႇ = လိူၼ်ပိုတ်ႇ,မွႆ။
ၶေႃႈၵွၵ်ႇ,ဝႃႇ = လိူၼ်သိပ်းၵိတ်းမွႆႇ။
ၶေႃးၶိင် = မႃၶၼ်ႈႁူၼ်းတၢင်းမိူင်းမေႃႇ ၵၢၼ်ပိၶၼ်တီႈႁိူတ်ႇ,ႁူဝ်ႇ,တေႃႇ
ၽုင်းၽြီးလဝ်ႈယႃသႃႉထမ်ႇမႃႉ။
ၶၢႆးႁိူၼ်းသွမ်း = ၶၢႆးလိူဝ်းတမ်းၶေႃႈႁိူၼ်းသေ ၸႃႇယူႇ,ႁိမ်းသျင်း မိူဝ်ႉၶဝ်ႈ
ၽၵ်းလဝ်ႈသင်ႇ,ၶႃႇ။
ၶၢႆးႁိၼ်းသွမ်း = ၶၢႆးလိူဝ်းၸႃႇ,ႁိၼ်းၶဝ်ႈၽၵ်းတႃႇ,လူႇ,ၵၢပ်ႈ ၶၢႆးလိူဝ်းၵၢဝ်

သိၼ်ပၵ်ႉ,သေၵ်ႉၶၼ်းသွမ်းတေႃ,ၽြႄးပိၼ်လဝ်ႈ၊

ၶဵၢႆးလူင် = ၶဵၢႆးႁိူၼ်းသွမ်းၵေႃႉၽူႈပၼ်ပီႈပၼ်ႁူဝ်၊

ၶဵၢႆးထွၵ်ႈ = ၽူႈယိင်းၵၼ်လွႆႈမိုဝ်ႉသွမ်းၶဝ်ႈၽၵ်း လဝ်ႈသင်,ၶႃႉ,ယေး လူဝ်ႈယေးၶၢဝ်း၊

ၶဵၢႆးထၢမ်း = ၶဵၢႆးႁိူၼ်းသွမ်းၵၼ်ၵွၵ်ႉႁိုင်ၵွၵ်ႉယၢဝ်း၊

ၶဵၢႆးသိၼ် = ၽူႈယိင်းလိူဝ်းၸူႉႁၢပ်ႇသိၼ်၊

ၶွႆးလုၵ်း = ၽဵၢ,လင်ၽႄမႃႉ,ရၽေႃင်,(ၽႄတူၼ်ႉလူမ်း)တီႈယူ,တီႈၶွၼ်း လဝ်ႈလၢင်းၶဝ်၊

ၶွင်ၽႄ = တီႈသွင်းလဝ်ႈသင်,ၶႃႉ,တင်ႈလင်ႈၶၼ်ႈ ၵွၼ်တၢင်းၵေႃႈတင်ႈ မႃးယဝ်ႉပွၵ်ႈၶိူင်ႈ၊

ၶွင်တူၼ်း = မၢၼ်ႈၵၼ်တင်ႈသွင်းဝတ်ႉပွၵ်ႈၶိူင်ႈလင်ႈၶၼ်ႈၵမ်,မီးၸူႉ၊ (မိူင်းၶမ်ႉၶမ်း)၊

ၶေႃတ်ႈသမီးတွင်, = လွႆတီႈမိူင်းမိတ်ႈလုၵ်ႈၶိူင်ႈ ၵၼ်သွင်းလဝ်ႈသင်,ၶႃႉ,ၸူႉ, တင်ႈပၢၼ်သိုၵ်းရျူ,ပၢၼ်,တေဝႃး၊

ၶွၼ်းသိၼ် = ၸူႉ,ၵမ်သိၼ်ပၵ်ႉ၊

ၶပ်ႉပတိ = ၽေႉ,ၶဝ်ႈၽၵ်း၊ သၢင်,ၵၢၼ်းသွင်းတီႈယူ,ၼလႈ ယႃႈယူတ်း ယႃႈယႃ ယေးဝၼ်းသွင်ပၢၵ်,သီ,သိပ်းပွၵ်ႈ၊ ၶူၼ်ႉၶဵ်းၵၼ် လႆႈပိုင်ႈၵိင်ၶူဝ်းၶွင်လူင်သီ,ပိူင်၊

ၶွပ်ႈၵၢပ်ႈ = ၵဝ်တူဝ်ႁွႈတီႈၵၼ်ယုမ်,ယမ် တမ်းပၼ်ႁွႈလႆႈလီ၊

ၶမ်ႉသွမ်း = ၶမ်ႉၵၼ်လွႆႉတိုဝ်းပုၼ်ႈၽြႄးတြႃးသင်,ၶႃႉ၊

ၶမ်ႉယၢတ်, = ၶမ်ႉၵၼ်သွ်,တဝ်ႈ၊တိင်,၊ ငွႆးသေႁူတ်းသွ်,လိၼ်မိူင်းဝႃး လူ,တၢၼ်းယဝ်ႉ၊

ၶမ်ႉလိၼ်းၵၢင်လွႆ(ၶမ်ႉလိၼ်းၶမ်း)= မၢၼ်ႈႁူၼ်းၵၼ်ပိၼ်ပၢင်လိုဝ်ႈလူင်မိူဝ်ႈႁူၼ်း တၵႃႉ,တေၶိုၼ်ႈၸူႉ,လူ,တၢၼ်းတီႈသွင်းလွႆလိၵ်း၊

ၶေႃင်းမိူင်းၶွင်း = ၼမႈၶုၼ်မိူင်းၶွင်း(ၶေႃင်းၽႄတႆး)ၵၼ်ပိၼ်ပီလိုဝ်ႉလေးတႃ,

ebook is created by www.Shanyoma.org

ယရု,လဝ်;ခဝ်၊

ခေါင်းၾ့ရု,လူင်မိူင်းခွၼ်= ၼမ;လဝ်;လူးယေ; ၵၼ်လို့ၶူ,ပၢင်းရၢပ့်လဝ်;ခဝ် တီ; သူလ်,ရျၢင်,ၼိုၼ်;မိူင်းခွၼ်၊

(ပ)

ပရိဂ်;ၵြီး =(ပရိတ့်တသုတ်;တ)သုတ်;တၢၼ်, ၵၼ်လဝ်;ခဝ်လံ;ၵၢၼ်, သွၼ်ၵွၼ်တၢင်း၊

ပရိသုတ့်ထ = ၵွၵ်,ၶင်းပိုင်သ၊,သၶေ,သေ ၵိတ်းရူၼ်းၵိူၼ်း၊

ပတီသင်,ခ၊ယေး = ၶူၢမ်းၶူၼ့်လူလ်;ၶူဝ်းၶွင်လူင်သီ,ပိူင်၊

ပယေးဂသိၼ် = ၼိူင်;ၵၼ်လို့တီ;ၵိတ်းၽိတ်းသိၼ်၊

ပ၊,လိတေ၊, = ၶူၢမ်းလၢတ်;ရူၼ်းမိူင်းမ၊ဂထခဝ် ၵၼ်လဝ်;ပုတ့်ထၵဝ် တိုဝ်းၵဝ်လို့ မိူဝ်;သင်,သွၼ်ပွၼ်;ခံးၼခပၼ်ခၼ်၊

ပ၊,တိမွၵ်, = ဝိခယေ ၵၼ်လဝ်;လၢင်းမ့်,ခဝ်လံ;ထွမ်,ခၼ်၊

ပ၊,ရ၊,ၽေဝသုတ်; = သုတ်;တၢၼ်,ၵၼ်ပႃးလွမ်းၽိုၼ်သွၼ်ခရိူဝ်ရှူင်း သုတ်; ၵၼ်ခံးလူလ်;တၢင်းလူလ်ဝ်ရူၼ်းသိပ်းသွင်ပိူင်၊

ပေ,တသုတ်; = ပႃးၶင်းၽိုၼ်သွၼ်ခရိူဝ်ရှူင်း သုတ်;တၢၼ်,ၵၼ်ခံးၼိုဝ်း ပြိဂ့်တ၊,ၽီၽိတ်,လိုဝ်းခၼ်၊

ပေ,သွင်လၢင်၊တၢင်သွင်လုၵ်; = ပေးသိုဝ့် တိုဝ်းၵၼ်ယ့်,ၵၼ်လူင် ပေး (ပေ,သွင်ၵၼ်၊လုၵ်;ခၼ်သွင်သိူင်း) ခံၢသမ့်တိုဝ်းၵၼ်လိဂ့်ၵၼ်ခၼ်၊

ပြူတြ၊း = တူလ်းတီ;ထုတ်,တြ၊း၊

ပၵ့်ပိူ့လၢတ်;ၶွၼ်ပၢၼ်ၵွၼ်ၵိတ်းမးဝ၊;ဝို့= ၵိူ;ပေးရိုင်,တၢင်းဝၼ်းလင် ၵွၼ်ၵိတ်း ပွင် ၵၢၼ် ဂ၊,မ၊,ဝ၊,လရ ဂုသလဝို့မးခၼ်၊

ပၢၵ်;လွင်;ၼခတေၢင်း = မွၵ်,လၢတ်;လွင်;လီတၢင်းလ၊၊

ပိဂ့်လပ်းရပ်းတၼ်တၢင်းပံမိူင်းၵၼပ,လေးပႃး= ၵမ်,ပၼ်ၵိတ်းၵၢၼ်ၵဂုသလဂမ်,

မပတ်ထ ႁၢမ်ႈတပ့်တုလရိတၵၢၼ်ၶၢင်ႊ၊

ပိၵ်ႉတၢၼ်ႇ၊တိုမ်း = ၼိူင်ႈမုင်းၽႅ,ၶိူဝ်ႁူဝ်ႁူၼ်ႇ,ႁၢင်းလဝ်ႈ၊ မုင်းၶိူဝ်တိူၵ်ႈတြႃး လဝ်ႈ၊

ပွၵ်ႈဝႆ,သႃ,ၼိုၼ်း = (ပွၵ်ႈဝႆ,ၶႃၼိုၼ်း)ၶူႇ,လူ,ၶူႇ,တၢၼ်းယဝ့်ၼိုၼ်းမိူဝ်း၊

ပွၵ်ႉၵုင်းၶေႃးလဝ်း = တီႈၶျွင်းလဝ်ႈသင်,ၶႃႇ,မႃးတင်ႈပွၵ်ႈၶိူင်ႈ တီႈလ်ၶၼ်လိၶၼ် သၢမ်မိူင်းၵၢမ်းၵၼ်(လိၶၼ်မိူင်းပွၼ်)၊

ပၢင်ၶၼ်မ်(ပၢင်ၶၼ်မ်မၢၵ်,ဝၢဝ်း)= တီႈၵၢၼ်ၶျွင်းလဝ်ႈသင်,ၶႃႇ,ၶဝ်ႈတင်ႈယူ,သဝ်းသွင် ပွၵ်ႈသွင်ၽဝ်,(တၢင်းမိူင်းဝုလ်း)၊

ပၢင်းတြႃး = ၵဝ်တြႃးတေလူတေၽတ်း၊

ပၢင်း၊ =ယုၵ်ႉမႃးယုၵ်ႉၶူႇ,၊ၵဝ်ၼိုၼ်ႈတၢင်းသုင် လုၵ်ႉတၢင်းသုင်ၵဝ် လူင်းတဵမ်,၊

ပၢင်,ပွႆး = ၽဵၼ်,လိၶၼ်ၵၢၼ်တင်ႈပွႆး ၽဵၼ်,လိၶၼ်ၵၢၼ်ၶူင်ႈမေႃး တင်ႈပွႆး၊

ပဵင်းလင်း(ပျူႉ,ပတ) =တၢင်းလင်းၶၼ်ႉဝႆႁိူင်ႁိူင်၊ၶႆႈလေႃႉသိုပ်,ၶႆႈလေႃႉလွႆတေႃးသၵၢၼ် ပႃးၵသေႃ,ဝၶပဵလွႆႉလေး၊

ၽၢတ်ႈပႃႇ,လိ = ၽႅ,ၶၢမ်းပႃႇ,လိ၊

ပတ်းယူးလူၽဵဝ်ႈ = တင်းပတ်းတင်းတူလ်းတင်းၽဵဝ်ႈ၊

ပဵတ်ႈလျႁႃႇလီ =(သပ့်ပပႃႇ,ပသ့်သၵၢၵရၶမ်,၊ ႁုသလသ်သုသမ်,ပတ်တႃႇ,) ၵၢၼ်ၵၢၼ်ၵမ်,လီၶၼ်ႉၵမ်,ၵျႅတ်း၊ ႁျႁဵတ်းၵၢၼ်လီ၊

ပၢၼ်းၵုမ်း = ၵၢၼ်သုပ်းႁူဝ်သၢင်,လွင်းၶဝ် ၼိူင်ႈၶူဝ်းလွင်းလိူဝ့်ၶိူင်ႈ၊

ပၢၼ်ႉမွၵ်, = ၽိူၼ်သ့်,မွၵ်,ယႃႈ လိၵ်,(လဵၵ်,)တမ်းမွၵ်,ယႃႈ၊

ပၢၼ်းပွၵ်ႉပွၵ်ႉ = မွၵ်,ယႃႈတင်းၶဝ်ႈတၵ်,(ၶဝ်ႈတွၵ်,)၊

ပၢၼ်,ၵျူး = ဝၢၼ်းထိုင်၊ မွၵ်,ထိုင်၊လၢတ်ႈၵႂ်ႈႁူဝ်ၶၼ်း၊

ပြၢၼ်,လိၵ်ႈ = လိၵ်ႈလိူဝ်းၼိုၼ်ႈထိုင်ၶၼ်ႉ ႁုဝ်လိုမ်းဢလႈၼိုၼ်းဝႃႈၼိုၼ်းသမ့်၊

ပၼ်,တူႉပလႃႇ,သ = သၢင်,လွင်းၵၢၼ်ယူ,ၶျွင်းႁိူင်သေလႆႈထွမ်,ငိၼ်းတွင်းၵဝ်

ၶေ¸;သင်,သွၶ်လ၀်;ၶ၀် ထၢၶ်;ပေႃးယီၶ်,ဧင;ၵူၶ်;
ၵွၶ်,ယဝ့်လင်,ႁိတ်းသၢင်,၊

ပ်ၶ်;ပုၶ်း = ပ်ၶ်;တ¸,တ်မ်;လိၵ်;သ႓်,ၵၢၶ်ၵၢ၀်ထၢၶ်,မို့မၢၵ်,လၢင်းတင်း
ခ၀်;ၶ်၀်သ႓်,ၶမ့်ထုၵ်းထူယဝ့် ၵၢ၀်တၢၵ်,လ်တ်,၊

ပပ့်လမ် = ပပ့်ၵ်င်းလူမ်းၵၢၶ်ၵၢ၀်ၽွင်ထၢၶ်;မို့မၢၵ်,လၢင်းၶ၀်;ၶ်၀်
(ၶ၀်;လူ၀်)ၶမ့်သၢမ်ယၢင်,ၶို့ထုၵ်းထူသေတၢၵ်,ႁ်င်;၊

ပပ့်ၵိင်းလူမ်း = ပပ့်ၵၢၶ်ၵၢ၀်လေ;သ¸ႁိတ်းတီ;ၵူိင်,ၵ်င်းလူမ်း၊

ပပ့်ၽြေး = ပပ့်ၵ်င်းလူမ်းၵၢၶ်ၵၢ၀်ရူးတ်မ်;တြႃး၊

ပပ့်ပ်လ့်လိတ = လ၀်;သၢင်,၊

ပပ့်ပ်လ့်လိတသ¸,မၶ = လူိ၀်;လိ;ၸေပၢၶ်ပ်ၶ်လ၀်;ရျၶ်း၊

(ၸ)

ၸေ¸ရ¸,လမၢတ်; = ၸေလိၢးတ¸လိ¸ ၵၢၶ်ၵၢ၀်မို့ရူင်ၸေ,သၢၶ်ႁိတ်း၊

ၸေမ¸,ရၸၢင်, = (ၸေတူၶ့်လူမ်း)ၸေၵၢင်ၶေ;ၷျင်းလူင်၊

ၸေၶမ်း = မၢၶ်;လုၵ်;ၶူိင်းတီ;မူိင်းရူ၀်းၵၢင့်ၵၢၶ်ၷျင်းလ၀်;သင်,ၶ¸,
တင်;ပွၵ်;ၶူိင်;၊

ၸေမို့(ခိင်း) = ခိင်းၸေမို့ၶွင်ၶမ်းၶမ့်ၶမ်း ၵၢၶ်ပ်ၶ်လ၀်;တ¸,ၶေွင်းမူး
သူ,ၶူိင်;တီ;ရုင်းၵလ¸း၊

ၸေ;ၷွပ်းလၢပ်; = (ၸေ;လ်ပ်း)ၸေ;သူိ၀်,ၵၢၶ်ၵၢမ်,သ႓်,ၶုၶ်;သ႓်,ၸူင်း၊

ၸီမိလ့်သ¸, = ၸီယုပ်းၸီယၢပ်,၊ ၸီတုပ်းၸီတၢပ်,၊ၸီၵၢမ်,မီးတၢင်းလိ၊
ၸီၵၢၶ်တၢင်းလ¸သူင်,ပ်ၶ်၊

ၸူးမြၢင်, = လိ;ႁူပ့်ထုပ်းလ၀်;ၶ၀်၊

ၸုင်,ပ¸;ၶူိ၀် = တီ;လ၀်;သင်,ၶ¸,ၶ၀်လိၢလိ၊၊

ၸုင်,ပ¸;တ႓်; = တီ;ခိင်းလလုင်းၵိင်,၊ ၶ်ၢးႁူိၶ်းသွမ်း၊လၷွပ်;ၶျေသိၶ်၊
တီ;လူိ၀်းႁိတ်းၵၢၶ်လူၷျၶ်လုမ်းလ¸းၽြေးတြႃးသင်,ၶ¸,၊

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၼုင်းဢြီးလဝ်; = တူလ်ႈတီႈႁူဝ်,တေႃႇၼုင်းဢြီးလဝ်;ၶခႄ်ႇ၊
ၽိတ်းႁုင်,ၽိတ်းသိၼ်= ၵၼ်ၵမ်,လီယုမ်,ယမ်ပိုင်;ၵိုင် သမ့်လႆ;ယုမ်,ယမ်ပိုင်;
ၵိုင် ၵၼ်တူဝ်သူပ်းၵမ်,လီၵွတ်းသမ့်လႆ;ၵွတ်း၊
ၼူဝ်းၶျၢၵ်း(ၼိင်း) = ၵၼ်လႆ;ထူပ်းတၢမ်,လိုပ်;ၵွၵ်,လိၼ်မိူင်းသိၼ်;ၶိ(ပႂ်ၢ;
ယူႇ,သီ,ပေႉတေႃႇ,တႂ်ၢ) ႁွပ်;ပႃးၶႂ်းလုမ်းၼိင်းၶဝ်ၵၼ်ပိၼ်
ႁူၼ်းၵွၼ်ႁူဝ်ၶတ်းၶ်င်လွင်းႁူ;သုၺ်,ၸိုၼ်းၼမ်းၽိၶွင်၊

(မ)

ၼမ်းတၢင်းလီ = ၶၢမ်,ႁၢပ့်ႁုင်,သိၼ်ယဝ့် ဝႆၢးလင်သမ့်ၵွတ်းၽိတ်းၵွတ်းပိူင်;
ၼလ;ၶိုၼ်းယိုၼ်တၢင်းၽိတ်းသေ ၼမ်းၶၢမ်,ၶိုၼ်း၊
ၼမ်းမူတ့်မေးမေႃ = ၼူ;ယိင်းၵၼ်ၵွတ်းၵၢၼ်လိၵ့်လမ်;တမ်းၽိ၊
မူးသိူဝ်းငႃႇပြူး = (ပူႇ,လႃ;ၶိူဝ့်ငႃႇပြူး)ၵၼ်ပိတ်;လႃႁၢႃလိ ႁၢပ့်ႁုင်,သိၼ်တီ;
လဝ်;ဝႃႇ,လြေႃးတိၵွၼ်တၢင်းပိူၼ်;၊
မိူ့ပတိ = ၵဝ်တွၵ်,လွ်ဝႆၢလွ် ၵွတ်းသိၼ်;ၵွတ်းႁၵ်းမီးၵႃႇ,ႁူၵ်းသိပ်းႁၵ်း
တႃႇ,ၶပေ့ပိလ့်လဝၵ့်ၶၶေႃႉသီ,ပိူင်၊
မိၵ့်သႃႇ,သၢမ်ႁူဝ် = ၽိမိၵ့်သႃႇ၊ ႁူၼ်းမိၵ့်သႃႇ၊ရႁၢၼ်းမိၵ့်သႃႇ၊
မိၵ့်သႃႇ,ၵႃႇ,လိ,ဝ = တၢင်းလိၵ့်တွင့်ၽိတ်းပိူင်; ႁူၼ်းၵိူၼ်းလိတ်းပိူင်၊ရႁၢ ၶၼ်း
ႁူ,လတူ,သၵ ပိတ်,ပိူင်၊ၵၶေသေၶေႃႉသၢဝ်းၵိတ်းပိူင်၊
မူၵ်းၵမ်ၵမ်သူင်, = မီးတၢင်းၽိတ်း၊ ၵွတ်းၽိတ်းယဝ့်ၵမ်,ၶံၵမ်,မွၵ်, ပူ,ၼိင်း
ၶဝ်ၼလ;ႁူၼ်းမူ,လုမ်း၊
မိူင်းလိူၼ်း = တီ;ၶျွင်းလဝ်;ၶဝ်;တင်;ပွၵ်;ၶိူင်;၊
မိူင်းၶွၼ် = တီ;ၶျွင်းလူင်ၶူႃႇ,တင်;သွင်ပွၵ်;၊
မိူင်းၶိ = တီ;လိၼ်မိူင်းၶွၼ်ၵၼ်ၶျွင်းၶူႃႇ,တင်;ပွၵ်;ၶိူင်;၊
မိူင်းယၢင်း = တီ;ၶျွင်းလူင်တင်;ယူ,လင်,ၶႅ;၊ တီ;ၶျွင်းတင်;သၢမ်ပွၵ်;၊
မိူင်းႁူၵ်း = တီ;ၶျွင်းလူင်တင်;ပွၵ်;ၶိူင်;၊

မ်ၢတ်ႇမၼ်းၵိုတ်းတူမ်း = ၵမ်ႉၵွႆႈလႆႈပဵၼ်လွင်ႈၵမ်ႉလီ၊
မ်ၢတ်ႈတႃႇပၼ်မူၼ်ႈ = ငိၼ်းႁၵ်ႉႁၢမ်ၵိတ်းလူသေ ပၼ်တၢင်းလီၵွႆႈလႆႈလီ၊
မိတ်ႈႁူၼ် = (မိတ်ႈထူႁူဝ်)မိတ်ႈၵၼ်ၵဝ်ထူၶူၼ်ႁူဝ်၊
မူိင်းၶွင် = ၶွႆးလိၼ်သၢင်ႇတမူိင်းလူင်းၵၼ်တီႈၸၢင်းၶူႇတင်ႈပွၵ်ႈၶူိင်ႈ၊
မူိင်းမေႃႇ(မေႃႇလိၵ်း) * = ဝၼ်းတူၵ်းၵိဝ်ၵၼ်ပဵၼ်မူိင်းပေႃးလဝ်ႈဝႃႇ လြလေႃးတိၶၼ်ႉ၊
မၢၼ်ႈၵ်ၼ်ႇ = (ဝၢၼ်ႈၵ်ၼ်ႇ)တီႈလုမ်းယၼ်ႇႁင်ႇၼၽူႇတင်ႈၸၢင်းပွၵ်ႈ ၶူိင်ႈ၊ လဝ်ႈလၢင်းပူးၶူိင်ႈၵွၼ်ႁူဝ်ၽၢတ်ႇယၼ်ႇႁင်ႇ သေၶူႇတင်ႈ၊
မၢၼ်ႈယွတ်ႈမၢၼ်ႈဝတ်ႉ = ၵၼ်တီႈမိဝတ်ႉလူင်လင်ႈၶူိင်ႈ တင်ႈႁူိင်မီးပၢၵ်ႇပီးလူဝ်၊
မၢၼ်ႈလီႈ = မူဝ်ႈလဝ်ႈၶဝ် လုၵ်ႉမူိင်းတႆးပွတ်းလၢၼ်းၶူႇပွတ်းႁွင်ႇၶၼ်ႉ လႆႈသဝ်းၵိတ်းၶူိင်ႈ ၶွပ်ႈလဝ်ႈလၢင်းလဝ်ႈၶူိင်ႈသိင်ႈၼလႈ ပဵၼ်သူပ်းပဵၼ်ၶၢမ်းသေလႆႈပႆႈ၊
မၢၼ်ႇသိင်တႃႈပေး(ၶိင်း) = ၵၼ်ၶေႃႇၵွင်းမူးတီႈႁင်းၵလႃးသူႇၶူိင်ႈ ပဵၼ်လဝ်ႈတႃႇ ၶၵွင်းမူးသူႇၶူိင်ႈတီႈႁင်းၵလႃး၊
မူမ်ႇသူလ်ႈ(ၵၽိၵ်ႉသႃႇ) = ၶွႆႈၵွႆႈၶွင်ပိုၼ်ႈပဵၼ်ၶွင်ႁဝ်း၊
မူိင်းႁွမ် = တီႈၶမ်မူဝ်ႈႁွမ်ႇမိဝ်ႇၶၢတ်ႉပႆႇၶဝ်ၶၶၼ်ႉ မီးၸၢင်းဝတ်ႉလင်ၶူိင်ႈ ပဵၼ်ႁူဝ်ဝတ်ႉႁူဝ်ၶူိင်ႈ လင်ႇၶမ်ႈၵမ်ႉမီးႁူဝ်ဝတ်ႉ၊တီႈၽၢင် ႁူၵ်ႈၵျေႃႇၽုင်းၽြီးလဝ်ႈၵိတ်ႉတိထမ်ႇမ။
မေႃလိၵ်ႈ = ႁူၼ်းၽူႈမေႃလူလိၵ်ႈၵျေးလိၵ်ႈ မေႃတ်ၢမ်ႈလိၵ်ႈမေႃထုတ်ႈ လိၵ်ႉပြူတြႃး၊
မေႃလိၵ်ႈမေႃလႂ်ႈ = မီးတၢင်းႁူႉတၢင်းႁၼ်ၽႅၢႇလိၵ်ႈလႂ်ႈ။

(ယ)

ယႃႈၽ်ၢတ်ႈပ်ၢတ်ႇမတ်ႉ = ယူဝ်ႈမႃႉ ၵၼ်ငႄႉလၢင်ႇၶူႇပၼ်လဝ်ႈသီႇထၢတ်ႈ၊
ယူႇၶ်ပ်ႇၵ်ပ်ႇလမ် = လူဝ်းယူႇလမ်ၸၢင်းလူင်လဝ်ႈသင်ႇၶႃႇ၊

ebook is created by www.Shanyoma.org

ယေႃးသႃႇမၶေႈလူင် = ၽိုၼ်ဝိၼယၽိုၼ်ၶိူင်ႈ ၵၢၼ်ၶဝ်ႈၽိုၼ်သွၼ်ၶိူဝ်ႈၶိူဝ်ႈၸွင်း၊
ယွင်ႈၽိူၼ်မွၵ်ႇ = ၵၢၼ်ၼိင်းၸွင်းၵၢၼ်ၶိူင်ႈ မိူဝ်ႈတေၵၢဝ်ႇလူႇ၊
ယွင်ႈၶုင်ႇ = ဝႃႈၶၢမ်းၶေႃႈၶုင်ႇၽြေးတြႃးသၢင်ႇၶႃႇ၊
ယွင်ႈၶုင်ႇပႃႇရမီႇလဝ်ႈ= ၵွၼ်ႇၵၢမ်းၶမ့်ၶ်မ့်ၶမ့် ၵတ့် မိူဝ်ႈပုတ့်ထတိုၵ့်သၢင်ႈ
ပႃႇရမီႇၶၶေ့၊
ယၢတ်ႇၶမ့် = ၵဝ်ၶမ့်ထွၵ်ႇသွ့်ႇလိၼ်မိူင်းမိူဝ်ႈလူႇတၢၼ်းယဝ့်၊
ယ်ၢင်ႇၽွ့် = တူလ်းတီႈသၢႆယ်ၢင်ႇၽွ့်၊
ယၼ်ႇၽေႃႈၵင်ႈ = မိူဝ်ႈယၢမ်းၵမ်ႇထုၵ်ႇတူလ်းၵမ်ႇထုၵ်ႇၵၼ်လဝ်ႈၶဝ်ၶၶေ့
ယွၼ်းထွမ်ႇတြႃႈၽြေးပ်ီၼ်လဝ်ႈ ပႃႇလိပၢတ်ႈမၢၼ်ႈၵၼ်တ်ႈ= ၵွပ်ႈပိူဝ်ႈၶဝ်လဝ်ႈ
ၶိူဝ်ၸွင်းပၼ်တြႃးပ်ီၼ်ဝ့်သၢမ်ၽႃ၊ ၽႃႇပႃႇလိ၊မၢၼ်ႈတ်း
ယွၼ်းပုၵ့်လေႃႇၵၼ်ႇတေႃး= ၵူဝ်လႆႈမီးတၢင်းၽိတ်းတၢင်ႇၵၢင်းတ်ိၼ်တူဝ် ယွၼ်း
ပူတ်းပွႆႇ၊
ယွၼ်းၵ်ိတ်းလုၵ်ႈပူႇလၢၼ်ၼိင်း= ၵွႆႈလႆႈၵၢပ့်ၶုင်ႇၵၢပ့်သိၼ်၊
ယွၼ်းထၢမ်ဝတ်းၵၢၼ်ရေႃးၵႃႇ= ၵွႆႈလႆႈၵူလွင်ႈယူႇလီၶဝ်လဝ်ႈ၊
ယ်ပ့်သၢင်ႇၵၢၼ်း = ၵဝ်ၽေႃႈလိူင်ယ်ပ့်ပွႆႇလွၵ်းတႃ၊
ယွမ့်သၢင်ႇၵၢၼ်း = ၵဝ်ၵ်ၼ်လၢင်းၶိုဝ်ႇၶ်ဝ်ႈသေ တင်းမ့်မိူတ်ႈလေႈၵွႆႈၵွၵ်ႇသီ
လိူင်၊
ယမ်ၽီ = ၶႃႇၵဝ်ၽီၵ်ိတ်းတီႈပိုင်ႈ၊
ယုမ်ႇယမ်ၽိတ်းပိူင်ႈ = ၵၢၼ်းၵဝ်ၽီသၢင်မေးမုတ့်မေးမေႃ မုၼ်ႈၼမ်းတူဝ်လ့်လဝ်ႈ
ၵင်ႇ ၵမ်ႇယုမ်ႇၵၢၼ်ၵ်ိတ်းၵၢၼ်သၢင်ႈလီလႃးၼလႈ တင်း
ၵၢၼ်လႆႈၵၢၼ်ပ်ီၼ်မၼ်း၊
ယႃႈယူတ်းယႃႈယႃ = (ဢိလႃႇၶေ)ၵၢၼ်ၶဝ်ႈပႃးၶိူင်ႈၵမ့်ၶိူင်ႈထ်မ်လူင်ၵၢၼ်ၶိူင်ႈ၊

(လ)

လႃႇလင် = ၶၢမ်းၵမ်ႇလီၶၶေ့ဝႃႈၵ်ိင်း၊

ebook is created by www.Shanyoma.org

လီလႃႉယုတ်ႈမြၢတ်ႈ = ၵၢၼ်သူပ်းတူဝ်လွႆႈၵၢၼ်ပဵၼ်၊

လူလိၵ်ႈၵျေႃးတြႃးၼိုၼ် = ဝႃႈလွမ်းတူဝ်လိၵ်ႈ၊

လူမၢၼ်လူမေႃ = ၵၢၼ်ပေႉတၢင်ႇၵႃႉလႃး၊ ၵၢၼ်ၵၢၼ်ပႃးၶႂ်းဝေႉတၢသီႇၼိုၼ်၊

လူႉတၢၼ်း = ၵၢဝ်ႈႁူဝ်းၶွင်ပၼ်၊ ၵၢပ်ႈၵၢပ်ႈႁွႆႈၽြႃးတြႃးသင်ႇၶႃႉ၊

လူႉလူဝ် = ၶေႃႉသုမ်လူဝ်ယဝ့် ယွၼ်းလူႉၵႂၢၼ်းထၢတ်ႈမႆႈပၼ်ၽြႃး ပဵၼ်လဝ်ႈ၊

လူႉလႃႉတီႇ = ၵဵတ်းၶွင်ႇသႂၢႆးၵျၢင်းၼႂ်ႈသေ ၵၢဝ်ႇၵၢပ်ႈၵၢပ်ႈပၼ်ၽြႃး ပဵၼ်လဝ်ႈ၊

လႂၢႆး = ႁူဝ်လိုဝ်းၽြႃးတၵႃႉၵၢၼ်တွႆႈ၊ ၽြႃးတၵႃႉလိုဝ်းယွင်ႈႁုင်ႇ တြႃးလႂၢႆလႂၢႆ၊

လၵ်ၶီႈ = ႁူၵ်းသိပ်းဝၼ်းႁူၵ်းၶွပ်ႈ **60 x 6 = 360** သၢမ်ပၢၵ်ႇပႂၢႆႁူၵ်း သိပ်းဝၼ်းယေႃႈလၵ်ၶီႈ၊

လၵ်ၶီႈပီးတႂၢႆး = ၼမႊပီး 10 လုၵ်ႈပီး 12 ၵၢဝ်ႇရိုၵ်းၵၢၼ်သိုပ်ႇၶူႃႉမီးႁူၵ်း သိပ်း ႁူဝ်လၵ်ၶီႈပီးတႂၢႆးပဵၼ် 'ၵၢပ်ႇလွႆႉ' ႁၢင်လၵ်ၶီႈပဵၼ် 'ၵႃႉၸႂ်ႉ' လုၵ်ႉၵႃႉတေႃႉၸႂ်ႉမီး 60–ၶဝ်–60 ၶၼ်ႈႁွင်ႈလၵ်ၶီႈ ပီးတႂၢႆး၊

လိၵ်ႈလၢတ်ႈ = လိၵ်ႈၵၢၼ်တၢမ်ႈလိုဝ်ႉၶင်ႇလၢတ်ႈၶၢမ်းၶၶၼ်ႉ၊

လုၵ်ႈပူႉလၢၼ်ၶိင်း = ႁူၼ်းလိုဝ်းၵျၢပ်ႉတုင်းႁုင်ႇသိၼ် ထွမ်ႇၵၢဝ်ၶေႃႈသင်ႇသွၼ် ၵၢလီၼ်ႇၵၢၶေးၶိင်းၶဝ်၊

လိင်ႇ = လဝ်ႈသၢင်ႇၶဝ်ၵၢၼ်မီးတၢင်းၼီတ်းသေ ၶိုၼ်းလႆႈၶၢမ်ႇ ၶိုၼ်းမွႆႇမွႆႇ၊

လိင်ႉလမ်ႈတမ်းၼီ(ယလုဝေႉတ)= ၵဵတ်းၵၢၼ်ၶိုၼ်ႈသိုဝ်ႈ၊ ၶိုၼ်ႈလူင်းတၢင်ႇတမ်း တၢင်းၵိၼ်တီႈၼီၶဝ်၊

လြူင်ႇသၢင်ႇၵၢၼ်း = ၵၢဝ်ႇသၢင်ႇၵၢၼ်းမႆလူမ်ႈတူဝ် ၵိုတ်းၶွၵ်းႁူဝ်တိၼ်မိုဝ်း၊

လွင်းၼၶးၼွႆႇ = ၵၢဝ်ႇတၢင်းၵိၼ်ယွႆႈသွႆႇၼိူၼ်ၵၢၼ်တေၵၢပ်ႈလဝ်ႈၶဝ်၊

လွင်းမွၵ်, = ၵၢဝ်မွၵ်,ယႃႉၶဝ်ႈတၢၵ်,တၢင်,ပၢၼ်တၢင်,ၽိူၼ်ၵၢၼ်တေလူ,၊

လိၼ်သၢမ်မိူင်းၵၢမ်း = တီႈယူ,ၵၢၼ်ပႆၢႉၵွၵ်,လႆႈငၢႆ ၵၢမ်,ထုၵ်,မိူင်းၶိူင်ႈယူဝ်
ထုၵ်,မိူင်းၶိူင်ႈ၊

လိၼ်ယၢတ်,ၶမ် = လိၼ်ၵၢၼ်လႆႈတင်ႈႁျင်းတင်းဝတ်တင်းလႁွပ်ႈၸျေသိၼ်
မႃးယဝ် လႆႈလူ,လႆႈၵၢပ်ႈလႆႈၵၢပ်ႈမႃးယဝ်၊

လိူၼ်ႈလင်လွမ်းႁွိူး = ယုမ်,ယမ်ၵမ်တိုဝ်းလွမ်း ၵၢၼ်မိူဝ်ႈၵွၼ်,ႁိုတ်းမႃး၊

လဝ်း = မီးလွင်ႈမီးတၢင်းသေၶူ,ၶိူးလၢတ်ႈလဝ်ႈၶဝ်၊

လွႆလီၵ်း = ၵၢၼ်ႁျင်းလဝ်ႈသင်,ၶႃ,ၶူ,တင်ႈၵွၼ်တၢင်းတီႈၶိူင်းမိူင်း
ၼၶ,လူင်၊

လွႆၼိူဝ်း = တီႈႁျင်းလဝ်ႈၶဝ်ၶူ,တင်ႈပွၵ်ႈၶိူင်ႈ(လိၼ်မိူင်းသီ,ပေ)။

လွႆၶွၵ်,ငူဝ်း(လွႆၶွၵ်,ငူဝ်း)= လွႆတီႈမိူင်းမိတ်ႈလုၵ်ႈၶိူင်ႈ ၵၢၼ်လုမ်းလေႊတိသွၵ်ႈ
ႁႃၶိူဝ်ႈၶူ,ယူ,၊

လြႁၢၼ်း = လဝ်ႈၵၢၼ်တိုဝ်းၵမ်သိၵ်,ၶႃ,ပတ သွင်ပၢၵ်,သၢဝ်းလီတ်း၊

လြႁၢၼ်း ပၼ်,လၢင်း = ၵၢၼ်ၵၢဝ်လွင်းတၢင်းႁႃႈပႃႉတီမ်ထူၼ်ႈသေႁိတ်းလြႁ ၼ်း၊

လြႁၢၼ်း မိၵ်ႉသႃ, = (ရျႁၢၼ်း မိၵ်ႉသႃ,)ၵၢၼ်တၢင်းယုမ်,ယမ် တၢင်းႁိတ်းတၢင်း
လၢတ်ႈၵမ်,လပ်းၶေႃႈသင်,သွၼ်ၽြႃးပီၼ်လဝ်ႈ ၵၢၼ်
လွမ်းၵၢၼ်ဝေ,တသီ,ႁွင်၊

(ဝ)

ဝႃ, = လိူၼ်ပၢတ်,လွင်းၶမ်ႈၶိူင်ႈတေႃ, လိူၼ်သိပ်းၵိတ်းမူၼ်း၊
ၵၢၼ်လဝ်ႈရျႁၢၼ်းၶဝ်ႁိတ်း ၵုၵ်ႈပုၵ်ႈပဝႃ,ပၶေ, ၵၢမ်,
ၵွၵ်,ဝၢင်းပူၼ်ႉၶိုၼ်း၊

ဝႃ,ထၢပ်ႈ = ပီးၵၢၼ်လိူၼ်ပၢတ်,မီးသွင်လိူၼ်၊

ဝႃ,ရသတၢင်းႁျတ်ႈ = ပူၼ်ႉလိူၼ်သိပ်းၵိတ်းမူၼ်း ၶိူင်းလိူၼ်သိပ်းၵိတ်း၊

ဝႃႇယဵႆႉ = ထဝ်ႈၵၢၼ်ဝႃႇၶမ်ႇ၊
ဝႃႇလီၵ်ႈ(ဝႃႇၵွၼ်ႇ) = ထဝ်ႈၶဝ်လိုဝ်းဝႃႇၵေႃႇ၊
ဝံႇၽြႃး = ၶုပ်ႈသၢမ်ပွၵ်ႈမိုဝ်းၵွမ်းၵၼ်တၢႆႈၶႄႈၽၢၵ်ႇ, ၵွမ်းမိုဝ်းတၢင်ႇ, ႁူဝ်သေဝႃႈ 'ၶမေႃးတတ်ႉသ ၽႄႇၵဝတေႃး.........'၊
ဝၢင်းၸႂ်း = ပႃႈၶွင်ႊႁူဝ်ႉလွမ်ႉၵၢၼ်ႇၸႂ်းလိုဝ်းၶၼ်ႈ၊
ဝၢင်ႇပွႆး = ၵၢဝ်ငိုၼ်းၶဝ်ႈမၢၵ်ႇဝၢၵ်ႇတၢင်းၵိၼ် ၶႃႇႁူမ်းၵွမ်းထဝ်ႈပွႆး၊
ဝတ်ႉ = ၸႂ်းၽြႃး၊
ဝတ်ႉဝႃးၽႄႇသိုဝ်ႇ = ၼိူင်ႈၶွင်းသႃႇသၶႄႇပုတ်ႉထထဝ်ႈ၊
ၵူတ်ႈၶျေႇ = တေႇမႃးတီႈဝေႇယႃႇဝလ်ႉလပုင်ႇလႃႇၵလြိယႃႇၶၼ်ႈၵိုဝ်၊
ၵူတ်ႈလွင်း = လုမ်းႁၢၼ်းၽိုၼ် ႁၢၼ်းၶဝ်ႈႁၢၼ်းၽၢၼ်း၊
ၵူတ်ႈၵိင်ႇ = လုမ်းလုမ်းလႃးထၢင်ႇတၢတ်ႇ၊
ၵူတ်ႈၽိုၼ်း = လုမ်းၵၢဝ်ၽိုၼ်းၵၢပ်ႇ, ၵၢဝ်ၽိုၼ်းပၼ်တၢင်းၸႂ်း၊
ၵူတ်ႈၶမ်ႉ = လုမ်းထမ်ၶမ်ႉၵွၵ်းသုၵ်ႈမိုဝ်း၊
ၵူတ်ႈပတ်း = လုမ်းပတ်းၶွင်းၸႂ်းသွမ်း၊
ၵူတ်ႉထု = ငိုၼ်းလူႇငိုၼ်းတၢၼ်း၊
ၵုတ်ႉထု = ၼိုဝ်းပိူင်ပီၼ်သေၵေႇသေၵုၼ်း၊

(ႁ)

ႁႃးတၢင်းလီ = ၶႃႇလူးပူႇၼိင်းၵွၼ်ၶမ်ႇၵုင်ႇတုင်းသိၼ်သေ ယုမ်ႇယမ်တိုဝ်းၵမ်၊
ၼႁွၵ်ႁၢမ်ႈၵၢၼ်ၵၢၵုသုဝ်ႇ= ၵၢမ်ႇပၼ်ႁိတ်းၵၢမ်ႇႁွႆႈႁိတ်း ၵၢၼ်ၵၢမ်ႇလီ၊
ႁေႃႇသိၼ် = တီႈၽူႈၵမ်သိၼ်ပီတ်ႇၶဝ်ယူႇၶွၼ်း၊
ႁေႃႇထမ်း = တီႈဝုံႈတိုၵ်ႈတြႃး တင်းၼိူင်ႈၶူဝ်းၵၢၼ်ၵိုၵ်းတိုၵ်ႈတြႃး၊
ႁွၵ်ႈ = ၵၢၼ်ၵၢဝ်မုံႈၶွၵ်းႁိတ်း လႃႇတွႆႇမွၵ်ႇပူၵ်းတိုၼ်ႇ၊

ႁၢင်ၸႅင်း = လဝ်ႈၵၢၼ်လီၵ်ႉသုတ်းပိူၼ်ႈတင်းၵႃၼ်ႇၸႅင်း၊
ႁၢင်ၵျႃး = သၢင်ႇလွင်းၵၢၼ်ယူႇ,သုတ်းတၢင်းလင်ၵျႃးလွၵ်ႈၵျႃးၶႄႉ၊
ႁၢင်းလိၼ်း = တီႈထွၵ်ႇ,ၶမ်ႉၵၢၼ်ထေလူင်းသွၼ်းႁူတ်းႁူၼ်ႇ,ႁၢင်းလဝ်ႈ၊
ႁၢင်းၶၢမ်ႇ = ႁၢင်းၵၢၼ်တူင်းတွၵ်ႈႁၢင်းလိၼ်း၊
ႁၢၼ်ႉၸႅင်းသွၼ်း = တီႈၶိုၼ်ႈထွၵ်ႇ,ၶမ်ႉၶွင်ႈႁၢင်းလိၼ်း၊
ႁိၼ်လူင်သူပ်းၵၢမ်း = တူလ်းတီႈသူပ်းၵၢမ်းၶႄႉ၊
ႁူင်းမၢၵ်ႇ,လၢင်း = (မိူင်း)တီႈၽုင်းႁိူဝ်းလဝ်ႈလွၼ်ႇ,ပူၼ်ႉသၢမ်လဝ်ႈ၊
ႁူင်းတိုင်း = ၼိူင်ႈႁိၵ်းပွႆးၽႄႈၵၢၼ်မိူၼ်ယူင်ႉၽဵင်း(ၽဵင်းမၢၼ်ႇ,ယူင်ႉ)၊
ႁူင်းၽဵင်း = ၼိူင်ႈႁိၵ်းပွႆးၽႄႈၵၢၼ်ႁၢမ်ႉမူၼ်းမိူၼ်ယူင်ႉၽဵင်း၊
ႁိူၼ်းၶိင်းလလုင်းၵိင်ႇ,= ႁိူၼ်းၵွၼ်ႇ,ၵၢၼ်လပ်းဝၢင်းၸႅင်းလဝ်ႈၶဝ်၊
ႁိူၼ်းၶႅၢ်းႁိူၼ်းသွမ်း = ႁိူၼ်းၵၢၼ်မီးၶူင်ႉဝၢင်းလွမ်ႉဝႆႉ ၵၢၼ်ၶႅၢ်းႁိူၼ်းသွမ်းၶဝ်
ယူႇ,သဝ်း၊
ႁူဝ်ၸႅင်း = လဝ်ႈသၢင်ႇ,ၵၢၼ်ယူႇ,ၶိူဝ်တူလ်းလဝ်ႈသၢင်ႇ,ၶဝ်၊ လဝ်ႈသၢင်ႇ,
လွင်းၵၢၼ်ယူႇ,ၶိူဝ်တူလ်းလဝ်ႈသၢင်ႇ,လွင်းၶဝ်၊
ႁူဝ်ၵျႃး = သၢင်ႇ,လွင်းၵၢၼ်ၵျူႉ,ပူႈၶေႃႈၵျႃးလွၵ်ႈၵျႃးၶႄႉ၊
ႁူမ်ပူႇ,ႁူဝ်ၶိင်း = လိူဝ်းပိၼ်ပူႇ,ၶိင်းဝဵၼ်ႈႁူဝ်လုမ်းႁူဝ်ဝတ်ႉ၊
ႁူဝ်လုမ်း = ယေႈမိူင်းယေႈၵိူင်ႇ,ၵၢၼ်ႁူမ်းၵၢၼ်၊
ႁူဝ်ဝတ်ႉ = လိူဝ်းမီးၸႅင်းၽႄႈယေႈလင်ႁူမ်းၵၢၼ်၊
ႁၢပ်ႉႁုသူဝ်ႇ, = လၢင်းထၢၵ်ႈသၢင်ႇ,ထၢၵ်ႈ ၶိင်းၶဝ်ၵျူႉ,လူႇ,ပွၵ်ႈၶိူၼ်းလိူဝ်း
ၶႄႉ ၵၢၼ်လႆႈၵၢဝ်ပၢၼ်ႉမွၵ်ႇ,ဝႆးယွၼ်းတၢင်းလီတီႈၶဝ်၊
ႁွင်ႉၽၼ်ႇ = ၵၢၼ်ၵၢမ်ႇ,ႁၢၼ်တူဝ်ႁၢၼ်မၼ်းၼႄႈ ႁွင်ႉႁၢႈ ၵၢဝ်ဝႃႈၶွင်းႁူင်
တူဝ်မီးၵၢၼ်တႃႇၵၢမ်ႇ,ႁၢၼ် သမ်ႉလၢင်းၶဝ်ႈလၢင်းၵွၵ်ႇ,
မိူဝ်ႈမီးတၢင်းပိၼ်ပၢင်ႇ,ပီးပၢင်ႇ,လိူၼ် မိူဝ်ႈတိူၼ်ႇ,တူၵ်းလွၵ်ႈ
ၶႄႉ ႁိူဝ်းဝႃႈၽၼ်ၶႄႉလုၵ်ႉၶွင်းတူဝ်ပႃးၵွၵ်ႇ,ၼႄႈ ႁၢၵ်ႇတၢင်း
ႁူႈၶိူၼ်းမႃးၶိူၼ်းၶဝ်ႈ၊

ebook is created by www.Shanyoma.org

ႁူဝ်ပိုၵ်ႇ = တီႈႁွင်းလူင်လဝ်ႈသင်ႇၶႃႇတင်းပွၵ်ႈၶိူင်ႈ(ၵိူင်ႇလႃႈသိဝ်ႈ)၊
ႁူဝ်ၽဵတ်ႈ = (မိူင်း)တီႈႁွင်းလဝ်ႈသင်ႇၶႃႇတင်းပွၵ်ႈၶိူင်ႈ၊
ၼွႆႈတြႃး = ဝႃႈလွမ်းတူဝ်လိၵ်ႈၶွင်းၽိုၼ်လိၵ်ႈ၊

(ၵ)

ၵလီၶ်,ၵၶေး = ၵၼ်ပူႇ,ၶိင်းၶဝ်ၵဝ်ၶေႃႈသင်ႇသွၼ် ႁင်ႇ,သိၼ်ၵလႃႇ,ရလိုဝ်းၶၼ်ႈ သိုပ်ႇ,လႃမ်းတႃမ်းၵၼ်မႃး၊
ၵၼပ,သိ,ပႃး = ငႃးလိုၼ်း၊ ပြိၵ်ႇတႃ,ၵသူႇ,ရၼၵ,ၼလ; သတ်းလိုဝ်းၶၼ်ႈ၊
ၵၶိင်လိုဝ်လ = ၶေႃႈလူပ်းလိၶ်းတြႃး ၵၼ်ပီလိုဝ်လေးတႃ့ယၵ႑ တေလႆႈၵဝ်သွႆ,လွၼ်ပံ,ႁွႆႈလူင်လိမ်း၊
ၵၶတေႃႇတ = မိုၼ်ၵၼ်တင်းၵၶိင်လိုဝ်လ၊
ၵလြယ႑,ၵလျ႑,ၶ = ၽူႈမျႃတ်ႈႁုၶ်းလီ၊
ၵႃးပႃၵ်,တႃင်ၶႃင်ၶိင်းၼၵ = ၶၸေႃႇၵိုဝ်သ႑,သၶႄ့,ၽြႃးပီၶ်လဝ်ႈ တေၵမ်,လႆႈ လူႇလီဝ် သင်ႇၶႃႇၶဝ်လဝ်ႈပေႃးတေၵမ်,လႆႈၵိၼ်း လွၼ်ၵပ်ႇလွၼ် ပူ,ၶိင်းၶဝ်လႆႈတေ႑,လႆႈၶတ်းၵၼ်တူမ်ႇ တွင်ႈ၊
ၵူးမႃင်,သုင်းပွၵ်ႈ = ထမ်ႈသႃမ်ပီဝ်၊
ၵုပီလိုဝ်ၼသ, = လဝ်ႈမထေ,ႁူဝ်ႁွင်း၊ ၽုင်းၵြီးလဝ်ႈ၊ႁုဝ်,တေ႑,ၽုင်းၵြီးလဝ်ႈ၊
ၵင်,ၵ႑,သိၼ် = ၶိူင်ႈၵၼ်ၽိတ်းသိၼ်၊
ၵွၵ်,ဝ႑, = ဝႃးလိၶ်သိပ်းၵီတ်းမူၶ်း၊
ၵုၵ်ႈပုၵ်ႈ = သိၼ်လူင်၊
ၵုၵ်ႈပုၵ်ႈပဝ႑,ရၶႄ့, = ၵႃၶ် ရႁၶ်း ၶဝ်လဝ်ႈၵိတ်းၶွင်းဝ႑,၊
ၵုပ်းၶျေး = ၶိူင်ႈသွႆ,ၶူဝ်းလဝ်ႈၶဝ်ၵၼ်ၵဝ့်မွႆႇသႃၶ်ၵိတ်း၊
ၵိူပ်,လိူမ်ႈ = မိုၼ်ၵၼ်တင်းၵုပ်းၶျေး၊

ebook is created by www.Shanyoma.org

*ၶေႃႈတူၵ်းႁႃ

ထေရဝႃႇတ(ၵီၶယႃႇၶ) = ႁူဝ်ၵၼ်းၵၢၼ်တမ်ႇယေႃႈ၊ ၵမ်ႇႁတ်းၵူၼ်းသေမူၼ်း ဢမ်ႈဝႃႇတလဝ်ႈႁိူဝ်းလွင်း၊

မႁႃႇယႃႇၶ(မႁႃႇသံၶိၵ) = ႁူဝ်ၵၼ်းၵၢၼ်သုင်ၶိုၵ်း၊ ဝႃႇတပေႃးထိသတ်းတ၊ ယုမ်ႇ ယမ်ဝႃႈ ၵူၼ်းႁဝ်းၵူႈၵေႃႉမီးထၢတ်ႈပီၼ်ပုတ်းထလႆႈ ဝႃႇတလဝ်ႈႁိူဝ်းလူင်၊

ၶမ်ႉၶၢမ်း = ၶၢမ်းႁၢင်ႈၼိူင်ႈ၊ မွၵ်ႇမွၵ်ႇ၊ ၶၢမ်းၵၢၼ်လၢၼ်သိင်ၶိုၼ်ႈ လူင်းလႆႈ၊ ၶၢမ်းၵၢၼ်ၵွၵ်ႇမႃးတီႈၶမ်ႉၵတ်း မေႃလူင် ၼူးလူင်ၶဝ်လဝ်ႈ၊

သႃႇသၶေႃႇတူၵ်းၶိုင်ႈ = သႃႇသၶေႃႇလဝ်ႈပုတ်းထၼ်ႈ ၵတ်းထႃႉႁႃႇထႃႇသြႃႇ ၶဝ်လဝ်ႈဝႃႈ တေႁိူင်ထိုင်လႆႈႁႃႈႁိၵ်ႇမီး၊ ႁွပ်ႈၶၼ်မိူဝ်ႈ လႆႈသွင်ႁိၵ်ႇႁႃႈပၢၵ်ႇပီးတိမ်ၶၼ်ႈ ႁွင်ႉၼိူင်ႈၶၼိူင်ႈ ၶၼ်ယဝ်ႉ၊

လိၵ်ႈလၢႆးတြႃးလူင် = လိၵ်ႈလၢႆးၵၢၼ်ၶဝ်ၶၼ်း ပိတၵၢတ်ႈထေႇရဝႃႇတ လိူဝ်းၶၼ်ႈ၊

ၶေႃႈလိသင်ႇပူင်တမ်း = ဝိၶယတေႇသၶေႃႇ၊ ဝိဢၶးတြႃး၊

ၽိင်ႈၽႄႇ = ၵၢၼ်ပိၼ်ၵၢၼ်လူႉတီႈမိူင်းၵူၼ်း၊ ၵၢၼ်ထုၵ်ႇပိၼ် လိူဝ်ႈႁိူဝ်ၵေႃႈ ၵမ်ႇပိုင်ႈၵမ်ႇၵိုင်းသႃတၢင်းမၼ်းသေ တူင်ႉၶိုင်ၶႃႈလၢႆႈၶူႃႇတိၵ်းတိၵ်းၶၼ်ႈ၊

သိတ်းသႃႇၶုသိတ်းသႃႉ = လုၵ်ႈၶွင်ႉ(တဢပး)ၵဝ်သိုပ်ႇမွၼ်း မွၼ်းသိုပ်ႇၵဝ်၊ ၶဝ် သိုပ်ႇႁဝ်းၶပ်ႉၵၼ်ၶူႃႇ၊

ၶၢမ်းဝွၵ်း = ၶၢမ်းၵွၼ်ႇၵၢၼ်မေႃၶူမ်းၶဝ် ၵၢၼ်ၶၢၼ်ၵၢဝ်တွပ်ႇ ၵၼ်၊ ထေႃၵၼ်လိူဝ်းၶၼ်ႈ၊ ၶၢမ်းၵၢၼ်ၶေႃႈမၼ်း ႁွင်ႉၵၼ်တိုတ်းၵၼ် ၵၢၼ်ပွင်ႈမၼ်းပွတ်း၊

ၶၢမ်းယွပ်ႈယွၼ်ႈ = ၵၢၼ်ၵၢဝ်တူၼ်းသိင် မႂ်ႇသွင်ပေႃးမႂ်ႇသွင်၊ မႂ်ႇသၢမ်

ebook is created by www.Shanyoma.org

ပေျမ်ႃသၢမ်ၶၼ်ႈ၊ ၶၢမ်းၵၢၼ်တူၼ်းသိင်မၼ်း ပဝ်ႇ ၶိုၼ်ႈပဝ်ႇလူင်းၶၼ်ႈ၊

ၶၢမ်းလွင်ႈၶူင်း = ၶၢမ်းၵၢၼ်သိင်မၼ်းၶိုၼ်ႈၵိုင်းလူင်းၵိုင်း၊ ၵၢၼ်လွၵ်ႇ သိင်တူၼ်းသိင် ၂–၃–၄လွီဝ်းၶၼ်ႈ၊

ၶၢမ်းၶူၵ်ႈၵိုဝ်း = ၵၢၼ်လွၵ်ႇသိင်ယွၵ်ႈ,ယွၵ်ႈ,၊ သိင်ၵူၼ်ႈၵူၼ်ႈၼလႄႈ သိင် ၵိုင်းၵိုင်းသုင်သုင်သေ၊ သမ်ႉလႆႈၵၢဝ်မိုဝ်းၵၢဝ်တူဝ် တူင်ႉလွမ်းမူၼ်ၶင်, ၶူၵ်ႈတေမိၼ်ၶၼ်ႈ၊

ၶၢမ်းထုင်ႉမၢဝ်း = ၶမ်ႉၸၢမ်းလူင် ၶမ်ႉၸၢမ်းသွင်ၵိဝ်၊သၢမ်ၵိဝ် ၵၢၼ် လွင်ႈလွမ်း သိင်တၢၼ်ႈသိင်လၢတ်ႈ တႆးတီႈထုင်ႉ မၢဝ်းၶၼ်ႈ၊

လႆၢးၶ်ၼ်ႈ = တၢင်းၵတ်ႉၵၢၼ်ၼၶတူဝ်၊ တၢင်းတူင်ႉၶိုင်တူဝ်ၶိင်း ပိူင်ၶူင်ႈ၊ တၢင်းၵတ်ႉတၢင်းၶၼ်ၵၢၼ်မႃးတၢင်းမ မႁျ,ၶၶဝ်၊ ၶမ်ႉၵတ်ႉတၢင်းၶၼ်လိၼ်,(လျ,ၶ/သျ, ၶ/ထျ,ၶ)၊ တၢင်းလၢင်းတၢင်းမေႃလိၼ်, ၵၢၼ် မႃးတၢင်းၵိၼ်းတီးယႃးသေ ၶဝ်ႈၼၽႄႈၶွင်ႈမိူင်းၼၶ,၊ လုၵ်ႈတီႈၵၢၼ်ၵမ်,မထၢၼ်း လဝ်ႈပူဝ်းထိထမ်,မသေ ၼၽႄႈမႃး။

ebook is created by www.Shanyoma.org

တွၼ်ႈႁွပ်ႈၽိုၼ်(၈)

ၵႂႃႇပိၼ်ၽႄႇသႃႇ ပုတ်ႉထၢင်း
လုမ်ႈၽႅပ်ႉပတ်းပိုၼ်ႉၼႆႉ ၵၼ်တၢင်ႇငၢၼ်ႈ
ၼၽၵၼ်ၵွၼ်တၢင်းလဝ်ႉလဝ်ႉလမ်း မီး
သွင်ၵၼ(သွင်ၵၼ်း)ၼႆႉၼလႈ လိူဝ်းၽူႈ
သွပ်ႇႁႃပိူၼ်းၽႄႇသႃႇၶဝ် တၢမ်ႈဝႆႉၶၢင်ႇ
ၼႆႉ၊ ၶၢႆးသွင်ႁွပ်ႈၵၼ်းၼႆႉလမ်း ႁွပ်ႈၵၼ်း
(ထေႇရဝႃႇတၵၼ)ၼလႈ တၢင်းႁွပ်ႈၵၼ်း
(မႁႃႇသံၶိၵႃႇၵၼ)=(မႁႃႇသံၵီတိ)ၶေႃႈ
ဝႃႈပိၼ်သွင်ၵၼ်ၼႆႉယဝ်ႉ၊ ၶၢႆးၵႃႈသွင်
ႁွပ်ႈၵၼ်းၼႆႉ ဝႆႉပုတ်ႉထလဝ်ႈၵဝ်ၶိပ်ႉ
ပၢၼ်ႇပူၼ်ႉၶူႇ ပၢၵ်ႇပႃယၢၼ်ႈၶၢၼ်ႉ
တၢင်ႇၵၼ်မႃး ၵမ်ႇၶၢၼ်တၢင်ႇၵၼ်မိူဝ်ႈ
သံၵႃႇယၶေႃႇပွၵ်ႈသွင်ၶၢၼ်ႉၼႆႉယဝ်ႉ။

ၵၼ - ၵၼ်ၶၢဵင်ႈၶၢၼ်ႉတိုဝ်းၵမ်
လႅမ်းထွမ်ႇၵဝ် ၵျၢင်ႉလႅမ်းၶၢင်ႇၵႃႈသိၼ်ႈ
ၵျၢင်ႉတၢင်းၵမ်လုၵ်ႈသိဝ်ႈ သႃႇဝၵလိူဝ်း
ပၢၼ်ၽြႃႉပိၼ်လဝ်ႈၶၢၼ်ႉ ၵၼ်ၼႆႉမၼ်း
ပိၼ်လုမ်းၵၼ်ယုမ်ႇယမ်ၵဝ် ပိင်ႈပၵ်း
ၶၢင်ႇၵၼ်သိၼ်ႈၵျၢင်ႉတၢင်းၵမ် လဝ်ႈမ
ထေႇၶဝ်လဝ်ႈမိူဝ်ႈၵွၼ်တၢင်း သိပ်ႇ
လၢမ်းတၢမ်းၵၼ်ၵျၢင်ႉမႃးၼလႈ လၢင်ႇႁိၵ်ႈ
ဝႃႈ(ထေႇရဝႃႇတ)ၼႆႉယဝ်ႉ။

လုမ်းၶၢဵင်ႈလမ်ႉၶၢင်ႇၵႃႈသိၼ်ႈ
ၵျၢင်ႉတၢင်းၵမ် သိပ်ႇတၢမ် လၢမ်းမႃးလိူဝ်း
ၶၢၼ်ႉ လႅမ်းၵဝ်မိူဝ်ႈယၢမ်း၊ ၵွင်ႈတီႈ
မၼ်းသေ ၵၼ်ထုၵ်ႇၼမႃးၶေႃႈလီလႆႈ
ၼမႃးယူႇၼႆႉ ပိၼ်လုမ်းၵၼ်ၵဝ်ဝႆႉၶၢင်ႇ
ၼႆႉ၊ ၵၼ်ဝႃႈလႆႈၼမႃးၶိုၼ်းယူႇၼႆႉၶၢၼ်ႉ
လိူဝ်းၽွမ်ႉမၼ်းမီးၶမ်ၼလႈ ၵွပ်ႈၶၢၼ်ႉ
လုမ်းၵၼ် ၼမႃးသၢင်ႈႁၢင်ႈပွင်ၶိုၼ်းလႆႈ
ၶၢၼ်ႉ လၢင်ႇႁိၵ်ႈ(မႁႃႇသံၶိၵ)ၼႆႉယဝ်ႉ။

လိူဝ်ႉၶၢင်ႇၼႆႉၼလႈ ၽႄႇသႃႇပုတ်ႉ
ထပတ်းပိုၼ်ႉၼႆႉ လၢင်ႇတၢင်ႈမီးဝႆႉႁွပ်ႈလုမ်း
လူင်သွင်လုမ်းသၵ်းလႅင်းယူႇယဝ်ႉ၊ လူဝ်ႈ
ၶၢဝ်းၵိူင်ႁီးမႃး လုၵ်ႉတီႈမႁႃႇသံၶိၵသေ
တၢင်ႇၵွၵ်ႇထၢင်ႈသွင်လုမ်း (ၶေႃးရုလိၵ)
ၼလႈတၢင်း (ၵေႃၵပျႃးႁၵ)ၼႆႉယဝ်ႉ၊ လႆႈး
သမ်ႉလုၵ်ႉတီႈၶေႃးရုလိၵသေ တၢင်ႇၵွၵ်ႇ
ထၢင်ႈ(ပၼ်ႇၶတ်ႉထိ)ၼလႈတၢင်း (ပႁူတ်ႉ
သုတိၵ)ၼႆႉယဝ်ႉ၊ လႆႈးသမ်ႉလုၵ်ႉတီႈပႁူတ်ႉ
သုတိၵသေတၢင်ႇၵွၵ်ႇၶူႇထၢင်ႈ ႁွပ်ႈၵၼ်း
ၵၼ်လႆႈလိုဝ်း (ၸေႇတီႇယ)ၶၢၼ်ႉလုမ်း
ၶၢဵင်ႈ၊ ၶၢႆးႁွပ်ႈၵၼ်းမႁႃႇသံၶိၵၶၢၼ်ႉ
လုမ်းၼၽမၼ်းပိၼ်ၶူႇႁႃႈလုမ်းၼႆႉယဝ်ႉ။

လုၵ်ႉတီႈထေႇရဝႃႇတသေၼလႈ
ၵွၼ်တၢင်းတၢင်းတၢင်ႇမႃး(မႁိသႃႇသၵ)
ၼလႈတၢင်း (ဝလ်ႉလီႇပုတ်ႉတၵ)သွင်လုမ်း
ၼႆႉၼႆႉယဝ်ႉ၊ လႆႈးသမ်ႉလုၵ်ႉတီႈဝလ်ႉလီႇ

ပုတ်ႉတၵသေတၢၵ်ႇထၢင်ႈသီႇလုမ်း သီႇၵၼ (ထမုတ်ႉတရိယ)၊ (ၽြႃ‌ယႃႇၶၼ်ၵ)၊ (သၼ်ႇၶႄႇၵႃႇရိယ)၊ (သမ်ႇမိတိယ) လိူဝ်းၶႂ်ႉၶၼ်ယဝ်ႉ၊ လုၵ်ႉတီႈမႁိသႃႇသၵ သေၼလႄႈတၢၵ်ႇမႃးထၢင်ႈသွင်ၵၼ်း (သမ်ႇမတ်ႉတိ)ၼလႄႈ (ထမ်ႇမရုတ်ႉတ)ၶၼ်ယဝ်ႉ၊ လႆႈသမ့် လုၵ်ႉတီႈသမ်ႇမတ်ႇတိသေၼလႄႈ တၢၵ်ႇထၢင်ႈ(ၵသ့်သပ့်ပိၵ)၊ (သၼ်ႇၵၼ်ႇတိၵ)၊ တၢင်း(သုတ်ႉတဝႃႇတ)ၶၼ်ယဝ်ႉ၊ ပိူဝ်ႈၶၼ်ၼလႄႈ လုၵ်ႉတီႈထေႇရဝႃႇတသေၼလႄႈ လုမ်းၼၽမၶၼ်းမီးသိပ်းၵၢတ်းလုမ်း ၶႂ်း မႁႃႇသံၶိၵလိူင် တၢင်းလုမ်းၼၽႁႃႈလုမ်း ပီၶၼ်ႁူၵ်းလုမ်း၊ ၶႂ်းထေႇရဝႃႇတလိူင် တၢင်းၵၼ ၼၽသိပ်းၵၢတ်းၵၼ မီးသိပ်း သွင်ၵၼသေၼလႄႈ ၶႂ်းပုတ်ႉထၽ‌ေႃႇသႃႇ ပုတ်ႉပိၶႂ်ႉလိူင် ၵၼတၢင်းလူင်မီးသိပ်း ပၢတ်ႇၵၼ(သိပ်းပၢတ်ႇရိူင်း)(သိပ်းပၢတ်ႇ ႁူဝ်လုမ်း) လႆႈႁူၶၢင်ႇၶၼ်မႃးယူႇယဝ်ႉ။

ထေႇရဝႃႇတၶႂ်ႉ လုၵ်ႉတီႈလမ်ႇပူႇ တီႇပ(ၵိၶၼ်တီးယႃး)ပွတ်းလၢၶၼ်းသေၼလႄႈ ၶဝ်ႈၶႂ်းမိူင်းသီႇႁူဝ်ႇ(သီႇရိလင်းၵႃး)၊ မိူင်းထႆး၊ မိူင်းမၢၶၼ်း မိူင်းလၢဝ်းၼလႄႈ မိူင်းၵမ်ႇပေႃးတီးယႃး (ၶမ်ၶၼ်)လိူဝ်းၶႂ်ႉယဝ်ႉ၊ မႁႃႇသံၶိၵ ၵမ်ႇၶၼၶၼ်ႇ မႁႃႇယႃႇၶၼၶၼ်ႉ သမ့်လုၵ်ႉတီႈမိူင်းၵိၶၼ်တီးယႃး ပွတ်းႁွင်ႇ သေ ၶဝ်ႈၶႂ်းမိူင်းၽၢင်(တိပၢတ်ႉ)၊မုၶၼ်ႇရုဝ်း ရီးယႃး၊ မိူင်းၶေႇ႟ူဝ်းရီးယႃး၊ ၵျႃႇပၢၶၼ်ႇ ၼလႄႈ ရႃးသႃးၶဝ်လိူဝ်းၶၼ်ႉၶူႇယဝ်ႉ။

ၶွပ်ႈပိူဝ်ႈၶၼ်ၼလႄႈ ၽ‌ေႃႇသႃႇပုတ်ႉ ထၶႂ်းမိူင်းမၢၶၼ်း၊မိူင်းတႆးၶႂ်ႉ ပိၵ်ႉတီႈ မီးဝႆႉလႆႈၵၼ်းလႆႈရိူင်းသေၵေႃႈ ၶဝ်းပီၶၼ် ရိူင်းထေႇရဝႃႇတသိူင်ႈသိူင်ႈၶၼ်ယဝ်ႉ။ မၶၼ်း လုၵ်ႉတီႈရိူင်းထေႇရဝႃႇတသေ လႆလူင်း လွင်ႈလူင်းမႃး သႆႇၶိူင်ႈသႆႇလိူဝ်ၶွႆႈၼလႄႈ ပွင်ႇဝႃႈမၶၼ်းပီၶၼ်ရိူင်း ထေႇရဝႃႇတၶၢင်ႇ ၵၶၼ်ၶၼ်ယဝ်ႉ။

လႆႈၶိူင်ႈ ၽၢႆႇပုတ်ႉထၶႂ်းမိူင်း မၢၶၼ်းမိူင်းတႆးၶႂ်ႉ ပေႃးဝႃႈပိၵ်ႇၶိုၶၼ်းၽိုၶ်ႉ တူလ်ႈၶိုၶၼ်းပိုၶ်ႉမၶၼ်းတၢင်းလင် ပူၶ်ႉ မႃး တေႃႇပေႃးႁွတ်ႈႁိမ်းသႃႇသၶႄႇ ပႃၵ်ႇပီးၶၼၶ်ႉလိူင် တၵ်းလႆႈႁၶ်မၶၼ်း ၼၶၼဝ့်ထေႇရဝႃႇတၶၼ်ယဝ်ႉ၊ လႆႈသမ့် ပေႃးၵဝ်ၽၢႆႇ ပုတ်ႉထၶႂ်းလုမ်ႈၽႃႇၶႂ်ႉ တၢင်းလူင်တၢင်းလႆႈသေ ပိၵ်ႇၶိုၶၼ်းၽိုၶ်ႉ တူလ်ႈၶိုၶၼ်း ပိုၶ်းတၢင်းလင်ပူၶ်ႉမႃး ၶၼၶ်ႉလိူင် လိူဝ်းသိူင်မၶၼ်းၶမ်ၵႃးႁူဝ်ၶမ် ပေႃးဝႃႈၽၢဝ်ႇႁွတ်ႈသႃႇသၶႄႇပႃၵ်ႇ ပီးပူၶ်ႉၵႃးၶၼၶ်ႉလိူင် တၵ်းလႆႈႁၶ်ပႆး ပုတ်ႉထ(ၽၢႆႇပုတ်ႉထ)၊(ၽ‌ေႃႇသႃႇပုတ်ႉထ) ၵၶၼ်လိဝ် ၵမ်ႇၶၼၶ်မီးဝႆႉ(ပႆးပုတ်ႉထ) ၶႃမ်းၶေႃႈၶႂ်ႉၶေႃႈလိဝ်ၶွႆးၶၼ်ယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

လွင်ႈၵၢၼ်ပီၼ်ၵၢၼ်မီးလိူဝ်းၶႃႈ ႁွပ်းပိူဝ်ႈလူဝ်ႈၵၢၼ် ႁူၼ်းႁဝ်းတီႈလူမ်ႈ ၽေႃႇၶွႆႈမီးလိၵ်ႈမေႃး ၵမ်ႉၶၼ်ၶမီးတၢင်း ထၢင်းတၢင်းမေႃ ၵၢၼ်ၵၢတ်းမၢၵွင်း ၽွႆးၽွႆးမၢၼ်းမၢၼ်းသေတွမ်ႈမၢဝ့ လင်ႉဝႃႈ ပူၼ်ႈပူ,လၢပီးမိူင်း လၢပၢၵ်ႉလၢၵိူင်ပီး မိူင်းၼေႃႈ ပေႃးပီၼ်လွင်ႈတၢင်းၵၢၼ် ၵမ်ႉလီလိူမ်း ၵၢၼ်**သ**မ့် လီတွင်းလိူဝ်း ၶၼ်ၶ ၵၢၼ်လီၶုၵ်ႉလွႆႈလႆႈၶႆႈလွႆႈထိုင် လိူဝ်းၶၼ်ၶ ပေႃးဝႃႈသွၵ်ႈႁႃၶွႆးလိၵ်ႈ ၶွႆးလၢႆးလိူင် တၵ်းႁၢၼ်ၶိၼ်းလႆႈငၢႆႈငၢႆႈ ယူႇယဝ့်။

ႁွပ်းပိူဝ်ႈမီးၶင်ႇလွင်ႈတၢင်းဝႃႈ မေႃးလိူဝ်းၶႃႈၼလႄႈ လင်ႉဝႃႈၵၢၼ်ပီၼ် မုၵ်ႉလူမ်းလေႃးတီးၶႂ်ၼေႃႈ ထုၵ်ႉလႆႈႁႂ်ႈ ပီၼ်ႁႂ်ႈမီးၽိုၼ်ပိူင်းၵၢၼ်ၶိုင်ႈ ၵမ်ႉ ၶၼ်ၶၵိပ်းတွမ်ႁႂ်မ်ၵဝ်ႇ လွင်ႈလေႃးတီး ၼိူဝ်းလေႃးတီး ၵၢၼ်လေႃးတီးႁဝ်းလိူဝ်း ၶၼ်ၶသေၼလႄႈ တၢင်ႉပီၼ်ၽိုၼ်ပိူင်း တွမ်ႈပီၼ်ၽိုၼ်ပိူင်းၵၢၼ်ၶိုင်ႈ ၶႂ် ယူႇယဝ့်။

ၶိင်းၵၢၼ်ႈၶမ်းသၢင်ႉသၢမ်(ႁူင်းၵလႃး)
(ၼေႃႉတၢင်ႉပိူင်း)
မိူဝ်ႈပီးသႃ,သၶေႃႉပုတ်ႉထလဝ်ႈ
၂၅၂၀
တီႈၶမ့်ၶမ်း၊

တွၼ်ႈႁူဝ်ၽိုၼ်(ၶ)

ၶႂ်ႈၵႃႈ ထေႇရဝႃ,တပုတ်ႉထ ၽေႃ,သႃ,ၵၢၼ်မေႃးတၵ်ႉၼၽ တီႈၶႂ်ႈမိူင်း တႆးၵၢၼ်ပွင့်ဝႃႈ မိူင်းႁူမ်းတုမ်လင်ႉၶႂ်ႈ ၶႂ် ပေႃးမေႃးၶႆႈသွၵ်ႈၶွၵ်ႈႁႃတူလုၺ်းလွမ်း လိူဝ်၊ ၵၢၼ်ပီၼ်သိသ့်သႃ,ၶုသိသ့်သႃ သၢသိုပ်,ၿႃ,၊ တၼပႃးသိုပ်,လၢမ်းတၢမ်း ၵၢၼ်မေႃး ၶၢဝ်းၵိူင်ၶၢဝ်းၵီးၶၼ်ၶ, ၵမ်ႉ, ၶၼ်ၶၵိူင်ၵီးသေပိူၼ်ႈလိူဝ် တၵ်းလႆႈႁၢၼ် ၼိူဝ်းႁူင်းလွႆ(လေႃးတီး)ၶႂ် လႆႈႁူႉဝႃႈမၢၼ်း ၵိူင်သေပိူၼ်ႈ ၵိူင်သေတၢင်ႉ,မုၵ်ႉတၢင်ႉ, ၵၢၼ်းတၢင်ႉ,ႁူဝ်တၢင်ႉ,လူမ်းၶၼ်ၶ ထိူမ် ဝ့ၶင်ႇၶႂ်။

ၼေႃ,ၵၢဝ်လဝ်ႈဝႃ,လွၺ်လေႃးတီး ၵၢၼ်ပီၼ်ငဝ်ႈႁူဝ်ၵၢၼ်းႁူင်းလွႆၶၼ်ၶမေႃး တေႃႉထိုင် လဝ်ႈၶင်ႇႁူင်းလင်ႉၶႂ်ႈ(လဝ်ႈ ပိင်,လႃ,သႃ,ရ)ၶႂ် လဝ်ႈမထေ,ႁူဝ်ႁူင်း

ebook is created by www.Shanyoma.org

ပေႃးတဵမ်ၸူႉ သၢဝ်းၵဵတ်းလဝ်ႈသိုပ်ႇ ဝႃႈယူႇယဝ့်၊ ၶႂ်ႈဝႃႈၵၢၼ်တီႈတၢင်းယၢပ်ႇ ၼၼ်ၼႆႉယဝ့်၊ ၶင်ႇၵၢၼ်မၢၼ်းယဵတ်ႇ ၽိုတ်ႇလိူဝ်းၶၼ်ႈ ၶဝ်လဝ်ႈယိပ်းၵၢဝ် ယိုတ်ႈႁိူင်ႁိုဝ်းၶႃႈၼႆၶႃႈ ၵမ်ႉလွႆႈၼႄ ၵဵမ်းၵၢဝ်ၶေႃႈလိုၼ်သင်ႇပူင်တမ်း ၵၢၼ် ဝႃႈၵမ်ႉမီးလွင်ႈတၢင်း ယုင်ႈယွင် ၶွင်ႈ မုၼ်ၶမ်းပုတ်ႉထလဝ်ႈဝႆႉပၼ်ၶၼ်ႈ ပၼ်ႈ ၶမ်သင်သေၼႄ လင်ႇတၢၵ်းယၢဝ်းလႆႈ ၵၼ်ႇၶၼ်ႈၶၵ်း သိၵ်ႈၶႃႇၵမ်ႉပၼ်လူ မႃးၶႆၵမ်ႉလႆႈဝႃႈ၊ ႁူႈပေႃးယိုတ်ႈယဵတ်ႇ သၢင်ႇၵၢၼ်းၵမ်ႉႁူႈလွၼ်ႈ ၵိၼ်းမႃး ယိၼ်းယၢဝ်းၶၢဝ်းႁိူင် သၢမ်ပၢၵ်ႇပီႈႁိမ်း ထုၵ်ႇပႆႇၶေႃႈပႆႇ ၵပ်ႉမႃးထုၵ်ႇယႆႇၶေႃႈ ႁူမ်းၵၢၼ်ဝႃႈၶႆႉ လွမ်းၶင်ၽိင်းၽႃႉ ယႆႇ ႁဵတ်းၶႆလင်ႇသင်ႉထင်ႈတုင်းသေ ပိၼ်မီးလီလႃႉယႃႉၼမ်း၊ ၼၵ်ႈမတ်ႉႁတ်ႉ ၽွမ်ႉၵၼ်ႁၢပ်ႇႁၢမ်သႃႇသၼႄႇ(ၵၢၼ်သႃႇ လူတ်း ၵပ်ႉလူမ်တင်းသိင်ႈလႆႈတေႃႇလႆႈ သၼႄႇ)ၽႄးပိၼ်လဝ်ႈမႃးတေႃႇထိုင် တုမ်ႉ လႆႈတတ်းလတ်းမႃးၼတေႃႉၼတေႃႉဝႃႈ ဝၼ်းမိူဝ်ႈၶႆႉၶႆယဝ့်။

လုမ်းလေႃးတီၶႆႉ ၵၢင်ႇၶၢင်ႇမၢၼ်းၶႃင်ႈ

လွင်ႈၶိူင်ႈပေႃးတၵ်းၶႆးသွၵ်ႈ တမ်းဝႆႉသေတီႈတီႈ ၵမ်ႇသူႈမီးလႆႇတီႈ ၼွၵ်ႈႁႃႉတူလိုၼ်းလွမ်း ၵၢၼ်ပိၼ်မုၵ်ႉလုမ်း ၶႂ်ႈဝႃႈတီႈတၵႃႇႁူၼ်းမူႇလုမ်း ၵၢဝ်ပိၼ် လေႃးတီၶႆႉၵၢင်ႇၶၢင်ႇမၢၼ်းၶႃင်ႈ မီးၸူႉ တီႈပိုင်ႈၶၼ်ႈ ပေႃးမီးသိပ်းသၢဝ်းႁိူၼ်း ႁူးတၵ်ႉႁူးတီႈ တီႈမၢၼ်းၶမ်လၢၵိုင်ႇ တွမ်ၵၼ်ယဝ့် ပူၵ်းတင်ႈလင်ဝတ်ႉ(သျိူင်း လၢမိူင်း လၢလေးလၢဝိင်း ၵဝ်လဵမ်မိူင်း တေႃႇသျိူင်းၽႄး)ယေႈလင်၊ ပေႃးႁၢၼ်ဝတ်ႉ မၢၼ်းပွတ်းတႂ်ႈ–ယၼ်ႇရိုင်ႇ၊ တိူင်းယၼ်ႇ ၶေႃႈတေလႆႈဝႃႈ မီးႁူၼ်းလေႃးတီၶႆ ရိုင်ႇ၊ တိူင်းသႃႇယႃႇဝတီႇ၊မိူင်းၶေႇလူင် ယဝ့်၊ ႁဵတ်းၶႆၵၢဝ်သႃႇသၼႄႇၽႄးပိၼ် (သိၼ်းယူၶႆႉလၢၼ်ႉ) လိူဝ်းၶႆႉလွတ်ႇၸူႉ လဝ်ႈၼၽႈတူၼ်းမႃးယူႇယဝ့်၊ မိူဝ်ႈၵွၼ် ႁူးတီႈႁူးလိၼ်ယူႇယဝ့်။ တၢင်းဝႃႈၵပ်ႈႁူဝ်သိပ်းလုမ်း လင်ႇၶႆႈ ႁၢင်းပိုင်မၢၼ်းလိုင် လႆႈႁၼ်ၵၢၼ် မီးၸူႉသၢဝ်းလုမ်းလမ်လမ်ယူႇယဝ့်။ ပိၼ်သျိူင်းလူင်လဝ်ႈသင်ႇၶႃႇၶၼ်ႈ ပၵ်း

ebook is created by www.Shanyoma.org

လုမ်းလေႃးတီႈၼႂ်ႈၽိင်ႈၼေႈတႆး

ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈၶေႃႈသင်ႇ,သွၼ်ႇ,ၽြႃး ပဵၼ်လဝ်ႈဢၼ်ႁူဝ်ႇသႃႇ,သၶႄႇ,ၶႃႈ မၼ်း မုၼ်ႉၼမ်းပၼ်ႁူၼ်းႁဵဝ်း ၵူၼ်ႈၵွၼ်ႇ,ၶႆ ၼႂ်ႈ လင်ႇ,ဝႃႈၶိူင်းမူႇ,လုမ်းလေႃးတီႈၶႃႉ လႆႈႁၼ်ႁူၼ်းဢၼ်ၵူၼ်ႈၵွၼ်ႇ, သၢမ် ၼိူဝ်း(၁)တႆး (၂)လွႆ(တၵႃႇ)ၼႂ်ႈ (၃) ပၵူဝ်းၵိတ်းၶူင်ႈၶဝ်လိူဝ်းၶၶႃႉ ယုမ်ႇ, ယမ်ႁႃပွႆႉဢဝ်ၾိုၵ်းႁမ်းမႃး လႆႈဝႃႈၶႆယဝ်ႉ။

ႁွပ်ႈၶႆၼႂ်ႈလုမ်းလေႃးတီႈၶႃႉ ပိၵ်ႉ တေႃႇပဵၼ်သႆႇ ထေႇ,ရဝႃႇ,တပုတ်ႉထၽေႇ, သႃႇ,မိူင်းမၢၼ်ႊသေရေႃႈ ႁၢင်ႊၽၢင် ဢၼ်ႁဝ်ႇ,မၼ်းႁမ်ႉၶမ် လူမ်ႁႆႁူႇ,သေ ၼႂ်ႈ ပဵၼ်မႃးၽိင်ႈၼေႈတႆးပိုတ်ႇ,ႁၢင်ႊ ၼၶတူဝ်ဝႆႉယဝ်ႉ၊ ၶႆႉလမ်းပေႃးတူလ်းၶဝ် လမ်ႈတီႈၶူဝ်ႁူင်းလွၵ်ႈၸၢမ်းတႆး ယိပ်းၸၢမ်း တႆး လိမ်ႁႃႈၶဝ်လဝ်ႈပၼ်ၽြႃးႁေႃးၽြႃး ၶိင်းႁူင်းႁၢဝ်ႇ၊ ႁၼ်ႇ,တေႃးႁၼ်၊ၼႁႈဢႃႇ, ပႃတ်ႈ ၶုၼ်းႁိူၼ်းလူလိၵ်ႈႁေႃးထမ်းလိူဝ်း ၶၶႃႉပဵၼ်ၽႄႇ,တႆးလႆႇလႆႇ၊ လႆးလွႆႉပီး လိူၼ်ဝၼ်းဢေႃႈ ဢဝ်လၵ်ႉၶီႈပီးတႆး၊ ဢၼ်ၼမ်ႈပီးမိုဝ်း ၁၁၊ လုၵ်ႈပီးမိုဝ်း ၁၂၊ဝၼ်း ၆၀ လွႆႉတိူဝ်းဝႆႉမႃး၊ လႆးသမ်ႉပေႃးပၼ် ပွႆးမႃး မိုဝ်းပွႆးမႃးလႆႈငၼ်းသိင်ႁွင်မွင်း ယၢမ်း၊ သိင်ႁွင်ၵိင်ႈယၢဝ်း၊ႁွင်မွင်းသူင်း ႁွင်ပေႇ,ထိုင်း(ႁွင်ၵိင်ႈပွတ်း)၊ ႁွင်မွင်း ယၢင်း၊ သိင်ႁူင်ႉၸၢမ်းတႆး၊ၸၢမ်းဝၵ်း၊ယွပ်ႇ, ယွၼ်ႈ၊လွင်ႈၶူင်း၊ ၸၢမ်းႁွင်မွင်းယၢင်း၊ ၸၢမ်းတုင်ႉမႃဝ်းၼႂ်ႈ ၸၢမ်းၶူၵ်ႉႁိူဝ်းလိူဝ်း ၶၶႃႉ သမ်ႉထိင်ႈၽိင်ႈႁႃႈယွပ်ႇ, ႁႃႈၶူၵ်ႉ ႁႃႈတူဝ်း၊ ႁႃႈၶူၵ်ႉၶမ်း၊ႁႃႈၶူၵ်ႉလူင်၊ႁႃႈ ႁွင် ႁႃႈလွမ်းႁွင်၊ႁႃႈလႆးၶၼ်ႉလႆးလူင်း၊ လႆးၶွၼ်ႉ၊လႆးလၢပ်ႇ,လႆးလိဝ်း၊ လႆးမိူဝ်း လွႆလိူဝ်းၶၶႃႉ လႆႈႁၼ်ၶဝ်တူင်ႉၶိူင်,ၶိူင်း ပွႆးလၢမ်းဝႆႉယူႇ,ယဝ်ႉ၊ ၵိၵ်ႇ,သမ်ႉၼိူင်ႈယိပ်း တၢင်းတိူဝ်းတီႈၶူဝ်ႁူင်း ဢဝ်ႁႃႈၵုပ်း ၼူဝ်းၵူပ်ႇ,ၼူဝ်း ဢၼ်ဢဝ်မႂ်ႇလၵ်းသၢၼ် ႁိတ်း၊ၶေႃႈပပ်ႉၽြႃးရေႃႈဢဝ်ပၼ်ႈထုလ်ႇ, ထူဝ်းတမ်ႈၶၵ်းၶၵ်း ပဵၼ်လႆးမွၵ်ႇ,မွႆတူၼ်ႈ ၼိူဝ်း တႃးႁၵ်ႉတႃးႁၢၼ်သေၼႂ်ႈ ပိုတ်ႇ, ႁၢင်ႊၼၶတူဝ်ၽိင်ႇ,ၼေႊတႆးဝႆႉၶႆယဝ်ႉ။

လုမ်းလေႃးတီႈၼႂ်ႈလိၵ်ႈလႆးတႆး

တၵ်းဝႃႈၽႅဝ်ႇ,လိၵ်ႈလႆးၶႆရေႃႈ ပိၵ်ႉတေႃႈသွၼ်ပႃႇ,လိ၊ လိၵ်ႈမၢၼ်ႊမႃး

သေၵေႃႈ ပေႊတူလ်းတီႈၶိူဝ်ႈသွင်းလၢဝ်ႈ ၶဝ် ၵၢၼ်ၵၢမ်ႇမေႃၵၢမ်ႇထၢင်ႊလိၵ်ႈ တ်ႊၵၢမ်ႇမီးသေလၢဝ်ႈ တေလႆႈဝႃႈၶႅ်ယဝ့်။ ၵၢၼ်ၶဝ်လၢဝ်ႈမေႃလိၵ်ႈတ်ႊ ႁူႉလိၵ်ႈတ်ႊ ၶႆ့တေမီးထၢၼ်ႈၽ်မၼ်းၸွံယူႇ၊ ၵမ်ႈၼွင်ႈ တေမေႃၵႃၶ်, မေႃဝႃႈလွမ်းတူဝ်လိၵ်ႈ၊ ၵမ်ႈၼွင်ႈၵေႃႈတေမေႃလူမေႃၵျေႊ လွမ်း ၶမ်ႈႁွမ်း လွမ်းသႅင်ၶိုၼ်ႈသႅင်လူင်ႊ၊သႅင် ယၢဝ်ႊသႅင်ပွတ်းမၼ်း၊ ၵမ်ႈၼွင်ႈတေ မေႃတ်ႉမ်ႈမေႃႁူး တ်ႉမ်ႈလွမ်းၽိုၵ်ႈၵွၼ်း၊ ၵမ်ႈၼွင်ႈတေမေႃပႊ လႆႊၵၢတ်ႊၶမ်ႇ ႁွမ်း၊ ၵမ်ႈၼွင်ႈသမ့်တေမေႃပၼ်ႇၽႂ်၊ မၢၼ်ႊ ပႃႇလိ၊မေႃသွ်ႇၶမ်ႈႁွမ်းမွၵ်ႇမွႆ ပၼ်မူႇပၼ်ၽိုၵ်ႈတြႊလူင်လိူဝ်းၶၼ်ႈ၊ ၵမ်ႈၼွင်ႈႁူႉလႆႈလိၵ်ႈတူဝ်မွၼ်း ၵမ်ႈၼွင်ႈ တေႁူႉပႊလိၵ်ႈထူဝ်ႇငွၵ်ႈ လိူဝ်းၶၼ်ႈ ႁွၼ်ႇယဝ့်၊ ပေႊလႆႈယူႇတီႈၶိူဝ်ႈသွင်း လူင်လၢဝ်ႈသၢင်ႇၶႃႇႁၢမ့်ႁိူင်လိူင် ၽၢလိၵ်ႈ လႆႊတ်ႊၶႆ့တေလႆႈဝႃႈ ထၢၼ်ႈမၼ်းႁမ့် သိုင်ယူႇၶႅ်ယဝ့်၊ ပေႊမႊတူလ်းမေႃလိၵ်ႈ တ်ႊပၢၼ်မိူဝ်ႈလိဝ်ၶႆ့ လႆႈႁၢၼ်သၢင်ႇ ထၢၵ်ႈထၢင်ႊထၢၵ်ႈ ၵၢၼ်လူင်ႊမႊတီႈ သွင်းလူင်လႄးတီၶၼ်ႈ လိူဝ်းပၼ်မေႃ လိၵ်ႈ မေႃလူမေႃၵျေႊမေႃတ်ႉမ်ႈမေႃႁူး၊ မေႃထုတ်ႇမေႃထွၼ်၊ မေႃသွၼ်ပၼ်မေႃ

ၵၢမ်ႇၵႊ ထၢၼ်ႈၶူးလၢၼ်ႇၶူးၵေႃႈမီး လၢၼ်ႇၶူးလူင်ၶူးသုင်လူင်ၵၢမ်ႇၵႊ တေ လႆႈဝႃႈမီးပႊလိူဝ်းၽႂ်၊လိၵ်ႈတ်ႊ ႁွတ်ႈ ၽၢၵ်ႈထိုင်ၽင်ႇမၼ်းႁူႇႁွၼ်ႇယဝ့်။

လႆႊသမ့်တီႈၶိူဝ်ႈသွင်းလၢဝ်ႈ သၢင်ႇၶႃႇလွႆ၊ တီႈၵျိုၼ်းႁွၼ်းတၵႃႇၸွႆ၊တ ၵႃႇၵေႃႈယူႇမိူင်းလွႆၵၢမ်ႇဝႃႈ ယူႇၼၵ ႁွၼ်းၼိူဝ်းလွႆၵၢမ်ႇဝႃႈ ၶဝ်မီးလိၵ်ႈလႆႊ တြႊလူင် ၵၢၼ်ပၼ်ၶမ်ႈႁွမ်းလၢဝ်ႈမေႃ လိၵ်ႈလူင် ၶူးမေႃလိၵ်ႈသုင်လူင်ၶဝ်၊ လိူဝ်ႈ ၶင်ႇၶမ်ႈႁွမ်းလၢဝ်ႈသီႇႁိၶၼ်ႇတႃႇ လၢဝ်ႈ ၵျေႊလိ၊ လၢဝ်ႈၵၢမႃတ်ႊ ပြိူး၊လၢဝ်ႈၶေႃႇ ၶမ်း၊ လၢဝ်ႈၵိင်ႊတွင်း၊လၢဝ်ႈမၢၼ်ႈယူၵ်ႇ၊ လၢဝ်ႈလွႆၶမ်း၊လၢဝ်ႈၶၵ်ႊၵိဝ်ႇ၊ လၢဝ်ႈမၢၼ်ႈ ယီၼ်ႇၶဝ်လိူဝ်းၶၶ်ယူႇယဝ့်၊ ဝႃႊသႃႇ သၶႄႇတူၵ်းၶိုင်ႈမႊ မိူၼ်ၶင်ႇလိၵ်ႈလၢဝ်ႈ ဝႄးလၶႃ၊ လိၵ်ႈၶိုင်းလူင်လိၼ်ႈၶမ်း သွႆလွႆ လႆႈၵၢၼ်ၼၽိူၼ်ႈၶုင်းမူႇ,လုမ်းၶမ် ၶမ်လႆႊလႆႊဝႃႈယူႇယဝ့်၊ ႁူႊၵျိုၼ်းႁူးယေး မီးၵ်ႃၼ်တြႊလေႊသႃ၊ ပပ်ႉတြႊလေႊသႃ သွ်ႈသိူဝ်ႈၶ်ၼ်းသၢ ပၢၵမ်ႈၼွင်ႈတႃႊႁၵ်ႉ တိၵ်ႊၶမ်းသေႁွၼ်ႇယဝ့်၊ လိၵ်ႈတ်ႊၵၢၼ် မီးၼၵႈၵၢင်မူႇ,လုမ်းလႄးတီၶႆ့ ၵၢဝ်လီမ် တူဝ်ထုဝ်ႇငွၵ်ႈ၊ တူဝ်ၵမ်ယိၼ်းတူဝ်မွၼ်း လိူဝ်းၶႆ့တင်းသိၼ်ႈယဝ့်။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ႁွပ်းပိူဝ်ႈၶဝ် ၸွမ်းၵဝ်လွင်ႈတၢင်း သၢမ်ပိူင်(၁)မူႇ,လုမ်းလေႃးတိၶိုဝ် ၼိူဝ်း မၢၼ်းယဵတ်ႇ,ယိုတ်ႈႁိူင်ႁိူဝ်း၊ (၂)ႁွပ်ႈပိူဝ်ႈ ၵၢင်ႇ,ၶၢင်ႇ,မၢၼ်းၶၢင်ႈ၊ (၃)ႁွပ်းမၢၼ်းပွႆး ပႃးပိၼ်းမိတ်ႇ,ဝႆႉ လိၵ်ႈလၢႆးၽိင်ႈၼင်ႈတႃႇ ႁဝ်းၶဝ်ၼလႄႈ လၵ်ႉ,ဝႃႈႁဝ်းထုၵ်ႇ,လႆႈၵႂၢမ်ႇ မုၼ်ၵဝ်ငဝ်း ယႂ်ႉ,ယႂ်ႉ,ၶမ်ၶမ်သေၵိပ်း ထွမ်ႁႃႁွမ်တႅမ်ႈၵွၼ်ႇ,ပဵၼ်ၽိုၼ်လိၵ်ႈ ၽိုၼ်လၢႆးၵၢၼ်ၶိုင်ႈယူႇ,ၶဝ်ယဝ်ႉ။

ၵၢၼ်ငၢၼ်းပိုၼ်းၼလႄႈၽိင်ႈ

လွင်ႈၵၢၼ်လႆႈႁဵတ်းသၢင်ႈၵၢၼ် ငၢၼ်းၶႂ်းသွၵ်ႈၶူၵ်းႁႃ လွင်ႈၼိူဝ်းလေႃးတိ၊ ၽိင်ႈၼင်းလေႃးတိၵၢၼ်ဝႃႈၶဝ် လႆႈၵဝ် ၶၢဝ်းယၢဝ်း လႆႉၶၢဝ်းယၢမ်းၶမ်ၶမ်၊လႆႈ ၶူႇ,လႆႈပႆႇ၊ လႆႈၵုပ်ႇ,လႆႈၵေႃး၊လႆႈတႅမ်ႈ လႆႈမၢႆ၊လႆႈထွမ်ႇ,လႆႈတွင်း၊ လႆႈၼုၶ်ႉလႆႈ ႁူၶ်ႉ၊လႆႈထတ်းလႆႈလတ်း လႆႈတႅၵ်ႈလႆႈ ၵၢမ်း၊ လႆႈလၢမ်းလႆႈလူလွႆႉၼတႉၼတႉဝႃႈ ဝႃႈၶဝ်ယဝ်ႉ။

ပိၵ်ႉတေႃႈၸွမ်းၶင်ႇ,ၵၢၼ်မၢၼ်း ပိၼ်ၶွင်ႇ,ဝႃႈမႃး တီႈၶိူဝ်ၶဝ်ၶဝ်သေၵေႃႈ တႅမ်ယဝ်ႉထုၼ်ႈယဝ်ႉ ၵမ်ႇ,ယွမ်းၵမ်ႇ, လုတ်ႈသၢင်ယဝ်ႉၶဝ်ၵေႃႈၵမ်ႇ,လွႆႈၶင်ႇ,ၵဝ်ႇ, ၵၢၼ်ယွမ်းၵၢၼ်လုတ်ႈၵေႃႈမီးတၢင်းၶမ်၊ မိူၼ်လိူဝ်ႉၶင်ႇ,တီႈ ဝိင်းႁူင်းမၢၵ်ႇ,လၢင်း ၶၼ်ၶဝ်ႉ လဝ်ႈမထေ,ႁူဝ်ၽုင်းလွၶ်ႇ,ပူၶ်ႉ ဝိၼ်သၢမ်လဝ်ႈ ႁွႆးဝႃႈလွင်ႈတၢင်းတၢင်, လိူဝ်ႉတၢင်,ပိူင်ၶၼ်ၶဝ်ႉ ပႆႇ,လႆႈႁူႉသၢင်ထဵင်ႈ၊ သိၼ်ႈသႆႇတၢင်း ၵၢၼ်တေၶူႇ,လူးတီႈ ၶၼ်ၶဝ်ၵေႃႈမၢၼ်းၵမ်ႇ,ငၢႆႈငၢႆႈ သမ်ႉပိၼ် ၵိၼ်ၵိင်းလဝ်ႈၵဝ်ႇ, ၵေႃႉလိဝ်ႁွႆး လိူဝ်ႉ ၶင်ႇ,တီႈတိူင်းသႃႇ,ယႃႇ,ဝတီ, ႁိမ်းဝိင်း တူၶ်ႈတီး(တေႃး) မီးမႃၶ်ႈတႃႇလေႃးတိ ႁုင်းၵၢၼ်ဝႃႈၶၼ်ၶဝ်ႉ လႆႈႁၶ်တီႈၽိုၼ် လိၵ်ႈပိုၼ်းလၢႆးၶိုၼ်ႉ၊ လၢႆးတႅၼ်းၶိုၼ်ႉ ၶၼ်ၶဝ်ႉႁွႆး လိူဝ်ၶၼ်ၶဝ်ႉမီးထဵင်ႈၵၢၼ်ဝႃႈ သၢင်ႇ,လူင်တူၶ်ႈတေႃး ၵၢၼ်မီးလိူဝ်းမီး သိင်လုမ်းႁူင်းလွႆယၢၶ်ႉ,ႁုင်ႇ,ၶၼ်ၶဝ်ႉ ၶွၵ်ႈ ၶၼ်ၶဝ်ႉ ၵမ်ႇ,မီးတၢင်းၵပ်းသိုပ်ႇ,တိတ်း တေႃႇ,ၵၢၼ်ၵီႈသၢင်။

လိူဝ်ႉၶင်ႇ,မိူင်းတူႇ,ယႃးၵၢၼ်ဝႃႈ ၶၼ်ၶဝ်ႉၵေႃႈ မၢင်ၵေႃႇဝႃႈမီးၶိုဝ်းလိၶ်မိူင်း ၶွင်(မိူင်းၶၢင်း)၊ မၢင်ၵေႃႇသမ်ႉဝႃႈမီးတီႈ မိူင်းၵိင်းတုင် ယၢင်းပႆႇ,လိၵ်ႈလိၶွၶ်ႇ,၊ လိူဝ်ႉ

ၶႄင်ႇ,ၵၢၼ်ဝႆႉ လဝ်ႈလၢင်းလူင်မိူင်းၽွင် ၵမ်ႉ,ၶႄၼ်မိူင်းၽွင်းႁိုဝ်တေႃႇလိူဝ်ႈတီႈယူႇ, ၵၢၼ်ၶႅၼ်ႇၸွမ်းၶေႃႈ ယင်းပႆႇ,ႁူႉလႆႈၵၢၼ်တႅတ်ႈ တေႃးမၼ်းၸွၼ်,၊ လူဝ်ႇၶႄင်ႇ,လဝ်ႈၵူး မၢင်,သုင်းပွၵ်ႈ(လဝ်ႈဝႃႈ,လွၼ်ႉလႄးတီႈ) ၵၢၼ်ပၢၼ်ႇ ငဝ်ႈလူင်ၶၼ်းလူင်ၽၢႆ,လုမ်း သွၼ်းလွင်ၶိုၼ်ႈ တီႈပိုၼ်းမၢဝ်ႇဝႆႉပၢၼ်ႇလုၵ်ႈ လဝ်ႈၽူႈႁူဝ်းလူင်မိူင်းမေႃ, ၵူႈၼ,ၼမ်ႈ မၢၼ်းၶႅၼ်ႇ ၵၢၼ်ဝႆႉႁူဝ်းလူင်ပၢၼ်ႇလိူဝ်း တီႈယူႇ,ႁၼ်းႁိုဝ် လိူဝ်းႁိုၵ်းၶေႃႈႁိုၵ်းႁၼ်း ႁိုဝ် ၵမ်ႉ,လႆႈႁူႉလႅင်း၊ မိူင်းမေႃ,ၵၢၼ်ဝႆႉ ၶႄၼ်ႇ မိူင်းမေႃ,ၶႄမ်ႉႁၢႆးမိူင်းတႆးပွတ်းႁွင်, ၶေႃႈမီး၊ မိူင်းမေႃ,(ပၢင်မီ)မိူင်းတႆး ပွတ်းၵၢင်ၶႄၼ်ႇၶေႃႈမီး ၵမ်ႉ,ၶႄၼ်မိူင်း မေႃ,လိၵ်ႈ(ႁူင်းမၢၵ်ႈ,လၢင်း) ၵၢၼ်ပၢၼ်ႇ ၶိုၼ်းမိူင်းတႆးဝၼ်းတူၵ်းၵဵဝ်ႇ ၵၢၼ်ဝႆႉမိူင်း တႆး(ၵၢၼ်ၸွၵ်ႈၽၢၵ်ႈ)ၶႄၼ်ႇႁိုဝ်၊ လူဝ်ႇၼိူဝ်း ပေႃႈၼမ်ႈၶေႃႈယုင်ႈယွင်ႈဝႆႉ တေပၢၼ်ႇလႆႈ ႁိုဝ် ႁၼ်းၼိူဝ်းလၢဝ်းၼ,လၢဝ်းမၢၼ်း ၵၢၼ်ဝႆႉၶႄၼ်ႇ ပႆႇ,ပႃႈႁူၼ်ႇႁၢၼ်ပႆႇ,ပႃႈ သွၵ်ႈႁၢၼ်ၵၢၼ် တႅတ်ႈမၼ်း တေႃႇ,မိူဝ်ႈ လိဝ်ႈ၊ သင်ပၢၼ်ႇတြႃးၼတေႃသွၵ်ႈႁၢၼ် ငၢႆႈယူႇ, မၼ်းမီးသႂ်လွင်ႈသၢမ်လွၵ်ႈၸွႆး ပေႃးပၢၼ်ႇလွၵ်ႇလေႃးၽႄ၊ တေႃးသႃႇမေႃးႁ ၵ်တႅတ်ႈငဝ်ႈလွင်ႈပၢၼ်ႇၵၢၼ်ၵမ်ႉ,လီ ပေႃး ဝၢႆႈလွၵ်ႇၵလေႃးၽႄ၊ ၵတေႃးသႃႇၵမေႃး ႁႁၵ်တႅတ်ႈငဝ်ႈလွင်ႈတင်ႈငဝ်ႈလွင်ႈလိူင် သမ်ႉ ပၢၼ်ႇၵၢၼ်လီၶႃႈ၊ ပေႃးသမ်ႉၵဝ်လွၵ်းမၼ်း ဝၢႆႈ လွၵ်းလီလွၵ်းလႃႉလွၵ်းၵမ်ႉ,လီၵမ်ႉ, လႃႉၵၢၼ်ဝၢႆႈ'ႁုသလႃႉ၊ ၵႁုသလႃႉၵ ပျူႉ,ၵတႃႉ'ၶႃႈၶႄၼ်ႇယဝ်ႉ။

လဝ်ႈ,ဝၢႆႈၵၢၼ်ၽိင်းၵၢၼ်ပိုၼ်း ၶိုၼ်ႈႁႃႉယၢပ်ႇ, သွၵ်ႈယၢပ်ႇ,သေတြႃးၼလႆႈ တေလၢင်ႈမီးၵၢၼ်ၽိတ်းၵၢၼ်ပိူင်ႈ ၵၢၼ် လုတ်ႈၵၢၼ်ယွမ်းမၼ်းယူႇ,ယဝ်ႉ၊ လူဝ်ႇ ၶႄင်ႇ,ၶိုၼ်းၵိင်းသီ,ၵၢၼ်မၢဝ်ႇ လွင်ႈပၢၼ်ႇပိူင် ပၢၼ်ႇ တီႈပီးၶႄၼ်ႇပီးၶိုၼ်ႈၶႃႈၶႄၼ်ႇ မၢင် တီႈမၢဝ်ႇယဝ်ႉသမ်ႉၼိုၼ်းမွတ်ႇ, မၼ်းတေ ပၢၼ်ႇလွင်ႈယုင်ႈယွင်ႈ၊ ၵၢၼ်တူဝ်ႉၵၢၼ် ထိုင် ၶုၼ်ၵူင်,ၶုၼ်မိူင်းၶဝ်ၼလႆႈႁူဝ်ပၢၼ်ႇ ၼၢၼ်လဝ်ႈ,မွတ်ႇ,ပႅတ်ႈၵမ်ႉ,ႁူႉ မိူၼ်လူဝ်ႇ ၶႄင်ႇ,ၵၢၼ် ၵၢၼ်လုၵ်ႉတီႈငိုၼ်းၼမ်းၶွင် ပွၵ်ႉႁူဝ်ၶွင် ယေးႁိုၼ်းသွင်ပႅၵ်ႉလႅင်းၵမ်ႉ, ၽွမ်ႉ သႂ်ႇ,ၼလႆႈ ၵဝ်ၵၢၼ်မၼ်းၶၢင်ႈၶႃႈ, ၵၢၵ်ႈၶႃႈ,သေ တေႃႇ,ထိုင်လႆႈထူပ်းမၢပ်ႇ, ၸိင်မၢပ်ႇ,ၵၢၼ်ပၢၼ်ႇတၢမ်ႉ,ပၢႆႈ၊ တၢမ်ႉ, ငိုၼ်းတၢမ်ႉ,လူၵ်ႈၶဝ်လိူဝ်းၶႄၼ်ႇ ၶိုၼ်းလိၵ်ႈ ၶိုၼ်းလၢႆးၶိင်းၶဝ်ၵမ်ႉ,မၢဝ်ႇၼလႆႈ ပေႃးလိူဝ်း တၼ်းၶိုတ်းၵမ်ႉ,မီးယဝ်ႉ တၢႆမူတ်းယဝ်ႉ လိူင် တေပၢၼ်ႇမိူၼ်မွၵ်ႈ,မိူၼ်မုၺ်ႁၢႆလၢႆ

ၶူႈႁၢင်ႈမၢၼ်းယူႇယဝ့်၊ လွင်ႈၶႅၼ်ႇပဵၵ်ႉ တေႃႇဝႃႈ တုမ်ႇတွင်ႈၵၼ်ထႅၼ်ႈ ၶႅၼ်ႇ သေတႃႉ ဝႆႉလင်မႃးႁၼ်းၶိုၼ်းမူႇလုမ်း ၶမ်ႇၶမ်း၁၂ႁွပ်ႈဝၼ်ႉၼႆႉ တေႃႈလႆႈယူႇ ၵတ်းယူႇယိၼ်ပႃႈတႅၵ်ႈႁွမ်ႈၽူင်းမိူဝ်ႈ လႄးၶုၼ်သၢမ်မႃးယူႇ၊ လွင်ႈတၢမ်ႈမႆၢၼ် မၢၼ်းပိၼ်လွင်ႈႁူဝ်ၵႃးႁၢၼ် ႁၼ်းၵၢၼ် ပႃႈလင်ၶဝ်ႈလေႃးလႆႈၶႆႈယဝ့်။

ၵမ်ႉတူၺ်းၶႃႈလိၵ်ႈၶႃႈယႂ်ႉ

လွင်ႈတၢမ်ႈလိၵ်ႈၵၢၼ်တၢင်း ႁၼ်း တၢင်ၽိင်ႈလိူဝ်ႇၶင်ႇၶႆႈ ၵမ်ႉဝႆႉလႆႈ တၢမ်ႇသုင် ၵမ်ႉလႆႈလွမ်းတြႃးၵၢၵတီ၊ လႆႈတတ်းသိုဝ်ႈ လိူဝ်ႇၶင်ႇမႆၢမီးၶႅၼ်ႇၶႆ ယဝ့်၊ ႁၼ်းလူႁၼ်းတူၺ်းမၢၼ်းၶႆႈၼေႃႈ တေလႆႈဝႆႉလႆႈ ယႂ်ႉယႂ်ႉလူင်လူင်လွမ်းၶင်ႇ ၵဝ်ႇ၊ မိူၼ်လိူဝ်ႇၶင်ႇမေႃလိၵ်ႈမေႃလၢႆး မၢင်ၼေႃႉၼေႃႈ ႁွပ်ႈတၢင်းလႅင်ႉတွင့်လႅင်ႉ ၶိူင်သေ ဝိၼ်ႇလင်ပၢၵ်ႈမူႇလုမ်း၊ယိပ်ႇ ယမ်းပမ်ႈငဝ်းငဝ်ႈငႃႇတီႈပိုင်ႈသေ ယူႇၶူႈ တေႃႇပေးသုတ်းလူဝ်ႈသုတ်းပၢၼ်၊ လိူဝ်း ၶႅၼ်ႇၼေႃႈ လွမ်းၶင်ႇၶမ်ႇႁူႉတၢင်း မေႃၶဝ်မီးၶႅၼ်ႇ တၢမ်ႈပႃးလွမ်းၶိုၼ်းၽိုၼ် လိၵ်ႈၶႆႈသေ ၵၢဝ်မုၼ်ၵၢဝ်ၵူၶဝ်ပၼ် ယူႇယဝ့်။

လိူဝ်ၶႆႈမိူဝ်ႈတေႃႇၵျတ်းပၢင်ၵုမ် တေတၢမ်ႈပိုၼ်းလေႃးတီၶႅၼ်ႇ လႆႈႁၢပ်ႇ ႁွင့်လုမ်းမိူင်းယၢင်း လုမ်းယၢၼ်ႇႁုင်ႉ၊ လုမ်းၵိုတ်း(ၵမ်ႉလွမ်းတၢင်းလွႆႉ)လိူဝ်း ၶႅၼ်ႇ မႃးတေႃႉၶႃႈၵၼ်သေ လၢတ်ႈ ၼၶႆႈၼၶသပ်းလႅင်းၼၶၢၼ်ငၢၼ်း မၢၼ်းယဝ့်၊ ႁပ့်ယွၼ်းၸၢင်းလွႆႈထၢမ် ၵၢၼ်လိူဝ်းမီးတၢင်းႁူဝ်တၢင်းႁၢၼ် ၶိူဝ်း ပိုၼ်းႁဝ်း၊ ၶိူဝ်းၽိင်ႈႁဝ်း၊ၶိူဝ်းလိၵ်ႈလၢႆး ႁဝ်း၊ၶိူဝ်းလွင်ႈတၢင်းယုမ်ႉယမ် တၢင်း ၽိုၵ်းၵမ်တိုဝ်းယိပ်းမူႇလုမ်းႁဝ်းၶႅၼ်ႇ ယူႇယဝ့်၊ ၶင်ႇၵႃႈလႆႈယွၼ်းတၢင်းလွႆႈ ထၢမ်လိူဝ်းၶႅၼ်ႇ ႁၼ်းမူႇႁၼ်းလုမ်းႁဝ်း ၼေႃႈ ၶင်ႇၵၢၼ်ၵၢင်းၽႂ်မၢၼ်းမီးၶႅၼ်ႇ လွႆႈ ထၢမ်ႈယူႇၶင်ႇၵဝ်ႇၶမ်ၼလႈၼၵႃႉ၊ လိူဝ် ၶႅၼ်ႇ လိူဝ်းၽူးမီးတၢင်းႁူႁၢၼ်ၶမ်ၶဝ် ၵမ်ႈၽွင်ႈၶွၵ်ႈလုမ်းၼေႃႈ လွႆႈႁူၶင်ႇလွႆႈ ၶႆႈလွႆႉ၊ လွႆႈထၢမ်ၵမ့်ယၢၼ်ပၢၼ်ၵၢင်းလိူဝ်း ၶႅၼ်ႇၼေႃႈ မီးတၢင်းၶမ်ယူႇယဝ့်။

လိူဝ်းပၢၼ်ယိမ်ၽိုၼ်လိၵ်ႈပပ့်လိၵ်ႈ–
–သွႆႈသႅင်ၽူဝ်းသၢၼ်ႇ ၶမ်ႇတီး ပၢၼ်ပပ့်

ၵိင်းသီ,၊ ဢၢၼ်ၶိင်းထၢၵ်ႈမၢၼ်ႈယၢင်ႇ ၵဵမ်းပုံႇၶၼ်ႈ၊
–ၶၢႆး........(တိုင်းလူင်)ပၼ်ယိမ်ပိုၼ်း လဝ်ႈၵူးမၢင်, ၶမ်ႇၶၢမ်းၶိင်းပိင်,လၢႆ, (ႁူဝ်းဢၢင်ႇ)၊
–ၶိင်းလွႆခမ်းလဵင်း(ၵုင်းၵလႃး) ပၼ်ယိမ် သမ်ၵ်းႁွင်ထမ်း၊
–ၶိင်းယွတ်ႈခမ်းဢွၼ်,ပၢင်ၶႃး ပၼ်ယိမ် ၽိုၼ်လိၵ်ႈ ဢၢၼ်ၶိင်းလူင်မၢၼ်,သဵင်ခဝ် ပိုၼ်ၽၢဝ်, မိူဝ်ႈခဝ်ၽၢတ်,ဢွၵ်,မူ,လုမ်း ၶူ,ၶၼ်ႈ၊ သမ်ႇတင်းၽိုၼ်လိၵ်ႈ ၵိၵ်းၸေႃ လဝ်ႈမျူႇလႃးၶုၼ်သၢမ်ခဝ် ၽိုၼ်ၶိူင်ႈ၊

–ၶိင်းခမ်းသွႆႈသၢင်,ထုၼ်း(ၵုင်းၵလႃး) ပၼ်ယိမ် ပပ်ႉလိၵ်ႈၵျၢမ်းပွင်းၽိုၼ်ၶိူဝ် ႁျွင်းတၵ်ႉမ်ႈပၢၼ်ၶမ်ႇခမ်း၊
–ၶိင်းထမ်းယွၼ်း(ပၢင်လူမ်း)**ပၼ်ယိမ်သိၵ်ႈ** ၵၢၼ်လူ,ၵၢၼ်တၢၼ်း ပၢၼ်မိူင်းၶွၼ်၊
–ၶိင်းဢၢၼ်ႈသဵင်း(ပၢင်လူမ်း) ပၼ်ယိမ် ပပ်ႉသမ်ၵ်းႁွင်ထမ်း၊
–ၶိင်းလၢင်းလႆၢးခမ်းၵုင်း(မိူင်းပႃး) ပၼ် ယိမ် လိၵ်ႈၵျၢမ်းပွင်းၶိူဝ်ႁျွင်း ပၢၼ် မိူင်းမိတ်ႈ၊
–သၢင်,ၵႆၢခမ်း(ၶမ်ႇတီး) ႁူပၼ်လိုဝ်း သဵင်ႁူဝ်,တေႃ,ၽုင်းၶြီးလဝ်ႈခဝ်။

ဢၢၼ်ၶၢဝ်းဢၢၼ်လိုၵ်ႉ ၶႂ်ႈလိၵ်ႈၽိုၼ်ၶႂ်ႈ

၁၊ ပေႃးတူလုမ်းတီႈၵုင်,၊ သိၼ်၊ဢၢလၢႆ,ရ ၶၼ်ႈ လႆႈႁူႉထေ,ရဝ်ႇ,တပုတ်ႉထၽေႃ,သႃႇ ၼလႄႈ လုမ်းလေႃးတီပိၼ်ဢၢၼ်လိဝ်ၵၼ်။ လိၶၼ်ႈ ပိုတ်,ၶၢင်ႈၶၢင်ႈပၼ်တႆးပၼ် လွႆ ပေႃးလႆႈတ်,လွမ်း သိၼ်ႈတၢင်းလိၶၼ်ႈ ၵေႃႈ ပိၼ်လုမ်းႁျွင်းလွႆၶင်,ၵဝ်,။
၂၊ သမ်ႇလႆႈႁူႉ လွင်ႈဢၢၼ်မိူင်းၼၶ,တင်း လူင်တင်းလႆ ပိၼ်မႁၢႆ,ယႆ,ၶသေၵေႃႈ ဢၢၼ်ဢၢဝ်ထေရဝ်ႇ,တ ခဝ်ႈၶူ,လိမ်ၶိုင်း မိူင်းၼၶ,တူဝ်ႈၶူင်းဢွၼ်တၢင်းၶၼ်ႈ ပိၼ် လုမ်းလေႃးတီၶႆႈၶၼ်ယဝ်ႉ။
၃၊ ဢၢၼ်ဢၢဝ်ၶေႃႈသင်,သွၼ် ၽြေႃးပိၼ် လဝ်ႈငဝ်ႈၵဝ်ႇမၼ်း ဢၢၼ်ဝႃႈပ်ၵ်ႈလၢႆႁႃ ၶေးလိုဝ်းၶႆႈ တေပွင်,လုၺ်ၽိုၺ်မၼ်းယူယဝ်ႉ။
၄၊ ဢၢၼ်ဢၢဝ်ၵမ်,မႃ,တ ပုတ်ႉထလဝ်ႈ ၼလႄႈ ဢၢၼ်တေႃႉတဝ်ႇ,တပုတ်ႉထလဝ်ႈ ယိုၼ်ႈပၼ် ၶိုင်းႁူၼ်းမူ,ႁူၼ်းလုမ်း တိုတ်ႉ ႁူႈထိုင်လဵင်းၶၼ်ႈၵေႃႈ ပေႃးၽိုၼ်ႈလွမ်း တီႈၵုင်,၊ သိၼ်၊ ဢၢလၢႆ,ရ၊ဢၢလိၼ်,ဢၢ
၅၊ ၶေႃႈလၢတ်ႈၶူၢမ်းလေႃ တီႈႁူင်ႈဢိတ်း

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၵီႈၶေႈမီးသေၵေႃႈ ၵၢၼ်ပီၼ်တၢင်းယုမ် ၵမ်ႉမၶဝ်ယႃႇမၶၼ်ႈ မၶၼ်းပီၼ်တၢင်း ယမ်ၵၢမ်ႇ(ၵၢၼ်) ၵၢၼ်ႁီတ်းၵၢၼ်ပွင် ယုမ်ႇယမ်ၵၢၼ်ပူတ်းပဵတ်ႈ၊ ပႆႇပူတ်းပဵတ်ႈ ၼလႆႈ ၵၢၼ်ႁူဝ်းၵၢမ်ႇ ၵၢၼ်လႆႈၵၢၼ်ပီၼ် ၵၢတ်ႇတဝႃႇတသေ ပီၼ်ၵၢၶတ်ႇတဝႃႇ ၶၼ်ႈ(တိုၼ်းၵၢမ်ႇသိုပ်ႇၵပ်းၵၼ်)၊ ၵၢမ်ႇ တ(ပုတ်ႇထဝႃႇတ)ၼတႃႇၼတႃႇၶၼ်ႈ ပီၼ် ၶၼ်ၽိင်ႈၵၢမ်ႇ(ၽိင်ႈၵၢၼ်) ၵၢၼ်ဝႃႈ ငဝ်ႈႁၢၵ်ႈလူင်ၽၢႆႇလုမ်းလေႃးတိယဝ်ႉ။

(တွၼ်ႈသိပ်းၵဵတ်း)

လိူဝ်းၽူႈမီးလိူဝ်းမီးသိၼ်ၶင်ႈမူႇလုမ်းၶဝ်ၵမ်ႈၽွင်ႈ

မၢႆၶပ်ႉ	လိူဝ်းသိၼ်	ၼိူဝ်းႁူၼ်း	တီႈယူႇ	တၢၼ်းသဝ်း	ၶေႃႈၵၢၼ်	ၵၢၼ်ပွင်
၁	ၸႄႉပြူး	မၢၼ်း	မၢၼ်ႈဝႃးၶဵတ်ႉ လၵ်ႈၵိၼ်း		လႃႈၶိူဝ်ႉ	တၵႃႇၶဝ်ႈၶမ်ႉ လဝ်ႈဝႃႇလြေႃးတိ ၵွၼ်တၢင်းပိူၼ်ႈ
၂	ၶုၼ်တၶေႃင်းၶူလ်ႉ	မၢၼ်း			ၶင်ႈမိူင်း	လူႇတၢၼ်းယုၵ်ႉယွင်ႈ ၼူင်းၶွင်လူင်သီႇပိူင်
၃	မၢင်းရိူး				ၶင်ႈမိူင်း	ၵေႃႇသၢင်ႈထမ်ႈသၢမ် ပိဝ်လူႇတၢၼ်းယၢတ်ႇ ၶမ်ႉ
၄	ၶေႃင်းမိူင်းၶွင်း	တႆး	မိူင်းၶွင်း			ၵုမ်းထမ်ႈသၢမ်ပိဝ် လူႇတၢၼ်းယၢတ်ႇၶမ်ႉ
၅	သိၼ်းလုင်း	တၵၢင်ႉ	လွႆလိၵ်း မိူင်းလေးၽေႃင်		ၶုၼ်မိူင်း	ငဝ်ႈတၵႃႇလူင်ၼူဝ်း ၶွင်လူင်သီပိူင်ႁပ်ႉပၢင်း လဝ်ႈၶဝ်ၶိုၼ်ႈလူးတီႈ လွႆလိၵ်း

ebook is created by www.Shanyoma.org

၆	ၶုၼ်မၢင်းလိူၼ်း	တိုး	မိူင်းမၢင်းလိူၼ်း		ၶုၼ်ၶေငႈမိူင်း	ႁဝ်ႉပၢင်းသေပီၼ်တႃႇၶူဝ်းၶွင်သီႇမိူင်
၇	လဝ်ႈလူးယေႈလူင်	တိုး	မိူင်းၶွၼ်		ၶေငႈမိူင်း	ပၢင်းလဝ်ႈၶဝ်ၼိုၼ်ႈ မိူင်းၶွၼ်သေပီၼ်တႃႇ ၶူဝ်းၶွင်လူင်သီႇမိူင်
၈	ၼိင်းပိင်ႇလႃႇ	တိုး	တႃၶုၼ်ႈၼိင်ႉ မိူင်းႁုဝ်းၵၢင်ႉ	လွႆလီၵ်း ၶွင်းမၢဝ်း	မေႃလိၵ်ႈ	ၶၢဝ်းတၢင်းသိပ်းႁႃႈ ပီးလွမ်းၵျွင်း၊ ထၢမ်း ၵၢၼ်ၼိင်းလလုင်းၵိင်ႇ တိၵ်ႈပိုၼ်းၼိူဝ်းၵျွင်း လွႆၽိုၼ်ၶိူင်ႈ
၉	ၶုၼ်မင်ႇၵလႃႇ	တိုး	ၶမ်ႉၶမ်း		ၶုၼ်မိူင်း မျႃဝ့်လၢႈ	ပၢင်းလဝ်ႈၶဝ်လူင်းလူး ၶမ်ႉၶမ်း၊ တၵႃႇၶူဝ်း ၶွင်လူင်သီႇမိူင်
၁၀	ၼိင်းမွၵ်ႇၶမ်း	တိုး	သူလုပ်ႇၵျၢင်ႇ	ၶမ်ႉယၢင်း	မေႃလိၵ်ႈ လူင်	တိုတ်ႉၵၢဝ်လဝ်ႈၶဝ်ပၢင် ၶိမ်ၶိုၼ်းလပ်းလဝ်ႈၶဝ် တီႈမိူင်းၶွၼ်ထုတ်ႇတြႃး
၁၁	ၼိင်းလူင်မၢၼ်ႇသိင်	တိုး	မၢၼ်ႈၶႄး (ၶမ်ႉၶမ်း)	ၵုင်းၵလၢႈ ၶမ်ႉၽူး မိူင်းမွၵ်ႇ	ၼိင်းလူင်ၵဝ်ႈ ႁူဝ်သိုးလုမ်	ပၢင်းႁၢပ်ႉလဝ်ႈၶဝ်လူင်း ယူႇၶမ်ႉၶမ်း၊ ပွင်ၵၢၼ် ၵွၼ်ႁူဝ်ၵဝ်ႈႁူဝ်သိပ်း လုမ်း၂၃ပီး
၁၂	ၼိင်းၽုႆလဵၢး	တိုး	ယၢၼ်ႇႁုင်ႇ	မိူင်းယၢင်း ၶမ်ႉၶမ်း	မေႃလိၵ်ႈ	တိၵ်ႈတြႃးထုတ်ႇတြႃး ၶႆႈတြႃး

ebook is created by www.Shanyoma.org

၁၃	ၶိင်းသၢင်ႇ,ဝႃ,လိင်ႇ,တ လိူဝ်းၵွၼ်ႇ,ၶမ်းယီး	တႆး	မိူင်းႁွမ်	ၵိူင်းၵလေး ၶမ်ႇၶမ်း	ၵိတ်းသုၶ်ၶ ၶေႃး	လူလိၵ်ႈၵျေႃးတြႃးၶိုင်း ၼိုၶ်၊ တၢမ်းလိၵ်ႈတြႃး
၁၄	သၢင်,လူင်တူၶ်ႈ တီး	တႆး	တူၶ်ႈတီး(တေး) ၽႅ,တွႆႈယႃၶ်,ၵိုင်,		လဝ်ႈသူၶ်	မေႃတၢမ်းထုတ်,လိၵ်ႈ လိၢႆးတြႃးလူင်
၁၅	ၶိင်းထၢၵ်ႈမၢၶ်ႈ ယၢင်ႇ၊လိူဝ်းၵွၼ်ႇ, ယီးၶေ,	လွႆလၢဝ်း ထႆး	မၢၶ်ႈယၢင်ႇပိူင်း လေးၽၢင်	မၢၶ်ႈၵွႆႈ ၶမ်ႇတီး	ႁူၶ်းၵႃ	ၵတ်ႇဝိၶယေ၊ၵၢၶ်ၶိင်း လူင်မၢၶ်,သိင်ၶဝ်တၢၵ်, ၽၢတ်,ၶၶ်ႇမၶ်းၶိုၶ်း ယိပ်းၼၶေတြႃးတီႈလိူဝ်ႈ သေတိတ်ႇၶိုၶ်းလိူဝ်ႈၵမ်ႈ ၽွင်ႈၵိတ်းလၢင်းသၢမ် သိပ်းဝႃ,ပႃ
၁၆	ၶိင်းႁူင်း(ၶမ်ႇတီး)	တႆး	ၶမ်ႇတီး (ၶမ်ႇၶမ်း)	ၶမ်ႇၽူႈ မိူင်းမွၵ်,	ၶေႃးသူၶ်	ၶိင်းႁူင်း(ပၢၶ်ၶမ်ႇၶမ်း) တၢမ်းလိၵ်ႈၵျေႃးလိၵ်ႈ
၁၇	ၶိင်းၼိူဝ်းလိုၶ်ႈ	တႆး	(ၶေးပီၶ်တၢင်း မိူင်းႁွမ်)	ၶွင်လၢင်ႇ	မေႃလိၵ်ႈ	လူ၊ တၢမ်း၊ၶိင်းႁူင်း
၁၈	ၶိင်းလူင်လိၶ်ႈၶမ်း သွႆ (လေးလၢၶ်ႇ)	တႆး	မိူင်းလွင်း	ႁူဝ်ၽၢတ်ႈ၊ မိူင်းႁွမ်၊ မိူင်ပေႃႈ၊ လေးလၢၶ်ႇ လိၢႆးၶႃႈ	မေႃလိၵ်ႈ	ၶိင်းႁူဝ်လုမ်းမိူင်းလေး လၢၶ်ႇ၊တၢမ်း၊လူ၊ထုတ်,၊ သွၶ်၊ၶႃႈတြႃး၊လွႆထၢမ် တၢင်းယုင်ႈယွင်ၶၢၶ်လွႆ လဝ်ႈၶဝ်မိူဝ်ႈယူ,တီႈမိူင်း မိတ်ႈ၊လိူင်ႈလူင်သုင်ၶိုဝ် ၶိင်းၵဝ်ႈႁူဝ်သိပ်းလုမ်း

ebook is created by www.Shanyoma.org

၁၉	ၶိင်းလၶရေးလူင် (မိူင်းပေႃး)ထုၶၼ်းလ	တႆး	သီ,ပေႃ	မိူင်းပေႃး၊ ၵျွၵ်ႉဧမး	မေႃလိၵ်ႈ	တ်ႅမ်ႈ၊လူ၊ထုတ်, လိၵ်ႈတြႃး
၂၀	ၶိင်းမွၵ်,ၸိုၶၼ်းသၵ်	တႆး	လေးလၢၶၼ်ႉ	မိူင်းယၢင်း၊ ၵိုင်းၵလႃး (ၶမေႃႇၶမ်း)	မေႃလိၵ်ႈ ပူ,ဧဂ,	တ်ႅမ်ႈ၊လူ၊ထုတ်, လိၵ်ႈတြႃး
၂၁	ၶိင်းလၶရေးၵွင်းသၢင်း	တႆး	မိူင်းယီၶၼ်		မေႃလိၵ်ႈ	တ်ႅမ်ႈ၊လူလိၵ်ႈတြႃး
၂၂	လၶရေးလႆႈၵူ	တႆး	မိူင်းယီၶၼ်	မိူင်းမိတ်ႈ	မေႃလိၵ်ႈ	တ်ႅမ်ႈ၊လူလိၵ်ႈတြႃး
၂၃	မေႃလိၵ်ႈသ်ႅင်ဝၢဝ်း (သ်ႅင်ႁိူင်း)ၵွင်,လိၵ်း	တႆး	ၶွင်လၢင်ႉ (ၶမေႃႇၶမ်း)		မေႃလိၵ်ႈ	တ်ႅမ်ႈ၊လူ၊ထုတ်, လိၵ်ႈ တြႃးၵမ်ၵၢၶၼ်မေႃလိၵ်ႈ ပူ,ၵျွင်းၵျွင်းၵမ်ႉမထၢၶၼ်း ၶမေႃႇၶမ်း
၂၄	လွႆၶမ်းၶၶၼ်,တ (မိူင်းယၢင်း)	တႆး		မိူင်းယၢင်း	ၵျႃၶႆၢၵၢၶၼ် ထၢင်	တ်ႅမ်ႈ၊လူ၊ထုတ်,၊ ၶႆးတြႃး
၂၅	ၶိင်းၽွင်းမိူင်း သ်ႅင်ႁိူင်းလၢမ်,လႃ	တႆး	ၶွင်လၢင်ႉ (ၶမေႃႇၶမ်း)		ၽွင်းမိူင်းၶုၶၼ်	ၶိင်းႁွဝ်လုမ်းၶမေႃႇၶမ်း လူလိၵ်ႈၵွၶၼ်လူႉတၢၶၼ်း
၂၆	ၶမ်းလိုၶၼ်ႈသၢင်, လၢမ်,လႃ	တႆး	ၵိုင်းၵလႃး (ၶမေႃႇၶမ်း)	ၵျွၵ်ႉဧမး	ၵျႃၶႆၢ	တ်ႅမ်ႈ၊လူ၊ထုတ်,တြႃး

၂၇	ၶိင်းမွႆႇႁိူင်းသၢင်, သႆႇ,ၵွင်,	တႆး	ၶွင်လၢင်ႉ (ၶမ်ႈၶမ်း)	သိၼ်ႈဝီ	ၵမ်ႈသုၼ်, ၵမ်ႉ,မီးၶေႃႈ ၵၢၼ်ပိူင်လိၵ်ႈ	တၢမ်ႈ၊လူ၊ထုတ်ႉ,လိၵ်ႈ ႁူး၊ တင်ႈၶျင်းၵမ္ဘ ထၢၼ်းၶူင်းမိူင်းသိၼ်ႈ ဝီ မၢၼ်ႈႁူဝ်မိူင်း
၂၈	ယွတ်ႈၶမ်းၵွင်, ပႃ(မိူင်းယၢင်း) ၵျူႉ,ထုၼ်း	တႆး	မိူင်းၽႅ၊ (မိူင်းယၢင်း)	ယၼ်ႉ,ၵုင်,	မေႃလိၵ်ႈ	တၢမ်ႈ၊လူ၊ထုတ်ႉ,ႁူး
၂၉	ယွတ်ႈၶမ်းသၢင်, တိင်းမွင်ႉ(တိူင်းလူင်)	လၢဝ်းတႆး ၵလႃး	ပၢင်ၵုတ်ႉ, (မိူင်းယၢင်း)	တိူင်းလူင် လေးလၢၼ်ႉ	မေႃသွၼ် ႁူင်းႁဵၼ်း ပၢင်,ၶမ်း	မေႃတၢမ်ႈ၊လူ၊ထုတ်ႉ, လိၵ်ႈလၢႆးႁူး
၃၀	ၶိင်းလွႆႇလႃ,ၵႃ, လွႆႇၼိူဝ်း	လၢဝ်းပ ၵူဝ်း	လွႆႇၼိူဝ်း		သုၼ်ၶိင်ႈ တွင်	မေႃတၢမ်ႈ၊လူ၊လိၵ်ႈ ႁူး

(တွၼ်ႈသိပ်းသွင်)

ၽူၼ်းၶဝ်းၵၢၼ်လၢႆလွင်းလၢႆပိူင်

မိူင်းၸွမ်၊ ဝတ်ႉၵၢၼ်ၵမ်ႉ,ယႃႉလေႃႈ–
(၁) ၵိမ်ႉ,ၵိမ်းလွႆး
(၂) မၢၼ်ႈသႆႇ,
(၃) ၶမ်ႈသိင်လင်း
မိူင်းလေးၶေႃ၊ ဝတ်ႉၵၢၼ်ၵမ်ႉ,လႆႈယႃႉ
(၁) မၢၼ်ႈပိင်း
(၂) မၢၼ်ႈၽေ
(၃) ႁူဝ်ၶွင်

တီႈၵၢၼ်မီးဝတ်ႉ– ၶိူဝ်ၶူင်း၊မိူင်းၼၶ,။
မိူင်းၶိင်– မၢၼ်ႈႁိုဝ်ႉ၊ မၢၼ်ႈမွႆး၊
မိူင်းတိင်– မၢၼ်ႈၶိုၼ်၊ၶမ်ႈၵိုၼ်၊

ၵိူင်မႃႇ– ၶွင်မူဝ်၊ ႁူဝ်ၶႃး၊ ၶႅမ်ႇ
သွမ်ႉ၊မိူင်းၼူၵေႃႉ,ၶိူင်ႈ၊
ဝိင်းသႅင်ၵေႃႉ,ၶိူင်ႈ၊
လွႆးလွမ်း၊ ၵႅၼ်းသႂၢး
ၵွၼ်ႉ၊ ၶိုႈလိၵ်း(ႁၢမ်း
ယဝ်ႉ)၊

တီႈသႂၢးၶၢဝ်(မိူင်းယႂ်) မီးဝႆႉ၊ မီးႁူဝ်းဝႆႉလႄႈတီႈ၊ လိူၼ်ႁႃႈပိၼ်ပွႆး သွၼ်းၶႅမ်ႇၵႃႈၶႅၼ်ႈ။

လဝ်ႈၶဝ်လုၵ်ႉမိူင်းၶွင် ထိုင်မႃး မႃၼ်ႈလီ(ၶႅမ်ႇလၼ်ႈ) ယူႉတီႈလႂ်တိုင်း၊ ၵမ်ႉပေႃးႁိူင် လဝ်ႈသၢင်ႉပႃးၶိူင်ႈလွၼ်ႉ ပူၼ်ႉၵႃႈၶႅၼ်ႈ။

တီႈမၢၼ်ႈၶႄႇႁီး၊ ၵိူင်ႉလွႆငိုၼ်း (မိူင်းယႂ်) မီးဝႆႉလၢင်ၶိူင်ႈ၊ တၵႃႉပိၼ် လႂ်၊ ဝၢႆးၶႅၼ်ႈ ၶွၼ်းဝႃႉပၢင်းမုၼ်လဝ်ႈ ပၢင်ႁႂ်း(လႂ်)မႃးပႂ်ႉ။

တီႈဝႅင်းႁူင်းမၢၵ်ႉလၢင်း၊ မီးဝႆႉႁူဝ်း ဝႆႉ၊ ၵႂၢင်ႈႁိူင်းယူႉ။

မိူဝ်ႈလုၵ်ႉတီႈ မိူင်းႁူဝ်းၵၢင်ႇၶိုၼ်ႈ လူးၶႄးသၢင်း၊ ထိုင်ၶႄးပၢင်ႉ, လႅၼ် လိၼ်မိူင်းၶႅင်၊ လဝ်ႈသၢင်ႉ,ၸူႉ,သိင်ႈၵႃႈ ၶႅၼ်ႈလဝ်ႈၶိူင်ႈ။

လိၼ်မိူင်းယႂ်၊ ၵွၼ်တၢင်းမီး ဝႆႉႁိုင်းသႃႉ၊ မိူင်းလိတ်ႉ,လွႆငိုၼ်း။

လိၼ်သီႉ,ပေႃႈ၊ ၵိူင်ႉ,ၶႅမ်ႇမႃႇၶွင် ၼုၼ်ႉ, တၢင်ႈဝႆႉတေမီး ၂၀၀ပီ။

ၵိူင်ႉ,မိူင်းမေႃႉ၊ ၵၢတ်ႉ,ပဵၵ်ႉ,(ၶႄး ၶိင်) တၢင်းသွင်ၶႄး၊ ႁူင်းလူင်တၢင်ႈ ပွၵ်ႈၶိူင်ႈ။

တီႈႁိမ်းလမ်လႄႈသိူဝ်ႈ၊ ဝႆႉႁိုင်း လူင်မီးဝႆႉ၊ တၵႃႉ,ႁႃယဝ်ႉ၊ ယေႈပီးယေႈ ပွၵ်ႈ ပိၼ်ပွႆးသွၼ်းၶႅမ်ႇတၢင်းၵိူင်ႉ,မၢၼ်ႈ ၼိူဝ်းၶမ်းမီးဝႆႉလၢင်ၶိူင်ႈ၊ မၢၼ်ႈၵဝ်ႈ တီႈပၢင်ႉ,ႁိူဝ်းမိၼ်၊ ဝၢႆးၶႃႈမၢၼ်ႈသေဝႆႉ ႁူင်းၶေႃႈၶႃႈလွမ်း ၸူႉ,ပၵ်းတီႈမၢၼ်ႈမွႆႉ, ၼိူဝ်းၶမ်းယဝ်ႉ။

ၶွၼ်းမိူင်းလွၵ်ႈလွၵ်ႉ,၊ တီႈမၢၼ်ႈ ႁူင်ႁၢင်း(ႁူၵ်ႈႁူႉ,) မီးသွင်းမူးလႄႈတီႈသူႉ, ၶိူင်ႈ၊ တီႈႁူဝ်ယူၵ်ႉ,(မိူင်းၼွၼ်)မၢၼ်ႈလႂ် တၢင်ႈႁူင်းပွၵ်ႈၶိူင်ႈ။

တီႈၽိင်ႈၵွၵ်ႉ,ဝႃႉ,ၶႅၼ်ႇ ပၢၼ် မိူဝ်ႈလဝ်ႉလဝ်ႉၶႅၼ်ႇ ၵမ်ႉ,ယိၼ်းထိုင်လႂ်ႈ၊ ႁွႆးဝႃႈၵၢၼ်ပွတ်းပၢၼ်ၶႅမ်ႇၶမ်းလိူင် မီး ၶႄႈဝႃႈၵွၵ်ႉ,ဝႃႉ,ၵၼ်ႉ,တေႃးၶႅ၊ ပေႃး တေၵွၵ်ႉ,ဝႃႉ, လမ်တေၵွၵ်ႉ,ဝႃႉ, လုၵ်ႈ လၢၼ်ၶဝ်ၵၢဝ်ငိုၼ်းၸူႉ, သူင်ႉ,ၵိၼ်သူင်ႉ, လူႉ,တီႈပေႃးၼမ်ႈထဝ်ႈၼႃႉ, ပိၼ်လူင်၊ပိၼ် ယႃး(ၶိင်း၊ ပူႉ,၊ၵွၵ်ႉ,၊ၶၢႆး) သႂၢလိူဝ်ႈႁိူဝ်ႉ, ၶႂ်းပေႃႈၼမ်ႈ လိူဝ်းၶႅၼ်ႈ၊ ၵမ်ႈၽွင်ႈသမ်ႉ

ebook is created by www.Shanyoma.org

ပႃးတင်း**ၶူဝ်းတၢင်ႇပိူင်**၊ ၵၢၼ်ၵမ်ႇလွႆး ငိုၼ်းလွႆ၊ **တၢင်းဢိၼ်ၵိၼ်** ၶူဝ်းယိပ်းၶူဝ်း တိုဝ်းလွႆ၊ **ပွင်ႇဝႃႈသူင်ႇႁႂ်ႈတႃႇႁူၼ်းထဝ်ႈ ၶဝ်လႆႈၵိၼ်**၊ **လႆႈလူႇ**ၶႆႈ ၸၢမ်းမၼ်းလႄႇ ဝႃႈ "**သူင်ၵိၼ်သူင်ႇလူႇ** ႁူၼ်းထဝ်ႈၶဝ်" ၶႆႈယဝ်ႉ။

ပေႃးဝႃႈၵႂၵ်ႇဝႃႇယဝ်ႉ လိူၼ်သိပ်း ၵဵတ်းလွင်ႈမႃး လုၵ်ႈလၢၼ်ၶဝ်ပေႃးဝႃႈ ၵၼ်ႇတေႃးတီႈဝတ်ႉတီႈၵျွင်းယဝ်ႉ၊ ၵၼ်ႇ တေႃး လုင်း၊ယႃး၊ၵူႈၼမ်ႈတီႈၶွင်ႊႁိူၼ်း ယဝ်ႉ လႄႇပႃးမွၵ်ႇယႃႈၶဝ်ႈသၢၼ်ၸူႇ ႁႂ်ႈၵၼ်ႇတေႃးလိူဝ်းၵၢၼ် လႆႈသူင်ႇၵိၼ် သူင်ႇလူႇလိူဝ်းၶၼ်ႈၶႆႈယဝ်ႉ၊ ၶႆႈပွင်ႇဝႃႈ ယေႈပီးယေႈပွၵ်ႈ ၵၼ်ႇတေႃးပႃႈဝႆႈ၊ ယွၼ်းသုၵ်ႈသီ၊ ယွၼ်းၼၵႈတၢင်းၽိတ်း ၵၢၼ်လၢင်ႈလႆႈပိၼ်တီႈ ပေႃႈထဝ်ႈၼမ်ႈ ၼၵႉၶဝ်သေ တိူဝ်ႉထုၵ်ႇတီႈလုၵ်ႈလၢၼ်၊ ၵမ်ႇၶၼ်ႈ(လုၵ်ႈလၢၼ်လႆႈၵိတ်းၽိတ်း၊ လၢတ်ႈၽိတ်း၊ႁူၼ်ႉၽိတ်း တီႈပေႃႈထဝ်ႈ ၼမ်ႈၼၵႉၶဝ်) လႄႇဝႃႈယွၼ်းၶႅၼ်းၶဝ်လဝ်ႈ ပုတ်းပွႆႇပၼ် ၶႅၼ်းႁူင်ႈၶႅၼ်းႁၢၼ်ႊ ပွင်ႇဝႃႈ ၶႆႈယဝ်ႉ။

မိူဝ်ႈၵႂၵ်ႇဝႃႇ လိူၼ်သိပ်းၵဵတ်း လွင်ႈၶႆႈ တေလႆႈဝႃႈ မိူဝ်ႈၵၢၼ်ၽွၵ်ႇပုတ်ႉ ထႅဝ်းၵၼ်ႇတေႃးၵၼ်၊ ပိၼ်ၽိင်ႈၽႄႈသႃႇပုတ်ႉထႃယဝ်ႉ။

ၶၼ်လၢမ်ႇမြၢတ်ႈလႄႈ ၵျွင်းလဝ်ႈၶဝ်

မိူဝ်ႈပီး ၁၃၀၉ၶၼ်ႈ၊ ပေႃးဝႃႈ ပွႆးၶၢမ်ႇသၢင်ႇ တီႈမိူင်းမိတ်ႈယဝ်ႉသေ ၵျွင်းတေၶၢႆႇၶိုၼ်း တၢင်းမိူင်းၶႃႉၶမ်းၶႆႈ တေၶိုၼ်းတင်ႈတီႈႁိမ်း ႁုင်းၵလႃးၶၼ်ႇ ၵဝ်ႇ၊ ၶိုင်းႁူဝ်လုမ်းၶႃႉၶမ်း လိူၵ်ႈႁႃ တူလ်းႁၼ် လူင်မႂ်ႇၶၼ်လၢမ်ႇမြၢတ်ႈလုၵ်ႈ **ၶိူင်ႈ**၊ လႄႇၵႂၼ်ၵၼ်ၸူႇယွၼ်းယၢင်ႇ **ယွၼ်းသိုဝ်ႉၶႆႈ**၊ ၶိုဝ်းဝႃႈၶၼ်လၢမ်ႇမြၢတ်ႈ **ၵမ်ႇၵဝ်ၵႃးမၼ်း** ႁႂ်ႈပိၼ်ၸဝ်ႈသူဝ်ႇတၢင်း လီ ပၼ်ႈၶဝ်ပေႃႈၼမ်ႈလုၵ်ႈၶႆႈ၊ ၸွပ်ႈပိုဝ်ႈ ၵျွင်းၵမ်ႇထုၵ်ႇလႆႈၶဝ်ႈၼိုၼ်း မိူင်းၶႃႉ ၶမ်းၵိုဝ်ၵမ်ႇႁူႉ မီးတၢင်းၵၢတ်ႈသေ ၵမ်ႇ ပိၼ်ၶႆႇၶွတ်ႈ၊ တီႈၵႂင်ႈလူင်မႂ်ႇၶၼ်ႈ ပေႃးတီႇၽဵဝ်ႈၵိင်ႈမုတ်းယဝ်ႉ၊ လွင်ႈၶႆႈ တဵမ်ႈဝႃႈ လွင်ႈလွႆၶၼ်လၢမ်ႇမြၢတ်ႈၶႆႈ မၼ်းသိုဝ်ႈယိတ်ႇၶိုဝ်တၢင်းလီ၊ ၶိုဝ် သႃႇသၶႄႇၶၼ်ႈ ပၢၼ်ၵူႈမၼ်းၶၼ်ႈ တုမ်ႉတွင်ႈၵၼ်တၢင်း ၶိုင်းႁူဝ်ဝတ်ႉ၊ ၶမ်ႉ

ၶမ်းၵႂၢမ်းၵူႈႁူဝ်ၵၢၼ်ဝူၼ်ႉၶေႉ မၼ်း
လၵ်ႉႁူႉထိုင်ယူႇသေတၢႆးၵေႃႈ မၼ်းၵမ်ႇ
မီးလွၵ်ႈပဵင်းလင်းသင်သေၵမ်ႇၵူး ပႃႇမီး
တၢင်းယုမ်ႇယမ်ႁၵ်ႉႁွမ် မူႇလုမ်းၽျင်းလွႆ
ယူႇ,ၵၢၼ်ဝူၼ်ႉၶေႉ ႁဵဝ်းၶေႃႈၵမ်ႇလိုမ်း
မၼ်း ႁႂ်ႈမၼ်းပဵၼ်ပၢၼ်(ၾဝ)လီသိုပ်ႇ
လီသေၵမ်း။

ၶုၵ်းလွၵ်ႈလႆႈ ယွၼ်ႇယွၼ်ႇ ၶမ်ၶမ်

–လၵ်ႉတူၼ်ၶူး ဝိပႆႇသၼႃႇ(မိူင်းၶၢင်း) ၵၢၼ်ထတ်းပၼ်ၾိုၼ်ၵိပ်ႉမၼ်း၊
–ၶိင်းၵမၢတ်ႉ လၢမ်ႇ,ၵေႃး(ၶမ်ႇၶမ်း) ၵၢၼ်ဝူၼ်ႉၼၢမ်းပၼ်ၵႂၢမ်း "ပိူၼ်းသူသူၵမ်ႇ, တမ်ႉလူင်၊ ပိူၼ်ႉတမ်ႉလိူဝ်ႈႁိူဝ်ၵေႃႈ သူ ၵူႈလႆႈၶၢမ်ႇ,ၵိူဝ်ႉ" ၶႄႈ။
–ၶိင်းသြ,ၶမ်းယီး(ၶိူဝ်ၶွင်းႁူင်းယႃႇ) လွႆႈ သွၵ်ႉပၼ်ပိူၼ်းၶုၼ် ပၢၼ်လၵ်ႉၵူးမၢင်, သုင်းပွၵ်ႉ၊
–ၶိင်းလူင်ယွတ်ႉၶမ်းႁိူင်း(ႁႂ်ႈလူင်) ၶႂ်ႈ လၢတ်ႉၼၶၵၢၼ်ယုင်ႉယွင် မိူင်းယၢင်း၊ ၵၢၼ်ၶိင်းလူင်မၢၼ်ႇသဵင် တင်းၶိင်းလွႆႈ ၵုၼ်ႇ,ၶဝ်၊ ၶိင်းမိူင်းယၢင်းၶဝ်လႆႈပိၼ် လႆႈမီး တေႃႇ,ပေႃးလုမ်းၶိင်းမၢၼ်ႇသဵင် ၶဝ် ၾၢတ်ႇ,ယၢၼ်မူႇ,လုမ်းၶူဝ်ႇ,ၶေၶ၊
–ၶိင်းမၢၼ်ႇ,သဵင်(မၼ်းၸၢင်ႈ) တင်းလုၵ်ႉ လၢၼ်သွင်ၵေႃႉ ၵွၼ်ၶိုၼ်ႈၶူဝ်ႇ,တီႈၶိူဝ် လွႆႈလီၵ်း၊ လႆႈၶူဝ်ႇ,ႁၢၼ်တီႈၵွင်ႈၽျင်း ႁွင်း မူးလေႇ,တီႇ၊ မၢၵ်ႇ,ႁိၼ်မွၼ်တီၼ်သဝ်၊ဝူး၊ ဝူးမွၵ်ႇ,ၶဝ်လိူဝ်းၶေၶ၊
–မွၼ်းသဵင်ၵွင်,လူၶ(မေႃလိၵ်ႈပၢင်ႁႂ်း) လႆႈလွႆႈထိမ်လၢတ်ႉလွင်ႈပွင်,တၢင်း ၵၢၼ် ဝတ်ႉလေႃးတီႈႁုင်းပၢင်ႁႂ်း ပႆႇ,ႁႂ်ႈတူၵ်းၶိုၼ်း မိူဝ်းတၢင်,လုမ်း ႁႂ်ႈသိုပ်ႇ,မၼ်းၵိမ်းၶူဝ်ႇ, မိူဝ်းၶေႃးၶေၶ၊
–လႆႇၼၢႆႇ လွႆႈလၼ်ၵၢဝ်ၾိုၼ်လိၵ်ႈၶိုၼ်း "ႁွမ်,ပိဝ်,တိူဝ်," ၊
လႆႇၼၾ,(ႁၢင်းလူၶ) မွၵ်ႇ,လွင်ႈၼၶ တၢင်း လႆႇၵႂၢတ်းပပ်ႉလိၵ်ႈပၼ်ၶႆႈၼလႈ တင်းလွႆႈလၼ်ၵၢဝ်ၾိုၼ်လိၵ်ႈၶိုၼ်း "ႁွမ် ပိဝ်,တိူဝ်," ။ ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶေႃႈၶိုၼ်ႈသင်,

ၶွပ်ႈပိူဝ်ႈလိၵ်ႈၽိုခ်ၶႅ မၶ်းတိုတ်ႉတၢင်,ၼၶၼိုၶ်း လွင်ႈၵဝ်,ၵၢၶ်ၵဝ်ႇပၢၶ် မိူဝ်ႈၶၶ်ႉၼလႆ ၶေႃႈၶႂၢမ်းပႃ,လိ၊ ၶႂၢမ်းမၢၶ်းၵေႃႈပႃးလွမ်းတင်းၶမ်ဝႆႉၼလႆ ၽိင်ႈ တိူမ်ႈလိၵ်ႈယႂ်,လႆၢးလူင်ႁူၶ်းႁဝ်း ၵမ်,ပၶ်လိၵ်ႈလႆၢႈ ႁူဝ်ၶႃ,တုမ်ႉတိူဝ်ႉလဝ်ႈၽူႈ တိူမ်ႈဝႆႉလိူဝ်းၶၶ်ႉၶႅ ၶႅႉပိၶ်တၢင်းၶပ်ႉယမ်ၵေႃႉတိူမ်ႈလိၵ်ႈၵၢၶ်ၼိုၵ်ႉ ၵၢၶ်ၶိူင်ႈ ၶႅယဝ်ႉ။

ၶေႃႈယိုၶ်ႈႁၢပ်ႇ

ၽိုခ်လိၵ်ႈလွင်းၼိူဝ်းလေႃးတိၼလႆ ၽိင်ႈၼငးၽႄ,သႃ,ၵၢၶ်ၶႅႉ ၵၢၶ်လၢင်း ပိူင်ႈႁိူင်ႈ၊ လၢင်းၽိတ်းၵိတ်းၵီႈတေမိးယူ, လၢင်းၼၶးမိီးယူ,၊ ပေႃးမိီးၵေႃႈမၶ်း ၵမ်,လိူဝ်းတၢင်းၽိတ်းမူ,လုမ်း၊ မၶ်းပိၶ်တၢင်းၽိတ်း ၽူႈတိူမ်ႈလိၵ်ႈၽိုခ်ၶႅႉ ၶႅယဝ်ႉ။

ၶႄးမုၶ်ၵၢၶ်လႆႈၼိုင်ပွင်လိၵ်ႈၽိုခ်ၶႅႉ၊ ႁႅႈပိၶ်လွင်ႈတၢင်းတွပ်,ၵၢၶ် မုၶ်, ႁူမ်,ႁၢင်းငမ်းၼိင်းဝႆႉ–

ၵေႃႉၽူႈပိၶ်ၵူႈၼမႈ ၼိူဝ်းသိင်ၵ်ႃႈလူးၼလႆ ၶႅႃးလွႆၼိူဝ်းသိင် ၵီ,ထွၶ်း၊ လိူဝ်းပိၶ်ၸႃ,မျၢတ်ႈလဝ်ႈၵျေးလူးၶဝ်လဝ်ႈ ၶိူဝ်ၶျင်း၊ ၵိၵ်,တင်းၼိင်းလူင်လိၶ်ႈ ၶမ်းသႂ်(လေးလၢၶ်ႉ)၊ ၼိင်းၸႃ,လူင်သၢင်,သၢမ်(မိူင်းယၢင်း)၊ ၼိင်းၵမၢတ်ႈလၢမ် ၵေႃး(ၶမ်ႉၶမ်း)။

ၼိင်းၵၢၶ်ႈၶမ်းသၢင်,သၢမ်(လူး)

လႃႈသိဝ်ႈ၊

ပီး၁၉၈၄ ၵေႃးတိူမ်ႈ၊ ၁၉၈၈လၵ်ၶီႈပီးတိုး မိူင်းပဝ်ႉယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၼင်းပပ်ႉလွင်ႈၼိူဝ်းလေႃးတီႈၶလႃး ပၢင်ႈၽွၼ်းသၢႆႉ
ၵႃႈၽုၵ်း၊ ၵႃႈမႄးၶိတ်းမၢၼ်း

ၶေႃးလိၵ်ႈ	ၼႃႈလႅၼ်ႈ	ထႅဝ်	ၵႃႈၽုၵ်း	ၵႃႈမႄးၶိတ်း	ၵႃႈလွၵ်ႈ
67	1	18	ရုၵ်ခၢမ်းၶိၵ်ႈသၢႆႉ	-	-
69	2	6	-	ထတ်း	ၶတ်း
189	-	17	-	77	97

တီႈၼိူဝ်းၵျၢင်း ၵႃႈလိၵ်ႈမၢၼ်းၶိတ်း

ၼိူဝ်းၵျၢင်း	ထႅဝ်	ၵႃႈၶိတ်း	ၵႃႈလွၵ်ႈ
3	5	ၶလႃးၽၢင်	မွင်းၶွၼ်ႇ
8	4	သွႆဝ်	ၽၢင်
35	2	သွႆဝ်	ၽၢင်
35	11	သွႆဝ်	ပၢင်
40	2	ၶလေးၽၢင်	မွင်းၶွၼ်ႇ
16	ဝိၶၼ်ႉတၢင်းတွၺ်း ဝိၶၼ်တၢင်းၶႆႈဝ်၊ တၢင်းၶႆႈဝ် ဝိၶၼ်တၢင်းတွၺ်းပဵၼ်။		

ebook is created by www.Shanyoma.org

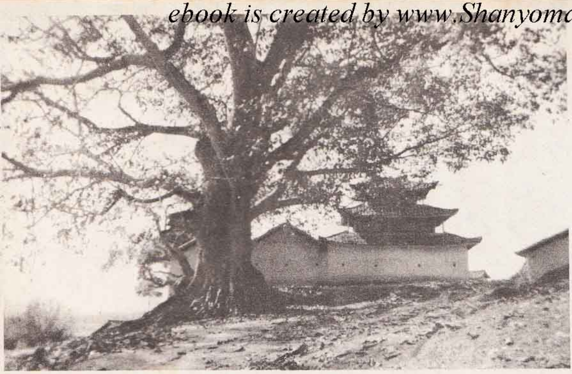

ဝတ်ႉမၢၼ်ႈပိင်း
(မိူင်းလႄးၶေႃင်)

ၵၢၼ်မိူဝ်ႈ 1958
ၵမ်,လႆႈလူႉလႅဝ်ၶႄၶၼ်ႉ။

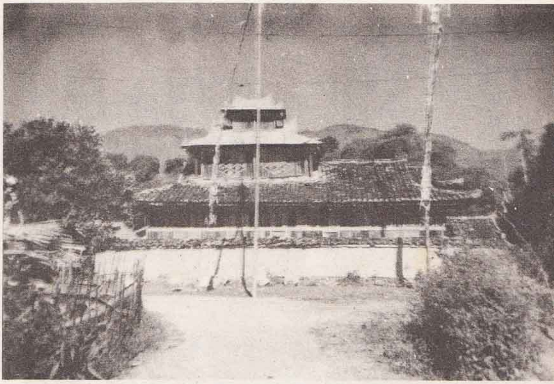

ဝတ်ႉမၢၼ်ႈပိင်း

မိူင်းလႄးၶေႃင်၊ ၵၢၼ်မိူဝ်ႈ
1958 ၵမ်,လႆႈလူႉလႅဝ်ၶႄၶၼ်ႉ။

ဝတ်ႉဝႃးၶေႃသိူဝ်, ၵၢၼ်
ၵမ်,လႆႈလူႉလႅဝ်မူတ်း မိူဝ်ႈပီး
1958 ၶႄၶၼ်ႉ။

ပီၼ်ဝတ်ႉ (ႁူင်းၵျွၵ်းသိၼ်)
ပွႆးတူင်းမုၼ်း မိူင်းလႄးၶေႃင်
ႁၢင်းၶေႃင်မၼ်းလိူင် လႆႈၼမ်း
ထိင်းၵိတ်းၵိုး။

ၶမ်ႇတဝ်ႈလိၼ်ႁၢႆႈလုၵ်ႈၶႅၼ်ႇ၊ ၶဝ်ႁူမ်ႈၵၼ်ပၢႆးၶိၼ်လူင်ပူၼ်ႉလီႈ လီလီသေ ၸင်ႇၶႅၼ်ႈၶဝ်မီးယူႇတီႈ ဝတ်ႉမၢၼ်ႈႁူဝ်ၶူဝ်သေ၊ ၸွႆႈထႅမ် ၵဝ်မုၼ် ၵဝ်ငဝ်းၸဝ်ႈၶိင်းထီး ၶမ်းၼလ; တင်းႁူၼ်းႁူဝ်ဝတ်ႉႁူဝ် ဝၢႆးၵၼ်ၸွႆႈပိူင်းၸွႆႈမႅတ်ႈ, ႁူၼ်, ႁၢင်းၸဝ်ႈၵဝ်ႈတူၼ်၊ ၽိုၼ်တြႃး ၸဝ်ႈၵမ်ႈၽွင်ႈလိူဝ်းၶၶႅၼ်ႇ ၶမ်ႇ တဝ်ႈလိူဝ်းၶႅၼ်ႇ ပီႈၵေႃႈလူဝ်းၶဝ်မီး 100–ပၢႆတေႃႇ,200 သေၵေႃႈပေႃး ယိူၵ်ႉႁၢင်းၽၢင်ၶဝ်လီလီလိုင်ၵၢပ်ႈ ၶႃမ်ႇ,ဝႆႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

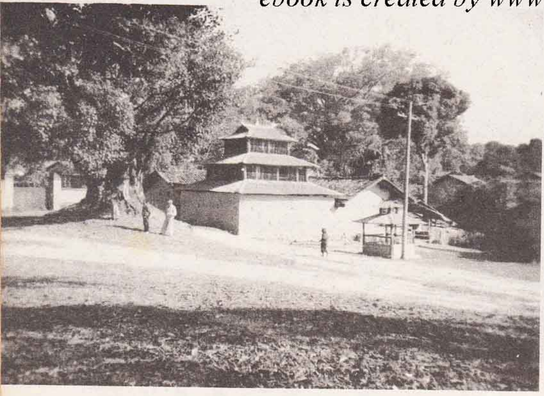

ႁၢင်းဝတ်ႉမၢၼ်ႈပၢင်ႇ, (မိူင်းၶိ)

ၶႅင်းတူင်းမိူင်းၶွၼ်။

ၶွင်းမူး (ၸေႇ,တီႇ,) တီႈလွႆ ၶွင်းမၢဝ်း၊ ၵိူင်ႇ,ၶမ်ႇၶမ်း၊ မိူင်းတႆး ပွတ်းႁွင်ႇ,။ ၵၢၼ်ၵေႃႇ,ဝႆႉမိူဝ်ႈပူၼ်ႉ မႃး သွင်ပၢၵ်ႇ,ပီးႁိမ်းႁွမ်းၶၶႅၼ်ႇ။ ၸင်ႇ,ၶႅၼ်ႈၶိုၼ်းၼမး ၵုမ်းဝႆႉယဝ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ဝတ်ႉမၢၼ်ႈပိင်း

မိူင်းလေႈၵေႃင်၊ ၵၢၼ်မိူဝ်ႈ 1958 ၵမ်,လႆႈလူႉလႅဝ်ၶႅၼ်ႉ။

လုမ်းသွၵ်ႈႁႃ ဝတ်ႉဝႃးၼေ သိူဝ်,၊ ႁူၶ်,ႁၢင်းလဝ်ႈတြႃး လဝ်ႈ၊ လေ,တီ,ၶွင်းမူး ၵၢၼ် ၵဝ်,ႁိူင်။

ဝတ်ႉၵျေႃသီၶ်

ၽေႃ,တူင်းမုၶ်း မိူင်းၶွၶ်၊ ၵၢၼ်ၵိုၵ်းၵပ်းၵၶ်တင်း လဝ်ႈ လူးယေႈလူင် (သိူဝ်ပိမ်,ၽေ) မိူဝ်ႈယၢမ်းလဝ်.ၶႅၼ်ႉ။

ဝတ်ႉၵဝ်,ၵၢၼ်ၶိၶ်းၼမး ၵမ်ႈၽွင်ႈ။

မွႆႉႁိူဝ်းထဝ်ႈလူင်

ၵၢၼ်ၵိုၵ်းသူၶ် လဝ်ႈ ၽေႃင်ပိမ်,ၽေ ၵၢၼ်ပူၵ်းပၵ်း ႁျင်းလူင်လဝ်ႈသင်,ၶႃ, ၶႅ်ႈး မၶ်း။

သွႆႈၶမ်းၵေႃး (ၽူႈထႅမ်,ႁၢင်း)

ebook is created by www.Shanyoma.org

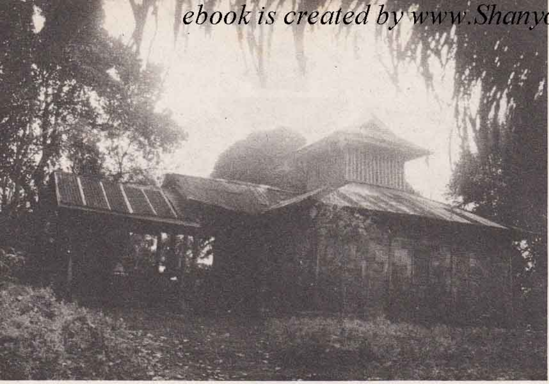

ဝတ်ႉပွၵ်ႉလေႃးတီရုင်း

ဝီင်းပၢင်ႁၢႆး၊ မိူင်းတႆးပွတ်း ႁွင်ႇ၊ ၵၢၼ်တၵႃႇမၢၼ်း ၵေႃႇ ၶၼ်ၶၼ်ႇ ၶၼ်ၶၼ်ႉ။

ၸေႇတီႇ (ၸွင်းမူးလူင်)

တီႈမိူင်းၼၢႆး
ၵၢၼ်ၵိုၵ်းမူႇလုမ်းၵျွင်းလွႆႈ။
ၶုၼ်းမိူင်းယၢင်း။

ၸွင်းမူးတူင်ႇသၢမ်ဝီင်း

ၵၢၼ်ၵိုၵ်း မူႇလုမ်းလဝ်ႈ ၵူးမၢင်ႇ၊ ၶုၼ်းမိူင်းလေးၶေႃင်။

ႁၢင်ႊမၼ်း ႁူၼ်ႇမၼ်း မိူၼ်ၵၢၼ်ၵဝ်ႇ ၵႂၼ်တၢင်း ၼၼ်ႉ၊ ၼမ်းႁုမ်းၶိုၼ်း ၵမ်ႇ ပေႃးႁိုင်။

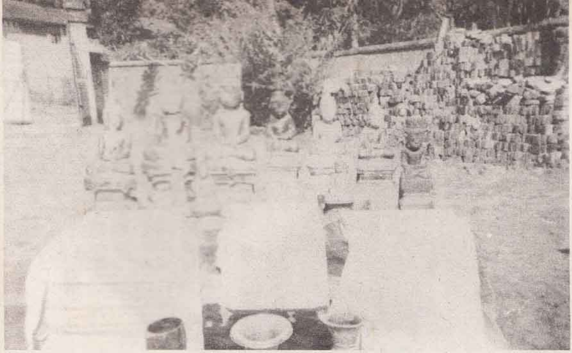

ၸ်ပ်းၵၢင်းႁူၶ်ႇ,
ထဝ်ႈပုတ်ႉထ

9 – တူၶ်ၼလႈ ၽိုၶ် ႁြူး ၵၢၶ်ၵၢမ်ႇလႆႈလူႉလိၶ်ဝ် မိူဝ်ႈပီး 1958 ၶၶေၶ်ႉ။

တၢင်းၶမ့်တဝ်ႈ ၁ုဝ်ႇမွၵ်ႇ ၶိုၶ်းၶျွင်း ၊ မၢၶ်ႈႁူဝ်ၶူဝ် (မိူင်းလေးၽၢင်)

ebook is created by www.Shanyoma.org

ဝတ်ႉမၢၶ်ႈႁူဝ်ၶူဝ်

ၵၢၶ်မိူဝ်ႈ 1958၊ ၵၢမ်ႇ လႆႈလူႉလိၶ်ဝ်ၶၶေၶ်ႉ။

လင်ၶိုၶ်း ၵၢၶ်ၽိူၵ်ႇၽိူၵ်ႇ ၶၶေၶ်ႉ ပီၶ်ၵၢၶ် ထင်ႇၵီတ်း ထင်ႇၵႂ်ႇမွၼ်ႇမွၼ်ႇ။

ၸုမ်းသွၵ်ႈႁႃ ဝတ်ႉဝႃးၽေ သိူဝ်၊ ႁူၶ်ႇၵၢင်းထဝ်ႈႁြူးထဝ်ႈ ၼလႈ လေႇတီႇၶွင်းမူး ၵဝ်ႇႁိူင်ၽဝ်ႇ ဝတ်ႉ (ၸုမ်းလေႃးတီ)။

သႂ်ၵျႇၶျ။ထဝ်ႈၵူးၵၢၶ်သူင်ႇၶျႇ မၢၶ်ႈႁူဝ်၊သိၼ်ႁိူင်းလၢမွင်(မူႇလေး)၊ ၶိုင်းၵၢၶ်းၶမ်းသၢင်ႇသၢမ်(လၢႈသိဝ်ႈ)၊ ၶိုင်းၸိုၶ်းယွတ်ႈ(မိူင်းယူႉ)၊မေႃလိၵ်ႈ ၶမ်းႁိူၶ်း(ၶၼွင်ထေႃင်ႉ၊ၶမ့်ၶမ်း)၊ၶိုင်း ယွတ်ႈၸိုၶ်းသၢင်ႇ(မူႇလေး)၊ၶိုင်းလွႆႈ ယွတ်ႈ(တူင်းမုၶ်း၊မိူင်းၶွၶ်)၊ၶိုင်း ထီးၶမ်း(မၢၶ်ႈႁူဝ်ၶူဝ်) ၵၢၶ်သိမ်း ႁူၶ်ႇၵၢင်း ႁြူးၶမ့်တဝ်ႈ မွၵ်ႈ ယၢႈ။ ၵၢၶ်ၵၢမ်ႇပႃးၶိုၶ်းၸ်ပ်း ၵၢင်း သွႆႈၶမ်းၵေႃးမွင်ႇ(မူႇလေး)

ebook is created by www.Shanyoma.org

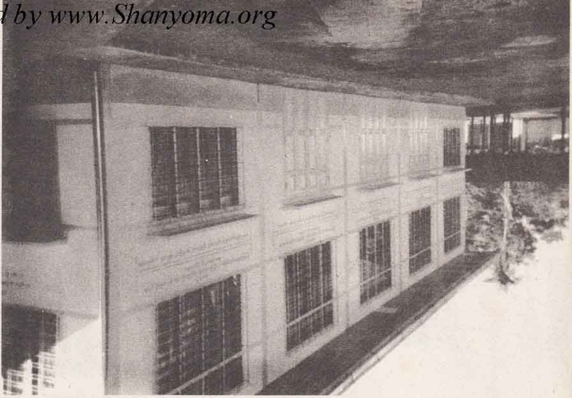

ၸွင်းလူင်လဝ်ႈသင်,ၶူ,၊ ၶွင်,ၾေ၊ မိူင်းယၢင်း။

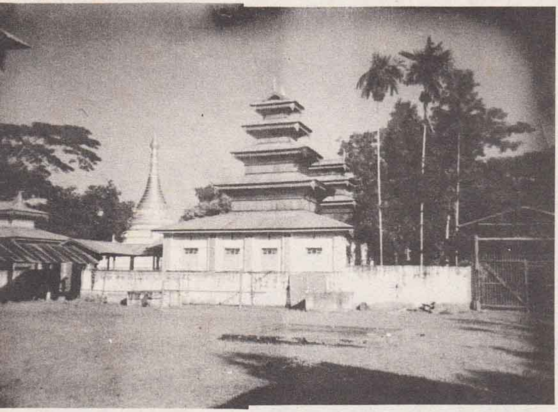

ဝတ်ႉၵၢၼ်တင်ႈၸိုၼ်း၊ ၸွင်းလူင်၊ တီႈၶေႃတ်ႉၵျီးႁုင်း၊ မီးတၢင်းၶျေႈဝၼ်းၵွၼ်, ၸွင်းလဝ်ႈသၢင်,ၶူ,။

ၸွင်းလူင် လဝ်ႈသင်,ၶူ,၊ ၵၢၼ်ႁွင်ႉၸွင်းၶွင်ၾေ၊ မိူင်းယၢင်း

ၵၢၼ်လုၵ်ႉတီႈ မိူင်းမိတ်ႈ မျႈတင်ႈ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

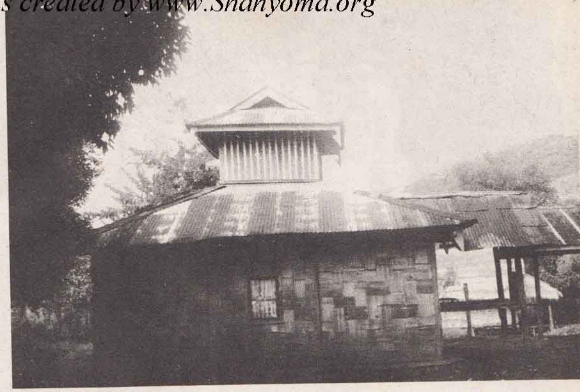

ဝတ်ႇပွၵ်ႇလေႃးတီရုင်း
(ပၢင်ႁိူဝ်း)

ၵၶၼ်တၵျ,မၶၼ်း
ၶေႃ,ၶၼ်ၶၼ်,။

ၸျွင်းလူင် လဝ်ႈသၢင်,ၶျ,၊ ၶွင်ၽျ၊ မိူင်းယၢင်း။ ၵၶၼ်လုၵ်ႇ မိူင်း မိတ်ႈမျးတင်ႈၶၼ်ႇ။
ၶျႈတၢင်းလၢၶၼ်း။

လုမ်းလဝ်ႈၶၵ်,ၶွၵ်ႈမိူင်း ၵၶၼ်သွၵ်ႈၵျ ဝတ်ႇဝျးၽျ သိူဝ်,၊ ႁူၶၼ်,ၵၢင်းလဝ်ႈတြျး ၼလႈ လေ,တီ,ၸွင်းမူးမိူင်းၶွၶၼ် ႁူပ်ႇထူပ်းလူမ်းတွၶၼ်ႈ ၶွၶၼ်ႈ ႁၵ်င်းၵၶၼ် လွႈထမ်ၵၶၼ် လွင်ႈ တၢင်းႁိတ်း တၢင်းလၢတ်ႈ တၢင်းၵူၶၼ်ႇ ၶမ်ၶမ်လၢႆလၢႆ၊ ပုၶၼ်ၵၢၶၼ်ငၢၶၼ်း သျ,သၶျ, ၽျးပၶၼ်လဝ်ႈ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

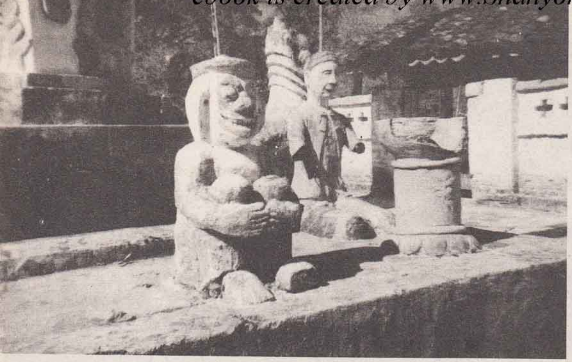

ႁၢင်ႈႁၢၼ်ၵၢၼ်ၵိုၵ်း
ႁွင်းမူးတူင်,သၢမ်ဝီင်း
မိူင်းလႄးၶေႃ

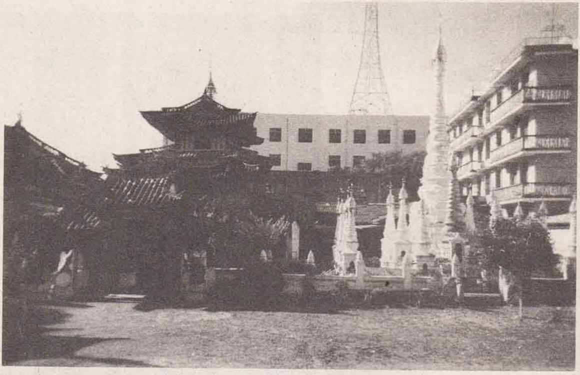

ဝတ်ႉၵျေႃသိၼ်

ၶေႃ,တူင်းမုၼ်း၊ ၼွင်းလႄး မိူင်းၶွၼ်။

ၵၢၼ်ပူၼ်ႉတၢင်းလူႉလ်ၵ် မိူဝ်ႈ 1958 ၼႄၼ်ႉ။

ၶိုၼ်းၼမႉထိူၼ်ႈ ၵမ်ႈၽွင်ႈ။

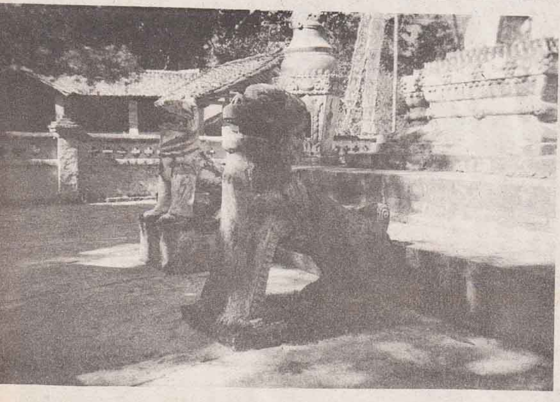

ႁွင်းမူးတူင်,သၢမ်ဝီင်း
(မၢၼ်ႈပီင်း၊
ဝီင်းၵူင်း၊ ဝီင်းႁွင်း)

ၵၢၼ်ၼတ,ၵျေႃ, မိူဝ်ႈၵျွင်း လဝ်ႈၶဝ် မီးတီႈလွၵ်ႈလိၵ်း၊ မိူင်း လႄးၶေႃၼႄၼ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

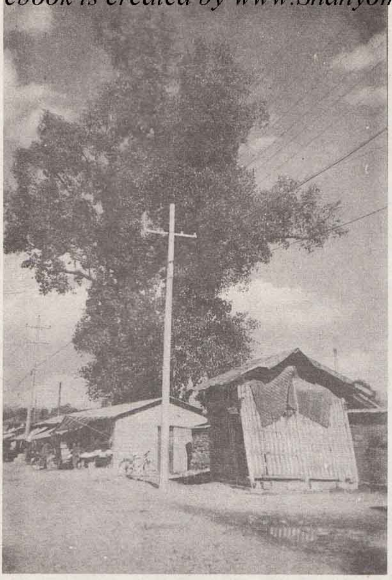

**မႆၢးလူင်ၶႅ်းသူၶ်
လဝ်ႈၼေႃငဝိမ်,ၼႄႉ**

ၵၢၼ်ၵိုၵ်းၶျင်းလူင် လဝ်ႈ သင်,ၶႃႇ၊ ၼၢႆ,တူင်းမုၶၼ်း၊ မိူင်းၶွၶ်။ သူၶ်သိူဝ်းလူင် လိုင်လ်ၵ်ႈလၢႆႈ ပိၶ်,ပီၶ် တၢင်,လိူဝ်ႇတၢင်,ပိူင် လၢႆး ႁၢင်းလၢႆးၼေႃင်မၶ်း ၵႃႇ ယဝ်ႉ၊ ၵိုတ်းဝႆႉမႆၢးလူင်ၼတႃႇ ၶွၵ်ႈသေမၶ်းယႄႉ,မႃး ထဝ်ႈ မႃး သုင်တိူဝ်းမႃး လိူဝ်မႃး ၶၶ်ႈ၊ တၢင်,လိူဝ်ႇတၢင်,ပိူင် မိူၶ်ၵၶ်ဝႆႉယူႇ,။

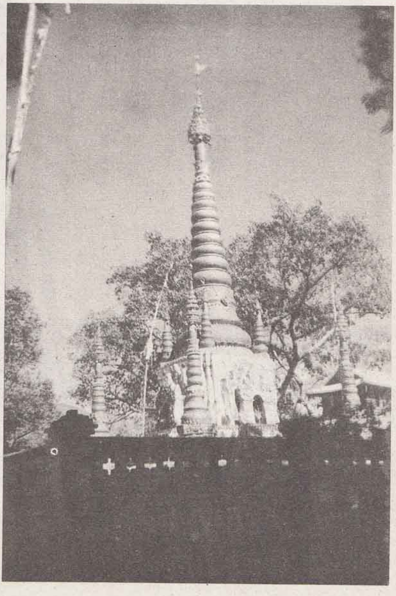

ႁွင်းမူးတူင်,သၢမ်ဝီင်း
ၵၢၼ်မီးလမ် ဝီင်းႁုင်း၊ ဝီင်းႁွင်း၊ မၢၶ်ႈပီင်း၊ တီႈမိူင်းလေးၼေႃင်

ebook is created by www.Shanyoma.org

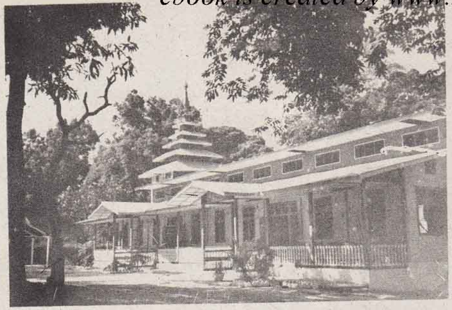

ၵျွင်းသွမ်းလူင် ၵၢၼ်မီး ၼွင်ႈဝၢင်း ၵျွင်းတႆး၊ ၵဝ်ႈ လၵ်း၊ ဝဵင်းတၢင်ႈယၢင်ႈ။

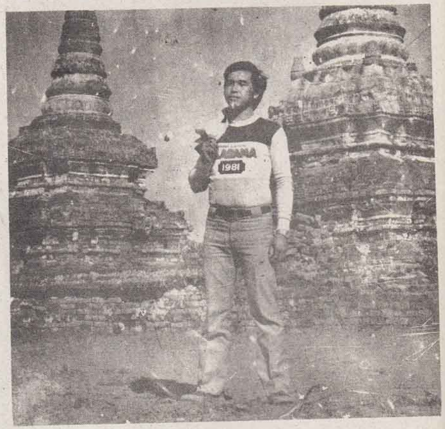

ၸေႃႉ,တီႈ,သွင်တူၼ်ၼႆႉ ပီၼ်ၼႄးမုၼ်ၶိင်းၽေႉမ်ႇၶဝ်၊ မၢၼ်ႈၼွင်ၶမ်း ၼမ့်ၶမ်းၵၢၼ် ၼိုင်ႈ၊ ၶိင်းမၢၼ်,သိင်တႃး ပေး (မိူင်းမၢဝ်း) ၵၢၼ်ၼိုင်ႈ၊ မီးတီႈပၢင်,ၵျွင်းလူင်ၵွင်းၵလႃး (ၼမ့်ၶမ်း)။ ၶေႃ,ဝႆႉမိူဝ်ႈပၢၼ် ၵျွင်းလူင်ၸဝ်ႈသၢင်,ၶႃ, ယူ, တီႈၼမ့်ၶမ်းၼၼ်ႉ။

ၼ်ပ်းၵၢင်းၵၢၼ်ၼႆႉ လႆႈ တီႈ (မေႃသွၼ်၊ ၸၢႆးမွင်,ပူႉ) ၵုင်းၵလႃး ၵၢၼ်ၵိၵ်းလပ်ႈ ၼ်ပ်းၵၢင်းၼႆႉ ၵမ်းလိူဝ်။

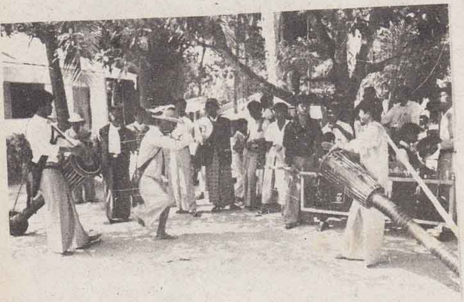

ပၢင်ၵွင်းမွင်းတဵၼ်း၊ တီႈပွႆး လူ,ပွႆးတၢၼ်း။

ebook is created by www.Shanyoma.org

လုမ်းသွၵ်ႈႁၢဝ်ႈဝၢႆးၶေႃသိုဝ်ႉ၊ ႁူၶၼ်ႉႁၢင်းလၢဝ်ႈတြႃးလၢဝ်ႈၼလႈ ၸေႃႉတီႉႁွင်းမူးၵဝ်ႉႁိူင် ၶေႃႈဝၢၵ်ႇ (ႁွင်းလွႆႇ)။

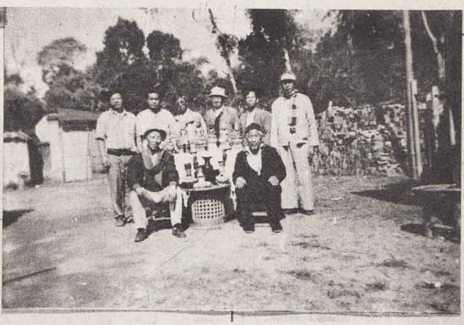

သၢႆ,ၶူႇ,ၶူႇ။ သွႆႈၶမ်းၸေႃးမွင်ႉ(မူႉ လေႃး)(လၢဝ်ႈၵူးၵၢၼ်လၢင်ႈၶူႇသူင်ႉ တီႈမၢၼ်ႈႁွပ်ႇၶူဝ်)။ၶိင်းၵၢၼ်ႈၶမ်း သၢင်ႉသၢမ်(လႃႈသဵဝ်ႈ)။ၶိင်းၸိုၼ်း ယွတ်ႈ (မိူင်းယူႇ)။ မေႃလိၵ်ႈၶမ်းႁိူင်း သၢင်ႉသႂ်ႉၶူႇ(ၶွင်လၢင်ႇ)။ၶိင်းယွတ်ႈ ၸိုၼ်းသၢင်ႉ(မူႉလေႃး)။ ၶိင်းလွႆႇယွတ်ႈ (တူင်းမုၼ်းမိူင်းၶွၼ်)။ၶိင်းထီးၶမ်း (မၢၼ်ႈႁွပ်ႇၶူဝ်) ၵၢၼ်ၵွၼ်သိမ်း ႁူၶၼ်ႉႁၢင်းၼလႈတြႃး။ (ၵၢၼ်ၵမ်ႉ ပႃးၶၸ်းၶဵပ်းႁၢင်းသဵင်ႁိူင်းလႃႇမွင်ႉ မူႉလေႃး)။

ၶေၵ်းတူလူင်(ၶေႃႈၶူင်ႇ) ႁွင်းတႅ်း၊ ၵဝ်ႈလၵ်း၊ ဝိင်း တႃႈႁုင်ႈ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ႁျင်းလူင်ထဝ်ႈသင်ႇၶႃႇ၊ ၵမ်ႈၽွင်ႈႁွင်ႉ ႁျင်းတဵၵ်း၊ တီႈ ၶေႃတ်ႉၵျီးၵုင်း၊ မိူင်းယၢင်း။ တၢင်းၶႄႈႁွင်ႇ။

ၶူဝ်းၶွင်ၵၢၼ်ၶိုၵ်ႉၶမ်ႇ၊ မီး ၵူႈမီးၶၼ် ထိူဝ်ႉၶဝ်ႇၵၢၼ် ႁၢၼ်ယူႇ၊ ၶၼ်ႈၶဵပ်းၶၼ်ႉ၊ ၵိူင်ႇ၊ တၢင်း ပူၼ်ႉၶဵၼ်လူင် (လွတ်ႈ ႁူး) မႂ်းၶဝ်ႇဝႂ်ႈယဝ်ႉ၊ မိူၼ် ၶဝ်ႇႁူၼ်ႇႁၢင်ႈၶေႃႈ တူၼ် ၶိူင်ႈငလႈ တူၼ်ၶိူင်ႈ၊ ၵမ်ႇ၊ မိူၼ်ႇၵၼ်၊ ပဵၵ်ႇၵၼ်ဝႆႉ။

ၶမ်ႉတဝ်ႈၶေႃႈ ႁူႈတဝ်ႈ မီးတၢင်းႁၢင်ႈလီ ႁင်းၽိူ ႁင်းမၼ်း။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၶုၼ်ႁၢင်းၸဝ်ႈလူင်
ၼွင်ပိမ်ႉ,ၼေႃႉ
ၵၢၼ်ႁပ်ႉပီၼ်
ပၵ်ႉၸေးသီ,ပူင်
တီႈၸဝ်ႈၶဝ်ၼႆ
တင်းလုၵ်ႈၸၢႆးမၢၼ်းၸဝ်ႈ
ၵၢၼ်လိုဝ်ႈ
သၢၼ်းတၢႆ,ပၢၼ်,
ၶႄၼ်ႉ။

ၶုၼ်ႁၢင်း
ၸဝ်ႈသိူဝ်ပိမ်ႉ,ၼေႃႉ
ၵၢၼ်လူင်းႁပ်ႉၵၢဝ်ၸဝ်ႈၶဝ်
တီႈမိူင်းသူၺ်ႇ,ရၢင်,
ၶိုၼ်ႈမိူင်းၶွၼ်၊
ပုၵ်းၶျင်းလူင်
ၸဝ်ႈသၢင်,ၶႃႈ,သေ
လူ,တၢၼ်းယၢတ်ႇ,ၶမ်ႉ။
ၶုၼ်ႁၢင်းၵၢၼ်ၶၼ်ႉ
ထွတ်ႇ,မႃးတီႈၶေႃႈမီၼ်းၵဝ်,
ၸဝ်ႈလူင်သိူဝ်ပိမ်ႉ,ၼေႃႉ
ၵၢၼ်လုၵ်ႈလၢၼ်လိၼ်
မၢၼ်းၸဝ်ႈယူ,ဝႆႉၶႄၼ်ႉ။

ebook is created by www.Shanyoma.org

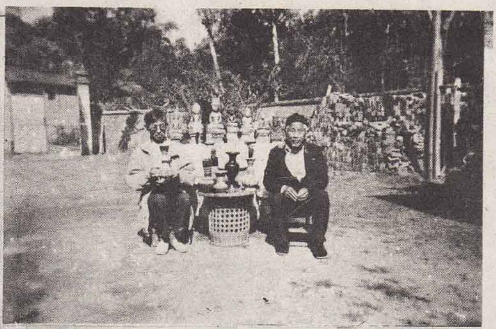

ၵၢင်ႇၵႂၼ်, ထဝ်ႈပုတ်ႉထ
ၼလႈ ၶမ်ႉတဝ်ႈ သွ်,မွၵ်,ယၢႈ
ၶွင်းဝတ်ႉမၢၼ်ႈႁူဝ်ၶူဝ် ၵၢၼ်
မူဝ်ႈ 1958 ၵမ်,လႆႈ လူႉလ်ဝ်
ၶၶၼ်ႉ။

ပ်ၶၼ်ၶူဝ်းၶွင် ၵၢၼ်ႁိုင်
ပၢၵ်,ပီးလိူဝ်။

ၽေႃ,သႃ႞။

ၽူႈတ်မ်ႈလိၵ်ႈ

ၽေႃ,ၶၢ။

ၽူႈပ်ၢင်းမ်တ်, သိုင်,သိမ်းဝုံ
ၶူဝ်းၶွင်ၽ႞,သႃ, ၵၢၼ်ၶိုၵ်ႉ
ၵၢၼ်ၶမ်,။

ebook is created by www.Shanyoma.org

ႁူင်းလေႃးတိ မိူဝ်ႈ ပူၼ်ႉမႃး ပၢၵ်ႇပီးပၢႆ ႑႘႗႔ ၶဵ့ၼ်ႈ။

ဝိူၵ်ႈႁၢၼ် ၵႂၢင်ႇမေႇၼင်ႇ သၢႆႇ၊ ၵဝ်ႈလၵ်း၊ ဝီင်း တၢႆႈႁုင်ႈ။

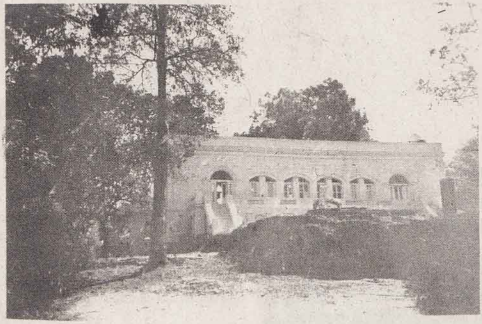

ဝတ်ႉလၵ်ႈၽြႃးၼလႈ ႁၢင်ႊသၢင်ႇလွင်းလေႃးတီႉ။

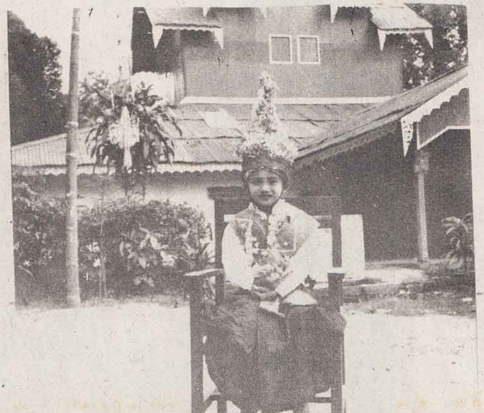

ebook is created by www.Shanyoma.org

ၸွင်ႈမူႈတူင်ႉ,သၢမ်ဝီင်း

ႁၢင်ႈႁူၼ်,ၵၢၼ်ၵိုၵ်း
ၶၼ်ႈလေႊၽၢင်ႉ။

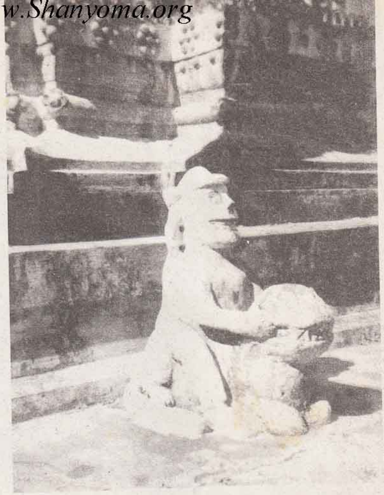

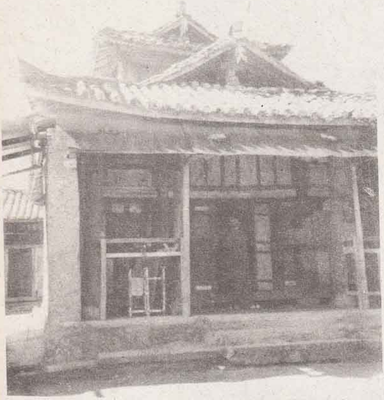

ဝတ်ႉမၢၶၼ်ႈႁူဝ်ၶူဝ်
မိူင်းလေႊၽၢင်
ၵၢၼ်မိူဝ်ႈ 1958
ၵမ်,လႆႈလူႉလဵဝ်ၶႄၶၼ်ႈ
တၢင်းႁိူင်မၼ်းမီး
100 ပီးလိူဝ်

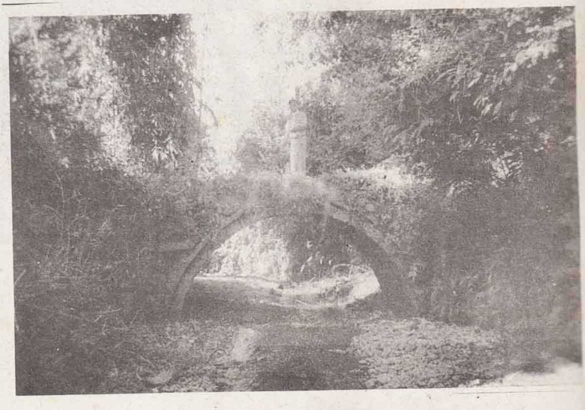

ၶူဝ်ၵၢၼ်ၶူၺ်,ၸူး ၶျင်းလူင်
လဝ်ႈသၢင်,ၶျ,။
တီႈမိူင်းၶွၼ်၊ မိူဝ်ႈပူၼ်ႉမႃး
ပၢၵ်ႈ,ပီးလိူဝ်ၶႄၶၼ်ႈ။
လိုဝ်ႈမၼ်းႁွင်ႉ
"**ၶူဝ်ၵိၼ်ရူင်**"။

ebook is created by www.Shanyoma.org